

**RAW-DHO-TUL
ANWAAR
VỀ TIỂU SỬ
NABI ĐƯỢC TUYỂN
CHỌN**

Tác Giả:
*Shaikh Sofir Rohmaan
Al-Mubaarakfury*

Do *Hosen Mohamad* chuyển ngữ

2011 - 1432

IslamHouse.com

مَرُوضَةُ الْأَنْوَامِ فِي سِيَرَةِ النَّبِيِّ الْمُخْتَارِ

تأليف: فضيلة الشيخ

صفي الرحمن المباركفوري

الترجمة إلى اللغة الفيتنامية

محمد حسين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

LỜI TÁC GIẢ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى أَفْضَلِ رُسُلِهِ وَخَاتِمِ أَنْبِيَائِهِ، مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ الْأَمِينِ، الْمَبْعُوثِ إِلَى الْأَحْمَرِ وَالْأَسْوَدِ أَجْمَعِينَ، وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ حَمَلَةَ لِيَوَاءِ الدِّينِ، وَعَلَى مَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ مِنَ الْأُئِمَّةِ وَالْهُدَاةِ وَالِدُّعَاةِ وَالْأَتْقِيَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَعَلَى كُلِّ مَنْ سَلَكَ سَبِيلَهُمْ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

Alhamdulillah, mọi sự ca tụng, khen ngợi đều dâng lên Allah Duy Nhất, Chủ Nhân của vũ trụ, cầu sự an bình tốt lành cho vị sứ giả cao quý nhất, vị sứ giả cuối cùng của những sứ giả được Allah chọn xuống, đó là Nabi Muhammad ﷺ, vị được xưng danh là trung trực và tin tưởng, được Ngài gửi xuống cho toàn dân gian không phân biệt màu da cũng như sắc tộc. Cầu sự bình an và tốt lành cho gia quyến của Người cũng như những bạn hữu của Người đã mang Islam đi truyền bá khắp nơi và cầu xin Ngài ban mọi sự tốt lành cho những ai noi theo một cách chính trực từ những người được hướng thiện, những người đi truyền bá, và những vị hiền nhân trung kiên và cuối cùng là những người noi theo họ cho đến ngày tận thế.

Tiểu sử của Nabi Muhammad ﷺ và lịch sử của Islam là một sự kiện lịch sử trọng đại, cho nên là người Muslim trong mọi thời đại, hãy quan tâm và học hỏi để tìm hiểu của cội nguồn, nhờ đó mà chúng ta hiểu biết được sự gian nan khổ cực và những khó khăn vất vả trong thời gian gầy dựng đạo pháp Islam của Nabi Muhammad ﷺ! Lịch sử cũng cho chúng ta biết được lý do nào mà Allah đã chọn Nabi Muhammad ﷺ là vị Sứ Giả cuối cùng, và Nabi ﷺ xuất thân từ đâu? Sau khi đảm nhận sứ mạng truyền bá tôn giáo Islam do Đấng Tạo Hóa (Allah) truyền xuống, vào buổi ban đầu Người ﷺ chỉ một mình phải đương đầu chống trả với người Đa Thần, và Người ﷺ phải chịu cảnh li hương và hy sinh như thế nào mới hoàn tất được sứ mạng đầy gian truân mà Allah đã giao phó cho Người ?

Sự giáo huấn của Rosul ﷺ để cải cách lối sống cổ xưa của con người, nhất là vấn đề ý thức hệ về sự tôn thờ Allah Duy Nhất. Nhiệm vụ sứ mạng của Người gặp rất nhiều khó khăn và cuối cùng Allah đã ban sự thành công cho Người. Trong những năm tháng thăng trầm, trong những trường hợp xảy ra đôi khi hầu như đã bế tắc, nhưng tất cả đều được Allah ban cho Người cách giải quyết dẫn đến thành công rất suông sẻ mà những người thường khác không thể làm được, đó là bằng chứng thực thụ của sứ giả chân thật do Allah truyền xuống cho toàn nhân loại chứ không phải giá trị nhất thời để lừa gạt con người.

Môn học lịch sử này trở thành sự cần thiết và rất quan trọng. Từ xưa đến nay đã không biết bao nhiêu sử gia hoặc học giả ghi lại, nhưng ở đó cũng cần sự nghiên cứu cẩn thận và chính xác với thực tế của nó qua những bằng chứng cụ thể, chứ không thể nghiên cứu ghi chép theo ý kiến cá nhân, bởi nếu không chính xác hay thiếu bằng chứng thì sự ghi thêm vào trang sử trở thành những mẩu chuyện viển

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

tương và làm cho giá trị của lịch sử không còn chính trực và mất đi giá trị tuyệt đối của nó.

Chính vì thế, tôi cố gắng tìm kiếm những tài liệu đúng thật vì một số anh em yêu cầu tôi nghiên cứu và viết lên cuốn sách tóm lược này để học hỏi. Tôi đã cố gắng nghiên cứu dựa vào những tư liệu đã được những sử gia trước đây ghi lại, và dựa vào những bộ phân tích giải thích ý nghĩa Qur'an (Tafsir Qur'an), hadith và những sách lịch sử xưa và nay, tôi cũng tham khảo với những bậc thầy chuyên môn về môn học này. Tôi đã cố gắng tối đa trong khả năng có thể của tôi để tìm kiếm những bằng chứng cụ thể, gạt bỏ đi những mẩu chuyện không có thật và thanh lọc những giả thuyết không bằng chứng. Tôi cũng cố gắng hành văn theo lối đơn giản và dễ hiểu để mong độc giả dễ dàng tham khảo mà nắm vững hơn về cuộc đời của Rosul ﷺ và Islam. Và cũng để độc giả có niềm tin và tình thương đậm đà hơn về tôn giáo mà chúng ta đang theo.

Sau cùng, tôi xin tạ ơn Allah đã cho tôi hoàn thành nhiệm vụ này, và tôi cũng không quên xin độc giả thứ lỗi cho tôi nếu có điều chi sơ sót.

Cầu xin Allah ban sự hữu ích cho anh chị em Muslim bốn phương, và tạo sự tìm tòi học hỏi qua quyển sách này chỉ vì Allah duy nhất. Ngài là Đấng Thông Lãnh trên tất cả, và cuối cùng cầu xin Allah ban sự an bình, tốt lành cho Vị Thiên Sứ Cuối Cùng, cùng gia quyến và những người noi theo Người cho đến Ngày Sau.

Sofir Rohmaan Al-Mubaarakfury

01/01/1414 H

LỜI DỊCH GIẢ

Alhamdulillah, mọi sự ca ngợi biết ơn đều dâng lên Allah, Đáng Duy Nhất để tôn thờ, cầu xin Allah ban sự an bình tốt lành cho vị Thiên Sứ cuối cùng của Islam, Người đã nhận lãnh sứ mạng và đã hoàn tất sự truyền bá Islam cho toàn nhân loại, và cầu xin Ngài ban những điều tốt lành đến với gia quyến của Người và những người noi theo cho đến ngày sau cùng.

Alhamdulillah, cách đây vài năm tôi được đi làm Hajj tại Thánh Địa Makkah và tôi có được quyển sách này do các em sinh viên đang học ở đó tặng cho. Sau khi xem qua, tôi thấy rất hữu ích và cần thiết để chuyển ngữ ra tiếng Việt nhằm giúp các tín hữu hiểu rõ hơn về cuộc đời lập nghiệp đạo pháp của Nabi Muhammad ﷺ. Tôi đã cố gắng tối đa trong khả năng có thể của tôi với hy vọng sẽ đóng góp phần nào cho cộng đồng Islam nói tiếng Việt.

Như tác giả đã nói trên, khi hiểu được sự vất vả khó khăn trong việc gầy dựng Islam của Nabi Muhammad ﷺ và sự hy sinh xương máu của những vị tiên nhân, chúng ta mới có cảm nhận sâu sắc hơn về Islam. Lịch sử Islam là nguồn gốc để biết về xuất xứ của con người cũng như của tôn giáo, một khi hiểu biết được rõ ràng, mới nhận thức được giá trị của nó.

Với tất cả sự thành tâm và hy vọng nơi Allah, cuốn sách tóm lược về tiểu sử Nabi Muhammad ﷺ này sẽ đem lại sự hữu ích và giá trị cho mọi người. Nếu trong phần chuyển dịch này có điều chi sơ sót, xin quý độc giả thông cảm cho, Allah là Đáng Thông Lãm Hiểu Thấu trên tất cả.

Xin dâng mọi phúc đức của ai đọc nó đến thân sinh.

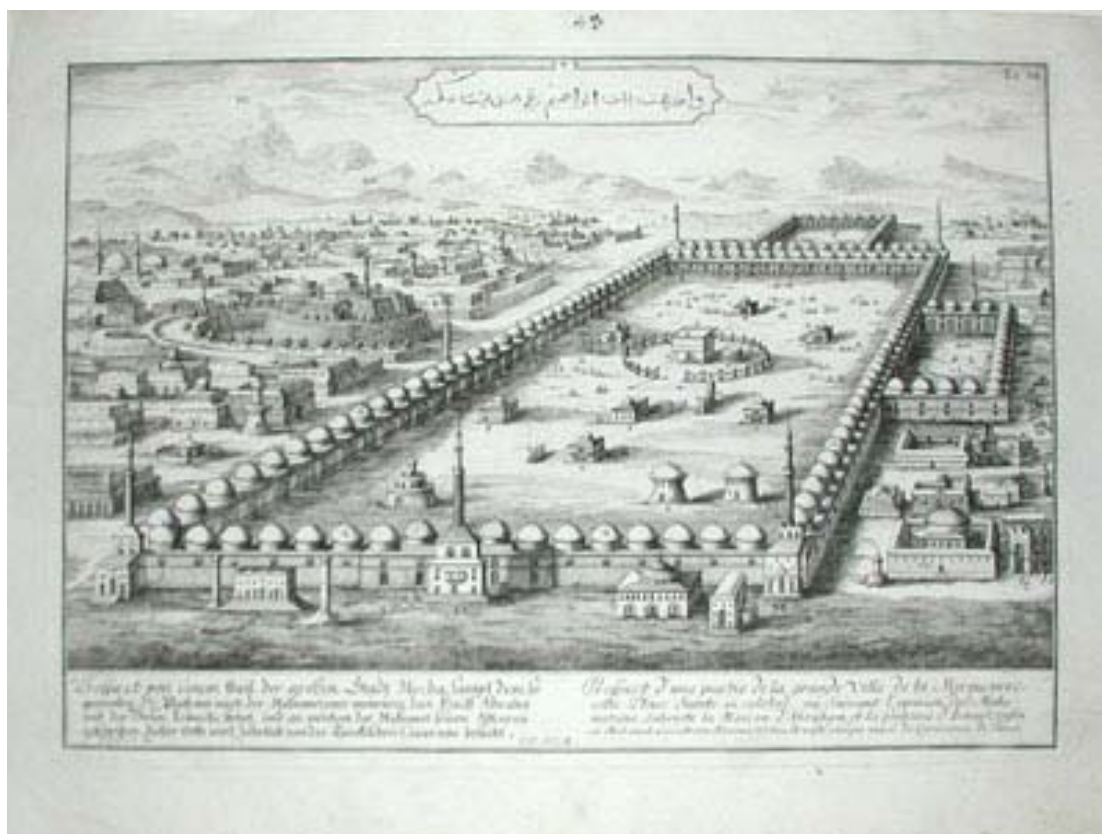
HOSEN Mohamad
Paris, tháng 06 năm 2005

Raw-dho-tul Anwaar VÈ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

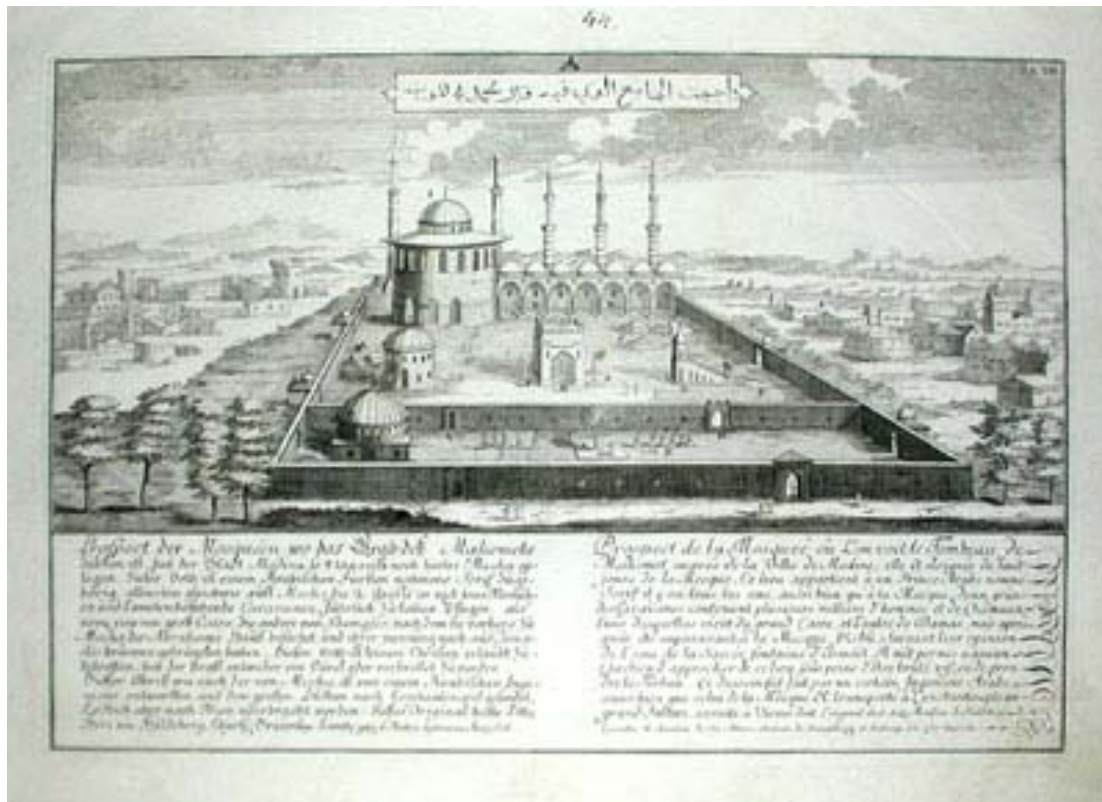
Bản đồ nước Saudi Arabia (Arập Xê-út)

MAKKAH Xua

MADINAH Xua

Chương I

محمد ﷺ أصله، ونشأته، وأحواله قبل النبوة

Muhammad ﷺ Gia Phả, Sự Trưởng Thành & Hoàn Cảnh Của Người Trước Khi Nhận Lãnh Sứ Mạng

۱.۱- النسب الشريف:

1.1- Lai lịch của Nabi ﷺ:

Người là một tạo vật được Allah tôn trọng nhất và ban cho sứ mạng cao cả nhất đến với nhân loại, và cũng là vị sứ giả cuối cùng của nhân loại mang tên là Muhammad bin Abdullah bin Abdul Muttolib bin Hashim bin Abdu Manaaf bin Qusay bin Kilaab bin Murroh bin Ka'b bin Lu-ay bin Gholib bin Fihri bin Malik bin Al-Nodhr bin Kinanah bin Khuzaimah bin Mudrikah bin Ilyas bin Mu-dhar bin Nizaar bin Ma-a'd bin A'dnaan.

Và ông A'dnaan thuộc con cháu của Nabi Ismael عليه السلام con Nabi Ibrohim عليه السلام. Đây là điều không ai bắt đồng nhưng không ai biết rõ khoảng cách giữa Nabi Ismael عليه السلام với ông A'dnaan là bao xa và khoảng cách bao nhiêu người ?

Thân mẫu của Nabi Muhammad ﷺ là bà Aminah bintu Wahb bin Abdu Manaaf bin Zahroh bin Kilaab. Ông Kilaab là ông tổ thứ năm của Rosul ﷺ từ phía bên thân phụ của Người, nên thân phụ và thân mẫu của Người hợp với nhau cùng một gia đình là từ ông Kilaab. Tên thật của ông Kilaab là Hakeem (có người cho rằng ông tên là U'rwah), do vì ông thường xuyên đi săn bằng chó nên được mọi người đặt biệt danh là Kilaab (tức những chú chó).

۱.۲- قبيلته ﷺ.

1.2- Bộ lạc của Nabi ﷺ.

Rosul ﷺ thuộc dòng tộc của Quraish, là một bộ lạc nổi tiếng về sự hào phóng, cao quý mà người dân Ả-rập thời đó ai cũng biết đến. Và Quraish là biệt danh của ông tổ Fihri bin Malik hoặc của ông Al-Nodhr bin Kinanah.

Những người lãnh đạo của bộ lạc Quraish thời đó đều là những người nổi tiếng được mọi người kính trọng qua nghĩa cử cao cả, rộng lượng của họ. Người nổi trội nhất trong số họ là ông tổ Qusay – tên thật là Zaid – ông là người đầu tiên nắm quyền hành giữ gìn Ka'bah trong bộ lạc Quraish. Tất cả mọi người đều dưới quyền và mệnh lệnh của ông, ông là người giữ chìa khóa Ka'bah muốn mở cửa hay đóng cửa lúc nào và cho ai tùy ý. Ông là người đã đem bộ lạc Quraish đến định cư và sống ở trong thung lũng Makkah trong khi trước đó họ chỉ sống riêng lẻ xung quanh thung lũng không có mối quan hệ gì với các bộ lạc khác, ông là người đầu tiên đứng ra cung cấp nước và thức ăn cho những người đến Ka'bah làm Haj. Nước: là loại nước ngọt được chiết xuất từ trái chà là ủ hoặc mật ong hoặc nho v.v.. được đựng trong những bình chế từ da động vật để dành cung cấp cho những người đến làm Haj.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Thức ăn: do chính tay ông nấu khi thời khắc làm Haj đã đến. Ông tổ Qusay là người xây dựng ngôi nhà ở hướng bắc Ka'bah được biết đến dưới cái tên Ngôi Nhà Hạp Hội. Ngôi nhà là trung tâm hạp hội của Quraish, tất cả mọi việc từ cưới xin đến mọi khía cạnh khác đều phải được bàn luận tại đây. Trong tay ông nắm lá cờ chỉ huy và lệnh chỉ huy, không một việc gì hay không một cuộc chiến xảy ra mà không có lệnh của ông nhưng ông lại là người rất rộng lượng, khiêm tốn và thông minh, lời nói của ông được người người trong bộ lạc kính cẩn và tôn trọng.

۱.۳- أسرته ﷺ.

1.3- Gia quyến của Nabi ﷺ.

Gia quyến của Rosul ﷺ được biết là từ dòng họ Al-Hashimiyah tức thuộc con cháu ông tổ thứ nhì ông Hashim, ông Hashim đã thừa hưởng trách nhiệm về việc cung cấp thức ăn, nước uống, lương thực cho những người đi hành hương lúc đó từ ông Qusay. Sau đó truyền lại cho người anh em của ông là Al-Muttolib rồi đến con cái của ông Hashim thừa hưởng trách nhiệm này cho đến khi Islam xuất hiện tại đó. Ông Hashim tên thật là A'mr sở dĩ được mọi người không gọi tên thật là bởi vào thời bấy giờ ông thường làm bánh mì thịt rồi phân phát cho mọi người ăn, kể từ đó ông được gọi là Hashim tức người tự làm và phân phát thức ăn cho mọi người. Ông Hashim là người đầu tiên tổ chức những cuộc thương buôn vào mùa đông đi về hướng Yemen còn mùa hè thì trở về Shaam (ngày nay được chia làm bốn quốc gia: Li Băng, Jordan, Syria và Palestine). Và ông còn được biết đến bởi tên chủ nhân thung lũng Al-Bot-há.

Câu chuyện của ông Hashim:

Trong chuyến đi buôn ngang qua thành phố Yathrib (Madinah ngày nay) trên con đường đi Shaam, ông cưới một bà tên là Salma bint A'mr thuộc bộ lạc Udy bin Al-Najjaar, trong thời gian chung sống bà ta có thai với ông. Trong chuyến đi buôn đó ông Hashim mất ở Gazah (Palestine) còn đứa nhỏ sinh ra đời tại Madinah được người mẹ đặt tên là Shaibah, chữ Shaibah xuất xứ từ chữ Shaibun (tóc bạc) vì đã bị tóc bạc khi còn nhỏ. Cậu bé này lớn lên giữa thân nhân bà con bên ngoại ở Madinah mà không hề biết đến những quan hệ ruột thịt bên nội ở Makkah, cho đến bảy hoặc tám tuổi được người chú là ông Al-Muttolib mới biết có đứa cháu (con của người anh) ở Madinah nên tìm đến và dẫn về nuôi dưỡng ở Makkah. Khi về Makkah người ta tưởng cậu bé là người giúp việc cho ông Al-Muttolib nên họ gọi là Abdul Muttolib (tức người hầu của ông Al-Muttolib) từ đó cậu bé mang tên này luôn.

Cậu bé Abdul Muttolib là một đứa bé khôi ngô tuấn tú, can đảm, thông minh, hiền lành, nét na không ai bằng, qua tư cách đó ông đã trở thành chủ nhân của Quraish ở Makkah được người người tôn trọng ngay từ nhỏ. Là một người rộng rãi, thường chia thức ăn lương thực cho người nghèo, cho cả thú vật và chim chóc ăn ngoài sa mạc. Ông được người ta gọi là **“Quán ăn của người dân ở ngoài chợ, thú vật và chim chóc ở trên đỉnh núi”**. Ông là người ra lệnh cho đào lại giếng nước **“zam zam”** sau khi ông nằm mơ thấy được địa điểm và nhờ đó giếng **“zam zam”** đã cung cấp nước uống cho nhân dân trong vùng.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Trong thời kỳ lãnh đạo của ông ở Makkah đã xảy ra tai biến mà lịch sử Islam gọi đó là tai biến Con Voi. Do ông Abrohah Al-Ashram từ Yemen dẫn theo sáu chục ngàn lính từ Al-Ahbaash (Ethopia) với một số con voi đến với mục đích tàn phá Ka'bah. Khi đoàn binh tiến đến thung lũng Mahshar giữa Muzdalifah và Mina, Allah gọi xuống đàn chim “**Aba Beel**” với những cục đá lửa để tàn xác quân xâm lăng và kết quả là chúng chết bỏ thây tại đó giống như những góc rạ xót lại sau mùa thu hoạch. Sự thể xảy ra trước khi Rosul ﷺ ra đời chưa được hai tháng.

Đối với thân phụ của Rosul ﷺ, ông Abdulloh là một vị thanh niên tuấn tú, hiền lành chất phác, là đứa con được cha ông Abdul Muttolib thương yêu nhất và ông cũng là người bị cha mang đi tế lễ dâng hiến cho Thượng Đế sau khi đào giếng “**zam zam**” xong. Ông Abdul Muttolib nguyện rằng: nếu Allah ban cho ông được mười đứa con trai, ông sẽ giết tế một đứa trong chúng để tạ ơn Ngài. Quả thật, khi Allah cho ông mười đứa con theo nguyện vọng thì ông tổ chức bắt thăm giữa những đứa con, thế là thăm đã trúng tên ông Abdulloh, sau đó ông dẫn Abdulloh đem đến đền Ka'bah định cắt cổ tế lễ cho Allah thì bị quần chúng Quraish chạy đến ngăn cản đặc biệt là chú bác và anh em trong gia đình phản đối rất mãnh liệt. Vì thế ông muốn chuộc tội với Allah để cứu mạng con trai Abdulloh bằng cách giết tế một trăm con lạc đà. Cho nên Nabi Muhammad ﷺ đã trở thành đứa con của hai người bị giết tế thứ nhất là Nabi Ismael ﷺ và người cha là ông Abdulloh. Ông tổ Nabi Ismael ﷺ được chuộc mạng bằng con trầu ở thiên đàng còn ông Abdulloh được thay thế mạng bằng một trăm con lạc đà.

Ông Abdul Muttolib đã chọn bà Aminah bintu Wahb là một người con gái thùy mị, nét na, có địa vị cao trọng trong bộ tộc Quraish cho con trai Abdulloh. Thân phụ của bà Aminah là ông Wahb trưởng tộc của bộ lạc Zahroh được mọi người trong bộ tộc quý trọng và nể nang. Đám cưới đã diễn ra tại Makkah và cặp vợ chồng trẻ này đã có mang thai cậu bé mà Allah chọn để giao sứ mạng cao cả nhất của nhân loại đó là Nabi Muhammad ﷺ.

Sau khi đám cưới được một thời gian, ông Abdul Muttolib bảo con trai Abdulloh đi Madinah – hoặc đi buôn đến Shaam – trên đường trở về ông đã mất tại Madinah và được chôn cất tại Al-Nabighoh Al-Zabyany, ông đã ra đi trước khi Nabi Muhammad ﷺ ra đời.

١٤- المولد:

1.4- Ngày Sinh của Nabi Muhammad ﷺ:

Rosul Muhammad ﷺ ra đời tại khu Shuabah thuộc gia thất dòng họ Hashim ở Makkah vào sáng thứ hai, ngày mùng chín (có sử ghi là mười hai) của tháng Rob' Âuwal (tháng 3 lịch Islam) thuộc năm Con Voi, (sinh ngày mùng chín mới chính xác nhưng được người người biết đến là ngày mười hai), nhằm thứ hai ngày 22 tháng 4 năm 571 dương lịch.

Bà mẹ đỡ sanh là bà Al-Shafa bint A'mr là mẹ của Abdur Rohmaan bin Âwf ﷺ. Khi đứa bé ra đời đã mang theo ánh hào quang chiếu sáng tỏ những cung điện ở Shaam thời đó. Sau đó họ liền báo tin cho ông Abdul Muttolib là ông nội của Người về tin mừng có đứa cháu trai mới ra đời. Ông Abdul Muttolib lập tức chạy về nhà với tâm trạng mừng rỡ và bồng đứa cháu vào Ka'bah để tạ ơn Allah, cầu nguyện với

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Allah xin che chở, ban sức khỏe cho đứa cháu, xong ông đặt tên là **MUHAMMAD**, mong rằng ngày sau ai ai cũng ca ngợi và nhớ đến ơn nghĩa của đứa cháu này. Sau đó ông đã tổ chức Aqiqoh (ăn mừng việc chào đời của đứa cháu) vào ngày thứ bảy sau khi đứa bé được hạ sanh theo như phong tục cổ truyền của người Ả-rập thời đó.

Người săn sóc cho Rosul Muhammad ﷺ từ lúc ra đời là bà Um Ayman gốc người Habashah, bà là người hầu của ông Abdulloh cha của Rosul ﷺ, bà theo chăm sóc cho đến lúc Rosul ﷺ trưởng thành, rồi theo đạo, ly hương theo Rosul ﷺ đến Madinah và mất sau khi Rosul ﷺ từ trần năm hoặc sáu tháng sau đó.

١٠٥- الرضاع:

1.5- Mẫu nuôi của Rosul ﷺ:

Mẫu nuôi đầu tiên của Rosul ﷺ là bà Thuwaybah, là người hầu gái của ông Abu Lahab, bà đã nuôi Rosul ﷺ chung dòng sữa với đứa con trai bà tên là Masruh. Trước đó bà mẫu nuôi này đã nuôi nấng ông Hamzah bin Abdul Muttolib, sau Rosul ﷺ bà còn nuôi dưỡng ông Abu Salamah bin Abdul Asad Al-Makzomy, họ là những anh em cùng bú chung dòng sữa với Rosul ﷺ.

Khi ông Abu Lahab thấy đứa cháu của mình (Rosul ﷺ) khô ngô, dễ thương, được mọi người yêu mến, và được bà Thuwaybah săn sóc kỹ lưỡng, ông Abu Lahab lấy làm hãnh diện, vui mừng nên trả tự do cho bà mẫu nuôi của Rosul ﷺ. Nhưng rồi khi Rosul ﷺ bắt đầu truyền bá Islam, đi ngược lại những gì ông tin ngưỡng, tôn thờ từ xưa, ông đã trở thành kẻ thù độc ác nhất của Rosul ﷺ khi Người đứng lên kêu gọi mọi người vào Islam.

١٠٦- في بني سعد:

1.6- Về với dòng tộc Sa'd:

Theo phong tục Ả-rập thời xưa đối với những người khá giả, khi con mới ra đời, họ tìm những mẫu nuôi ở ngoại ô, trong làng mạc, những nơi xa lánh bệnh tật, không khí không trong sạch của thành thị. Vì vậy họ gửi con vào các làng mạc để được hưởng bầu không khí trong sạch của làng quê, sa mạc, tạo cho thân thể cường tráng và học tiếng Ả-rập nguyên thủy ở đó.

Cũng như thường lệ và đây cũng là ý muốn của Allah, những người mẫu nuôi từ dòng tộc Sa'd đi vào thành để kiếm trẻ nít về nuôi dưỡng để tạo thêm phần kinh tế cho gia đình, khi họ đến Makkah đều nghe những tin đồn về đứa bé mới ra đời nhưng lại mò côi cha nên họ từ chối không nhận nuôi, do đó mẹ của Rosul ﷺ không tìm được bà mẫu nuôi nào. Nhưng may thay lúc đó bà Halimah bint Abu Zuwayb không tìm được đứa trẻ nào khác nên đành nhận Rosul ﷺ về nuôi.

Ông Zuwayb thân phụ của bà Halimah tên thật là Abdulloh bin Al-Harith, chồng bà tên là Al-Harith bin Abdul U'zza cả hai đều thuộc dòng tộc Sa'd bin Bakr bin Hawazin. Những đứa con của ông Al-Harith bin Abdul U'zza là anh chị em bú cùng vú nuôi với Rosul ﷺ, họ là: Abdulloh, Anisah và Jadamah và Jadamah có biệt danh là Al-Shaymá. Họ là những người cùng sống từ nhỏ với Rosul ﷺ trong gia đình nghèo nàn của vợ chồng bà Halimah.

1.7- Hồng phúc đến với gia đình mẫu nuôi:

Hồng phúc tràn trề đã đến với gia đình bà mẫu nuôi trong thời gian Rosul ﷺ chung sống với họ.

Sử ghi lại: Lúc bà Halimah đến Makkah để tìm con nuôi, đó là những ngày tháng hạn hán, không mưa, không có cây mọc, thú vật ốm yếu không có sữa cho con và người nuôi uống. Đi theo với bà có đứa con nhỏ ốm yếu do thiếu sữa của mẹ, còn con lạc đà cái thì gầy gò ốm yếu đi thật chậm chạp, ai cũng lướt qua mặt, đứa con thì lúc nào cũng khóc vì đói, đêm cũng như ngày không để yên cho cha mẹ nghỉ ngơi.

Sau khi Bà nhận Nabi ﷺ đem về nuôi, trong lúc chờ đợi lên đường trở về nhà, bà bỗng đưa bé lên cho bú thì hồng phúc của Allah ban xuống tạo cho bà những giọt sữa tràn trề mà bà không hề nghĩ đến, sau đó bà cho con ruột mình bú, hai đứa trẻ bú no nê xong chúng ngủ thiếp đi.

Khi đó chồng của bà đi vắt sữa như thường lệ vào mỗi buổi chiều. Sữa của con lạc đà cái bỗng nhiên tuôn ra tràn trề, họ dùng nó và cất để dành, xong hai vợ chồng và hai đứa bé ngủ một đêm ngon giấc.

Sáng dậy, trên đường trở về quê quán của dòng tộc Sa'd, Bà Halimah leo lên lưng con lạc đà ốm yếu đó cùng với Rosul ﷺ và con của bà, bỗng nhiên con lạc đà đi thật nhanh và lướt qua mặt tất cả mọi người đã khởi hành trước đó.

Khi họ trở về đến quê quán nơi của dòng tộc Sa'd, vùng đất đã khô cằn từ mấy mùa nay, những con dê, con cừu của họ xưa nay ốm yếu không có một giọt sữa thì bỗng nhiên con nào con nấy đều căng sữa. Họ vắt sữa uống no nê trong khi những người khác lại không có sữa mà dùng.

Ngày qua ngày, nhờ hồng phúc của Allah ban cho, từ khi có mặt của Rosul ﷺ cuộc sống gia đình của bà Halimah càng phồn thịnh và hạnh phúc thêm. Rosul ﷺ cũng lớn dần và khỏe mạnh lên nhờ không khí tươi mát lành mạnh của vùng đồng quê với thời gian hai năm.

1.8- Rosul ﷺ ở lại với dòng tộc Sa'd sau thời gian nuôi vú.

Cứ mỗi sáu tháng bà Halimah dắt Nabi ﷺ về thăm mẹ và gia đình một lần, đến khi mãn hạn hợp đồng vú nuôi bà phải dắt Nabi ﷺ đem về trả lại cho thân mẫu của Người nhưng vì bà Halimah có ý định muốn xin thêm gia hạn thời gian nuôi dưỡng, vì từ ngày có mặt Nabi ﷺ với gia đình bà, bà cảm thấy thật hạnh phúc và tràn trề ân huệ, phước lộc của Allah ban cho. Vì thế bà xin thân mẫu của Rosul ﷺ cho phép bà săn sóc Người thêm một thời gian nữa cho đến khi Rosul ﷺ nói chuyện rõ ràng thì bà sẽ đem trả lại, hơn nữa lúc đó tại Makkah lại đang có bệnh dịch tả. Thân mẫu của Rosul ﷺ bằng lòng cho bà đem về nuôi thêm một thời gian nữa. Gia đình bà Halimah thật vui mừng được gia hạn thêm thời gian nuôi dưỡng Rosul ﷺ thêm hai năm nữa. Sau đó, đã xảy ra một việc làm cho vợ chồng bà thật sợ và kinh hãi nên phải trả Rosul ﷺ về với gia đình. Đó là việc Rosul ﷺ được Thiên thần đến mổ lòng ngực. Sau đây là câu chuyện được thuật lại.

1.9- Việc mổ ngực Rosul ﷺ.

Ông Anas bin Malik ﷺ thuật lại câu chuyện như sau: “Vào lúc nhỏ, Rosul ﷺ đang đùa giỡn với hai đứa trẻ, thì Thiên thần Jibreel ﷺ xuất hiện rồi ôm lấy Rosul ﷺ đặt lên cục đá, sau đó Thiên thần Jibreel ﷺ mổ ngực Rosul ﷺ lấy trái tim ra để rửa nhằm lấy ra những giọt máu xấu và nói: đây là những giọt máu của Shayton (quỷ Xa-tăng) trong người Người. Sau đó Thiên thần dùng thỏi bằng vàng chứa nước “zam zam” rửa con tim của Người, rồi Thiên thần sắp xếp con tim lại như cũ.

Hai đứa bé cùng đùa giỡn với Rosul ﷺ thấy thế vội chạy về báo tin với nhũ nuôi và nói: Muhammad đã bị giết rồi! Khi họ chạy đến thì gương mặt của Rosul ﷺ đã đổi màu tươi hẳn lên.

Ông Anas ﷺ nói: “Quả thật tôi có thấy dấu vết mổ đó được may lại trên ngực của Rosul ﷺ”.

1.10 - Trở về với người mẹ yêu quý:

Sau biến cố xảy ra đó, Nabi ﷺ được trao về với người mẹ yêu quý đang sống tại Makkah. Sau gần hai năm sinh sống bên mẹ và gia đình Người được mẹ đưa về Madinah để thăm mộ phần thân phụ Người và thân nhân của ông nội Người thuộc gia tộc A'dy Al-Najjaar. Cùng đi với thân mẫu của Người gồm có những người trong gia đình ông Abdul Muttolib và người giúp việc bà Um Ayman. Thân mẫu của Người ở lại Madinah một tháng rồi trở về Makkah, trên đường về thân mẫu Người lâm bệnh nặng và mất, bà được chôn cất tại Al-Abwá nằm giữa Madinah và Makkah.

1.11- Về sống với ông nội thân yêu:

Rosul ﷺ được đưa về với ông nội là ông Abdul Muttolib ở Makkah. Ông cảm thấy thật đau buồn cho đứa cháu thân yêu vừa mồ côi cha lẫn mẹ này nên ông đã dành nhiều tình thương cho đứa cháu này hơn những đứa con ruột của ông. Ông luôn ở bên cạnh cháu, dành những nơi đặc biệt cho cháu mà những người khác kể cả con ruột cũng không được như cho đứa cháu tự do nằm hay ngồi trên giường của ông ngoài ra không ai được phép. Ông dành rất nhiều thời gian để chăm sóc, nuôi nấng, lo lắng và nâng niu đứa cháu này. Ông thường vuốt lưng đứa cháu và rất hạnh diện khi có đứa cháu bên cạnh và rất vui khi thấy đứa cháu làm gì đó, ông nghĩ rằng đứa bé này sẽ làm được một vĩ đại trong tương lai. Nhưng ông đã vĩnh biệt cuộc đời ra đi sau hai năm Nabi ﷺ chung sống cùng ông, lúc đó Nabi ﷺ chỉ mới được tám tuổi, hai tháng và mười ngày.

1.12- Đến với người bác nhân từ:

Sau đó, Nabi ﷺ được bác là ông Abu Tolib người anh ruột của cha Người đem về nuôi dưỡng. Ông rất thương yêu và đặt hết tình thương nơi đứa cháu mồ côi cả cha lẫn mẹ này. Ông là người không được khá giả cho lắm, nhưng Allah lại tạo nhiều hồng phúc cho ông với sự nghèo khó đó, chỉ một phần ăn mà cả nhà đều no, riêng Rosul ﷺ tuy nhỏ tuổi nhưng rất cần mẫn, chăm chỉ và nhịn nhục chịu đựng với những gì Allah ban cho, Người là tấm gương mẫu mực cho sự cần cù và kiên nhẫn đó.

1.13- Rosul ﷺ đi Shaam và cuộc gặp gỡ với linh mục Al-Buhairo.

Ông Abu Tolib đưa Nabi ﷺ cùng đi buôn đến Shaam với ông và cùng với lũ đoàn Quraish, lúc đó Nabi ﷺ mới được mười hai tuổi (có sử ghi mười hai tuổi hai tháng và mười ngày). Nabi ﷺ đã chuẩn bị hành trang và lên đường cùng với bác và những thương buôn khác. Khi đoàn thương buôn đến gần thành phố Basro thuộc Shaam ngày xưa. Có một vị linh mục người Thiên Chúa tên là Buhairo, vị linh mục đã xen vào lũ đoàn thương buôn để tìm gặp Nabi ﷺ rồi cầm tay Người, ông nói: "*Đây là vị lãnh đạo của toàn thế giới, đây là vị sứ giả của Chủ Nhân của toàn nhân loại và đây là vị được Allah cử phái với lòng từ bi độ lượng đến toàn nhân loại.*"

Những người có mặt hỏi: "*Tại sao ông lại biết được những việc đó ?*"

Vị linh mục trả lời: "*Khi đoàn các người ra khỏi vùng Al-U'kbah, không một viên đá, cây cỏ nào lại không cúi đầu chào kính trọng cậu bé này, và chúng không cúi chào ai ngoại trừ người đó là Nabi mà thôi, và ta biết được dấu ấn cuối cùng của vị Nabi đó được in sẵn trên vai cậu bé này hình dạng như trái táo (trái bom), sự thể đó có ghi trong sách Kinh của chúng ta.*"

Vị linh mục đã tiếp đãi đoàn thương buôn một cách nồng hậu và khuyên ông Abu Tolib đừng cho Nabi ﷺ đến Shaam sợ những người Do Thái và La Mã biết được sẽ hại Người, nên ông Abu Tolib đưa Rosul ﷺ trở về Makkah.

1.14- Cuộc chiến Al-Fujjaar:

Vào lúc Nabi ﷺ được hai mươi tuổi, xảy ra cuộc tranh chấp ở ngoài chợ Ukaz giữa những bộ lạc Quraish với nhau, một bên là dòng tộc Kinanah và bên còn lại là dòng tộc Aylaan. Sự tranh chấp không giải quyết được đã đưa đến sự giết hại lẫn nhau và thiệt mạng cả hai bên. Sau đó họ ngưng chiến và mọi thù hận khác bằng cách bên nào bị thiệt mạng nhiều sẽ được bồi thường nhiều.

Nabi ﷺ đã tham gia vào trận chiến này, Người ﷺ được giao trách nhiệm chuẩn bị những cung tên cho những người trong gia tộc của người bản.

Cuộc chiến được gọi là cuộc chiến Al-Fujjaar vì nó xảy ra ngay trên vùng đất linh thiêng Makkah trong tháng Al-Harom (tháng cấm kỵ), tháng cấm kỵ gồm bốn tháng và cuộc chiến xảy ra ở tháng cuối cùng trong bốn tháng cấm đó.

1.15- Hiệp ước Al-Fudhul:

Cuộc chiến này xảy ra vào tháng Zul Qédah (tháng 11 lịch Islam), sau đó hiệp ước được ký giữa năm đại diện của năm bộ lạc nổi tiếng của Quraish là: dòng tộc Hashim, dòng tộc Al-Muttolib, dòng tộc Asad, dòng tộc Zahroh và dòng tộc Taim.

Lý do cuộc diễn biến xảy ra: Có một người đàn ông từ dòng tộc Zubaid đem hàng hóa đến bán ở Makkah, ông Al-O's bin Wa-il Al-Sahmy mua và giữ vật đó (mà không trả tiền). Người đàn ông này kêu gọi sự cầu cứu từ dòng tộc Abdul Daar, dòng tộc Makhzum, dòng tộc Jamh, dòng tộc Sahn và dòng tộc A'dy nhưng họ không hề quan tâm đến lời cầu khẩn đó. Người đàn ông này đã đứng lên trên núi Abu Qubais đọc bài thơ nói về sự bất công của ông. Ông Al-Zubair bin Abdul Muttolib tình cờ đi ngang nghe được sự việc liền đi kêu gọi những người đại diện của những bộ tộc kể tên trên đến họp khẩn tại nhà ông Abdulloh bin Jud-aa'n tù trưởng của tộc Taim và tất cả đồng tuyên thệ và tuyên bố là sẽ không được đối xử bất công tại Makkah dù là thị dân Makkah hoặc những người khác đến Makkah, nếu có sẽ đứng ra bên vực là lấy lại công bằng cho người bị bất công đó. Sau cuộc họp họ tìm đến nhà ông Al-O's bin Wa-il Al-Sahmy lấy lại vật mà ông giữ ngoài chợ để trả lại cho người đàn ông đến từ Zubaid.

Rosul ﷺ đã tham gia và chứng kiến cuộc giao ước này với những vị chú bác thân tộc của Người. Sau khi Người nhận được sứ mạng để truyền bá Islam, Người đã nói về ý nghĩa bầu không khí và tình hình của những người có mặt hôm đó như sau:

قَالَ ﷺ: ((لَقَدْ شَهِدْتُ فِي دَارِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جُدْعَانَ حِلْفًا مَا أَحِبُّ أَنْ لِي بِهِ حُمْرَ التَّعَمِ وَلَوْ أُدْعَى بِهِ فِي الْإِسْلَامِ لِأَجْبَتْ)) رواه البيهقي.

"Ta đã chứng kiến cuộc gặp gỡ và hiệp ước tại nhà ông Abdulloh bin Jud-aa'n. Sự long trọng của buổi họp đó làm cho Ta yêu thích hơn là sở hữu được số lượng lạc không lồ. Nếu lúc đó Ta kêu gọi họ vào Islam, chắc chắn họ sẽ theo."
Hadith do Al-Baihaqy ghi lại.

1.16- Đời sống và công việc của Rosul ﷺ:

Như được biết Nabi ﷺ lớn lên trong sự mồ côi cả cha lẫn mẹ, được ông nội đem về nuôi, sau đó đến người bác. Nabi ﷺ không thừa hưởng một chút gia tài nào của cha để lại. Khi đến tuổi có thể đi làm để kiếm tiền, Nabi ﷺ trở về bộ tộc Sa'd làm nghề chăn nuôi cùng với những người anh em trước đây cùng bú chung dòng sữa với Người. Sau khi trở về Makkah, Rosul ﷺ đi chăn cừu mượn cho thị dân Makkah với tiền lương không đầy nửa dinar ngày xưa, tương đương với mười đồng Riyaal (Saudi) hiện nay (tức khoảng 50 ngàn đồng Việt Nam).

Nghề chăn nuôi gia súc là một cái nghề mà không một vị Rosul hay Nabi nào trước kia lại không làm cả, nay Nabi ﷺ cũng được Allah cho làm nghề này để sau này trở thành vị chăn chiên cho nhân loại, cho nên sau khi nhận sứ mạng Người đã nói:

قَالَ ﷺ: ((مَا مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا وَقَدْ رَعَى الْغَنَمَ))

“Không có một vị Nabi nào lại không từng là người chăn cừu.”

Khi Nabi ﷺ lớn lên ở lứa tuổi trưởng thành, Người bắt đầu học hỏi việc buôn bán, người bạn mà Người cùng làm ăn đầu tiên là ông Al-Saa-ib bin Abi Al-Saa-ib đây là người bạn tốt nhất không hề có việc tranh cãi hay bất hòa khí với nhau.

Sau khi bước vào giao thiệp để làm ăn buôn bán, ai cũng biết đến tính tình chất phác, thành thật, uy tín của Người. Nhờ bản tính đó, Người được mọi người thương mến, tin cậy nên thiên hạ đã tặng cho Người một biệt danh là Al-Amin (Người được tin cậy).

١٠١٧- سفره إلى الشام وتجارته في مال خديجة:

1.17- Cuộc đi buôn đến Shaam bằng gia sản của bà Khodijah:

Bà Khodijah con ông Khuwaylid ﷺ là một phụ nữ góa chồng, giàu sang, phú quý, có địa vị cao trọng trong bộ tộc Quraish thời đó. Bà thường giao hàng hóa cho người ta đem đi buôn rồi trả tiền công cho mỗi chuyến đi. Khi bà nghe đến sự thành thật, uy tín của Rosul ﷺ, bà ngỏ ý trao hàng hóa cho Rosul ﷺ đi buôn ở Shaam và trả tiền công thật hậu hĩnh mà trước kia bà chưa trả cho ai.

Thế là Rosul ﷺ đi buôn ở Shaam với người hầu của bà Khodijah tên là Maysaroh, cuộc đi buôn này Rosul ﷺ đã buôn bán và thu được lợi nhuận rất nhiều so với những người đi buôn lúc trước, đó cũng là ân huệ của Allah ban cho. Và khi trở về Makkah, Người giao trả lại tất cả những gì thu nhận được và đã làm tròn sứ mạng tin tưởng mà người chủ đã giao phó.

١٠١٨- زواجه بخديجة:

1.18- Đám cưới với bà Khodijah:

Với những gì Người thu thập được qua chuyến đi buôn ở Shaam cho bà Khodijah cộng với lời báo cáo của người hầu nam Maysaroh về những gì thấy được cũng như những gì liên quan về bản tính, tính chất phác thật thà của Người làm bà Khodijah đem lòng thương mến nên đã gửi người bạn đến ngỏ ý muốn lập gia đình với Nabi ﷺ, Nabi ﷺ chấp nhận sự ngỏ ý này. Người bàn với các người bác của Người, những ông bác đồng ý và đến bàn việc cưới xin với ông A'mr bin Asad bác của bà Khodijah cho Người. Sau đó, đám cưới được diễn ra với sự có mặt đầy đủ của những người trong bộ tộc Quraish cũng như cấp lãnh đạo Quraish với tiền cưới là hai mươi con lạc đà màu vàng, có sử ghi là sáu con, người đứng ra đọc bài diễn văn (Khutbah) đám cưới là ông Abu Tolib bác của Người. Sau khi khen ngợi và tạ ơn Allah xong, ông nói về địa vị danh dự và bản tính cao cả của Nabi ﷺ, sau đó là lời giao kết đám cưới như chúng ta biết kèm theo tiền cưới (Mahar).

Đám cưới diễn ra sau chuyến đi buôn ở Shaam về khoảng hai tháng vài ngày, lúc đó Người được hai mươi lăm tuổi còn bà Khodijah thì đã bốn chục tuổi, có sử ghi là bà hai tám tuổi và có sử ghi khác hơn. Trước đó bà Khodijah đã lập gia đình với ông A'teeq bin Aa'-iz Al-Makhzumi, sau khi ông này qua đời bà lập gia đình với ông

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Abu Halah Al-Taimy. Sau khi sinh sống được một đứa con thì ông chồng cũng chết. thời gian sau đó có rất nhiều vị lãnh đạo bộ tộc trong bộ lạc Quraish đến cầu hôn bà nhưng đều bị bà từ chối cho đến khi muốn lập gia đình với Nabi ﷺ. Cuộc hôn nhân đã đem lại cho bà tràn đầy hạnh phúc mà hai lần hôn nhân trước không có.

Bà Khadijah là người vợ đầu tiên mà Rosul ﷺ cưới hỏi. Trong thời gian chung sống với bà, Người không có cưới người phụ nữ nào khác cho đến khi bà từ thế, tất cả con của Người đều do bà Khodijah sinh ra, ngoại trừ Ibrohim là đứa con do bà Mariyah Al-Qibtiyah hạ sinh.

۱.۱۹- أولاده ﷺ من خديجة:

1.19- Những đứa con của Rosul ﷺ với bà Khodijah:

Họ (được sắp xếp theo thứ tự trên xuống): Al-Qosim, Zaynab, Roqoiyah, Um Kul-thum, Fatimah cuối cùng là Abdulloh và có sử ghi lại thứ tự và số lượng không phải như thế. Nhưng tất cả những đứa con trai của Người đều mất lúc còn ấu thơ. Còn những đứa con gái đều sống đến trưởng thành, tất cả vào Islam khi Cha đảm nhận sứ mạng rồi ly hương đi theo Cha. Ba đứa con gái của Người đã mất trước Cha ngoại trừ bà Fatimah ﷺ mất sau khi Nabi ﷺ mất được sáu tháng.

۱.۲۰- بناء البيت وقصة التحكيم:

1.20- Cuộc xây dựng lại Ka'bah và sự giải quyết của Nabi ﷺ:

Khi Nabi ﷺ ở độ tuổi ba mươi lăm đã xảy ra trận mưa to làm nước ngập chảy đổ vào phần vách tường của Ka'bah gây hư hỏng và trước đó Ka'bah đã bị trận hỏa hoạn nên nhân dịp này quần chúng Quraish muốn xây dựng, tu bổ lại Ka'bah như trước kia. Cấp lãnh đạo Quraish đưa ra quyết định là không được dùng đến những đồng tiền bất chính, không trong sạch, không sử dụng tiền thu góp từ những người hành nghề mãi dâm, cho vay ăn lời, hoặc tiền bóc lột bất công người khác. Sau khi quyết định xong, họ lại do dự sợ Allah trừng phạt khi bắt đầu đập phá Ka'bah, nhưng ông Al-Waleed bin Al-Mughiroh nói: “Allah sẽ không bao giờ hại những ai muốn làm việc tốt”. Lời nói như ngọn lửa tinh thần được nhóm lên và họ bắt đầu bắt tay đập vỡ đến chỗ mà Nabi Ibrohim ﷺ đứng để xây trước kia.

Kế đến họ bắt đầu chia từng phần cho mỗi bộ lạc. Những bô lão, tù trưởng đích thân khiêng vác những cục đá, cục gạch trên vai mình trong đó Nabi và ông bác Al-Abbaas trong số người khuâng vác đó. Người thợ hồ chuyên nghiệp đứng ra xây dựng Ka'bah là ông Baqum người La Mã. Nhưng vì không đủ kinh phí trong sạch để xây dựng nên họ đã thu hẹp lại vòng đai ở hướng bắc của Ka'bah chừng sáu cánh tay (một cánh tay bằng 45,72 cm tức thu nhỏ khoảng 2,74 m) và chỉ xây lên một phần vách để cho biết đó là phần của Ka'bah.

Nhưng khi xây đến địa điểm đặt lại đá Đen (Hajar Aswad), thì những tù trưởng của mỗi bộ lạc ai cũng muốn được danh dự do bàn tay của cá nhân mình nhắc cục đá thiêng liêng này đặt lên vị trí của nó, vì thế xảy ra cuộc tranh cãi, bất đồng đến bốn năm ngày. Sự bất đồng gần như đưa đến bạo lực ngay trong thánh địa linh thiêng Al-Haram, cho đến khi ông Abu Umaiyah bin Al-Mughiroh Al-Makhzumi đưa ra giải pháp một cách hợp lý, hơn nữa ông là người cao tuổi nhất trong Quraish. Ý kiến của

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

ông đưa ra là: Ai là người đầu tiên bước vào cửa Masjid này (tức Masjid Makkah) người đó sẽ đứng ra giải quyết sự việc. Ý kiến được tất cả chấp nhận và thống nhất.

Mọi việc là do Allah định sẵn nên đã khiến cho Nabi ﷺ là người đầu tiên bước vào Masjid sau sự thống nhất của mọi người trong Masjid, khi họ thấy Nabi ﷺ ai nấy đều hớn hờ, vui mừng và nói: “*Đây là vị được mọi người tin tưởng, chúng tôi chấp nhận người này, đây là Muhammad.*” Nabi ﷺ bước gần đến chỗ họ và được kể cho nghe sự tình. Sau khi nghe xong, Nabi ﷺ lấy áo choàng trải ra rồi đặt cục đá đen lên đó, song Người mời tất cả những tù trưởng của những bộ lạc đến cùng nhau cầm mép chiếc áo và khiêng nó lên. Khi đưa đến nơi cũ của cục đá, chính bàn tay cao quý của Nabi ﷺ đã đặt nó vào nơi cũ mọi người ai nấy đều hân hoan chấp nhận giải pháp này.

Cục đá Đen này được đặt cao hơn mặt đất khoảng một thước rưỡi, còn cửa của Ka'bah thì cao khoảng hai thước, chỉ dành cho người nào muốn vào mới được vào (nghĩa là không dễ dàng để vào). Vách tường được xây cao mười tám cánh tay (tức khoảng 8,23 m) trong khi trước kia chỉ cao bằng phân nửa, trong Ka'bah thì có sáu cột được chia làm hai hàng để đỡ nóc, nóc Ka'bah cao mười lăm cánh tay (tức khoảng 6,86 m) trong khi trước kia Ka'bah không có nóc và cũng không có cột.

۱.۲۱- سيرته قبل البعثة:

1.21- Cuộc đời của Rosul ﷺ trước khi nhận lãnh sứ mạng:

Nabi ﷺ lớn lên với sự vẹn toàn về tinh thần lẫn thể xác. Tinh thần được sống qua với những ngày ấu thơ ở làng mạc xa xôi thành thị, quen với cuộc sống đơn sơ, cực khổ của đứa bé chăn chiên ngoài đồng áng, sa mạc khô cằn. Người mồ côi cha mẹ từ thuở ấu thơ, được đùm đúc trong gia đình nề nếp bên cạnh những ông bác thân tộc có tiếng tăm, có địa vị trong xã hội. Từ nhỏ, Người không thích tham gia vào những trò chơi nào, phần lớn thời gian lo việc gia đình và giúp người nếu ai cần. Bản tính hiền từ, chất phác, được mọi người tin cậy, can đảm, công bằng bác ái, thông minh, khôn ngoan, dịu dàng, bình dân, kiên nhẫn chịu đựng, hay mắc cỡ, đúng hẹn, khiêm tốn và luôn tế nhị trong mọi lời nói cũng như việc làm.

Là một đứa cháu rất hiếu thảo và kính trọng người lớn tuổi, luôn ràng buộc với thân nhân ruột thịt, hay giúp người dù trên phương diện tinh thần cũng như vật chất, hiếu khách, giúp người phương xa lạ mặt đến.

Ngay từ nhỏ Nabi ﷺ được Allah đã che chở tránh được mọi liên hệ với những gì gọi là thú vui cổ hủ của thời xưa, tránh xa những điều tội bại xấu xa, không bao giờ tham gia với những lễ lộc, cúng lạy của những người theo đa thần giáo xưa kia, không bao giờ ăn uống những đồ cúng của người đa thần, hoặc những vật dâng hiến tế lễ thần thánh. Người rất ghét khi nghe ai thề thốt bằng danh nghĩa của **Al-Lat** hoặc **Al-Uzza** lại càng không cúi lạy hay dâng hiến bất cứ gì cho những thần thánh đó. Người là vị thanh niên sống xa lánh rượu chè, đàn điếm, Người rất ghét những thứ giải sầu đó cũng như không bao giờ tham gia vào cờ bạc hoặc những trò tiêu khiển mà mọi thanh niên ở Makkah thời đó ai ai cũng thích.

Chương II

النبوة والدعوة

Sứ Mạng & Sự Truyền Bá

۲.۱- مقدمات النبوة وتباشير السعادة:

2.1- Khởi đầu của sứ mạng và dấu hiệu của sự hạnh phúc:

Như đã được biết qua cuộc đời của Nabi ﷺ, lúc còn trẻ đã có một khoảng cách giữa Người với quần chúng trên phương diện cách sống hào hoa phong nhã, tiêu xài hoang phí, những trò chơi ăn thua, cho vay lấy lãi, cư xử bất công, mạnh hiếp yếu và nhất là trên phương diện tinh thần. Người càng xa lánh họ hơn nữa về cách thờ phụng cũng như suy tư về tạo hóa, nhưng vẫn hoà đồng trong cuộc sống hàng ngày. Người ước ao, mong muốn tìm cách để hướng dẫn họ thoát ra khỏi sự mù quáng, bất công, hoang phí vô ích đó.

Với sự suy tư, ngẫm nghĩ trên, Người càng đau buồn hơn nữa khi thấy cuộc sống vật chất và tinh thần của quần chúng. Mặc dù tuổi đã cao, nhưng Người bất chấp gian nan để suy tư, ngẫm nghĩ và đưa đến quyết định là tránh xa cuộc sống mà lui vào hang núi Hiró⁽¹⁾ mỗi năm một tháng để thờ phụng Allah theo giáo điều của Nabi Ibrohim عليه السلام còn sót lại và tháng đó là tháng Romadon. Khi chấm dứt một tháng, Người trở về Makkah đi Tâwwaaf xung quanh Ka'bah xong mới trở về nhà. Sự việc cứ xảy ra như vậy được ba năm liên tiếp.

Khi Người được tròn bốn chục tuổi - độ tuổi của sự hoàn thiện toàn mỹ về mọi việc và đa số các Rosul trước cũng được nhận lãnh sứ mạng ở độ tuổi này - sứ mạng bắt đầu lộ rạng với những dấu hiệu tràn trề hạnh phúc ân huệ của Allah ban. Và trước đó không bao lâu, Người đã nằm mơ thấy giấc mộng rất đẹp và sự việc đã xảy ra giống như trong mộng và thấy cả hình ảnh với những ánh hào quang sáng tỏ khắp nơi, Người đã nói:

قَالَ ﷺ ((إِنِّي لِأَعْرِفُ حَجْرًا بِمَكَّةَ كَانَ يُسَلِّمُ عَلَيَّ قَبْلَ أَنْ أُبْعَثَ))

“Ta biết được cục đá ở Makkah đã từng chào Salam cho Ta trước khi Ta đảm nhận sứ mạng.”

۲.۲- بداية النبوة ونزول الوحي:

2.2- Khởi đầu sứ mạng và lời mặc khải được truyền xuống.

Vào tháng Romadon (tháng 9) năm bốn mươi một như thường lệ, Người đi đến hang núi Hiró để ẩn thân suy tư ngẫm nghĩ và thờ phụng Allah, bỗng Đại Thiên Thần

(1) Hiró: là tên một ngọn núi mà ngày nay được gọi là núi Al-Nur cách xa Makkah khoảng hai dặm (tức khoảng 3,2 km), còn hang núi thì nằm ở tận trên đỉnh núi, hang núi rất thoáng cao khoảng gần bốn mét và rộng hơn khoảng 1,5 mét.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Jibreel عليه السلام đã đến với Người để trao sứ mạng và lời mặc khải. Sau đây chúng ta sẽ được nghe lời thuật lại của bà A-y-shah رضي الله عنها chi tiết về câu chuyện đó như sau:

Sự mặc khải đầu tiên được ban xuống cho Rosul ﷺ là ban cho Người nằm mộng thấy những giấc mơ đẹp và những giấc mộng đó rõ ràng như ánh sáng bình minh. Trước kia, Nabi ﷺ rất thích ở một mình cho nên Người thường lên hang núi Hiró ẩn mình tôn thờ Allah bắt chước theo đường lối của Nabi Ibrohim عليه السلام, Nabi ﷺ ở lại trên núi vài đêm liền trước khi đi Người mang theo lương thực đã chuẩn bị sẵn đến khi hết Người trở về nhà bà Khodijah lấy lương thực rồi trở lại hang núi ẩn mình tiếp cho đến khi chân lý đến với Người Người vẫn ở trong hang núi. Ngay khi đó Thiên Thần đến gặp Nabi ﷺ và bảo: "Hãy đọc."

Ta ﷺ đáp:

قَالَ ﷺ: ((مَا أَنَا بِقَارِيٍّ))

"**Ta không biết đọc.**" Thê là Thiên Thần ôm chặt lấy Ta cho đến khi Ta kiệt sức mới thả Ta ra và Thiên Thần bảo tiếp: "Hãy đọc."

Ta ﷺ đáp:

قَالَ ﷺ: ((مَا أَنَا بِقَارِيٍّ))

"**Ta không biết đọc.**" Thê là Thiên Thần ôm chặt lấy Ta lần hai cho đến khi Ta kiệt sức mới thả Ta ra và bảo: "Hãy đọc."

Ta ﷺ đáp:

قَالَ ﷺ: ((مَا أَنَا بِقَارِيٍّ))

"**Ta không biết đọc.**" Thê là Thiên Thần ôm chặt lấy Ta lần ba cho đến khi Ta kiệt sức mới thả Ta ra và bảo:

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ① خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ② اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ③ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ④ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

العلق: ١ - ٥

﴿**Hãy đọc: nhân danh Thượng Đế của Người Đấng đã tạo hóa * Đã tạo hóa con người từ hòn máu đặc * Hãy đọc và Thượng Đế của Người vô cùng quảng đại * Đấng đã dạy (kiến thức) bằng cây viết * Đấng đã dạy con người điều mà y không biết.**﴾ Al-Alaq: 1 – 5.

Thê là Nabi ﷺ quay trở về nhà gặp bà Khodijah bint Khuwailid với con tim rung sợ và nói:

قَالَ ﷺ: ((زَمَّلُونِي، زَمَّلُونِي))

"**Hãy trùm chăn cho ta, hãy trùm chăn cho ta.**" Mọi người lấy chăn trùm cho Người cho đến khi hết sợ Người kể cho vợ nghe chuyện đã xảy ra rồi người bảo:

قَالَ ﷺ: ((لَقَدْ حَشَيْتُ عَلَى نَفْسِي))

"**Ta rất lo sợ cho bản thân Ta.**" Bà Khodijah رضي الله عنها khuyên chồng bảo: "Không đâu, tôi thê với Allah chứng giám Ngài sẽ không bao giờ ruồng bỏ Minh đâu, bởi vì Minh luôn kết nối tình nghĩa dòng tộc, tiếp sức người kiệt sức, thu nhận người nghèo, tiếp đãi khách và giúp người yếu đuối giành lại công bằng."

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sau đó bà Khodijah đưa Rosul ﷺ đến gặp ông anh bà con tên là Waroqoh bin Nawfal bin Asad bin Abdul A'zza, người đã theo đạo Thiên Chúa lúc đó, ông biết viết cũng như đọc chữ Hê-bơ (Chữ viết của người Do Thái), ông viết kinh Injin bằng chữ Hê-bơ một cách thông thạo, nhưng lúc đó ông đã cao tuổi và bị mù.

Bà Khodijah nói với ông ấy: "Hỡi người con của chú bác hãy nghe lời giải thích của con người anh em như sau."

Ông Waroqoh hỏi Nabi ﷺ: "Hỡi con của người anh em ta! Đã nhìn thấy gì vậy?"

Thế là Nabi ﷺ kể lại câu chuyện đã xảy ra với Người cho ông Waroqoh nghe, sau khi nghe qua ông Waroqoh nói: "Đấy là Namus (Đại Thiên Thần Jibreel) đã được Allah cử phái xuống cho Musa ﷺ. Hỡi ôi! Phải chi ta có sức khỏe và sống được đến khi Người bị cộng đồng của Người trục xuất khỏi xứ."

Nabi ﷺ ngạc nhiên hỏi:

قَالَ ﷺ: ((أَوْخَرَجِي هُمْ؟))

"Ta bị họ trục xuất hay sao?"

Ông Waroqoh đáp: "đúng vậy, không người Sứ Giả nào mang lại những điều giống như Người mà lại không bị hãm hại cả, nếu ta còn sống đến ngày đó ta sẽ giúp đỡ Người với sức mạnh của ta."

Nhưng ông không sống được bao lâu thì qua đời trước khi lời mặc khải xuống.

۲.۳- تاریخ بدء النبوة ونزول الوحي:

2.3 - Thời gian bắt đầu sứ mạng và lời mặc khải được truyền xuống.

Phần trên là câu chuyện kể về sứ mạng và lời mặc khải được truyền xuống đầu tiên cho Nabi ﷺ như thế nào. Câu chuyện xảy ra vào tháng Romadon (tháng 9) trong đêm Lailatul Qodr (Đêm Định Mệnh) như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ البقرة: ۱۸۵

﴿Romadon (tháng 9) là tháng mà Thiên Kinh Qur'an được mặc khải xuống﴾ Al-Baqoroh: 185, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ القدر: ۱

﴿Quả thật, TA đã ban Nó (Qur'an) xuống vào một đêm định mệnh﴾ Al-Qodr: 1. Dựa theo một số Hadith Soheh (xác thực) sự việc xảy ra trước Fajr (ánh rạng đông) xuất hiện của đêm thứ hai.

Như đã được biết, Đêm Định Mệnh xảy ra vào đêm lẻ của mười đêm cuối tháng Romadon. Dựa vào nghiên cứu xác thực cho biết rằng: Đêm Định Mệnh năm đó là vào ngày thứ hai ngày 21 tháng Romadon (tháng 9) năm 41 từ khi Nabi ﷺ ra đời nhằm ngày 10 tháng 8 năm 610 dương lịch. Lúc đó Nabi ﷺ được 40 tuổi 6 tháng và 12 ngày tính theo lịch mặt trăng còn tính theo dương lịch thì Nabi ﷺ được 39 tuổi 3 tháng và 22 ngày. Nói chung Nabi ﷺ được Allah ban lời mặc khải và đảm nhận sứ mạng ngay lúc 40 tính theo dương lịch.

2.4- Lời mặc khải bị gián đoạn rồi tái diễn trở lại.

Sau khi lời mặc khải truyền xuống lần đầu tại hang núi Hiró và bị gián đoạn một vài hôm sau đó, sự gián đoạn này đã làm cho Nabi ﷺ lo lắng và buồn bã rất nhiều vì không biết việc gì xảy ra. Đây cũng là một bài học thử thách để Rosul ﷺ làm quen với sự lo âu, chờ đợi để sau này tăng thêm nghị lực, sức chịu đựng, kiên nhẫn trước mọi việc sẽ xảy ra. Lần chờ đợi này cũng như lần trước khi Người nằm mơ thấy gì thì sự việc xảy ra y như mộng đã thấy.

Sau khi Rosul ﷺ gặp ông Waroqoh bin Nawfal Người tiếp tục trở về suy ngẫm ở trong hang núi Hiró cho hết tháng Romadon. Sau khi chấm dứt tháng Romadon, Người trở về Makkah như thường lệ vào hừng sáng của đầu tháng Shawwaal.

Người nói tiếp: "**Khi Ta trở về đến giữa thung lũng thì Ta nghe tiếng kêu, Ta vội nhìn bên phải không thấy ai, nhìn bên trái cũng không thấy ai và Ta nhìn trước mặt và sau lưng Ta cũng không thấy ai. Khi đó Ta ngược đầu lên thì thấy Thiên Thần đã đến với Ta lúc trước đang ngồi trên ghế lơ lửng giữa trời và đất. Thấy vậy, Ta hoảng hốt sợ đến té xuống đất và vội vã chạy về kêu bà Khodijah: Hãy trùm ta lại ! Hãy trùm ta lại ! Hãy đổ nước lạnh lên mình Ta, hãy đổ nước lạnh lên mình Ta, khi đó Allah truyền xuống đoạn câu kinh sau:**

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَتَأْتِيَهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَمُنَّ تَسْتَكْبِرُ ﴿٦﴾

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿٧﴾ المدثر: ١ - ٧

﴿Hỡi người đắp chặn (Nabi Muhammad) * Hãy đứng lên và cảnh cáo (dân chúng) !* Và hãy tán dương Thượng Đế (Allah) của Người cho thật vĩ đại (đọc Allohu Akbar) * Và hãy giữ y phục của Người sạch sẽ! Hãy tránh xa Al-Rujz (việc thờ cúng tượng thần) * Và khi làm ơn (cho người) chớ mong (người) trả ơn * Và vì Thượng Đế của Người hãy kiên nhẫn﴾ Al-Muddaththir: 1 – 7.

Dòng kinh này được truyền xuống trước khi Allah ban lệnh bắt buộc phải hành lễ Solah, sau đó lời mặc khải được ban xuống đều đặn hơn.

Dòng kinh này tiêu biểu cho sự bắt đầu của sứ mạng Thiên Sứ, nhưng nó đến sau nhiệm vụ mà Rosul ﷺ đảm trách một thời gian, còn nội dung đoạn kinh thì bắt buộc Nabi ﷺ phải thi hành hai điều sau:

Thứ nhất: Allah ra lệnh cho Rosul ﷺ phải truyền bá và cảnh cáo quần chúng qua lời phán của Ngài: ﴿**Hãy đứng lên và cảnh cáo (dân chúng)**﴾. Có nghĩa là: Cảnh cáo quần chúng về hình phạt của Allah nếu họ không trở về với ánh sáng của Islam, tránh xa mọi điều khả ố và tội tã, không được thờ phụng ai bên cạnh Ngài, dù trên hình thức tôn thờ liên quan về đặc tính, danh tính, sự cai quản, tạo hóa của Allah.

Thứ nhì: Allah ra lệnh cho Nabi ﷺ phải chấp hành mệnh lệnh của Ngài. Trước hết là ở cá nhân của Rosul ﷺ phải luôn là một người tuân phục, thi hành dù trong hoàn cảnh nào, để làm gương cho những người sau này. Đó là ý nghĩa của câu: ﴿**Và hãy tán dương Thượng Đế (Allah) của Người thật vĩ đại (đọc Allohu Akbar)**﴾. Có nghĩa là: Luôn luôn tôn vinh Allah là Đấng Cao Cả Duy Nhất, không tôn thờ ai ngang hàng hoặc bên cạnh Ngài.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Câu: ﴿**Và hãy giữ gìn y phục của Người sạch sẽ**﴾ có nghĩa: Hãy giữ gìn bản thân cũng như y phục, quần áo cho sạch sẽ, đoan trang, vì không một ai lại bất kính khi đứng trình diện trước Đấng Tạo Hóa với hình hài và quần áo bản thủ. Vì vậy cần phải thanh sạch ở trong tâm, y phục và nơi hành lễ.

Câu: ﴿**Hãy tránh xa Al-Rujz (việc thờ cúng tượng thần)**﴾ có nghĩa là: hãy tránh mọi phương tiện đưa đến sự bất tuân ở Allah bằng cách thi hành mọi mệnh lệnh Allah đưa ra, tránh phạm phải mọi điều cấm Allah đã cấm.

Câu: ﴿**Và khi làm ơn (cho người) chớ mong (người) trả ơn**﴾ có nghĩa là: Đừng mong đợi kết quả khen thưởng tốt hơn, hoặc mong được trả ơn nghĩa lớn hơn khi giúp người ở trên thế gian này một việc gì đó, Allah sẽ đền đáp long trọng hơn ở Ngày sau.

Câu kinh cuối cùng: ﴿**Và vì Thượng Đế của Người hãy kiên nhẫn**﴾ có nghĩa là: Một khi Người đứng ra truyền bá tôn giáo Islam - tôn giáo chỉ Tôn thờ ở Allah Duy Nhất - ngược lại sự chiêm ngưỡng đa thần của họ, là ý thức hệ mới đối với sự tôn thờ của quần chúng, Người sẽ bị họ chống đối mạnh mẽ, nên phải nhịn nhục can đảm và kiên nhẫn vì Allah trước sự thử thách đó.

٢٠٥- القيام بالدعوة:

2.5- Sự truyền bá.

Sau khi nhận những dòng thiên kinh trên, Rosul ﷺ bắt đầu đứng lên đi truyền bá theo thiên lệnh của Allah cho quần chúng bởi họ không hề có ý thức trong việc thờ phụng chỉ biết tôn thờ những bụt tượng, không hề có sự học hỏi hiểu biết mà chỉ bắt chước theo ông bà tổ tiên để lại. Bản tính thô bạo của họ chỉ biết dùng đồng tiền, sự giàu sang quý tộc của họ để cai trị và chỉ biết xử lý bằng gươm dao, sức mạnh để giải quyết tranh chấp chứ không có luật lệ để áp dụng. Lúc đầu Allah chỉ ra lệnh cho Người đi truyền bá một cách âm thầm giữa những người quen biết để họ có thể thay đổi được tư tưởng, tính tình, cách cư xử của họ. Vì thế Người bắt đầu từ trong gia đình, vợ con, thân quyến, bạn bè kẻ cận và từ bạn bè đó đi kêu gọi những người bạn khác đến với chân lý mới này.

٢٠٦- الرعييل الأول:

2.6- Những người tiên phong chấp nhận.

Khi Rosul ﷺ bắt đầu cuộc truyền bá chân lý mới này, Allah đã cho một số người tiên phong chấp nhận đi theo và đã tạo cho họ cuộc sống hạnh phúc vẻ vang tốt lành ở trên đời này cũng như Ngày sau, trong số những người đó gồm có:

1) Người đầu tiên không ai xa lạ chính là bà vợ thân yêu của Người bà Khodijah bint Khuwaylid ؓ, là người đã chứng kiến, chung đụng, lo lắng, hi sinh cho chồng từ trước khi Người nhận được lời mặc khải, và bà luôn mong muốn Người là vị Sứ Giả của nhân loại. Và rồi sự thật đã đến với bà khi bà nghe người anh em bà con ông Waroqoh giải thích về sự xuất hiện của Thiên Thần Jibreel ؑ trên núi Hiró, chính Thiên Thần này mang lời mặc khải đến. Sự việc đó chỉ có Sứ Giả thực thụ mới nhận được mà thôi, và rồi chính cá nhân bà đã chứng kiến những gì xảy ra với Rosul

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

ﷺ khi những câu đầu của chương Al-Muddaththir được mặc khải. Vì vậy, không có gì ngạc nhiên nếu Bà là người đầu tiên trở thành người tin tưởng.

2) Sau đó Rosul ﷺ đem lời mặc khải này đến thông báo với người bạn thân nhất của Người là ông Abu Bakr Al-Siddeeq ؓ. Người giải thích những gì Allah đã chọn Người và truyền xuống cho Người rồi kêu gọi người bạn hãy trở về chân lý của Người thờ phụng. Người bạn tri kỉ này không hề thắc mắc do dự mà chấp nhận và tin tưởng liền tức khắc, nên đã trở thành người đàn ông đầu tiên tin tưởng theo Islam. Ông Abu Bakr ؓ nhỏ hơn Rosul ﷺ hai tuổi, là người bạn thân từ thuở nhỏ đã quen biết và hiểu nhau rất rõ nên sự tin tưởng đó không hề có sự nghi ngờ thắc mắc gì và cũng nhờ đó đã chứng minh sự tin tưởng cao cả mãnh liệt nhất trong lòng của ông Abu Bakr ؓ sau này.

3) Đứa trẻ đầu tiên đã chấp nhận tin tưởng và đáp lại lời kêu gọi của Rosul ﷺ là Aly bin Abu Tolib ؓ, là một đứa trẻ sống trong gia đình của Rosul ﷺ được Người nuôi dưỡng, chăm sóc như con cái trong nhà. Vì vào lúc đó, quần chúng Quraish gặp phải nạn hạn hán, đói khổ. Lúc đó, bác Nabi ﷺ ông Abu Tolib của cái ít nhưng con lại đông không thể lo chu toàn cho chúng nên Rosul ﷺ đem ông Aly ؓ về nhà nuôi, còn ông Al-Abbaas (anh em với Abu Tolib) thì đem ông Jafar về nuôi. Aly ؓ sống trong nhà của Rosul ﷺ từ nhỏ cho đến khi Rosul ﷺ nhận được lời mặc khải thì lúc đó ông Aly ؓ cũng gần đến tuổi trưởng thành. Theo sử ghi lại, lúc đó ông Aly ؓ mới được mười tuổi, ông thường đi theo và làm mọi việc với Rosul ﷺ. Khi Rosul ﷺ kêu gọi vào Islam thì ông chấp nhận liền nên đã trở thành đứa trẻ đầu tiên theo Islam.

4) Người nô lệ đầu tiên vào Islam đó là ông Zaid bin Harithah bin Sharoheel Al-Kalby. Vào thời tiền Islam (Al-Jahiliyah) ông bị bắt làm tù binh rồi bị mang ra chợ bán được ông Hakeem bin Hazaam mua và tặng cho cô ruột là bà Khodijah ؓ và bà Khodijah tặng lại cho Rosul ﷺ. Sau đó cha và chú bác của ông Zaid biết được tìm đến và năn nỉ để chuộc lại con mình. Rosul ﷺ gọi Zaid đến để cậu ta chọn lựa ở lại với Người hay đi theo gia đình, Zaid đã chọn ở lại với gia đình của Rosul ﷺ. Sau đó, Rosul ﷺ dắt Zaid đến nơi tụ tập đông đảo quần chúng Quraish và tuyên bố: mọi người hãy làm chứng cho Ta, bắt đầu từ giờ phút này Zaid là con của Ta, cậu ấy sẽ hưởng gia tài của Ta và Ta sẽ hưởng gia tài của cậu ấy. Từ đó ai cũng gọi Zaid bin Muhammad. Sự thể này xảy ra trước khi Người nhận lãnh sứ mạng. Sau khi nhận được sứ mạng giáo lý Islam cấm không được phép nhận con nuôi xem như con ruột và mang họ cha nuôi để cho chúng hưởng phần tài sản của cha mẹ nuôi nên Rosul ﷺ đã tuyên bố hủy bỏ cách gọi Zaid bin Muhammad mà gọi lại Zaid bin Harithah họ của cha ruột. Giáo lý này được áp dụng trong Islam từ đó cho đến ngày tận thế.

Bốn người này là những người đầu tiên nhập đạo cùng một ngày. Lúc mà Rosul ﷺ nhận được lệnh phải truyền bá Islam từ trong gia đình thân quyến bạn bè trước tiên.

Sau khi ông Abu Bakr ؓ đến với Islam, ông đã trở thành tay mặt của Rosul ﷺ trong việc phụ giúp Rosul ﷺ đi truyền bá, kêu gọi những bạn hữu khác vào Islam. Với bản tính hiền hậu, lương thiện, rộng rãi, hiếu khách, tế nhị lại xuất thân từ hàng quý tộc của Ả-rập, là con người dễ dàng, cởi mở, hoạt bát, khiêm tốn, bình dân mặc dù là một nhà thương buôn có tiếng, nhưng rất hiền lương, trí thức, nên ai cũng mến trọng, ai cũng thích ngồi bàn luận và trò chuyện với ông Abu Bakr ؓ. Nhờ bản tính đó, ông kêu gọi người khác vào Islam dễ dàng hơn. Những người bạn thân thường

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

giao hữu buôn bán với ông chấp nhận lời kêu gọi của ông một cách tích cực. Trong số những người đầu tiên nghe theo tiếng gọi của ông có ông Uthmaan bin Affaan Al-Umawy, Al-Zubair bin Al-A'waam Al-Asady, Abdur Rohmaan bin Awf Al-Zuhry, Sa'd bin Abu Waqos Al-Zuhry, Tolhah bin Ubaidillah Al-Taimy. Những người nói trên được ông Abu Bakr trình bày cho họ biết về sứ mạng Islam mà Nabi ﷺ đã nhận và đang truyền bá rồi dẫn họ đến gặp Rosul ﷺ và họ đồng quy phục theo Islam.

Sau đó là sự qui phục Islam của những vị đáng được tin cậy của cộng đồng Islam đó là: Abu Ubaidah A'mir bin Al-Jarroh, Abu Salamah bin Abdul Asad và vợ của ông bà Um Salamah, Al-Arqom bin Abu Al-Arqom, Uthmaan bin Madh-u'm và hai người anh em của ông Qudamah và Abdulloh bin Madh-u'm, U'baidah bin Al-Harith bin Al-Muttolib bin Abd Manaaf, Sa-eed bin Zaid bin A'mr bin Nufail và vợ của ông bà Fatimah bint Al-Khottob chị em với ông U'mar bin Al-Khottob, Khabbaab bin Al-Irth, Ja'far bin Abu Tolib và vợ của ông bà Asma bint U'mais, Kholid bin Sa-eed bin Al-O's và vợ của ông bà Aminah bint Kholaf, rồi đến anh của ông là ông A'mr bin Sa-eed Al-O's, Hatib bin Al-Harith và vợ ông bà Fatimah bint Al-Mujallal và người anh em ông là Hitob bin Al-Harith và vợ ông bà Fakihah bint Yasaar và người anh em khác nữa của ông là Ma'mar bin Al-Harith, Al-Muttolib bin Azhar và vợ ông bà Rumlal bint Abu Awf, Na-eem bin Abdulloh bin Usaid Al-Nihaam. Họ là những người thuộc bộ tộc Quraish. Từ người có tiếng tăm đến những người vô danh thời đó, tất cả đều một lòng quy thuận theo Islam.

Những vị tiên phong vào Islam không thuộc bộ tộc Quraish như: Abdulloh bin Mas-u'd Al-Hazly, Mas-u'd bin Robi-a'h Al-Qory, Abdulloh bin Jahsh và người em ông Abu Ahmad bin Jahsh, Suhaib bin Sanan Al-Rumy, A'mmaar bin Yasir Al-A'nasy cùng với cha mẹ là ông Yasir và bà Sumaiyah và A'mir bin Fahiroh.

Trong những phụ nữ tiên phong theo Islam, ngoài những người được kể trên như: Um Ayman Barakah Al-Habashiyah, bà là người hầu và là nuôi nấng Rosul ﷺ từ thuở ấu thơ, Ummul Fodhl Lubabah Al-Kubro bint Al-Harith Al-Hilaliyah bà là vợ của Al-Abbaas bin Abdul Muttolib và Asma bint Abu Bakr.

Đó là những người tiên phong vào Islam được gọi là Al-Sabiqaen Al-Awwaleen (những người tiên phong đầu tiên). Họ là những người vào Islam thời kỳ bắt đầu khi Rosul ﷺ khởi xướng Islam. Họ đã theo đến giờ phút cuối cùng trong đời của họ, nên được mang danh là những người tiên phong. Con số đó vào khoảng một trăm ba mươi vị sohabah (bạn hữu) của Rosul ﷺ lúc đầu. Nhưng không ai biết chắc rằng tất cả những người này đã theo Islam khi còn truyền bá thầm kín hay trong số họ có người vào Islam sau khi Islam được truyền bá công khai

٢٧- عبادة المؤمنين وتربيتهم:

2.7- Sự thờ phụng và giáo dục của người tin tưởng.

Sau khi Allah truyền xuống đoạn kinh của chương Al-Muddaththir, từ đó lời mặc khải tiếp tục được truyền cho Nabi ﷺ. Giả thuyết cho rằng chương được truyền xuống sau đó là chương Al-Fatihah, vì trong chương này bao gồm tất cả những gì liên quan đến nền tảng căn bản đầu tiên của Islam. Đó là sự khen ngợi, ca tụng, tạ ơn Allah, sự cầu nguyện (đu-a), những gì liên quan về Islam, cũng như giáo lý đầu tiên mà Rosul ﷺ ra lệnh là phải dâng lễ Solah hai Rak-at vào hướng đông và hai Rak-at

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

vào buổi chiều, đó là do sự chỉ dạy của Thiên thần Jibreel ﷺ đã dạy Rosul ﷺ nghi thức Wu-đưa và dâng lễ Solah.

Sự tẩy rửa tinh khiết toàn vẹn là dấu hiệu của con người tin tưởng. Nghi thức Wu-đưa là điều kiện phải có để dâng lễ Solah, chương Fatihah là bài đọc căn bản không thể thiếu trong buổi lễ cũng như những lời khen ngợi, tụng niệm vinh danh Allah cũng là phần tử trong thể thức Solah, vì vậy sự hành lễ là sự hành đạo của người tin tưởng. Họ đã thi hành ở những nơi kín đáo, ở trong hang núi hoặc trong thung lũng không ai thấy.

Vào thời sơ khởi đó, họ không biết nhiều về giáo lý ngoại trừ những điều liên quan mật thiết đến Tawhid (tính duy nhất), đó là điều tối ưu quan trọng để tạo cho bản thân, tâm linh trong sạch, thanh tịnh. Sau đó họ được giáo huấn về bản chất, về tính tình, tư cách cao thượng của người tin tưởng. Họ được Rosul ﷺ giải thích cho biết về thiên đàng và địa ngục nên tâm hồn của họ đã mở rộng sẵn sàng chấp nhận trước mọi thử thách trên phương diện tinh thần lẫn thể xác.

Trong thời gian này, Rosul ﷺ giáo huấn họ về thể chất trong sạch tinh thần thanh tịnh, dạy họ về ý nghĩa của kinh Qur'an và sự mầu nhiệm huyền bí tinh tú của nó về cách cư xử, giao hữu và luôn giáo huấn cho họ có trái tim trong sạch, tư cách hoàn thiện, thích giúp đỡ người, luôn tha thứ, luôn thật thà trong mọi công việc. Tóm lại, trong thời gian bắt đầu đó Rosul ﷺ dìu dắt họ ra khỏi sự tối tăm để bước đến ánh sáng và chân lý đúng đắn, giáo huấn họ phải biết nắm lấy tôn giáo của họ, thương yêu lẫn nhau, thi hành mệnh lệnh của Allah và luôn trung thực trong mọi công việc.

Thời gian đó trôi qua trong ba năm, sự truyền bá này vẫn còn trong sự âm thầm kín đáo giữa người thân cận nhất, Rosul ﷺ chưa xuất hiện ở nơi công cộng đông người nhưng trong Quraish ai ai cũng biết được phần nào về sứ mạng này. Đôi lúc, họ cũng tỏ ra bất bình và có khi lại cảnh giác những người đã nhập đạo, nhưng họ không chống lại một cách công khai hoặc tập thể, vì Rosul ﷺ chưa đụng chạm đến thần linh, bực tượng mà họ thờ phụng.

Chương III

الجهر بالدعوة

SỰ TRUYỀN BÁ CÔNG KHAI

۳.۱- الدعوة في الأقربين:

3.1- Sự truyền bá giữa thân nhân.

Sau thời gian ba năm truyền bá trong sự âm thầm giữa những bạn hữu gần gũi, Người đã được sự hưởng ứng của những người trung thành, đứng dẫn từ dòng tộc Quraish và những bộ lạc khác. Lúc này Islam đã sẵn sàng cho sự truyền bá công khai nên Allah đã truyền xuống đoạn kinh sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي

بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾ الشعراء: ۲۱۴ - ۲۱۶

﴿Và (hỡi Muhammad) hãy khuyến cáo thân tộc gần gũi của Người * Và hãy đối xử tử tế với những người có đức tin theo Người * Nhưng nếu họ bất tuân Người thì hãy bảo (họ): ‘Ta không liên can về những điều quý vị làm.’﴾ Al-A'shuró: 215 – 216, thế là Rosul ﷺ tụ tập lại dòng họ của Người trong Quraish thuộc dòng tộc Hashim và một số người trong dòng tộc Al-Muttolib. Sau khi khen ngợi tạ ơn Allah xong Người tuyên bố như sau:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ الرَّائِدَ لَا يَكْذِبُ أَهْلَهُ، وَاللَّهِ لَوْ كَذَّبْتُ النَّاسَ جَمِيعًا مَا كَذَّبْتُكُمْ، وَلَوْ غَرَرْتُ النَّاسَ جَمِيعًا مَا غَرَرْتُكُمْ، وَاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ خَاصَّةً وَإِلَى النَّاسِ كَافَّةً، وَاللَّهُ لَتَمُوتُنَّ كَمَا تَنَامُونَ، وَلَتُبْعَثُنَّ كَمَا تَسْتَيْقِظُونَ، وَلَتَحَاسِبَنَّ بِمَا تَعْمَلُونَ، وَلَتُجْزَوْنَ بِالْإِحْسَانِ إِحْسَانًا وَبِالسُّوءِ سُوءًا وَإِنَّهَا الْجَنَّةُ أَبَدًا أَوْ النَّارُ أَبَدًا))

"Quả vậy, những vị lãnh đạo không bao giờ nói dối quần chúng của họ. Xin Allah làm chứng, nếu Ta có nói dối với toàn thể nhân loại nhưng Ta sẽ không bao giờ nói dối các người, nếu Ta có lường gạt, lừa đảo toàn thể nhân loại thì chắc chắn Ta sẽ không bao giờ lường gạt các người. Ta thề bởi Allah Đáng không có Thượng Đế nào khác xứng đáng được thờ phụng mà chỉ Ngài duy nhất, quả thật Ta là Thiên Sứ của Allah được phái đến với các người và cho toàn nhân loại. Thề bởi Allah minh chứng, các người sẽ chết tựa như giấc ngủ, sẽ được phục sinh tựa như các người tỉnh giấc, sẽ bị phán xét về mọi hành động mà các người đã làm. Các người làm tốt sẽ được hưởng phần tốt, nếu các người phạm tội sẽ gánh lấy tội đó. Ở đó sẽ có thiên đàng vĩnh cửu hoặc địa ngục vĩnh cửu."

Sau khi quần chúng nghe được, họ bàn bạc với nhau một cách ôn hòa, tế nhị, riêng bác của Người là ông Abu Lahab đứng lên nói với ý nghĩa: "Hãy cô lập Nó lại

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

trước khi người Arập họp nhau lại để nghe. Nếu ai chấp nhận lời nói của Nó y sẽ là người hèn yếu và nếu ai căm sự cô lập sẽ bị giết."

Khi nghe vậy ông Abu Tolib trả lời: "Ta thề có Allah làm chứng, ta sẽ bảo vệ cháu ta đến hơi thở cuối cùng." Và ông nói tiếp: "Cháu cứ tiếp tục sự việc mà cháu được lệnh bác sẽ luôn ở bên cạnh cháu, bảo vệ cháu, còn riêng bác vẫn không bỏ tôn giáo của tổ tiên Abdul Muttolib để lại."

۳.۲- علی جبل الصفا:

3.2- Đứng trên núi Al-Sofa.

Trong thời gian đó, Allah lại truyền xuống câu kinh sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ الحجر: ۹۴

﴿(Hỡi Muhammad) hãy công bố những điều mà Người đã được truyền và hãy lánh xa những kẻ Đa Thần (thờ đa thần).﴾ Al-Hajar: 94.

Vào một ngày nọ, Rosul ﷺ leo lên núi Al-Sofa và đứng lên cục đá cao nhất của núi và lớn giọng gọi: ((يَا صَبَاحًا)) "Ya Sobaah...a...h"

Lời nói này chỉ nói khi có việc gì quan trọng, như tuyên bố kẻ thù đã tấn công hoặc những gì rất căng thẳng.

Tiếp đó, Người bắt đầu kêu gọi những dòng tộc nổi tiếng của bộ tộc Quraish, Người kêu gọi từng dòng tộc, từng dòng tộc một: Hỡi dòng tộc Fahr, dòng tộc A'dy, dòng tộc này, dòng tộc kia, dòng tộc Abdu Manaaf, dòng tộc Abdul Muttolib.

Khi quần chúng nghe tiếng gọi họ hỏi nhau: "Ai mà lớn tiếng vậy", có lời đáp đó là: "Đó là Muhammad" thế là họ vội vàng chạy đến nghe. Có những người đi không được thì gửi người đến nghe để biết chuyện gì xảy ra.

Khi quần chúng tụ tập đông đảo, Người nói:

((أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَخْبَرْتُكُمْ أَنَّ خَيْلًا بِالْوَادِي بِسَفْحِ هَذَا الْجَبَلِ، تُرِيدُ أَنْ تُغَيِّرَ عَلَيْكُمْ أَكُنْتُمْ مُصَدِّقِي؟))
"Các người có tin không nếu Ta nói, kẻ thù đã tụ tập đằng sau núi này chuẩn bị tấn công các người?"

Họ đồng trả lời: "Vâng, chúng tôi tin. Vì Người không bao giờ nói dối chúng ta, tất cả những gì Người nói đều là sự thật."

Người tiếp:

((فَإِنِّي نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ. إِنَّمَا مَثَلِي وَمَثَلُكُمْ كَمَثَلِ رَجُلٍ رَأَى الْعَدُوَّ فَانْطَلَقَ يَرَبُّهُ أَهْلَهُ - أَيُّ يَتَطَلَّعُ وَيَنْظُرُ لَهُمْ مِنْ مَكَانٍ مُرْتَفِعٍ لئَلَّا يُدْهِمَهُمُ الْعَدُوُّ - فَخَشِي أَنْ يَسْبِقُوهُ فَجَعَلَ يُنَادِي: يَا صَاحِبَاهُ))

"Quả thật, Ta chính là Người đến để cảnh cáo, báo trước cho các người về cực hình ghê gớm phía trước. Ta là một người giống như bao người khác trong các người khi thấy được kẻ thù tấn công đều lo báo cộng đồng mình – tức: là người đứng canh gác trên cao nhìn xung quanh xem tình thế rồi báo cáo – Ta sợ các người bị tàn phá nên mới lớn tiếng gọi Ya Sobaah...a...h"

Sau đó Người bắt đầu kêu gọi họ trở về tôn thờ Allah Duy Nhất, và chấp nhận Người là Sứ Giả, là Thiên Sứ, là Rosul của Allah. Người giải thích câu tuyên thệ này,

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

nó chính là sự thành công ở trên đời này và là sự chiến thắng vào ngày sau. Người cảnh cáo họ về sự trừng phạt đau đớn của Allah nếu họ vẫn tiếp tục theo Đa thần. Người cũng cảnh giác họ rằng mặc dù là Sứ Giả của Allah nhưng Người không thể cứu họ thoát khỏi hành phạt của Allah và cũng không giúp ích gì được cho họ trước Allah. Nhưng vô ích họ vẫn không tin tưởng.

Trên đây là những lời kêu gọi một cách tổng quát, sau đó Người kêu gọi đặt biệt hơn cho từng dòng tộc sau:

((يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ اشْتَرُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ اللَّهِ، أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا، وَلَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا.))

"Hỡi thần dân Quraish! Hãy chuộc lại bản thân các người từ Allah, hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục. Quả thật, Ta không nắm trong tay lợi lộc cho các người cũng không thể hại các người, lại càng không thể giúp các người điều gì trước Allah cả."

((يَا بَنِي كَعْبِ بْنِ لُؤَيٍّ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا.))

"Hỡi dòng tộc Ka'b bin Lu-ay! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục. Quả thật, Ta không nắm trong tay lợi lộc cho các người cũng không thể hại các người."

((يَا بَنِي مُرَّةِ بْنِ كَعْبٍ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ.))

"Hỡi dòng tộc Murroh bin Ka'b! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục."

((يَا مَعْشَرَ بَنِي قُصَيٍّ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا.))

"Hỡi dòng tộc Qusay! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục. Quả thật, Ta không nắm trong tay lợi lộc cho các người cũng không thể hại các người."

((يَا بَنِي عَبْدِ شَمْسٍ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ.))

"Hỡi dòng tộc Abdu Shams! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục."

((يَا بَنِي عَبْدِ مَنَاةٍ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا.))

"Hỡi dòng tộc Abdu Manaaf! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục. Quả thật, Ta không nắm trong tay lợi lộc cho các người cũng không thể hại các người."

((يَا بَنِي هَاشِمٍ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ.))

"Hỡi dòng tộc Hashim! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục."

((يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ! أَنْقِذُوا أَنْفُسَكُمْ مِنَ النَّارِ، فَإِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا، وَلَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا، سَلُونِي مِنْ مَالِي مَا شِئْتُمْ، لَا أَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا.))

"Hỡi dòng tộc Abdul Muttolib! Hãy cứu vớt bản thân các người thoát khỏi hỏa ngục. Quả thật, Ta không nắm trong tay lợi lộc cho các người cũng không thể hại các người, lại càng không thể giúp các người điều gì trước Allah cả, hãy đòi hỏi Ta về tiền tài như thế nào các người muốn chứ Ta không thể bao che cho các người trước Allah được."

((يَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ! لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا.))

"Hỡi Abbaas bin Abdul Muttolib! Con không thể giúp bác điều gì trước Allah cả."

((يَا صَفِيَّةُ بِنْتُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ عَمَّةُ رَسُولِ اللَّهِ! لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا.))

"Hỡi Sofiyah bint Abdul Muttolib, cô ruột của Rosul! Con không thể giúp cô điều gì trước Allah cả."

((يَا فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ! سَلِينِي بِمَا شِئْتِ، أَنْقِذِي نَفْسَكَ مِنَ النَّارِ، لَا أُغْنِي عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا.))

"Hỡi Fatimah bint Muhammad! Hãy yêu cầu Cha bất cứ gì con muốn, hãy cứu vớt bản thân con khỏi hỏa ngục, Cha không thể giúp con điều gì trước Allah cả."

((عَيْرَ أَنْ لَكُمْ رَحْمًا سَابُلَهَا بِيَلَالِهَا))

"Ngoại trừ chúng ta là dòng họ Ta sẽ đáp lại những gì các người xứng đáng hưởng."

Sau khi quần chúng nghe qua lời kêu gọi đó họ giải tán về nhà mà bàn bạc, không ai tỏ vẻ chống đối gì cả, có người thì im lặng. Chỉ riêng có ông Abu Lahab (bác của Nabi ﷺ) đến trực diện với Nabi ﷺ và nói: "*Khón khỏ cho người kẻ từ nay trở đi, chỉ có vậy mà tụ tập chúng tao lại u!*" Ngay khi đó Allah truyền xuống câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿۱﴾ الْمَسَد: ۱﴾

﴿Hai tay của Abu Lahab (người chống đối Nabi Muhammad ﷺ) bị hủy diệt và y bị hủy diệt﴾ Al-Masad: 1.

Đối với Quraish, sau cuộc nói chuyện trên của Nabi ﷺ, họ như bị một cú xét đánh vào tâm linh của họ. Trước sự cảnh cáo đó, họ thật hoang mang, không biết phải lựa chọn giải pháp hay cư xử như thế nào. Sau khi trở về nhà, họ lấy lại bình tĩnh, họ trấn an tinh thần bằng sự tự cao, tự đại từ xưa trong bản tính hiếu thắng của họ, họ lấy lời khuyên cáo của Nabi ﷺ để châm biếm và chế nhạo Người. Từ đó, cứ mỗi lần họ gặp Nabi ﷺ đi ngang qua họ nói: "*Chẳng phải đây là vị Sứ Giả, vị Rosul*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đã được Allah cử phái xuống hay sao ? là con cháu của Bin Abu Kabshah chỉ toàn nói chuyện trên trời ?" và những lời lẽ tương tự.

Ông Abu Kabshah là một trong những vị tổ tông của Nabi ﷺ bên phía mẹ của Người, là người thời xưa đã không chấp nhận tôn giáo của Quraish, ông đã chọn Thiên chúa làm tôn giáo. Và nay khi Nabi Muhammad ﷺ lại chống đối tôn giáo đa thần của họ, họ liền nói những lời ám chỉ, nhạo báng, so sánh như ông tổ của Người.

Từ đó, Rosul ﷺ tiếp tục sự truyền bá trên khắp nơi ở thung lũng, cũng như những nơi tụ tập người đi lại. Người xướng đọc cho họ nghe những lời truyền xuống từ Allah và kêu gọi họ tôn thờ Allah Duy Nhất như bao vị Rosul trước đã kêu gọi qua câu kinh sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَقَالَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ مَا كَرِهَتْ أَعْيُنُهُمْ﴾ المؤمنون: ٢٣

﴿Người bảo họ: Nay hỡi dân ta! Hãy thờ phụng Allah thế tại sao các người lại tôn thờ Thần Linh khác ngoài Ngài.﴾ Al-Muminun: 23.

Và cũng từ đó, Nabi ﷺ bắt đầu hành đạo trước mặt Quraish, dâng lễ Solah lớn tiếng bên cạnh Ka'bah, trước đám đông với sự chứng kiến của những người có danh tiếng của Quraish.

Từ đó, bắt đầu có người tin theo từ người từ người một. Cứ như vậy mà họ bỏ tôn giáo xưa cũ của họ mà quay về tôn thờ Allah Duy Nhất. Sự chia cắt, ganh ghét cũng bắt đầu từ đây bởi trong gia đình có người vào Islam và có người không vào.

٣.٣- مشاوره قريش لكف الحجاج عن الدعوة:

3.3- Quraish tìm cách ngăn chặng người đi hành hương để họ không nghe được sự truyền bá.

Ban lãnh đạo của Quraish rất phẫn nộ và bất an từ khi Rosul ﷺ bắt đầu truyền bá rộng rãi. Họ rất bối rối trước ngày hành hương sắp đến bởi họ rất quan tâm đến sự hành hương đó vì nó đã mang lại nhiều quyền lợi cho họ trên mọi phương diện. Họ liền tụ họp nhau lại đến gặp ông Al-Waleed bin Al-Mughiroh là một trưởng lão, có thế lực và danh giá nhất trong Quraish để đưa ra quyết định và ông ấy đã nói: “Hỡi thị dân Quraish! mùa hành hương sắp đến, những người Ả-rập láng giềng sẽ tụ tập nhau lại đây. Các người đã biết về Người đàn ông kia đã tuyên truyền những gì, các người hãy đoàn kết nhất trí lại với nhau, đừng chia rẽ để mất đi sự thống nhất trong việc tuyên truyền chống lại người đó, kẻ người này nói vậy người kia nói khác.”

- Họ mới nói với ông Al-Waleed: “Hãy cho chúng tôi biết phải nói gì về Người đó.”

- Ông Al-Waleed trả lời: “Không các người cứ nói đi, tôi nghe.”

- Họ trả lời: “Chúng tôi sẽ nói: “Người đàn ông đó là thầy bói.”

- Ông Al-Waleed trả lời: “Không, người đó không phải là thầy bói chúng ta đã chứng kiến và biết rõ thầy bói như thế nào, họ chỉ biết nói lời lẽ không ra gì chứ không êm ái như thế đâu.”

- Họ trả lời: “Vậy ông ta là kẻ điên.”

- Ông Al-Waleed trả lời: “Không, người đó không thể nói là điên được, vì người điên không thể nói, cũng như biện chứng, lời cuốn người ta được như vậy.”

- Họ trả lời: “Vậy thì là nhà thơ”.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- Ông Al-Waleed nói: “*Không thể cho là nhà thơ được, ta biết rõ về thơ văn, rành về cú pháp và mọi phép tu từ, thơ văn không thể lồi cuồn và thay đổi người ta được.*”

- Họ trả lời tiếp: “*Vậy là ma thuật, lừa gạt, thôi miên người ta.*”

- Ông Al-Waleed nói: “*Không, người đó không thể là như vậy được, vì ma thuật sử dụng những gút thắt và thôi bù phép còn người này thì không.*”

- Họ nói: “*Vậy chúng tôi phải nói như thế nào ?*”

- Ông Al-Waleed trả lời: “*Thề bởi Allah chứng giám, lời nói của người đó thật ngọt ngào, và đầy sự thật, ai nghe qua cũng cảm thấy mến thích. Sự thật nói ra thì ai cũng nghe và chấp nhận nên những gì chúng ta nói sẽ bị cho rằng là giả dối nhưng chúng ta có thể nói là người đó có thể là thầy bùa ngãi, đã dùng ma thuật để chia rẽ giữa vợ chồng, con cái, bà con thân quyến.*”

Sau đó họ ra về bắt đầu ngồi ở vỉa hè để chặn đường người qua lại mà loan truyền tin này. Không một ai đi ngang qua mà lại không được họ xào xáo tung ra những tin truyền thất lạc đó nên ai cũng biết trước khi nghe tận tai và thấy tận mắt những gì Rosul ﷺ nói và làm.

Khi mùa Haj (hành hương) đến, Rosul ﷺ đến những nơi người hành hương tập chung, đến từng lều hoặc nhà của họ để truyền bá Islam và Người nói:

((يَا أَيُّهَا النَّاسُ! قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلِحُوا))

“**Hỡi quần chúng, hãy chấp nhận tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng ngoài Allah cả, rồi các người sẽ thành công.**” Nhưng mỗi khi Rosul ﷺ đi đến đâu thì ông Abu Lalab đều đi theo và tuyên truyền phản lại những gì Rosul ﷺ nói và lên án Rosul ﷺ là kẻ xảo trá, lừa gạt, điên khùng. Kết quả, những người Ả rập đến hành hương đều biết và nghe về sứ mạng mới mẻ này và về thuật lại cho con cháu, người thân nghe và từ đó được lan truyền khắp nơi.

٣.٤- سبل شتى لمواجهة الدعوة:

3.4- Họ dùng mọi phương tiện để chặn đứng sự truyền bá

Sau khi mùa hành hương chấm dứt, người hành hương trở về quê của họ và những người dân Quraish Makkah trở về nhà của họ với sự lo lắng, tìm mọi phương cách để chặn đứng sự bành trướng của Rosul ﷺ. Vì họ cảm thấy bất an cho sự nghiệp và sự tôn thờ mà tổ tiên của họ đã để lại. Do đó, họ dùng mọi phương tiện để chặn đứng sự truyền bá tôn giáo mới mẻ này. Những phương tiện họ dùng được trình bày ngắn gọn như sau:

١. الأول: مواصلة السخرية والاستهزاء والإكثار منها:

1. Thứ Nhất: Tiếp tục châm biếm, nhạo báng ngày càng nhiều hơn nữa:

Mục đích của sự châm biếm, nhạo báng là gây sự hoang mang chia rẽ, làm giảm đi thanh danh, giá trị của Rosul ﷺ và những người Muslim. Họ tuyên truyền cho rằng Rosul ﷺ đã bị trúng bùa, là nhà thơ điên khùng, là một thầy bói dùng ma thuật điều khiển Shayton, một pháp sư chuyên nói dóc, một kẻ bịa chuyện chuyên

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

môn và những lời nhục mạ khác... Cứ mỗi lần họ thấy Rosul ﷺ ngoài đường họ chạy đến gần nhìn Rosul bằng cặp mắt ganh ghét và chê bai như được Allah thuật lại:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِنَّ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيَلْقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾ القلم: ٥١

﴿Và những kẻ không có đức tin muốn làm Ngươi (Muhammad) sa chân với cái nhìn (căm thù) của chúng khi chúng nghe Lời Nhắc Nhở (của Qur'an) và chúng nói: "Rõ thật, Y (Muhammad) là một thằng điên"﴾ Al-Qolam: 51, và họ nói mỉa mai rằng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَهَذَا الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ﴾ الأنبياء: ٣٦

﴿Có phải người này đã nói xấu về thần thánh của chúng ta phải không ?﴾ Al-Ambiyá: 36.

Một khi họ thấy những vị Sahabah nghèo, yếu kém trong thành phần xã hội, họ nói: những ông vua của trái đất đã đến với chúng ta, như Allah đã nhắc:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَهْتُولَاءٍ مِنْ اللَّهِ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا﴾ الأنعام: ٥٣

﴿Phải chăng những người này được Allah đặc ân trong bọn mình ?﴾ Al-An-a'm: 53, Allah phán ở nhắc ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامِرُونَ ﴿٣٢﴾ وَإِذَا أُنْقَلَبُوا إِلَىٰ

أَهْلِهِمْ أُنْقَلَبُوا فَمَكِينٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُونَ ﴿٣٢﴾ المطففين: ٢٩ - ٣٢

﴿Quả thật, (ở trên trần thế) những kẻ ngông cuồng bất tuân thường chê cười những ai có đức tin * Và mỗi khi chúng đi ngang qua chỗ của họ, chúng nháy mắt với nhau (ra dấu nhạo báng họ) * Và khi chúng trở về gặp gia đình (hay đồng bọn), chúng về với điệu giễu cợt * Và khi thấy họ, chúng bảo nhau: "Quả thật đây là những kẻ lầm lạc"﴾ Al-Mutoffifeen: 29 – 32.

Sự chống đối, chê bai, mỉa mai, nhạo báng đó ngày càng mạnh mẽ hơn làm cho Rosul ﷺ buồn bã và suy nghĩ nhiều giống như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ نَعَلْنَاكَ إِذْ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ الحجر: ٩٧

﴿Và quả thật, TA (Allah) biết lòng Ngươi se lại vì những điều chúng nói﴾ Al-Hajar: 97. Sau đó Allah kêu gọi Nabi ﷺ hãy tập trung tư tưởng nhiều hơn về việc tụng niệm Allah để hầu thoát khỏi sự buồn bã đó qua lời phán của Ngài :

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾﴾ الحجر: ٩٨ - ٩٩

﴿(Hỡi Muhammad) hãy tán dương ca ngợi Thượng Đế của Ngươi và hãy dâng lễ Solah * Và hãy tôn thờ Thượng Đế của Ngươi cho đến khi cái chết đến với Ngươi﴾ Al-Hijr: 98 – 99.

Trước khi những lời khuyên này được mặc khải, Allah đã truyền cho Nabi ﷺ biết chắc là Ngài đủ khả năng để giúp Người chiến thắng còn ai tôn thờ kẻ khác bên cạnh Allah thì sẽ sớm biết hậu quả. Qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾﴾ الحجر:

٩٦ - ٩٥

﴿Quả thật TA (Allah) thừa sức giúp Người chống lại những kẻ nhạo báng đó * Chúng là những kẻ dựng một Thần Linh khác tôn thờ cùng với Allah, chắc chắn chúng sẽ sớm biết.﴾ Al-Hijr: 95 – 96.

Và Allah cũng trấn an Nabi ﷺ rằng những hành động của những kẻ chống lại sẽ thất bại và họ sẽ lạc vào hố sâu của tội lỗi, Ngài phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ الأنعام: ١٠﴾

﴿Và chắc chắn các Rosul trước Người (Muhammad) cũng đã bị chế giễu nhưng chung cuộc điều mà họ thường chế giễu sẽ vây quanh những ai chế giễu lại trong đó.﴾ Al-An-a'm: 10.

٢. الثاني: الحيلولة بين الناس وبين الاستماع إلى النبي ﷺ.

2. Thứ hai: Lập mưu kế phân chia mọi người và những ai nghe theo Nabi ﷺ.

Họ bắt đầu tìm mọi phương cách để phân tán quần chúng nhằm không cho mọi người nghe sự truyền bá của Rosul ﷺ, bởi vì lúc này Rosul ﷺ sẵn sàng thích ứng với sự truyền bá của Người giữa quần chúng. Họ căn dặn nhau không để cho Muhammad bất cứ cơ hội nào để thuyết giảng cả như Allah đã phán:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوَافِيزِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ فصلت: ٢٦﴾

﴿Và những kẻ không tin tưởng bảo: “Chớ lắng nghe Qur'an này mà hãy gây náo động ồn ào (khi Nó được xướng lên) để may ra các người nắm ưu thế.﴾ Fussilat: 26, nhưng Rosul ﷺ không hề chán nản. Ngược lại Người càng truyền bá mạnh mẽ hơn, nhất là đọc kinh Qur'an cho quần chúng nghe, và Người đã đọc trước công chúng chương Al-Najm, đó là vào tháng Romadon năm thứ 5 sau khi nhận lãnh sứ mạng.

Khi họ được nghe Rosul ﷺ đọc kinh Qur'an – Nabi ﷺ thường hay đọc lớn tiếng vào lúc Người hành lễ Solah ban đêm – nên họ đã mắng chửi Qur'an, mắng chửi Đấng mặc khải cả người mang Qur'an đến, vì thế Allah truyền xuống lời phán như sau:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ الإسراء: ١١٠﴾

﴿Và trong lúc dâng lễ Solah của người, chớ thét to cũng chớ quá nhỏ tiếng, mà hãy tìm lấy con đường trung dung.﴾ Al-Isrô: 110.

Ông Al-Nodhr bin Al-Harith đi qua Shaam và những xứ khác để học và nghe những câu chuyện dân gian về những vua chúa của xứ đó như câu chuyện về Rustum, Esfandiar v.v. Khi trở về Makkah, họ kêu gọi quần chúng tụ tập đông đảo lại để kể cho quần chúng nghe những gì mọi người ở Makkah chưa hề nghe qua đề lời cuốn họ dừng đi nghe Rosul ﷺ nói. Ông tìm đến những nhóm người nào có mặt Rosul ﷺ đang nhắc nhở mọi người về Allah thì liền huy động mọi người tập chung lại phía sau lưng Người để kể cho họ nghe những câu chuyện trên, sau đó ông nói: “Muhammad có điều gì kể hay hơn tôi?”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sau đó họ lại đưa ra kế hoạch khác là mua nô tỳ nữ có sức thu hút người nhìn để ca hát mua vui, đọc những câu chuyện tình tứ giữa chợ trời. Cứ mỗi lần ai có ý định tìm hiểu Islam thì chúng bảo nữ nô tỳ ca hát và nói: mời rượu và mời ăn mọi người đi. Điều này tốt hơn cho quý vị đến nghe những gì Muhammad nói, vì thế Allah truyền xuống câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ لقمان: ٦

﴿Và trong thiên hạ có kẻ đã mua tập truyện giải trí (mang ra đọc) hầu dẫn dắt những người thiếu hiểu biết lạc xa khỏi con đường của Allah và nhạo báng con đường của Ngài. Họ là những kẻ sẽ chịu một sự trừng phạt rất nhục nhã.﴾
Luqmaan: 6.

٣. الثالث: إثارة الشبهات وتكثيف الدعايات الكاذبة:

3. Thứ ba: Chiêu bài so sánh, lườm gạt để chặn đứng sự truyền bá:

Quraish tìm mọi cách để chặn đứng việc truyền bá, họ lại đưa ra chiêu bài so sánh, lừa gạt và nhạo báng như được nhắc trong Qur'an như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَضَعْتُ أَحْلَامِي﴾ يوسف: ٤٤

﴿Họ bảo: Đây là những giấc mộng giả dối, hư cấu﴾ Yusuf:44, tức họ cho rằng Nabi ﷺ nằm mơ thấy những gì trong đêm rồi đem ra kể lại vào ban ngày. Đôi lúc họ lại tuyên truyền là những gì Rosul ﷺ nói đều do sự bịa đặt của Người mà ra. Đôi khi họ lại nói:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا يَعْلَمُهُ بَشَرٌ﴾ النحل: ١٠٣

﴿Chẳng qua tất cả là do một người phàm nào đó dạy Nó (Muhammad)﴾ Al-Nahl: 103. Đôi khi họ lại nói như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا لَأَفْكَ أَفْتَرْتَهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخِرُونَ﴾ الفرقان: ٤

﴿(Những người không có đức tin nói): “Đây chẳng qua là một điều dối trá mà Y (Muhammad) đã bịa đặt và có một đám người khác đã giúp Y làm Nó (Qur'an)﴾ Al-Furqan: 4, tức họ đồn là Rosul ﷺ hợp tác với những bạn hữu của Người để đưa ra những lời Qur'an ngọt ngào, hùng vĩ để lôi cuốn người ta nghe theo, họ bảo tiếp:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۚ أَكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمَلَّى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ الفرقان: ٥

﴿Và chúng nói: “Toàn là chuyện cổ tích của người xưa mà Y (Muhammad) đã cho viết lại và đọc ra cho Y mỗi sáng và mỗi chiều﴾ Al-Furqan: 5.

Đôi khi họ lại nói: Ma quỷ, Shayton đã nhập vào mình Rosul ﷺ rồi đọc kinh Qur'an cho Rosul ﷺ nghe như những nhà phù thủy, ma thuật đã được Jin (quỷ) hoặc Shayton (quỷ Xa-tăng) truyền cho để biết những gì ở quá khứ. Lời vu khống của chúng đã bị Allah phản đối lại họ như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿هَلْ أَنبَأَكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾ الشعراء: ٢٢١ - ٢٢٢

﴿Ta (Muhammad) sẽ phải báo cho các người biết ai là kẻ mà Shayton thường nhập vào họ * Chúng hay xuống nhập với từng tên ác ôn nói dối.﴾ Al-Shu-a'-rô: 221 – 222, nghĩa là: những ma quỷ đó xuống với những người nói dối, hung ác, chuyên làm việc ác độc. Còn Ta (Nabi ﷺ) các người đã rành rằng Ta không phải là người từng nói dối cũng không phải là người hư đốn ăn chơi, vậy sao các người lại nói Qur'an do Shayton (quỷ Xa-tăng) truyền xuống cho Ta ?

Đôi lúc họ nói Nabi ﷺ đã bị tưng rồi suy diễn những lời nói tuyệt vời như thể đề mê hoặc lòng người giống như thơ ca vậy. Không chính Nó là thi sĩ và những gì Nó nói là thơ ca, những lời lẽ này đã bị Allah phản bác như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ الشعراء: ٢٢٤ - ٢٢٦

﴿Còn (đôi với) những thi sĩ chỉ những kẻ lầm lạc mới nghe theo chúng * Há Người (Muhammad) không thấy chúng lang thang vơ vẩn nơi thung lũng * Và (thấy) chúng nói ra điều mà chúng không làm hay sao ?﴾ Al-Shu-a'-rô: 224 – 226. Ba phẩm chất trong đoạn kinh tìm thấy trong mỗi thi sĩ nhưng sẽ không tìm bất cứ phẩm chất nào trong bản tính cao cả chất phác, thành thật của Rosul ﷺ. Còn những người đi theo Islam chỉ toàn là những người đi theo chân lý, biết kính sợ Allah, là những người ngoan đạo, có phẩm chất tốt, mọi hành động mọi cử chỉ của họ đều rõ ràng minh bạch sẽ không tìm thấy trong họ đức tính ăn chơi trụy lạc, họ không đi lang thang ở những thung lũng mà họ luôn đi kêu gọi mọi người đến với Thượng Đế duy nhất, đến với tôn giáo duy nhất và đến với con đường ngay chánh, họ nói như thế nào là họ làm như thế đấy và họ luôn làm giống như những lời họ nói. Họ là thế đó, phẩm chất nào nói lên họ là những thi sĩ và lời lẽ nào của họ nói rằng đó là thơ ca.

٤. الرابع: النقاش والجدال:

4. Thứ tư: Sự đối thoại và tranh cãi:

Sự bất đồng quan trọng nhất giữa hai phía Muslim và Đa thần là xoay quanh ba vấn đề: Al-Tawhid (tính Duy Nhất), sứ mạng, và sự phục sinh sau khi chết. Đó là ba vấn đề quan trọng bất đồng thường tranh cãi giữa hai bên.

Vấn đề phục sinh sau khi chết: Đối với người Đa Thần, đó là một điều mới mẻ rất đỗi ngạc nhiên, theo suy nghĩ của họ không thể nào xảy ra và chấp nhận được. Từ đó họ đã nói:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ أَمْنَّا وَكُنَّا نُرَابًا وَعِظْمًا إِذْ نَا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾ أَوَّابًا وَأَنَا الْآوِلُونَ ﴿١٧﴾ الصافات: ١٦ - ١٧

﴿Khi chúng tôi chết thành đất bụi và xương khô, chúng tôi sẽ được phục sinh trở lại hay sao ? * Cả ông bà tổ tiên trước kia nữa à ?﴾ Al-Soffat: 16 – 17, và họ còn nói:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ ق: ٣

﴿Sự phục sinh đó quả là hư cấu﴾ Qof: 3, họ còn nói:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ هَلْ نَدُكُمُ عَلَى رَجُلٍ يَبْتِئُكُمْ إِذَا مُزِقْتُمْ كُلَّ مَزْقٍ إِنْكُمْ لَفِي حَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٧﴾ أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ ﴿﴾ سبأ: ٧ - ٨

«Há quý vị muốn chúng tôi chỉ cho quý vị một người đàn ông, y sẽ cho quý vị biết khi quý vị đã hoàn toàn tan rã (dưới đất) quý vị sẽ được phục sinh mới trở lại ? * Phải chăng y đã nói dối rồi đổ thừa cho Allah hay là y bị quỷ ám ?» Saba: 7 - 8.

Họ vẫn tuyên truyền và nói: “Tôi chết rồi được tái tạo và bị phán xét, đó là lời nói hoang đường, nhằm nhí không bao giờ có.”

Allah đã đối đáp lại họ bằng rất nhiều thể loại, cho họ thấy rằng kẻ tàn ác bạo ngược chết trước khi bị phân xử, người bị đàn áp chết trước khi lấy lại công bằng từ kẻ ác ôn, người tốt đức hạnh chết trước khi thấy được thành quả đã làm còn những kẻ chuyên làm điều tội lỗi chết trước khi bị phạt. Nếu không có sự phục sinh sau khi chết thì làm sao lấy lại công bằng cho người bị đàn áp từ kẻ ác ôn, ban thưởng cho người đức hạnh, trừng trị kẻ làm điều sai quấy để cho đôi bên được công bằng và không có sự khác biệt. Dựa theo lý trí con người nếu sự thật không có sự phân xử sau khi chết này quả không công bằng tí nào và Allah không bao giờ để cho tạo vật của Ngài sống trong bất công, bị tàn phá như thế, Allah phán

قَالَ تَعَالَى: ﴿ أَفَجَعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ القلم: ٣٥ - ٣٦

«Há TA (Allah) lại đối xử với những người Muslim giống như những kẻ tàn ác, bất lương hay sao ? * Tại sao các người lại phân xử như thế ?» Al-Qolam: 35 - 36, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿الجاثية: ٢١﴾

«Hoặc phải chăng những kẻ làm điều tội lỗi, ác ôn nghĩ rằng TA (Allah) sẽ làm cho họ ngang bằng (bình đẳng) với những người có đức tin và làm việc thiện rằng: cuộc sống và cái chết của họ ngang nhau hay sao? Thật tệ thay điều chúng xét đoán!» Al-Jathiyah: 21.

Đối với việc mà họ cho là sự phục sinh không phù hợp với lý trí suy nghĩ của họ thì bị Allah đối đáp như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ حَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿النازعات: ٢٧﴾

«Há các người khó tạo hay bầu trời mà Ngài (Allah) đã dựng lên ?» Al-Nazi-a't: 27, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿الأحقاف: ٣٣﴾

«Há họ không thấy rằng Allah, Đấng đã tạo hóa các tầng trời và trái đất mà không bị mỗi một bởi việc tạo hóa chúng, Ngài thế đó chẳng lẽ lại không khả năng làm cho người chết sống lại hay sao? Không, quả thật Ngài thừa quyền năng làm được tất cả mọi việc» Al-Ahqof: 33, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ الواقعة: ٦٢

﴿Và chắc chắn các người đã thừa biết việc tạo sinh lần đầu (Adam), thế tại sao các người không chịu nhớ (hay lưu ý) ?﴾ Al-Waqi-a'h: 62, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ، وَعَدًّا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ الأنبياء: ١٠٤

﴿Giống như việc TA (Allah) đã khởi tạo nó ra lần đầu rồi TA sẽ tái tạo sự tạo hóa nó lại. (Đó là) một Lời hứa mà TA bắt buộc phải thực hiện. Chính TA sẽ làm điều này.﴾ Al-Ambiyá: 104. Theo lẽ thường bất cứ gì được tái tạo lại luôn dễ dàng hơn tạo ra một thứ hoàn toàn mới mẻ, vì thế Allah đã phán về việc phục sinh rằng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَهْوَبُ عَلَيْهِ﴾ الروم: ٢٧

﴿(Việc phục sinh) rất dễ dàng đối với Ngài.﴾ Al-Rum: 27, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفَعِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ ق: ١٥

﴿Phải chăng TA (Allah) bị mỗi một với việc tạo hóa đầu tiên chăng? Không, chúng nghi ngờ về sự tạo hóa mới (sau này)﴾ Qof: 15.

Đối với sứ mạng Thiên Sứ của Nabi ﷺ thì họ lại có sự nghi ngờ, suy tư khác nữa, dù rằng trước đó họ hoàn toàn tin tưởng về sự thật thà chất phát của Nabi ﷺ, biết được rằng Nabi ﷺ là người ăn ngay nói thẳng không bao giờ nói việc hư cấu. Tuy nhiên, đối với họ những vị mang sứ mạng Thiên Sứ hay Rosul không thể là con người được, bởi từ xưa đến giờ đức tin họ là thế. Vậy mà nay đây Rosul ﷺ lại tuyên bố rằng Người là Thiên Sứ là Sứ Giả là Rosul được Allah cử phái xuống, rồi mời gọi họ đến với đức tin làm cho họ rất đỗi ngạc nhiên và bị kích động, họ nói:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا لِهَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ﴾ الفرقان: ٧

﴿Sứ Giả gì như thế này? Y lại ăn uống và đi rong ngoài chợ!﴾ Al-Furqon: 7, Allah kể ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ﴾ ق: ٢

﴿Không, chúng ngạc nhiên về việc có một Người Báo Trước xuất thân từ chúng đến gặp chúng. Bởi thế, những kẻ không có đức tin lên tiếng: "Đây là một điều lạ lùng, kinh ngạc!"﴾ Qof: 2, Allah kể ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ﴾ الأنعام: ٩١

﴿Không thể nào Allah lại truyền xuống bất cứ gì cho con người cả!﴾ Al-An-a'm: 91.

Allah đã truyền xuống những dòng kinh hủy bỏ những gì họ đã tin tưởng, bởi đức tin đó rất sai lầm:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ، مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ﴾ الأنعام: ٩١

﴿Hãy bảo họ: Thế Ai ban Kinh Sách xuống như là một Ánh Sáng và như một Chỉ Đạo mà Musa đã mang đến cho nhân loại﴾ Al-An-a'm: 91.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Rosul ﷺ giải thích cho họ về những câu chuyện của những vị Sứ Giả trước đã xảy ra trên trái đất này, cũng giống như những người Đa Thần hiện tại đã chống lại sứ mạng của các vị Rosul của họ, như Allah đã kể về họ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ إبراهيم: ١٠

﴿**Quý vị chỉ là những người phàm như chúng tôi**﴾ Ibrohim: 10, Allah phán tiếp:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ إبراهيم:

١١

﴿**Những vị Rosul của họ bảo: "Chắc chắn chúng tôi chỉ là những người phàm như các ông, nhưng Allah ban Ân Huệ cho người nào Ngài muốn trong bề tôi của Ngài**﴾ Ibrohim: 11.

Qua dòng kinh này được biết tất cả những vị Sứ Giả, Thiên Sứ, những vị được Allah mến thương, hài lòng, họ đều xuất thân từ người phàm. Còn việc họ những người vô đức tin muốn những vị Rosul phải là Thiên Thần chắc chắn cũng không thay đổi được cục diện, nghi vấn vẫn còn là nghi vấn bởi con người không thể nào đối diện trực tiếp với Thiên Thần, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا يَلْبِسُونَ﴾ الأنعام: ٩

﴿**Và nếu TA (Allah) có biến Sứ Giả thành một thiên thần thì TA vẫn sẽ phải biến họ thành một người phàm rồi TA cho họ ăn mặc như bao người khác.**﴾ Al-An-a'm: 9

Tuy rằng những người Đa Thần vẫn chấp nhận Nabi Ibrohim ﷺ, Nabi Isma-il ﷺ, Nabi Musa ﷺ là những vị Sứ Giả của Allah xuất thân từ người phàm, nhưng họ lại không chấp nhận chức năng Sứ Giả xuất hiện từ trong họ, ngược lại họ tìm cách nguy hiểm cho suy nghĩ của họ, họ nói: "*Chẳng lẽ không còn người để Allah chọn Sứ Giả hay sao mà lại chọn một đứa con mồ côi nghèo khó thế này? Tại sao Allah lại không chọn những vị xuất xứ từ hàng ngũ trưởng giả, giàu sang phú quý của Quraish mà đi chọn người tầm thường đó, như Allah kể lại lời họ:*

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقُرَيْبِينَ عَظِيمٍ﴾ الزخرف: ٣١

﴿**Và họ bảo: "Tại sao kinh Qur'an này không được ban xuống cho những người (lãnh đạo) của hai thị trấn lớn (Makkah và To-if)**﴾ Al-Zukhruf: 31.

Người Đa Thần thường tìm mọi cách để chối từ sứ mạng của Rosul ﷺ. Họ muốn Sứ Giả phải xuất thân từ người lãnh đạo của hai thị trấn Makkah và To-if. Allah đã đáp lại lời họ như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ﴾ الزخرف: ٣٢

﴿**Phải chẳng họ muốn phân chia Hồng Ân (Rohmah) của Thượng Đế của Người hay sao (Muhammad) ?**﴾ Al-Zukhruf: 32.

Có nghĩa là: Sứ mạng, Thiên Kinh Qur'an là Hồng Ân của Allah. Allah muốn ban cho ai thì Ngài ban, muốn cấm ai là cấm không ai dành hay tước lấy được của người khác, Ngài ban hay lấy lại tùy Ngài muốn chứ không một ai điều khiển tự ý mình được, Ngài phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ الأنعام: ١٢٤

﴿Allah biết rõ đâu là nơi mà Ngài phải đặt lời mặc khải của Ngài﴾ Al-An-a'm: 124.

Sau đó, những người Đa Thần lại thay đổi ý kiến và lập luận của họ và cho rằng: Vị Sứ Giả ít nhất phải là người xuất thân từ hàng ngũ vua chúa, giàu sang phú quý, có của cải, ruộng đất, lâu đài, quân sĩ và có tư cách để lãnh đạo. Còn Muhammad là một người nghèo đi kiếm ăn, buôn bán ngoài chợ kiếm đồng tiền về nuôi gia đình, người như vậy mà lại bảo rằng mình là Sứ Giả, là Rosul của Allah, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾ أَوْ يُنْفِقَ إِلَيْهِ كَنْزًا أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ

مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٨﴾ الفرقان: ٧ - ٨

﴿Tại sao không có một vị Thiên Thần được cử xuống với Y (Muhammad) để làm một vị Cảnh Cáo cùng với Y ? * Hoặc tại sao (Allah) không ban cho Y một kho tàng hoặc tại sao không biết Y làm chủ một ngôi vườn để Y ăn (trái) của nó? Và những kẻ làm điều sai quấy nói: "Các ông chỉ nghe theo Người bị trúng bùa ngãi."﴾ Al-Furqan: 7 – 8.

Quả thật, ai cũng biết sứ mạng của Thiên Sứ Muhammad ﷺ được Allah ban xuống để kêu gọi toàn dân gian: từ trẻ em, người lớn, thành phần nghèo khổ thấp kém nhất trong xã hội đến những giàu có nhất, không phân biệt giai cấp địa vị, là nô lệ hay tự do. Nếu Sứ Giả xuất thân từ hàng vua chúa giàu sang thì những người nghèo yếu kém trong xã hội sẽ không hưởng được gì hơn là bị đàn áp lợi dụng thêm, nô lệ bị đối xử tệ hại hơn, phụ nữ bị coi thường. Những thành phần nghèo yếu đó cũng là con người như mọi người khác, họ cần phải được che chở và được coi trọng như những người khác. Và lại, thành phần nghèo lại là phần đông trong xã hội.

Sau khi phân trần cho họ hiểu vấn đề này thì họ lại tìm lý do khác để không tin không khuất phục. Từ đó nảy sinh thêm những mâu thuẫn, những cuộc tranh luận khác:

Vấn đề Tâuhid (tính Duy Nhất của Allah) là chủ đề, là nguồn gốc nảy sinh mâu thuẫn. Trong thanh tâm những người Đa Thần họ đã chấp nhận tính Duy Nhất đó của Allah về bản thể, tính cách và hành động của Ngài, họ biết được rằng Allah Tối Cao là Đấng Tạo Hoá ra các tầng trời, trái đất và tất cả vạn vật khác giữa trời đất, Ngài thống lãnh các tầng trời, trái đất và tất cả vạn vật khác trong trời đất, Ngài ban bố cho con người và cả thú vật kể cả những sinh linh nhỏ bé khác, Ngài cai quản tất cả mọi việc dù nhỏ hay lớn kể cả con siêu vi trùng hay là con kiến đều do Ngài quản lý hành động chúng, Ngài điều khiển mặt trời, mặt trăng, các vì tinh tú, núi non, cây cỏ, sông biển, động vật, chim chóc, ma quỷ, con người, Thiên Thần và tất cả vạn vật khác, Ngài ban cho sự sống và cái chết, Ngài điều khiển qui định ra sao tùy ý không một cá thể, tập thể hay lực lượng nào có quyền đòi co với Ngài, không được chống trả lại những gì đã được định trước.

Sau khi những người Đa Thần đã hài lòng, tin tưởng về tính Duy Nhất vừa nêu trên và họ còn nói: "Allah đã ban phát cho những bề tôi đức hạnh được Ngài yêu thương như các vị Nabi, Rosul, Thiên Sứ, những người Waly, những người đức hạnh

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

một số ân sủng đặc biệt như phép màu và phép màu đó được phát huy dưới mệnh lệnh của Allah như: ban cho cái, giúp tai qua nạn khỏi, giúp ước vọng được thành đạt, chữa bệnh khỏi.v.v.. Allah ân sủng họ như thế bởi họ gần gũi với Ngài hơn, họ được trọng dụng hơn họ có thể giúp mọi người giải quyết một số chuyện huyền bí, họ có thể biện hộ cho mọi người trước Allah."

Những người Đa Thần đã khẳng định như thế trong tâm khảm họ, từ đó họ biến địa vị Sứ Giả, những vị hiền nhân thành những người trung gian giữa họ với Allah. Cho nên họ phải phục tùng, dâng hiến, hạ mình trước những vị trung gian để được lòng họ rồi kế tiếp cầu xin họ giúp đỡ, giúp tai qua nạn khỏi, tránh tà ma quỷ ám và những điều cần thiết khác.

Những công việc mà đa thần giáo đã chọn để làm hài lòng những vị Nabi, những nhà hiền nhân theo suy luận của họ là lập một đền thờ hoặc xây một căn nhà cho những vị đó ở. Sau đó, họ tạc hình tượng của những vị đó theo hình hài thật sự của họ hoặc do tưởng tượng và đặt nó trong căn miếu hay nhà để thờ đó. Đôi khi họ hư cấu nên ngôi mộ của vị Waly hoặc vị hiền nhân nào đó rồi biến ngôi mộ đó thành nơi tôn thờ. Những thờ cúng đó họ đến cầu nguyện, sò mó, hôn hít những pho tượng, cung kính cúi lạy, cầu khẩn, đi Tâuwof xung quanh mộ, dâng hiến tiền bạc thức ăn, thức uống, ngay cả những thú vật như bò, dê, cừu, gà v.v. mong được bình an, gia đình hạnh phúc.

Đối với thức ăn, thức uống, vàng bạc, của cải, khi họ đem đến dâng hiến cho thần thánh ở đó, họ gói lại thật đẹp và nhờ vị canh gác căn miếu để dâng hiến. Sau đó họ cầu khẩn qua trung gian tên vị thánh đó để toại nguyện những gì họ mong muốn.

Đối với sự dâng hiến thú vật, họ dâng hiến cho thần thánh bằng nhiều cách: đôi khi đem những con vật như bò, cừu... đến nơi thờ phụng, xong họ gọi tên vị thánh đó và nói là họ dâng hiến con vật này, họ cầu xin vị đó làm trung gian giúp dùm ước vọng họ, xong họ thả con vật đó cho nó được tự do muốn đi đâu thì đi, không bao giờ gây hại đến con vật đó. Đôi khi họ đem những con vật họ dâng hiến đến nơi họ thờ, rồi cắt cổ dâng hiến với danh nghĩa của thần thánh đó. Hoặc họ không cần đi đến tận nơi, họ dâng hiến ở nhà hoặc nơi nào đó bằng cách cắt cổ nó nhân danh tên thần thánh đó mà họ không nhắc đến tên của Allah.

Trong những công việc hành đạo của những người Đa Thần, họ thường tổ chức một hoặc hai lần trong năm đến những ngôi mộ hoặc những nơi thờ phụng tại đó họ làm tất cả những hành động đã được nêu ở trên như: cầu may, sò vào mộ, đi quanh ngôi mộ, giết tế động vật, họ luôn tỏ ra tôn nghiêm, trịnh trọng, khiêm tốn, sợ hãi khi đến nơi thờ cúng đó.

Đó là sự hành đạo của những người Đa Thần đã thờ phụng những vị Waly, những hiền nhân, để nhờ đó làm trung gian cho họ với Allah, họ tin tưởng hoàn toàn ở những người này có thể trung gian, giúp đỡ họ tránh tai nạn, hoặc ban bố cho họ những gì họ cầu xin như che chở, làm trung gian và can thiệp cho họ khi họ nhờ mà không cầu xin thẳng với Allah, nên họ đã quên đi Allah.

Đó là sự lầm lẫn tội lỗi của họ vì họ đã phạm phải tội Shirk (sự tở hợp), tự nâng con người giống họ ngang hàng với Đấng Tạo Hóa để cầu xin, thờ phụng, kính cẩn. Trong khi những vị Waly, vị hiền nhân chỉ là người phàm mắt thịt cũng được tạo hóa giống họ vậy mà sau khi chết lại trở thành Thần Linh được họ tôn thờ.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Khi Rosul ﷺ đứng lên kêu gọi quân chúng hãy bỏ rơi tất cả những thần thánh kia trở về tôn thờ ở Allah Duy Nhất, nên đã đụng chạm thật mãnh liệt với tư tưởng sự thờ phụng của họ từ xưa đến nay. Họ đã lên tiếng phản đối bằng những lời mạnh mẽ kịch liệt là: Người đó đã đến để cải cách thay đổi cách thờ phụng của chúng ta... Allah phán về họ:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَجْعَلُ الْأَلْهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ ﴿٥﴾ وَأَنْطَلِقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَأَصْبِرُوا عَلَىٰ ءَالِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْأَخِيرَةِ إِنَّ هَذَا إِلَّا أُخْتِلَقُ ﴿٧﴾﴾ ص: ٥ - ٧

﴿Phải chăng Y (Muhammad) nhập (tất cả) các Thần Linh lại thành một Thượng Đế duy nhất? Đây thật là một điều hết sức quái dị * Những kẻ cầm đầu trong bọn họ đi rong (và cổ vũ): "Các anh tiếp tục nhẫn nại, bám chắc vào các Thần Linh của các anh, bởi vì đây là một (kế hoạch) đã được sắp xếp (để phá hoại các anh) !" * Chúng ta không hề nghe đến điều này nơi tín ngưỡng sau cùng (của tổ tiên chúng ta). Thật ra, đây chỉ là một điều bịa đặt.﴾ Sod 5 – 7.

Khi bắt đầu truyền bá ý thức về Allah Duy Nhất, Rosul ﷺ đã gặp phải sự chống đối mãnh liệt của đa thần giáo, nên họ tìm cách để gạt bỏ ý tưởng đó mà đưa ra những biện luận để làm lung lay tinh thần của người Muslim nhằm bảo vệ lý thuyết của họ. Nhưng người Muslim đã thấm nhuần niềm tin về Tawhid (tính Duy Nhất về Allah) nên đã đưa ra những câu hỏi như sau: "*Các vị biết được ở đâu là Allah ban phép màu nhiệm linh thiêng cho một số người nào đó mà các vị cho là thần thánh để giải quyết vấn đề cho người ta trong trần gian này! Các vị biết được những điều thần bí của Đấng Tạo Hóa hay sao ?*

Hoặc các vị đã tìm thấy trong những kinh sách, hoặc những vị gọi là thần thánh để lại di chúc, giao ước hoặc quý vị học hỏi được ?

Allah phán như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْقَلَمُ: ٤١﴾ الطور: ٤١

﴿Hoặc phải chăng chúng nắm điều vô hình nên chúng viết nó xuống﴾ Al-Tur: 41 và Al-Qolam: 47, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَتُنَوِّى بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّن عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤﴾﴾ الأحقاف: ٤

﴿Các người hãy mang đến cho Ta một Kinh sách trước quyển (Qur'an) này: hoặc (đưa ra) một vài di tích hiểu biết mà các người đã thừa hưởng nếu các người nói thật﴾ Al-Ahqof: 4, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾﴾ الأنعام: ١٤٨

﴿Hãy hỏi họ (Muhammad): "Há các người có một sự hiểu biết chắc chắn (về điều các người đã nói) hay không? Nếu có hãy mang nó đến trình bày trước chúng ta. Các người chỉ làm theo nghi vấn và các người chỉ là những kẻ bịa đặt chuyện.﴾ Al-An-a'm: 148.

Tất nhiên những người Đa Thần đã chấp nhận việc họ không hề biết những điều vô hình, cũng chưa đọc chưa thấy những gì đã được ghi trong Kinh Sách của

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

những vị Nabi trước cũng như họ không hề có một chút hiểu biết nào cả, nhưng ngược lại họ trả lời:

قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا﴾ لقمان: ٢١

«Không, chúng tôi làm theo điều mà chúng tôi thấy tổ tiên, cha mẹ của chúng tôi đang làm.» Luqmaan: 21,

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُهُتَدُونَ﴾ الزخرف: ٢٢

«Chúng tôi thấy cha mẹ của chúng tôi theo một đạo nào đó nên chúng tôi theo dấu chân của họ.» Al-Zukhruf: 22.

Với những câu trả lời đó của nhóm người Đa Thần đã chứng tỏ sự vô ý thức, thiếu hiểu biết của họ, nên những người Muslim đã giải thích cho họ: "Allah hiểu thấu tất cả, các vị không biết điều gì cả, hãy nghe lời phán của Ngài về những gì các vị đã theo một cách sai lầm, đã đưa đến sự tỏ hợp với Ngài, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالِكُمْ﴾ الأعراف: ١٩٤

«Quả thật, các người cầu nguyện những Thần Linh ngoài Allah, chẳng qua họ chỉ là bầy tôi giống như các người thôi.» Al-A'rof: 194, có nghĩa là những Thần Linh đó chúng không hề giúp được gì cho các vị, vì chúng cũng vô dụng trước Đấng Tạo Hóa giống như các vị mà thôi, Allah đáp lại họ ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ الأعراف: ١٩٤

«Các người hãy cầu nguyện những Thần Linh đó đi và hãy yêu cầu chúng đáp lại lời thỉnh cầu của các người, nếu các người nói thật.» Al-A'rof: 194.

Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾ فاطر: ١٣

«Những kẻ mà các người cầu nguyện khác Allah, chúng không kiểm soát được một lớp vỏ của hạt chà là» Fاطر: 13, nghĩa là những kẻ mà quý vị cho là thần thánh đó, họ không kiểm soát được gì cả dù chỉ là vật nhỏ như lớp vỏ bọc ngoài quả hạt, Allah phán tiếp:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا

يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ﴾ فاطر: ١٤

«Nếu các người cầu nguyện chúng thì chúng sẽ không nghe được lời cầu của các người đâu và nếu chúng có nghe đặng đi chẳng thì chúng vẫn không đáp lời các người được. Rồi vào Ngày Phán Xử Cuối Cùng, chúng sẽ phủ nhận việc các người tôn thờ chúng. Và không ai có thể báo cho Người (Muhammad) biết (sự thật) giống như Đấng Am Tường (Allah).» Fاطر: 14, Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءُ وَمَا يَشْعُرُونَ

أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ النحل: ٢٠ - ٢١

«Và những Thần Linh mà họ cầu nguyện ngoài Allah không tạo hóa được cái gì cả, ngược lại chính chúng là tạo vật được tạo ra * (Chúng là những vật) chết

không có sự sống. Chúng cũng không biết khi chúng sẽ được dựng sống lại ﴿Al-Nahl: 20 – 21, Allah phán ở chương khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١١١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١١٢﴾﴾ الأعراف: ١٩١ – ١٩٢

﴿Phải chẳng họ tổ hợp với Allah những Thần Linh không tạo được cái gì mà chính chúng lại được tạo ra ? * Chúng không thể giúp họ (những người cầu xin) lại càng không thể tự giúp bản thân chúng được ﴿Al-A'rof: 191 – 192, Allah phán ở chương khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٢﴾﴾ الفرقان: ٣

﴿Và họ thờ những Thần Linh ngoài Allah không có khả năng tạo được vật gì, ngược lại chính chúng là một tạo vật được tạo ra, chúng không làm hại cũng không mang lợi được cho chính chúng, cũng không có khả năng làm cho chết hay làm cho sống, lại càng không thể phục sinh được người chết. ﴿Al-Furqan: 3.

Sau đó những người Đa Thần không giải đáp được những nghi ngờ thắc mắc trong lòng họ, vì những Thần Linh của họ không thể giúp đỡ cũng như không thể đáp lại những gì họ cầu xin, vì vậy sự tôn thờ của họ trở thành công và trắng, Allah đã thí dụ sự tôn thờ đó của họ như sau:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَسِطَ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿الرعد: ١٤﴾﴾

﴿Những ai cầu xin Thần Linh ngoài Allah, chúng không đáp lại họ được tí nào cả, nó chẳng khác nào hình ảnh của một người đưa hai bàn tay ra hứng nước để đưa vào miệng nhưng nước không đến miệng của họ đặng, và lời cầu nguyện của những kẻ không có đức tin chỉ đưa họ vào lầm lạc. ﴿Al-Ro'd:14.

Đến đây là cho những người Đa Thần ít suy nghĩ hơn bởi họ biết rằng: Allah là Đấng đã tạo hóa ra tất cả, còn Thần Linh của họ không tạo hóa ra được gì lại càng không có khả năng trong việc tạo hóa, ngược lại chính bản thân họ là tạo vật được tạo hóa ra. Sau đó có lời hỏi họ những người Đa Thần: "*Tại sao các người lại đồng đẳng hóa giữa Allah Đấng đã tạo hóa ra tất cả với những Thần Linh bất lực trong việc tạo hóa? Tại sao các người lại đồng đẳng giữa hai bên trong việc hành đạo và cầu xin? Tại sao các người vừa tôn thờ Allah, vừa tôn thờ những Thần Linh đó, vừa cầu xin Allah và vừa cầu xin những Thần Linh này ?*" Allah chấp vấn họ:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿النحل: ١٧﴾﴾

﴿Thế phải chẳng Đấng tạo hóa (tất cả) bằng với kẻ không tạo hóa gì hay sao? Thế tại sao các người không biết suy nghĩ ? ﴿Al-Nahl: 17.

Khi gặp phải câu hỏi trên thì những người Đa Thần đã bí lời và không sao lý luận được nữa, nên một số im lặng và hời hợt, nhưng họ không chịu khuất phục, họ ngoan cố bám lấy những điều hư cấu đó, họ nói: "*Tổ ông bà tổ tiên của chúng tôi là những người sáng suốt, hiểu rộng hơn người ai ai cũng thừa nhận điều đó, ai ai cũng*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

biết về những kết quả mà họ đã làm ở quá khứ, họ đã theo tôn giáo mà chúng tôi đang theo hiện tại, làm sao họ lại là những người vô kiến thức, lạc lẫm, mù quáng, ngay cả cha mẹ của Nabi ﷺ, của những người Muslim cũng đi theo tôn giáo này mà."

Những người Muslim đã đáp lại người Đa Thần rằng, họ là những người làm lạc, không hiểu biết chân lý cũng như không được ai hướng dẫn đúng đường. Câu trả lời này đôi lúc có tính cách qua những thí dụ điển hình hoặc qua những lời phán trong kinh Qur'an một cách hàm ý, không trực tiếp, nhưng cũng có lúc lại trực tiếp như lời phán của Allah như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُمْ أَكْفَرُوا أَبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾﴾ الصافات: ٦٩ - ٧٠

﴿Quả thật chúng thấy ông bà tổ tiên của chúng làm lạc * Cứ thế chúng lại ùn ùn chạy theo bước chân của họ.﴾ Al-Soffat: 69 – 70.

Mặc khác, những người Đa Thần đã dùng phương cách dọa nạt Nabi ﷺ và những người Muslim rằng: "Các người đã làm tổn hại đến danh dự Thần Linh của chúng tôi, và cho rằng Thần Linh vô dụng không tác hại gì, rồi các người sẽ thấy, Thần Linh sẽ ám hại và giết các người". Những lời đe dọa này không chỉ xảy ra mới đây mà nó cũng đã xảy ra vào thời của những vị Nabi trước kia, như được Allah nhắc lại:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنْ تَقُولُ إِلَّا أَعْتَرَكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ ﴿٥٤﴾﴾ هود: ٥٤

﴿Chúng tôi cảnh cáo các người về việc xúc phạm đến Thần Linh của chúng tôi.﴾ Hud: 54.

Đáp lại lời đe dọa của nhóm Đa thần là dẫn chứng cho họ thấy sự thật mà chính mắt họ đã nhìn thấy ngày đêm: "Các người hãy nhìn những Thần Linh bực tượng của các vị, suốt ngày suốt đêm, họ cứ ngồi hoặc nằm một chỗ mà không hề nhúc nhích di chuyển đi đây đi đó được, hoặc khi bị ai đụng đến, họ không tự bảo vệ họ được, làm sao những bực tượng đó có thể bảo hộ hoặc che chở ban bố cho người khác được. Vậy làm sao những bực tượng đó có thể hại chúng tôi, những người Muslim được ?

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَلَمْ أَرْجُلُ يَمْسُونَ بِهَا أَمْ لَمْ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ ﴿١٩٥﴾﴾ الأعراف: ١٩٥

﴿Há chúng (những Thần Linh) có chân để đi hay có tay để nắm hay có mắt để nhìn hay có tai để nghe chăng? Hãy bảo họ (Muhammad): "Các người hãy cầu xin những Thần Linh của các người lên kế hoạch chống lại Ta, và chớ để cho Ta nghĩ xả hơi.﴾ Al-A'raf: 195.

Ngoài ra, Allah còn đưa ra vài thí dụ điển hình trực tiếp cho những người Đa Thần, qua lời phán của Ngài như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٍ فَاَسْتَجِعُوا لَهُٓ إِنَّكَ الْذَّيْبُ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ

اجْتَمَعُوا لَهُ، وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَفِيدُوهُ مِنْهُ ضَعْفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ﴿٧٣﴾﴾ الحج: ٧٣

﴿Hỡi nhân loại! Đây là một thí dụ trình bày cho các người, hãy lắng nghe cho kỹ: Quả thật, những Thần Linh mà các người cầu nguyện ngoài Allah sẽ không

bao giờ tạo ra được một con ruồi dẫu chúng có hợp lực với nhau để làm chuyện đó và nếu con ruồi đó có giết tha đi món gì của chúng thì chúng cũng sẽ không thể giực lấy vật ấy lại. (Thấy không) kẻ van cầu cũng như kẻ được cầu đều bất lực như nhau.﴾ Al-Haj: 73, Allah đặt thí dụ khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ

الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ العنكبوت: ٤١

﴿Thí dụ về những ai tôn thờ những Thần Linh khác thay vì tôn thờ Allah chẳng khác nào hình ảnh của con nhện tự giăng tơ làm nhà. Và thật sự rằng mỏng manh nhất, yếu ớt nhất trong các loại nhà là nhà của con nhện, và như chúng biết điều đó.﴾ Al-Ankabut: 41, có số người Muslim đã làm câu thơ tả về sự hèn yếu của những thần linh họ đang tôn thờ, ý nghĩa như sau:

Thượng Đế gì mà lại bị con cáo đái lên đầu

– Có gì nhục nhã cho bằng bị con cáo đái lên đầu

Sự đối thoại giữa người Muslim và những người Đa Thần đã đưa đến cục diện bé tắc về nhóm Đa Thần, họ không còn lời lẽ nào biện minh cho Thần Linh của mình nữa. Từ đó họ đã dùng những lời lẽ thiếu văn hóa và gắt gao đối với người Muslim, đôi khi họ còn chửi đến Allah. Trong giáo lý Islam cấm người Muslim tạo nên lý do hay cơ hội để cho người không có đức tin chửi mắng Allah, qua lời phán như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ الأنعام: ١٠٨

﴿Và (hỡi những người Muslim) chớ mắng nhiếc những ai cầu xin van vái ngoài Allah, bởi vì do thiếu hiểu biết họ sẽ mắng nhiếc Allah trở lại để trả thù.﴾ Al-An'a'm: 108.

Từ đó, những người Đa Thần đã trở thành hung bạo hơn, họ tìm mọi cách để ngăn chặn con đường tuyên truyền tôn giáo. Đối với những người lãnh đạo cầm quyền bắt đầu hành hạ đánh đập những người theo Islam nằm trong tay họ và trong bộ tộc của họ, kế tiếp họ tập chung một số người đi đến gặp ông Abu Tolib gây áp lực buộc ông phải ngăn cản không cho Rosul ﷺ truyền bá Islam nữa.

٣.٥- تعذيب المسلمين:

3.5- Hành hạ những người Muslim.

Những biện pháp mà những người Đa Thần dùng để hành hạ, tra tấn người Muslim thật sự rất dã man như trường hợp của:

* Ông Bilaal bin Robaah ﷺ là nô lệ thuộc quyền sở hữu của ông Umaiyah bin Kholaf Al-Jamhy. Ông Umaiyah đã cột dây thòng vào cổ ông Bilaal rồi cho bọn trẻ kéo đi như thú vật trên con đường trong thành phố, xong dắt đến bãi cát đá trống để hành hạ, trong khi đó ông Bilaal luôn miệng thốt «**Ahad Ahah**» nghĩa là (Allah duy nhất, duy nhất). Khi trưa nắng thiệt gắt họ đê Bilaal nằm ngửa trên cát nóng rồi đặt lên ngực ông cục đá thật to và lại nóng, rồi buồn lời dọa rằng: "Nếu mày tiếp tục theo đạo của Muhammad thì mày sẽ như thế này đến chết, còn muốn sống thì hãy bỏ đi tôn giáo đó và trở về tôn thờ Al-Lat và Al-U'zza." Nhưng ông Bilaal chỉ luôn miệng thốt lên chữ: «**Ahad Ahah**» nghĩa là (Allah duy nhất, duy nhất). Một hôm,

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

ông Abu Bakr ﷺ đi ngang qua thấy ông Bilaal bị hành hạ nên đã mua ông lại rồi trả tự do vì Allah.

* **Ông A'mir bin Fuhairoh** ﷺ bị họ hành hạ đến nỗi đã mất đi lý trí, ông không biết ông nói gì.

* **Ông Abu Fakihah tên thật là Aflah** ﷺ là nô lệ thuộc quyền sở hữu của dòng tộc Abdul Daar, cứ mỗi buổi trưa nắng thật gắt họ khóa vòng sắt vào chân và cho ông mặc quần áo bằng sắt rồi kéo ông ra phơi ngoài cát nóng, chưa hết họ còn đặt lên lưng ông một tảng đá to đùn không còn nhúc nhích gì được, cứ thế họ phơi nắng ông đến mất cả lý trí, không còn biết gì. Ông bị hành hạ như vậy cho đến khi ly hương lần thứ nhì đến Habashah. Có lần ông bị cột chân lại và phơi nắng cho đến khi bất tỉnh mà ai cũng tưởng ông đã chết. Khi ông Abu Bakr ﷺ đi ngang thấy thế chuộc mạng ông lại rồi thả tự do vì Allah.

* **Ông Khabbaab bin Art** là một tù binh trong thời tiền Islam được bà Um Ammaar bint Sibá Al-Khoza-i'yah mua lại, ông hành nghề thợ rèn. Khi ông vào Islam đã bị chủ nhân hành hạ bằng nhiều cách dùng như: dùng lửa đốt, dùng sắt nung đỏ châm lên lưng ông để ông bác bỏ, phủ nhận Muhammad ﷺ. Những hành phạt đó không hề làm ông sợ hãi, ngược lại làm đức tin ông tăng và vững thêm. Ngoài ra, ông ta còn bị những người Đa Thần khác hành hạ bằng cách cột cổ, nắm tóc và kéo đi, xong ném vào lò than nóng đến đặt cục đá thật nặng lên ngực ông đến khi không còn cử động được nữa.

* **Bà Zunairoh Um Rumiya**h từ khi theo Islam bà bị những người Đa Thần hành hạ bằng nhiều cách cho đến khi bà bị mù lòa. Họ đã nói: "*Bà thấy chưa, thần Al-Lat và Al-U'zza đã làm mù mắt bà.*" Bà trả lời: "*Không, thế có Allah làm chứng, đây là ý muốn của Ngài chứ không ai làm hại ta được, nếu Ngài muốn sẽ ban cho ta sáng mắt lại.*" Qua ngày hôm sau Allah cho bà sáng mắt lại, khi đó những người Quraish lại nói: Đó là do bùa ngãi của Muhammad làm nên.

* **Bà Um U'bais** thuộc nô lệ dòng tộc Zuhroh, từ khi theo Islam bà bị hành hạ rất dã man bởi ông chủ Al-Aswad bin Abdu Yaghuth một người chống Rosul ﷺ một cách hung bạo nhất trong thời gian truyền bá của Rosul ﷺ.

* **Nữ nô lệ của A'mr bin Mu-ammil** thuộc dòng tộc A'dy bà đã bị ông U'mar bin Al Khottob hành hạ lúc đó ông U'mar còn là người Đa Thần. Ông thường đánh đập bà cho đến ngất đi mới ngưng, có khi bị hành hạ thật đau đớn, rồi ông còn dọa là nếu không bỏ đạo Islam thì sẽ hành hạ thêm nữa. Nhưng bà không sợ và trả lời là: "*Allah sẽ hành hạ ông như ông hành hạ tôi.*"

* **Hai mẹ con bà Al-Hindiyah** là nô lệ thuộc dòng tộc Abdu Daar, hai mẹ con thuộc số nô lệ bị hành hạ đánh đập khi vào Islam.

Những nô lệ này được ông Abu Bakr ﷺ chuộc lại và trả tự do cho họ vì Allah giống như ông đã chuộc Bilaal, A'mir bin Fuhairoh và Abu Fakihah. Cha Abu Bakr ông Abu Quhafah thấy hành động này của con nên đã khiển trách và nói: "*Cha chỉ thấy con mua và thả tự do cho toàn là những người nô lệ yếu thế, nếu con mua và thả những người mạnh khỏe là cha đã cảm con.*" Ông Abu Bakr ﷺ đáp lời cha: "*Con chỉ làm vì Allah,*" nên Allah đã truyền xuống những dòng kinh khen ngợi hành động cao cả của ông Abu Bakr và hạ nhục những kẻ thù của ông:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ ﴿١٤﴾ لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى ﴿١٥﴾ الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٦﴾ ﴿اللَّيْلِ: ١٤ - ١٦﴾

﴿Bởi thế, Ta cảnh cáo các người về ngọn Lửa cháy dữ dội (của Hỏa Ngục) * Không ai bị nung (đốt) trong đó ngoài bất hạnh nhất * Họ là những tên phủ nhận sự thật và quay mặt bỏ đi.﴾ Al-Layl: 14 – 16, đoạn kinh nói về ông Umaiyah bin Kholaf và những thuộc hạ của ông, Allah phán tiếp:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَسَيَجْزِيَنَّهَا أَلْفَنَى ﴿١٧﴾ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْرَى ﴿١٩﴾ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَى ﴿٢١﴾﴾ الليل: ١٧ - ٢١

﴿Và đôi với người ngay thẳng sợ Allah sẽ được giữ xa khỏi hỏa ngục * Họ là người bỏ thí của cải của mình nhằm tẩy sạch (bản thân) * Và họ không đòi hỏi một ai đáp lại (hay trả ơn) về ân huệ y đã ban cho * Mà chỉ mong tìm Sắc Diện Hải lòng từ Thượng Đế y, Đấng Tối Cao * Và y sẽ sớm được hải lòng.﴾ Al-Layl: 17 – 21, đoạn kinh này Allah khen ngợi ông Abu Bakr ﷺ và những người Muslim đã được ông mua để thả cho tự do.

* Ông A'mmaar bin Yaasir và cha mẹ của ông bị hành hạ, họ là nô lệ của dòng tộc Makhzum và người cầm quyền trong dòng tộc Makhzum này là ông Abu Jahl. Gia đình ông A'mr bị mang ra thung lũng Abtoh hành hạ bằng cát khi đã nóng lên do nắng. Lúc đó Rosul ﷺ đi ngang qua thấy họ đang bị hành hạ và an ủi với lời:

قَالَ ﷺ: ((صَبْرًا آلَ يَاسِرٍ مَوْعِدُكُمْ الْجَنَّةَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لآلِ يَاسِرٍ))

“Hỡi gia đình Yaasir hãy kiên nhẫn chịu đựng, nơi hẹn của các người là Thiên Đàng, cầu xin Allah tha thứ cho gia đình Yaasir.”

Cha của A'mmaar ông Yaasir bin A'mir bin Malik Al-A'nasy Al-Mazhajy bị hành hạnh đến chết. Còn mẹ của A'mmaar là bà Sumaiyah bint Khoiyat thuộc nô lệ riêng của ông Abu Huzaifah Al-Makhzomy. Bà đã cao tuổi lại yếu ốm, nhưng cũng bị Abu Jahl hành hạ bằng cách đâm cây lao vào cửa mình của bà, và bà là người phụ nữ đầu tiên đã hi sinh trên con đường xây dựng Islam của Allah.

Đối với ông A'mmaar đã bị họ hành hạ một cách dã man bằng mọi phương cách: có khi vào trời nắng gay gắt họ mặc vào người A'mmaar chiếc áo giáp bằng sắt rồi đem ra phơi nắng, đôi lúc họ đem ra đặt trên cục đá to nóng, đôi lúc lại nhúng đầu vào thau nước đến khi ông chịu đựng không nổi nên đã thốt ra những lời thuận tiện cho những người Đa Thần dùng hành hạ nữa, nhưng trong lòng thì vẫn giữ niềm tin duy nhất ở Allah, nên Allah đã phán như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكَفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ النحل: ١٠٦

﴿Ai thốt lên lời phủ nhận Allah sau khi đã tin tưởng do bị ép buộc nhưng trong tâm khảm hãy còn vui sướng với đức tin, còn kẻ nào vô ngực tuyên bố phủ nhận (Allah) thì sẽ bị trức lên đầu giận dữ của Allah và sẽ chịu một sự trừng phạt ghê gớm.﴾ Al-Nahl: 106.

* Ông Mos-a'b bin U'mair ﷺ bị hành hạ chỉ vì theo Islam. Vào thời đó, ông là một công tử lớn lên trong gia đình sung túc giàu có, không thiếu điều gì. Nhưng từ khi theo tiếng gọi và chấp nhận Islam, ông đã bị mẹ ông ngăn cấm tất cả không cho ăn uống, không cho tiền, bị đuổi ra khỏi nhà nên đã trở thành người nghèo khó thiếu thốn mọi điều. Từ đó làm cho làn da trắng trẻo sạch láng trở thành làn da rần.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

* Ông Suhaib bin Sinaan Al-Rumy bị hành hạ đến mất lý trí không biết mình đang nói gì.

* Ông Uthmaan bin Affan رضي الله عنه bị hành hạ sau khi ông đi theo Islam, ông bị người bác hành hạ bằng cách cột lại với những lá chà là khô rồi đem hung khói cho ngộp thở và bỏng cả da.

* Ông Abu Bakr رضي الله عنه và ông Tolhah bin U'baidillah رضي الله عنه và có sử ghi là hai anh em Uthmaan bin U'baidillah và Tolhah bin U'baidillah bị Nufal bin Khuwailid Al-Adawy hành hạ bằng cách cột hai người dính chung lại với nhau để ngăn cấm hai người này hành lễ Solah và truyền bá tôn giáo. Nhưng họ không chống đối trả thù mà vẫn hành lễ Solah trong mọi trường hợp cho phép, nên hai người được gọi là người cùng bị cột dây thừng.

Mỗi lần ông Abu Jahl nghe những người nào có tiếng tăm và địa vị trong Quraish vào Islam thì ông tìm mọi cách để nói xấu, nhục mạ và buôn lời hăm dọa sẽ bị nguy hiểm đến tính mạng và tài sản. Còn đối với những người nghèo có địa vị thấp trong xã hội thì ông hành hạ một cách trực tiếp hoặc gián tiếp do những thuộc hạ của ông thi hành. Tóm lại, hầu như đa số những người theo Islam vào thời đầu tiên, ít nhiều đều bị những người Đa Thần hành hạ dù trên tinh thần hay vật chất.

Trên là những sự đối đầu chống đối những người yếu thế trong xã hội, ngược lại đối với những người có thanh danh, có địa vị trong xã hội vào Islam thì họ không dám đối phó một cách trực tiếp nhưng họ tìm mọi cách để chia ly, cách biệt và tạo sự bất bình trong bộ tộc để bị bộ tộc tẩy chay ra khỏi gia đình họ hàng mà mất đi thế lực và thanh danh.

۳.۶- موقف المشركين من رسول الله ﷺ.

3.6- Địa vị của Rosul ﷺ đối với những người Đa Thần.

Đối với địa vị của Rosul ﷺ trong tình thế đó, ai cũng biết qua về gia phả thân tộc của Người. Trên phương diện tình người, Allah đã ban cho Người một tấm lòng nhân ái, thích đảm nhận sự đau khổ, buồn bã của người khác, chia sẻ mọi điều bất bình với mọi người và luôn tranh đấu cho lẽ phải và công bằng nên không ai coi Người là kẻ thù cả. Tuy nhiên, trên phương diện đạo giáo thì bị người chống đối ganh ghét, nhưng họ không dám đụng chạm trực tiếp với Rosul ﷺ vì cạnh Người có người bác là ông Abu Tolib bảo hộ. Qua thanh danh địa vị cao trọng của ông Abu Tolib chẳng những người Quraish kể cả toàn thể người Ả-rập ai ai cũng kính nể ông, do đó họ tránh đụng chạm trực tiếp với Rosul ﷺ. Nhưng không vì thế mà họ bỏ qua, họ dùng phương cách vừa ngọt vừa gắt tạo áp lực cho ông Abu Tolib muốn ông bỏ rơi đứa cháu, để họ thẳng tay ngăn cản con đường truyền bá của Rosul ﷺ.

۳.۷- بين قريش وأبي طالب:

3.7- Cuộc đối chất giữa ông Abu Tolib và Quraish:

Một số vị lãnh đạo của Quraish họp nhau lại đến gặp ông Abu Tolib và nói: "*Cháu của ông đã nhục mạ Thần Linh, tín ngưỡng của chúng tôi, đã chỉ trích tổ tiên, ông bà, cha mẹ của chúng tôi là người ngu dốt thiếu hiểu biết, nên chúng tôi đến đây để xin ông hãy đứng bên cạnh chúng tôi, để che chở cho tôn giáo của ông bà mà ông*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

là một trong những người đã theo từ xưa đến nay, hoặc ông hãy bỏ rơi cháu của ông để chúng tôi xử lý."

Ông Abu Tolib đã trả lời họ một cách khéo léo và tế nhị nên họ đã bỏ về và để tự do cho Rosul ﷺ truyền bá tôn giáo do Allah truyền xuống cho Người.

۳.۸- إنداز قریش و تحديهم لأبي طالب:

3.8- Quraish cảnh cáo và hăm dọa ông Abu Tolib:

Những người cầm đầu của Quraish không còn kiên nhẫn được thêm nữa, vì mỗi ngày lại có thêm người theo Islam, tiếng tăm và sự truyền bá bành trướng Islam của Nabi ﷺ đã làm cho họ lo sợ, nên họ đến gặp ông Abu Tolib và nói: *"Hỡi Abu Tolib, ai cũng biết ông là người có địa vị trong chúng tôi, là người cao tuổi mà chúng tôi kính trọng, chúng tôi đã từng yêu cầu ông can thiệp với đấng cháu của ông, nhưng ông không làm mà để cho cháu ông tiếp tục tung hoành, chỉ trích Thần Linh, chê bai tổ tiên của chúng tôi. Ngay bây giờ chúng tôi cảnh cáo ông về việc này nếu không can thiệp thì sẽ có người thiệt mạng trong đôi bên."* Sau đó họ bỏ đi.

Sau khi bị cảnh cáo và hăm dọa, ông Abu Tolib cho gọi Nabi ﷺ đến và nói cho Nabi ﷺ biết những gì Quraish đã nói và ông nói thêm: *"Cháu ạ! Cháu hãy để bản thân cháu và bác được ở yên có không, cháu đừng làm gì quá đáng bác sợ bác sẽ không có khả năng giúp cháu được"*. Khi Nabi ﷺ thấy bác mình có vẻ lo sợ và yếu thế trước sự đe dọa đó, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((يَا عَمَّ! وَاللَّهِ لَوْ وَضَعُوا الشَّمْسَ فِي يَمِينِي، وَالْقَمَرَ فِي يَسَارِي عَلَى أَنْ أَتْرَكَ هَذَا الْأَمْرَ حَتَّى يُظْهِرَهُ اللَّهُ أَوْ أَهْلِكَ فِيهِ مَا تَرَكْتُهُ))

"Hỡi bác thân yêu của cháu! Cháu thề có Allah làm chứng, cho dù họ có đem mặt trời xuống đặt lên tay phải của cháu và mặt trăng bên tay trái của cháu và kêu cháu ngưng truyền bá, cháu sẽ không ngưng cho đến khi Allah ban sự thành công hoặc cháu phải hi sinh." Sau đó hai bác cháu cùng nhau khóc và ông Abu Tolib thấy cháu mình quá can đảm và cương quyết, nên không cầm lòng được mà thốt lên: *"Hỡi cháu yêu quý của bác, hãy cứ làm theo những gì cháu muốn, bác thề có Allah làm chứng, bác không bao giờ để cho ai hại cháu được cả."*

۳.۹- اقتراح غريب من قریش، ورد طريف من أبي طالب:

3.9- Đề nghị lạ lùng của Quraish và sự từ chối ngộ nghĩnh của Abu Tolib:

Quraish thấy sự cảnh cáo và đe dọa của họ với ông Abu Tolib không hiệu quả, ngược lại Rosul ﷺ vẫn tiếp tục truyền bá và Abu Tolib vẫn cứ tiếp tục ra mặt bảo vệ nên họ hiểu được rằng Abu Tolib đã sẵn sàng đối đầu chống lại Quraish để bảo vệ che chở cho đấng cháu của ông. Quraish tốn rất nhiều thời gian họp nhau để tìm cách ngăn chận, cuối cùng họ thống nhất nhau trên một lý tưởng rất lạ lùng. Họ đến nhà ông Abu Tolib cùng với một cậu thanh niên tên là A'mmaaroh bin Al-Waleed rất khôi ngô tuấn tú, đẹp đẽ thuộc gia đình quý tộc có tiếng tăm nhất trong quần chúng Quraish. Họ nói với ông Abu Tolib: *"Hỡi Abu Tolib! hãy nhận lấy cậu thanh niên*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

này, ông được toàn quyền dạy dỗ, nuôi nấng và lấy làm con nuôi của ông và giao lại cho chúng tôi Muhammad cháu của ông, Người đã chỉ trích chê bai Thần Linh của chúng tôi, đã chia rẽ cộng đồng và xúc phạm đến tổ tiên chúng tôi để chúng tôi giết nó, chẳng qua đây là một mạng đền một mạng.”

Abu Tolib đáp lại lời chúng: “Thề bởi Allah chứng giám, thật tệ hại làm sao cho việc thương lượng, đề nghị của các người. Các người đưa con các người cho tôi nuôi nấng, rồi bắt tôi trao cháu tôi cho các người giết nó! Không, không bao giờ có chuyện đó.”

۳.۱۰- اعتداءات علی رسول الله ﷺ:

3.10- Những cách đối chọi Rosul ﷺ:

Quraish cảm thấy sự thất bại của họ đối với việc thuyết phục, thương lượng đến cảnh cáo Abu Tolib hoàn toàn không mang lại kết quả gì. Họ bắt đầu tìm phương cách đối chọi thẳng vào Rosul ﷺ và gia tăng việc hành hạ những người theo đạo.

Nhưng dù sao, với địa vị của Muhammad ﷺ trong quần chúng và nhất là đối với thân tộc trong hàng ngũ Quraish, họ cũng dè dặt không dám trực diện và phải nhờ những người có địa vị thân tộc ngang hàng với Rosul ﷺ mà hành hung Người.

Những người đứng ra hành hung Nabi ﷺ trong dòng tộc là Abu Lahab, Al-Hikam bin Abu Al-O's bin Umaiyah, U'qbah bin Abu Mu-i't, A'dy bin Hamro Al-Thaqofy và Ibnu Al-Osda Al-Huzly, họ là những người láng giềng của Rosul ﷺ. Một trong những người này đã ném nhao của con dê, con cừ lên mình Người khi Người đứng hành lễ Solah. Kẻ khác thì để chất dơ vào thùng nước rồi xách đến trước cửa nhà của Người và nói: “*Hỡi con cháu của dòng tộc Abdu Manaaf! Tại sao lại có thứ láng giềng như thế này?*” Sau đó họ ném chất dơ trên đường mà Người thường đi.

Ông Umaiyah bin Kholaf mỗi lần gặp Rosul ﷺ thì buồn lời thô bạo, đề tiện nhất để hạ nhục thanh danh và địa vị của Rosul ﷺ.

Người anh (em) khác là Ubai bin Kholaf là người đã đe dọa sẽ giết Rosul ﷺ và nói với Người như sau: “*Hỡi Muhammad, ta có trong tay cây roi và con ngựa chiến đấu, hằng ngày ta nuôi và tập đánh để chuẩn bị giết Người đấy!*” Sự hăm dọa, hung bạo đến mức Rosul ﷺ phải đáp lại là:

قَالَ ﷺ: ((بَلْ أَنَا أَقْتُلُكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ))

“**Ngược lại, ta sẽ giết ngươi, Insha Allah.**” – và sự thật là thế Rosul ﷺ đã giết Ubai bin Kholaf trong trận Uhud sau đó – Có lần, Ubai bin Kholaf đã đem một khúc xương khô rồi nghiền nát nắm trên tay đến thổi vào mặt Nabi ﷺ.

Có lần ông Uqbah bin Abu Mu-i't ngồi nghe Nabi ﷺ nói chuyện. Sự việc đến tai Ubai – là bạn của Uqbah – liền quở trách bạn và rồi yêu cầu Uqbah phải đánh vào mặt Rosul ﷺ, thế là Uqbah làm theo yêu cầu.

Đối với Abu Lahab, ông là người đầu tiên đã hành hung và tìm cách hại Nabi ﷺ từ ngày Nabi ﷺ bắt đầu truyền bá. Ngày xưa, trước khi Rosul ﷺ nhận lĩnh sứ mạng hai đứa con trai của Abu Lahab là U't-bah và U'-tai-bah đã cưới hai người con gái của Rosul ﷺ là Roqoiyah và Um Kulthum. Abu Lahab đã nói với hai đứa con: “*Đầu của ta và đầu của hai con không thể sống chung nhà, nếu hai con không li dị hai cô con gái của Muhammad*”. Vợ của Abu Lahab cũng nói: “*Hãy li dị hai đứa con gái*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đó vì chúng là kẻ phản đạo” vì thế hai đứa con trai đã li dị hai người con gái của Rosul ﷺ.

Vợ của Abu Lahab là bà Um Jameel Arwa bint Harb là người đàn bà hung ác, đã tìm mọi cách để hành hung và chống chọi với Rosul ﷺ. Bà gom góp những nhánh cây có gai đem rải trên đường mà Rosul ﷺ thường đi lại vào ban đêm. Thế là Người và bạn hữu khác đã dẫm lên những cây gai đó.

Khi bà nghe Allah truyền xuống câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾ المَسَد: ١

﴿**Đôi tay của Abu Lahab (người chống đối Nabi Muhammad) bị hủy diệt và y cũng bị diệt vong.**﴾ Al-Masad: 1. Bà nắm đá trong tay và đi tìm Nabi để trả thù. Lúc đó Rosul ﷺ đang ngồi cùng ông Abu Bakr ﷺ tại Ka'bah, bà tiến thẳng tới nhưng chỉ gặp mỗi Abu Bakr vì bà đã bị Allah che mắt bà lại không cho nhìn thấy Rosul ﷺ, bà hỏi ông Abu Bakr: “Người bạn của ngươi ở đâu? Ta nghe được là ông ấy được truyền xuống lời sỉ nhục ta, thế bởi Allah, nếu ta gặp Nó, ta sẽ nhét những cục đá này vào miệng nó. Như các người biết, ta không phải là người tầm thường, ta cũng có thể làm thơ như các người được mà.”

Sau đó bà bỏ đi. Khi đó ông Abu Bakr ﷺ hỏi Rosul ﷺ: “Thưa Rosul của Allah, Người có thấy bà ta không? Sao bà ta không thấy Người?” Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((مَا رَأَيْتِي لَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ بَصْرَهَا))

“**Bà ta không thấy được Ta đâu bởi Allah đã che khuất đôi mắt của bà ấy.**”

Một trong những cách mà Quraish dùng hạ nhục Rosul ﷺ là thay vì họ gọi tên Rosul ﷺ là Muhammad (nghĩa là: được khen ngợi), họ lại gọi là Muzammam (nghĩa là: bị chê bai) và mắng chửi Người rất thậm tệ. Nhưng Allah đã đứng ra bảo vệ, xua đuổi hết những lời lẽ xấu đó bởi họ gọi Nabi ﷺ là tên Muzammam trong khi Người là Muhammad được người người khen ngợi.

Al-Akhnas bin Shareeq Al-Thaqofy cũng là người từng hạ nhục Nabi ﷺ.

Abu Jahl là người ganh ghét Rosul ﷺ và tìm mọi cách chặn đứng con đường truyền bá Islam nhiều nhất. Ông ta đã dùng mọi thủ đoạn đê tiện, hung dữ đê đối phó với Rosul ﷺ. Ngay cả việc cấm không cho Người hành lễ Solah và còn tuyên bố là khi nào thấy Người hành lễ solah sẽ cho một bài học thích đáng. Có lần, Rosul ﷺ đang hành lễ ông ta đến bóp cổ Rosul ﷺ gần như tắt thở và còn hăm dọa mọi điều và nói như được nhắc trong Qur'an:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ ۖ ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ﴾ الْقِيَامَةِ: ٣٤ - ٣٥

﴿**Chỉ thiệt thân cho người thôi (Muhammad) * Chắc chắn chỉ thiệt thân cho người thôi.**﴾ Al-Qiyamah: 34 – 35. Ông nói tiếp: “Nhà ngươi giám hăm dọa ta hả Muhammad. Ta thế, nhà ngươi cũng như Thượng Đế của ngươi cũng không làm được gì ta, quả thật ta là người hùng mạnh nhất ở xứ sở Makkah này.”

Có lần ông Abu Jahl nói với bạn bè của ông: “Khi nào gặp Muhammad các người có thể ném cát bụi vào mặt nó được không?” Họ đồng trả lời: “Chúng tôi sẽ làm theo lệnh của ông.” Ông thêm: “Ta thế bởi Al-Lat và Al-Uzza, khi gặp Muhammad ta sẽ đập lên cổ và ném cát bụi vào mặt Nó.” Khi đó Rosul ﷺ bước vào Masjid (thánh đường) để hành lễ Solah như thường lệ, thấy vậy ông Abu Jahl bước

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đến để thực hành lời hứa. Nhưng không rời khỏi nhóm bao lâu thì ông quay trở lại với sắc mặt và bộ dạng hoàn toàn thay đổi, cả nhóm hỏi: “*Có chuyện gì vậy hồi Abu Al-Hikam ?*” Ông ta đáp: “*Quả thật, giữa tôi và Muhammad có một hố lửa và những chiếc cánh rất kinh khủng.*” Rosul kê:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ دَنَا مِنِّي لِأَخْتَطَفْتُهُ الْمَلَائِكَةُ عَضْوًا عَضْوًا))

“**Nếu ông ta đến gần Ta hơn nữa thì thiên thần đã vồ lấy ông ta và xé xác ra từng mảnh nhỏ.**”

Ông U'qbah bin Abu Mu-i't trong số người đã giễu cợt, hành hạ Rosul ﷺ. Một hôm, Rosul ﷺ đang hành lễ Solah tại Ka'bah gần nơi Abu Jahl và đồng bọn đang ngồi, trong số họ có người lên tiếng thách đố: “*Ai dám mang bộ lòng của con lạc đà ở nhà của ông A đến đặt lên đầu Muhammad khi Nó đang cúi lạy.*” Một kẻ bất hạnh nhất trong nhóm U'qbah bin Abu Mu-i't đã đứng thi hành. Ông chờ khi Nabi ﷺ cúi lạy lúc hành lễ Solah rồi đặt bộ lòng dơ lên cổ Người, những người còn lại lấy đó cười rồ lên một cách thích thú. Rosul ﷺ vẫn cúi lạy không ngời dậy đến khi Fatimah con gái của Người đi ngang qua thấy vậy liền chạy đến kéo về sau lưng, khi đó Rosul ﷺ mới ngời dậy được và nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ عَلَيَّ بِفُرَيْشٍ))

“**Thưa Allah! Xin Ngài trừng phạt Quraish.**” Nhưng sau đó Người chột nghĩ lại là lời nguyện cầu nơi mảnh đất thiêng liêng này rất hiệu nghiệm, và không phải tất cả dân Quraish đều xấu nên Người nêu đích danh những người chống đối kịch liệt mà cầu xin với Allah trừng phạt họ. Và rồi những người đó đều bị giết trong trận Badr.

Năm người cầm đầu chống đối, chế nhạo Nabi ﷺ một cách hung bạo nhất đó là: Al-Waleed bin Al-Mughiroh Al-Makhzumy, Al-Aswad bin Abdu Yaruth Al-Zuhry, Abu Zam-a'h Al-Aswad bin Abdul Muttolib Al-Asady, Al-Harith bin Qois Al-Khoza-y' và Al-O's bin Wa'il Al-Sahmy. Allah đã thông báo cho Thiên Sứ của Ngài rằng Ngài sẽ trừng trị những người đó một cách thích đáng như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾ الحجر: ٩٥

﴿**Chắc chắn rằng TA (Allah) thừa sức giúp Người (Muhammad) chống lại những kẻ nhạo báng đó.**﴾ Al-Hijr: 95. Sau đó Allah đã trừng trị họ rất thích đáng để lại cho hậu thế rất nhiều bài học:

Đối với Al-Waleed bị trúng mũi tên bắn lạc không gây độc gì cả nhưng bị Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ đã dùng tay chỉ vào vết thương đó gây nhiễm độc kéo đến mấy năm sau mới chết.

Đối với Al-Aswad bin Abdu Yaruth bị Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ chỉ vào đầu gây lở loét và do vết thương đó. Có sử ghi lại chết do bị trúng độc. Trong một phiên bản khác lại ghi rằng Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ chỉ vào bụng ông ta gây sung tấy rồi ông chết trong sự đau đớn.

Đối với Al-Aswad bin Abdul Muttolib ta cùng con hành hung, chống đối Rosul ﷺ một cách dã man, đến khi không còn chịu đựng nổi Rosul ﷺ cầu xin với Allah rằng:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ أَعْمِ بَصَرَهُ وَأَثْكِلْهُ وَلَدَهُ))

“Thưa Allah! Xin Ngài hãy trước lấy đôi mắt và tạo niềm bất hạnh cho ông ta qua con cái của ông ta.” Sau đó Aswad đã bị Đại Thiên Thần Jibreel عليه السلام ném gai vào mắt làm cho mù lòa và bị con của ông là Zama-a'h bắn tên đến chết.

Đối với Al-Harith bin Qois bị sưng bụng rất to đến chảy nước vàng và phân trào ra miệng, cứ như vậy đến chết.

Đối với Al-O's bin Wa'-il có lần ngồi lên một cành cây để nghỉ mệt và bị gai đâm vào gót chân. Chất độc từ cái gai đó lan dần lên đến đầu và chết bởi chất độc này.

Trên đây là vài câu chuyện điển hình về những người đã chống đối hành hạ Rosul ﷺ và những người Muslim lúc mới bắt đầu truyền bá Islam. Qua sự chịu đựng mà người Muslim phải đối phó với sự chống chọi của Quraish, Rosul ﷺ đưa ra hai giải pháp như sau:

۳.۱۱- دار الأرقم:

3.11- Ngôi nhà Arqom:

1- Phương thức thứ nhất: Trước tiên Rosul ﷺ đã chọn lấy nhà của ông Arqom bin Abu Arqom làm trụ sở để hội họp, hành lễ và là nơi trao đổi, học hỏi. Nơi này kín đáo nằm ngay chân núi Al-Sofa xa lánh khỏi những đôi mắt tò mò của những kẻ xấu. Nabi ﷺ thường đến gặp những bạn hữu của Người ở nơi này một cách kín đáo, ít ai để ý đến. Họ đến để được nghe Người truyền lại kinh Qur'an, giải thích cho họ ý nghĩa về Islam, và bàn về những gì liên quan đến tương lai Islam. Nhờ đó tránh được rất nhiều gủi go xấu xảy ra nếu họp mặt một cách công khai. Riêng cá nhân của Nabi ﷺ thì Người hiên ngang hành đạo và truyền bá giữa hàng ngũ người Đa Thần, Người không gây chiến cũng như không tạo sự bất công với ai, không tự cao, tự đại, không chống đối ai, chỉ tuân theo lệnh của Allah mà truyền bá giữa người tin tưởng và người bất tin. Đây chính là sự sáng suốt tinh thông của Allah rằng sau này vào ngày phán xử không một ai viện lý do là không có ai đến thông báo hay khuyến cáo gì cả.

۳.۱۲- الهجرة إلى الحبشة:

3.12- Ly hương đi Habashah:

2- Phương thức thứ nhì: Rosul ﷺ ra lệnh cho những bạn hữu của Người đi tị nạn ở Habashah (Ethopia) sau khi biết chắc chắn rằng đức vua Al-Najashy ở đó rất công minh, không hại một ai, không đàn áp một ai.

Vào tháng Rojab (tháng 7 lịch Islam) năm thứ 5 sau khi nhận được sứ mạng, một số người Muslim ly hương đợt đầu đến Habashah gồm có mười hai đàn ông và bốn đàn bà, người cầm đầu phái đoàn là con rể của Rosul ﷺ ông U'thmaan bin Affaan رضي الله عنه cùng với vợ là bà Ruqoiyah con của Rosul ﷺ. Họ là hai người đầu tiên trong gia đình Nabi ly hương tính từ sau cuộc ly hương của Nabi Ibrahim عليه السلام và Nabi Lut عليه السلام.

Họ rời Makkah một cách âm thầm, kín đáo trong màn đêm, đi từ từ đến cảng Sha-i'-bah nằm ở phía nam Jeddah (thuộc Ả-rập Xê-Út). Do ý muốn của Allah, họ đã tìm được hai chiếc thuyền buôn và họ lên thuyền đến Habashah.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Khi Quraish nghe được tin này, họ hoang mang và giận dữ nên vội sai người đi tìm những người ly hương để bắt trở về Makkah nhằm hành hạ họ, để họ sợ mà xa lánh khỏi tôn giáo Islam. Nhưng Allah đã an bài cho những người ly hương nên họ đã rời khỏi cảng một cách an toàn và đang lênh đênh ngoài biển. Những người đuổi theo không kịp, trở về Makkah với sự phẫn nộ và lo lắng nhiều hơn.

۳.۱۳- موافقة المشركين للمسلمين وسجودهم في سورة النجم:

3.13- Những người Đa Thần quỳ lạy khi thấy người Muslim quỳ lạy lúc xướng đọc chương Al-Najm:

Vào tháng Romadon (tháng 9 lịch Islam) năm thứ 5 sau khi nhận được sứ mạng tức sau khi những người Muslim đi tị nạn khoảng hai tháng, Rosul ﷺ bước vào Masjid Al-Harom Makkah, lúc đó có mặt hầu như đầy đủ những người Quraish từ hàng ngũ giàu có đến bình dân. Khi đó Allah đã truyền xuống chương kinh Al-Najm nên Rosul ﷺ đứng dậy giữa họ và đọc lên những lời phán của Allah cho họ nghe. Họ chưa từng nghe lời lẽ nào tuyệt vời như vậy nên họ đã quên đi hiện tại mà bị lôi cuốn bởi lời Kinh đó. Từng người một trong họ tìm cho mình chỗ đứng để lắng Rosul ﷺ xướng đọc Qur'an, họ im lặng như tờ cho đến khi Rosul ﷺ đọc hết chương Kinh mà họ đều chăm chú lắng nghe một cách mê say và Rosul ﷺ đọc đến câu Kinh cuối cùng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا﴾ النجم: ۶۲

﴿Thôi các người hãy quỳ lạy Allah và thờ phụng riêng Ngài.﴾ Al-Najm: 62. Rosul ﷺ quỳ lạy và tất cả mọi người có mặt đồng quỳ lạy theo không một ai tự kiểm soát được bản thân mình.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَرَأَ سُورَةَ النَّجْمِ فَسَجَدَ بِهَا، فَمَا بَقِيَ أَحَدٌ مِنَ الْقَوْمِ إِلَّا سَجَدَ، فَأَخَذَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ كَفًّا مِنْ حَصَى أَوْ تُرَابٍ ، فَرَفَعَهُ إِلَى وَجْهِهِ وَقَالَ يَكْفِينِي هَذَا، فَلَقَدْ رَأَيْتُهُ بَعْدُ قُتِلَ كَافِرًا. رواه البخاري.

Ông Abdullah bin Mas-u'd رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ kể: “*Khi Nabi ﷺ đọc xong chương Kinh Al-Najm thì Người quỳ lạy (theo lệnh của Allah), ngay lập tức tất cả mọi người có mặt tại đó đồng quỳ lạy theo. Trong đó có một người không quỳ lạy mà chỉ dùng tay lấy vài viên đá hoặc nắm đất đưa lên mặt y và nói: “Với tôi bấy nhiêu đủ rồi.” Ông Abdullah bin Mas-u'd kể tiếp: “Tôi thấy ông ta chết trong Kafir (sự bất tin).”* Hadith do Al-Bukhory ghi lại. Người đó chính là Umaiyyah bin Kholaf bị giết trong trận Badar.

۳.۱۴- عودة المهاجرين إلى مكة:

3.14- Những người ly hương trở về Makkah:

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Tin tức trên được lan truyền nhanh đến Habashah nhưng sai sự thật, đồn rằng: tất cả những người Quraish vào Islam. Do đó, khi nhận được tin mừng này, những người tị nạn vội vã thu dọn hành trang trở về Makkah với tinh thần phấn khởi, vui vẻ nhưng khi cách xa Makkah khoảng một giờ đi bộ thì nghe được tin tức chính xác. Lúc đó, có người quay trở về Habashah có người lên vào Makkah một cách âm thầm, hoặc nhờ thân nhân che chở để trở về.

۳.۱۵- الهجرة الثانية إلى الحبشة:

3.15- Sự ly hương lần thứ nhì đi Habashah:

Những người đã từng quỳ lạy cùng với người Muslim tỏ ra rất hối hận cho lần quỳ lạy đó nên đã tăng cường áp lực hành hạ mạnh thêm những người Muslim đồng thời nhận được tin đức vua Al-Najashy đã tiếp đón và chiêu đãi nồng hậu những người đi tị nạn thì Quraish càng bức tức hơn. Thấy tình hình căng thẳng và khó khăn cho những bạn hữu của Nabi ﷺ, Người ra lệnh cho những người Muslim ra đi tị nạn lần nữa đến Habashah. Lần tị nạn thứ hai này gồm tám mươi hai hoặc tám mươi ba đàn ông và mười tám phụ nữ đi theo và lần này, họ gặp nhiều khó khăn hơn lần đầu tiên vì Quraish đã để ý và theo dõi từng hành động, từng bước đi của người Muslim. Nhưng không vì thế mà người Muslim lại không khôn ngoan tổ chức đi được. Ngược lại, họ đã tìm mọi cách để đi đến Habashah một cách an toàn.

۳.۱۶- مكيدة قريش بمهاجري الحبشة:

3.16- Kế hoạch của Quraish đối với những người tị nạn ở Habashah:

Làm cho Quraish càng thêm tức tối trong việc thất bại ngăn chặng những người Muslim tị nạn đến Habashah an toàn bởi nơi đó họ sẽ được che chở và bảo vệ được tự do hành đạo. Quraish gửi hai sứ giả của họ với nhiều quà biếu đến xin đức vua Al-Najashy trục xuất những người tị nạn trở về Makkah. Đó là A'mr bin Al-O's và Abdulloh bin Robi-a'h, lúc bấy giờ vẫn theo đa thần giáo.

Hai sứ giả đã đến Habashah với kế hoạch chu đáo, vẹn toàn. Trước tiên, họ tìm cách bắt liên lạc với những vị chư thần của vua để tặng quà cáp, nhờ họ giúp đỡ lên kế hoạch biện hộ tiếp trước mặt vua. Khi hai người được hội kiến với đức vua Al-Najashy, họ đưa quà ra biếu rồi hai người liền thưa:

“Bẩm đức vua, có một số người không tốt đã đến xứ sở của đức vua. Họ là những người xấu ở xứ chúng tôi. Họ đã từ bỏ tôn giáo của họ và đến đây không vì mục đích theo tôn giáo của đức vua mà lại đem đến tôn giáo mới lạ kể cả chúng tôi cũng như đức vua chưa hề biết đến. Do đó, những vị lãnh đạo của chúng tôi thuộc ông bà, chú bác và người thân của những người tị nạn đã sai chúng tôi đến xin Ngài hãy xét lại mà trục xuất những người đó để trở về quê để chúng tôi xét xử họ.”

Sau khi hai người phát biểu xong thì đến lượt những chư hầu tiếp lời ủng hộ hai sứ giả này như kế hoạch đã dự định.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Nhưng đức vua Al-Najashy là một vị vua công chính liên minh không hề nghe một bên rồi phán xử mà cần phải được nghe từ hai bên để biết tận tường chân lý. Ông mời những người Muslim đến để hỏi họ cho rõ vấn đề,

Vua hỏi: *“Tôn giáo gì mới lạ của các người ra sao mà các người bỏ đi tôn giáo của ông bà, lại không gia nhập vào tôn giáo của ta và cũng không theo bất cứ tôn giáo nào khác?”*

Ông Ja'far bin Abu Tolib đại diện cho những người Muslim để trả lời, ông nói: *“Bẩm đức vua, chúng tôi là những người sống trong thời kỳ đen tối, mờ ám, thờ phụng những bực tượng, ăn thú vật đã chết, gây ra không biết bao nhiêu tội lỗi xấu xa, quan hệ tình dục bừa bãi, cắt đứt quan hệ dòng tộc, đối xử xấu với hàng xóm, mạnh hiếp yếu. Chúng tôi sống như vậy cho đến khi Allah gửi xuống một Sứ Giả xuất thân trong chúng tôi, chúng tôi biết rất rõ về gia phả, sự thật thà, uy tín và nghĩa khí của Người Này. Người đã kêu gọi chúng tôi đến tôn thờ Allah Duy Nhất và từ bỏ đi tất cả mọi sự tôn thờ bực tượng, sỏi đá được truyền lại từ ông bà tổ tiên. Người ra lệnh chúng tôi phải thật thà trong lời nói, uy tín khi quan hệ, kết nối tình nghĩa dòng tộc, đối xử tốt với hàng xóm, tránh xa sự xâm phạm đến tính mạng người khác, cấm chúng tôi quan hệ tình dục bừa bãi, không được nói dối, ăn chạng tiền của trẻ mồ côi, cấm xâm phạm đến danh dự của phụ nữ trinh tiết. Người ra lệnh chúng tôi chỉ tôn thờ Allah Duy Nhất không được phép tổ hợp với Ngài bất cứ gì, Người ra lệnh chúng tôi phải hành lễ Solah, xuất Zakat bắt buộc, nhịn chay – và nhiều giáo lý Islam khác – chúng tôi tin tưởng vào Người và theo Người trở về tôn giáo của Allah. Từ đó, chúng tôi chỉ thờ phụng Allah Duy Nhất và không đồng đẳng Ngài với bất cứ Thần Linh nào khác, chúng tôi không làm những gì Allah cấm, luôn thi hành mọi lệnh của Ngài. Vì vậy mà quân chúng của chúng tôi đã chống đối không chấp nhận nên đã hành hạ, đàn áp, ép buộc chúng tôi phải bỏ tôn giáo Islam mới này mà trở về tôn giáo cũ của ông bà xưa kia để lại. Do bị đàn áp dã man không còn đường sinh sống nên chúng tôi mới từ bỏ quê hương đến tị nạn trên quê hương đức vua mà không tìm đến nơi nào khác bởi đức vua là vị vua rất mực liêm chính không bắt công với ai. Sự thật là thế đó bẩm đức vua.”*

Đức vua Al-Najashy nghe qua những gì ông Ja'far nói, vua yêu cầu ông Ja'far xướng đọc vài câu kinh Qur'an. Đáp lại yêu cầu của vua ông Ja'far đã xướng đọc đoạn giữa của chương Mar-yam. Sau khi nghe qua, vua Al-Najashy khóc nức nở đến ướt cả râu, ngay cả những người hầu cận có mặt đều khóc theo. Đến đây đức vua Al-Najashy nói: *“Tôn giáo của các người và những gì do Ysa (Giê-su) mang đến được xuất xứ từ một nguồn gốc duy nhất.”*

Sau đó ông quay về phía hai sứ giả của Quraish và nói: *“Hai người quay về đi. Ta thề bởi Allah, ta không bao giờ trao họ về cho các người.”*

Ngày hôm sau, A'mr bin Al-O's tâu lại với nhà vua là những người Muslim đã nói những lời lẽ vĩ đại về Ysa (Giê-su) con Mar-yam.

Nhà vua cho mời nhóm người Muslim hỏi về sự việc. Ông Ja'far đáp: *“Chúng tôi xin lặp lại những gì Thiên Sứ của chúng tôi đã nói về Nabi Ysa (Giê-su): Ysa là nô lệ, là Sứ Giả, là Thiên Sứ, là Rosul của Allah, là một linh hồn và là lời phán của Ngài ban cho trinh nữ Mar-yam.”*

Đức vua Al-Najashy lấy cây gậy từ dưới đất và vạch một đường dài trên mặt đất và nói: *“Những gì Ysa và nhà người nói đều không vượt qua cây gậy này, các*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

người hãy yên tâm mà sống an nhàn trong xứ sở của ta, ai xâm phạm đến các người là kẻ khôn đốn, ai xâm phạm đến các người là kẻ khôn đốn, ai xâm phạm đến các người là kẻ khôn đốn. Ta không muốn được tặng sợi dây vàng rồi hãm hại ai đó trong các người.”

Sau đó đức vua ra lệnh hồi lại quà biếu cho hai sứ giả của Quraish. Hai người ra về với sự thất bại ê chề. Ngược lại, những người Muslim được an tâm, vui vẻ sống ở quê hương mà họ được bảo vệ và tự do hành đạo.

۳.۱۷- حيرة المشركين:

3.17- Kế hoạch của người Đa Thần.

Sau khi hai sứ giả của họ thất bại trở về từ Habashah làm cho họ càng thêm giận dữ muốn tiêu diệt toàn bộ người Muslim. Bên cạnh đó Nabi ﷺ vẫn tiếp tục truyền bá trong sự che chở của ông Abu Tolib. Mặc dù họ đã nhiều lần cảnh cáo và hãm dọa ông ta nên bây giờ Quraish không biết làm sao hơn để chặn đứng làn sóng truyền đạo. Có thể họ sẽ dùng cách trừng phạt và hành hạ hung bạo hơn những người nhập đạo? Cũng có thể họ tìm cách để tranh cãi và chặn đứng con đường tiến của người Muslim? Cũng có thể họ tìm cách giết Nabi ﷺ một cách an toàn nhằm dứt điểm người khởi xướng Islam. Nhưng tất cả những mục tiêu trên không tạo ra ích lợi gì cho họ, lại càng không đưa họ đến mục đích. Ngược lại, sẽ dẫn đến kết quả thảm bại hơn và những hành động của họ như sau:

۳.۱۸- التعذيب ومحاوله القتل:

3.18- Sự hành hạ và tìm cách giết.

Lẽ đương nhiên, sau khi không thành công trong việc trục xuất người tị nạn làm những người Quraish phần nộ càng thêm phần nộ. Họ bắt đầu tăng cường áp lực hành hạ đối với những người Muslim ở lại và họ đã đụng trực tiếp đến Nabi ﷺ.

Trong những câu chuyện hành hạ đó: có ông U'taybah bin Abu Lahab đến gặp Nabi ﷺ và nói: ông ta đã phủ nhận việc:

قَالَ تَعَالَى: ﴿دَنَا فَنَدَلَى ﴿۸﴾ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ﴿۹﴾﴾ النجم: ۸ - ۹

﴿(Jibreel) tiến đến gần * Xa bằng khoảng cách của hai cây cung hoặc gần hơn.﴾ Al-Najm: 8 – 9. Sau đó, tiến đến gây hại Nabi ﷺ xé áo Người, nhổ nước miếng vào mặt Người nhưng nước miếng lại văng ngược vào mặt ông ta. Nabi ﷺ cầu xin với Allah:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ أَرْسِلْ عَلَيْهِ كَلْبًا مِنْ كِلَابِكَ))

“Thưa Allah! Xin Ngài hãy gửi xuống y con có sẵn trong những con chó săn của Ngài.” Và rồi trong chuyến đi buôn ở Shaam của ông U'taybah cùng đoàn thương buôn dừng chân tạm nghỉ giữa đường, bỗng xuất hiện con sư tử đi vòng quanh đoàn. Làm U'taybah nói: “Thề bởi Allah, nó sẽ ăn thịt tôi như Muhammad đã cầu xin đối phó với tôi. Muhammad sẽ giết tôi trong khi Nó đang ở Makkah còn tôi thì ở Shaam.” Khi đêm xuống, những người đồng hành ngủ xung quanh ông ta để ông ta nằm ở

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

giữa mà bảo vệ nhưng con sư tử vẫn tha ông ta đi được giữa đám người và lạc đà mà không hề hay biết. Rồi ông bị giết từ đó.

Còn U'qbah bin Abu Mu-i't đã đạp lên vai Nabi ﷺ khi Người đang quỳ lạy trong lúc hành lễ đến nỗi hai mắt của Người bị chạm xuống đất như muốn lòi ra.

Tóm lại, những người Đa Thần đã hành hung, đánh đập những người Muslim và cả Rosul ﷺ bằng rất nhiều cách mong sau ngăn chặn được sự truyền bá đạo giáo, kể cả việc họ tìm đủ mọi cách để giết Nabi ﷺ cho dù máu có đổ ra sau đó cũng mặc. Một hôm, Abu Jahl nói với quần chúng Quraish: *“Muhammad đến đã làm tổn hại đến danh dự tổ tiên, Thần Linh của chúng ta, đã làm tiêu tan những giấc mơ, những lợi ích của chúng ta. Tôi thề sẽ không bao giờ tha thứ cho nó, khi nào tôi thấy nó quỳ lạy lúc hành lễ tôi sẽ đặt lên đầu Nó tảng đá mà khả năng tôi có thể không được. Lúc đó sẽ có chuyện xảy ra với dòng tộc Mannaf, khi đó các người sẽ ủng hộ ta hay chống lại ta ?”* Những người có mặt đồng thốt lên: *“Chúng tôi sẽ ủng hộ ông, ông cứ thi hành.”*

Vào sáng hôm sau, Abu Jahl đem cục đá to đến như ông ta đã nói, khi đó Rosul ﷺ bước vào Masjid hành lễ, những người Quraish thì đứng xa nhìn hành động của ông Abu Jahl. Khi đó ông ta cầm cục đá tiến đến gần Rosul ﷺ rồi đột nhiên, ông ta quay lưng và bỏ đi với vẻ mặt hốt hoảng, sợ hãi, tay run run không khiêng nổi cục đá đó mà làm rơi xuống đất. Những người Quraish có mặt ở đó liền hỏi: *“Hỡi Abu Al-Hikam (biệt danh của ông ta)! Có chuyện gì xảy ra vậy ?”* Ông ta trả lời: *“Tôi muốn thực hiện những gì ta nói hôm qua, nhưng khi đến gần Muhammad tôi thấy những con lạc đà không lồ, có những chiếc răng nanh thật hung dữ bao quanh hắn, chúng chờ ta bước tới nữa là ăn thịt ta nên ta bỏ đi.”*

Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((ذَلِكَ جِبْرِيلُ لَوْ دَنَا لَأَخَذَهُ))

“Đó là Đại Thiên Thần Jibreel (عليه السلام), nếu ông ấy tiến thêm một bước nữa là Thiên Thần đã chụp lấy ông ta.”

Sau đó, còn có những cuộc hành hung đê tiện hơn nữa. Một hôm, những người Quraish tụ tập nhau ở chợ Al-Hateem để bàn về những thủ đoạn đê tiện nhằm làm nhục Rosul ﷺ. Ngay lúc đó Rosul ﷺ bước vào Masjid để Tâwwaaf vòng quanh Ka'bah, họ đứng chờ xung quanh đó. Khi Người đi ngang qua họ thì họ nhạo báng Người thể hiện rất rõ qua gương mặt chúng, như thể xảy ra ba vòng Tâwwaaf đi ngang họ. Thế là Người ngừng lại và nói:

قَالَ ﷺ: ((أَتَسْمَعُونَ يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ! أَمَا وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَقَدْ جِئْتُكُمْ بِالذَّبْحِ))

“Các người có nghe Ta nói không hỡi quần chúng Quraish? Thề bởi Đấng nắm lấy linh hồn Muhammad Ta, Ta đã mang đến cho các người con vật để giết thịt, thế mà các người lại châm biếm.” Khi Người thốt lên những lời đó, những người đứng xung quanh im lặng nghe tựa như trên đầu họ có chim đang đậu, kể cả người ngang tàn nhất trong họ cũng tỏ vẻ lễ phép.

Ngày hôm sau, họ bàn tán về những gì xảy ra ngày hôm qua. Lúc đó Nabi ﷺ đi ngang họ, họ vội chạy lại túm lấy Người và hỏi: *“Có phải Ngươi là Người cảm chúng tôi thờ những Thần Linh, bực tượng của chúng tôi không ?”* Rosul ﷺ trả lời: **“Chính Ta đây.”** Nghe xong họ đánh túi bụi vào Người, riêng U'qbah bin Abu Mu-i't liền nhào đến dùng áo của mình xiết cổ Rosul ﷺ thật mạnh. Khi đó Al-Suroikh thấy vậy

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

chạy đến báo với ông Abu Bakr ﷺ rằng: “*Bạn của ông đang bị nạn.*” Ông Abu Bakr ﷺ chạy đến nắm lấy đôi vai U'qbah xô ra và đấm đá, chống đỡ cho Nabi ﷺ và nói: “*Tại sao các người lại đánh đập và muốn giết một người chỉ nói lên Allah là Thượng Đế của tôi.*” Ông Abu Bakr vừa nói dứt lời họ bỏ mặt Nabi ﷺ qua sang đánh đập ông Abu Bakr đến nỗi người ta không nhìn ra mặt mày ông ta, đầu tóc thì rối bù. Sau đó, nhờ dòng tộc Taym khiêng ông ta về nhà họ trong sự bất tỉnh, máu me đầy mình để cứu chữa, ai cũng tưởng ông Abu Bakr ﷺ sẽ chết. Cho đến chiều tối, ông mới tỉnh lại và câu đầu tiên ông hỏi là: “*Sức khỏe của Rosul ﷺ như thế nào, có bị sao không ?*” Ông cứ hỏi và đòi đến gặp Rosul ﷺ, nhưng mọi người không cho ông đi vì ông quá yếu. Họ đem thức ăn cho ông dùng nhưng ông không chịu dùng cho đến khi nào biết tin và gặp được Rosul ﷺ mới thôi. Họ chờ đến đêm khuya mới tìm cách đưa ông Abu Bakr ﷺ đến gặp Rosul ﷺ đang ở tại nhà của ông Al-Arqom. Khi thấy Rosul ﷺ vẫn bình an ông mới yên tâm và ăn uống sau đó.

Sau khi bị đánh đập tàn nhẫn, ông Abu Bakr ﷺ cảm thấy cuộc sống hành đạo càng trở nên khó khăn mọi điều, ông liền tìm cách đi tị nạn ở Habashah. Khi ông đi đến nơi gọi là Bark Al-Ghimaad gặp ông Malik bin Al-Du-ghun-nah tộc trưởng của bộ lạc Al-Qoroh và những bộ lạc nhỏ khác gọi chung là Al-A-ha-beesh (họ là đồng minh với bộ lạc Al-Qoroh), ông Makik hỏi ông Abu Bakr ﷺ về mục đích chuyến đi. Ông Abu Bakr kể lại mọi việc thì ông Malik nói: “*Hỡi Abu Bakr, nếu tôi là ông thì tôi sẽ không ra đi, bởi vì ông là người hiền lương, chất phác, thường giúp đỡ người hoạn nạn, hiếu khách, thiết chặt tình nghĩa ruột thịt, luôn bênh vực kẻ yếu thế và lẽ phải. Chúng tôi là những người láng giềng che chở cho ông, hãy trở về nhà mà thờ phụng Thượng Đế của ông ngay trên quê hương ông.*” Rồi cả hai trở về Makkah. Vừa đến Makkah ông Malik bin Al-Du-ghun-nah đứng giữa quần chúng Quraish nói rằng từ nay trở đi ông là sẽ bảo vệ ông Abu Bakr ﷺ, Quraish không nói gì nhưng họ yêu cầu ông Malik: “*Ông về nói với ông Abu Bakr ﷺ hãy hành đạo ở nhà thôi đừng có làm công khai giữa quần chúng, vì chúng tôi sợ ông ta làm hư phụ nữ, trẻ em và những người yếu lòng trong chúng tôi.* Từ đó, ông Abu Bakr ﷺ tiếp tục hành đạo âm thầm trong nhà của ông một thời gian, rồi ông xây một Masjid nhỏ ngay trong sân nhà ông và hành lễ Solah, đọc kinh Qur'an một cách công khai. Khi đó ông Malik bin Al-Du-ghun-nah lên tiếng với ông Abu Bakr ﷺ là ông hứa sẽ che chở cho ông Abu Bakr ﷺ nếu ông hành đạo âm thầm. Ông Abu Bakr ﷺ trả lời: “*Tôi chỉ hài lòng về sự che chở của Allah.*”

Bản tính của ông Abu Bakr ﷺ rất dòi dào tình cảm cứ mỗi lần đọc kinh Qur'an, ông không cầm được nước mắt. Vì vậy, cách đọc đó đã gây sự chú ý đến những phụ nữ và trẻ con người Đa Thần láng giềng và ông Abu Bakr cũng bị đánh đập bởi sự việc đó.

Trong thời gian khó khăn, khắc nghiệt nhất đối với Rosul ﷺ và những người Muslim thì tình hình lại thay đổi do biến cố lớn xảy ra với người Muslim. Sự thay đổi này đã đem lại sự sống mãnh liệt thêm cho tinh thần những người mới nhập đạo và đã gây ra một sự khủng hoảng lớn trong hàng ngũ Quraish. Đó là sự theo đạo của ông Hamzah bin Abdul Muttolib bác của Rosul ﷺ và sự theo đạo của ông U'mar bin Al-Khottob ﷺ.

3.19- Islam của ông Hamzah ﷺ.

Lý do ông Hamzah ﷺ theo đạo: Vào một ngày nọ Abu Jahl đi ngang qua thấy Rosul ﷺ đang đứng ở núi Al-Sofa, ông tiến tới dùng cục đá đập lên đầu Rosul ﷺ làm bể đầu chảy máu. Xong ông ngang nhiên bỏ đi họp mặt với đám Quraish ở gần Ka'bah và vui cười qua hành động của mình. Trong lúc sự việc xảy ra sự việc có nữ nô lệ của Abdulloh bin Jad-a'n đang đứng trong nhà gần núi Al-Sofa đã thấy hết tất cả mọi việc. Không lâu sau, ông Hamzah ﷺ đi săn trở về cung tên vẫn còn trên người được nữ nô lệ báo lại những gì đã xảy ra cho Rosul ﷺ. Khi nghe qua câu chuyện, ông Hamzah ﷺ lấy làm tức giận và phóng ngựa thẳng đến nơi ông Abu Jahl đang ngồi và nói: *“Hỡi kẻ bất lương, dám hại đến cháu của ta trong khi ta ở trên đạo của Nó!”*, nói dứt lời ông dùng cây cung vào đầu ông Abu Jahl gây bể đầu chảy máu, khi đó dòng tộc Makhzum và dòng tộc Hashim đứng dậy ra mặt thì ông Abu Jahl nói: *“Dừng lại, hãy bỏ mặt ông Abu A'mmaroh – tức ông Hamzah – bởi chính tôi đã chửi cháu ông ta với lời lẽ rất khó nghe.”*

Từ đó, ông Hamzah trở thành người Muslim bởi lời nói thuận miệng không có chủ định trong tim. Nhưng Allah đã soi sáng lòng ông làm cho ông trở thành người Muslim kiên định, ngoan đạo. Trước kia, ông là một trong những anh hùng nổi tiếng của Quraish, ai cũng sợ và nể tình ông ta. Sau khi vào Islam, với tính bất khuất đó Rosul ﷺ đã tặng cho ông biệt danh là Sư Tử của Allah. Ông vào Islam vào tháng Zul Hajjah (tháng 11 lịch Islam) năm thứ 6 sau khi Nabi ﷺ nhận lãnh sứ mạng.

۳۰-۳- اسلام عمر ﷺ:

3.20- Islam của ông U'mar ﷺ.

Sau khi ông Hamzah ﷺ vào Islam được ba ngày, thì ông U'mar ﷺ tuyên thệ chấp nhận Islam. Lúc chưa vào Islam, ông là một trong những người đối xử khắt khe và hành hạ người Muslim nhiều nhất. Vào một đêm nọ, tình cờ ông nghe được Rosul ﷺ đọc kinh Qur'an lúc hành lễ Sola gần Ka'bah, ông biết đó là chân lý nhưng với tính tình cố chấp, cứng đầu, ông vẫn không thay lòng. Cho đến một ngày nọ, ông hung hăng cầm kiếm đi tìm giết Nabi ﷺ. Trên đường đi, ông gặp người đàn ông nọ, ông ấy hỏi: *“Hỡi U'mar! ông đi đâu vậy?”*

Ông U'mar trả lời: *“Tôi đi tìm Muhammad để giết.”*

Người đàn ông hỏi: *“Nếu ông giết Muhammad thì ông sẽ đối phó thế nào với dòng tộc Hashim và dòng tộc Zuhroh?”*

Ông U'mar trả lời: *“Tôi không ngờ ông cũng là người lạc lẫm?”*

Người đàn ông đó tiếp: *“Chẳng lẽ ông không muốn tôi báo cho ông biết một điều rất lý thú, rất ngạc nhiên? Đó là em gái và em rể của ông đã bị làm lạc.”*

Nghe vậy, ông U'mar ﷺ đùn đùn nổi giận đi thẳng về nhà em gái và người em rể. Trong khi đó, ở nhà cô ta có ông Khabbaab bin Al-Art đang xướng đọc cho hai người họ nghe chương Toha, nghe được động tịnh ông U'mar ﷺ tìm đến nhà, họ ngưng đọc và làm lơ, cô em gái vội dấu bài kinh Qur'an đó. Ông U'mar ﷺ bước vào nhà và hỏi: *“Các người đang đọc gì mà?”*

Họ trả lời: *“Không có gì, chúng tôi chỉ bàn bạc với nhau mà thôi.”*

Ông U'mar nói: *“Không lẽ hai người đã làm lạc rồi chẳng?”*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Người em rề trả lời: "Hỡi U'mar! Anh nghĩ sao nếu sự thật không nằm trong tôn giáo của anh?"

Nghe vừa dứt lời ông U'mar liền đập người em rề một đập rất mạnh, cô em gái thấy vậy chạy đến ngăn cản và cố bảo vệ chồng, U'mar tiếp tục cho một tay vào mặt người em gái làm mặt cô ta chảy máu. Lúc đó cô em gái không còn biết sợ nữa và giận dữ nói: "Hỡi U'mar! Anh nghĩ sao nếu sự thật không nằm trong tôn giáo của anh? Đúng tôi đã tuyên thệ chấp nhận không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất và chứng nhận Muhammad là Thiên Sứ của Ngài."

Khi đó ông U'mar ﷺ mới cảm thấy bất lực, hối hận và hổ thẹn với hành động đã man của mình nên ông nói: "Hãy đưa lời kinh mà các người đã đọc để ta đọc xem?"

Cô em gái trả lời: "Con người của anh dơ bẩn, không thể cầm nó đọc được. Anh hãy đi tắm cho sạch đi rồi đọc nó." Ông liền đi tắm, xong cô em gái trao kinh Qur'an viết chương Toha cho U'mar đọc. Ông bắt đầu đọc câu Bis-mil-la-hir-roh-man-nir-ro-him (Ý nghĩa: Nhân danh Allah Đấng rất mực Đệ Lượng, rất mực Khoan Dung) xong ông nói: "Đây là những đại danh tuyệt vời cao cả" và ông tiếp tục đọc từ đầu chương đến câu:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي﴾ طه: ١٤

«**Chắc chắn chính TA là Allah đây. Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng ngoài TA. Do đó, hãy thờ phụng riêng TA và hãy dâng lễ Solah để tưởng nhớ TA.**» Toha: 14. U'mar nói tiếp: "Có lời lẽ nào tuyệt vời cho bằng lời lẽ này! Hãy dẫn tôi đến gặp Muhammad."

Khi nghe vậy ông Khabbaab mới bước ra (có sử ghi ông trốn dưới gầm giường) và nói: "Chúc mừng ông, hỡi U'mar! Tôi hy vọng đây là sự báo ứng của lời cầu xin của Rosul ﷺ dành cho ông vào đêm thứ năm vừa qua, Nabi ﷺ đã cầu xin:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ أَعِزَّ الْإِسْلَامَ بِأَحَبِّ الرَّجُلَيْنِ إِلَيْكَ: بِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ أَوْ بِأَبِي جَهْلٍ بِنِ هِشَامٍ))

"**Thưa Allah! Cầu xin Ngài ban cho Islam được hùng mạnh bởi một trong hai người đàn ông được Ngài thương yêu nhất: U'mar bin Al-Khottob hoặc Abu Jahl bin Hishaam.**" Rồi Khabbaan cho biết rằng Rosul ﷺ đang ở ngôi nhà Arqom tại chân núi Al-Sofa."

Sau đó, U'mar ﷺ đi thẳng đến ngôi nhà Arqom và gõ cửa, người gác cửa nhìn thấy U'mar ﷺ đến với vẻ hung hăng, tay cầm kiếm, liền thông báo cho Rosul ﷺ và yêu cầu tập chung lại. Ông Hamzah ﷺ liền hỏi: "Có chuyện gì vậy?" Họ trả lời: "U'mar đến." Ông Hamzah nói: "Hãy mở cửa cho ông ấy vào. Nếu ông ấy đến với ý tốt thì chúng ta hân hoan đón tiếp. Nếu đến với ý xấu thì chúng ta sẽ giết với chính cây kiếm của ông ấy." Bên trong lời mặc khải đang đang truyền xuống cho Rosul ﷺ. Sau đó, Rosul ﷺ bước đến nắm cổ áo và cây kiếm của U'mar ﷺ làm cho ông U'mar ﷺ mất thăng bằng và nói:

قَالَ ﷺ: ((أَمَا تَنْتَهِي يَا عُمَرُ حَتَّى يَنْزِلَ اللَّهُ بِكَ مِنَ الْحَزْبِيِّ وَالتَّكَالِ مَا نَزَلَ بِالْوَلِيدِ بْنِ الْمُغِيرَةِ؟ اللَّهُمَّ

هَذَا عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ، اللَّهُمَّ أَعِزَّ الْإِسْلَامَ بِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ))

“**Chẳng lẽ ông chưa tỉnh ngộ hả U'mar? Ông muốn Allah sẽ truyền xuống tai họa và sự thất bại thảm hại cho ông như đã truyền xuống cho ông Al-Waleed**

bin Al-Mughiroh hay sao? Thưa Allah! Đây là U'mar bin Al-Khottob, xin Allah hãy ban cho Islam được hùng mạnh hơn bởi U'mar bin Al-Khottob.” Nghe xong U'mar nói: “*Tôi xin tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất để tôn thờ và chúng nhận rằng Người là Sứ Giả là Rosul của Allah.*” Nghe vậy toàn thể những người có mặt hô vang câu: “Allohu Akbar” (Allah Vĩ Đại) vang dội đến mức những người ở trong Masjid đều nghe thấy.

۳۰۲۱- ردة فعل المشركين على إسلام عمر ﷺ:

3.21- Người Đa Thần bực tức khi ông U'mar ﷺ vào Islam.

Trước kia, ông U'mar ﷺ là một người đàn ông lực lưỡng, can đảm và hung ác. Sau khi vào Islam, ông không trốn tránh âm thầm như bao người khác, ngược lại ông tìm đến người đã đối xử tàn nhẫn nhất với Rosul ﷺ và những người Muslim là Abu Jahl mà gõ cửa nhà ông ta. Ông Abu Jahl thấy U'mar ﷺ đến và hỏi: “*Hân hạnh chào đón ông, ông có việc gì đến tìm tôi vậy?*”

U'mar ﷺ trả lời: “*Tôi đến đây để thông báo cho ông biết là tôi đã tin ở Allah và Thiên Sứ của Ngài Muhammad.*” Nghe hung tin này, ông Abu Jahl đóng sầm cửa lại và nói: “*Allah ban cái xấu vào mặt ông và cái xấu cho những gì ông đã đi theo.*” Sau đó U'mar ﷺ tìm đến nhà người cậu là ông Al-O's bin Hashim thông báo tin nhập đạo Islam của ông. Nghe vậy, ông cậu đóng cửa lại và vào nhà không tiếp.

Sau đó U'mar tìm đến gặp Jameel bin Ma'mar Al-Jumahy là người nhiều chuyện nhất của Quraish và tuyên bố là ông vào Islam. Khi nghe vậy, ông Jameel la lên thật to là U'mar đã phản bội. Ông U'mar ﷺ trả lời: “*Ông nói láo, tôi đã theo Islam*”, rồi mọi người kéo đến tranh luận với U'mar đến mặt trời lên đỉnh đầu.

Đến khi trở về nhà mọi người tập chung lại rất đông đúc đầy cả thung lũng với mục đích giết U'mar ﷺ. Khi đó Al-O's bin Wa-il Al-Sahmy thuộc dòng tộc Sahn, ông là đồng minh của dòng tộc A'dy dòng tộc của U'mar xuất hiện với quần áo bằng lụa rất nghiêm trang và chỉnh tề, ông hỏi U'mar: “*Có chuyện gì vậy?*”

U'mar trả lời: “*Dòng tộc của ông đã kéo nhau đến đây để giết tôi khi biết tôi đã theo đạo Islam.*” Ông Al-O's trả lời: “*Không thể nào như thế.*” Rồi ông Al-O's bước ra ngoài thì thấy mọi người đang tụ họp đầy cả thung lũng, ông hỏi: “*Mọi người muốn gì?*”

Mọi người đáp: “*Quả thật, U'mar bin Al-Khottob đã phản bội.*”

Ông Al-O's nói: “*Mọi người không được làm như thế.*” Thế là mọi người giải tán ai về nhà nấy.

۳۰۲۲- عزة الإسلام والمسلمين بإسلام عمر ﷺ:

3.22- Sự hùng mạnh của Islam và cộng đồng Muslim bởi Islam của U'mar ﷺ:

Những người Muslim đã tìm được sự vinh hạnh và củng cố thêm tinh thần khi ông U'mar ﷺ vào Islam. Trước đó, những người Muslim hành lễ một cách âm thầm, lén lút nhưng sau khi U'mar ﷺ vào Islam, ông hỏi Rosul ﷺ: “*Thưa Rosul! có phải chúng ta là những người đang ở trên chân chính dù có sống hay chết?*” Rosul ﷺ trả lời: “**Đúng vậy.**” Ông U'mar ﷺ nói: “*Thế tại sao chúng ta phải lén lút? Thế Đáng đã*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

cử Người xuống bởi chân lý chúng ta phải bước ra chính thức công khai.” Sau đó, bước ra xếp thành hai hàng, một hàng có ông Hamzah ﷺ và hàng bên kia có ông U'mar ﷺ giống như đại bàng được thêm cánh. Tất cả hiên ngang tiến thẳng vào Masjid Al-Harom dưới con mắt thất bại thảm hại chưa từng bị của Quraish. Từ đó, ông U'mar ﷺ được mọi người gọi là Al Faruq có nghĩa là phân biệt giữa chính và tà.

Ông Abdullah bin Mas-u'd ﷺ nói: “*Từ khi U'mar vào Islam, chúng tôi lúc nào cũng cảm thấy hãnh diện, vinh hạnh và nhờ đó chúng tôi mới dám công khai hành lễ Solah bên cạnh Ka'bah trong khi trước đó chưa từng.*”

Ông Suhaib ﷺ nói: “*Từ khi ông U'mar vào Islam, tôn giáo Islam đã công khai từ đó. Chúng tôi kêu gọi vào Islam một cách công khai, chúng tôi an toàn ngồi bên cạnh Ka'bah để học hỏi đạo giáo, Tawaaf xung quanh Ka'bah một cách an tâm. Đôi lúc chúng tôi dám kháng cự lại những người ra mặt chống đối chúng tôi mà trước kia chúng tôi đều tránh né.*”

۳.۲۳- عرض الرغائب والمغريات:

3.23- Dâng hiến, đưa ra những giải pháp lạ lùng.

Những người Đa Thần cảm thấy tình hình của người Muslim đã thay đổi và công khai từ khi ông Hamzah ﷺ và ông U'mar ﷺ vào Islam, nên họ tụ họp nhau lại để tìm giải pháp thích ứng mà đối phó với Rosul ﷺ. Trong buổi họp mặt đó, ông U't-bah bin Robi-a'h Al-A'bshamy thuộc dòng tộc Abdu Shams bin Abdu Manaaf, là người có quyền thế trong dòng tộc ai ai cũng nghe ông đứng lên đưa ý kiến: “*Hỡi quần chúng của Quraish, mọi người có muốn tôi đến gặp Muhammad để đàm phán và đưa ra những điều kiện thích ứng biết đâu Ông Ta sẽ chấp nhận và để yên cho chúng ta tôn thờ Thần Linh của chúng ta ?*” Họ đồng trả lời: “*Được lắm hỡi Abu Waleed, ông hãy đến gặp Ông Ta để đàm phán.*” Ông U't-bah tìm đến Rosul ﷺ đang ngồi trong Masjid một mình, ông nói: “*Hỡi đứa con của người anh em của tôi! cháu là người xuất thân trong quần chúng của chúng tôi. Ai cũng biết địa vị, danh tánh của cháu nhưng cháu đã đem lại những sự thay đổi lớn lao cho quần chúng, đã làm cho họ bất an, mất đi quyền lợi danh vọng, địa vị của họ từ kinh tế, tôn giáo đến việc thờ phụng. Cháu đã lên án, chỉ trích Thần Linh của họ và kêu họ bỏ quên hết những gì quá khứ để theo cháu. Đó là điều thay đổi lớn lao. Cháu hãy nghe tôi nói đây, biết đâu đó là điều tốt lành và cháu sẽ chấp nhận nó.*”

Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((قُلْ يَا أَبَا الْوَلِيدِ أَسْمِعْ))

“**Hãy nói đi hỡi Abu Waleed! Ta nghe đây.**”

Ông Abu Waleed nói: “*Hỡi đứa con của người anh em! Nếu cháu muốn thay thế những gì cháu đem lại bằng của cải, tiền bạc thì chúng tôi sẽ gom góp cho cháu trở thành người có tiền nhiều nhất hơn cả chúng tôi. Nếu cháu muốn danh tiếng chúng tôi sẽ bầu cháu lên làm người giải quyết tất cả không chuyện gì không thông qua cháu. Nếu cháu muốn trở thành người có quyền thế, địa vị chúng tôi sẽ chọn cháu làm vua của chúng tôi. Nếu cháu muốn phong lưu thì hãy chọn đi bất cứ cô gái nào cháu muốn trong quần chúng Quraish chúng tôi sẽ cưới cho cháu mười cô. nếu những gì cháu đem đến là do Jin (ma quỷ) xúi giục mà cháu không tự thoát thân*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

được, chúng tôi sẽ tìm thầy thuốc giỏi nhất để chữa trị cho cháu bằng tiền của chúng tôi dù tốn hao mất công bao nhiêu bất cần, biết đâu sự việc là do người đó bị bệnh mới làm thế.”

Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((أَوْ قَدْ فَرَعْتَ يَا أَبَا الْوَلِيدِ؟))

“Hỡi ông Abu Waleed! Đề nghị của ông đã hết chưa ?”

Ông Abu Waleed trả lời: “Đã xong.”

Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((فَاسْمِعْ مِنِّي))

“VẬY HÃY NGHE TA NÓI ĐÂY.”

Ông Abu Waleed trả lời: “Tôi nghe đây.”

Rosul ﷺ xướng đọc:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ حَمَّ ① تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ② كَتَبْتُ فَصَلْتَ عَيْنَتَهُ. قَرَأَنَا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ③ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ④ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا نَدْعُونَ إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْنَا إِنَّنَا عَمِلُونَ ⑤﴾ فصلت: ١ - ٥

﴿Nhân danh Allah, Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung. Ha - Meem * Việc ban (Kinh Qur'an) xuống là do Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực khoan Dung * Một Kinh sách với các câu Kinh được giải thích phân trần rất chi tiết, một cuốn Kinh Qur'an bằng tiếng Ả-rập, ban cho những người hiểu biết * Mang lại cho (những người tin tưởng) một niềm vui, những thông tin tốt lành và cảnh cáo (những kẻ bất tuân, chống đối) những lời cảnh báo nhưng nhiều người trong số họ lại quay đi không lắng nghe * Họ bảo: “Quả tim của bọn ta được bọc kín khỏi những điều mà Người (Muhammad) mời bọn ta chấp nhận, tai của bọn ta điếc và giữa bọn ta và Người có một bức màn ngăn cách. Bởi thế, Người hãy làm (theo đường lối của Người), còn bọn ta chắc chắn sẽ làm (theo đường lối của bọn ta).﴾ Fusilat: 1 – 5.

Rosul ﷺ tiếp tục đọc và ông Abu Waleed chăm chú nghe và đặt hai tay ra phía sau ngòai dựa vào hai cánh tay đến khi Rosul ﷺ đọc đến câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ﴾ فصلت: ١٣

﴿Nhưng nếu họ quay bỏ đi thì hãy bảo họ: "Ta cảnh cáo người về lưỡi tầm sét giống như lưỡi tầm sét đã đánh người dân A'd và Thamud"﴾ Fussilat: 13.

Khi nghe qua lời cảnh cáo này ông Abu Waleed sợ bị giống như thế nên vội đặt tay lên miệng Rosul ﷺ một cách sợ hãi và nói: “Thôi bao nhiêu đủ rồi.”

Rosul ﷺ tiếp tục đọc đến câu kinh Allah ra lệnh quỳ lạy thì Người quỳ lạy xong và nói:

قَالَ ﷺ: ((سَمِعْتَ يَا أَبَا الْوَلِيدِ؟))

“Hỡi ông Abu Waleed! Ông đã nghe rõ chưa ?”

Ông Abu Waleed trả lời: “Tôi đã nghe.”

Rosul ﷺ nói tiếp:

قَالَ ﷺ ((فَأَنْتَ وَذَاكَ))

“Đến ông và những người khác ?”

Ông Abu Waleed vội đứng dậy trở về với đồng bọn. Trong nhóm thấy Abu Waleed về họ nói với nhau: “Thề bởi Allah làm chứng, ông Abu Waleed trở về với gương mặt không phải gương mặt lúc đi.” Khi ông ngồi xuống, những người đó hỏi: “Chuyện gì đã xảy ra vậy hồi Abu Waleed ?”

Ông Abu Waleed trả lời: “Tôi đã nghe được những lời lẽ, thề bởi Allah chứng giám tôi chưa từng nghe lời nào giống như thế bao giờ. Thề bởi Allah nó không phải là thơ phú, cũng không phải là niệm chú và cũng không phải là lời chiêm tinh. Hồi quân chúng Quraish! Hãy nghe lời tôi và cũng vì tôi mà bỏ qua đi những gì xảy ra giữa chúng ta với vị đó, hãy để yên cho vị ấy. Thề bởi Allah chứng giám, tôi đã nghe những lời cảnh cáo rất ghê gớm đó. Nếu nó xảy ra với người Arập chúng ta thì chúng ta không còn đường tránh khỏi. Và nếu nó xảy ra tốt lành cho chúng ta, thì người Arập chúng ta sẽ được vinh hạnh, danh dự và hạnh phúc nhất.”

Họ trả lời: “Thề bởi Allah chứng giám! Ông đã bị Người đó bỏ bùa rồi hồi Abu Waleed.”

Ông Abu Waleed trả lời: “Đó là lời khuyên của tôi, các người hãy làm theo những gì các người muốn.”

٣٠٤- مساومات وتنازلات:

3.24- Đề nghị thờ phụng một cách hòa đồng.

Mọi khuyến cáo đến mua chuộc của Quraish đều thất bại trước Nabi ﷺ, làm họ cố gắng suy nghĩ tìm cách để đưa ra giải pháp vẹn toàn trong tôn giáo, họ nói với Nabi ﷺ: “Chúng tôi đưa đề nghị này với ông, biết đâu sẽ đem lại tốt lành cho ông.”

Rosul ﷺ hỏi:

قَالَ ﷺ ((وَمَا هِيَ؟))

“Đề nghị gì vậy ?”

Họ nói: “Ông hãy tôn thờ Thần Linh của chúng tôi một năm, năm sau chúng tôi tôn thờ Thượng Đế của ông lại. Nếu tôn giáo chúng tôi ở trên chân lý thì ông đã lấy được phần mình, còn nếu tôn giáo của ông là chân lý thì chúng tôi cũng có phần.” Allah liền mặc khải chương Kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ يَتَأْتِيهَا الْكُفْرُوتَ ۝١ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ۝٢ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝٣ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ۝٤ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ۝٥ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ۝٦﴾ الكافرون: ١ - ٦

﴿(Hỡi Muhammad) hãy bảo chúng: “Này hồi những kẻ phủ nhận Allah * Ta không tôn thờ những Thần Linh mà các người thờ cúng * Các người cũng sẽ không tôn thờ Đấng (Allah) mà Ta thờ phụng * Và Ta sẽ không là một tín đồ của Thần Linh mà các người đang tôn thờ * Và các người cũng sẽ không tôn thờ Đấng (Allah) mà Ta thờ phụng * Các người có tôn giáo của các người và tôn giáo của Ta thuộc về Ta.﴾ Al-Kafirun: 1 – 6, Allah mặc khải câu khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ أَفَعَبِيرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِي أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ﴾ الزمر: ٦٤

﴿(Hỡi Muhammad) hãy bảo họ: “Phải chăng các người ra lệnh bảo Ta thờ phụng ai đó không phải là Allah hay sao, hỡi những kẻ ngu dốt ?﴾ Al-Zumar: 64, Allah mặc khải câu khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ الأنعام: ٥٦

﴿(Hỡi Muhammad) hãy bảo họ: “Ta bị cấm tôn thờ những kẻ mà các người cầu nguyện ngoài Allah.”﴾ Al-An-a'm: 56.

Những người Đa Thần rất quan tâm đến đề nghị mà ông U't-bah bin Robi-a'h sau lần gặp Nabi ﷺ, họ đâm ra nhượng bộ hơn và tỏ vẻ nghiên về việc chấp nhận lời kêu gọi của Rosul ﷺ chỉ có điều họ muốn thay đổi chút ít trong những gì được mặc khải cho Rosul ﷺ, họ yêu cầu như Qur'an đã nhắc:

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَتَيْتُ بِفِرْعَانَ عَيْرٍ هَذَا أَوْ بَدَلَهُ﴾ يونس: ١٥

﴿Hãy mang đến cho bọn ta một quyển Qur'an khác quyển này hoặc điều chỉnh Nó (Qur'an) lại.﴾ Yunus: 15.

Yêu sách này được Allah đáp lại rằng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ يونس: ١٥

﴿(Hỡi Muhammad) hãy bảo họ: “Ta không thể tự ý thay đổi Nó (Qur'an) được. Ta chỉ tuân theo những gì được mặc khải cho Ta. Quả thật, Ta sợ hình phạt vào ngày vĩ đại sắp đến nếu ta bất tuân Thượng Đế của Ta.﴾ Yunus: 15.

Allah đã cảnh giác Rosul ﷺ về hành động táo bạo, rất nguy hiểm của những người Đa Thần đã yêu cầu, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِئَفْتَرِيَ عَلَيْنا غَيْرَهُ، وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ خَلِيلًا﴾ (٧٣)

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّنَّاكَ لَفَدَّكَّتْ تَرَكَّنْ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا﴾ (٧٤) إِذَا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ

لَا تَجِدُكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا﴾ (٧٥) الإسراء: ٧٣ - ٧٥

﴿Và gần như chúng đã âm mưu quyến rũ Người bỏ những điều mà TA (Allah) đã mặc khải cho Người và xúi giục Người bịa đặt ra một điều khác chống TA và nếu được như thế thì chúng sẽ nhận Người làm một người bạn thân tình (của chúng) * Và nếu TA không làm cho Người kiên định vững vàng thì tí nữa Người đã xiêu lòng nghe theo bọn chúng * Thì chắc chắn TA phải cho Người nếm gấp đôi hình phạt ở đời này, gấp đôi hình phạt của cái chết và Người không thể tìm ra ai giúp Người chống lại TA.﴾ Al-Isrô: 73 – 75.

Qua lời phán dứt khoát trên, những người Đa Thần đã biết rõ địa vị của Rosul ﷺ là vị Sứ Giả của Allah được truyền xuống để truyền bá tôn giáo chứ không phải thương buôn để thương lượng giá cả, nhưng không vì thế mà quân chúng Quraish lại bằng lòng. Họ tìm cách đến gặp những người Do Thái giáo để hỏi ý kiến, biết đâu sẽ tìm được giải pháp khác. Sau đó được những nhà học giả người Do Thái giáo đưa ra cho họ giải pháp sau: "Hãy hỏi Muhammad ba điều sau, nếu ông ấy trả lời được thì quả thật ông ấy là Sứ Giả của Allah, nếu không thì chỉ là người nói dối:

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- **Thứ nhất** hỏi về đám thanh niên đã ra đi vào thời gian trước, chuyện gì xảy ra với họ? Bởi câu chuyện về họ rất là lạ lẫm.

- **Thứ nhì** hỏi về người đàn ông đi khắp nơi trên thế giới từ đông sang tây câu chuyện của ông ta ra sao ?

- **Thứ ba** hỏi về Ruh là ai ?

Sau đó các trưởng lão của Quraish đã đến hỏi Rosul ﷺ sự việc thì Allah đã mặc khải chương Al-Kahf, nói về câu chuyện của các chàng thanh niên họ là những người ở trong hang núi và câu chuyện của người đàn ông đi khắp thiên hạ đó là Zul Qarnain.

Allah mặc khải xuống tiếp chương Al-Isró để trả lời về câu hỏi thứ ba liên quan về Ruh như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَسَأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ الإسراء: ٨٥

﴿Chúng hỏi Người (Muhammad) về Ruh (Jibreel). Hãy bảo chúng: “Ruh (Jibreel) là từ Lệnh của Thượng Đế Ta. Sự hiểu biết về Nó Ta chỉ được ban cho chút ít thôi.﴾ Al-Isró: 85.

Qua những lời giải thích đó, đáng lý ra người Quraish đã chấp nhận đó là sự thật nếu họ là những người muốn biết thật hư nhưng họ lại ngoan cố từ chối không nghe và không tin theo. Ngược lại, họ chọn những con đường mù tối, lầm lẫn của họ.

Đến đây dân Đa Thần biết được Muhammad ﷺ chính là Nabi, là Rosul là Sứ Giả của Allah và lời nói của Người là sự thật, họ chấp nhận lắng nghe lời kêu gọi của Người nhưng với điều kiện là dành riêng cho họ một chỗ ngồi không có mặt những người đầy tớ hoặc những người nghèo khổ trước kia khi nghe giảng đạo. Bởi họ là những nhà lãnh đạo cấp cao giàu có của Quraish còn những người kia là tầng lớp thấp hèn nên không được phép ngồi cùng họ nhưng đây chính lại là những người vào Islam trước họ đã vững vàng trên đức tin Allah và luôn kính sợ Ngài.

Rosul ﷺ có ý định đáp lại thỉnh cầu của Quraish với hi vọng là họ tin tưởng mà theo Islam nhưng Allah đã truyền xuống lệnh cấm Rosul ﷺ không được gặp và đối thoại với họ qua lời phán của Allah như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا

مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ الأنعام: ٥٢

﴿Và Người (Muhammad) không được xua đuổi những ai cầu nguyện Thượng Đế của họ vào mỗi sáng và mỗi tối mong gặp mặt Ngài. Người không chịu tội thay cho họ về bất cứ điều gì và họ cũng không chịu tội thay cho Người về bất cứ điều gì, bởi thế nếu Người xua đuổi họ thì Người sẽ trở thành một người làm lạc.﴾ Al-An-a'm: 52.

٣٠٥- الاستعجال بالعذاب:

3.25- Những hình phạt sẽ xảy ra.

Như chúng ta đã được nghe sự đối thoại giữa Nabi ﷺ với một số trưởng lão của Quraish, Nabi ﷺ đã nói về những hình phạt sẽ xảy đến với họ nếu họ ngoan cố chống đối và không chấp nhận Islam. Nhưng sau một thời gian, họ không thấy những hình phạt đó xảy ra nên lại tỏ thái độ ương ngạnh, cố chấp và tự cao. Họ cho rằng những hình phạt đó sẽ không bao giờ xảy ra và đã yêu cầu Nabi ﷺ mang hình phạt đến trừng phạt họ với mục đích châm biếm nhạo báng. Lúc đó Allah đã truyền xuống dòng kinh Qur'an như sau:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ. وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ﴾﴾
الحج: ٤٧

﴿Và chúng thúc giục Người (Muhammad) mang hình phạt đến cho chúng trong lúc Allah không bao giờ thất hứa trong lời hứa của Ngài. Và sự thật rằng một ngày đối với Thượng Đế Người là bằng một ngàn năm theo niên kỷ các người ghi chép.﴾ Al-Haj: 47, Allah mặc khải câu kinh khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾﴾ العنكبوت: ٥٤

﴿Chúng hối thúc Người (Muhammad) mang hình phạt đến. Và rõ thật hỏa ngục sẽ bao vây những kẻ bất tin.﴾ Al-Ankabut: 54, Allah mặc khải câu kinh khác:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾﴾
﴿أَوْ يَأْخُذُهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾﴾
النحل: ٤٥ - ٤٧

﴿Chẳng lẽ những kẻ âm mưu điều tội lỗi lại cảm thấy an toàn khi nghĩ rằng Allah sẽ không có khả năng làm cho đất nuốt mất họ dạng hoặc hình phạt từ đâu đó mà họ không biết sẽ không đến bắt họ dạng hay sao? * Hoặc (nghĩ rằng) Ngài sẽ không bắt phạt họ trong lúc họ đang tung hoành qua lại đến nỗi họ sẽ không tránh khỏi dạng hay sao? * Hoặc (nghĩ rằng) Ngài sẽ không chụp bắt họ bằng cách làm cho họ sợ hãi hay sao? Nhưng Thượng Đế của các người rất mực Nhân Từ, rất mực khoan Dung.﴾ Al-Nahl: 45 – 48. Ngoài ra còn có rất nhiều câu kinh khác liên quan đến đề tài này.

Nhìn chung những cuộc đối thoại giữa Nabi ﷺ với những người Đa Thần là họ thường đòi hỏi ở Rosul ﷺ chứng minh hay đưa ra cho họ thấy những điều lạ lùng, kì diệu mà người khác không thể đưa ra được. Những sự đòi hỏi đó do lòng tự cao và ngoan cố của họ mà ra. Nhưng rồi Allah đã truyền xuống những bằng chứng để chúng tỏ sự thật của Sứ Giả và những gì Nabi ﷺ đem xuống để họ không còn thắc mắc nghi ngờ và dứt điểm về những sự đòi hỏi của họ. Inshah Allah chúng ta sẽ dẫn chứng về đề tài này ở phần sau.

Qua những phương cách và thủ đoạn mà những người Đa Thần dùng để chặn đứng sự bành trướng Islam do Rosul ﷺ truyền bá, đã không đạt được kết quả như họ mong muốn dù họ đã dùng rất nhiều phương thức từ yếu đến mạnh, từ ngang đến xuôi, từ cảnh cáo đến hành hung, xong lại dùng phương thức mềm yếu bằng cách dâng hiến, mua chuộc, đối thoại. Nhưng tất cả những kế hoạch, thủ đoạn đã không đạt kết quả. Ngược lại, những người theo Islam càng đông thêm và được hậu thuẫn

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

bên xứ ngoài. Qua những thủ đoạn trên, họ không tìm được phương thức nào khác hơn là dùng gươm kiếm. Có lẽ đây là giải pháp cuối cùng của họ để mong dứt điểm sớm chừng nào tốt chừng nấy, dù họ biết chắc là hậu quả sẽ không đo lường được.

Đối với ông Abu Tolib, sau khi trực tiếp đối đầu với nhóm muốn trao đổi Rosul ﷺ với ông để giết, ông cảm thấy sự bất an và chủ định đó là sự thật nhất là qua những cuộc thử lửa và hành hung Rosul ﷺ của ông Abu Jahl, U'qbah bin Abu Mu-i't và U'mar bin Al-Khottob. Ông liền tụ họp dòng tộc Hashim và dòng tộc Al Muttalaib lại để kêu gọi họ bảo vệ tính mạng của Nabi ﷺ. Hầu như tất cả mọi người trong hai dòng tộc này dù Muslim hay không đều ủng hộ và chấp nhận đề nghị của ông duy chỉ Abu Lahab lại từ chối mà đi theo Quraish để chống đối Nabi ﷺ.

۳.۲۶- المقاطعة العامة وفرض الحصار:

3.26- Cấm vận và cô lập hoàn toàn.

Những người Đa Thần cố tìm những phương cách để chặn đứng con đường truyền bá của Rosul ﷺ nhưng họ không ngờ dòng tộc Hashim và dòng tộc Al-Muttolib lại đoàn kết nhau để bảo vệ Rosul ﷺ mà trước kia họ không đoàn kết. Thấy vậy, những người Đa Thần họp nhau tại nhà của dòng tộc Kinanah để tìm giải pháp chống đối. Họ đi họp lại mãi mà không tìm được giải pháp hay và kết quả tốt. Sau cùng họ tìm được giải pháp tầy chay bằng cách không cưới gả, không buôn bán, không giao thiệp, không ngồi chung, không đến nhà, không nói chuyện cũng như không chấp nhận thỏa ước hòa thuận với hai dòng tộc này lại càng không chấp nhận bất cứ điều kiện gì cho đến khi nào hai dòng tộc này giao Rosul ﷺ để họ giết.

Họ chấp nhận thỏa hiệp cấm vận này và văn kiện đó được ông Bagheedh bin A'mir bin Hashim viết và được treo bên trong Ka'bah. Rosul ﷺ cầu xin Allah ban sự bất lành cho người viết đó. Và rồi Allah đã làm cho tay của Bagheedh bị liệt hoặc bị liệt những ngón tay không còn viết được nữa.

Sau đó dòng tộc Hashim và dòng tộc Al-Muttolib bị cô lập trong lĩnh vực quản trị của Abu Tolib, dù người đó theo Islam hay không ngoại trừ Abu Lahab thì được tự do vì ông theo Quraish. Từ đó họ bắt đầu cắt đứt những nguồn sống như nước, vật chất, không buôn bán, qua lại dù trên hình thức nào. Những người bị cô lập đói khổ đến nỗi phải ăn những lá cây khô, ăn da thú vật và những gì có thể ăn được để sống. Họ thiếu thốn mọi điều, người ta chỉ nghe tiếng trẻ con và phụ nữ than khóc vì đói khát. Họ chỉ tiếp nhận được những viện trợ thật ít ỏi một cách kín đáo từ bên ngoài mà thôi. Riêng bà Khodijah ؓ thì lâu lâu được người cháu tên là Hakeem bin Hazaam lén đem bột mì, thức ăn đến tiếp tế để cùng chia nhau mà ăn. Còn những người khác không ai được phép ra khỏi khu vực, ngoại trừ vào những tháng Haram (Cấm giết nhau), họ đi ra ngoài mua thức ăn từ những người đi hành hương ở xa đem lại. Còn người dân Makkah thì họ tăng giá đồ đạc của họ đến nỗi không ai mua được so với giá thường.

Đối với Rosul ﷺ dù gian nan, khổ cực trong hoàn cảnh khó khăn đó, Người vẫn tiếp tục truyền bá Islam và nhất là vào mùa hành hương cho những bộ lạc người Ả-rập ở xa đến hành hương ở Makkah.

3.27- Tờ giao ước bị rách và chấm dứt cấm vận.

Sau ba năm bị cấm vận, cô lập và sống trong sự chịu đựng khó khăn gian nan đó, Allah đã tạo sự sáng suốt trong lòng của năm vị cao cấp của Quraish để suy nghĩ và xét lại tờ giao ước. Bên cạnh đó Allah đã sai những con mọt đến ăn hết những chữ viết trên đó, chỉ chừa lại những đại danh của Ngài.

Năm vị cao cấp của Quraish gồm: Hishaam bin A'mr bin Al-Harith thuộc dòng tộc A'mir bin Lu-ay, ông đi gặp Zuhair bin Abu Umaiyah Al-Makhzumy là con trai của bà A'tikah cô ruột Nabi ﷺ, rồi hai ông này đến gặp Al-Mut-i'm bin A'dy, rồi cùng nhau đến gặp Abu Bakhtary bin Hishaam. Họ cùng nhau đến gặp ông Zam-a'h bin Al-Aswad. Sau khi năm vị này cùng ngồi chung với nhau, họ nhắc lại tình máu mủ, ruột thịt, sự tương thân, tương trợ, đùm bọc lẫn nhau từ xưa đến nay. Họ nhận thấy sự cấm vận tấy chay, cô lập đó là bất công không thể tiếp tục được nữa. Do đó, họ tụ tập dòng họ lại, kéo nhau đến nơi gọi là Khotam Al-Hujun cùng thống nhất nhau hủy bỏ bảng thỏa ước đó.

Như thường lệ vào mỗi buổi sáng, những người Quraish thường tụ nhau tại Ka'bah, lúc đó ông Zuhair ăn mặc thật chỉnh tề với bộ quần áo thật sang trọng để đi Tâuwaaf xung quanh Ka'bah. Xong ông tìm đến đám đông đang tụ họp nhau ở đó và nói: *“Hỡi thị dân của Makkah! chúng ta ăn uống no nê, ngủ ngon và ăn mặc chỉnh tề đẹp đẽ, trong lúc đó thì dòng tộc Hashim và dòng tộc Al-Muttolib đang bị đói rách, cực khổ mọi bề, đang đi vào cái chết đói khát, họ bị cấm mua bán, cấm giao lưu v.v... Tôi thề bởi Allah chứng giám rằng tôi sẽ không ngồi xuống cho đến khi tờ hiệp ước bất công đó được xé đi và xóa bỏ đi sự cấm vận đó.”*

- Abu Jahl lên tiếng: *“Ông nói láo, thề bởi Allah chứng giám tờ giao ước đó sẽ không bao giờ xé.”*

- Zam-a'h liền lên tiếng: *“Thề bởi Allah, chính ông mới là vua nói láo, chúng tôi không hề chấp nhận khi ông viết tờ giao ước đó.”*

- Abu Bakhtary liền nói thêm: *“Tôi xác nhận lời của Zam-a'h là thật, chúng tôi không chấp nhận và không biết đến tờ giao ước đó.”*

- Đến Al-Mut-i'm bin A'dy lên tiếng ủng hộ: *“Hai người đã nói đúng và thật đóc láo cho những ai nói khác như thế này. Cầu xin Allah làm chứng chúng tôi hoàn toàn vô can đến giao ước này và tất cả những gì được viết trong nó.”* Và cuối cùng là sự ủng hộ của Hishaam bin A'mr.

- Abu Jahl nói: *“Sự thế đó xảy ra vào ban đêm và không phải nơi này.”*

Trong khi đó ông Abu Tolib ngồi bên cạnh Masjid cách đó không xa, ông bước đến với mục đích là chuyển lại lời của Nabi ﷺ để thông báo cho họ biết là tờ giao ước đó đã bị mọt ăn hết chỉ chừa lại các đại danh xưng của Allah. Ông Abu Tolib nói tiếp: *“Nếu cháu tôi nói dối, tôi sẽ giao Nó cho mọi người làm gì thì làm, nhưng nếu đúng sự thật thì phải giải tán sự cấm vận bất công này đối với chúng tôi.”* Nghe vậy tất cả đồng nói: *“Đúng thế.”*

Al-Mut-i'm đứng dậy đi sát bên Abu Jahl để phòng hờ có thể ông sẽ xé tờ giao ước đó để không ai thấy. Nhưng khi mọi người cùng đến họ đồng đã ngạc nhiên và chứng kiến sự thật như lời Nabi ﷺ đã nói, tờ giao ước chỉ còn lại mỗi câu **“Bis-mi-kal-lo-hum-ma”** (nghĩa là nhân danh của Allah) và các đại danh khác của Allah. Đây

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

là cả một dấu hiệu chứng minh cho sự thật của sự truyền bá Islam trước những con mắt của những vị trưởng tộc của Quarish nhằm nói lên lời nói của Rosul ﷺ là sự thật. Nhưng rồi họ vẫn ngoan cố và chấp mê bất ngộ.

Sự cấm vận cũng chấm dứt từ đó. Sự tự do, công bằng đã đem lại cho mọi người. Và Rosul ﷺ cùng với những bạn hữu của người đã thoát thân từ đó trong thời gian ba năm chịu đựng kiên nhẫn, chấp nhận tất cả chỉ vì Allah.

۳.۲۸- وفد قريش بين يدي أبي طالب:

3.28- Phái đoàn của Quraish đến gặp ông Abu Tolib.

Cuộc sống bình thường trở lại thành phố Makkah sau khi sự cấm vận kết thúc nhưng tình hình lắng dịu không bao lâu thì ông Abu Tolib lâm bệnh, cơn bệnh càng ngày càng tăng và lúc này ông đã được hơn tám chục tuổi nên Quraish nhận thấy cơn bệnh không thể lành được đối với ông Abu Tolib. Họ tụ họp nhau để tìm giải pháp và nói: “*Chúng ta hãy đến gặp ông Abu Tolib và nói chuyện với ông ta về hành vi của cháu ông đã đụng chạm đến danh dự tổ tiên, Thần Linh của ông bà cha mẹ để lại, không lẽ để cho ông ấy chết như thế này thì những người Arập khác sẽ không xem chúng ta ra gì.*” Một số khác cho rằng hãy để yên cho ông Abu Tolib chết rồi sẽ tính tới việc dứt điểm Rosul ﷺ. Nhưng rồi họ không chờ được nên đến gặp và nhắc nhở với ông Abu Tolib về quá khứ và những gì ông bà cha mẹ đã theo và yêu cầu ông hãy chặn đứng con đường truyền đạo của đứa cháu. Ông Abu Tolib cho gọi đứa cháu đến kể cho Người nghe những gì Quraish yêu cầu, lúc đó có mặt cả hai bên. Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((يَا عَمَّ! إِنِّي أُرِيدُهُمْ عَلَى كَلِمَةٍ وَاحِدَةٍ يَقُولُونَهَا تَدِينُ لَهُمْ بِهَا الْعَرَبُ، وَتُوَدِّي إِلَيْهِمُ الْعَجْمُ الْجَزِيَّةُ))

“**Dạ thưa bác! Cháu chỉ muốn họ nói một câu duy nhất để rồi tất cả người Arập sẽ đi theo và những người không theo sẽ trả tiền thuế thân khi họ sống trong xứ Arập đó.**”

- Khi họ nghe như vậy, họ ngạc nhiên và nói: “*Chỉ một câu duy nhất thôi sao? Cho dù mười câu cũng được. Đó là câu gì?*”

- Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ))

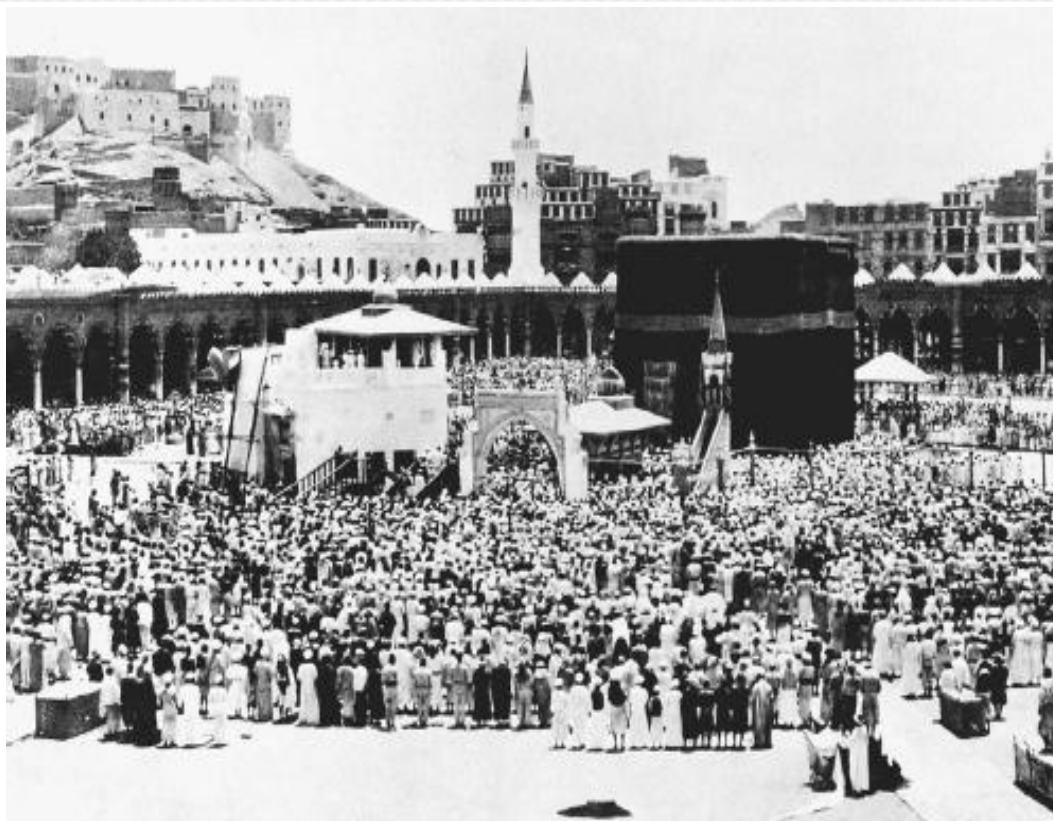
“**Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất.**”

Khi nghe vậy tất cả đều ngạc nhiên đứng dậy phủ quần áo và nói và lời nói họ được Allah nhắc lại:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ أَجْعَلُ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴾ ص: ۵

﴿**Phải chăng Y (Muhammad) nhập (tất cả) các Thần Linh lại thành một Thượng Đế duy nhất? Đây thật là một điều hết sức quái dị.**﴾ Sod 5.

Ka'bah thế kỷ thứ 19

Makkah và Madina

Chương IV

عام الحزن

Năm Buồn

٤.١- وفاة أبي طالب:

4.1- Sự qua đời của Abu Tolib:

Cơn bệnh của ông Abu Tolib đã không giảm mà lại tăng thêm trầm trọng cho đến ngày lìa đời. Rosul ﷺ đến với ông bác, khi đó có mặt Abu Jahl và Abdullah bin Abu Umayyah, Rosul ﷺ nói bác:

قَالَ ﷺ: ((أَيَّ عَمِّ، قُلْ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلِمَةً أُحَاجُّ لَكَ بِهَا عِنْدَ اللَّهِ))

"Bác ơi, bác hãy nói: 'La i la ha il lol loh' (Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng ngoại trừ Allah duy nhất), với câu này cháu sẽ biện hộ cho bác trước Allah." Nhưng có hai người tại đó liền lên tiếng: "Hỡi Abu Tolib! ông muốn rời bỏ tôn giáo của Abdul Muttolib hay sao?" Hai bên cứ lặp đi lặp lại lời mình đến phút cuối cùng thì Abu Tolib lên tiếng rằng ông sẽ ở trên tôn giáo của Abdul Muttolib.

Sau khi ông bác lìa đời trong niềm tin ở thuyết đa thần, Rosul ﷺ liền nói:

قَالَ ﷺ: ((لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ مَا لَمْ أَنُحَاقِمْ أَنَّهُ عَنكَ))

"Chắc chắn cháu sẽ cầu xin Allah tha thứ cho bác đến khi cháu bị cấm." Lúc đó Allah mặc khải câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا كَانِ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ

لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ التوبة: ١١٣

﴿Đối với Nabi và những người có đức tin không được phép cầu xin tha thứ cho những người thờ Đa Thần dù đó là bà con ruột thịt của họ đi nữa sau khi đã phân biệt rõ ràng rằng họ là những người bạn của Hỏa Ngục.﴾ Al-Taubah: 113, Allah mặc khải tiếp câu khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾ القصص: ٥٦

﴿Chắc chắn rằng Người (Muhammad) không thể hướng dẫn được ai mà Người thương theo đúng Chính Đạo.﴾ Al-Qosos: 56. (Chương 28)

Ông Abu Tolib chết vào tháng Rojab (tháng 7) hoặc Romadon (tháng 9) năm thứ 10 sau khi nhận sứ mạng, sau sáu tháng cấm vận. Ông Abu Tolib là một người tựa như bức màn sắt đã che chở cho việc truyền bá của Rosul ﷺ. Rosul ﷺ luôn mong ước là ông bác sẽ được hưởng an nhân, hạnh phúc mãi mãi trong thiên đàng cùng Người, nhưng không ngờ ông lại chết trong sự tin tưởng vào thuyết đa thần nên Rosul ﷺ rất buồn vì biết chắc là ông bác sẽ không thành đạt được gì ở Ngày Sau.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Ông Al-Abbaas (bác của Rosul) nói với Nabi ﷺ: “Người sẽ làm được gì cho bác của Người, người đã che chở và tức giận khi ai đụng đến Người?”

Nabi ﷺ đáp:

قَالَ ﷺ: ((هُوَ فِي ضَحْضَاحٍ مِنَ النَّارِ، وَلَوْلَا أَنَا لَكَانَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ))

“Ông chỉ bị mang đôi giày bằng lửa mà thôi (nhưng làm cho óc trên đầu ông ta sôi), nếu không có lời cầu xin của Ta chắc chắn rằng ông đã ở tầng cuối cùng của hỏa ngục.”

٤.٢- خديجة إلى رحمة الله:

4.2- Bà Khodijah là đời.

Vết thương lòng người bác qua đời chưa lành thì Nabi ﷺ lại tiếp tục đau lòng phải chia tay người vợ hiền cũng trong tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 10 sau khi lãnh sứ mạng, hai người thân lần lượt ra đi chỉ cách nhau hai tháng hoặc chỉ ba ngày sau đó (nếu Abu Tolib chết tháng Rojab (tháng bảy) thì bà Khodijah chết hai tháng sau đó, nếu chết trong tháng Romadon thì hai người chỉ cách nhau ba ngày), bà là người vợ hiền lương được Nabi ﷺ rất mực thương yêu, bà đã dành hết tình cảm và hi sinh tất cả gia tài cho Người để củng cố trong việc truyền bá Islam, bà là một nguồn động lực, là cánh tay phải của Rosul ﷺ, Người đã nói:

قَالَ ﷺ: ((أَمَنْتُ بِبِي حِينَ كَفَرَ بِي النَّاسُ، وَصَدَّقْتَنِي حِينَ كَذَّبَنِي النَّاسُ، وَأَشْرَكْتَنِي فِي مَالِهَا حِينَ حَرَمَنِي النَّاسُ، وَرَزَقَنِي اللَّهُ وَلَدَهَا وَحَرَمَ وَلَدَ غَيْرِهَا))

“Bà đã tin tưởng Ta trong khi mọi người phủ nhận Ta, bà đã tin lời nói Ta là thật trong khi mọi người cho rằng Ta nói dối, bà đã cung phụng tiền bạc cho Ta trong khi mọi người ngăn cấm Ta, Allah đã ban cho Ta hưởng được con cái từ bà và đã cấm không cho Ta hưởng thụ điều đó từ những người vợ khác.”

Một trong điều danh dự hãnh diện nhất của bà Khodijah □ là có lần Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ đến nói với Rosul ﷺ:

قَالَ جِبْرِيلُ ﷺ: ((يَا رَسُولَ اللَّهِ! هَذِهِ خَدِيجَةُ قَدْ أَتَتْكَ مَعَهَا إِنَاءٌ فِيهِ إِدَامٌ أَوْ وَطْعَامٌ أَوْ شَرَابٌ، فَإِذَا هِيَ أَتَتْكَ فَاقْرَأْ عَلَيْهَا السَّلَامَ مِنْ رَبِّهَا، وَبَشِّرْهَا بِبَيْتٍ فِي الْجَنَّةِ مِنْ قَصَبٍ، لَا صَخَبَ فِيهِ وَلَا نَصَبٍ))

“Hỡi Rosul của Allah! Bà Khodijah sẽ đến với Người và mang đến thố canh hoặc thố thức ăn hoặc ca nước. Khi bà ta đến hãy nói với bà rằng Allah gửi lời Salam (lời chào an bình) cho bà và đã xây cho bà một căn nhà ở thiên đàng bằng đá quý không tiếng động, không bao giờ tàn.”

Rosul ﷺ thường nhắc đến bà nhắc đến những kỉ niệm đau buồn, khổ cực xưa kia, nhắc đến sự rộng lượng, bác ái, thương người của bà. Nabi ﷺ đã giết con trầu rồi sai người mang phân chia cho những người bạn thân của bà. Tiểu sử của bà là cả một kho tàng quý báu để học hỏi.

4.3- Những chuyện buồn xảy đến.

Sau khi ông Abu Tolib và bà Khođijah ﷺ qua đời, Nabi ﷺ đang trong thời gian buồn bã vì vừa mất đi hai người thân nhất, cùng lúc lại gặp phải những sự đối chọi, hành hung của người đa thần nên tâm trạng của Nabi ﷺ lúc đó thật đau buồn và chịu đựng từ mọi phía. Khi ra đường thì bị những người đa thần mỉa mai, ngay cả người thấp hèn nhất trong Quraish cũng hốt cát bụi ném lên đầu Người. Mỗi lần đi đâu trở về nhà thì một trong những đứa con gái của Người phải gọi đầu cho Người và khóc. Thấy con khóc Người an ủi nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا تَبْكِي يَا بِنْتِي، فَإِنَّ اللَّهَ مَانِعُ أَبَاكَ، مَا نَأَلْتُ مِنِّي فُرَيْشُ شَيْئًا أَكْرَهُهُ حَتَّى مَاتَ أَبُو طَالِبٍ))
"Thôi đừng khóc nữa, con yêu của cha. Allah đã cấm không cho cha khóc. Quraish từng làm phật lòng Cha cho đến khi Abu Tolib qua đời."

4.4- Rosul ﷺ lập gia đình với bà Sawdah rồi đến A-y-shah ﷺ.

Vào tháng Shâuwaal (tháng 10) sau khi bà Khođijah ﷺ mất được một tháng, Rosul ﷺ lập gia đình với bà Sawdah bint Zam-aah ﷺ. Nguyên là vợ của con người chú (bác) của bà, ông Al-Sak-ron bin A'mr. Hai vợ chồng bà trong số những người tiên phong theo Islam và đã li hương đi tị nạn ở Habashah. Sau khi trở về Makkah thì một thời gian sau ông Al-Sak-ron bin A'mr đã qua đời. Đến chấm dứt thời kỳ kiêng cử Rosul ﷺ mới cưới bà làm vợ. Nhưng chỉ một thời gian vài năm sau, bà cũng đã dâng hiến thời gian của bà với Rosul ﷺ cho bà A-y-shah ﷺ.

Cuộc hôn nhân giữa Rosul ﷺ với bà A-y-shah ﷺ cũng vào tháng Shâuwaal (tháng 10) sau cuộc hôn nhân với bà Sawdah được một năm. Nabi ﷺ cưới bà A-y-shah tại Makkah lúc đó chỉ mới có sáu tuổi và động phòng với bà ở Madinah vào tháng Shâuwaal (tháng 10) năm thứ nhất Hijroh lúc đó bà chín tuổi. Tuy Bà còn nhỏ tuổi nhưng rất thông minh, đạo đức và ngoan đạo nên được Rosul ﷺ yêu quý. So với phái nữ bà A-y-shah ﷺ là người phụ nữ thông suốt nhất về giáo lý Islam trong cộng đồng Muslim. Ở bà chúng ta sẽ học được biết bao là kinh nghiệm và bài học quý báu.

Chương V

الرسول ﷺ في الطائف

Rosul ﷺ Ở To-if

Trong tình trạng đau buồn và khó khăn này, Rosul ﷺ có ý định đi To-if với hi vọng là những người dân ở đó sẽ nghe theo và ủng hộ Người để truyền bá Islam. Người đi bộ cùng với người giúp việc là Zaid bin Harithah. Mỗi lần hai thầy trò đi ngang qua bộ lạc nào, Người đều dừng chân mà kêu gọi họ vào Islam cho đến khi đặt chân đến To-if. Khi đến nơi, Rosul ﷺ tìm đến ba người anh em dòng tộc Thaqeef là những người có chức quyền để kêu gọi họ vào Islam và nhờ họ giúp Người trong việc truyền bá. Chẳng những họ không chấp nhận mà còn đáp lại với lời lẽ rất thậm tệ. Thế là, Người phải rời bỏ bộ tộc này để đến bộ tộc khác, không một bộ tộc nào hay một người có địa vị hay quyền thế nào mà Người không kêu gọi họ vào Islam. Cứ như thế mười ngày trôi qua nhưng không một bộ tộc nào chịu nghe lời khuyên của Người, ngược lại còn nói: "*Hãy ra khỏi quê hương của chúng tôi.*" Ngoài ra, Người còn bị những đứa trẻ, những nô lệ xua đuổi Người. Thấy tình hình không khả quan Người bắt đầu quay về, khi vừa đến chân núi thì bị mọi người kéo đến mắng chửi, nhục mạ và dùng đá ném vào Người làm cổ và đôi chân Nabi ﷺ bị chảy máu. Ông Zaid bin Harithah luôn dùng thân mình để che chở bảo vệ Rosul ﷺ nên đã bị họ ném đá bẻ đầu. Hai người cố bỏ chạy cho đến khu vườn của hai anh em U'tbah và Shaybah con của Ro-bi-a'h cách To-if khoảng ba dặm (khoảng 4,8 km) đến đây mọi người mới chịu bỏ mặt Rosul ﷺ.

Rosul ﷺ ngồi nghỉ dưới bóng mát của cây nho, lưng dựa vào tường với trạng thái mệt mỏi sau những buổi truyền bá bị người dân ở đó ném đá xua đuổi khỏi thị trấn. Người ngồi cầu nguyện với Allah bằng lời cầu xin rất nổi tiếng ngày nay:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ إِلَيْكَ أَشْكُو ضَعْفَ قُوَّتِي، وَقِلَّةَ حِيلَتِي، وَهَوَانِي عَلَى النَّاسِ. يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ أَنْتَ رَبُّ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَأَنْتَ رَبِّي، إِلَى مَنْ تَكَلِّمُنِي؟ إِلَى بَعِيدٍ يَتَجَهَّمُنِي؟ أَمْ إِلَى عَدُوٍّ مَلَكَتْهُ أَمْرِي؟ إِنْ لَمْ يَكُنْ بِكَ عَلَيَّ غَضَبٌ فَلَا أَبَالِي، وَلَكِنَّ عَافِيَتَكَ هِيَ أَوْسَعُ لِي، أَعُوذُ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ لَهُ الظُّلُمَاتُ وَصَلَحَ عَلَيْهِ أَمْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مِنْ أَنْ تُنَزِلَ بِي غَضَبَكَ، أَوْ يَحِلَّ عَلَيَّ سُخْطُكَ، لَكَ الْعُنْبَى حَتَّى تَرْضَى، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ))

"Thưa Allah! Bề tôi xin trình lên Ngài sự yếu ớt của bề tôi cũng như sự nhục mạ khinh miệt của mọi người trức lên bề tôi. Hỡi Đấng vô cùng Thương Xót! Chính Ngài là Chủ Nhân của những người yếu thế và là Chủ Nhân của bề tôi. Bề tôi còn biết trông cậy việc này vào ai? Nhờ đến những kẻ xa lạ thì chúng miệt thị nhạo báng, còn nhờ kẻ thù thì Ngài đã ban sức mạnh cho chúng hơn bề tôi. Nếu không sợ sự giận dữ của Ngài trức lên bề tôi thì cho dù có bị ra sao bề tôi sẽ không màng đến nhưng lòng rộng lượng và sự thương xót của Ngài dành cho bề tôi rất đổi bao la. Bề tôi cầu xin với sự hào quang của gương mặt Ngài đã tỏa

sáng khắp mọi nơi tăm tối và cũng ánh sáng đó mang lại sự tốt đẹp ở trần gian và đời sau, xin hãy che chở bề tôi tránh khỏi mọi điều làm Ngài giận dữ và nhục mạ. Bề tôi sẽ thi hành mệnh lệnh của Ngài mãi cho đến khi Ngài hài lòng và không có uy quyền hay thế lực nào phát huy cho đến khi được Ngài ưng thuận."

Hai đứa con của Robi-a'h thấy hoàn cảnh đáng thương đó nên sai nô lệ người Thiên Chúa giáo tên A'ddaas đem một chum nho đến cho Nabi ﷺ ăn. Khi Rosul ﷺ đưa chum nho lên miệng ăn thì nói: ((بِسْمِ اللَّهِ)) Bis-mil-lah (Nhân danh Allah). Khi nghe vậy A'ddaas hỏi: "Lời nói này, người dân ở đây không ai nói ra như vậy."

- Rosul ﷺ mới hỏi:

قَالَ ﷺ: ((مِنْ أَيِّ الْبِلَادِ أَنْتَ؟ وَمَا دِينُكَ؟))

"Ông từ xứ nào đến và theo tôn giáo gì?"

- A'ddaas trả lời: "Tôi người Thiên Chúa giáo, xuất thân từ bộ tộc Ninawa."

- Nghe vậy Rosul ﷺ liền đáp:

قَالَ ﷺ: ((مِنْ قَرْيَةِ الرَّجُلِ الصَّالِحِ يُونُسَ بْنِ مَتَّى؟))

"Từ làng của vị hiền nhân mang tên là Yunus bin Matta, phải không?"

- A'ddaas trả lời: "Ông biết như thế nào về Yunus bin Matta?"

- Nabi ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((ذَلِكَ أَخِي كَانَ نَبِيًّا وَأَنَا نَبِيٌّ))

"Đó là người anh em của Ta ông ấy là Nabi và Ta cũng là Nabi." Kế tiếp, Nabi ﷺ đọc cho A'ddaas nghe kinh Qur'an nói về câu chuyện của Nabi Yunus عليه السلام. Sau khi nghe qua, A'ddaas liền chấp nhận và gia nhập Islam với những gì đã nghe.

Sau đó, Rosul ﷺ bước ra khỏi ngôi vườn hướng về Makkah mà đi với tâm trạng thật buồn bã, thiếu nảo cho đến khi Người bước đến Qorn AlManazil thì bị mây che trên đó có Đại Thiên Thần Jibreel và Thần Núi, Nabi ﷺ ngược đầu lên nhìn thì Đại Thiên Thần Jibreel gọi và nói: "Chính Allah cử phái đến Người Thiên Thần phụ trách về núi non, nếu Người cần gì thì cứ ra lệnh cho Thiên Thần ấy." Xong lời giới thiệu của Đại Thiên Thần Jibreel, Thần Núi lên tiếng chào Salam cho Nabi ﷺ và nói: "Hỡi Muhammad! Điều đó là thật đó, Người muốn gì? Nếu Người muốn tôi sẽ dùng hai ngọn núi khổng lồ kia đập tan nát bọn chúng (những kẻ Đa Thần, đó là ngọn núi Abu Qubais và ngọn núi đối diện)." Rosul ﷺ đáp:

قَالَ ﷺ: ((بَلْ أَرْجُو أَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ مِنْ أَصْلَابِهِمْ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ وَحْدَهُ وَلَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا))

"Không, Ta hi vọng nơi Allah sẽ soi sáng, hướng dẫn thế hệ con cháu họ là những người chỉ thờ phụng Allah duy nhất không tôn thờ bên cạnh Ngài bất cứ điều gì."

Rosul ﷺ thật hân hoan vì sự yểm trợ mà Allah đã sai thiên thần xuống để cùng cố và giúp đỡ. Người tiếp tục hướng về Makkah và khi đến nơi gọi là Nakhlah, Người nghỉ lại đó vài ngày. Trong thời gian nghỉ ngơi có lần Người đang dẫn lễ Solah Al-Fajr với tập thể bằng hữu thì có một nhóm Jin (ma) tinh cờ nghe Người đọc Qur'an. Sau khi nghe xong, họ quay trở về thông báo lại cộng đồng họ và khuyến cáo cộng đồng về hành phạt nếu họ bất tin còn riêng những người nghe được Qur'an thì đã tin tưởng và đã gia nhập Islam. Sự việc xảy ra Rosul ﷺ không hề hay biết cho đến

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

khi Allah truyền xuống những câu kinh thông báo về sự việc này ở trong chương Al-Ahqof (46) và chương Jin (72).

Vài ngày sau, Rosul ﷺ rời Nakhlah trở về Makkah với hi vọng được Allah ban cho lối thoát và cách giải quyết. Song Người cũng lo lắng sợ Quraish gây hại Người và rất mong muốn được người đứng ra bảo vệ, che chở. Cho nên, khi đến núi Hiró gần Makkah Nabi ﷺ gửi một người đến gặp Al-Akhnas bin Shareeq nhờ bảo vệ nhưng ông này trả lời không được vì ông là đồng minh của Quraish. Sau đó, Người gửi người đến gặp Suhail bin A'mr nhờ bảo vệ nhưng cũng bị từ chối vì Suhail thuộc dòng tộc A'mir bin Lu-ay và họ không bao giờ bảo vệ cho dòng tộc Ka'b bin Lu-ay. Nabi ﷺ lại gửi tiếp người đến gặp Al-Mut-i'm bin A'dy thuộc dòng tộc Nâufal và ông Nâufal và ông Hashim là anh em ruột con của Abdu Manaaf, ông Hashim là cố nội của Rosul ﷺ. Danh tiếng của ông Abdu Manaaf rất lẫy lừng trong bộ tộc Quraish. Với quan hệ đó ông Al-Mut-i'm cùng tất cả dòng tộc đều bằng lòng bảo vệ Nabi ﷺ. Sau đó, ông cùng dòng tộc mang vũ khí đến hộ tống Rosul ﷺ vào Makkah, Người tiến thẳng Masjid Al-Haram đi Tâwaaf xung quanh Ka'bah và hành lễ Solah hai Rak-at, xong trở về nhà một cách bình yên. Suốt thời gian trên ông Al-Mut-i'm và dòng tộc ông luôn cầm vũ khí bảo vệ Rosul ﷺ, riêng ông Al-Mut-i'm lên tiếng với Quraish là dòng tộc ông đứng ra bảo vệ cho Rosul ﷺ kể từ nay trở đi và Quraish đã bằng lòng sự che chở này.

Chương VI

جدال المشركين وطلبهم الآيات

Quraish tranh luận và đòi hỏi bằng chứng

Một trong những sự tranh luận, bàn cãi của Quraish là họ thường đòi hỏi ở Rosul ﷺ về những bằng chứng, dấu hiệu dị biệt một cách vô lý. Những sự đòi hỏi này đã xảy ra trong nhiều bối cảnh. Một trong đòi hỏi đó có lần trong Masjid Al-Harom (Makkah), sau khi họ họp nhau xong họ phái người đến gặp Rosul ﷺ để báo rằng: những người lãnh đạo Quraish đã tập họp lại rồi muốn được nói chuyện với Người.

Đối với Rosul ﷺ, Người lúc nào cũng nhiệt quyết trong việc truyền đạo và không bao giờ bỏ lỡ cơ hội nào, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَعَلَّكَ بِنِجْعِ نَفْسِكَ عَلَىٰ ءَاثَرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا﴾ الكهف: ٦

«Có lẽ Người buồn rầu đến chết trong việc bám theo dấu chân của họ nếu họ không tin nơi câu chuyện trong Qur'an này.» Al-Kahf : 6 (chương 18). Nghe được tin Nabi ﷺ lập tức đến gặp họ với hy vọng Quraish đã chấp nhận Islam, họ nói: “Người đã nói với chúng tôi là những vị sứ giả của Allah thường có phép lạ kì dị như Musa có cây gậy, Thamud thì có con lạc đà, Ysa (Giê-su) thì làm cho người chết sống lại, vậy Người hãy chứng minh cho chúng tôi thấy những dấu hiệu kì lạ của Người như những vị sứ giả trước kia xem nào.”

Những người Quraish tưởng đâu những phép màu đó là do khả năng thật sự của những vị Rosul làm ra, muốn làm bao giờ và ở đâu cũng được. Cho nên, Họ gợi ý với Rosul ﷺ biến hoá núi Al-Sofa thành núi vàng hoặc làm cho núi biết bay hoặc làm cho xứ sở, thành phố trở thành những thành phố có vườn tược, cây cối, sông ngòi, nước chảy hoặc làm cho tổ tiên của họ sống lại để làm chứng cho sự nghiệp Sứ Giả của Người và Allah đã kể lại lời yêu cầu của chúng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا ﴿١٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن تَحْتِهَا نَخِيلٌ وَعِنَبٌ

فَنفَجِرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿١١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتَ عَلَيْنَا كَيْفًا أَوْ تَأْتِيَنَا بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قِيْلًا

﴿١٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرِفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كُنْبًا نَّقْرُوهُ﴾

الإسراء: ٩٠ - ٩٣

«Và chúng nói: “Bọn ta không bao giờ tin Người (Muhammad) trừ phi khi nào Người làm cho suối nước phụt dưới đất lên cho bọn ta * Hoặc biến dành riêng Người có một vườn chà là và vườn nho rồi làm cho những con sông chảy trong vườn đó * Hoặc khi nào Người làm cho trời sụp xuống đè nát bọn ta thành từng mảnh đúng như lời Người đã nói hoặc Người mang Allah và Thiên Thần xuống đối diện (với bọn ta) * Hoặc khi nào Người có một ngôi nhà bằng vàng hoặc Người đi lên trời và bọn ta không bao giờ tin nơi việc thăng thiên của Người cho đến khi nào Người mang xuống cho bọn ta một Kinh Sách mà bọn ta có thể đọc được”» Al-Isrô: 90 – 93 (chương 17).

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Những người Đa Thần có ý định vào Islam nếu Rosul ﷺ đáp lại những gì họ gợi ý, như được phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لِّيُؤْمِنُوا بِهَا﴾ الأنعام: ١٠٩

﴿Và chúng thề thốt lớn tiếng bởi Allah chứng giám rằng nếu (Nabi Muhammad) mang lại cho họ dấu hiệu (để chứng minh) thì chắc chắn chúng sẽ tin và gia nhập Islam.﴾ Al-An-a'm: 109 (chương 6). Thề là Nabi ﷺ cầu xin Allah ban cho họ thấy những gì chúng yêu cầu và hy vọng họ sẽ vào Islam khi nhìn thấy. Lúc đó, Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ xuống và ban cho Nabi ﷺ sự lựa chọn: nếu sau khi chứng minh cho họ thấy, họ vẫn không tin thì Allah sẽ trừng phạt họ một cách khủng khiếp chưa từng trừng phạt ai bao giờ hoặc luôn mở rộng cánh cửa xám hối ăn năn cho họ sau này. Rosul ﷺ đã chọn giải pháp thứ nhì là xin Allah thương xót và luôn mở rộng cánh cửa xám hối ăn năn, nên Allah đã truyền xuống câu kinh cho Nabi ﷺ đáp lại sự thử thách, đòi hỏi của người đa thần rằng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا﴾ الإسراء: ٩٣

﴿(Hỡi Muhammad!) Hãy đáp lại chúng: Vinh hiển và Đáng ca tụng thay Thượng Đế của Ta, chẳng phải Ta cũng chỉ là một người phạm được cử làm một vị báo tin, một Sứ Giả, một Rosul hay sao?﴾ Al-Isrô: 93 (chương 17).

Ý nghĩa của câu này: “Ta không thể tự tay làm hay biến hóa được những gì gọi là kì dị, lạ lùng đó ngoài khả năng sứ mạng của ta, những phép màu đó chỉ do Allah duy nhất mới có khả năng không cần bất cứ sự trợ giúp nào. Ta chỉ là người phạm như bao nhiêu người phạm khác trong các người, Ta không thể ban phép màu cũng như các người không thể biến hóa được. Nhưng điều khác biệt giữa Ta và người phạm khác là Ta được Allah chọn làm Sứ Giả, làm Rosul của Ngài để truyền bá tôn giáo của Ngài, còn các người không được sự chọn đó. Những gì các người đòi hỏi ngoài khả năng của Ta, tất cả mọi thứ đều trong tay Allah Duy Nhất nếu Ngài muốn thì các người được thấy để chứng minh cho các người sứ mạng của Ta, còn nếu muốn thì Ngài không ban ra bởi điều đó sẽ tốt hơn cho các người.”

Allah đã xác nhận thêm ý nghĩa này ở câu kinh khác như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ الأنعام: ١٠٩

﴿(Hỡi Muhammad!) Hãy bảo họ: “Mọi phép màu, mọi dấu hiệu lạ đều trong tay Allah cả. Và các người (hỡi Muslim) sẽ cảm nhận ra sao một khi những dấu hiệu lạ đó đã xảy ra nhưng họ vẫn không tin tưởng.﴾ Al-An-a'm: 109 (chương 6). Có nghĩa là những vị Sứ Giả, những vị Thiên Sứ của Allah không phải là những người mang đến những dấu lạ đó, những dấu hiệu đó đều trong tay Allah duy nhất ban cho để nâng cao địa vị của họ đồng thời xác nhận và ủng hộ việc làm Sứ Giả của họ là sự thật.

Và rồi Allah đã khẳng định rằng cho dù chúng minh cho họ thấy tất cả những gì họ yêu cầu thì họ vẫn ngoan cố không tin tưởng, như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَتَابِعَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ

يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ﴾ الأنعام: ١١١

﴿Và nếu rằng TA (Allah) có phái Thiên Thần xuống gặp họ, làm cho người chết nói chuyện được với họ và phục sinh lại tất cả những gì trước đó cho họ thấy thì họ vẫn không tin như thế trừ phi khi nào Allah muốn khác đi, bởi vì đa số bọn họ là những kẻ ngu muội (không biết Sự Thật).﴾ Al-An-a'm: 111 (chương 6), Allah phán ở chương khác:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُورِتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمٌ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَلَّغَ لِلَّهِ الْأَمْرَ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِسَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَن لَّو يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَىٰ النَّاسَ جَمِيعًا﴾ الرعد: ٣١

﴿Và cho dù Quyền Kinh Qur'an có dời được núi hoặc có chia cắt được trái đất hoặc có làm cho người chết nói chuyện được (thì bọn chúng vẫn không tin). Không, tất cả mọi việc đều trong tay Allah duy nhất. Há những ai có đức tin lại không biết rằng, nếu Allah muốn thì Ngài đã thừa sức dắt toàn thể nhân loại theo Chính Đạo hay sao ?﴾ Al-Ro'd: 31 (chương 3).

Những dòng kinh Qur'an trên đã giải thích ý nghĩa về con đường tạo hóa của Allah như lịch sử đã chứng minh vào những thời đại trước kia. Người dân cũng đòi hỏi thử thách những bằng chứng từ những Sứ Giả. Sau đó họ lại không tin tưởng nên Allah đã trừng phạt họ một cách ghê gớm và khủng khiếp. Con đường tạo hóa biến thiên của Ngài không bao giờ thay đổi. Ngài Hiếu Thấu tất cả và biết rằng sau này đa số những người Quraish sẽ theo Islam nên Ngài không cho họ chứng kiến những dấu hiệu kì lạ mà họ đòi hỏi lúc trước.

٦.١ - شق القمر:

6.1- Mặt trăng chẻ đôi.

Quần chúng Quarish thấy những đòi hỏi thử thách của họ mà Rosul ﷺ không thể đáp ứng được nên họ nghĩ đó là cách duy nhất để chặn đứng con đường truyền bá và làm cho Rosul ﷺ phải im lặng. Họ bắt đầu tuyên truyền với quần chúng là những gì Rosul ﷺ truyền bá từ xưa đến nay chỉ là những điều giả dối vì không chứng minh và dẫn chứng được những dấu hiệu kì lạ như những vị sứ giả trước kia. Họ dùng chiến thuật này thách đố Rosul ﷺ để nói lên sự bất lực của Người và làm cho quần chúng đừng tin theo. Họ đến và nói với Rosul ﷺ: “*Ngươi có thể chứng minh dấu hiệu kì lạ để xác nhận Ngươi là Sứ Giả không ?*”

Rosul ﷺ phải xin Allah ban cho phép lạ để chứng minh cho họ thấy. Và rồi Allah đã làm cho họ thấy mặt trăng chẻ đôi một mảnh nằm trên núi Abu Qubais và mảnh còn lại nằm ở nơi khác. Tất cả mọi người đều thấy ánh sáng thoát ra từ khoảng giữa chẻ đôi đó. Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((إشهُدُوا))

“**Mọi người hãy chứng kiến đi.**”

Dân Quraish đã tận mắt nhìn thấy minh chứng thật rõ ràng như bình minh ló dạng trong một khoảng thời gian khá lâu. Họ ngạc nhiên đến nỗi những gì họ đang cầm trên tay đều rớt xuống nhưng họ vẫn ngoan cố không chịu tin theo mà lại nói rằng: “*Đó là do quỷ thuật của Ibnu Abu Kabshah, Muhammad đã làm bùa và giở trò ảo thuật với chúng ta.*” Có người trong nhóm họ nói: “*Nếu Muhammad đã làm bùa,*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

làm ảo thuật với quý vị nhưng Muhammad không thể làm bùa, làm ảo thuật cho tất cả mọi người được. Chúng ta chờ xem những người du hành đêm đó từ xa về có thấy gì không.” Khi những người du hành từ phương xa về thì họ hỏi có thấy gì lạ xảy ra không. Họ đồng trả lời là: *“Vâng, chúng tôi có chứng kiến việc lạ lùng đó”*. Nhưng với những bằng chứng và hiện chứng rõ ràng đó, Quraish vẫn không chịu tin và tiếp tục đi theo con đường lầm lẫn, làm theo sở thích của họ.

Sự thề mặt trăng chẻ đôi là một sự mở màn cho những dấu hiệu vĩ đại khác xảy ra sao này đó là Al-Isró và Al-Méroj (cuộc du hành trong đêm và thăng thiên cả hồn xác lên trời). Bởi một khi tận mắt nhìn thấy mặt trăng chẻ đôi sẽ dễ dàng tin tưởng và chấp nhận sự Al-Isró và Al-Méroj sau này. Allah am tường tất cả.

Chương VII

الإسراء والمعراج

Du Hành Trong Đêm & Thăng Thiên Lên Trời

Al-Isró là sự đi đường trong đêm của Rosul ﷺ từ Thánh Địa Makkah đến Thánh Địa Maqdis (Masjid Al-Oqso ở Jerusalem Palestine). Và **Al-Méroj** là sự thăng thiên từ Thánh Địa Maqdis đi lên trời cao ngất bằng cả hồn lẫn xác cao quý của Nabi ﷺ.

Và Al-Isró được Allah nhắc trong kinh Qur'an như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ. لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ. لِنُرِيَهُ. مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ الإسراء: ١

﴿Đáng ca ngợi thay Ngài (Allah) Đáng đã ban cho người bề tôi của Ngài đi xa trong vào một đêm từ Masjid Al-Harom (tại Makkah) đến Masjid Al-Oqso (tại Jerusalem) mà vòng đai xung quanh vùng đất đó đã được TA (Allah) ban phúc, để TA chỉ cho Người thấy những dấu hiệu của TA. Rõ thật, Ngài là Đáng Hằng Nghe, Đáng Hằng Thấy.﴾ Al-Isró: 1 (Chương 17)

Còn **Al-Méroj** thì được nhắc trong chương Al-Najm (số 53) từ câu 7 đến câu 18 và có số học giả cho rằng những câu kinh này không nói về vấn đề Al-Méroj.

Thời gian xảy ra sự Al-Isró và Al-Méroj có nhiều giả thuyết khác nhau: Có sử ghi là vào năm mà Rosul ﷺ nhận lĩnh sứ mạng, có sử ghi là năm thứ 5 sau khi nhận lĩnh sứ mạng, có sử ghi là vào ngày 27 tháng Rojab (tháng 7) năm thứ 10 sau khi nhận sứ mạng, có sử ghi là vào ngày 17 tháng Romadon (tháng 9) năm 12 sau khi nhận sứ mạng, có sử ghi là vào tháng Al-Muharram (tháng giêng) và có sử ghi là vào ngày 17 tháng Robe Al-Awwal (tháng 3) năm 13 sau khi nhận sứ mạng.

Câu chuyện Al-Isró và Al-Méroj được tóm lược dựa theo Hadith Soheh (xác thực) như sau:

Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ đến với con Al-Buraaq (lớn hơn con lừa mà nhỏ hơn con la) và cột nó ở ngoài, lúc đó Nabi ﷺ đang có mặt trong Masjid Al-Harom (Makkah) và được thiên thần dìu lên lưng con vật rồi được đưa đến Thánh Địa Maqdis và Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ cùng tháp tùng chuyên đi. Đến nơi Rosul ﷺ bước vào Masjid và bên trong là nhóm Nabi đang đứng chờ Rosul ﷺ dẫn buổi hành lễ. Sau khi hướng dẫn buổi lễ Solah xong, Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ mang đến cho Nabi ﷺ hai ly một ly rượu và một ly sữa để Nabi ﷺ chọn. Nabi ﷺ đã chọn ly sữa. Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ nói: “Người đã chọn sự tinh khiết nên Người đã được hướng dẫn và cộng đồng Người sẽ được hướng dẫn và nếu như Người chọn ly rượu thì rượu sẽ làm cho cộng đồng người say sưa.”

Rồi ngay từ nơi này Masjid Al-Oqso họ cùng đi thăng lên tầng trời thứ nhất, Đại Thiên Thần Jibreel gõ cửa và được Thiên Thần gác cửa mở ra đón chào. Khi đó Nabi ﷺ thấy Nabi Adam ﷺ tổ tiên của nhân loại Người chào hỏi bằng lời Salam và

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

được đáp lại, vị thủy tổ loài người hài lòng về sứ mạng của Người. Nabi ﷺ nhìn thấy phía bên phải của Nabi Adam ﷺ có đám đen khi nhìn vào họ thì Nabi Adam ﷺ cười – họ là những linh hồn hạnh phúc – và phía bên trái cũng có đám đen khác khi nhìn vào họ thì Nabi Adam ﷺ lại khóc – họ là những linh hồn bất hạnh – .

Rồi cả hai tiếp tục lên tầng trời thứ nhì, sau khi Đại Thiên Thần Jibreel gõ cửa và được mở cửa tiếp đón thì gặp hai anh em cô cậu đó là Thiên Sứ Yahya bin Zakkariya và Thiên Sứ Ysa (Giê-su) bin Mar-yam, Người chào hỏi hai người họ bằng lời Salam và được đáp lại và cả hai người họ đều hài lòng về sứ mạng của Nabi ﷺ.

Rồi hai người tiếp tục đi lên tầng trời thứ ba thì gặp Nabi Yusuf ﷺ là vị Nabi mà Allah ban cho tướng mạo đẹp đẽ nhất, Người chào hỏi Nabi Yusuf ﷺ bằng lời Salam và được đáp lại và Nabi Yusuf ﷺ hài lòng về sứ mạng của Nabi ﷺ.

Rồi tiếp tục lên tầng trời thứ tư thì gặp Nabi Idrees ﷺ, Người chào hỏi Nabi Idrees ﷺ bằng lời Salam và được đáp lại và Nabi Idrees ﷺ hài lòng về sứ mạng của Nabi ﷺ.

Rồi tiếp tục lên tầng trời thứ năm, ở đây Nabi ﷺ gặp được Nabi Harun bin I'mron, Người chào hỏi Nabi Harun ﷺ bằng lời Salam và được đáp lại và Nabi Harun ﷺ hài lòng về sứ mạng của Nabi ﷺ.

Rồi tiếp tục lên tầng trời thứ sáu, ở đây thì gặp được Rosul Musa bin I'mron, Người chào hỏi Rosul Musa ﷺ bằng lời Salam và được đáp lại và Rosul Musa ﷺ hài lòng về sứ mạng của Nabi ﷺ. Đến lúc Nabi ﷺ đi qua khỏi thì Nabi Musa ﷺ bật khóc. Có lời hỏi: **“Điều gì làm ông khóc ?”** Nabi Musa ﷺ trả lời: **“Tôi khóc là bởi đứa trẻ này được cử phái xuống sau ta vậy mà cộng đồng của nó lại được vào thiên đàng nhiều hơn cộng đồng ta.”**

Rồi tiếp tục lên tầng trời thứ bảy, ở đây Người gặp Nabi Ibrohim ﷺ, Người chào hỏi Nabi Ibrohim ﷺ bằng lời Salam và được đáp lại và Nabi Ibrohim ﷺ hài lòng về sứ mạng của Nabi ﷺ. Lúc đó, Nabi Ibrohim ﷺ đang ngồi dựa lưng vào ngói nhà Al-Ma'mur, nơi mà mỗi ngày có bảy chục nghìn Thiên Thần đi vào Tawwaaf xung quanh rồi ra đi và không bao giờ trở lại lần hai.

Kế tiếp Rosul ﷺ được đưa lên nơi cao nhất của tầng trời, Người nhìn thấy cây cối lá cây to bằng vành tai của con voi và trái thì to bằng cái nồi đất, đến những cái giường được phủ lên một lớp vàng với số lượng bao nhiêu tùy Allah muốn và tất cả mọi vật đều thay đổi hình dạng và sắc diện rất đẹp.

Sau đó, Nabi ﷺ được đưa đến trình diện với Đấng Kiêu Hãnh, Người đến gần Allah tựa như hai đầu của cây cung hoặc gần hơn. Ở đây Allah phán lệnh cho Nabi ﷺ về điều gì Ngài muốn và đã bắt buộc Nabi ﷺ cùng cộng đồng Người là phải hành lễ Solah **năm chục lần** trong một ngày đêm. Sau khi nhận lệnh xong Nabi ﷺ trở về cho đến lúc đi ngang qua Nabi Musa ﷺ, Ông hỏi: **“Allah đã ra lệnh gì cho ông ?”**

Nabi ﷺ trả lời:

قال ﷺ: ((جَمْسِينَ صَلَاةً))

“Ngài ra lệnh phải hành lễ Solah năm chục lần trong một ngày đêm.”

Nabi Musa ﷺ nói: **“Quần chúng của ông sẽ không gánh vác nỗi đau. Hãy lên râu với Ngài xin giảm bớt lại.”**

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Nabi ﷺ quay nhìn Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ và Đại Thiên Thần tỏ ý bằng lòng nếu Người muốn, nên Nabi ﷺ trở lên xin với Allah và Ngài giảm **mười lần** (còn bốn mươi). Nabi ﷺ trở xuống đến ngang qua Nabi Musa ﷺ thì được gọi ý trở lên tiếp tục xin giảm xuống tiếp, thế là Nabi ﷺ cứ đi lên đi xuống gặp Allah và Nabi Musa ﷺ đến khi được giảm xuống còn năm lần trong ngày đêm. Khi đi ngang qua Nabi Musa ﷺ thì lại được khuyên lên xin giảm tiếp nữa và Nabi Musa ﷺ nói: **“Thề bởi Allah làm chứng, con cháu Isro-eel đã không thi hành được những gì ít hơn những gì ông đã nhận lĩnh và cuối cùng là họ đã bỏ luôn.”**

Nabi Muhammad ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((قَدْ اسْتَحْيَيْتُ مِنْ رَبِّي، وَلَكِنِّي أَرْضَى وَأَسْلَمُ))

“Ta rất hổ thẹn với Thượng Đế Ta, thôi đủ rồi Ta hài lòng và chấp nhận như thế.” Khi rời xa nơi đó Allah phán bảo:

قَالَ ﷻ: ((قَدْ أَمْضَيْتُ فَرِيضَتِي وَخَفَّفْتُ عَنْ عِبَادِي، هِيَ خَمْسٌ وَهِنَّ خَمْسُونَ، لَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ))

“Quả rằng, TA đã bắt buộc và cũng đã giảm bớt cho các bề tôi TA. Tuy họ chỉ thi hành năm lần thôi nhưng sẽ thành năm chục lần, bởi lời phán của TA không bao giờ thay đổi.”

Cùng đêm đó Rosul ﷺ trở về Makkah. Sáng hôm sau, Người thông báo cho mọi người về chuyện đi đêm đó cùng với những gì đã được Allah cho nhìn thấy. Khi nghe qua câu chuyện mà họ cho là thần thoại đó, những người không tin tưởng nhân cơ hội này tuyên truyền cho sự nói láo của Rosul ﷺ và cho đó là điều vô lý, ngoài sự tưởng tượng của con người. Trong họ có người vỗ tay, có người vỗ tay lên đầu tỏ vẻ rất ngạc nhiên và có ý chống đối, số người khác đến gặp ông Abu Bakr ﷺ và thông báo về tin bất ngờ. Ông Abu Bakr ﷺ bình tĩnh trả lời: *“Nếu lời thuật đó do chính Rosul ﷺ nói thì tôi tin là sự thật.”* Những người đi thông báo hỏi: *“Ông lại tin những chuyện thần bí đó sao?”* Ông Abu Bakr ﷺ trả lời: *“Tôi còn tin những gì xa vời hơn đó nữa kìa. Kể cả Người có nói chỉ đi lên trời và trở xuống trong một buổi sáng hoặc chỉ trong buổi chiều thì tôi tin ngay.”* Nên từ đó ông được gọi biệt danh là Al-Siddeeq (tức người tin tưởng không chút nghi ngờ lưỡng lự)

Những người bất tin bắt đầu thử thách và đòi hỏi Rosul ﷺ miêu tả cho họ về Thánh Địa Maqdis mà trước kia Người chưa từng đến. Allah cho Người thấy như nó đang nằm trước mặt để Người diễn tả từng chi tiết, từng cánh cửa ra vào của nó, từng những hiện vật bên cạnh và bên trong nó nên họ không chối cãi được. Ngược lại, họ đồng nói: *“Thề bởi Allah chứng giám những gì miêu tả là sự thật.”*

Họ không đầu hàng mà tiếp thử thách Nabi ﷺ là hỏi về lũ đoàn thương buôn của họ trên đường từ Shaam về. Nabi ﷺ báo cho họ biết chính xác số lượng bao nhiêu con lạc đà, hoàn cảnh của họ và thời gian họ sẽ đến nơi, kể cả hình dạng dẫn đoàn. Tất cả mọi việc giống y như lời Nabi ﷺ nhưng đối với những kẻ lảm lạc không thêm gì cho họ ngoại trừ sự phủ nhận ngày càng nhiều hơn.

Cũng sáng ngày của đêm Al-Isró Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ đến dạy cho Nabi ﷺ cung cách hành lễ Solah năm lần và giờ giấc của nó trong một ngày một đêm. Trước đó, lễ Solah chỉ bắt buộc hai Rak-at vào buổi sáng và hai Rak-at vào xế chiều.

Chương VIII

عرض الإسلام على القبائل والأفراد

Thể Hiện Islam Trước Từng Bộ Lạc Và Cá Thể

Công việc của Rosul ﷺ từ khi nhận được lệnh truyền bá một cách công khai, Rosul ﷺ thường nhân cơ hội vào mùa hành hương hoặc những ngày hội chợ của Người Arab mà đến với từng bộ lạc hoặc từng cá nhân để truyền bá Islam.

Những cái chợ nổi tiếng của người Arab thời tiền Islam ở gần Makkah có ba chợ: chợ U'kaaz, chợ Mijannah và chợ Zu Al-Majaaz. Chợ U'kaaz được tổ chức tại một ngôi làng nằm giữa Nakhlah và To-if, phiên chợ này buôn bán ngay đầu tháng Zul Qo'dah (tháng 11) cho đến ngày hai mươi trong tháng. Sau đó, được dời đi tổ chức chợ Mijannah cho đến cuối tháng, nằm tại thung lũng Al-Zohron nằm phía dưới Makkah. Còn chợ Zu Al-Majaaz nằm phía sau núi Arafat hay còn gọi là núi Rohmah, phiên chợ được tụ họp bắt đầu từ đầu tháng Zul Hijjah (tháng 12) cho đến ngày mùng tám trong tháng. Đến đây thì họ giải tán để lo việc thi hành Haj của họ.

Những dòng tộc mà Rosul ﷺ đã đến với họ để truyền bá Islam và mong muốn được các dòng tộc đó giúp đỡ và che chở đó là: dòng tộc A'mir bin So'-so-ah, dòng tộc Muharib bin Khos-fah, dòng tộc Fazaroh, Ghossaan, Murroh, dòng tộc Hanifah, dòng tộc Sulaim, dòng tộc A'bs, dòng tộc Nasr, dòng tộc Al-Bakká, Kindah, Kalb, dòng tộc Al-Harith bin Ka'b, dòng tộc U'zroh và Al-Hadorimah tất cả đều không chấp nhận và mỗi dòng tộc có cách từ chối khác nhau, có dòng tộc từ chối rất khéo léo tế nhị, có dòng tộc ra điều kiện phải phong cho họ chức tước sau khi vào Islam, có dòng tộc lại nói: “Dòng họ bà con của ông hiểu biết ông hơn ai, nhưng họ lại không theo ông.” Trong đó có tập thể Musailamah Al-Kazzaab (nghĩa là Musailamah vua dối trá) thuộc dòng tộc Hanifah từ chối rất bất lịch sự và vô lễ.

٨.١- المؤمنون من غير أهل مكة:

8.1- Những người tin tưởng không phải công dân Makkah.

Vinh quang nơi Allah đã soi sáng cho một số người tin và gia nhập Islam không thuộc thị dân Makkah. Trong thời gian và hoàn cảnh truyền bá khó khăn nhất, những người tin tưởng này đã tạo một sức mạnh và sự an ủi lớn lao cho những người đã tin tưởng trước và đem lại nhiều triển vọng ở tương lai. Họ là những người sau:

1- Suwaid bin Al-Somit: Là một nhà thơ lỗi lạc ở thành phố Yathrib (Madinah ngày này), được gọi là Kaa-mil (người hoàn hảo) bởi ông rất danh giá và sự hiểu biết về thơ phú. Ông đến Makkah để thi hành Haj hoặc U'mroh, Rosul ﷺ kêu gọi ông vào Islam, ông đối đáp lại Người bằng sự sáng suốt, thông minh của Luqmaan và Rosul ﷺ đã trả lời ông bằng Thiên Kinh Qur'an làm ông siêu lòng nên

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

tin tưởng và gia nhập Islam, ông nói: *“Đây quả là lời nói cao quý nhất.”* Ông bị giết trong cuộc tranh chấp giữa bộ lạc Al-Aws và bộ lạc Al-Khozroj sau đó không lâu.

2- Iyaas bin Mu-a'z: Là một thanh niên trẻ từ thành phố Yathrib, cậu ta đến Makkah trong những tháng đầu năm 11 sau khi Rosul ﷺ nhận lãnh sứ mạng. Cậu đến cùng với bộ lạc Al-Aws để ký hiệp ước với Quraish chống lại bộ lạc Al-Khozroj. Khi phái đoàn đến Makkah, Rosul ﷺ tìm đến để kêu gọi họ vào Islam, đọc cho họ nghe những dòng kinh Qur'an. Sau khi nghe qua, cậu thanh niên trẻ này nói: *“Thề bởi Allah chứng giám điều này tốt hơn nhiều so với những gì các người mang đến.”* Ngay lập tức cậu bé bị Abu Al-Haysar, một thành viên trong đoàn dùng đất của thung lũng Al-Bot-ha vào mặt của cậu Iyaas và bảo: *“Hãy để chúng tôi yên, chúng tôi đến đây không vì mục đích này.”* Thề là cậu thanh niên yên lặng và không lâu sau khi trở về Madinah cậu thanh niên Iyas qua đời. Trong suốt thời gian cậu lâm bệnh, gia đình cậu thanh niên thuật lại là họ thường nghe cậu đọc những câu: La-i-la-ha-il-lol-loh, Ollohu Akbar, Al-ham-du-lil-lah và Subhanolloh cho đến lúc trút hơi thở cuối cùng. Sự việc này đã chứng minh là cậu thanh niên này được chết trong Islam.

3- Abu Zar Al-Gaffaary: Khi được biết tin tức Rosul ﷺ xuất hiện ở Makkah cộng thêm sự gia nhập Islam của Suwaid bin Al-Somit và Iyaas bin Mu-a'z, ông Abu Zar gửi người em trai đến Makkah để dò hỏi tin tức về sự việc này. Người em đến Makkah và trở về mà không đem lại tin tức gì quan trọng nên ông quyết định ra đi. Ông đến Makkah ở tại Masjid Al-Harom khoảng một tháng trời chỉ uống nước zamzam mà sống và nước Zamzam là thức ăn và thức uống. Trong thời gian đó, ông không dám hỏi ai về Nabi ﷺ vì sợ nguy hiểm đến bản thân. Tình cờ biết được Aly thề là đi theo đến khi bước vào gặp Nabi ﷺ, ông yêu cầu Rosul ﷺ giảng cho ông nghe về Islam, sau khi nghe xong ông chấp nhận Islam tại đó rồi tiến thẳng đến Masjid Al-Harom mà tuyên bố: Tôi xin tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất và xin chứng nhận rằng Muhammad là bề tôi là Rosul của Ngài, lập tức ông bị quần chúng Quraish bu lại đánh đập ông cho chết nhưng được Al-Abbaas can thiệp mang ông đi. Ngày hôm sau, khi tỉnh dậy ông cũng tuyên bố như vậy và cũng bị đánh đập như hôm qua và cũng được Al-Abbaas giải cứu.

Sau đó ông trở về bộ lạc Ghaffaar của ông mà trú ở đó cho đến khi Nabi ﷺ li hương về Madinah, ông cùng đi theo sau đó.

4- Tufail bin A'mr Al-Dawsy: Là một nhà thơ rất thông minh nổi tiếng và là tù trưởng của bộ lạc Daws, tọa lạc ở vùng gần ranh giới với xứ Yemen. Ông đến Makkah vào năm thứ 11 sau khi Nabi ﷺ nhận lãnh sứ mạng. Khi ông đến Makkah, những người Quraish đến gặp ông và cảnh giác ông về Nabi ﷺ đến nỗi ông phải lấy bông gòn nhét vào lỗ tai để không nghe những gì Nabi ﷺ nói hay đọc. Khi ông bước vào Al-Harom bắt gặp Nabi ﷺ đang hành lễ Solah tại Kab'ah vô tình ông nghe được thoáng qua lời lẽ rất hay và tự nói: *“Mình là một nhà thơ, người có kiến thức, mình có thể phân biệt được giữa lời tốt lành và lời xấu xa, tại sao mình lại không thử nghe xem người đàn ông này nói gì, nếu hay và tốt thì ta chấp nhận nó, nếu ngược lại thì bỏ qua một bên.”*

Sau khi hành lễ Solah xong Nabi ﷺ trở về nhà ông Tufail liền bám theo đến nhà Nabi ﷺ và thuật lại câu chuyện ông đến Makkah và mong được nghe Nabi ﷺ nói về chuyện của Người. Nabi ﷺ giới thiệu với ông về Islam và đọc kinh Qur'an cho

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

ông nghe. Sau khi nghe qua ông chấp nhận lời tuyên thệ chân lý và nói: *"Tôi là người có địa vị trong bộ tộc, tôi sẽ trở về để kêu gọi họ vào Islam, xin Rosul hãy cầu xin với Allah ban cho tôi một bằng chứng để xác nhận với họ."* Sau đó Rosul ﷺ cầu xin với Allah cho ông ta, và khi ông về đến gần nhà thì ánh hào quang soi sáng trên mặt ông. Ông cầu xin Allah cho thay đổi chỗ khác và Allah đã ban cho cái roi của ông cảm sáng chói với ánh sáng tươi mát. Khi ông về đến nhà, ông kêu gọi gia đình vào Islam cha và vợ ông liền ưng thuận còn bộ tộc thì do dự. Nhưng khi ông li hương đến Madinah sau sự kiện Al-Hudaibiyah, ông có dẫn theo khoảng từ bảy chục đến tám chục người vào Islam do sự kêu gọi của ông.

5- Dhi-maad Al-Azdy: Ông xuất thân từ bộ lạc Azdy Sha-nu-ah từ Yemen, là một ông thầy chuyên môn về trừ tà ma, quỷ nhập. Khi ông đến Makkah và nghe những người thân nói: *'Muhammad điên khùng'*, nên đã tìm đến Nabi ﷺ để chữa trị nhưng khi gặp Nabi ﷺ và nghe Người nói:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ، وَمَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَمَّا بَعْدُ:))

"Mọi sự khen ngợi và ca tụng đều hướng về Allah, xin tạ ơn và cầu Ngài che chở. Ai được Ngài soi sáng thì sẽ không lầm lạc, còn ai đã bị Allah bỏ mặt sẽ không bao giờ tìm được đầu chân lý. Tôi tuyên thệ không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có cộng tác hay đối tác cùng Ngài, và chúng nhận rằng Muhammad là bệ tôi và cũng là vị Thiên Sứ, là Rosul của Ngài, Amma Ba'd:"

Sau khi ông Dhi-maad nghe hết lại yêu cầu Rosul ﷺ lặp lại đến ba lần và nói: *"Tôi đã từng nghe lời nói của thầy bói toán, lời lẽ của thầy bùa, thầy ngãi cả lời lẽ của thi sĩ nhưng tôi chưa bao giờ được nghe những lời lẽ giống như thế này và trong tôi là kho tàng kiến thức. Người hãy đưa tay cho tôi để tôi tuyên bố chấp nhận Islam."* Từ đó ông Dhi-maad đã trở thành người Muslim.

٨.٢ - الإسلام في المدينة:

8.2- Islam ở Madinah.

Sáu vị tiên phong diễm phúc từ thành phố Yathrib, họ đều xuất thân từ bộ lạc Al-Khozroj:

- As-a'd bin Zuroroh.
- A'wf bin Al-Harith bin Rufa-a'h (A'wf bin A'fró).
- Rofé bin Malik bin Al-A'jlaan.
- Qutbah bin A'mir bin Ha-dee-dah.
- Uqbah bin A'mir bin Naa-by.
- Jabir bin Abdullah bin Ri-aab.

Họ cùng nhóm đến hành hương Haj vào năm 11 sau khi Nabi ﷺ nhận sứ mạng. Trước đó, thị dân Yathrib thường nghe người Do Thái nói khi họ có chuyện tranh chấp người Do Thái, họ nói: *"Một ngày tới đây sẽ xuất hiện vị Nabi và thời gian trị vì của Người đó sẽ rất dài, chúng tao sẽ cùng với Người ấy giết các người giống như nhóm A'd và nhóm Irm bị giết."*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Vào một đêm nọ gần Mina, Rosul ﷺ đi ngang qua và nghe những người đang nói chuyện với nhau Nabi ﷺ liền đến làm quen, Người hỏi:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ أَنْتُمْ؟))

"Mọi người là ai vậy ?"

- Họ trả lời: "*Chúng tôi là nhóm người thuộc bộ lạc Al-Khozroj.*"
- Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((مَوَالِي الْيَهُودِ؟))

"Là những người sống chung với người Do Thái."

- Họ trả lời: "*Đúng vậy.*"
- Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَفَلَا تَجْلِسُونَ أَكَلْمَكُمْ؟))

"Chẳng lẽ, mọi người không muốn ngồi xuống để cùng trò chuyện sao ?"

- Họ trả lời: "*Được thôi.*"

Thế là Nabi ﷺ ngồi xuống cùng họ và bắt đầu giới thiệu với họ về Islam, đọc cho họ nghe những dòng kinh Qur'an và kêu gọi họ trở về với Allah. Sau khi nghe qua họ nói với nhau: "*Thề bởi Allah chứng giám, đây chính là vị Nabi mà người Do Thái đã nói với chúng ta, chúng ta đừng bỏ lỡ cơ hội này. Nào hãy mau lên gia nhập Islam.*" Một trong số họ nói: "*Chúng ta bỏ lại thân nhân, bà con của chúng ta trong sự tranh chấp, hận thù giữa họ. Nếu Allah tập họp họ lại và đồng qui phục Người thì sẽ không ai hùng mạnh hơn Người được.*" Và rồi họ đã hứa sẽ truyền bá Islam cho quần chúng của họ và hẹn gặp lại năm sau.

Chương IX

بيعة العقبة الأولى

Cuộc Giao Ước Trọng Đại Lần Thứ Nhất

Vào mùa hành hương Haj năm sau - năm thứ 12 sau khi Nabi ﷺ nhận sứ mạng - có mười hai người đàn ông đến từ Yathrib, trong đó có mười người từ bộ lạc Al-Khozroj và hai người từ bộ lạc Al-Aws. Trong mười người của Al-Khozroj có năm người đã đến hành hương vào năm trước nhưng lại không có ông Jabir bin Abdullah bin Ri-aab và năm người còn lại gồm:

- a) Mu-a'z bin Al-Harith (Mu-a'z bin A'fró).
- b) Zakwaan bin Abdul Qais.
- c) U'baadah bin Al-Somit.
- d) Yazeed bin Tha'labah.
- e) Al-Abbaas bin U'baadah bin Nodh-lah.

Còn hai người từ bộ lạc Al-Aws gồm:

- a) Abu Al-Hai-tham bin Al-Taiyahaan.
- b) U'waim bin Sa-i'-dah.

Họ cùng tập họp với Rosul ﷺ gần Mina để học hỏi về Islam, Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((تَعَالَوْا بَايِعُونِي عَلَى أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا، وَلَا تَسْرِقُوا، وَلَا تَزْنُوا، وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ، وَلَا تَأْتُونَ بِيَهْتَانٍ تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ، وَلَا تَعْصُونِي فِي مَعْرُوفٍ. فَمَنْ وَفَى مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَعُوقِبَ بِهِ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ، وَمَنْ أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَسَتَرَهُ اللَّهُ فَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ، إِنْ شَاءَ عَاقِبَهُ، وَإِنْ شَاءَ عَفَا عَنْهُ))

"Hãy đến đây để thỏa thuận lời giao ước với Ta là không tôn thờ bất cứ Thần Linh (hay ai khác) bên cạnh Allah, không được trộm cướp, không thông dâm, không được giết hại con cái của các người, không được dối trá, hạ nhục làm mất danh dự của nhau và không được bất tuân Ta trong những sự đúng thật. Những ai thi hành đúng theo giao ước thì sẽ được Allah ban thưởng. Đối với ai vi phạm được mọi người biết đến sẽ bị trừng phạt ở trên trần gian này và điều đó là sự chuộc tội của y, còn ai vi phạm và được Allah che dấu thì việc giải quyết y là do Allah quyết định. Nếu muốn Ngài sẽ trừng trị họ và nếu muốn Ngài tha thứ cho họ." Thế là họ đồng thỏa ước những điều trên với Rosul ﷺ.

9.1 - دعوة الإسلام في يثرب:

9.1- Sự truyền bá Islam ở Yathrib.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Khi đoàn hành hương trở về Rosul ﷺ gửi ông Mos-a'b bin U'mair cùng đi đến Yathrib để dạy họ đọc kinh Qur'an và giáo lý Islam, ông Mos-a'b đến trọ ở nhà ông Abu Umamah As-a'd bin Zuroroh và cả hai rất năng nổ trong việc truyền bá Islam. Trong khi hai người đang ở trong vườn cây thì lãnh tụ của Al-Aws là ông Sa'd bin Mu-a'z nói với người anh em chú bác là Usaid bin Hu-dhair: "*Chẳng lẽ, ông không đến gặp hai người kia, họ đã đem lại sự bất lành cho những người thân yêu nhất của chúng ta. Nếu đúng vậy thì chúng ta trục xuất họ ra khỏi đây.*" Với lệnh đó ông Usaid cầm vũ khí tiến về phía hai người. Khi thấy Usaid tiến tới ông As-a'd nói với Mos-a'b: "*Đó là lãnh tụ của nhóm ông ta, xin Allah hãy ban sự đúng thật cho ông ta.*"

Ông Usaid đến trước hai người và nói: "*Hai người đã đem những gì khác lạ đến quấy rối những người thân của chúng tôi? Hãy bỏ qua, đừng quấy rối lời cuốn chúng tôi nữa. Nếu hai người cần gì, cứ nói.*"

Ông Mos-a'b trả lời: "*Xin ông cứ ngồi nghe chúng tôi nói, nếu thấy đúng thì ông chấp nhận nó, nếu không đúng thì chúng tôi sẽ bỏ tất cả những gì ông không thích.*"

Ông Usaid trả lời: "*Hãy nói.*" Và để vũ khí qua một bên và ngồi xuống để nghe. Ông Mos-a'b bắt đầu giới thiệu về Islam và đọc cho nghe những dòng kinh Qur'an, nghe qua ông Usaid thấy đó là sự thật và ông liền tuyên bố chấp nhận Islam.

Khi trở về Usaid muốn cho Sa'd bin Mu-a'd đi gặp hai người họ nên ông đã lên kế hoạch và nói với Sa'd: "*Tôi đã gặp và nói chuyện với hai người họ rồi, tôi không thấy chuyện gì lạ cả và tôi cũng đã khuyên cáo họ rồi, họ đáp lại rằng: anh muốn làm gì thì tùy ý.*" Ông Usaid nói tiếp: "*Xảy ra sự việc đó là dòng tộc Ha-ri-thah đã tìm đến As-a'd bin Zuroroh để giết ông ấy để đề phòng hậu quả, bởi họ biết rằng ông As-a'd là anh em cô cậu (hoặc bạn dì) của ông.*"

Ông Sa'd nổi giận đùng đùng cầm vũ khí tìm đến hai người kia. Khi đối diện với Mos-a'b thì Mos-a'b lại áp dụng cách đã áp dụng với ông Usaid khi này và được Allah soi sáng và hướng dẫn nên ông Sa'd đã chấp nhận Islam. Sau đó, ông trở về bộ tộc của ông và nói: "*Hỡi dòng tộc Abdul Ash-hal! các người coi tôi như thế nào?*"

- Họ trả lời: "*Ông là thủ lĩnh của chúng tôi và là người sáng suốt nhất trong chúng tôi.*"

- Ông nói: "*Nếu vậy, thì dù là đàn ông hay đàn bà trong các người tôi cũng sẽ không nói chuyện họ cho đến khi nào các người tin tưởng nơi Allah và Rosul của Người.*" Sau lời nói dứt khoát đó thì đến chiều cùng ngày tất cả đàn ông lẫn đàn bà đều gia nhập Islam hết chỉ ngoại trừ một người duy nhất đó là ông Al-Usoirim, cho đến trận chiến Uhud xảy ra ông mới vào Islam và đã chiến đấu anh dũng rồi hi sinh vì đạo mà chưa hề quỳ lạy Allah dù chỉ một lần.

Sau đó ông Mos-a'b trở về Makkah trước mùa hành hương để thông báo tin mừng đó cho Rosul ﷺ.

Chương X

بيعة العقبة الثانية

Cuộc Giao Ước Trọng Đại Lần Thứ Hai

Vào mùa hành hương năm 13 sau khi nhận sứ mạng, có rất nhiều những người Muslim và người Đa Thần từ Yathrib đến. Những người Muslim thống nhất nhau không cho Rosul ﷺ đi lên lút từ núi này đến núi nọ trong phạm phùng lo sợ để gặp họ. Họ tìm đến gặp Rosul ﷺ một cách kín đáo và hẹn gặp nhau ở gần trụ đá Aqobah vào ngày giữa của những đêm Al-Tashreeq.

Khi ngày giờ hẹn đã đến, trong đêm đó họ vẫn ngủ chung cùng với nhóm cho đến một phần ba thời gian đầu của đêm trôi qua, từng người một thức dậy tìm đến nơi hẹn. Tất cả họ gồm bảy mươi ba người trong đó: sáu mươi hai người thuộc dòng tộc Al-Khozroj, mười một người thuộc dòng tộc Al-Aws và hai người phụ nữ là bà Nusaibah bint Ka'b thuộc dòng tộc Al-Najjaar và bà Asma bint A'mr thuộc dòng tộc Salamah. Rosul ﷺ đến với họ cùng với người bác ông Al-Abbaas bin Al-Muttolib, lúc này vẫn còn theo tín ngưỡng của ông bà nhưng ông lại thích và muốn đi chung với người cháu để ủng hộ tinh thần và cổ vũ.

Ông Al-Abbaas là người mở lời nói chuyện đầu tiên: "*Chắc chắn rằng vị Rosul ﷺ vẫn được kính nể trong quần chúng và được biết đến trong xã hội, quê quán của Người. Nếu các người nhận thấy những gì Người kêu gọi là đúng và dám bảo đảm cho Người từ những người chống đối thì bây giờ các người có thể nói lên để nhận trọng trách đó, còn nhận thấy không làm được như thế thì ngay bây giờ đây các người hãy ra đi.*"

Người đại diện của nhóm là ông Al-Bar-ró bin Ma'rur nói: "*Chúng tôi muốn biết sự thật và sự tin cậy kia ra sao rồi cho dù chúng tôi có thể hi sinh tính mạng thay cho Rosul ﷺ chúng tôi cũng không màng. Thế thì Rosul hãy nói đi về những điều kiện hay yêu cầu mà Thượng Đế và Rosul muốn.*"

Thế là Rosul ﷺ mở lời, đọc kinh Qur'an cho họ nghe, kêu gọi họ trở về với Allah và khích lệ họ về Islam, đồng thời Người đưa ra những điều kiện vì Allah như sau:

1- Chỉ tôn thờ Allah duy nhất, không tôn thờ bất cứ Thần Linh (hay ai khác) bên cạnh Ngài.

Kế tiếp Người cũng đưa ra điều kiện vì Người nhưng cũng vì Allah, họ đáp: chúng tôi chấp nhận. Người nói tiếp:

2- Phải nghe lời và thi hành dù siêng năng hay lười biếng.

3- Phải ủng hộ tài chính lúc giàu có cũng như lúc thiếu thốn.

4- Phải thi hành việc khuyến nhủ làm việc thiện và tránh việc xấu.

5- Phải thi hành vì Allah, không sợ hãi dù ai có nói như thế nào.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

6- Phải ủng hộ, giúp đỡ, che chở Ta khi Ta đến với các người giống như các người đã bảo vệ bản thân, gia đình và con cái các người. Nếu được vậy, các người sẽ được thiên đàng.

7- Theo sự kê lại của ông U'baadah (chúng tôi đã giao ước) không liên hệ đến sự tranh chấp trong gia đình của Nabi ﷺ.

Dứt lời ông Al-Bar-ró bắt tay Rosul ﷺ và nói: "*Đồng ý! Thề bởi Đấng đã cử phái Người xuống bởi chân lý rằng chúng tôi sẽ che chở và bảo vệ Người bằng sức mạnh có thể, chúng tôi đồng ý lời giao ước. Thề bởi Allah chứng giám chúng tôi là những chiến sĩ, những người cầm kiếm chiến đấu từ thế hệ này sang thế hệ khác.*"

Abu Al-Hai-tham bin Al-Taiyahaan cắt lời mọi người, ông nói: "*Thưa Rosul của Allah! chúng ta đã giao ước với nhau là luôn luôn đoàn kết, siết chặt tay nhau. Nhưng nếu một ngày nào đó Allah ban sự vinh quang cho Người thì Người có trở về với quần chúng của Người mà bỏ lại chúng tôi không ?"*

Khi nghe vậy, Rosul ﷺ mỉm cười và nói:

قَالَ ﷺ: ((بِإِلِّ الدِّمِ الدِّمَ، وَالْهَدْمَ الْهَدْمَ، أَنَا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مِنِّي، أُحَارِبُ مَنْ حَارَبْتُمْ، وَأَسَالِمُ مَنْ سَالَمْتُمْ))

"Máu thì được đáp lại bằng máu, sự đổ vỡ thì được trả bằng sự đổ vỡ. Ta thuộc nhóm các người và các người thuộc nhóm Ta. Ta sẽ chiến đấu với những ai chống các người và hòa thuận với những ai hòa thuận với các người."

Trong giờ phút căng thẳng và gay go này, ông Al-Abbaas bin U'baadah bin Nadlah lên tiếng: "*Các người có biết giá trị của sự thừa nhận Vị này không? Rằng chúng ta giao kết là chiến đấu bên cạnh Vị ấy dù trong hoàn cảnh nào, với ai, dù đen hay đỏ. Nhưng nếu các người nhận thấy cuộc giao ước hôm nay dẫn đến làm tiêu tan tài sản của các người là nạn kiếp và danh dự của các người bị bôi nhọ thì các người có thể rút lui, nhưng đó là một sự xấu hổ trên đời này và Ngày sau. Còn nếu các người sẵn sàng chấp nhận mọi sự hi sinh dù vật chất hay tinh mạng thì đó chính là hạnh phúc, là sự chiến thắng trên đời này và ngày sau.*"

- Họ đồng thốt lên: "*Thưa Rosul của Allah! Chúng tôi chọn sẵn sàng hi sinh của cải, tinh mạng và lợi danh nhưng đổi lại chúng tôi sẽ được gì ?"*

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((الْجَنَّةُ))

"Thiên đàng"

- Họ đồng lên tiếng: "*Hãy đưa tay của Người ra, hỡi Thiên Sứ !"*

Rosul ﷺ đưa tay ra mọi người đứng dậy định đến bắt tay chấp nhận lời giao ước thì ông As-a'd bin Zuroroh liền cầm tay Rosul ﷺ và nói: "*Hãy từ từ hỡi anh em Yathrib, chúng ta là những người đã nghe và biết về Người này như chúng ta biết rõ đặc tính của những con lạc đà. Sự xuất hiện của Vị này sẽ tạo sự ganh tị, hận thù trong quần chúng Arab. Những người có quyền hành sẽ không chịu thua và sẽ có máu đổ. Nếu các người kiên nhẫn chấp nhận sự việc xảy ra thì hãy bám chặt lấy chắc chắn Allah sẽ ban sự phần thưởng. Nhưng nếu các người sợ đến tính mạng thì hãy rút lui và với điều đó là lý do trình diện trước Allah.*"

Mọi người đồng thốt lên: "*Hỡi As-a'd! Hãy bỏ tay Rosul ra. Thề bởi Allah chứng giám, chúng tôi sẽ không bỏ lỡ cuộc giao ước này.*" Và rồi từng người một lên bắt tay Rosul ﷺ để giao ước, riêng hai phụ nữ thì không bắt tay Rosul ﷺ mà thốt lên lời chấp nhận.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Theo sử ghi lại, người đầu tiên bắt tay Rosul ﷺ là ông As-a'd bin Zuroroh. Có sử ghi lại là ông Abu Al-Hai-tham bin Al-Taiyahaan. Có sử ghi là ông Al-Bar-ró bin Ma'rur.

١٠.١ - اثنا عشر نقيباً:

10.1- Mười hai vị trưởng toán.

Sau khi cuộc giao ước chấm dứt, Rosul ﷺ yêu cầu họ chọn mười hai người để bầu làm trưởng toán để lo việc và phân công trách nhiệm. Họ đưa ra chín người từ Al-Khozroj và ba người từ Al-Aws.

Những người từ dòng tộc Al-Khozroj gồm có:

- 1- Sa'd bin U'baadah bin Dulem.
- 2- As-a'd bin Zuroroh bin U'das.
- 3- Sa'd bin Al-Robe bin A'mr.
- 4- Abdullah bin Rowaahah bin Tha'labah.
- 5- Rofé bin Malik bin Al-A'jlaan.
- 6- Al-Bar-ró bin Ma'rur bin Sokhr.
- 7- Abdullah bin A'mr bin Harom.
- 8- U'baadah bin Al-Somit bin Qois.
- 9- Al-Munzir bin A'mr bin Khunais.

Những người từ dòng tộc Al-Aws gồm có:

- 10- Usaid bin Hu-dhair bin Simaak.
- 11- Sad bin Khoi-tha-mah bin Al-Harith.
- 12- Rofa-a'h bin Abdul Munzir bin Zubair, có sử ghi là ông Abu Al-Hai-tham bin Al-Taiyahaan.

Sau khi đã chọn xong mười hai vị trưởng toán, Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((أَنْتُمْ عَلَى قَوْمِكُمْ بِمَا فِيهِمْ كِفْلَاءُ كَكِفَالَةِ الْخَوَارِجِ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، وَأَنَا كَفِيلٌ عَلَى قَوْمِي - يَعْنِي الْمُسْلِمِينَ))

“Các người là những người chịu trách nhiệm với nhóm của các người như những vị trưởng toán trước ở thời Nabi Ysa (Giê-su) bin Mar-yam, còn Ta thì chịu trách nhiệm cho tất cả cộng đồng của Ta.”

Tất cả đồng thốt lên: “Vâng, chúng tôi tuân lệnh.”

Đây là cuộc giao ước thứ nhì mang ý nghĩa rất quan trọng trong cuộc đời lập nghiệp đạo pháp của Rosul ﷺ. Kể từ đó, tình thế đã biến đổi và lịch sử đã lật qua trang khác.

Sau khi cuộc giao ước chấm dứt những người có mặt bắt đầu giải tán thì có một Shayton (quỷ Sa-tăng) phát hiện sự việc nên la lên thật to làm cho mọi người sững sốt, qua lời nói như sau: “Hỡi những người đang ở trong các doanh trại! Có Muhammad đang lập âm mưu hãm hại các người.”

Rosul ﷺ liền trả lời:

قَالَ ﷺ: ((أَمَا وَاللَّهِ يَا عَدُوَّ اللَّهِ لَا تَقْرَعَنَّ لَكَ))

“Thề bởi Allah chứng giám, hỡi kẻ thù của Allah! Người sẽ bị tính toán cho việc này.” Rồi Người ra lệnh cho đám người giải tán trở về lều ngủ coi như không có chuyện gì xảy ra.

Sáng hôm sau, những người Quraish tìm đến lều của những người Yathrib để phản đối hành động của họ nhưng khi đến nơi không thấy gì khác lạ, những người đa thần lên tiếng: *“Tin tức đó hoàn toàn thất thiệt.”* Những người Muslim im lặng không lên tiếng nên Quraish đã tin tưởng và cho rằng không có chuyện gì xảy ra nên bỏ đi.

Cuối cùng Quraish biết được nguồn tin đó là thật, họ liền phóng ngựa nhanh đuổi theo đoàn từ Yathrib và bắt kịp ông Sa'd bin U'baadah và Al-Munzir bin A'mr tại Azakhir. Ông Al-Munzir nhờ nhóm giải vây nên chạy thoát, riêng ông Sa'd thì bị bắt, bị đánh đập, cột tay chân, kéo tóc đem trở về Makkah. Khi họ đem vào Makkah thì được ông Al-Mut-i'm bin U'dy và Al-Harith bin Harb bảo lãnh nên được thả ra vì hai người này khi đi buôn ngang qua Yathrib đã được ông Sa'd bảo vệ. Những người Al-Ansor định quay lại giải cứu cho ông Sad nhưng trên đường đã gặp được ông nên tất cả quay trở về Madinah một cách an toàn.

Chương XI

هجرة المسلمين إلى المدينة

Cuộc li hương của những người Muslim Đến Madinah

Sau cuộc giao ước lần hai này những người Muslim bắt đầu li hương đến Madinah, và trước đó đã có một số các vị Sahabah (bạn hữu của Thiên Sứ) đã li hương đến đó trước. Rosul ﷺ đã nằm mộng thấy được nơi tị nạn của người Muslim nên thông báo cho bạn hữu, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((رَأَيْتُ أَنِّي أَهَاجِرُ مِنْ مَكَّةَ إِلَى أَرْضٍ بِهَا نَخْلٌ، فَذَهَبَ وَهَلِي إِلَى أَنَّهَا الْيَمَامَةُ أَوْ هَجْرًا، فَإِذَا هِيَ الْمَدِينَةُ يَثْرِبُ)) وفي رواية: ((أُرَيْتُ دَارَ هِجْرَتِكُمْ سَبِيحَةً بَيْنَ ظَهْرَائِي حَرَّتَيْنِ، فِيمَا أَنْ يَكُونَ هَجْرًا، أَوْ يَثْرِبُ))

"Ta nằm mộng thấy rằng Ta đang li hương từ Makkah đến mảnh đất có rất nhiều cây chà là. Cứ thế Ta đi và cứ tưởng đó là Al-Yamamah hoặc Hajar nhưng thật ra đó là thành phố Yathrib." Có đường truyền khác: "Ta thấy trong mộng mảnh đất tị nạn của mọi người đó là một vùng chứa muối với khí hậu rất ôi bức, nơi đó hoặc là Hajar hoặc là Yathrib."

Người đầu tiên li hương là ông Abu Salamah Al-Makhzumi với vợ là bà Um Salamah và con của hai người. Khi ra đi bị gia đình bên vợ ông đã chặn đường không cho bà cùng con đi theo, nên Abu Salamah quyết định đi một mình đến Madinah. Lúc đó trước cuộc giao ước lần thứ hai xảy ra là một năm. Năm sau bà vợ mới đến đoàn tụ được với chồng.

Sau cuộc li hương của Abu Salamah là cuộc li hương của ông A'mir bin Robi-a'h cùng vợ là bà Layla bint Abu Hath-mah và Abdullah bin Um Maktum. Từ khi cuộc giao ước lần hai kết thúc người Muslim bắt đầu di cư từ từ một cách kín đáo vì sợ Quraish phát hiện. Cho đến khi ông U'mar bin Al Khottob ra đi một cách công khai và thách thức Quraish dám ra chặn đường hay không nhưng không một ai ra chặn đường cả. Lúc đó đã có khoảng hai mươi vị bạn hữu đã ra đi.

Và hầu như tất cả những người Muslim ở Makkah đều ra đi đến Madinah cả những người ở Habashah cũng trở về và đi theo đến Madinah. Còn lại ở Makkah chỉ có ông Abu Bakr, Aly, Suhaib, Zaid bin Harithah và một ít những người Muslim yếu thế không có khả năng đi. Lúc đó, ông Abu Bakr ﷺ đã chuẩn bị hành trang để ra đi nhưng Rosul ﷺ nói với ông:

قَالَ ﷺ: ((عَلَى رِسْلِكَ، فَإِنِّي أَرْجُو أَنْ يُؤَدَّنَ لِي))

"Hãy từ từ đã, Ta hi vọng Allah sẽ hạ lệnh cho phép Ta."

Ông Abu Bakr nói: "Có hi vọng như thế sao, thưa Rosul ?"

Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ))

"Đúng vậy."

Từ đó ông Abu Bakr ﷺ nhẫn nại chuẩn bị sẵn hai con lạc đà và đồ dùng dọc đường. Ông dẫu nó nơi ít ai đi qua để chờ đến giờ khởi hành.

Chương XII

قريش في دار الندوة وقرارهم بقتل النبي ﷺ

Quraish Họp Nhau & Đồng Thống Nhất Giết Nabi ﷺ

Quraish rất tức giận khi biết được người Muslim đã tìm được nơi tiếp đón và che chở họ một cách nồng hậu và nhận biết được rằng sự tập họp đó sẽ gây ra nhiều bất lợi cho họ về tôn giáo cũng như thương mại. Họ liền tụ họp nhau lại bàn thảo vào sáng ngày thứ năm ngày 26 tháng Sofar (tháng 2) năm 14 sau khi Nabi ﷺ nhận sứ mạng để cùng nhau đưa ra kế hoạch thủ tiêu mỗi hiểm họa này. Đặc biệt là Vị cầm đầu việc truyền bá vẫn còn ở tại Makkah, sợ rằng Vị này sẽ ra đi bất cứ lúc nào. Cuộc thảo luận này bao gồm tất cả những vị lãnh tụ của Quraish cộng thêm Shayton (quỷ Sa-tăng) giả dạng một ông già từ Al-Najdy cũng tham gia vào cuộc họp sau khi được mọi người cho phép.

Họ bắt đầu mô xé vấn đề giữa họ, ông Abu Al-Aswad đưa ý kiến: "*Chúng ta nên trục xuất Vị ấy ra khỏi bờ cõi của chúng ta rồi chinh đốn lại lực lượng và quyền hành của ta, đối với Vị ấy đi đâu thì đi chúng ta không màng đến.*"

Ông già Al-Najdy liền lên tiếng: "*Các người không nhận thấy rằng Vị đó có giọng nói cách diễn đạt rất ngọt ngào làm cho mọi người nghiêng về phía Vị ấy hay sao. Một khi người này ra đi sẽ không một bộ lạc Arab nào lại không nghe theo lời Vị này và họ sẽ tụ họp bên cạnh ông ta rồi họ cùng nhau tấn công đến đây để sát các ông như thế nào tùy ý. Hãy đưa ra ý kiến khác có thể hay hơn.*"

Ông Abu Al-Bakhtary lên tiếng: "*Chúng ta sẽ bao vây đóng kín cửa nhà, giam lỏng ông ta trong nhà như những nhà thơ phú trước đây bị giam lỏng đến chết.*"

Ông già Al-Najdy nói: "*Thề bởi Allah chứng giám, nếu các người giam lỏng Vị này thì tin tức đó sẽ đến tai những người bằng hữu khác, họ xem sinh mạng của Vị này còn hơn cha mẹ và con cái của họ. Chắc chắn họ sẽ tìm đến giải cứu cho Vị này cho đến khi nào giải cứu được mới thôi. Hãy tìm giải pháp khác hay hơn.*"

Kẻ ngông cuồng cao ngạo Abu Jahl lên tiếng: "*Tôi có ý kiến này, sẽ không có hậu quả sau này: Chúng ta sẽ chọn lựa trong mỗi dòng tộc một thanh niên tuấn tú, can đảm, gan dạ, có kinh nghiệm, đưa cho mỗi người cây kiếm để cùng nhau tấn công một lúc và giết Vị đó. Tiếp theo, chúng ta sẽ rải máu của Người đó khắp dòng tộc, chắc chắn dòng tộc Abdul Manaaf không thể trả thù với toàn thể bộ lạc Quraish được, buộc họ phải nhận tiền chuộc. Lúc đó chúng ta cùng nhau đứng bồi thường.*"

Nghe vậy ông già Al-Najdy liền lên tiếng: "*Ý kiến của người đàn ông đó mới đúng, không có ý kiến nào hay hơn ý kiến này.*"

Sau đó, cuộc họp đã thống nhất lấy ý kiến của Abu Jahl và bắt đầu chuẩn bị kế hoạch để giết Nabi ﷺ.

Chương XIII

بين تدبير قريش وتدبير الله سبحانه وتعالى

Âm Mưu Của Quraish & Sự An Bài Của Allah

Qua cuộc họp quan trọng và hoàn toàn kín đáo đó thì mọi việc hoàn toàn không thay đổi vẫn xảy ra một cách tự nhiên. Quần chúng Quraish không để lộ cũng như không tạo ra một sự nghi ngờ nào rằng phía sau sự phẳng lặng này là một kế hoạch rất nguy hiểm, nhưng tất cả mọi việc xảy ra đều do sự an bài và xếp đặt của Allah không một điều nào ngoại lệ. Allah đã sai Đại Thiên Thần Jibreel عليه السلام đến thông báo âm mưu này cho Rosul ﷺ biết và ra lệnh cho Rosul ﷺ li hương đồng thời đưa ra kế hoạch, giờ giấc cho Rosul ﷺ ra đi và những gì phải làm kế tiếp là phá tan âm mưu của Quraish. Đại Thiên Thần nói với Rosul ﷺ:

قَالَ جِبْرِيلُ عليه السلام: ((لَا تَبْتَ هَذِهِ اللَّيْلَةَ عَلَى فِرَاشِكَ الَّذِي كُنْتَ تَبْتُ عَلَيْهِ))

"Tối nay, Ngươi đừng ngủ trên giường mà Ngươi thường ngủ."

Rosul ﷺ đến gặp ông Abu Bakr رضي الله عنه vào giờ trưa, giờ mà đa số người dân thường nghỉ trưa. Nabi ﷺ đến bàn với ông Abu Bakr رضي الله عنه về chuyện đi mà ông Abu Bakr đã chuẩn bị sẵn hai con lạc đà và đã thuê ông Abdullah bin Uroiqit Al-Lay-thy hướng dẫn. Lúc đó ông Abdulloh vẫn theo đạo Quraish, ông rất có nhiều kinh nghiệm và am tường đường lối. Cả hai hẹn nhau ba đêm sau sẽ gặp nhau ở núi Thawr. Rồi Rosul ﷺ vẫn tiếp tục cuộc sống hàng ngày như không có chuyện gì xảy ra để không một ai để ý về chuyện đi sắp tới và để người Quraish tiến hành âm mưu của họ như đã dự định.

Rosul ﷺ thường có một thói quen là ngủ ngay sau khi hành lễ I-sha rồi nửa đêm thức dậy đi đến Masjid Al-Harom để hành lễ Solah Al-Tahajjud. Nhưng đêm đó, người nằm trên giường của Rosul ﷺ lại là ông Aly, Rosul ﷺ trấn an Aly là đừng sợ không có chuyện gì bất lành sẽ xảy ra với Aly. Khi mọi người đang chìm vào giấc ngủ, những thanh niên đã được chỉ định lén đến bao vây nhà của Rosul ﷺ, họ nhìn thấy có người đang ngủ trên giường, trùm áo choàng kiểu Hodh-ro-my màu xanh lá cây của Rosul ﷺ nên an tâm rằng đó chắc là Rosul ﷺ nên họ chờ ở ngoài khi Rosul ﷺ thức dậy thì nhào vào giết.

Âm mưu của họ được Allah trả lời qua lời phán như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرٌ

الْمُكْرِينَ ﴿الأنفال: ۳۰﴾

﴿(Hỡi Muhammad) hãy nhớ rằng khi những kẻ không có đức tin âm mưu định chống lại Ngươi nhằm giam cầm Ngươi hoặc sát hại Ngươi hoặc trục xuất Ngươi đi nơi khác. Chúng âm mưu xếp đặt kế hoạch và Allah cũng sắp xếp kế hoạch. Chắc chắn rằng Allah là Đấng giỏi nhất trong việc lập mọi hoạch định.﴾ Al-Anfaal: 30 (chương 8).

Chương XIV

هجرة النبي ﷺ

Cuộc Li Hương của Nabi ﷺ

١٤.١ - خروجه ﷺ من البيت:

14.1 - Rosul ﷺ ra khỏi nhà.

Rosul ﷺ đi ra khỏi nhà trong khi những người Quraish đang bao vây mà không hề hay biết, vừa rời khỏi nhà Người lấy đất cát của thung lũng Al-Bot-há rải lên đầu của những kẻ bao vây và đọc câu kinh:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ﴾﴾ يس: ٩

﴿Và TA (Allah) đã đặt một bức màn (vô hình) chắn trước mặt và một bức chắn sau lưng của họ, thế đó TA đã che mắt bọn họ nên họ không nhìn thấy gì.﴾
Yasin: 9 (chương 36)

Allah đã che khuất mắt của họ nên họ không hay biết gì. Rosul ﷺ tiến thẳng đến nhà ông Abu Bakr ؓ. Nabi ﷺ cùng Abu Bakr ؓ rời khỏi nhà bằng cửa sau và tiến thẳng đến hang núi Thawr trước rặng đông mọc lên với khoảng cách là năm dặm (tức khoảng 8 km) về hướng Yemen.

١٤.٢ - ثلاث ليال في الغار:

14.2- Ba ngày, ba đêm ở trong hang.

Khi hai người đến hang núi, ông Abu Bakr ؓ vào trước mở đường để quan sát tình hình nếu có chuyện xấu gì xảy ra ông sẽ lãnh trọn chứ không muốn Rosul ﷺ bị gì. Ông Abu Bakr ؓ đã quét dọn cái hang và bắt gập có rất nhiều lỗ hang và ông đã xé xà rông của mình nhét vào các lỗ đó, cuối cùng còn lại một hoặc hai lỗ không có gì để nhét vào nên ông đã dùng hai chân mình chắn lỗ đó. Hoàn tất xong, ông mời Rosul ﷺ vào và Người đã ngủ trong lòng ông. Lúc đó, ông Abu Bakr ؓ bị con vật độc cắn vào chân nhưng ông không dám nhúc nhích vì sợ Rosul ﷺ giật mình thức giấc, ông chịu đau đến mức những giọt nước mắt nhỏ xuống mặt Rosul ﷺ. Giật mình thức dậy, Rosul ﷺ hỏi:

﴿قَالَ ﷺ: ((لِدِغْتِ، فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي))﴾

“Có phải ông bị con vật độc cắn không ?” Rồi Rosul ﷺ dùng nước bọt của Người thoa lên chỗ bị cắn thế là ông Abu Bakr ؓ hết bị đau nhức.

Hai người tiếp tục ẩn trú trong hang núi ba ngày ba đêm. Mỗi đêm khi trời sầm tối thì Abdullah con trai ông Abu Bakr đến ngủ canh chừng trước hang núi nhưng trước khi ánh rạng đông ló dạng cậu ta thức dậy trở về nhà ngủ coi như không có chuyện gì xảy ra để người Quraish cứ tưởng cậu đang ngủ ở Makkah. Cậu là một thanh niên thông minh, hoạt bát, lanh lẹ, ban ngày thì dò la tin tức, ban đêm về báo cáo với cha và Rosul ﷺ về tình hình bên ngoài.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Ông Abu Bakr có người hầu nam tên A'mir bin Fuhairoh là người chăn dê, cậu ta mang sữa đến cho hai người ngay khi mặt trời lặn được khoảng một giờ đồng hồ. Sau đó cậu giả làm tiếng quạ kêu đi theo phía sau Abdullah để xóa vết tích của Abdullah để lại

Về phía Quraish, những người bao vây nhà Rosul ﷺ chắc chắn là Rosul ﷺ đang ngủ trong nhà nên chờ khi Rosul ﷺ thức dậy thì nhào vào giết. Họ chờ cho đến sáng thì thấy Abvly ngồi dậy từ giường của Rosul ﷺ làm họ thất vọng và vào hỏi Aly: “*Muhammad đâu rồi ?*” Ông Aly trả lời: “*Tôi không biết.*” Họ bực tức nên đánh Aly và kéo về Ka'bah giam giữ vài tiếng đồng hồ nhưng không moi được tin tức gì rồi đành thả Aly về. Sau đó, họ kéo đến nhà ông Abu Bakr hỏi Asma con gái ông Abu Bakr về ông và Asma trả lời: “*Tôi không biết.*” Lập tức Abu Jahl kẻ bạo ngược ngông cuồng tán cho bạt tay làm cho Asma bị điếc một bên tai. Không thu được kết quả như mong muốn, Quraish liền treo giải thưởng khắp nơi là mạng mỗi người Nabi ﷺ và Abu Bakr là một trăm con lạc đà dù sống hay chết.

Với giải thưởng đó của Quraish mọi người nỗ lực tìm kiếm được tới miệng hang. Lúc đó, nếu họ cúi đầu xuống nhìn ngang chân họ là đã thấy hai người đang trú ẩn bên trong. Nhiều lúc ông Abu Bakr rất lo sợ cho tính mạng của Rosul ﷺ khi thấy những người đi tìm đi ngang qua. Thấy vậy, Rosul ﷺ trấn an và nói:

قَالَ ﷺ ((مَا ظَنُّكَ يَا أَبَا بَكْرٍ يَا ثَنَيْنِ اللَّهِ تَالِهُمَا، لَا تَحْزَنُ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا))

“**Ông nghĩ rằng chỉ có hai chúng ta hay sao, hỡi Abu Bakr? Allah là Đấng thứ ba, ông chớ buồn rầu chắc chắn Allah luôn ở cùng với chúng ta.**”

١٤.٣- في الطريق إلى المدينة:

14.3- Trên đường đến Madinah:

Vào đêm thứ hai đầu tiên của tháng Robe Al-Awwal (tháng 3) năm thứ nhất niên lịch Hijroh, ông Abdullah bin Uroiqt Al-Lay-thy đến núi Thawr với hai con lạc đà như lời hẹn ước. Rosul ﷺ, Abu Bakr và người theo bầu bạn là A'mir bin Fuhairoh được Abdullah dẫn lên đường. Cả bốn người ra đi theo hướng nam tiến đến Yemen cho đến một đoạn đường thật xa thì đổi về hướng tây trực chỉ bờ biển đỏ, khi đến bờ biển thì đi ngược về hướng bắc bằng đường tắt (bởi Madinah nằm ở hướng bắc của Makkah). Với hướng đi này ít ai biết đến ngoài một số ít những người thật rành đường mà thôi.

Mọi người đi suốt đêm đó đến nửa ngày hôm sau, Rosul ﷺ mới nghỉ chân dưới bóng mát của tảng đá còn ông Abu Bakr thì đi vòng quanh để xem xét tình hình bên cạnh. Khi đó, ông gặp người chăn cừu và xin sữa để Rosul ﷺ thức dậy dùng, sau uống no mọi người tiếp tục lên đường.

Vào ngày hôm sau, họ đi ngang qua lều của bà Um Ma'bad ở làng nhỏ Al Mushallal thuộc tỉnh Qodeed cách Makkah khoảng 130 km. Rosul ﷺ và Abu Bakr hỏi bà có gì dùng không?, bà cho biết đàn trùu bà đang nuôi là trùu tơ và bên cạnh lều có con trùu cái nhưng ốm yếu và trong lều không có một giọt sữa dự trữ. Rosul ﷺ thấy vậy liền xin phép bà chủ để Người vắt sữa nó, khi Người đụng đến thì những giọt sữa bắt đầu tuôn ra đến đầy thau to làm cho người khiêng thau sữa di chuyển cũng thấy khó khăn. Rosul ﷺ mời bà Um Ma'bad uống trước đến no rồi đến những

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

người bạn của Người tất cả đều uống no nê rồi mới đến Người uống. Uống xong Rosul ﷺ vắt thêm lần hai sữa ra đầy cả thau to rồi để cho chủ lều dùng, từ biệt chủ lều tiếp tục lên đường.

Khi chồng bà Um Ma'bad trở về, ông lấy ngạc nhiên với số lượng sữa có trong lều. Ông hỏi vợ và được bà vợ kể lại và diễn tả hình ảnh của Nabi ﷺ từ đầu đến chân và cách ăn nói, đi đứng cho chồng nghe một cách chi tiết và tỉ mỉ. Nghe qua ông chồng Abu Ma'bad nói: *"Thề bởi Allah chứng giám, Người đó chính là người mà Quraish đang tìm kiếm. Anh từng nghĩ nếu có cơ hội gặp Người này anh sẽ kết bạn với ông ta."*

Vào ngày thứ ba, thị dân Makkah đang săn tìm mọi nơi thì nghe được tiếng ngâm thơ ca tụng Rosul ﷺ về hành động đã qua, nhưng khi họ tìm đến thì không thấy bóng dáng người nào.

Sau khi Rosul ﷺ cùng đoàn ra khỏi tỉnh Qodeed thì bị Suroqoh bin Malik bin Jushum Al-Mudlijy đuổi theo bằng ngựa mong đạt được giải thưởng của Quraish đã treo, nhưng khi đến gần Rosul ﷺ thì con ngựa xum xuống đất. Ông liền đứng dậy xin xăm xem nhóm của Rosul ﷺ có bị hại hay không, và kết quả đưa ra làm ông không hài lòng nhưng vẫn cố chấp tiếp tục lên ngựa đuổi theo. Rosul ﷺ vừa đọc Qur'an nhưng không hề xoay quanh chỉ riêng Abu Bakr thì nhìn qua nhìn lại, ông Suroqoh tiến đến gần và nghe cả lời đọc đó thì bỗng con ngựa bị lún hai chân trước xuống đất đến đầu gối thế là Suroqoh bước xuống tiếp con ngựa rút hai chân lên và đôi chân gần như bị chôn cứng dưới đất. Cuối cùng đôi chân cũng được rút lên, do con ngựa gắng sức quá mạnh nên đã làm cho đất cát nơi đó tưng tóa làm cho bầu trời bị bao trùm giống như bị bao trùm bởi lớp khói. Đến đây Suroqoh lại xin xăm lần nữa nhưng kết quả vẫn giống như lần trước nên làm cho ông thấy rất sợ hãi và thiết nghĩ chắc chắn việc làm của Muhammad ﷺ sẽ thành công. Nghĩ thế Suroqoh liền gọi nhóm Nabi ﷺ để giao ước được bình an, Nabi ﷺ cùng mọi người đứng lại ông đi đến báo cho biết về phần thưởng của Quraish đã treo nên quân chúng ai ai cũng đang truy đuổi bắt Nabi ﷺ và Abu Bakr. Nghe xong Nabi ﷺ tặng ông tất hành lý mang theo nhưng Suroqoh không nhận bất cứ gì và Nabi ﷺ yêu cầu tiếp là che dấu về tin tức của Người đừng cho mọi người biết, ông Suroqoh đồng ý với một yêu cầu là muốn Nabi ﷺ viết cho ông một bức thư rằng ông sẽ được bình an. Đáp lại lời yêu cầu đó Nabi ﷺ ra lệnh A'mir bin Fuhairoh viết bức thư đó và lúc này mọi người đang ở tại Adeem. Xong cuộc giao ước ông Suroqoh quay trở về, khi gặp bất cứ ai đang truy tìm Nabi ﷺ thì ông nói: *"Vô ích thôi Người đó đã thoát an toàn rồi, các người kiếm đến đây là đủ rồi."* Lời nói của ông thuyết phục được những người tìm kia nên mọi người bỏ cuộc quay trở về.

Trên đường đi, Rosul ﷺ gặp ông Buroidah bin Al-Husoib Al-Aslamy cùng với đoàn cưỡi ngựa và lạc đà gồm hơn bảy chục người, tất cả đã gia nhập Islam và cùng Nabi ﷺ hành lễ Solah I-shá.

Khi đến thung lũng Rem Rosul ﷺ gặp được Al-Zubair bin Al-A'waam cùng với đoàn thương buôn người Muslim từ Shaam về. Trong cuộc gặp gỡ này Al-Zubair đã tặng cho Nabi ﷺ và Abu Bakr ﷺ hai bộ quần áo màu trắng.

14.4- Rosul ﷺ đến Quba:

Vào ngày thứ hai ngày mùng 8 tháng Robe Al-Awwal (tháng 3) năm 14 sau Nabi ﷺ nhận lãnh sứ mạng và cũng là năm đầu tiên của niên lịch Hijroh Islam (được tính vào lúc Rosul ﷺ li hương khỏi Makkah). Rosul ﷺ đến Quba.

Ngày nào cũng vậy kể từ khi nghe tin Rosul ﷺ rời Makkah thị dân Madinah cứ mỗi sáng ra ngoài thành để trông ngóng tin tức và chờ đón Rosul ﷺ đến khi trời nóng gắt vào giờ gần trưa họ mới trở về nhà. Trước khi trở về nhà, họ giao lại sự canh gác cho người Do Thái giúp việc để khi có tin thì thông báo cho họ. Khi người Do Thái đó leo lên cây cao để nhìn và thấy đoàn người đang tiến về ông ta không kèm chế được bản thân mà la lên thật to: "*Hỡi thị dân Arab! người đàn ông mà các người đang chờ đợi đã đến với các người rồi!*" Nghe được tin người Muslim liền đến lấy vũ khí ra tiếp đón Rosul vừa đi họ vừa reo mừng và có người thì nói lớn Ollohu Akbar hơn hờ vì Rosul đã đến với họ. Do quá đông đúc Rosul ﷺ rẽ phải đi thẳng đến dòng tộc A'mr bin Awf tại Quba.

Khi đến nơi Người ngồi xuống im lặng không nói một lời còn thị dân Madinah ào ạt đến đón chào Rosul ﷺ. Đối với những người chưa thấy Người lần nào thì luôn đến chào hỏi Abu Bakr ﷺ bởi với bộ tóc hơi bạc, họ tưởng đó là Rosul ﷺ đến khi ánh nắng rọi vào mặt Rosul ﷺ thì ông Abu Bakr ﷺ lấy áo của ông che nắng cho Rosul ﷺ, lúc đó họ mới biết ai là Rosul ﷺ.

Rosul ﷺ ở lại Quba bốn ngày trọ tại nhà ông Kul-thum bin Al-Hidm nhưng có sử ghi là ở tại nhà Sa'd bin Khoi-tha-mah. Trong thời gian bốn ngày ở Quba Người dựng lên Masjid Quba (Masjid đầu tiên trong lịch sử Islam) và hành lễ Solah trong đó. Đến ngày thứ năm (tính từ ngày đến Quba) đó là ngày thứ sáu, Rosul ﷺ nhận được lệnh của Allah phải lên đường nên Rosul ﷺ lên lạc đà và ngồi sau lưng là Abu Bakr ﷺ, đồng thời Người cử phái người đến báo cho dòng họ của người dòng tộc Al-Najjaar. Nhận được tin họ đến với vũ khí đầy đủ để đi xung quanh Rosul ﷺ để bảo vệ Người, khi đến dòng tộc Salim bin Awf thì đã đến giờ Solah Jum-ah thế là người dâng lễ cùng mọi người lễ Solah Jum-ah tại thung lũng đó với số lượng một trăm người.

14.5- Bước vào Madinah.

Xong buổi lễ Solah Rosul ﷺ tiến vào Madinah, được người người ra đón chào mừng vui hơn hờ. Nhà nào nhà nấy đều hô hào, chúc mừng, nói lớn lên tiếng Ollohu Akbar (Allah Vĩ Đại) và Sub-ha-nol-loh (Vinh quang thay Allah), cả phụ nữ và con con đều ra đường đón chào Người, họ cùng nhau đọc lên những câu thơ:

مِنْ ثِيَّاتِ الْوَدَاعِ	طَلَعَ الْبَدْرُ عَلَيْنَا
مَا دَعَا لِلَّهِ دَاعٍ	وَجَبَّ الشُّكْرُ عَلَيْنَا
جِئْتِ بِالْأَمْرِ الْمَطَاعِ	أَيُّهَا الْمُبْعُوثُ فِينَا

Ánh trăng rằm đã đến với chúng ta *** đến từ vàng trăng khuyết

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

Bắt buộc chúng ta phải tạ ơn *** với những gì Người đó gọi mới đến với Allah Hỡi vị Thiên Sứ được cử phái đến với chúng tôi *** Người đã mang đến thiên lệnh phải tuân theo

Khi Rosul ﷺ đi ngang qua nhà của những người Al-Ansaar (thị dân Madinah), ai cũng lấy giây cương của con lạc đà và nói: "Hãy đến với tôi đến với sự hùng mạnh, bảo vệ và che chở." Rosul ﷺ đáp lại họ:

قَالَ ﷺ: ((خَلُّوا سَبِيلَهَا فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ))

"Hãy để cho con vật được tự do, bởi nó đã được lệnh rồi." Khi con vật chở Rosul ﷺ đến nơi dựng Masjid hiện nay thì nó quỳ xuống giây lát rồi đứng dậy đi quanh đó và cuối cùng con lạc đà trở lại nơi quỳ lúc nãy, đến đây mọi người luôn miệng bàn tán về việc dùng chân của con vật. Lúc đó, ông Abu Ayyub Al-Ansory liền chụp lấy hành lý của Rosul ﷺ mang vào nhà ông, lúc đó Nabi ﷺ lại nói:

قَالَ ﷺ: ((الْمَرْءُ مَعَ رَحْلِهِ))

"Hành lý ở đâu thì người ở đó." và ông As-a'd bin Zuroroh liền cầm lấy dây cương con lạc đà dắt về nhà ông.

Những người cầm đầu Al-Ansaar tranh nhau tiếp đãi Nabi ﷺ và họ thay nhau canh gác trước phòng Người vào mỗi đêm ba hoặc bốn người.

١٤.٦- هجرة علي ولحوقه برسول الله ﷺ

14.6- Cuộc li hương của Aly đến đoàn tụ với Rosul ﷺ.

Aly ở lại Makkah sau khi Rosul ﷺ ra đi ba ngày để thay Nabi ﷺ giao trả lại những vật dụng, của cải của người dân Makkah đã gửi Rosul ﷺ giữ gìn dùm. Sau đó ông đi bộ từ Makkah đến Madinah để hội ngộ với Rosul ﷺ tại Quba và cùng trọ tạm ở nhà ông Kul-thum bin Al-Hidm.

١٤.٧- هجرة أهل البيت:

14.7- Cuộc li hương của gia đình Rosul ﷺ.

Sau khi Rosul ﷺ an cư tại Madinah, Người gửi Zaid bin Haarithah và Abu Rofé đến Makkah để rước gia đình, con cái của Người về Madinah gồm: hai người con gái của Người Fatimah, Um Kul-thum và mẹ của những người tin tưởng bà Sawdah, Um Ayman và U-saa-mah bin Zaid. Cùng đến Madinah có ông Abdullah bin Abu Bakr và gia đình của Abu Bakr gồm: Um Rumaan, Asma, A-y-shah ﷺ. Đó là vào khoảng sáu tháng sau khi Rosul ﷺ li hương đến Madinah.

١٤.٨- هجرة صهيب:

14.8- Cuộc li hương của Suhaib.

Sau khi Rosul ﷺ ra đi, ông Suhaib chuẩn bị hành trang để đoàn tụ với Rosul ﷺ ở Madinah. Khi ông ra đi, những người Đa Thần phát hiện đón đường chặn ông lại, ông đã dùng tất cả tài sản mình để đánh đổi được đến Madinah nên dân Đa Thần đồng ý cho ông đi. Khi đến Madinah, ông thuật lại câu chuyện đó cho Rosul ﷺ, nghe qua Người nói:

قَالَ ﷺ: ((رَبِّحَ الْبَيْعُ أَبَا يَحْيَى))

"Cuộc đổi trác của Abu Yahya đã thắng lợi rất lớn." Abu Yahya là biệt danh của ông Suhaib.

١٤.٩- المستضعفون:

14.9- Những người yếu thế.

Những người Muslim yếu thế còn kẹt lại Makkah, họ bị những người Đa Thần ngăn cản, chia rẽ, hành hạ, đánh đập và tìm mọi cách để làm lung lay đức tin của họ mà trở về đạo của ông bà xưa kia và trong số họ có: Al-Waleed bin Al-Waleed, A'yaash bin Abu Ro-bi-a'h và Hishaam bin Al-O's. Ở Madinah Rosul ﷺ thường cầu xin cho họ vào những lúc hành lễ Solah. Đây chính là lí do nguyên thủy của cầu xin **Qunut** mà chúng ta biết đến ngày hôm nay. Sau một thời gian chịu đựng đó, những người Muslim khác đã giải cứu họ thế là họ có cơ hội đến hội tụ với Nabi ﷺ ở Madinah.

١٤.١٠- مناخ المدينة:

14.10- Khí hậu ở Madinah.

Sau khi những người li hương (Muhajirin) từ Makkah đến Madinah được một thời gian, họ bắt đầu buồn bã, nhớ nhà, nhớ quê hương nơi họ sinh ra và lớn lên. Họ thường kể nhau nghe về quê hương của họ làm nỗi nhớ quê nhà ngày càng mãnh liệt hơn trong lòng họ. Bên cạnh đó, thời tiết ở Madinah rất khắc nghiệt, cộng thêm số người bị bệnh ngày càng nhiều hơn. Thấy vậy, Rosul ﷺ cầu xin với Allah:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيْنَا الْمَدِينَةَ كَحُبِّنَا مَكَّةَ أَوْ أَشَدُّ وَصَحِّحْهَا وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدَّهَا وَصَاعِهَا، وَانْقُلْ حُمَاهَا فَاجْعَلْهَا بِالْجُحْفَةِ))

"Thưa Allah! Cầu xin Ngài ban cho chúng tôi thương yêu Madinah giống như chúng tôi đã thương yêu Makkah hoặc hơn nữa, hãy cho vùng đất này được an lành bình yên, hãy ban hồng ân trong việc làm ăn buôn bán, đo lường và cuộc sống. Cầu xin Ngài hãy xua đuổi cái nóng khắc nghiệt của nó đến Al-Juhfah." Allah đã chấp nhận sự cầu nguyện của Nabi ﷺ thế là toàn thể người Muslim được bình an khỏi bệnh tật và ngày càng thương yêu Madinah hơn.

Chương XV

أعمال رسول الله ﷺ في المدينة المنورة

Sự Lập Nghiệp Của Rosul ﷺ Tại Madinah Munawwaroh

Sau khi Rosul ﷺ tạm ổn định ở Madinah, Người bắt đầu chú tâm đến cuộc sống tinh thần và vật chất nghĩa là lo về đạo và đời. Cùng lúc, Người tiếp tục việc truyền bá tôn giáo mà Allah đã giao phó.

١٥.١- المسجد النبوي:

15.1- Masjid Nabawy (Masjid Madinah):

Kế hoạch đầu tiên mà Rosul ﷺ chọn để tiến hành đó là việc xây dựng lên Masjid Nabawy. Rosul ﷺ mua lại miếng đất mà con lạc đà con vật cưới của Người đã quỳ xuống trước đó của hai đứa trẻ mồ côi và miếng đất có diện tích: dài 100 cánh tay và rộng 100 cánh tay (tức khoảng 4572 mét vuông). Trên miếng đất có mộ của người Đa Thần, sự đổ nát, cây cối. Rosul ﷺ ra lệnh cho quật mộ lấy ra chôn chỗ khác, dọn dẹp đóng đồ nát, chặt sang bằng cây cối, chọn hướng Qiblah lúc này còn xoay về hướng bắc nơi Masjid Al-Moqdis. Cột được làm bằng thân cây chà là cứ mỗi ba cánh tay (khoảng 1,37 mét) dựng một cây cột, tường được xây bằng gạch sống chưa nung và chét hồ bằng đất trộn nước, nền được chài bằng cát và sỏi, nóc được che bằng tàu lá chà là, gồm có ba cửa và khung được làm bằng đá. Lúc xây dựng Rosul ﷺ cùng với tập thể Al-Muhajirin và Al-Ansaar khuôn vát đất đá, với sự tiếp tay của Nabi ﷺ là động lực thúc đẩy tinh thần của mọi người.

Bên cạnh Masjid, Rosul ﷺ xây thêm hai căn phòng nhỏ bằng gạch sống với đá, mái lợp bằng tàu lá chà là. Hai căn phòng nhỏ này được xây cho hai bà vợ của Người là bà Sawdah bint Zam-a'h và bà A-y-shah ؓ. Lúc đó Người chỉ cưới có hai bà này và cũng tại đây Rosul ﷺ đã động phòng bà A-y-shah ؓ sau khi bà đến đoàn tụ ở Madinah vào tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ nhất của lịch Hijroh.

١٥.٢- الأذان:

15.2- Al-Azan, tiếng gọi thông báo đến giờ hành lễ Solah.

Sau khi dựng Masjid xong, những người Muslim bắt đầu tụ nhau lại để cùng hành lễ Solah tập thể năm lần trong một ngày một đêm nhưng họ hiện diện theo các giờ giấc khác nhau có người đến quá sớm, có người thì đến trễ (vì họ không có đồng hồ như ngày nay). Do đó Rosul ﷺ ra lệnh cho những người bạn hữu hãy tìm phương cách thống nhất để thông báo khi đến giờ hành lễ Solah. Có người đưa ý kiến rằng hãy nhúm lửa lên, có người đưa ý kiến thổi kèn, có người gợi ý đánh kèn, gõ chiêng, riêng ông U'mar ؓ thì đưa ý kiến: “*Tại sao chúng ta không cử một người nào đó khi đến giờ hành lễ thì kêu gọi bằng lời: Os-so-la-tu Jaa-mi-a'h (hành lễ Solah tập thể).*”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Rosul ﷺ nhận thấy ý kiến này hay nên chấp nhận và áp dụng. Thời gian sau, ông Abdullah bin Zaid bin Abdu Rabbihi Al-Ansory thấy trong mộng cách Al-Zan nên đến báo với Rosul ﷺ, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّهَا لَرُؤْيَا حَقٍّ))

“**Đây quả là giấc mộng thật.**” Người ra lệnh dạy lại cho Bilaal bởi Bilaal có giọng hay nhất trong họ. Khi Bilaah cất lên lời Al-Azan U'mar nghe được vội đến với quần áo chưa chỉnh tề và nói: “*Thề bởi Allah chứng giám, tôi cũng nằm mơ thấy như vậy.*” Thế là giấc mộng của U'mar xác định giấc mộng của Abdullah bin Zaid, từ đó lời Al-Azan trở thành một trong những biểu hiệu của Islam.

۱۵.۳- المؤاخاة بين المهاجرين والأنصار:

15.3- Sự kết nghĩa huynh đệ giữa Al-Muhajirin (người li hương) và Al-Ansaar (người bản xứ).

Với bản chất hiếu khách của thị dân Al-Ansaar họ tiếp đón những anh em Al-Muhajirin đến từ Makkah rất nhiệt tình và nồng hậu như được Allah nhắc trong Qur'an:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ الحشر: ۹

﴿Và (thị dân Al-Ansaar) đã có nhà cửa (tại Madinah) và niềm tin (vào Allah) họ nồng nàn tiếp đón và thương yêu những ai di cư đến họ và trong lòng của họ lại không có một chút thềm muốn những vật dụng đã ban tặng cho (những người Muhajirin kia). Ngược lại, họ đã dành cho (những người Muhajirin) quyền ưu tiên hơn mình mặc dầu họ cũng là những người thiếu thốn.﴾ Al-Hashr: 9. (chương 59).

Đề tạo thêm sự thắm thiết hơn, nồng thắm hơn trong tình cảm của Al-Ansaar và Al-Muhajirin nên Rosul đã ﷺ kết hợp hai nhóm người lại với nhau bằng cách mỗi người Al-Ansaar sẽ kết nghĩa huynh đệ với một người Al-Muhajirin, hai người sẽ xem nhau như anh em ruột thịt và hưởng tài sản của nhau sau khi người kia qua đời nhưng giáo lý thừa kế tài sản này bị xóa bỏ sau đó chỉ dành riêng cho những người thân ruột thịt của người chết mới được hưởng. Đến đây giữa Al-Ansaar và Al-Muhajirin chỉ còn lại tình cảm anh em mà thôi. Cả nhóm gồm chín mươi người phân nửa là dân Al-Ansaar và phân nửa là dân Al-Muhajirin và cuộc giao ước xảy ra tại ở nhà của ông Anas bin Malik.

Tình thương mến của dân Al-Ansaar đối với dân Al-Muhajirin rất sâu nặng đến mức họ nhờ Rosul ﷺ chia đều số lượng cây chà là trong tay họ cho dân Al-Muhajirin nhưng bị từ chối và dân Al-Muhajirin nói: “*Chúng tôi chỉ cần cung cấp lương thực và chúng tôi sẽ cùng lao động với mọi người để hưởng số lượng hoa quả tới.*” Thì được mọi người chấp nhận.

Trong thị dân Al-Ansaar có Sa'd bin Al-Robe là một người giàu có nhất, ông nói với người anh em kết nghĩa ông Abdur Rohmaan bin Awf rằng: “*Tôi sẽ chia*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

phân nửa gia tài của cả của tôi cho anh. Tôi có hai người vợ, bà nào anh thích nói tên đi tôi sẽ li dị bà đó. Sau khi hết hạn kỳ, anh cưới bà ta làm vợ.”

Abdur Rohmaan trả lời: “*Cầu xin với Allah ban sự hồng phúc cho gia đình và của cả của anh. Hãy chỉ cho tôi biết ở đâu có chợ buôn bán.*” Ông Sa'd chỉ cho người anh em chợ của dòng tộc Qoinuqó. Từ đó, ông Abdur Rohmaan rất năng nổ làm ăn và thời gian không lâu sau, ông được Allah ban cho hồng ân trở thành người khá giả và lập gia đình với cô gái Al-Ansaar.

١٥.٤- تأسيس المجتمع الإسلامي والأمة الإسلامية:

15.4- Xây dựng xã hội và cộng đồng Islam.

Sự kết tình nghĩa huynh đệ giữa dân Al-Ansaar và dân Al-Muhajirin đã biến hóa những người Muslim thành một cộng đồng, một xã hội riêng biệt tại Madinah. Cho nên, việc thiết lập ra nội qui, qui tắc lúc này rất cần thiết để mọi người biết được giá trị của sự sống còn trong xã hội và bổn phận trách nhiệm cũng như nghĩa vụ của mọi người trong xã hội. Từ đó mới thúc đẩy được cộng đồng Muslim phát triển hơn những cộng đồng khác.

Ở Madinah lúc đó, có hai cộng đồng khác riêng biệt với những người Muslim. Họ có tôn giáo, lối sống, những nhu cầu cần thiết khác nhau, ngay cả trên phương diện kinh tế và tinh thần cũng vậy đó là cộng đồng Do Thái giáo và Đa Thần giáo. Thế nên Nabi ﷺ đã lập ra giao ước giữa những người Muslim với nhau, một giao ước khác với Đa Thần giáo và một giao ước khác với Do Thái giáo và những lời giao ước đều được ghi chép lại như sau:

1- Những người tin tưởng và Muslim từ Quraish và Yathrib cả những ai đã noi theo và chiến đấu cùng Islam. Họ là một cộng đồng duy nhất riêng biệt với bao cộng đồng khác.

2- Việc bồi thường tính mạng và chuộc lại tù binh trong những người có đức tin dựa theo qui tắc trước kia và tất cả họ đều phải giúp đỡ, hỗ trợ lẫn nhau trong việc bồi thường và chuộc mạng.

3- Tất cả những người Muslim cùng nhau đứng lên chống lại những ai bất tuân, phá rối, gây xáo trộn trật tự dù đó là con cháu của họ.

4- Không được giết người có đức tin để trả thù hay bồi thường sinh mạng vì tội giết người Kafir (người vô đức tin) và không được giúp đỡ, che chở hay đồng minh với người Kafir để chống đối người có đức tin.

5- Đối với Allah mọi người đều như nhau không phân biệt, không kỳ thị.

6- Nếu người Do Thái đi theo Muslim thì họ được sự bảo trợ và giúp đỡ.

7- Mục đích và phương châm của cộng đồng Muslim là một.

8- Ai cố ý giết người Muslim thì phải đền mạng ngoại trừ gia đình nạn nhân muốn bồi thường và những người có đức tin còn lại phải đứng về phía nạn nhân chống lại kẻ giết người.

9- Người có đức tin không được phép giúp đỡ, che chở cho kẻ làm điều Bid-a'h hoặc chỉ cho y ở trọ nhà cũng không.

10- Nếu giữa những người Muslim có điều gì bất đồng, tranh cãi lẫn nhau, kết luận phải dựa vào lời phán của Allah và Sứ Giả của Ngài.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Ngoài những lời giao ước trên giữa những người Muslim và Nabi ﷺ, bên cạnh đó còn có những tình nghĩa cao quý khác nữa giữa họ đó là tình cảm anh em Muslim với nhau ở mọi nơi và mọi khắc. Đặc biệt, họ luôn giúp đỡ, che chở, hỗ trợ, tương thân tương ái với nhau trên phương diện tích cực, tình cảm của họ đạt đến cấp bậc giá trị cao nhất được ghi vào sách sử.

*** Đối với cộng đồng Đa Thần, hầu như đang trong trạng thái tan rã vì hầu hết những vị lãnh tụ và những người có chức cao trọng vọng trong họ đã nhập đạo Islam. Do đó, cộng đồng này không có khả năng chống đối Muslim, cho nên Rosul ﷺ mới hạ lệnh:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّهُ لَا يُجِيرُ مُشْرِكٌ مَالًا لِقُرَيْشٍ وَلَا نَفْسًا، وَلَا يَحُولُ دُونَهُ عَلَى مُؤْمِنٍ))

“**Không được phép làm mướn hay thuê người Đa Thần dù bằng tiền hay sức lực lại càng không được dùng họ thay thế cho người Muslim.**” Từ đó, hàng ngũ của người Đa Thần không còn gì phải e ngại.

*** Đối với cộng đồng Do Thái giáo, sự giao ước giữa họ với Nabi ﷺ đã được tóm lược như sau:

1- Do Thái giáo được xem như cộng đồng độc lập sống chung với người Muslim nhưng tôn giáo của họ họ giữ, tôn giáo của người Muslim thì người Muslim giữ. Mỗi bên tự chu cấp cho cộng đồng.

2- Hai bên phải thống nhất để bảo vệ vùng đất lành này (Madinah) và hai bên cùng nhau hợp sức chống lại ai phá rối muốn tiêu diệt Yathrib.

3- Hai bên có sự cố vấn, khuyên bảo lẫn nhau trên phương diện đạo đức tích cực, không chủ quan tiêu cực.

4- Tội ai người nấy chịu, không ai chịu tội thay ai.

5- Đồng đứng lên giúp đỡ người bị đàn áp, bóc lột, bị đối xử bất công.

6- Do Thái giáo phải giúp đỡ người Muslim về tài chính để chống đối kẻ thù khi chiến tranh hãy còn diễn ra.

7- Thành phố Yathrib trở thành mảnh đất Harom (tức không được gây thù hằn nhau trên vùng đất này) đối với những người cùng kí kết giao ước này.

8- Bất cứ việc tranh chấp, bất bình giữa những người kí giao ước này, kết cục phải chấp nhận giải pháp do Allah và Sứ Giả của Ngài đưa ra.

9- Không được làm mướn, làm thuê cho người Đa Thần Quraish cũng như không giúp đỡ đồng minh của Quraish.

10- Sự giao ước này phải được tuyệt đối chấp hành, không được thay đổi khi chấp hành nó.

Qua những cuộc giao ước này, những người Muslim, người Đa Thần và Do Thái giáo cùng chung sống với nhau trong sự tương trợ lẫn nhau ở thành phố Yathrib. Từ đó, Madinah đã trở thành một tiểu quốc gia có tính cách độc lập dưới sự chỉ đạo và lãnh đạo của Rosul ﷺ.

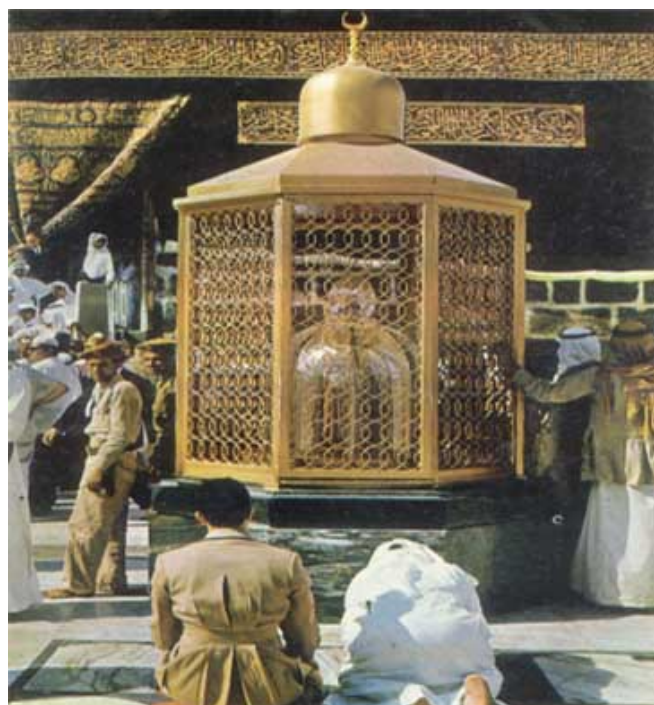
Đối với Rosul ﷺ ngoài những công việc đó ra, Người tiếp tục con đường truyền bá tôn giáo qua những buổi gặp gỡ nói chuyện hàng ngày với sự có mặt của những người Muslim và những người theo tôn giáo khác. Người đọc cho họ nghe

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

kinh Qur'an, giải thích ý nghĩa và giáo lý Islam, kêu gọi họ vào Islam, giáo huấn những người đã theo đạo trước về giáo lý, nhắc nhở họ về tôn chỉ của Allah và dạy họ cách sống cuộc sống của người Muslim dựa theo kinh Qur'an để áp dụng vào cuộc sống thực tiễn.

Hang núi nơi Nabi Muhammad ﷺ ngồi tịnh tâm

**MAQAM-E-IBRAHIM
MACCA**

Maqom (nơi đứng in lại dấu chân) Nabi Ibrahim عليه السلام

Chương XVI

استفزازات قريش

Những Cách Khiêu Khích Của Quraish

١٦.١ - مكائد قريش:

16.1- Âm mưu của Quraish:

Trong khi Rosul ﷺ lo công việc ổn định trật tự và tương lai cho cuộc sống ở Madinah với hi vọng sẽ được yên bình có thì giờ để lo truyền bá tôn giáo và để những người Muslim tránh mọi sự khiêu khích và chống đối với bên ngoài nhưng gặp phải âm mưu muốn tiêu diệt tôn giáo Islam.

Một trong âm mưu đó là những người Quraish viết thư cho những người Đa Thần ở Yathrib (Madinah) xuôi dục họ cùng hợp tác tấn công những người Muslim, đồng thời hăm dọa rằng nếu không hợp tác sẽ bị giết và bắt phụ nữ của họ là nô lệ, thế là những người Đa Thần Yathrib nghe lời và chuẩn bị thi hành. Khi biết được hung tin đó, Rosul ﷺ liền đến gặp người Đa Thần giải thích phân trần, khuyên can họ nên họ đồng ý không tiếp tay Quraish.

Một vấn đề gay gắt khác đó là khi ông Sa'd bin Mu-a'z tù trưởng dòng lạc Al-Aws đến Makkah làm Umroh, lúc đi Tawwaaf xung quanh Ka'bah cùng với ông Abu Sofwaan Umaiyyah bin Kholaf. Ở đây hai người gặp được Abu Jahl, khi nhận ra được người đang Tawwaaf đó là Sa'd liền đến gây sự và dọa nạt, cảnh cáo với lời gây chiến rằng: “*Người đang Tawwaaf ở Makkah thật bình an và đã định cư được một nơi rất yên bình. Thế bởi Allah, nếu người không đi chung với Abu Sofwaan thì người không thể nào trở về nhà bình an được.*” Đây là những lời khiêu chiến công khai chống đối và ngăn chận không cho người Muslim đến Masjid Al-Harom Makkah và sẽ giết họ nếu bị bắt gặp trong phạm vi của Quraish.

Từ xưa, người Quraish và người Do Thái ở Yathrib có một quan hệ khá mật thiết và người Do Thái từ thời xa xưa họ đã kích động gây hiềm khích chống đối lại Nabi Ysa ﷺ lúc Người còn dưới trần gian và thường kích động con cháu Al-A-fa-y'. Với bản tính không đời nào đòi họ thường xúi giục, châm chích hai bộ tộc Al-Aws và Al-Khozroj để họ bất đoàn kết để nuôi ong đất lợi, bởi người Do Thái biết giữa hai bộ tộc này có mối hiềm khích từ rất xa xưa.

Người Muslim gặp phải mối hiểm họa từ bên trong lẫn bên ngoài Madinah. Sự bất an làm cho các vị Sahabah luôn mang vũ khí bên mình ngay cả khi ngủ để đề phòng và sẵn sàng đối phó bất trắc xảy ra, nhất là đối với tính mạng của Rosul ﷺ. Vì thế, họ phải thay phiên nhau canh chừng, bảo vệ an ninh cho Người cho đến khi Allah truyền xuống câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ﴾ المائدة: ٦٧

﴿Và Allah sẽ luôn bảo vệ Người (Muhammad) thoát khỏi (sự hãm hại của) nhân loại.﴾ Al-Ma-i-dah: 67 (chương 5). Sau khi nhận được lệnh này, Rosul ﷺ liền thông báo cho các Sahabab rằng:

قَالَ ﷺ: ((يَا أَيُّهَا النَّاسُ! انصَرَفُوا عَنِّي فَقَدْ عَصَمَنِي اللَّهُ))

"Hỡi mọi người! Hãy đi đi khỏi bảo vệ Ta. Chắc chắn Allah sẽ luôn bảo vệ Ta."

١٦.٢ - مشروعية القتال:

16.2- Được lệnh chiến đấu.

Trong tình trạng khẩn trương và nguy kịch này, Allah ban xuống lệnh chiến đấu chống lại Quraish. Sắc lệnh này được ban xuống tùy theo hoàn cảnh và tình thế cho đến khi trở thành sự bắt buộc, không riêng gì đối với Quraish mà với bất cứ những ai cản trở và chống lại sứ mạng truyền bá. Chúng ta sẽ giải thích vài điều với những hoàn cảnh thích đáng mà lệnh chiến đấu đó được áp dụng trước khi kể các sự kiện:

1- **Giai đoạn thứ nhất:** Người Đa Thần Quraish bị coi là kẻ thù, cần phải chiến đấu chống lại vì họ là kẻ tuyên chiến, gây sự trước tiên. Đó là nhiệm vụ của người Muslim phải chống lại họ và được phép tịch thu của cải, làm mất đi nguồn cung ứng, tiếp tế của họ. Nhưng những người Đa Thần Arab khác thì không thuộc hoàn cảnh và trường hợp này.

2- Chiến đấu với những người Arab Đa Thần nào liên minh, hợp tác với Quraish và chiến đấu với cá nhân nào chống lại người Muslim dù họ không phải là Quraish.

3- Chiến đấu với những ai phản bội, tiếp tay với Quraish dù là người Do Thái đã kí hiệp ước chung sống với Rosul ﷺ. Cả ai phản bội hiệp ước đó bị coi là kẻ bất tuân lời hứa và là kẻ thù của Islam.

4- Chiến đấu với những ai gây sự trước với người Muslim dù đó là dân Kinh Sách như Thiên Chúa giáo cho đến khi họ hoàn toàn bất lực và chấp nhận đóng tiền thuế thân.

5- Những người đi theo Islam dù là Do Thái giáo hay Thiên Chúa giáo hay Đa Thần giáo hay những ai khác đều được bảo vệ tính mạng, tài sản ngoại trừ những điều giáo lý Islam bắt buộc.

١٦.٣ - السرايا والغزوات:

16.3 - Những cuộc dọ thám và chiến sự.

Như đã đọc qua phần trên, khi Rosul ﷺ và những bạn hữu của Người đến Madinah vào những ngày đầu luôn mang theo bên mình vũ khí phòng ngừa bất trắc kể cả lúc ngủ. Họ phải canh chừng bảo vệ Rosul ﷺ dù ban ngày cũng như ban đêm cho đến khi Rosul ﷺ nhận được lệnh cho phép chiến đấu chống lại kẻ chống đối. Người bắt đầu vạch ra những kế hoạch, những chiến lược, và gửi những toán binh sĩ đi dò thám tình hình kẻ thù. Trong cuộc ra đi đó, người chọn một người trưởng toán hay chỉ huy của họ để thi hành lệnh. Đôi khi, Người tự ra đi với vài bạn hữu của

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Người, những cuộc chiến do đích thân Nabi ﷺ ra đi được gọi là Al-Ghozwah. Những mục đích của cuộc đi dò thám đó như sau:

1- Tìm hiểu tình hình bên địch, bảo toàn vòng đai của Madinah để phòng hờ bất trắc xảy ra thì có biện pháp đối phó liền.

2- Tạo ra sự bất an cho Quraish trong những cuộc thương buôn của họ để họ cảm thấy bất an cho nền kinh tế và tính mạng. Đến đây đây Quraish vào sự lựa chọn hoặc chọn giải pháp hòa bình thì họ được tự do mua bán còn Islam tự do truyền bá và tự do sinh hoạt hoặc chọn giải pháp chiến đấu để rồi sự thua thiệt đầu tiên của Quraish chính là con đường thương mại bị bế tắc vì họ phải đi ngang qua hành lang của Madinah, nay thuộc sự kiểm soát của người Muslim. Thứ nhì, Allah đã hứa sẽ ban sự thành công cho những người Muslim nào bảo vệ và chiến đấu vì Ngài mà kinh Qur'an thường nhắc đến. Vì vậy những người Muslim đã không ngần ngại hi sinh tính mạng của họ vì Islam.

3- Tạo cuộc thỏa hiệp với những bộ lạc xung quanh để không gây chiến với nhau.

4- Truyền bá Islam đến những bộ lạc xung quanh và thi hành sự truyền bá này bằng lời nói lẫn hành động.

Rosul ﷺ gửi toán binh đầu tiên với danh gọi là: Seef Al-Bahr có nghĩa là "**bãi biển**". Đó là vào tháng Romadon năm thứ nhất của lịch Islam. Người chỉ huy trưởng là bác của Người, ông Hamzah bin Abdul Muttolib gồm ba chục người dân Al-Muhajirin. Khi đoàn này đi đến tận bờ biển Đỏ từ hướng Al-Ois phát hiện được đoàn thương buôn của Quraish từ Shaam về do Abu Jahl dẫn đầu với ba chục người đi theo. Hai bên gặp nhau gần như xảy ra cuộc chiến do có ông Majđi bin A'mr Al-Juhany làm trung gian nên hai bên tránh được cuộc đọ sức rồi đường ai nấy đi.

Đây là toán quân đầu tiên trong lịch sử Islam với lá cờ màu trắng và đây cũng là lá cờ đầu tiên của lịch sử Islam, người cầm cờ là ông Abu Mar-thad Kannaaz bin Husain Al-Ghnawy.

Sau đó, Rosul ﷺ liên tiếp gửi những toán quân khác như vào tháng Shawwaal (tháng 10 lịch Islam) Người gửi ông U'baidah bin Al-Harith với sáu chục người dân Al-Muhajirin đi đến thung lũng Ro-bigh thì gặp đoàn thương buôn do Abu Sufyaan cầm đầu với gần hai trăm người. Họ gây sự với nhau nhưng chưa xảy ra cuộc chiến giữa hai bên.

Vào tháng Zul Qe'dah (tháng 11 lịch Islam), Nabi ﷺ gửi ông Sa'd bin Abu Waqos với hai chục người dân Al-Muhajirin đến Al-Khoraar gần Ro-bigh và không gặp chuyện gì.

Vào tháng Sofar (tháng 2) năm thứ nhì của Hijroh, chính Rosul ﷺ ra đi với bảy chục người Al-Muhajirin đến Al-Abwá hay Wadaan nhưng không gặp chuyện bất lành xảy ra. Tuy nhiên, Người đã lập được giao ước chung sống hòa bình và cùng hợp lực với nhau với ông A'mr bin Makhshy Al-Dhom-ry và đây là cuộc ra đi chinh chiến lần đầu tiên của Rosul ﷺ.

Vào tháng Robe Awwal (tháng 3) năm thứ nhì Hijroh, Người ra đi đến nơi gọi là Bawaat từ hướng Ridh-wa cùng với hai trăm người Al-Muhajirin nhưng không gặp kẻ thù.

Cũng tháng này, Karz bin Ja'bir Al-Fihr tấn công vào những người chăn nuôi của Madinah và đã cướp lấy một ít súc vật, Rosul ﷺ xuất binh để tìm bắt ông ta cùng

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

với bảy chục người Al-Muhajirin đuổi đến Safwaan theo hướng đến Badr nhưng Karz đã tẩu thoát được bình yên. Vì vậy, cuộc rượt bắt này được gọi là chiến sự Badr đầu tiên.

Vào tháng Jumaad Al-Ula hoặc Jumaad Al-Tha-ny (tháng 5 hoặc tháng 6) năm thứ nhì Hijroh Rosul ﷺ xuất binh đến nơi gọi là Zu Al-A'-shee-roh với một trăm năm chục người hoặc hai trăm người Al-Muhajirin để chặn đường đoàn thương buôn của Quarsih đi Shaam nhưng khi đến nơi thì đã trễ mất vài ngày nên không gặp. Tuy vậy, Người cũng kí được giao ước không gây chiến lẫn nhau với bộ tộc Madlaj.

Vào tháng Rajab (tháng 7) năm thứ nhì Hijroh, Rosul ﷺ gửi ông Abdullah bin Jahsh Al-Asady đi đến Nakhlah nằm giữa Makkah và To-if với mười hai người Al-Muhajirin để thu thập tin tức đoàn thương buôn Quraish. Nhưng thay vì lấy tin tức, họ lại tấn công đoàn thương buôn và giết một người, bắt cóc hai người, tịch thu cả đoàn lạc đà. Khi nghe tin đó, Rosul ﷺ nổi giận không bằng lòng nên ra lệnh thả tù binh và bồi thường tiền cho gia đình nạn nhân bị giết.

Vào ngày cuối cùng của tháng Rajab (tháng 7) những người Quraish viện cớ là người Muslim đã xâm phạm những ngày tháng Harom (cấm kỵ) nên Allah đã truyền xuống dòng kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدُّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾ البقرة: ٢١٧

﴿Họ hỏi Người (Muhammad) về việc chiến đấu trong những tháng cấm kỵ. Hãy bảo họ: “Chiến đấu trong tháng cấm là một (vi phạm) trọng đại. Nhưng dưới cái nhìn của Allah thì việc cản trở thiên hạ không cho theo Chính Đạo của Allah, việc phủ nhận Ngài, và việc (cấm thiên hạ thờ phụng tại) Thánh Đường Linh Thiêng (ở Makkah) cũng như việc trục xuất dân cư của nó ra khỏi (thánh địa, tất cả điều đó) còn trọng đại hơn (việc chiến đấu trong tháng cấm kỵ).﴾ Al-Baqoroh: 217 (chương 2).

Vào tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ nhì Hijroh, Allah ra lệnh cho đổi hướng Qiblah từ hướng thánh địa Maqdis (ở Palestine) về Ka'bah ở Makkah. Đó cũng là điều mong ước, hi vọng từ xưa của Rosul ﷺ. Nhờ việc đổi hướng Qiblah này đã phơi bày được sự dối trá của một số kẻ đạo đức giả và người Do Thái, họ là những kẻ vào Islam chỉ bằng áo khoác bên ngoài nên họ đã bỏ đạo. Nhờ đó mà tẩy sạch hàng ngũ của người Muslim.

Đó là những hành động quân sự của Rosul ﷺ với những người Muslim để bảo vệ an bình cho Madinah và biên cương. Hành động này mục đích báo cho Quraish biết về kết quả thảm bại của họ, nhưng người Quraish vẫn ngang tàn, hung bạo nên họ đã chuốc lấy sự thất bại nặng nề ở trận Badr.

Chương XVII

غزوة بدر الكبرى

Đại trận chiến Badr

Đó là trận chiến đầu tiên xảy ra giữa Quraish và những người Muslim với lý do Rosul ﷺ theo dõi và ngăn chặn đoàn thương buôn của Quraish đi Shaam nhưng khi đến Zu Al-A'-shee-roh thì đoàn thương buôn đã đi mất vài ngày trước nên Người gửi hai người đến thu thập tin tức về đoàn thương buôn này ở Shaam. Khi hai người nhận được tin đoàn thương buôn quay về Madinah thì hai người nhanh nhẹn chạy về báo tin Rosul ﷺ. Do thương xót những người Muslim và không có ý định xuất quân thật sự nên chỉ chuẩn bị thô sơ và lựa chọn những người có ý định ra đi gồm khoảng 313 người, có sử ghi là 314 hoặc 317 trong đó 82 hoặc 83 hoặc 87 người Al-Muhajirin, 61 người từ bộ lạc Awsu và 170 người từ bộ lạc Al-Khozroj. Họ không trang bị đầy đủ vũ khí để ra trận và chỉ có hai con ngựa và bảy chục con lạc đà.

Rosul ﷺ trao cờ lệnh màu trắng cho Mos-a'b bin A'mir nắm giữ, trao lá cờ nắm quyền nhóm Al-Muhajirin do Aly bin Abu Tolib cầm, trao lá cờ nắm quyền nhóm Al-Ansaar do Sa'd bin Mu-a'z cầm và Người cử Ibnu Um Muktum làm thủ trưởng lâm thời của Madinah còn Abu Lubabah bin Abdul Munzir làm phó thủ trưởng lâm thời.

Rosul ﷺ xuống quân với ý định đến Badr cách Madinah khoảng 155 cây số về hướng tây nam của Madinah. Badr là nơi được bao bọc bởi những ngọn núi cao ngất và chỉ có ba cửa ngõ đi vào, cửa từ hướng Nam là lối mòn Al-Qoswa, từ hướng Bắc là lối mòn Al-Dunya, từ hướng Đông gần với hướng Bắc là ngõ vào của những người đi từ hướng Madinah. Đó là con đường chính mà những đoàn thương buôn phải đi qua cửa ngõ này từ Makkah hướng về Shaam. Tại Badr có dân định cư, những giếng nước, những cây chà là mà người qua lại thường nghỉ chân vài tiếng đồng hồ, có khi là vài ngày. Với địa hình như thế người Muslim rất dễ dàng phong tỏa hoàn toàn lối ra vào nhưng muốn được hoàn hảo hơn Rosul ﷺ không muốn bứt dây động rừng và để đánh lạc hướng Quraish nên đã mở lối đi đường khác mà trước đó chưa ai từng đi rồi tiến từ từ đến Badr.

Về đoàn thương buôn của Quraish gồm có khoảng một ngàn con lạc đà chở đầy ắp hàng hóa trị giá hơn năm chục ngàn Dinar ngày xưa. Người chỉ huy là ông Abu Sufyaan và cùng với bốn chục người đi theo. Ông Abu Sufyaan là người rất cẩn thận và để ý mọi việc xảy ra nên ông thường hỏi bất cứ ai gặp dọc đường về tình hình người Muslim. Cuối cùng, ông biết được tin là người Muslim xuất quân rời Madinah và đang rất gần Badr, do vậy ông thay đổi hành trình đi về hướng Tây hướng bãi biển bỏ hẳn đường đến Badr. Cùng lúc đó, ông thuê một người phóng ngựa nhanh đến thông báo cho quần chúng Makkah về việc xuất binh của Muslim và mong muốn họ đến chi viện nhanh nhất có thể. Nhận được hung tin tất cả vị lãnh đạo Makkah đều có mặt ngoại trừ ông Abu Lahab. Họ kêu gọi những bộ lạc Arab lân cận đi theo và được tất cả những bộ lạc này đáp lại ngoại trừ bộ lạc Ady.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Khi đoàn quân Quraish tiến đến Al-Juhfah thì họ nhận được thư của ông Abu Sufyaan báo là đã thoát binh yên nên hãy rút quân trở về Makkah. Khi được tin này thì những người ra đi đều muốn quay trở về nhưng Abu Jahl không bằng lòng vì sự tự cao, tự đại của ông. Chỉ có bộ lạc Zuhroh gồm ba trăm người do tù trưởng Al-Akhnas bin Sheeq Al-Thaqofy cầm đầu quay trở về còn lại một ngàn người. Họ tiến quân gần lồi mòn Al-Qoswa ngoài ô Badr tại làng Faseeh nằm phía sau những ngọn núi bao quanh Badr.

Đối với Rosul ﷺ, Người biết được đoàn quân của Quraish đã xuất quân trong lúc Người trên đường đi đến Badr. Do vậy, Người hỏi ý kiến của bạn hữu: Abu Bakr và U'mar liền tiếp đứng lên và đưa ý kiến rất hay, rồi đến Al-Miqdaad đứng lên nói: *“Thề bởi Allah chứng giám, hỡi Thiên Sứ của Allah! Chúng tôi sẽ không nói như những con cháu Isra-eel đã nói với Nabi Musa ﷺ rằng:*

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَذَهَبَ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتَلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ المائدة: ٢٤

﴿Nabi hãy cùng với Thượng Đế của Nabi xông pha chiến đấu đi chúng tôi sẽ ngồi đây chờ tin tức.﴾ Al-Ma-i-dah: 24 (chương 5) *Nhưng chúng tôi sẽ chiến đấu bên phải, bên trái, đằng trước và đằng sau lưng của Nabi.*” Khi nghe vậy, gương mặt của Rosul ﷺ tươi hẳn lên với niềm vui qua những lời xác nhận trên.

Sau đó Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَشِيرُوا عَلَيَّ أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ))

“Hỡi những anh em Muslim! hãy gọi ý cho Ta.” Nghe vậy, Sa'd bin Mu-a'z lãnh đạo Al-Ansaar đứng lên nói: *“Dường như Rosul muốn ám chỉ chúng tôi thì phải? Thưa Thiên Sứ của Allah! Thề bởi Đấng đã gửi Người xuống bằng chân lý. Nếu trước mặt chúng tôi là đại dương rồi Người băng qua đại dương đó thì chúng tôi chắc chắn sẽ băng theo không một ai trong chúng tôi từ chối cả, chúng tôi không sợ hãi hay thù ghét chạm trán với kẻ thù ngày mai đây. Chúng tôi là những người kiên nhẫn, chịu đựng trong chiến tranh, không bội ước những gì đã nói, hi vọng Allah sẽ cho Người chứng kiến những gì chúng tôi nói và sẽ làm cho Người hài lòng. Hỡi Thiên Sứ! Hãy ra lệnh đi, hi vọng Allah sẽ ban phước lành cho chúng ta.”*

Có sử ghi lại lời Sa'd nói với ý nghĩa: *“Thề bởi Đấng đã gửi Người xuống bằng Chân Lý, dù Người có ra lệnh cho chúng tôi băng qua biển lửa, chúng tôi cũng băng qua.”* Những lời lẽ này làm cho Rosul ﷺ rất vui vẻ và nói:

قَالَ ﷺ: ((سِيرُوا وَأَبْشُرُوا، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ وَعَدَنِي إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ وَاللَّهُ لَكَأَنِّي الْآنَ أَنْظُرُ إِلَى مَصَارِعِ الْقَوْمِ))

“Hãy tiến lên! Và xin báo tin mừng là Allah đã hứa sẽ làm sáng tỏ giữa chúng ta với kẻ thù, thề bởi Allah chứng giám dường như Ta đã chứng kiến cuộc đọ sức giữa hai bên.”

Sau đó, đoàn quân tiến về hướng Badr và đến nơi vào ban đêm cùng lúc với quân của người Đa Thần ở Makkah. Họ vào bãi trống gần nơi gọi là Al-Adwah Al-Dunya. Khi đó ông Al-Habbaan bin Al-Munzir đưa ý kiến là nên tiến sâu vào nơi gần giếng nước hơn kẻ thù để người Muslim hứng nước dùng trước và để dành, sau đó lấp giếng nước lại để kẻ thù không có nước mà dùng. Rosul ﷺ thấy ý kiến hay nên tất cả đồng chấp nhận.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Họ dựng lên một cái lều nhỏ để Rosul ﷺ trú và cũng là nơi bộ chỉ huy của quân đội. Sau đó họ chỉ thị cho một toán người từ dân Al-Ansaar thay phiên nhau canh gác bảo vệ Rosul ﷺ dưới quyền chỉ huy của ông Sa'd bin Mu-a'z.

Sau khi chuẩn bị xong, Rosul ﷺ tụ tập quân đội và đi qua đi lại trong khu chiến trận sắp xảy ra. Người đưa tay nói:

قَالَ ﷺ: ((هَذَا مَصْرَعُ فُلَانٍ، وَهَذَا مَصْرَعُ فُلَانٍ غَدًا إِنْ شَاءَ اللَّهُ))

“Nếu Allah muốn, ngày mai nơi này sẽ có cuộc đấu giữa người này với người kia và nơi này là trận đấu giữa người này với người kia.” Sau đó, những người Muslim hành lễ Solah, xong họ ngủ một giấc ngon lành với tinh thần sẵn sàng chiến đấu. Và Allah ban xuống trận mưa với hồng phúc của Ngài như Ngài đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنزِلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيَطَّهَّرَكُم بِهِ وَيُدْهَبَ عَنْكُمْ رِجْزَ

الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾ ﴿الأنفال: ١١﴾

﴿Và (hãy nhớ) khi Allah làm cho các người bình tâm bằng cách làm cho các người thiếp đi một giấc và Ngài cho mưa từ trời xuống để tẩy sạch các người và phủ sạch sự ô nhiễm của Shayton và củng cố tâm lòng của các người thêm vững chãi và làm cho bàn chân của các người đứng vững (như bàn thạch.)﴾ Al-Anfaal: 11 (chương 8).

Vào buổi sáng hôm sau, ngày mà lịch sử ghi khắc mãi đó là buổi sáng ngày thứ sáu ngày 17 tháng Romadon (tháng 2) năm thứ Nhì lịch Islam, hai bên giằng trận đối diện với nhau, lúc đó Rosul ﷺ cầu xin với Allah rằng:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ هَذِهِ قُرَيْشٌ، قَدْ أَقْبَلَتْ بِحِيلَائِهَا وَفَخَرَهَا، مُحَادَاكَ وَتُكْذِبُ رَسُولَكَ، اللَّهُمَّ فَانصُرْكَ الَّذِي

وَعَدْتَنِي، اللَّهُمَّ أَحْنَهُمُ الْعِدَاءَةَ))

“Thưa Allah! Đây, đoàn quân Quraish đã kéo đến với sự tự cao, tự đại của họ để chống lại Ngài, bắt bớ và phủ nhận đi Rosul của Ngài. Thưa Allah! Xin Ngài hãy ban sự thành công mà Ngài đã hứa với bề tôi và xin Ngài tạo sự chia rẽ làm tan rã hàng ngũ của họ.” Xong, Người ra lệnh cho xếp hàng chỉnh tề và không được ra quân đến khi có lệnh của Người và Người nói:

قَالَ ﷺ: ((إِذْ أَكْتَبُوكُمْ فَارْمُوهُمْ وَاسْتَبَقُوا نَبْلَكُمْ وَلَا تَسْلُوا السُّيُوفَ حَتَّى يَعْشَوْكُمْ))

“Nếu chúng tiến đến gần thì các người dùng tên bắn còn lao giáo chừa lại và không được xuất kiếm đến khi nào chúng tiến đến gần.” Sau đó, Người bước về lều và bên cạnh Người lúc nào cũng có ông Abu Bakr kề cận, Người hướng về Allah mà nài nỉ khẩn cầu van xin một cách chân thành, khúm núm, lễ độ đến run người:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ إِنْ تَهْلِكْ هَذِهِ الْعِصَابَةُ الْيَوْمَ لَا تُعْبَدُ، اللَّهُمَّ إِنْ شِئْتَ لَمْ تُعْبَدْ بَعْدَ الْيَوْمِ أَبَدًا))

“Thưa Allah! Nếu Ngài hủy diệt hết hết lực lượng này trong ngày hôm nay thì Ngài sẽ không được tôn thờ nữa. Thưa Allah! Nếu Ngài muốn thì sẽ không còn ai tôn thờ Ngài nữa sau ngày hôm nay trở đi.” Người cố nài nỉ van xin rất chân thành đến run cả người làm cho áo khoát trên người rớt xuống. Ông Abu Bakr ﷺ ngồi đằng sau lượm khoát lại cho Người và an ủi nói: “Thưa Thiên Sứ của Allah, Người đã cố nài nỉ Thượng Đế lắm rồi.”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Đối với những người Đa Thần Makkah, họ mở màn bằng lời diễn văn của ông Abu Jahl như sau: “Ôi Allah! Hẳn đã cắt đứt tình máu mủ của chúng tôi, đã đem đến những điều kì lạ mà chúng tôi không biết, xin hãy dứt điểm Hẳn ngày hôm nay. Ôi Allah! Chúng tôi là những người được Ngài yêu thương nhất và chúng tôi hài về Ngài. Hãy ban sự thành công cho chúng tôi ngày hôm nay.”

۱۷.۱- المبارزة والقتال:

17.1- Sự đấu sức và trận chiến.

Sau khi giằng trận xong, hai bên trực diện nhau Quraish đưa ra ba vị võ sĩ của họ để đọ sức đó là: U'tbah và Shaibah hai con trai của Robi-a'h và Al-Waleed bin U'tbah và đáp lại sự thách thức đó thì ba chàng thanh niên của dân Al-Ansaar đứng ra nhưng Quraish nói: "Chúng tôi muốn con cháu của bộ lạc chúng tôi mà thôi." Khi đó, ông U'baidah bin Al-Harith, ông Hamzah và ông Aly mới đứng ra. Ông Hamzah thì giết chết Shaibah và Aly thì giết chết Al-Waleed, còn ông U'baidah thì đánh với U'tbah cả hai đều kiệt sức và bị trọng thương. Thấy vậy, Aly và Hamzah đến tiếp tay giết luôn U'tbah. Sau đó, hai ông khuyên ông U'baidah về trại. Khi đó ông bị chém đứt chân và chết vì vết thương đó sau bốn hoặc năm ngày tại Al-Safro trên đường trở về Madinah.

Khi thấy sự thất bại nặng nề đó, người Đa Thần nổi giận. Họ không còn nghe theo mệnh lệnh nữa mà ào vào tấn công người Muslim. Những người Muslim thì can đảm đứng yên không rời hàng ngũ mà phản công và luôn miệng thốt lên câu: “**Ahad Ahad (tức Allah Duy Nhất, Allah duy nhất.)**”

Khi đó Rosul ﷺ đang ngồi cầu nguyện xin với Allah, dường như Người thiếp đi và giật mình, ngược đầu lên nói:

قَالَ ﷺ: ((أَبْشُرْ يَا أَبَا بَكْرٍ أَتَاكَ نَصْرُ اللَّهِ. هَذَا جِبْرِيلُ أَخَذَ بَعْنَانَ فَرِيْسٍ يَقُوْدُهُ عَلَى ثَنَائِيَاهُ التَّقْعُ))

"Hãy loan báo tin mừng đi, hỡi Abu Bakr. Chiến thắng của Allah đã đến với chúng ta, đây là Đại Thiên Thần Jibreel đang phóng ngựa tiến vào vòng đai của kẻ thù." Và lúc đó Allah đã tiếp sức cho người Muslim với một ngàn Thiên Thần xếp thành hàng kéo xuống.

Sau đó Rosul ﷺ bước tới lấy áo giáp mặc và miệng đọc câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿سَيَهْرَمُ الْجَمْعُ وَيَوْلُونَ الذُّبُرَ﴾ القمر: ٤٥

﴿Nhưng liên quân của chúng sẽ bị đánh bại và quay lưng tháo chạy.﴾ Al-Qomar: 45 (chương 54). Xong, Người cúi xuống nắm một nắm cát ném vào mặt của quân thù và nói:

قَالَ ﷺ: ((شَاهَتِ الْوُجُوْهَ))

“Hãy tối tăm mặt mày chúng lại.” Qua cái ném đó, không một người Đa Thần nào lại không bị cát bay vào mắt nên họ không thấy rõ ai trước mắt. Hành động đó được Allah phán trong kinh Qur'an như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى﴾ الأنفال: ۱۷

﴿Không phải chính Người (Muhammad) là Người ném nắm đất đó khi Người ném mà chính TA (Allah) mới là Đấng đã ném nó.﴾ Al-Anfaan: 17. (chương 8).

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sau đó Rosul ﷺ ra lệnh cho những người Muslim tấn công kẻ thù và nói:

قَالَ ﷺ: ((شُدُّوا))

“**Hãy tiến lên.**” Những người Muslim tiến lên một cách hăng hái với tinh thần, sức lực dồi dào, phấn khởi vì Rosul ﷺ có mặt bên cạnh họ để chỉ huy. Những người Muslim tiến lên và bắt đầu đánh và chém kẻ thù. Bên cạnh họ có những Thiên Thần hỗ trợ cùng tấn công kẻ thù từ mọi phía. Cuộc chiến xảy ra rất khốc liệt và lúc đó, đầu của những và tay của người Đa Thần bị đứt mà không biết ai là người chém đứt cho đến lúc chiến thắng nghiêng hẳn về bên Muslim, kẻ thù chỉ biết tìm đường tháo chạy. Người Muslim đã giết được một số và đã bắt được một số làm tù binh.

Trong lúc đó, Iblees (chúa tể của Shayton và ma quỷ) cũng có mặt, hắn giả dạng thành Suroqoh bin Malik bin Ja'sham để ủng hộ và đun đúc tinh thần chiến đấu của Quraish để giết người Muslim nhưng khi chúng thấy sự hùng hồn của Thiên Thần xuất hiện thì quay lưng bỏ chạy và nhào xuống biển Đỏ mà biến mất.

١٧.٢ - مقتل أبي جهل:

17.2- Cái chết của Abu Jahl:

Abu Jahl đã tụ tập những lính thiện chiến dùng cung tên và dao kiếm bảo vệ xung quanh ông giống như hàng rào kiên cố. Lúc đó, bên hàng ngũ của người Muslim có hai chàng thanh niên từ dân Al-Ansaar đứng bên cạnh Abdur Rohmaan bin A'wf thì một trong hai người nói nhỏ với ông: “*Thưa chú, hãy chỉ cho con thấy ai là Abu Jahl ?*” Ông Abdur Rohmaan trả lời: “*Cháu định làm gì ông ta ?*” Cậu thanh niên nói: “*Cháu nghe được tin là ông ta đã nhục mạ, chửi mắng Rosul ﷺ, con thề với Đấng nắm lấy linh hồn con, nếu con thấy được ông ta con sẽ không để cho ông ta được yên thân đến khi một trong hai phải có người mất.*” Cậu thanh niên bên cạnh cũng nói như vậy. Khi chiến sự căng thẳng và hàng ngũ rời rạc, hỗn loạn nhưng khi nhìn thấy Abu Jahl thì Abdur Rohmaan liền chỉ hai cậu thanh niên kia. Khi gặp được mục tiêu hai cậu thanh niên tìm cách tiếp cận để giết Abu Jahl, một trong người đã chém cụt chân Abu Jahl và người còn lại chém Abu Jahl đến kiệt sức nằm bất động rồi cả hai cứ tưởng là đã giết được nên hai cậu thanh niên đi đến gặp Nabi ﷺ và cả hai điều nói rằng tôi đã giết được Abu Jahl. Nhìn vào hai thanh kiếm Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((كَلَا كَمَا قَتَلَهُ))

“**Hai cậu đã giết ông ta.**” Và hai thanh niên này chính là hai anh em ruột Mu-a'z và Mu-a'w-waz con ông Af-ró, Mu-a'w-waz thì tử trận trong chiến trận này còn Mu-a'z thì sống đến thời của ông Uthmaan bin Affaan ؓ. Kết thúc cuộc chiến Rosul ﷺ đã cho Mu-a'z vật dụng tịch thu được từ ông Abu Jahl.

Sau khi trận chiến chấm dứt, mọi người đi tìm xác Abu Jahl thì thấy Abdullah bin Mas-u'd bên cạnh Abu Jahl lúc ông đang thở hơi thở cuối cùng. Ông Abdullah đập lên mình ông Abu Jahl và cầm râu ông ta lắc đi lắc lại và nói: “*Hỡi kẻ thù của Allah! Người có thấy hậu quả và sự thảm hại của người ngày hôm nay chưa ?*” Abu Jahl hỏi gặng lại: “*Hậu quả gì? Có phải là người cao nhất trong các người đã giết ta không, mong rằng đó là không phải là người nông dân. Hãy báo cho ta biết ai chiến thắng hôm nay thuộc về ai ?*” Abdullah trả lời: “*Thuộc về Allah và Rosul của Ngài.*”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Abu Jahl nói với giọng cao ngạo: "Người đã dẫm phải một nơi rất là nguy hiểm đây hỡi tên chăn cừu thấp hèn kia." Dứt lời thì Adullah bin Mas-u'd liền chém đứt đầu Abu Jahl rồi đến báo tin cho Rosul ﷺ, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ أَكْبَرُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَ وَعْدُهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ))

“Allahu Akbar (Allah thật Vĩ Đại), tạ ơn Allah đã đáp lời hứa hẹn với nô lệ và một mình Ngài đã ban sự thành công và dẹp tan những kẻ chống đối Ngài.” Rồi người yêu cầu cho thấy đầu Abu Jahl, khi gặp Người nói:

قَالَ ﷺ: ((هَذَا فِرْعَوْنُ هَذِهِ الْأُمَّةِ))

“Đây chính là Fir-awn của cộng đồng này.”

۱۷.۳- يوم الفرقان:

17.3- Ngày Furqon (ngày phân loại).

Trận chiến này là sự chạm trán đùng độ giữa bên bất tin thờ Đa Thần với bên tin tưởng Muslim tôn thờ Allah duy nhất. Cuộc chiến xảy ra giữa thân nhân ruột thịt trong gia đình, giữa chú bác với con cháu, giữa anh em ruột thịt, giữa bà con bạn bè xa gần. Như trường hợp của ông U'mar ibnu Al Khottob ﷺ đã giết ông cậu là Al-O's bin Hishaam. Ông Abu Bakr ﷺ đã đối đầu với con trai là Abdur Rohmaan và những người Muslim bắt giữ Al-Abbaas bác của Rosul ﷺ làm tù binh. Cuộc chiến đã cắt đứt tình nghĩa gia đình chỉ vì Allah và đã nêu cao danh nghĩa của Allah trên tất cả. Trận chiến đã phân ly giữa chính nghĩa chân lý với sự bất lành cố chấp nên ngày hôm đó được gọi là ngày Furqon tức ngày phân loại, ngày cách biệt giữa hai phe và ngày hôm đó còn gọi là ngày **Badr**, đó là ngày ngày 17 tháng Romadon (tháng 9 lịch Islam).

۱۷.۴- قتل الفريقين:

17.4- Thiệt hại của hai bên.

Trong trận chiến này, bên Muslim đã thiệt hại mười bốn người: sáu người từ dân Al-Muhajireen và tám người từ dân Al-Ansaar. Những vị đã tử vì đạo đó được chôn chung trong một nghĩa trang ở Badr mà ngày nay vẫn còn di tích của họ và được người người biết đến.

Những người Đa Thần Quraish bị thiệt mạng đến bảy chục người và bị bắt sống bảy mươi người. Đa số những người chết là những người chống đối Islam mãnh liệt nhất, trong số những người chống đối mạnh bạo đó gồm hai mươi bốn người, tất cả họ được trong một cái giếng dơ bẩn nhất ở Badr.

Rosul ﷺ ở lại Badr ba ngày nữa, trước khi ra về Người đứng lên trên miệng giếng nơi chôn những kẻ chống đối Islam mà gọi họ từng tên người một:

قَالَ ﷺ: ((يَا فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ، أَيَسَّرَكُمُ أَنْتُمْ أَطَعْتُمُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ؟ فَإِنَّا وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا؟))

“Này hỡi ông A con ông B, chẳng phải sẽ vui vẻ hơn nếu các người tuân lệnh Allah và Rosul của Ngài? Ta đã thấy được điều chân thật mà Thượng Đế của Ta

đã hứa với Ta, thế các người đã thấy được điều chân lý mà Thượng Đế của các người đã hứa với các người chưa ?”

Khi thấy vậy, ông U'mar رضي الله عنه nói: “Thưa Thiên Sứ của Allah, Người đang nói chuyện với những xác chết không linh hồn đó à ? Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ: ((مَا أَنْتُمْ بِأَسْمَعَ لِمَا أَقُولُ وَلَكِنَّ لَا يَجِيبُونَ))

“Các người không thể nghe được những gì Ta nói với họ nhưng họ lại nghe nhưng không thể đáp lại.”

١٧.٥- خبر المعركة في مكة والمدينة:

17.5- Tin tức về trận chiến đôn đến Makkah và Madinah.

Tin tức thất bại của những người Đa Thần đã đồn đến Makkah, chính Allah đã cho họ nếm mùi cay đắng của sự thất bại nhưng Quraish lại cấm quần chúng không được khóc lóc, than van như từ xưa họ đã quen làm trong phong tục tập quán xưa kia của họ để không làm mất tinh thần trong quần chúng và gây sự phấn khởi thành công đối với những người Muslim. Trong những gia đình bị thiệt mạng đó, có gia đình ông Aswad bin Al-Muttolib bị mất ba đứa con. Ông rất thích kêu gào, than van như thời xưa, nhưng vì bị cấm nên ông không than van, khóc lóc được. Nửa đêm, ông nghe tiếng khóc than van vọng trong đêm khuya. Ông sai người giúp việc đi nghe tin tức mà cứ tưởng đâu đã được cho phép, nhưng khi người giúp việc trở về thông báo là một người phụ nữ nọ đang khóc vì con lạc đà bị lạc. Ông không cầm được xúc động mà thốt lên bài thơ:

أَتَبْكِي أَنْ يَضِلَّ لَهَا بَعِيرٌ   وَيَمْنَعَهَا مِنَ التَّوْمِ السَّهْوُدُ
فَلَا تَبْكِي عَلَى بَكْرٍ وَلَكِنَّ   عَلَى بَدْرٍ تَقَاصَرَتْ الْجُدُودُ

Ý nghĩa bài thơ: Cô ấy khóc vì lạc đà thất lạc, cô ấy không ngu được vì buồn bã lo lắng. Nhưng ta không khóc vì sự thất lạc đó. Ta khóc vì sự thua thiệt, mất mát ở Badr.”

Đó là những câu thơ cảm tưởng của ông Aswad về sự hi sinh của ba đứa con ông trong trận Badr vừa qua.

Đối với những người dân ở Madinah, Rosul ﷺ gửi hai sứ giả về báo tin. Đó là ông Abdullah bin Rowaahah được gửi về vùng miền bắc của Madinah còn ông Zaid bin Haarithah thì về miền nam vì lúc đó những người Do Thái đã loan tin thất thiệt làm cho người dân hoang mang. Khi họ được tin của hai sứ giả này họ rất hân hoan, vui mừng. Toàn thành phố Madinah chỉ nghe tiếng Tahleel (tức nói: La i la ha il lol loh) và Takbeer (tức nói: Allahu Akbar). Những vị trưởng lão và lãnh đạo Muslim đều ra ngoài thành, hướng về Badr để chào đón Rosul ﷺ và đoàn quân chiến thắng trở về.

17.6- Rosul ﷺ trở về Madinah.

Rosul ﷺ trở về Madinah với sự thành công vẻ vang do Allah ban cho và cùng theo Người là những chiến lợi phẩm và những tù binh. Khi Rosul ﷺ cùng đoàn quân về gần tới Al-Sofró thì Allah truyền xuống giáo lý phân chia chiến lợi phẩm, sau khi Người đã lấy ra một phần năm trong tổng số chiến lợi phẩm, phần còn lại thì Người chia đều cho những người tham chiến. Khi đoàn quân đến Al-Sofró, Rosul ﷺ ra lệnh Al-Nodhr bin Al-Harith do Aly bin Abu Tolib thi hành và khi đoàn đến Irq Al-Zibbeeyah thì Rosul ﷺ ra lệnh giết ông U'qbah bin Abu Mu-i't do A'sim bin Thabit thi hành và có sử ghi lại chính Aly đã thi hành.

Những vị trưởng lão và lãnh đạo Muslim tiếp đón Rosul ﷺ và đoàn quân tại Ruha ngoại thành Madinah, họ hân hoan vui mừng vì chiến thắng và cùng theo sau Nabi ﷺ vào Madinah một cách hiên ngang mà những kẻ thù của Islam nghe qua hoặc chứng kiến đều sợ. Lúc đó, có rất nhiều người ở Madinah nhập đạo Islam và trong số họ có Abdullah bin Ubai và đồng bọn của ông ta chỉ khoát lên người chiếc áo Islam mà thôi.

17.7- Vấn đề tù binh.

Sau khi trở về Madinah, Rosul ﷺ hỏi ý kiến bạn hữu về vấn đề tù binh. Ông Abu Bakr ؓ đưa ý kiến là lấy tiền chuộc mạng còn ông U'mar ؓ thì đưa ý kiến là nên giết đi những kẻ thù chống đối đó. Rosul ﷺ chọn giải pháp chuộc mạng và số tiền chuộc mạng đó tùy theo giá từ ba ngàn, bốn ngàn và một ngàn Dirham (đồng bạc ngày xưa). Đối với những người biết đọc, biết viết thì họ được thế mạng bằng cách dạy học, dạy đọc, dạy viết cho mười em nhỏ của những người Muslim và có một số tù binh thì được tha mạng không lấy tiền chuộc.

Trong số những tù binh bị bắt đó có Abu Al-O's chồng của Zaynab (con gái của Rosul ﷺ) Khi nghe tin chồng bị bắt làm tù binh liền gửi tiền chuộc gồm có dây chuyền của bà Khodijah đến chuộc chồng. Khi Rosul ﷺ thấy sợi dây chuyền đó, Người rất xúc động nhớ đến kỉ niệm xưa vì đây là kỉ vật của bà Khodijah nên Rosul ﷺ xin phép những bạn hữu hãy thả đứa con rể này mà không nhận tiền chuộc nhưng với điều kiện là Abu Al-O's phải li dị Zaynab và Zaynab đến đoàn tụ với Người ở Madinah. Thế là Zaynab được tự do và di cư đến Madinah đoàn tụ với cha.

17.8- Sự qua đời của Ruqoiyah con gái của Rosul ﷺ và lễ thành hôn của Um Kulsum người con gái khác với Uthmaan bin Affaan ؓ.

Lúc Rosul ﷺ cùng đoàn quân ra đi về hướng Badr thì Ruqoiyah con gái của Người cũng chính là vợ của Uthmaan bin Affaan ؓ đang bệnh nặng. Người ra lệnh cho ông Uthmaan ở lại để chăm sóc vợ và phước đức đó giống như phước ra trận và được phần chiến lợi phẩm. Người cũng ra lệnh cho ông Usaamah bin Zaid ở lại với Uthmaan. Và rồi Ruqoiyah mất trước khi Người về đến Madinah, Usaamah thuật lại:

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

“Lúc chúng tôi nhận được tin chiến thắng cũng là lúc chúng tôi đang lấp đất chôn bà Ruqoiyah con của Rosul ﷺ”

Sau khi trở về bình an, một thời gian không lâu sau Rosul ﷺ mới gã người con gái khác của Người là Um Kulsum cho Uthmaan. Vì vậy mà Uthmaan ﷺ được biệt danh là Zil Nurain (hai lần làm rể của Rosul ﷺ). Bà Um Kulsum sống với Uthmaan đến cuối đời và mất vào tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 9 lịch Islam và được chôn ở nghĩa trang Al-Baké ở Madinah.

*****

Những người Đa Thần và đồng minh của họ đã chứng kiến sự thành công của người Muslim mà Allah đã ban cho. Mặc dù họ tìm mọi cách để chặn đứng nhưng rồi Allah cũng đã tạo chiến thắng và dẹp tan những thủ đoạn của họ. Do vậy, họ càng căm thù thêm.

Chỉ một tuần lễ sau khi Rosul ﷺ và đoàn quân binh trở về Madinah hoặc trong tháng Muharram (tháng giêng) năm thứ 3 lịch Islam, bộ tộc Saleem chuẩn bị tấn công Madinah. Vì vậy những người Muslim xuất quân để bao vây và dẹp tan âm mưu của họ và tịch thu những chiến lợi phẩm đem về Madinah bình yên. Trong lúc đó thì ông U'mair bin Wahb Al-Jamhy và Sofwaan bin Umaiyah âm mưu tổ chức để giết Rosul ﷺ nhưng khi U'mair đến Madinah thì bị bắt. Rosul ﷺ nói cho ông ta biết kế hoạch và âm mưu sát hại như thế nào? Khi nghe qua những bí mật đó và không ngờ Rosul ﷺ đã biết trước, ông ta xin hàng và chấp nhận Islam.

۱۷.۹- غزوة نبي قينقاع:

17.9- Cuộc chiến với bộ tộc Qoinuqó'.

Những người Do Thái của bộ lạc Qoinuqó' bắt đầu gây sự và tạo những điều hận thù với người Muslim nhưng Rosul ﷺ luôn tìm lời khuyên họ đừng nên tạo những hận thù thì họ gây sự và nói với Nabi ﷺ: “Hỡi Muhammad, Người đừng tưởng rằng Người giỏi khi Người dành được chiến thắng với những người Quraish không biết đánh giặc. Nếu Người đụng đến chúng tao thì Người sẽ thấy chúng tao là những người như thế nào mà ai cũng biết đến.” Rosul ﷺ không trả lời mà nhin nhục, chịu đựng cho đến khi họ gây sự hỗn loạn ở giữa chợ và đã gây án mạng làm một người Muslim và một người Do Thái chết. Lập tức Rosul ﷺ ra lệnh bao vây, cô lập bộ lạc này vào ngày thứ bảy vào giữa tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ nhì lịch Islam. Sau mười lăm ngày bị bao vây cô lập vào đầu tháng Zul Qédah (tháng 11 lịch Islam) họ mới chịu đầu hàng. Rosul ﷺ ra lệnh đuổi họ đến Shaam và đa số trong họ bị chết sau đó không lâu.

۱۷.۱۰- غزوة السويق:

17.10- Cuộc chiến Al-Suwaiyiq.

Sau trận Badr bị thất bại, Abu Sufyaan thề là sẽ không cho nước ướm đầu tóc khi bị Junub (sau khi quan hệ tình dục) cho đến khi nào đụng trận với Muhammad. Ông xuất quân với hai trăm người cưỡi ngựa tiến vào vùng Al-A'reed ngoại ô

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Madinah đập phá, đốt những vườn chà là và giết chết hai người đàn ông và sau đó bỏ chạy.

Khi Rosul ﷺ hay tin, Người xuất quân đuổi theo lập tức nhưng đoàn quân đã bỏ chạy xa và để cho ngựa chạy nhanh hơn nên họ đã trút bỏ hành lý ở dọc đường. Những người Muslim rượt theo đến Qorqoroh Al-Kudr nhưng vẫn không thấy bóng dáng của địch đầu nên họ thu những vật dụng của quân địch bỏ lại. Vì vậy trận chiến này được gọi là trận Al-Suwaiyiq hoặc trận Qorqoroh Al-Kudr.

۱۷.۱۱ - قتل كعب بن الأشرف:

17.11- Cái chết của ông Ka'b bin Al-Ashraf.

Ông Ka'b bin Al-Ashraf là một nhà thơ danh tiếng trong hàng ngũ của người Do Thái. Ông ta luôn gây sự chửi mắng những người Muslim bằng cách làm thơ châm biếm nhất là đối với phụ nữ Muslim, ngược lại ông thường làm thơ để tôn sùng những người Đa Thần. Cho nên Rosul ﷺ hỏi các vị bạn đạo:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ لِكَعْبِ بْنِ الْأَشْرَفِ))

“**Ai (xung phong đi giết) ông Ka'b bin Al-Ashraf ?**” Lập tức ông Muhammad bin Maslamah, ông Abbaad bin Bishr, ông Abu Naa-i-lah, ông Al-Harith bin Aws và ông Abu A'bs bin Jabr liền xung phong, tất cả dưới sự chỉ huy của ông Muhammad bin Maslamah và ông tâu trình kế hoạch cho Rosul ﷺ biết về phương cách kế hoạch để giết ông Ka'b.

Sau đó, Muhammad đến gặp ông Ka'b nói rằng: “*Người đàn Ông đó (ý chỉ Nabi ﷺ) đã yêu cầu chúng tôi phải xuất bố thí, quả rằng ông ta đã làm cho chúng tôi lâm vào khó khăn*”.

Ông Ka'b tỏ vẻ rất vui mừng và nói: “*Thề bởi Allah, Ông Ta đã làm cho tôi rất chán ngán.*” Thấy vậy, ông Muhammad bin Maslamah liền mời ông Ka'b đến nhà ông ăn tiệc rồi luôn thể cùng nhau bàn bạc phương cách ám sát Rosul ﷺ.

Lúc sau, ông Abu Naa-i-lah cũng đến tìm ông Ka'b và đưa ý kiến giống như ông Muhammad bin Maslamah rồi tiếp: “*Tôi có một số bạn bè khác có ý kiến giống như tôi, tôi muốn mời ông đến để giới thiệu với họ rồi cùng nhau bàn bạc kế hoạch.*” Với lời lẽ đó làm Ka'b đồng ý chấp nhận.

Đến đêm mười bốn của tháng Robiul Awwal (tháng 3) năm thứ ba Hijry, theo kế hoạch đã định những vị Sahabah mang theo vũ khí đến nhà ông Ka'b mà réo gọi. Lúc đó, ông Ka'b đang ở trong phòng cùng vợ mới cưới, nghe gọi ông Ka'b liền ra đi. Vợ ông gọi lại và nói: “*Ông đi đâu giờ này? tôi nghe tiếng gọi này như tiếng máu sắp sửa chảy ra.*” Nhưng ông Ka'b không để ý đến lời của vợ nói mà vẫn ra đi đến chỗ đã hẹn, đến nơi ông thấy mọi người đều cầm vũ khí trên tay nhưng ông thiết nghĩ họ hẹn ra đây là để cùng nhau đi tiêu diệt Rosul ﷺ.

Tất cả cùng nhau đi, lúc đó ông Abu Naa-i-lah khen ngợi ông Ka'b có được mùi dầu rất thơm nên xin phép được ngửi đầu ông. Thấy vậy, ông đưa đầu cho ngửi với điệu bộ cao ngạo, ông Abu Naa-i-lah ngửi xong rồi đến người thứ hai cũng làm bộ xin phép cho ngửi một chút, rồi đến người thứ ba cũng xin phép. Nhưng lần này vừa cúi đầu xuống thì nghe tất cả người đó nói rằng: “*Hỡi kẻ thù của Allah, ngày tàn của ngươi đã đến*”. Họ liền rút kiếm ra đâm nhưng không kịp vì ông Muhammad bin

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

Maslamah đã dùng cây cuốc đập vào cổ cút làm Ka'b chết tươi, rồi bỗng ông Ka'b chạy đến Al-A'nah rồi Muhammad la lên thật to đánh thức mọi người xung quanh. Lập tức những ngọn đuốt được thắp sáng lên khắp nơi, họ chạy đến nơi có tiếng la lúc này và cố tìm kiếm xung quanh thật lâu mà vẫn không gặp ai cả bởi những người Muslim sau khi bỏ ông Ka'b xuống và la lớn báo động thì họ rút lui thật an toàn, không để lại vết tích.

١٧.١٢ - سرية القردة:

17.12- Chi đội Al-Qorodah.

Vào tháng Jamadul Akhir (tháng 6), năm thứ ba Hijry, những người Quraish gửi đoàn thương buôn của họ đi Shaam bằng con đường đến Irắc, đi ngang Najd đến Shaam chứ không đi ngang qua Madinah như trước. Người cầm đầu đoàn thương buôn là ông Sofwaan ibnu Umaiya. Được tin này, Rosul ﷺ bảo ông Zaid bin Harithah cùng một trăm người đi chặn đường. Khi đoàn quân của Zaid đến nơi thì gặp những đoàn thương buôn đang nghỉ chân ở làng Al-Qorodah thuộc Najd, họ tấn công và tịch thu hết tất cả những hàng hóa của Quraish. Những người theo đoàn bỏ chạy, nhưng người hướng dẫn đường ông Furot bin Haiyaan thì bị bắt và ông đã gia nhập Islam. Phòng đoán hàng hóa lên đến gần một trăm ngàn tiền ngày đó. Đây là một sự tổn thất nặng nề thứ nhì của Quraish sau khi thất bại ở Badr.

Chương XVIII

غزوة أحد

Trận Chiến Uhud

Quraish rất cố gắng chuẩn bị kế hoạch để trả thù người Muslim vì sự thất bại nặng nề ở trận Badr, và nay lại bị tịch thu hàng hóa ở Al-Qorodah, đó là nguồn sống và kinh tế của họ. Vì vậy sự giận dữ lên đến cực độ làm họ chỉ biết tìm cách báo thù mà thôi, cho nên việc chuẩn bị tấn công người Muslim ngày càng mãnh liệt và nhanh chóng hơn. Họ tổng động viên mọi thành phần, ngay cả những thi sĩ, người hầu, phụ nữ cũng xung phong ra trận. Với số quân gồm ba ngàn quân, ba ngàn con lạc đà, hai trăm con ngựa, bảy trăm áo giáp và một số phụ nữ đi theo để phục dịch và ca hát để cổ vũ tinh thần. Họ xuất quân dưới sự chỉ huy của ông Abu Sufyaan và ông Abtol thuộc dòng tộc Abdul Daar cầm cờ lệnh.

Vào thứ sáu ngày mùng sáu tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ ba Hijry. Quân đội của Quraish mang trong lòng hận thù cay đắng hùng hồn rời khỏi Makkah tiến thẳng cho đến ngoại ô Madinah thì họ dừng chân tại thung lũng Qonaah gần núi A'ynain và núi Uhud.

Rosul ﷺ đã biết tin này một tuần trước khi Quraish đến vùng ngoại ô nên Người ra lệnh toàn dân chuẩn bị đầu vào chỗ đó để bảo vệ thành phố Madinah. Theo ý kiến của Rosul ﷺ đàn ông và trai tráng thì chiến đấu ở những nẻo đường đi vào Madinah, còn phụ nữ và những bô lão tử thủ trên nóc nhà để ném đá (hay lao) từ trên nóc nhà xuống. Người đầu tiên chấp nhận ý kiến này là ông Abdullah bin Ubai, đầu não của nhóm Al Munafik (đạo đức giả) vì ông muốn ở nhà hơn ra đi chiến đấu ngoài mặt trận. Nhưng những người trẻ đưa ý kiến là nên ra ngoài để chặn đứng sự tiến quân của Quraish với quân trang đầy đủ để họ thấy được sự đông đúc và kiên trì của người Muslim. Ý kiến này được chấp nhận nên họ phân chia ra làm ba toán quân. Toán của những người di cư do ông Mos-a'b bin Umair cầm cờ lệnh. Toán thứ nhì của Al-Aws do ông Usaid bin Hudair cầm cờ lệnh và toán thứ ba do bộ tộc Al-Khozraj do ông Al-Habbaan bin Al-Munzir cầm cờ lệnh.

Sau khi hành lễ Solah O'sr xong những người Muslim xuất quân hướng đến núi Uhud, khi đến nơi gọi là Al-Shaikhain thì đoàn quân dừng chân để thanh lọc những thanh niên trẻ không cho ra trận mà ra lệnh cho họ trở về nhà. Trong số thanh niên đó có ông Ro-fé bin Khodeej được phép ở lại, dù lúc đó ông còn trẻ tuổi nhưng ông rất nhanh nhẹn và giỏi về tài bắn tên, ông Samuroh bin Jundub thì không bằng lòng và nói rằng tôi còn giỏi hơn Ro-fé, cho nên hai người phải thi đấu với nhau. Nhưng sau cùng hai người thanh niên trẻ tài ba này đều được phép ở lại với đoàn quân.

Cũng tại Al-Shaikhain, đoàn quân đã hành lễ Solah Mụ-rip và I-sha, xong nghỉ đêm tại đó. Trong đêm đó Rosul ﷺ đã cử năm chục binh lính thay phiên nhau canh gác. Sau nửa đêm, đoàn quân di chuyển đến Al-Shawt và hành lễ Solah fajr ở đó. Lúc bảy giờ, ông Abdullah bin Ubai bỏ hàng ngũ trở về với ba trăm thân cận của ông ta

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

nên làm lung lay cánh quân của bộ tộc Salamah và bộ tộc Harithah muốn bỏ trở về theo nhưng được Allah củng cố họ nên đã kiên định ở lại. Lúc ra quân, người Muslim gồm có khoảng một ngàn người nhưng ba trăm người đã bỏ hàng ngũ trở về nên chỉ còn ở lại có bảy trăm người mà thôi.

Rosul ﷺ tiến quân vào ngã tắt đến núi Uhud, bỏ ngõ kẻ thù ở hướng tây. Rosul ﷺ đóng quân ở bãi đất trống trong thung lũng, sau lưng là núi nên kẻ thù nằm giữa quân Muslim và Madinah.

Rosul ﷺ tập hợp quân đội và chỉ định năm chục tay phóng lao, bắn cung phục kích trên đỉnh núi Aynain (ngày nay được gọi là núi Al-Rumaah (núi bắn cung)) dưới sự chỉ huy của ông Abdullah bin Jubair Al-Ansory. Rosul ﷺ ra lệnh cho họ chặn đứng kẻ thù tấn công bằng ngựa và cũng là bảo vệ sau lưng những chiến sĩ Muslim ở dưới đang chiến đấu. Lệnh được ban ra là dù có thắng hoặc bại cũng không một ai được rời chỗ của mình cho đến khi có lệnh của Rosul ﷺ.

Bên kẻ thù, những người Đa Thần tập hợp quân đội và đưa đội binh ra trận. Giữa họ có những cô gái phục dịch ca hát, nhảy múa, đánh trống đun đúc tinh thần chiến đấu và lòng hận thù của họ. Họ đi qua, đi lại giữa đám quân và ngâm những câu thơ đầy hận thù, khiêu khích máu anh hùng. Những người cầm cờ chỉ huy cũng thốt lên những lời thúc dục anh hùng cao cả của họ và không ngớt lời cổ vũ tấn công.

۱۸.۱- المبارزة والقتال:

18.1- Cuộc chiến đọ sức bắt đầu.

Trong lúc hai bên bắt đầu đối mặt với nhau thì ông Tolhah bin Tolhah Al-Abdary là người gan dạ nhất trong Quraish, tay cầm cờ và cưỡi lạc tiến lên thách đấu với đoàn quân của người Muslim. Ông Al-Zubair bin Al-Awwaam phía Muslim liền bước ra tiến thẳng đến Tolhah nhanh như sư tử vồ mồi, chỉ trong nháy mắt Al-Zubair đã ngòi lên lạc đà của Tolhah và vật ngã Tolhah rơi xuống đất rồi rút kiếm cắt cổ lập tức. Thấy vậy Rosul ﷺ liền hô lớn Allahu Akbar (Allah Vĩ Đại), và những người Muslim cùng hô vang đội cả bầu trời hai chữ Allahu Akbar.

Thế là cuộc chiến bắt đầu náo loạn, riêng ông Kholid bin Waleed lợi dụng tình hình này liền ra lệnh những mã chiến binh của họ tấn công người Muslim từ phía sau lưng nhưng mỗi lần họ tiến vào thì bị hàng ngũ Muslim phòng thủ trên núi Al-Rumaah dùng cung tên bắn ồ ạt nên họ không thể tiến vào được, họ đã thử tấn công ba lần như vậy nhưng không đạt được theo ý muốn.

Một mặt những người Muslim cố gắng phòng thủ, mặt khác họ chinh đồn lại hàng ngũ để tấn công ngược lại những người đang cầm cờ lệnh của phe Đa Thần giáo. Người Muslim phấn khởi tiến lên giết địch từng người một, giết đến người thứ mười một của Đa Thần giáo thì dân quân Muslim khắp nơi đã có mặt tấn công vào mọi phía làm cho hàng ngũ Đa Thần rối loạn bỏ chạy tán loạn. Sau khi kiểm tra được biết bên phía những người Muslim đã hi sinh hai vị Sohabah (bạn hữu của Thiên Sứ) ông Abu Du-jaa-nah và ông Hamzah. Đây cũng là một sự đau buồn to lớn bên phía hàng ngũ người Muslim.

Trong khi đoàn quân Muslim hăng say tấn công quân địch thì nghe tin ông Hamzah bin Abdul Muttolib có biệt danh là *'sư tử của Allah và là sư tử của Rosul ﷺ'* đã bị ông Wahshi bin Harb rình rập rồi ám sát. Ông Wahshi người Habashah là

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

một tên nô lệ của ông Jubair bin Mut-i'm, là một chàng trai có thân hình rắn chắc và rất lão luyện về nghề phóng lao, ông ấy được người chủ hứa sẽ trả tự do nếu giết chết ông Hamzah, bởi vì ông Hamzah đã giết chết bác của ông là To-i'-mah bin Ady trong trận Badr vừa qua. Trong lúc cuộc chiến hỗn độn, ông Wahshi núp vào những hốc đá ít ai chú ý đến để theo dõi nhút cừ nhút động của ông Hamzah và chờ cơ hội ra tay. Trong lúc ông Hamzah đang chém đầu ông Saba bin U'r-fu-toh của người Đa Thần thì ông Wahshi liền tiến đến gần rồi phóng lao thẳng vào bụng của ông Hamzah. Vì không cảnh giác trước nên mũi lao đã xuyên qua ruột gan làm máu me chảy xuống ướt hết đôi chân, thế là ông Hamzah ngã ngụy xuống đất và trút hơi thở cuối cùng tại chiến trường mà ông đang tranh đấu vì Allah. Ông đã chiến đấu và hi sinh trên con đường dựng đạo giáo của Allah và Allah đã hài lòng vì sự hi sinh cao cả đó của ông.

Tuy rằng ông Hamzah đã hi sinh nhưng chiến thắng đã nghiêng hẳn về phía người Muslim, con những binh lính Đa Thần giáo và những phụ nữ đi theo để la hét cổ vũ cho đồng minh thì đã hoảng sợ bỏ chạy tán loạn. Những người Muslim đuổi theo họ để tịch thu những vũ khí và đồ vật mà họ vứt bỏ để dễ dàng tháo chạy. Lúc đó, khoảng bốn chục binh lính bắn cung của người Muslim đang cõ thủ trên núi Al-Rumaah cũng vội chạy xuống để thu nhận chiến lợi phẩm mặc dù chưa có sự đồng ý của người chỉ huy, bởi vì chưa có lệnh của Rosul ﷺ thì không ai được quyền rời hàng ngũ của mình. Chính lúc đó, ông Kholid bin Waleed bên Quraish thấy vậy liền lợi dụng cơ hội đó cho quân tấn công lên núi Al-Rumaah và họ đã giết chết mười người còn đang trú đóng trên đó. Thế là, từ thất thủ họ trở lại thế thượng phong, những kị sĩ của hàng ngũ Đa Thần chộp thời cơ liền tấn công vào hậu cần của người Muslim, họ thúc cho ngựa hí lớn làm âm thanh báo động cho những người Đa Thần tháo chạy lúc nãy quay trở lại, được ám hiệu đó một phụ nữ Đa Thần nhanh tay cầm cờ lệnh của họ phát lên để tập trung mọi người lại. Lúc này phe Muslim rơi vào tình thế bị bao vây xung quanh là Đa Thần giáo Quraish

۱۸.۲- هجوم المشركين على رسول الله ﷺ وإشاعة مقتله.

18.2- Những người Đa Thần giáo tấn công Rosul ﷺ và loạn tin Rosul ﷺ đã từ trần.

Trong lúc Rosul ﷺ đang ở hậu cần của người Muslim và bên cạnh cùng với bảy người Al-Ansaar và hai người Muhajirin (li hương) luôn sát cạnh Người. Bỗng nhiên, Rosul ﷺ thấy đoàn ngựa của ông Kholid bin Waleed tấn công từ hậu cần người Muslim thì Người hô lớn:

قَالَ ﷺ: ((إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ))

“**Hãy đến bên Ta, hỡi những nô lệ của Allah!**” Những người Đa Thần nghe được tiếng của Người (có lẽ vì họ ở gần bên Người hơn những người Muslim) lập tức họ tấn công vào nơi Người đang đứng. Họ họp lại thành một đoàn quân hùng hậu tiến thẳng về phía Rosul ﷺ, chủ yếu của họ là phải giết cho được Rosul ﷺ trước khi đụng độ với những người còn lại. Nhưng Rosul ﷺ rất bình tĩnh nói với bạn đạo rằng:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ يَرُدُّهُمْ عَنَّا وَلَهُ الْجَنَّةُ أَوْ هُوَ رَفِيعِي فِي الْجَنَّةِ))

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

“Người nào chặng đứng hành động tấn công của họ, không cho họ tiến đến gần Ta thì sẽ được vào Thiên Đàng hoặc sẽ là người cùng Ta ở trong Thiên Đàng.”

Người vừa nói xong thì một trong những vị Sohabah (bạn hữu của Thiên Sứ) là người Al-Ansaar xông ra chiến đấu chống đỡ để bảo vệ Rosul ﷺ, ông giết rất nhiều kẻ thù nhưng cuối cùng ông cũng bị họ giết chết. Rosul ﷺ mới lặp lại lời nói trên lần nữa thì một vị Sohabah khác tiến ra chống cự quyết liệt cho đến khi nào gục ngã, rồi đến vị thứ ba, thứ tư cho đến người thứ bảy tất cả đều chống trả mãnh liệt cho đến hơi thở cuối cùng.

Lần lượt bảy người Al-Ansaar đã hi sinh để bảo vệ Rosul ﷺ, chỉ còn lại hai người gốc Quraish là ông Tolhah bin U'baidillah và ông Sa'd bin Abi Waqqos. Những người Đa Thần lợi dụng bên Muslim đã yếu thế thì càng tấn công mãnh liệt vào thẳng Rosul ﷺ hơn, chúng ném đá dồn dập làm người bị té lên đá nên bị thương chân và đập môi dưới song chúng dùng kiếm chém lên đầu bẻ nón sắt làm cho đầu và trán của Người bị thương, hai mảnh vỡ của nón đã đâm vào gò má, chưa dừng lại đó chúng còn chém vào bã vai gây vết thương nặng kéo dài cả tháng sau đó, do Rosul ﷺ có mặt áo giáp nên có phần nào đỡ hơn.

Những người Quraish thừa thắng xông lên, hai người Quraish anh dũng can đảm, xả thân mình đứng ra bảo vệ sinh mạng cho Rosul ﷺ, ông Sa'd bin Abi Waqqos thì dùng tên bắn trả liên tục đến nỗi Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((ارْمِ فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي))

“Hãy bắn đi Ta sẽ chuộc mạng cho người.” Còn ông Tolhah bin U'bubaidillah thì dùng kiếm chống cự quyết liệt và giết được rất nhiều người đến nỗi ông đã dính thương ba mươi lăm hay ba mươi chín chỗ và ông đã dùng tay mình che chở cho Rosul ﷺ nên đã bị chém liệt các ngón tay, thấy vậy ông đã nói: **“Hassi.”** Khi nghe vậy, Rosul ﷺ nói với ông ta:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ قُلْتَ بِسْمِ اللَّهِ لَرَفَعْتَكِ الْمَلَائِكَةُ وَالنَّاسُ يَنْظُرُونَ))

“Nếu ông nói ‘Bismillah (nhân danh Allah)’ thì thiên thần sẽ đưa ông lên trời và mọi người sẽ nhìn theo ông.”

Trong giây phút khốc liệt này Allah cho hai thiên thần Jibreel ﷺ và Mi-kaa-il ﷺ xuống yểm trợ cho Rosul ﷺ và phụ giúp đoàn quân Muslim chiến đấu. Hai vị thiên thần hiện ngang tấn công vào hàng ngũ địch làm họ rối loạn, cũng trong lúc này những vị bằng hữu khác đang cố gắng hết sức chạy đến bảo vệ Rosul ﷺ người đầu tiên trong họ đó là Abu Bakr ﷺ cùng với ông U'baidah bin Jarroh ﷺ, Abu Bakr chạy đến gỡ hai mảnh sắt còn dính trên mặt Rosul ﷺ cũng trong lúc này phát hiện được, hai chiếc răng cửa của Người đã bị gãy. Khi Rosul được ﷺ chăm sóc tạm ổn hai người họ quay sang chăm sóc Tolhah bin U'baidillah vì ông cũng đã bị thương rất nặng.

Trong thời khắc này Abu Du-jaa-nah, Mos-a'b bin U'mair, U'mar bin Al-Khottob, Aly bin Abu Tolib và những người khác kéo đến chi viện, bên Đa Thần cũng ồ ạt kéo đến viện trợ cho phe mình thêm mạnh. Tại đây, hai bên tiếp tục đụng độ nhau thêm ác liệt, các vị Sohabah luôn xả thân để được bảo vệ Rosul ﷺ người thì ném đá, người đầu kiếm, người thì dùng thân mình làm cái chield hứng tên bắn vào Rosul ﷺ.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Nhiệm vụ của Mos-a'b bin U'mair là cầm cờ lệnh, do tình thế hỗn và tướng mạo giống Rosul ﷺ nên ông bị kẻ thù nhắm vào ông mà chém, thế là Mos-a'b bị chém đứt cánh tay phải nhưng ông vẫn cố sức dùng bàn tay trái để giữ lá cờ và rồi cánh tay còn lại của ông cũng chung số mạng như tay phải nhưng ngọn cờ vẫn luôn phát phới trên trời xanh bởi ông cố quỳ xuống dùng hai chân và cố để dựng cờ lên nhưng không được bao lâu thì bị Abdullah bin Qo-mi-ah chém chết, vậy mà Abdullah bin Qo-mi-ah cứ tưởng mình đã giết được Rosul ﷺ nên ông vui mừng hơn hờ la lên: "*Mohammad đã bị tôi giết rồi*". Tin đồn thất thiệt này được loan đi một cách chớp nhoáng nên người Đa Thần dùng tay vì họ tưởng đâu đã đạt được mục đích.

۱۸.۳- موقف عامة المسلمين بعد التطويق:

18.3- Tình hình chung của phe Muslim sau khi bị bao vây:

Trong khi những người Muslim đang thu gom chiến lợi phẩm do kẻ thù bỏ chạy thì bỗng bị Kholid bin Waleed tấn công từ phía sau, chưa kịp chống đỡ thì lại bị những người bỏ chạy lúc được tin hiệu quay trở lại, thế là phe Muslim nằm trong vòng vây của Quraish. Lúc này những người Muslim trở nên vô cùng lúng túng do không có người chỉ huy nên họ chạy tán loạn, có người hướng về phía nam mà chạy một mạch cho đến Madinah, có người chạy về căn cứ ở trên núi Uhud, có người chạy hướng về Rosul ﷺ để bảo vệ cho người như được nhắc ở trên còn đa số thì vẫn bị bao vây. Do bị tâm lý hoảng loạn không hợp nhất và không có người chỉ huy nên không ai còn nghe ai nữa nên đâm chém túi bụi không phân biệt được địch hay ta như trường hợp của ông Al-Yamaan đã chém chết cha của ông Huzaiifah giết lầm. Tình hình Muslim đang rất là lộn xộn thì trở nên thảm hại hơn nữa khi tin đồn thất thiệt rằng Rosul ﷺ đã bị giết đã làm cho tinh thần của một số Sahabah sụp đổ hoàn toàn, họ bỏ kiếm không chiến đấu nữa cũng không màng đến mạng sống, có người thì can đảm hơn nói: "*Các người hãy chết như Rosul ﷺ đã chết.*" Và có người thì liền phá vòng vây chạy xem tin tức thật hư ra sao.

Trong lúc tưởng như tất cả sẽ thuộc về Quraish thì ông Ka'b bin Malik từ xa nhìn thấy Rosul ﷺ đang cố chen chúc đi đến họ, ông tận mắt nhìn thấy gương mặt Rosul ﷺ và trên đầu đang đội nón giáp sắt. Khi ông Ka'b bin Malik chắc chắn đó là Rosul ﷺ thì ông la lên: "*Hỡi những anh em Muslim, Rosul ﷺ còn sống đây mà!*" Những người Muslim nghe tiếng của ông vang vọng thì họ vội vã trở về tụ họp bên Rosul ﷺ gần ba chục vị Sahabah, họ tấn công quân thù để mở đường cho Rosul ﷺ đi về căn cứ trên núi Uhud. Thấy vậy quân Đa Thần cố phản công để giết Rosul ﷺ nhưng vô ích, ngược lại họ bị giết liên tiếp hai người bởi lúc này người Muslim trở nên lợi thế hơn, hùng mạnh hơn sau khi đã phải trả giá rất đắt đỏ cho việc tự bỏ núi Al-Rumaah làm trái ngược lệnh của Rosul ﷺ.

۱۸.۴- في الشعب:

18.4- Trên đường lên núi.

Sau khi những người Muslim thoát khỏi vòng vây bao vây của Quraish và an toàn rút quân về căn cứ nên giữa hai bên không có đánh nhau trực diện mà chỉ có

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đánh nhau lẻ tẻ. Từ đó họ rút về sân chiến trường lúc nầy để phanh thây những người Muslim đã chết, họ cắt lỗ tai, mũi, bộ sinh dục rồi xiêng thành sấu, ngoài ra họ còn mổ bụng những người Muslim đã chết như bà Hind bint U'tbah đã mổ bụng Hamzah và móc ruột, gan ông ra ngoài.

Ông Ubai bin Kholaf ngạo mạn xông đến muốn giết chết Rosul ﷺ nhưng ông bị Rosul ﷺ dùng cây giáo đâm vào xương đòn gây thương tích rất nặng làm ông rơi xuống ngựa vài lần trên đường trở về với Quraish, vết thương đó làm ông yếu dần đi trên đường về và chết tại Safr khi đến gần Makkah.

Ông Abu Sufyaan và Kholid bin Waleed chỉ huy quân lính kéo nhau tấn công lên núi. Họ tiến lên núi nhưng bị ông U'mar bin Al-Khottob và những người Muslim khác chống cự lại nên họ thể tiến lên núi được. Có sử ghi lại ông Sa'd bin Abi Waqqos đã giết được ba người của quân thù.

Trong trận chiến này, số tử vong của Đa Thần giáo là hai mươi hai người, có sử ghi là ba mươi bảy người, còn bên Muslim thì số tử trận lên đến bảy chục: bốn mươi người thuộc dòng tộc Al-Khozroj, hai mươi bốn người thuộc dòng tộc Al-Aws, bốn người thuộc dân Al-Muhajirin, một người Do Thái và có sử ghi lại thêm một số người khác nữa.

Sau cuộc tấn công không thành của Abu Sufyaan và Kholid bin Waleed nên Quraish chuẩn bị cuốn gói về Makkah. Trong lúc đó Rosul ﷺ đã an toàn nơi căn cứ thì Aly bin Abu Tolib mang nước từ Al-Mihros tại núi Uhud cho Rosul ﷺ uống nhưng do nước có mùi nên Người không uống mà chỉ rửa mặt và xối lên đầu. Do rửa nước làm cho vết thương chảy máu không cầm được, thấy vậy Fatimah đốt ít chiếu làm bằng rom và lấy tro đắp lên vết thương thì mới làm cho máu ngưng chảy. Chốc lát sau Muhammad bin Muslamah mang nước đến từ Sha-e' đến thì Rosul ﷺ mới uống, xong Người cầu xin Allah ban điều tốt cho ông với số nước đã mang đến và khi đến giờ Solah Zuhr Người đã hành lễ ngời và những người Sohabah khác cũng ngời theo.

Sau đó, đến phần tiếp tế nước của những phụ nữ Al-Muhajirin và Al-Ansaar gồm: bà A-y-shah, Um Ayman, Um Salim, Um Salit.

١٨٠٥ - حوار وقرار:

18.5- Sự đối đáp và nghị quyết.

Trước khi quân Đa Thần quyết định rút quân trở về thì ông Abu Sufyaan leo lên đỉnh đồi và nói: "*Muhammad còn đó không?*" không một ai trả lời, Abu Sufyaan tiếp tục lên tiếng: "*Trong các người, con của Abu Quhaafah (Abu Bakr) còn đó không?*" Không ai lên tiếng trả lời. Ông tiếp tục hỏi: "*Trong các người có ai là U'mar bin Al-Khottob không?*" cũng không ai trả lời vì Rosul ﷺ không cho phép ai trả lời. Thấy vậy, ông Abu Sufyaan tiếp: "*Như vậy tất cả những người đó các người đã liệm hết rồi sao?*" Ông U'mar không cầm được lòng giận, lên tiếng: "*Hỡi kẻ thù của Allah, tất cả những người mà người nêu danh đều còn sống và nghe thấy tiếng người. Họ sẽ sống để chứng kiến sự trừng phạt của Allah đối với người.*"

- Nghe vậy ông Abu Sufyaan tiếp: "*Các người cũng vậy, sẽ chứng kiến sự trừng phạt, đừng trách ta*". Rồi ông tiếp: "*Hubah của chúng ta là Đấng Cao Cả*".

- Nghe vậy Rosul ﷺ dạy họ trả lời: "*Allah mới là Đấng Tối Cao và Vĩ Đại*".

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- Ông Abu Sufyaan tiếp: “*Đáng Hùng Vĩ là của chúng ta, chứ không phải của các người.*”

- Rosul ﷺ dạy họ trả lời và tất cả cùng thốt lên: “***Allah là Chủ Nhân của chúng ta chứ không phải của các người***”.

- Ông Abu Sufyaan tiếp: “*Các người đã học được bài học chưa? Ngày hôm nay ta đã cho các người học lại bài học ở Badr. Chiến tranh là thắng hoặc thua.*”

- Ông U'mar liền đáp: “*Không thể giống nhau được. Chúng tôi bị chết sẽ được vào thiên đường, còn các người thì vào địa ngục*”.

- Ông Abu Sufyaan liền tiếp: “*Như vậy chúng ta đã thua hay sao mà các người kiêu căng, tự hào như vậy?*” Ông nói tiếp: “*Thề bởi Allah, tôi muốn ông nói thật với U'mar! có phải bọn ta đã giết được Muhammad phải không?*”

- Ông U'mar trả lời: “*Không, Người đang nghe những gì người nói.*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Ta tin lời người hơn lời của Ibnu Qo-mi-ah*”. Sau đó, ông Abu Sufyaan lớn tiếng nói: “*Chúng ta hẹn gặp nhau lại vào năm sau tại Badr.*”

Nghe vậy, Rosul ﷺ ra lệnh cho mọi người nói: “***Được, đó là sự hứa hẹn giữa chúng ta.***”

١٨.٦- رجوع المشركين وقيام المسلمين بتفقد الجرحى ودفن الشهداء:

18.6- Phe Đa Thần rút quân, người Muslim lo chăm sóc những người bị thương và chôn cất những tử sĩ.

Xong cuộc đàm thoại ông Abu Sufyaan quay về đoàn quân ra lệnh tất cả rút quân trở về Makkah. Trước khi ra đi, ông leo lên lưng lạc đà và cột ngựa đi theo bên cạnh, điều đó chứng tỏ ông có ý định thật sự trở về Makkah. Đó cũng là sự che chở, là hồng ân của Allah đối với người Muslim, đặc biệt là dân cư Madinah, bởi vì trong thành phố Madinah lúc này không có một dân quân nào để bảo vệ thành trì, nếu họ tấn công vào thành thì dễ như trở bàn tay nhưng Allah muốn thay đổi lòng con người và quyết định như thế nào tùy ý Ngài.

Sau khi Quraish rút quân, những người Muslim liền xuống núi đi thu dọn chiến trường, lo chăm sóc băng bó cho những người bị thương và chôn cất tử sĩ. Những tử sĩ nào đã được chuyển về Madinah trước thì Rosul ﷺ ra lệnh cho đem về nơi chiến trường mà chôn cất với bộ đồ mà họ đang mặc lúc ra trận, không tắm janazah cũng như không Solah cho họ. Ngôi mộ được đào sâu để chôn hai hoặc ba người cùng một mộ. Có những tử thi không có mặc đồ lúc chôn là vì khi chết bị kẻ thù đã xé quần áo của họ, bây giờ họ được chôn chung một bộ đồ với người bạn nhưng dùng cỏ chanh ngăn cách giữa hai người. Những người nào thuộc lòng nhiều về kinh Qur'an thì được nằm sâu ở phần dưới mộ, rồi mới đến người kế tiếp. Sau đó, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَنَا شَهِيدٌ عَلَى هَؤُلَاءِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

“**Ta sẽ là nhân chứng cho những người này vào Ngày Sau.**”

Có một chuyện lạ xảy ra là khi những người Muslim đi thu dọn chiến trường thì thấy xác của ông Handolah bin Abi A'mir nhỏ nước thì được Rosul ﷺ giải thích:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَغْسِلُهُ))

“**Thiên thần đang tắm cho ông ta.**” Và câu chuyện của ông là: “Lúc đó, ông Handolah chỉ là một thanh niên vừa mới lập gia đình, khi nghe lệnh tổng động viên đi chiến đấu thì ông vội từ giả vợ để lên đường ra mặt trận. Ông tham gia vào trận chiến và hiên ngang chiến đấu cho đến khi trút hơi thở cuối cùng (tử vì đạo), nhưng ông vẫn còn trong tình trạng junub (chưa kịp tắm bắt buộc phải làm sạch sau khi gần gũi với vợ). Vì vậy, sau khi ông tử trận, thiên thần xuống tắm junub cho ông nên Handolah được gọi: ‘*Người được thiên thần tắm*’.

Còn nói về hai ông Hamzah bin Abdul Muttolib và Mos-a'b bin U'mair, khi đem than xác hai ông đem chôn, Sahabah kéo áo để che đầu thì lộ hai chân, nếu che hai chân thì lộ mặt, nên sau cùng họ quyết định che mặt và lấy cỏ chanh che chân hai người lại.

١٨.٧- إلى المدينة و في المدينة:

18.7- Trở về và đóng quân tại Madinah.

Sau khi Rosul ﷺ và những người Muslim thu dọn chiến trường, chôn cất những tử sĩ, cầu xin cho những chiến sĩ đã tử vì đạo xong thì họ trở về Madinah. Dân chúng ở Madinah nhất là phụ nữ đổ xô ra đường ngóng chờ tin tức của chồng, con, hay anh em của họ. Rosul ﷺ đã gặp được họ trên đường về và Người dừng chân để chia buồn, cầu nguyện sự an lành, hồng phúc cho những người có chồng, có con, anh em, họ hàng đã chết ngoài mặt trận. Trong khi đó, có một phụ nữ của bộ lạc Dinaar có cha, chồng và anh (hoặc) em trai vừa chết trong chiến trận vừa qua thì mọi người đến chia buồn bà ta nhưng bà lại hỏi thăm tin tức của Rosul ﷺ. Những người có mặt trả lời: “*Alhamdulillah, Rosul ﷺ bình yên vô sự như những gì cô yêu*”. Bà ấy nói: “*Hãy chỉ cho tôi thấy Rosul ﷺ đứng ở đâu*”. Khi bà nhìn thấy rõ ràng hình ảnh của Rosul ﷺ đứng an toàn ở đó rồi, bà nói: “*Tất cả những gì đã xảy ra đều là chuyện không đáng, miễn Người được an toàn vô sự.*”

Đêm đó, những người Muslim thay phiên nhau ngủ để canh chừng cửa ngõ vào Madinah. Họ cũng thay phiên nhau canh chừng an ninh cho Rosul ﷺ mặc dù họ rất mệt mỏi với những vết thương trên mình, buồn bã và đau đớn. Theo ý của Rosul ﷺ là nên đi theo dõi tình hình của địch nếu có động tĩnh nào hoặc họ có ý trở về tấn công thì để báo động cho toàn thể một cách nhanh chóng để bảo vệ.

١٨.٨- غزوة حمراء الأسد:

18.8- Trận chiến Hamró Al-Asad:

Sáng dậy, Rosul ﷺ kêu gọi và ra lệnh chỉ cho những người Muslim đã tham gia vào trận Uhud mới được ra trận để chặn đứng kẻ thù. Tất cả cùng thốt lên: “*Chúng tôi đã nghe và tuân lệnh*”. Họ ra đi đến Hamró Al-Asad cách xa Madinah khoảng 12,8 km và đóng quân ở đó.

Những người Đa Thần thì đóng quân ở Rawhá cách Madinah khoảng 57,6 km. Họ tính toán và tranh luận với nhau về việc trở về tấn công Madinah. Họ tiếc rẻ vì đã bỏ lỡ cơ hội quý báu đó.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Trong khi đó, ông Ma'bad bin Abu Ma'bad Al-Kho-zaa-y' là người thường đưa ý kiến cho Rosul ﷺ tìm đến gặp Rosul ﷺ ở Hamró Al-Asad và được thuật lại những gì đã xảy ra tại Uhud. Xong Rosul ﷺ ra lệnh cho ông tìm cách đến gặp ông Abu Sufyaan mà bảo ông ta từ bỏ ý định tấn công Madinah. Ông Ma'bad ra đi và gặp Abu Sufyaan và đoàn quân tại Al-Rawhá rồi nói những lời lẽ hù dọa: *"Quả thật, Muhammad đã xuất binh với lực lượng hùng hồn chưa từng thấy trước đó, họ sẽ thiêu rụi các người với lòng căm thù của họ mà tôi chưa từng thấy bao giờ, nếu các người không đi thì không còn kịp nữa bởi họ đang tiến đến từ phía sau ngọn đồi này."*

Sau khi nghe ông Ma'bad hù dọa thì giới lãnh đạo Đa Thần cảm thấy lo ngại cho sự đụng độ này. Ngay cả ông Abu Sufyaan cũng cảm thấy lo ngại và lo việc rút quân cho nhanh chóng, nên họ lập mưu là bảo người phóng ngựa nhanh hù dọa đoàn quân Muslim và lời lẽ đó được Allah kể rằng:

﴿إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَبَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ﴾ آل عمران: ١٧٣

﴿**Quả thật, những người (Đa Thần) đã tập trung đến tấn công quý vị. Bởi thế hãy sợ chúng.**﴾ Ali I'mron: 173 (chương 3). Họ nói thế để người Muslim sợ hãi đừng đuổi theo họ để có cơ hội rút về Makkah.

Về phía Muslim không vì lời hù dọa đó mà làm họ nản lòng hay sợ hãi mà ngược lại:

﴿فَرَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ آل عمران: ١٧٣

﴿**Nhưng điều đó chỉ làm tăng thêm Đức Tin của họ bởi vì họ đã nói: “Allah đủ giúp chúng tôi (chống lại kẻ thù) bởi vì Ngài là Đấng Bảo Trợ Ưu Việt.**﴾ Ali I'mron: 173 (chương 3). Những chiến sĩ Muslim đóng quân tại Hamró Al-Asad đến ngày thứ tư mới trở về Madinah, như Allah miêu tả về họ:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّسَهُمْ سُوءٌ وَأَتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾﴾ آل عمران: ١٧٤

﴿**(Những người Muslim) đã trở về nhà với Ân Huệ và Thiên Lộc của Allah. Họ đã không gặp điều rủi ro nào, và họ đã làm theo sự hài lòng của Allah. Và Allah có Vô Vàn Thiên Lộc Vĩ Đại.**﴾ Ali I'mron: 174 (chương 3).

Chương XIX

أحداث وغزوات

Những Biến Cố & Trận Chiến

Cuộc chiến xảy ra tại Uhud đã đem lại tiếng vang không tốt lành đối với người Muslim bởi vì kẻ thù đã tuyên truyền và phao tin thất thiệt về người Muslim. Sau đó lại xảy ra những biến cố bất lành qua những cuộc đụng chạm nhỏ khác. Chúng tôi xin thuật lại vài biến cố quan trọng như sau:

۱۹.۱- حادث الرجيع:

19.1- Biến cố tại Al-Roje':

Có một số người đàn ông nọ từ bộ lạc A'-dhol và Qoroh đến gặp Rosul ﷺ và nói ở vùng ông ta có rất nhiều người muốn theo Islam và yêu cầu Rosul ﷺ gửi những người đi truyền bá đạo giáo và dạy họ về kinh Qur'an. Rosul ﷺ liền chọn mười người để gửi đi và cử ông A'sim bin Thabit làm trưởng đoàn. Khi đoàn người đi truyền giáo đi đến Al-Roje' thì bị phản bội bởi những người đàn ông đó cấu kết với dòng tộc Lehyaan thuộc bộ lạc Huzail với một trăm tay bắn cung bao vây mười người Sahabah đang ở trên vùng đất cao. Sau đó, họ thương lượng và hứa với nhóm người đi truyền đạo nếu họ xuống núi thì họ sẽ không bị tấn công nhưng ông A'sim từ chối không chịu xuống mà cùng với nhóm bạn chống trả lại thế là họ bị giết chết bảy người. Đến đây, nhóm bội ước hứa thêm lần nữa là nếu xuống thì sẽ không bị tấn công nhưng khi ba người xuống thì bị bao vây và tấn công. Một trong ba người nói: *"Đây không phải là lần đầu mà họ bội tín."* nên ông ta chống cự và bị giết. Hai người còn lại bị bắt trói đem về Makkah để bán. Hai người đó là ông Khubaib bin A'dy và ông Zaid bin Al-Da-thin-nah, ông Khubaib bin A'dy đã giết Al-Harith bin A'mir bin Nawfal trong trận Badr nên bị con gái hoặc em trai của kẻ thù mua về trả thù, Khubaib đã bị nhốt và hành hạ một thời gian rồi bị đưa đến Al-Tan-i'm để giết ông, tại Tan-i'm ông đã hành lễ Solah hai Rak-at cầu xin Allah trừng phạt họ và nói lên những dòng thơ sau:

وَلَسْتُ أَبَالِي حِينَ أُقْتَلُ مُسْلِمًا
عَلَى أَيِّ جَنْبٍ كَانَ فِي اللَّهِ مَصْرَعِي
وَدَلِكِ فِي ذَاتِ الْإِلَهِ وَإِنْ يَشَاءُ
يُبَارِكُ عَلَى أَوْصَالِ شَلْوٍ مُمَرَّعٍ

*"Tôi không màng khi bị giết trong khi tôi là Muslim.
Dù chết trong tình trạng nào, tôi cũng được gần với Allah.
Đó là quyền uy cao thượng của Allah muốn ban cho ai.
Ngài sẽ ban ân huệ và hài lòng với ai, dù có chống lại Ngài."*

Nghe vậy ông Abu Sufyaan nói: *"Chắc người sẽ mừng lắm khi người được an toàn với gia đình. Trong khi đó, chúng tôi đang giết hại Muhammad"*. Ông Khubaib trả lời: *"Thề bởi Allah làm chứng, tôi sẽ không vui mừng chút nào với gia đình tôi"*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

trong khi Muhammad ở một nơi nào đó rồi bị gai đâm làm cho Người bị đau.” Sau đó, ông U'qbah bin Al-Harith bin Al-A'mir liền giết ông Khubaib để trả thù cho cha của ông ta.

Về phần ông Zaid bin Al-Da-thin-nah trước kia đã giết ông Umaiyah bin Mu-har-rith ở trận Badr nên khi ông bị bắt đem về Makkah bán thì con ông Umaiyah là ông Sofwaan bin Umaiyah mua và giết để trả thù cho cha. Trước khi bị giết, ông cũng trả lời với ông Abu Sufyan như ông Khobib đã trả lời khi họ nói đến Nabi Muhammad ﷺ.

Trong khi đó, Quraish sai người đến tìm thân xác của ông A'sim nhưng Allah đã sai thiên thần đến chôn cất xác ông ta vì ông ta đã thề với Allah là không muốn những người đa thần đụng đến thân thể ông ta cũng như lúc sống ông không đụng đến thân thể của người đa thần. Vì thế Allah đã che chở cho thân xác ông sau khi ông bị họ giết.

۱۹.۲ - مأساة بئر معونة:

19.2- Biến cố tại giếng nước Mu-a'w-wa-nah.

Cũng trong những ngày xảy ra tai biến ở Al-Roje', một tai biến khác khốc liệt hơn đã xảy ra và câu chuyện sau: Nguyên nhân có ông Abu Al-Bar-ró A'mir bin Malik, nổi tiếng là người có miệng lưỡi, nói chuyện rất hay, giao thiệp rộng. Ông gặp Rosul ﷺ ở Madinah, Rosul ﷺ kêu gọi ông vào Islam. Ông ta từ chối nhưng không phản đối lại mà nói là hi vọng những người dân ở vùng Najd sẽ chấp nhận Islam nếu có ai đến đó để kêu gọi họ. Ông ta nói: *“Vì tôi sống ở bên cạnh họ nên hiểu biết nhiều về người dân ở đó”*. Nghe vậy, Rosul ﷺ tuyển chọn bảy chục vị Sahabah hiểu biết Islam và thuộc kinh Qur'an để đi đến đó truyền bá Islam. Đoàn người đi truyền bá đến giếng nước Mu-aw-wa-nah thì dừng chân ở đó và ông Harom bin Milhaan mang thư kêu gọi của Rosul ﷺ đến cho kẻ thù của Allah là ông A 'mir bin Al-Tufail. Khi được thừa A'mir bin Al-Tufail không đọc, ngược lại sai người đâm lên sau lưng và mũi giáo trở người ông Harom. Khi bị đâm vào lưng, ông Harom nói: *“Allahhu-Akbar (Allah Vĩ Đại), tôi đã chiến thắng rồi hỡi Chủ Nhân của Kab'ah.”*

Kẻ thù của Allah kêu gọi bộ tộc A'mir tham gia vào việc phục kích nhưng họ không đáp ứng nhiều bởi họ kính nể ông Abu Barró. Ông A'mir xoay qua kêu gọi dòng tộc Salim thì được hưởng ứng một cách nồng nhiệt với những anh hùng nổi tiếng của họ như ông Ro'l, Zakwaan và U'soiyah. Sau đó họ bao vây đoàn người đi truyền đạo nhắm vào họ mà giết chỉ còn hai người trong số họ còn sống đó là Ka'b bin Zaid thì bị thương rất nặng tưởng đâu chết nhưng ông hồi phục từ từ và sau đó tử chiến trong trận Al-Khondaq và người thứ hai là A'mr bin Umaiyah Al-Dhom-ry ông cùng Al-Munzir bin U'qbah từ xa nhìn thấy chim chóc bay tán loạn hai người biết có chuyện xảy ra. Cho nên cả hai xông vào chiến đấu, ông Al-Munzir bin U'qbah thì bị giết còn A'mr bin Umaiyah Al-Dhom-ry bị bắt làm tù binh. Mọi người báo tin cho A'mir bin Al-Tufail rằng A'mr thuộc bộ tộc Mu-dhor thì ông A'mr liền nắm đầu ông kéo lê dưới đất rồi thả ông tự do bởi trước kia ông A'mr đã từng phóng thích mẹ ông.

Trên đường trở về Madinah, ở tại Al-Qorqoroh ông A'mr bin Umaiyah gặp hai người từ bộ lạc Kilaab, tưởng đâu hai người này là kẻ thù nên ông giết hai người đó

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

mà không biết họ đã giao ước với Rosul ﷺ. Khi ông đến Madinah, ông báo lại những gì đã xảy ra và nói về hai người bị ông giết. Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَقَدْ قَتَلْتُمْ قَتِيلَيْنِ لِأَدِيَّتَهُمَا))

“Ông đã giết hai người đã được giao ước với chúng ta nên chúng ta phải bồi thường.”

Rosul ﷺ rất đau buồn cho những gì đã xảy ra tại Al-Roje' và giếng nước Mu-aw-wa-nah. Những biến cố này xảy ra trong cùng một tháng đó là vào tháng Sofar (tháng 2) năm thứ tư của Hijry và có sử thuật lại: hai biến cố đau thương này đến với Rosul ﷺ vào cùng một đêm nên Rosul ﷺ đã cầu nguyện Qunut cho những người tử vì đạo đó trong suốt ba mươi ngày liền trong lễ Solah Fajr. Cho đến khi Allah truyền lệnh cho Rosul ﷺ về họ với ý nghĩa như sau:

قَالَ تَعَالَى عَنْهُمْ: ((أَبْلِغُوا عَنَّا قَوْمَنَا: أَنَّا لَقِينَا رَبَّنَا فَرَضِي عَنَّا وَرَضِينَا عَنْهُ))

“Hãy thông báo với quần chúng của chúng tôi là chúng tôi đã được hội ngộ với Đấng Chủ Nhân của chúng tôi, Ngài đã hài lòng về chúng tôi và chúng tôi thật hài lòng vì Ngài.” nên sau đó Rosul ﷺ mới ngưng không cầu xin Qunut vào buổi sáng nữa.

Chương XX

غزوة نبي النصير

Trận Chiến Với Bộ Tộc Al-Nu-dhoir

Bộ tộc Al-Nu-dhoir có âm mưu ác độc và ghê gớm hơn những nhóm A'-dhol và Qoroh, thâm độc hơn những kẻ đã xát hại những vị Sohabah ở giếng Mu-aw-wanah. Họ đến đòi hỏi Rosul ﷺ tụ họp ở nơi nào đó để họ cùng đến nghe giảng đạo, nghe kinh Qur'an, tranh luận với nhau về tôn giáo và họ sẽ vào Islam nếu thuyết phục được họ. Sau đó, cuộc hẹn đã được chỉ định nơi chốn và ngày giờ. Khi đó, những người của bộ lạc này thống nhất âm mưu với nhau là khi đến nơi hẹn đều mang theo dao ngắn, giấu kín trong áo. Những người Muslim thì vô tình chỉ chờ ngày hẹn sẽ đến. Khi đó, nguồn tin chính thức về âm mưu ác độc của họ đến với Rosul ﷺ nên Rosul ﷺ ra lệnh phải thanh trừ họ.

Có sử ghi lại: Khi ông A'mr bin Umaiyah Al-Dhom-ry trở về báo tin là đã giết đi hai người thuộc bộ tộc Kilaab do không biết hai người đã có hiệp ước với Rosul ﷺ nên Rosul ﷺ cùng với một vài bạn hữu của Người đến bộ tộc Al-Nu-dhoir để nói chuyện về việc bồi thường sự giết lầm mà hai bên đã giao ước. Khi đến nơi, họ nói với Rosul ﷺ: *"Hỡi Abu Qo-sim, hãy tự nhiên mà ngồi nghỉ ở đó rồi chúng ta sẽ nói chuyện sau"*. Nghe vậy, Rosul ﷺ ngồi dựa vào vách tường mà nghỉ. Họ thấy Rosul ﷺ và Sohabah không để ý nên chúng tìm mưu kế, cùng lúc Shayton (quỷ Sa-tăng) xúi dục họ nên họ bàn với nhau: *"Ai trong chúng ta dám khiêng cục đá này và thả xuống đầu của ông ta (Nabi) cho chết?"* Lập tức kẻ bất hạnh nhất A'mr bin Jahhaash xung phong thi hành. Liên lúc đó, Đại Thiên Thần Jibreel ﷺ xuống báo tin cho Nabi ﷺ về âm mưu của những người này nên Nabi ﷺ liền đứng dậy và bỏ nơi đó gấp để trở về Madinah. Khi đến nơi, Nabi ﷺ gặp bạn hữu và báo tin âm mưu sát hại Người nên ra lệnh bao vây và diệt trừ những người đó.

Sau đó, Rosul ﷺ gửi ông Muhammad bin Maslamah đến nói chuyện với họ. Ông nói với họ: *"Các người hãy ra khỏi Madinah, các người không được phép ở cùng với tôi tại đây, các người có thời gian là mười ngày để chuẩn bị. Sau đó, còn thấy bất cứ ai thì y sẽ bị chém đầu."* Họ bắt đầu chuẩn bị trong vài ngày để ra đi nhưng đầu não nhóm đạo đức giả Abdullah bin Ubai đến nói với họ: *"Đừng đi, hãy ở lại với chúng tôi, chúng tôi có đến hai ngàn người. Họ sẽ cùng chiến đấu bên cạnh các người, họ sẽ chết như các người chết, dòng tộc Quroi-dhoh và dòng tộc Gho-tofaan sẽ trợ lực cho các người."* Lời nói của đầu não đạo đức giả được nhắc trong Qur'an như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْنَ أَخْرَجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نَطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِن قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ﴾ الحشر: ١١

«Nếu các anh bị trục xuất, chúng tôi sẽ ra đi cùng với các anh và chúng tôi sẽ không bao giờ nghe theo một ai về vấn đề của các anh, và nếu các anh bị tấn công, chúng tôi sẽ trợ chiến các anh.» Al-Hashr: 11 (chương 59).

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Họ nhận thấy an toàn, lực lượng thêm mạnh. Vì vậy, họ nói với Rosul ﷺ: “Chúng tôi sẽ không ra đi. Nếu Người muốn làm gì thì cứ làm.”

Khi nghe họ trả lời như vậy, Rosul ﷺ liền hô to Allahu Akbar (Allah Vĩ Đại) và những vị Sahabah đồng hô vang Allahu Akbar. Rosul ﷺ bảo ông Ibnu Um Maktum ở lại cai quản Madinah và giao cờ lệnh cho ông Aly bin Abu Tolib, rồi xuất quân trong đêm tiến đến bao vây họ, không cho một người nào có thể lọt ra ngoài. Song người Muslim lên kế hoạch tấn công họ thì bị họ phản công bắn tên và ném đá từ bên trong ra, do có nhiều cây chà là và vườn tược yểm trợ nên cung tên từ ngoài không thể hại được họ. Lập tức Rosul ﷺ ra lệnh cho đốn và đốt bỏ cây cối, cùng lúc đó Allah đã thay đổi lòng dạ làm họ trở nên sợ hãi nên họ chịu đầu hàng sau sáu đêm dài bị bao vây, có sử ghi lại đến mười lăm đêm, với điều kiện là họ phải rời bỏ Madinah. Trong khi thấy đoàn quân Muslim bao vây thì bộ tộc Quroi-dhoh không dám động quân đến che chở và ngay cả tên trùm đạo đức giả cũng không dám ra mặt mặc dù họ đã hứa hẹn sống chết với nhau. Hành động này của chúng giống như việc làm của Shayton:

قَالَ تَعَالَى: ﴿كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ﴾ الحشر: ١٦

﴿(Đồng minh của chúng đã lừa gạt chúng) giống trường hợp của Shayton đã lừa gạt con người khi nó bảo (con người): “Anh chớ tin (Allah, hãy phủ nhận Ngài đi)”. Bởi thế, khi y (con người) hết tin (Allah) thì nó lại nói: “Tôi không dính dấp gì, hoàn toàn không liên can đến những gì anh làm.”﴾ Al-Hashr: 16 (chương 59).

Rosul ﷺ cho phép họ mang theo tất cả những gì họ cần, ngoại trừ vũ khí. Vì vậy, họ mang theo bất cứ những gì họ có thể đem theo. Họ mang cả những cánh cửa, cửa sổ, nóc nhà, vách tường, rường cột hay bất cứ những gì họ có thể tháo ra và đem theo được, hình ảnh đó Allah đã phán như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يُخْرِجُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ﴾ الحشر: ٢

﴿Chúng tự đập phá nhà cửa chúng bằng chính bàn tay chúng và bằng những bàn tay của những người tin tưởng. Bởi thế hãy tiếp thu (bài học) cảnh cáo, hỡi những kẻ có đôi mắt biết nhìn.﴾ Al-Hashr: 2 (chương 59).

Đại đa số họ cùng với những người lớn tuổi đã dừng chân tại Khoibar, chỉ có một nhóm nhỏ thì đi qua Shaam định cư.

Rosul ﷺ đã phân chia riêng phần đất và nhà cửa của bộ tộc Al-Nu-dhoir cho những người li hương đầu tiên đến. Trong sự phân chia đó, cũng có phần cho ông Abu Du-jaa-nah và Sahl bin Hanif thuộc dân Al-Ansaar vì sự nghèo khó của họ. Rosul ﷺ cũng dùng chiến lợi phẩm này chu cấp cho gia đình Người với số lương thực sống được một năm. Còn vũ khí và ngựa thì xung vào quân đội để trang bị cho quân sĩ. Trong số vũ khí tịch thu được gồm năm chục áo giáp, năm chục cái nón sắt, ba trăm bốn mươi cây kiếm.

20.1- Trận chiến Badr như đã hứa:

Như chúng tôi đã thuật ở trên, ông Abu Sufyaan giao ước tại núi Uhud sẽ đánh trận với người Muslim vào năm tới tại Badr trước khi ông rút quân trở về Makkah. Khi đến tháng Sha'baan (tháng 7) năm thứ Tư Hijry, Rosul ﷺ ra quân đi đến Badr như đã hẹn. Người cùng quân sĩ chờ đợi quân của Abu Sufyaan ở đó tám ngày. Cùng tháp tùng với Rosul ﷺ có hơn một ngàn năm trăm binh sĩ và mười con ngựa chiến. Rosul ﷺ đã giao cờ chỉ huy cho ông Aly bin Abu Tolib và giao quyền quản trị Madinah cho ông Abdullah bin Ro-waa-hah.

Về phía ông Abu Sufyaan, ông xuất quân với lực lượng gồm hai ngàn quân và năm chục con ngựa chiến. Ông ra đi đến cuối vùng đất Al-Zohron và dừng quân tại Mujinnah – một giếng nước nổi tiếng tại khu vực đó –. Ngay từ khi xuất binh Abu Sufyaan cảm thấy lo lắng và sợ hãi cho đến giờ phút này cũng thế nên ông nói với thuộc hạ rằng: *“Tôi nghĩ, năm nay là năm được mùa. Cây cối, rau cải mọc đầy vườn. Nước uống và sữa tươi không thiếu. Hãy đợi đến năm khô cằn, thiếu thốn thì tốt hơn. Theo tôi, chúng ta hãy quay trở về”*. Sau đó, đoàn quân rút về, không đụng chạm và xảy ra biến cố nào.

Đối với những người Muslim thì trong lúc chờ đợi, họ mua bán, trao đổi hàng hóa với dân địa phương và những người qua lại. Đó cũng là phương tiện để dùng làm lộ phí trong lúc họ kéo dài thời gian chờ đợi ở đó. Sau đó họ trở về mà hai bên không gặp nhau cũng như không đụng chạm với nhau trong thời gian hơn một năm trời. Nhân cơ hội rảnh tay đối phó với Quraish, Rosul ﷺ lo việc thanh trừ và chặn đứng những đám cướp đường dọc theo đường buôn bán của những thương buôn kéo dài đến Dawmah Al-Jandal. Cuộc thanh trừ này kéo dài đến tháng Robe Al-Awwal (tháng 3) năm thứ Năm của Hijry. Từ đó, Allah đã ban cho những thương buôn và dân chúng đi lại được bình yên và an tâm ở mọi khu vực mà người Muslim đã kiểm soát.

Chương XXI

غزوة الأحزاب

Trận Chiến Al-Ahzaab

Nhân lúc thanh bình, Rosul ﷺ và những người Muslim lo việc chinh đồn, truyền bá Islam và củng cố cuộc sống mới bằng những kế hoạch mà Rosul ﷺ đưa ra và đã tạo được sự an bình được một năm rưỡi không chiến tranh, không máu đổ kể từ sau trận chiến với bộ tộc Al-Nu-dhoir. Nhưng rồi những người Do Thái (Yahud) mà Nabi Ysa (Giê-su) đã đặt tên cho họ: **“Những con rắn độc.”** Họ không để cho người Muslim an bình sau khi Rosul ﷺ tha thứ và trục xuất họ ra khỏi Madinah. Sau khi họ an cư lập nghiệp tại Khoibar thì lại chứng nào tật nấy, họ vẫn không chừa tính xảo trá, lừa gạt của họ, họ bắt đầu lên kế hoạch phá hoại người Muslim. Họ dùng mọi thủ đoạn để kết nạp đồng minh để có được toán quân không lồ từ nhiều bộ lạc Arab gần đó để chống lại người dân ở Madinah.

Giới lịch sử thuật lại: Có khoảng hai chục vị lãnh tụ và lãnh đạo tinh thần của những người Do Thái ở Khoibar đi đến Quraish nhằm tìm mọi cách chinh phục Quraish để tấn công Madinah, và hứa là sẽ hoàn toàn thành công (vì họ sống ở Madinah trước kia nên biết rõ được tình hình). Quraish thấy hợp tình, hợp lí nên chấp nhận. Họ tìm đến bộ lạc Ghotofaan để thuyết phục và được chấp nhận. Sau đó, họ đi bắt nối với những bộ tộc nhỏ khác của người Arab. Họ thấy có lợi cho họ nên chấp nhận đồng minh với những nhóm mà những người Do Thái. Họ đưa ra kế hoạch là tất cả những nhóm đã thỏa thuận đó sẽ cùng nhau đến bao vây Madinah cùng một lúc và tất cả xuất binh cùng một giờ.

٢١.١- الشورى وحفر الخندق:

21.1- Trung cầu dâng ý và đào chiến hào Al-Khondaq:

Được hưng tin những người chống đối đang tập trung quân đội và trên đường tiến đến Madinah, Rosul ﷺ cho tụ họp những bạn hữu lại để hỏi ý kiến chống trả kẻ thù. Ông Salmaan AlFaa-ri-sy đưa ý kiến là nên đào chiến hào để quân địch không vào được Madinah. Ý kiến mới lạ và hữu dụng này được chấp thuận và được thi hành ngay lập tức.

Như chúng ta biết, thành phố Madinah được bao quanh bởi những núi đèo quanh co cùng với những loại đá đen rất cứng và khó khăn cho việc di chuyển từ mọi hướng dù Đông, Tây hoặc Nam. Con đường duy nhất để quân đội với những quân trang, lực lượng hỗ trợ vào được dễ dàng là từ hướng Bắc mà thôi. Vì vậy, Rosul ﷺ chọn con đường nhỏ nằm giữa hướng Tây và hướng Đông của Madinah để phòng thủ, với chiều dài giữa hai bên là một dặm (khoảng 1,6 km) nên chiến hào là con đường duy nhất để chặn đứng được kẻ xâm lăng và việc đào chiến hào Al-Khondaq bắt đầu. Chiến hào được đào từ hướng tây của phía bắc núi Sal-u và chấm dứt tại phía đông của núi cao Atom Al-Shaikhain.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Công cuộc đào chiến hào được phân phối từng nhóm, mỗi nhóm gồm mười người sẽ đào bốn chục cánh tay (khoảng 18,4 m). Rosul ﷺ luôn luôn tham gia bên cạnh những bạn hữu của Người lúc đào, có khi khiên đá, có khi vát đất, cứ hễ có ai cần đến thì Rosul ﷺ đều có mặt để phụ một tay hay trả lời những thắc mắc của họ. Trong lúc đào chiến hào, những người Muslim đã gặp rất nhiều khó khăn về vật chất lẫn tinh thần, thời tiết lại lạnh buốt, thiếu lương thực nên ai cũng đói. Khi lạnh quá, họ thường chụm những lá cây khô hoặc những cành lúa mì khô, hoặc những cọng rơm khô mà sưởi ấm, rồi nấu những hạt lúa mì thành cháo mà cùng nhau ăn cho đỡ đói. Ai cũng cảm thấy mệt mỏi, nhất là lạnh và đói nên họ kéo nhau đến cho Rosul xem những cụt đá họ cột vào bụng cho đỡ đói, nghe qua lời than phiền đó Rosul ﷺ đưa cho họ coi bụng Người đã dùng hai cụt đá cột vào bụng trong khi họ chỉ cột có một cụt. Thấy vậy ai nấy đều quay về tiếp tục công việc không còn than nữa.

Trong lúc đào chiến hào, một vài dấu hiệu lạ lùng đã xảy ra và chỉ có thể xảy ra với Rosul ﷺ. Đó là những Mujizat (những điều hi hữu) mà Allah ban cho Rosul ﷺ mà người phàm khác không có. Ông Jabir thấy con người của Rosul ﷺ tiều tụy vì đói mà không than van, nên ông động lòng liền làm thịt con cừu để đãi Rosul ﷺ dùng bữa, bà vợ của ông Jabir thì xây một Sô (khoảng 2,4 kg) lúa mì làm bột. Sau đó, ông Jabir đến mời Rosul ﷺ và một vài Sahabah một cách kín đáo (vì sợ không đủ ăn nếu mời hết anh em có mặt bên cạnh Rosul ﷺ). Khi được tin mời đến dùng bữa, Rosul ﷺ liền thay mặt chủ nhà mời tất cả những người tham gia đào chiến hào gồm hơn một ngàn người đến ăn. Sau khi tất cả ăn uống no nê xong, thịt và bột vẫn còn nguyên như chưa hề đụng đến. (Theo sử thuật lại: Chính bàn tay cao quý của Rosul ﷺ đã nhồi bột và múc thức ăn từ trong nồi ra. Bánh và thức ăn cứ đầy lên cho đến khi người khách cuối cùng đã dùng xong mà vẫn còn nguyên để lại cho chủ nhà).

Câu chuyện hi hữu khác là do cô em gái của ông Al-Nu'a-maan bin Basheer đem nắm chà là đến cho cha và cậu của cô dùng. Khi cô mang nắm chà là đến, Rosul ﷺ lấy để trong vạch áo Người rồi cho mời tất cả những người tham gia đào chiến hào đến ăn. Tất cả mọi người đều ăn no nê nhưng chà là vẫn còn đầy tràn trong vạch áo.

Khi nhóm của ông Jabir đào sâu vào lòng đất thì gặp phải những tảng đá cứng như sắt mà không ai rời nó được. Họ báo cho Rosul ﷺ biết, Rosul ﷺ liền đi xuống và dùng búa đập một cái, cục đá cứng đó tan nát như cát bụi. Cũng như vậy đối với toán của ông Baro, trong lúc đào hầm đựng phải tảng đá cứng, không sao tiến tới được, nên Rosul ﷺ cầm búa bước xuống và nói:

قَالَ ﷺ: ((بِسْمِ اللَّهِ))

“**Nhân danh Allah.**” Dứt lời Người đập thẳng xuống đá, lập tức tảng đá bẻ một miếng đồng thời tóe ra tia sáng thì Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ أَكْبَرُ، أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ الشَّامِ وَإِنِّي لَأَنْظُرُ قُصُورَهَا الْحُمْرَاءَ السَّاعَةَ))

“**Allahu Akbar (Allah Vĩ Đại), Allah đã ban cho Ta chìa khóa để mở cửa vào vùng đất Shaam, và ngay giờ phút này Ta thấy được các tòa lâu đài màu đỏ của họ.**” Rồi Người đập lần thứ hai thì báo tin mừng sẽ chiếm được Ba Tư, đập tiếp lần thứ ba thì báo tin mừng sẽ chiếm được Yemen. Sau đó cục đá to kia đã bẻ tan thành cát vụn.

21.2- Đón quân giữa hai bên hào Al-Khondaq:

Quraish tiến quân hùng hồn với bốn ngàn binh sĩ, ba trăm ngựa chiến, một ngàn con lạc đà do ông Abu Sufyaan chỉ huy. Người cầm cờ lệnh là ông U'thmaan bin Tolhah bin Abi Tolhah Al-Abdary. Họ tiến đến gần đó và đón quân gần con đường nước chảy (khi có mưa nhiều) nơi gọi là Rumah giữa Al-Jarf và Zagobah. Tiếp theo là những bộ lạc Gotofaan tiến quân từ Najd với lực lượng gồm sáu ngàn quân, họ đến đón quân ở Zamb Naqma bên cạnh núi Uhud. Những lực lượng quân thù kéo nhau đến để tấn công vào thành phố Madinah đã làm cho mọi người kinh hoàng, sợ sệt, lo lắng rất nhiều như Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ جَاءُوكُم مِّنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ

بِاللَّهِ الظَّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ ﴿الأحزاب: ١٠ - ١١﴾

﴿Khi chúng đến tấn công các người từ phía trên và phía dưới của các người và cặp mắt (thất thần) của các người đảo lộn sang một bên và (vì quá sợ hãi) quả tim (của các người) nhảy lên đến tận cổ làm các người đâm ra nghĩ bậy về Allah * Đó chính là sự thử thách tột độ và dao động tinh thần dữ dội dành cho những người có đức tin﴾ Al-Ahzaab: 10 – 11 (chương 33). Nhưng rồi Allah đã củng cố những người Muslim làm họ an long hơn, qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا

وَتَسْلِيمًا ﴿٢٢﴾ ﴿الأحزاب: ٢٢﴾

﴿Và khi những người có đức tin thấy liên quân (của địch), họ nói: “Đây là điều mà Allah và Sứ Giả của Ngài đã hứa với chúng tôi, bởi vì Allah và Sứ Giả của Ngài luôn nói sự thật.” Và điều đó chỉ làm tăng thêm đức tin và sự tuân phục của họ (đối với Allah).﴾ Al-Ahzaab: 22 (chương 33). Ngược lại đối với những kẻ nguy hiểm mà trong tâm của họ mang đầy bệnh tật thì Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ ﴿الأحزاب: ١٢﴾

﴿Allah và Sứ Giả của Ngài chỉ hứa với chúng tôi điều hão huyền.﴾ Al-Ahzaab: 12 (chương 33).

Rosul ﷺ đã cử Um Ibnu Maktum cai quản thành phố Madinah, còn đàn bà và trẻ con thì rút vào căn cứ. Sau đó Người ra quân với ba ngàn quân Muslim. Người đã lấy núi Sale' làm hậu cận để không ai tấn công từ phía sau được, còn chiến hào Al-Khondaq nằm giữa hai bên Muslim và Kafir.

Sau khi chọn nơi đón quân xong, địch kéo quân tấn công vào thẳng Madinah. Khi quân thù tiến vào thì bất chợt đụng phải chiến hào sâu và rộng mà ngựa thường không thể phóng qua được nên họ giật mình ngạc nhiên. Thấy vậy, ông Abu Sufyaan liền nói: “Đây là trận địa mà người Arab không bao giờ biết đến”. Khi đó, ông cùng đoàn quân cứ đi qua, đi lại với sự tức giận mà không có cách nào vượt qua được. Trong khi đó, người Muslim ở bên này phóng lao và bắn cung vào họ nên họ không

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

tiến đến gần chiến hào được. Họ chỉ phóng ngựa qua lại bên kia nhằm làm cho cát bụi bay tung lên để không ai thấy rõ đường đi nước bước của họ.

Những người đa thần đã không dự đoán trước về chiến thuật bảo vệ mới này. Họ ra đi với mục đích quét tan Madinah nhưng họ đã không thực hiện được. Họ cố gắng mọi cách để băng qua nhưng cố gắng bao nhiêu thì thất bại bấy nhiêu. Phía bên này, người Muslim đang chờ để phục kích và tấn công họ bằng tên, bằng ná và dùng đá mà ném vào họ. Nhiều lúc bị tấn công ồ ạt nên người Muslim phải phòng thủ tối đa để quân thù không vượt qua được. Những người Muslim và ngay cả Rosul ﷺ quên hẳn đi sự hành lễ Solah ban ngày của họ cho đến mặt trời lặn hoặc lúc gần tối vì quân thù mệt không tấn công nữa. Vào lúc đó, sự hành lễ Solah sợ hãi chưa được ban lệnh, nên họ hành lễ Solah bình thường như họ thi hành hàng ngày.

Vào một ngày nọ, những người Đa Thần gồm: A'mr bin Abdu Wad, I'kromah bin Abi Jahl, Dhiror bin Al-Khottob và một vài người nữa cưỡi ngựa đi tuần, họ thấy có một khoảng hầm Al-Khondaq hơi hẹp, có thể phóng ngựa qua được, nên họ liền tiến vào thử. Khi băng qua bờ bên kia ngay núi Sale' thì gặp ông Aly bin Abi Tolib cùng với những người Muslim chặn họ lại. Thấy vậy, ông A'mr bin Abdu Wad thách đố Aly có dám ra đánh với ông ta. Ông A'mr là một người rất hung ác và khỏe mạnh. Lời nói đó làm Aly nổi giận bước xuống ngựa cùng đánh nhau với A'mr cuối cùng, Aly đã giết được ông A'mr. Những người còn lại bỏ chạy hoảng hồn bỏ chạy, ngay cả I'kromah bỏ quên cây giáo còn Nawfal bin Abdullah phóng ngựa chạy nhưng bị té xuống chiến hào Al-Khondaq nên bị người Muslim giết chết tại đó.

Trong thời gian đóng quân giữa hai bên mà không tấn công nhau một cách đại quy mô như xưa được nên những cuộc đụng độ nhỏ cũng thường xảy ra. Bên người Đa Thần đã thiệt mạng mười người, còn bên Muslim tử vì đạo sáu người.

Trong trận chiến này Sa'd bin Mu-a'z bị quân địch cắt đứt gân tay làm chảy máu rất nhiều. Thấy vậy, ông mới cầu xin với Allah hãy để cho ông sống nếu chiến tranh còn xảy ra với quân Quraish, nếu không thì cho ông được chết bởi vết thương này. Trong lời cầu xin đó: *“Cầu xin Allah đừng cho bề tôi chết khi nào bề tôi thấy được cảnh tan hoang của bộ tộc Quroizoh.”*

۲۱.۳ - غدر بني قريظة وأثره على سير الغزوة:

21.3- Sự bội ước của bộ tộc Quroizoh và ảnh hưởng đến trận chiến:

Như được nhắc trong bản giao ước giữa người Muslim và Do Thái giáo là ra sức bảo vệ Madinah khi có kẻ thù tấn công, bộ tộc Quroizoh cũng nằm trong bản giao ước. Nhưng họ lại bội ước bởi nghe theo lời xúi dục của Huyai bin Akhtab lãnh đạo bộ tộc Al-Nu-dhoir đến gặp Ka'b bin Asad lãnh đạo bộ tộc Quroizoh trong lúc chiến cuộc xảy ra giữa Quraish với Muslim nên Ka'b phản bội Rosul ﷺ đi theo quân Quraish và đa thần.

Bộ tộc Quroizoh nằm ở phía nam của thành phố Madinah, còn những người Muslim thì sống ở vùng phía bắc của Madinah. Trong khi ra trận, cửa ngõ phía nam không có ai ngăn cản hoặc phòng thủ nhằm bảo vệ những người Muslim yếu đuối, phụ nữ, trẻ em để chống lại bộ tộc Quroizoh. Vì vậy, tình hình thật nguy hiểm đối với họ, nhận được tin bộ tộc Quroizoh bội ước Rosul ﷺ hạ lệnh Maslamah bin Aslam

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

cùng hai trăm người và Zaid bin Harithah với ba trăm quân rút nhanh về Madinah để phụ nữ và trẻ em Muslim. Cùng lúc, Rosul ﷺ hạ lệnh Sa'd bin Mu-a'z và Sa'd bin U'-baa-dah cùng một số người nữa từ Al-Ansaar thu thập tin tức và xem xét tình hình. Nhưng khi đoàn người đến, họ không ngờ những người Do Thái đã chuẩn bị sẵn sàng vũ khí để san bằng người Muslim. Khi họ vừa tới, họ đã chỉ trích Rosul ﷺ qua những lời như sau: “Ai là Sứ Giả của Allah? Chúng tôi không có giao ước hay hiệp ước gì với Muhammad cả”. Khi nghe vậy, đoàn người được Rosul ﷺ gửi đi rất ngạc nhiên và trở về báo cáo với Rosul ﷺ, họ nói: "O-dhol và Qoroh" có nghĩa là: Quroizoh đã bội ước như nhóm của O-dhol và Qoroh đã bội ước và giết chết những người Muslim đi truyền bá Islam ở Al-Roje'.

قَالَ ُĐược hung tin đó, người dân hoảng sợ, lo lắng như Allah đã phán với ý nghĩa:

تَعَالَى: ﴿وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾﴾ الأحزاب: ١٠ - ١١

﴿Và cặp mắt (thất thần) của các người đảo lộn sang một bên và (vì quá sợ hãi) quả tim (của các người) nhảy lên đến tận cổ làm các người đâm ra nghi bậy về Allah * Đó chính là sự thử thách tột độ và dao động tinh thần dữ dội dành cho những người có đức tin﴾ Al-Ahzaab: 10 – 11 (chương 33).

Nhân cơ hội này, những người có trái tim bệnh hoạn và đạo đức giả nói: “Muhammad đã hứa hẹn với chúng ta là sẽ chia của cải thu được từ hoàng đế Kisro và Qoisar, nhưng bây giờ không ai có thể an tâm rời khỏi nhà cho dù có muốn đi vệ sinh.” Còn những người khác trong nhóm thì nói qua ý nghĩa mà Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾﴾ الأحزاب: ١٢

﴿Allah và Sứ Giả của Ngài chỉ hứa với chúng tôi điều hão huyền.﴾ Al-Ahzaab: 12 (chương 33).

Một số khác trong chúng thì nói:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا ﴿١٣﴾﴾ الأحزاب: ١٣

﴿Này hỡi người dân của Yathrib (Madinah) các người không còn chỗ đứng nữa đâu. Bởi thế hãy tháo lui đi.﴾ Al-Ahzaab: 13 (chương 33). Một số người trong nhóm đạo đức giả nghe vậy, hoảng sợ nên đến xin phép Rosul ﷺ được rút lui với lí do quay về để bảo vệ nhà cửa, như Allah nhắc lời chúng trong Qur'an:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ ﴿١٣﴾﴾ الأحزاب: ١٣

﴿nhà cửa của chúng tôi đang bỏ ngõ﴾ Al-Ahzaab: 13 (chương 33). Nhưng thật ra chúng không về để bảo vệ nhà cửa mà là để tẩu thoát cho yên thân.

Về tâm trạng Rosul ﷺ rất lo âu vì địch bao vây mọi phía, Người lấy áo trùm lên người mà nằm suy nghĩ một thời gian khá lâu. Sau đó, Người bật ngồi dậy nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ أَكْبَرُ وَبَشَرُ الْمُسْلِمِينَ بِالْفَتْحِ وَالنَّصْرِ))

“Allahu Akbar (Allah Vĩ Đại), hãy thông báo với người Muslim là Allah đã ban sự chiến thắng vẻ vang.”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Đến đây, Rosul ﷺ có ý định gửi U'yainah bin Hisn đến gặp bộ tộc Quroizoh để thương lượng là cho họ hưởng một phần ba số lượng thu hoạch của Madinah với điều kiện họ phải quay trở về với bộ tộc Ghotofaan không tấn công Madinah. Nhưng lãnh đạo của quần chúng Al-Ansaar Sa'd bin Mu-a'z và Sa'd bin U'-baa-dah không bằng lòng nên đưa ý kiến của họ với Rosul ﷺ: “*Trước đây, chúng tôi cùng với họ đã mù quáng tôn thờ những bực tượng, không ai chia sẻ của cải của nhau, (cuộc sống của ai người nấy lo). Bây giờ do Hồng Ân của Allah, Allah đã ban cho chúng tôi ánh sáng và cuộc sống, ban cho chúng tôi được hùng mạnh bởi Người nhưng phải đưa cho chúng tài sản của chúng ta sao? Thế có Allah làm chứng, chúng tôi không chia sẻ gì cả ngoại trừ bằng cách dùng kiếm này.*” Ý kiến của hai người họ đúng và chí lý nên Rosul ﷺ chấp nhận.

٢١٤- تخاذل الأطراف ونهاية الغزوة:

21.4- Sự suy yếu cả đôi bên và sự chấm dứt trận chiến:

Allah là Đấng Tạo Hóa Biến Thiên. Tất cả những gì trong vũ trụ là do ý muốn của Ngài. Trong tình trạng khẩn trương tột độ như lúc bấy giờ, đã xảy ra một sự việc bất ngờ cũng do Allah an bài đó là có ông Na-i'm bin Mas-u'd Al-Ash-ja-y', thuộc bộ lạc Ghotofaan, là người bạn thân của Quraish cũng như của người Do Thái, ông đến trình với Rosul ﷺ: “*Hỡi Thiên Sứ của Allah! Tôi đã tuyên thệ theo Islam nhưng những người trong bộ tộc của tôi thì không ai biết việc theo Islam của tôi. Người hãy ra lệnh cho tôi bất cứ những gì tôi có thể làm được (để giúp Islam)*”. Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَنْتَ رَجُلٌ وَاحِدٌ، وَمَاذَا عَسَى أَنْ تَفْعَلَ، وَلَكِنَّ خَدْلَ عَنَّا مَا اسْتَطَعْتَ، فَإِنَّ الْحَرْبَ خَدَعَةٌ))

“Ông chỉ có một mình duy nhất, ông nghĩ mình sẽ làm được gì nhưng thôi hãy làm cho bọn chúng suy yếu với mọi khả năng ông có thể, bởi chiến tranh là sự mưu mô thủ đoạn.”

Sau đó, Na-i'm đi đến bộ tộc Quroizoh. Khi gặp ông ta, họ hớn hờ vui mừng tiếp đón nồng hậu nên ông nói: “*Các người đã biết tình thân hữu giữa tôi với các người như thế nào rồi! Tôi nói ra đây với tư cách là bạn thân. Nếu nghe được thì nghe bằng không thì coi như không có gì xảy ra và hãy giấu bí mật những gì tôi nói đây.*”

- Họ cùng trả lời: “*Ông cứ nói đi*”.

- Na-i'm nói: “*Các người đã chứng kiến những gì xảy ra với bộ tộc Qoinuqó, bộ tộc Al-Nu-dhoir rồi chứ gì nhưng những người của Quraish cũng như của Ghotofaan đã nói những gì với các người? Họ có phải thân nhân họ thân gì với các người đâu. Các người đang sống trong mảnh đất thân yêu của các người, nơi các người và ông bà các người đã lớn lên, lập nên sự nghiệp, đã sinh con, đẻ cháu, đàn bà phụ nữ, những người làm việc (nô lệ) của các người cả tài sản của các người nữa. Họ là người ngoài, con cái, phụ nữ và tài sản của họ thì ở rất xa. Nếu họ chiến thắng thì họ hưởng trên mảnh đất của các người. Ngược lại, nếu họ thất bại, họ rút về quê quán của họ và bỏ lại các người thì lúc đó những người của Muhammad sẽ thanh toán và làm bất cứ những gì có thể với các người. Lúc đó các người sẽ ra sao ?*”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- Họ nghe vậy liền hỏi: “*Vậy thì chúng tôi phải làm gì ?*”

- Na-i'm nói: “*Đừng tham chiến với họ cho đến khi nào họ chấp nhận trao cho các người tất cả vật dụng của họ để làm tin.*”

- Họ nói: “*Ý kiến của ông thật hay.*”

Sau đó, Na-i'm đi thẳng đến gặp những lãnh đạo của Quraish và nói với họ: “*Các người đã biết tình ien hữu giữa tôi với các người như thế nào rồi! Tôi nói ra đây với tư cách là bạn ien.*”

- Họ nói: “*Ông bạn cứ nói.*”

- Na-i'm nói: “*Nếu nghe được thì nghe bằng không thì coi như không có gì xảy ra và hãy giấu bí mật những gì tôi nói đây.*”

- Họ trả lời: “*Được rồi.*”

- Na-i'm nói: “*Những người Do Thái mà tôi quen biết đã hối hận vì họ đã bội ước với Muhammad. Họ lo sợ sau khi các bạn rút quân về, họ sẽ không đối phó nổi với Muhammad nên họ có ý đòi hỏi ở các bạn phải bảo đảm an toàn cho họ bằng cách giao cho họ tất cả vật dụng của các bạn để làm tin có gì họ dễ nói chuyện với các bạn. Nếu các bạn bằng ien thì họ tham chiến, bằng không thì họ không tham chiến. Nhưng theo ý tôi thì các bạn đừng đưa cho họ, vì họ là người như thế nào các bạn đã biết”. Sau đó ông bỏ đi gặp những người của Ghotofaan và cũng nói giống như trên.*

Qua những mẩu chuyện tự bịa ra để làm lung lay tinh thần đoàn kết, đồng minh nhất trí của kẻ thù, quả thật nó đã có sự ảnh hưởng không ít trong ien người tham chiến nên đã bắt đầu có sự nghi ngờ, bất tin lẫn nhau. Sau đó, Abu Sufyaan gửi nhóm người đến mời gọi những người của bộ tộc Quroizoh tham chiến vào ngày mai. Họ trả lời: “*Hôm nay là ngày thứ bảy, chúng tôi không di chuyển đi đâu cũng như không tấn công ai, ngoại trừ người ta tấn công chúng tôi. Nhưng mà nè, chúng tôi sẽ không tham chiến bên cạnh các người, ngoại trừ các người phải giao cho chúng tôi tất cả vật của các người để làm tin để bảo toàn trong trường hợp các người bỏ chúng tôi mà trở về quê quán của các người*”. ien h nghe qua, những người của Quraish và Ghotofaan nói: “*Thề có Allah chứng giám, lời nói của Na-i'm là thật.*”

Sau đó, Quraish lại gửi người đến với những người Do Thái và trả lời họ: “*Chúng tôi sẽ không giao gì cho các người cả. Hãy cùng chúng tôi tham gia cuộc chiến!*” Nghe được Quraish trả lời, người Do Thái nói: “*Thề có Allah chứng giám, lời nói của Na-i'm là thật.*” Từ đó, nội bộ của đồng minh bắt đầu có sự nghi ngờ, bất tin và tỏ ra bất bình với nhau vì không ai thành thật với ai cả.

Trong khi đó, những người Muslim cầu nguyện với Allah:

((اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِنَا، وَآمِنْ رَوْعَاتِنَا))

“Thưa Allah! Cầu xin hãy che đậy những phần kín của chúng tôi và hãy ban cho chúng tôi sự an nhàn, bình thân.” Đối với Rosul ﷺ, Người chìm đắm trong sự cầu nguyện với những lời thỉnh cầu như sau:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ مُنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ الْأَحْزَابَ. اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ))

"Thưa Allah! Ngài là Đấng ban xuống Thiên Kinh Qur'an, Đấng rất nhanh trong việc tính sổ, cầu xin hãy tiêu diệt phe đảng của chúng, tiêu diệt chúng và hãy làm rối loạn nội bộ chúng."

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Lập tức Allah gửi xuống cơn gió lạnh và đoàn quân Thiên Thần xuống gây loạn bọn chúng. Tất cả những điều đó đã làm cho họ run sợ như trận động đất xảy ra dưới chân họ, làm cho trái tim của họ hoảng hốt, bối rối. Gió thổi bay cả nồi cháo, lương thực và những túp lều của họ. Rồi những luồng gió lạnh buốt giá như băng đổ xuống mình của họ khiến họ lạnh run không chịu đựng nổi nên bắt buộc phải chuẩn bị rút quân.

Trong tình hình hỗn loạn đó, Rosul ﷺ bảo ông Huzaifah đi qua bên trại của địch để dò xét tình hình. Ông Huzaifah đã nhập vào trong trại của họ mà họ không hay biết. Đối với ông Huzaifah thì không bị cảm giác lạnh tí nào cả trong suốt thời gian thi hành nhiệm vụ ngược lại, ông cảm thấy nóng ấm như đi vào nhà tắm với hơi nước nóng. Khi ông trở về thông báo với Rosul ﷺ là quân địch không chịu nổi cảnh tượng này nên sửa soạn cuốn gói lên đường. Đêm đó, hầu như toàn thể được ngủ yên giấc.

Sáng dậy, những người Muslim nhìn qua bên kia chiến tuyến thì không thấy động tĩnh và không thấy một người nào vì họ đã bỏ chạy, như Allah đã phán như sau:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْفِتَالَ وَكَاتَبَ اللَّهُ قَوْمًا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾﴾

﴿الأحزاب: ٢٥﴾

﴿Và Allah đã đẩy lui những kẻ không tin ra đi trong giận dữ. Chúng không thu được một mồi lợi nào. Và Allah đủ giúp những người tin tưởng chiến đấu. Bởi vì quả thật Allah Toàn Lực, Toàn Năng.﴾ Al-Ahzaab: 25 (chương 33).

Cuộc chiến này bắt đầu vào tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ 5 của Hijry và chấm dứt vào tháng Zul Qo'dah (tháng 11). Đó là những kế hoạch mà kẻ thù của Islam đã chuẩn bị quy mô nhằm tấn công dẹp tan Madinah để những người Muslim không còn chỗ đứng để lập nên sự nghiệp truyền bá đạo giáo nữa. Nhưng con người muốn đâu bằng Allah định. Tất cả mọi kế hoạch, thủ đoạn của họ đã bị Allah dẹp tan, không còn sự đoàn kết để liên minh với nhau nữa. Những bộ lạc nhỏ đã học được bài học, người Arab và người Do Thái không còn tin tưởng nhau nên từ đó họ không còn liên minh với nhau nữa mà tự lo cho bộ tộc của họ. Vì vậy nên không ai dám tấn công Madinah. Sau trận đó, Rosul ﷺ nói:

﴿قَالَ ﷺ: ((الآن نَعْرُوهُمْ وَلَا يَغْزُونَا، نَحْنُ نَسِيرُ إِلَيْهِمْ))﴾

“Bắt đầu từ ngày hôm nay, chúng ta sẽ tiến quân tấn công họ chứ họ không dám tiến quân tấn công chúng ta nữa.”

Chương XXII

غزوة بني قريظة

Trận Chiến Với Bộ Tộc Quroizoh

Sau trận chiến Al-Khondaq, Rosul ﷺ trở về nhà bà Um Salamah tháo vũ khí và áo giáp trên người đi tắm cho khỏe khoắn, nhưng trong lúc Người đang tắm thì Đại Thiên Thần hiện ra và ban lệnh cho Người hãy gấp rút kéo quân đến bao vây bộ tộc Quroizoh. Đại Thiên Thần nói với Người:

قَالَ جِبْرِيلُ ﷺ: ((إِنِّي سَائِرٌ أَمَامَكَ أُرْزَلُ بِهِمْ حُصُونَهُمْ وَأَقْدِفُ فِي قُلُوبِهِمُ الرِّعْبَ))

“Tôi đi trước Người để gây sự hoảng hốt trong tâm của họ để làm cho họ mất tinh thần không chuẩn bị đối phó kịp.”

Khi Đại Thiên Thần ra đi, Rosul ﷺ ra lệnh cho quân chúng: **“Những ai nghe lệnh này đều phải thi hành, không được hành lễ Solah O'sr ngoại trừ lúc đến bộ tộc Quroizoh.”** Rosul ﷺ ra lệnh cho ông Um Ibnu Maktum làm cai quản Madinah và trao cờ lệnh cho ông Aly bin Abi Tolib. Người cùng một toán quân tiến về nơi cư trú của bộ tộc Quroizoh. Khi thấy Rosul ﷺ đến, họ lên tiếng chửi với những lời lẽ không lịch thiệp chút nào. Những người Muslim ở xa đợi lệnh, họ chuẩn bị từng toán, từng nhóm để đến nơi hẹn. Nhóm người được lệnh của Rosul ﷺ tấn công bộ tộc Quroizoh khi đến giờ Solah O'sr thì một số người dừng chân hành lễ ở giữa đường và một số còn lại thì chấp hành chỉ hành lễ Solah O'sr dù có trễ đi nữa nhưng tại nơi hẹn. Rosul ﷺ dẫn đầu những người li hương và những người dân Al-Ansaar đến nơi có giếng nước tên Ana và dừng chân ở đó.

Allah làm cho lòng của bộ tộc Quroizoh trở nên sợ hãi, lo âu khi bị phe Muslim bao vây chặt chẽ từ mọi phía. Cuộc bao vây kéo dài ngày qua ngày làm những người Do Thái bắt đầu lo âu, tỏ ý muốn trao đổi ý kiến với những người bạn Muslim của họ trước kia. Họ đòi hỏi Rosul ﷺ gửi Abu Lu-baa-bah đến để trao đổi. Rosul ﷺ gửi ông ta đi, đến nơi Abu Lu-baa-bah bắt gặp đàn ông, phụ nữ, trẻ con của họ nước mắt tràn trề để than van, cầu cứu với ông. Họ hỏi ông Abu Lu-baa-bah: **“Có phải ông đến với lời quyết định của Muhammad không ?”** Ông Abu Lu-baa-bah trả lời: **“Đúng vậy”**. Rồi ông ra dấu hiệu như đưa bàn tay ra ngang cổ với ý nghĩa là: **‘các người sẽ bị giết’** rồi ông sực nhớ hành động đó là phản lại lệnh của Allah và Rosul của Ngài. Sau đó, ông ân hận đã lỡ lời nên ông không về với Rosul ﷺ mà đi thẳng vào Masjid và ra lệnh cho một nô lệ nữ cột ông vào cột và thề là chỉ Rosul ﷺ duy nhất cởi trói cho ông. Khi Rosul ﷺ hay tin về ông Abu Lu-baa-bah, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((أَمَا إِنَّهُ لَوْ جَاءَنِي لَأَسْتَعْفَرْتُ لَهُ فَأَمَّا إِذْ فَعَلَ مَا فَعَلَ فَنَزَرُكَ حَتَّى يَقْضِيَ اللَّهُ فِيهِ))

“Phải như ông ta trở về thông báo với Ta thì Ta đã cầu xin tha thứ cho ông ta, nhưng nếu ông ta đã tự hành hạ mình như vậy thì hãy chờ Allah ban lệnh xuống vậy.”

Cuộc bao vây kéo dài đã làm cho tinh thần và vật chất của bộ tộc Quroizoh héo mòn đi, sự lo âu ngày càng nặng trĩu hơn trên mình họ. Hai mươi lăm ngày đêm

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

trôi qua, họ đã yếu mòn dần nên Rosul ﷺ ra lệnh cho đàn ông xếp hàng qua một bên, còn phụ nữ, trẻ con thì qua một bên. Những vị trưởng tộc của Al-Awf yêu cầu hãy đối xử tốt với họ như đã đối xử với bộ lạc Qoinuqó được trưởng tộc của Al-Khozraj phân xử. Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَلَا تَرْضَوْنَ أَنْ يَحْكُمَ فِيهِمْ رَجُلٌ مِنْكُمْ؟))

"Các người có muốn được người trong bộ lạc các người phân xử các người không?"

Họ đáp: "*Chúng tôi muốn.*"

Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((فَذَلِكِ إِلَى سَعْدِ بْنِ مُعَاذٍ))

"Các người hãy đi đến với Sa'd bin Mu-a'd đi."

Sa'd đang trị thương ở Madinah vì ông bị thương trong cuộc đụng chạm ở trận Al-Khondaq vừa qua. Người ta chở ông đến ngồi trên lưng con lừa. Khi ông Sa'd đến gần Rosul ﷺ nói với mọi người:

قَالَ ﷺ: ((قُومُوا إِلَى سَيِّدِكُمْ))

"Mọi người hãy đến với vị lãnh đạo của các người đi." Mọi người đứng dậy đi đến vây quanh Sa'd và nói: "*Hỡi Sad! Hãy cư xử tốt đẹp với những người thân thuộc của ông*". Ông im lặng không trả lời nhưng họ cứ hỏi mãi nên ông Sad mới trả lời họ: "*Ngày nay Sa'd không sợ một ai khiến trách nữa mà chỉ sợ Allah mà thôi.*" Sau khi họ nghe qua lời phán xét của Sad, một số đã biết sự thật sẽ xảy ra như thế nào nên họ liền tìm gia đình họ mà chia sẻ những giờ phút còn lại.

Khi ông Sa'd thông báo là chiếu theo luật của do ông phân xử đó là: tử hình tất cả đàn ông, còn trẻ em và phụ nữ bắt làm nô lệ, tài sản tịch thu và phân chia cho người Muslim. Nghe xong Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَقَدْ حَكَمْتَ فِيهِمْ بِحُكْمِ اللَّهِ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ))

"Ông đã xử lý theo định luật đã được truyền xuống từ trên bảy tầng trời." Đó cũng là giáo luật được chiếu theo kinh sách của người Do Thái nhưng lại nhẹ nhàng hơn nhiều so với giáo lý họ.

Sau khi ông Sa'd bin Mu-a'z phán quyết người Muslim dựa theo đó mà thi hành, họ đem đàn ông Do Thái từ đó đến Madinah và nhốt tất cả ở nhà con gái của ông Al-Harith thuộc bộ tộc Al-Najjaar. Sau đó, họ đào hầm tại chợ của Madinah để chôn họ. Sau khi đào xong, họ mang từng nhóm người ra chém đầu và chôn tập thể trong hầm đã đào. Con số người đàn ông bị giết lúc đó là bốn trăm người, có sử ghi lại khoảng chừng sáu đến bảy trăm đàn ông.

Trong những người bị xử tử có Huyai bin Akhtab lãnh đạo của bộ tộc Al-Nu-dhoir, ông là một trong số hai mươi người Do Thái đến khuyến khích vận động với Quraish và Ghotofaan để tiến hành trận Al-Ahzaab. Sau đó, ông ta đến với bộ tộc Quroizoh để khích lệ bộ tộc này bội ước với người Muslim để cùng họ tham gia chiến cuộc. Ông đã hứa với Quroizoh là ông sẽ sát cánh với họ dù trong hoàn cảnh nào, dù thành công hay thất bại nên cuộc đời của ông ta sống chết với những mưu mô gian trá để tiêu diệt người Muslim dù có hi sinh tính mạng. Và Allah đã toại nguyện

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

cho ông vì khi Rosul ﷺ bao vây bộ tộc Quroizoh, ông ta có mặt tại đó nên bị chung số phận với những người của bộ tộc Quroizoh.

Trước khi được lệnh bao vây, có một số người trong bộ tộc này đã đi theo Islam nên họ đã được thoát thân nhưng có một phụ nữ trong bộ tộc này bị chém đầu vì bà ta đã lén đâm vào ông Kholaad bin Suwaid. Sau đó, người Muslim tịch thu, gom góp lại tất cả những vũ khí và của cải, gồm: một ngàn năm trăm cây kiếm, ba trăm áo giáp, hai ngàn cây lao, năm trăm cái chiên, cùng nồi, xoong, chảo, bếp núc, ngựa, lạc đà và những cầm thú khác v.v... tổng số chiến lợi phẩm này được rút ra một phần năm gồm những cây chà là và tù binh, rồi chia cho tham chiến: đi một mình thì được một phần, ai cưỡi ngựa hoặc lạc đà thì được ba phần, một phần cho người và hai phần cho thú.

Tù binh thì gửi đi Nadj bán để đổi lấy vũ khí. Trong số tù binh đó Rosul ﷺ đã chọn cho riêng người phụ nữ tên Roi-haa-nah bint Zaid bin A'mr bin Kho-naa-fah, có sử ghi lại: bà này được Nabi ﷺ chọn làm nô lệ nữ và có sử ghi là: bà được Rosul ﷺ trả tự do và cưới về làm vợ như những bà vợ khác. Bà sống với Rosul ﷺ cho đến Haj Wida (hành hương giã từ) thì bà mất.

Sau khi ông Sa'd bin Mu-a'z xử lý với quân chúng của ông xong, ông được đem về ở trong túp lều gần Masjid để Rosul ﷺ và những người Muslim chăm sóc cho vết thương nặng của ông trước kia. Trong lúc ở trong lều do không có ai canh gác nên ông bị một con cừu chạy băng qua lều và đạp lên vết thương nên vết thương bị bung ra và máu chảy quá nhiều nên ông đã chết vì vết thương nặng đó. Thi hài của ông đã được những vị Thiên Thần và những người Muslim bạn hữu của ông khiêng đi chôn. Cái chết của ông đã động lòng đến Ngai Vương của Allah.

Đối với Abu Lu-baa-bah thì tự cột mình vào cột trụ ở Masjid trong vòng sáu đêm. Đến giờ hành lễ Solah thì vợ ông cởi trói, xong lễ thì cột lại cho đến khi Allah truyền xuống lệnh chấp nhận sự ăn năn, xám hối của ông cho Rosul ﷺ tại nhà của bà Um Salamah. Khi mọi người được tin mừng đó, họ chạy đến báo cho ông Abu Lu-baa-bah biết và định tháo dây ra nhưng ông không bằng lòng và đợi chờ khi Rosul ﷺ đến và tự tay Người tháo ra vào buổi sáng khi Rosul ﷺ đến Masjid hành lễ Solah Fajr.

Sau trận với bộ tộc Quroizoh, những người Muslim đã tổ chức cuộc chinh chiến với những thành tích sau:

۲۲.۱- مقتل أبي رافع سلام بن أبي الحقيق:

22.1- Cái chết của Abu Rofé Salam bin Abi Al-Haqeeq:

Ông là một thương buôn, lãnh đạo của quân chúng Do Thái tại Khoibar và là một trong những vị lãnh đạo của Do Thái đã tìm đến với Quraish để khích động và đồng minh với họ nhằm tấn công Madinah trong trận Al-Ahzaab. Sau khi chinh đồn xong với bộ tộc Quroizoh, năm người trong bộ tộc Al-Khozraj lên đường để tìm cách giết ông ta giống như bộ tộc Al-Aws đã giết Ka'b bin Al-Ashraf.

Những người này đi đến căn cứ của Abu Rofé gần Khoibar khi mặt trời đang lặn. Ông Abdullah bin U'taik chỉ huy nhóm, nói với đồng bạn: "*Các bạn cứ ở đây, tôi sẽ đi do thám một mình, biết đâu ta lén vào trong nhà của bọn họ được.*" Ông ta tiến dần đến gần cửa và che đầu lại, ngồi tư thế như đi tiểu ở gần đó rồi giả dạng lên tiếng

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

kêu gọi như người trong nhà: "*Hỡi Abdullah! Nếu người muốn vào nhà thì vào đi, nếu không ta sẽ đóng cửa lại.*"

Vừa gọi xong, ông Abdullah bin Utaik liền đi vào như người trong nhà và kiểm chỗ nằm. Chờ đến khi mọi người đều ngủ yên giấc, ông liền lấy chìa khóa và mở cửa sẵn để dễ bề tẩu thoát nếu có chuyện gì. Sau đó, ông liền tìm đến nhà ông Abu Rofé. Mỗi lần đi ngang qua nhà nào (nhà cất tập thể chỉ có một cửa ngõ đi ra, đi vào), ông đều khóa lại bên trong. Nếu có động tĩnh gì, người ở trong không chạy ra được, như vậy ông sẽ rảnh tay giết ông Abu Rofé. Khi ông tìm đến nhà của ông Abu Rofé thì nhà ông ta ở trên lầu, không thấp đèn nên tối thui không thấy rõ đường đi nước bước. Khi nhìn vào thì thấy một người nằm giữa đám con trẻ. Vì không thấy rõ ai là ai, nên ông Abdulloh liền gọi: "*Hỡi Abu Rofé!*" Ông ta nghe tiếng người gọi nên trả lời: "*Ai gọi tôi vậy?*" Khi nghe tiếng trả lời, ông Abdulloh liền chém ông ta với cây kiếm trên tay. Ông Abu Rofé ngã xuống gần như bất tỉnh, rồi ông bước ra ngoài rồi bước vào lại xem chết chưa, Abdulloh liền hỏi: "*Hỡi Abu Rofé! Có tiếng động gì vậy?*" Ông ta trả lời với giọng nhỏ vì vết thương trên mình: "*Người nhà của tôi chém làm tôi.*" Lập tức Abdullah liền chém thêm một nhát chí tử nữa nhưng chưa chết thì Abdullah đâm thêm một kiếm nữa vào bụng trở ra phía sau lưng, và quay lưng ra đi dưới ánh nắng mờ mờ của ánh trăng đêm tưởng rằng đã đến đất nên bước mạnh nhưng không ngờ vấp phải cầu thang làm chân rất đau đi không nổi. Abdullah ẩn lại ở cửa chờ xem Abu Rofé chết chưa đến khi gà gáy thì người ở phát hiện hô to: "*Abu Rofé, thương gia vùng Hijaaz đã bị ám sát.*" Lúc đó Abdullah mới an tâm mà rút đi tìm đồng bạn, rồi cùng nhau trở về. Họ báo cáo với Rosul ﷺ về chuyện đi phục kích thành công đó và việc ông Abdullah bị thương ở chân, Rosul ﷺ liền vuốt nơi bị thương thì vết thương đã lành lại như cũ giống như chưa từng đau.

۲۲.۲- أسر ثمامة بن أثال سيد اليمامة:

22.2- Bắt Tha-maa-mah bin A-thaal, lãnh đạo của bộ tộc Al-Ya-maa-mah làm tù binh:

Ngày xưa ông Tha-maa-mah là một trong những người rất ghét Rosul ﷺ và tôn giáo mà Người đang truyền bá. Ông được sự kích động và chỉ định của ông Mu-sai-la-ma-tul Kaz-zaab (người chuyên nói láo) để ám sát Rosul ﷺ. Ông ra đi vào tháng Al-Muharram (tháng giêng) năm thứ 6 của niên lịch Hijry. Trong khi đó, Nabi ﷺ cử Muhammad bin Maslamah với ba chục người đi theo để trừng trị bộ lạc Bakr bin Kilaab nằm về hướng Dho-ri-yah cách Madinah khoảng bảy ngày đi đường về hướng Al-Bosroh. Trên đường trở về, tình cờ họ gặp được Tha-maa-mah rồi bắt làm tù binh. Khi đến Madinah, họ cột ông ta vào cột của Masjid. Rosul ﷺ đi ngang qua, thấy vậy liền hỏi:

قَالَ ﷺ: ((مَاذَا عِنْدَكَ يَا ثَمَامَةُ؟))

"*Hỡi ông Tha-maa-mah! Ông có chuyện gì nói không?*" Ông ta trả lời: "*Tôi có điều tốt cho ông đây hỡi Muhamad! Nếu ông giết tôi thì nợ máu sẽ đền máu. Nếu ban ân huệ thì sẽ được đền ơn, tôi sẽ tạ ơn. Nếu ông cần chuộc tiền thì cứ hỏi bao nhiêu, ta sẽ trả.*" Nghe vậy, Rosul ﷺ bỏ đi. Ngày hôm sau, Rosul ﷺ đi ngang qua và hỏi ông y như ngày hôm trước và cũng được đáp giống như vậy, đến ngày thứ ba Rosul

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

ﷺ cũng được đáp lại như thế nhưng Rosul ﷺ ra lệnh thả ông ta đi. Sau khi tắm rửa sạch sẽ ông qua lại tuyên thệ gia nhập Islam và nói: *"Thề có Allah làm chứng, trên thế gian này chưa gương mặt nào mà tôi lại ghét cay ghét đắng như gương mặt của Người nhưng nay, nó đã trở thành gương mặt mà ta mến thương, yêu chuộng nhất. Và tôi thề có Allah làm chứng, không có tôn giáo nào trên thế gian này mà ta đã từng ghét bằng tôn giáo của Người truyền bá nhưng nay, nó đã trở thành tôn giáo mà ta yêu chuộng nhất hơn tôn giáo nào hết."*

Trên đường trở về quê hương, ông Tha-maa-mah ghé qua Makkah để làm Umroh. Thấy vậy, những người bạn Quraish của ông xưa kia đã chỉ trích và chê bai về Islam nên ông nói: *"Thề có Allah làm chứng, từ nay trở đi các người sẽ không mua được một hạt lúa mạch nào từ Al-Ya-maa-mah nữa đâu cho đến khi nào Rosul ﷺ cho phép."* Như lời ông nói từ đó dân Al-Ya-maa-mah không mua bán với dân Makkah nữa dù bằng cách nào. Thế là Quraish liền tìm đến Rosul ﷺ xin rủ long thương đến can thiệp với ông Tha-maa-mah. Lời thỉnh cầu của Quraish được Rosul ﷺ chấp nhận.

۲۲.۳- غزوة بني لحيان:

22.3- Cuộc chiến với bộ tộc Lehyaan:

Bộ tộc Lehyaan là những người đã phục kích giết những người Muslim được Rosul ﷺ gửi đi truyền bá Islam Al-Roje'. Bộ tộc này nằm ở vùng Al-Hijaaz kéo dài đến ranh giới của U'sfaan nên Rosul ﷺ tạm thời chưa quan tâm đến họ. Cho đến khi giải quyết xong cuộc tấn công của kẻ thù vào Madinah trong trận Al Ahzab và an tâm là kẻ thù không dám tấn công Madinah nữa, Người cử ông Um Ibnu Maktum quản lý Madinah và ra trận vào tháng Robiul Awwal (tháng 3) năm thứ 6 Hijry với hai trăm quân và hai chục ngựa chiến. Khi ra trận, Rosul ﷺ tiến nhanh tới thung lũng Ghorrion nằm giữa Amah và U'sfaan nơi mà những bạn hữu của Người trước kia bị giết. Khi đến nơi, Rosul ﷺ cùng đoàn quân dừng lại và cầu nguyện Allah cho họ rồi đóng quân tại đó hai ngày. Thấy vậy, những người của bộ tộc Lehyaan bỏ chạy lên núi cao để ẩn náu nên không thấy một ai. Rosul ﷺ gửi mười người với ngựa chiến đi thăm dò tin tức ở U'sfaan và xem tình hình của họ với Quraish ra sao nhưng không thấy động tĩnh gì ngược lại, Quraish rất lo âu cho tương lai của họ. Sau đó, Người tiên quân đến Kiró Al-Ghomeem nhưng không thấy ai chống đối nên trở về Madinah sau mười bốn đêm vắng mặt.

۲۲.۴- سرية العيص وإسلام أبي العاص زوج زينب بنت رسول الله ﷺ:

22.4- Toán quân Al-A'is và Islam của Abu Al-O's chồng của Zaynab bint Rosul ﷺ:

Vào tháng Jamađul Ula (tháng 5) năm thứ 6 Hijry, Rosul ﷺ gửi ông Zaid bin Harithah đi đến Al-A'is với đoàn quân gồm một trăm bảy chục người, với mục đích là chặn đứng đoàn thương buôn và cắt đường dây kinh tế của Quraish từ Shaam trở về. Đoàn thương buôn này do Abu Al-O's bin Al-Robe' chồng của Zaynab con gái của Rosul ﷺ. Họ chặn bắt đoàn thương buôn lại, tịch thu tài sản, bắt đàn ông làm tù binh và đem tất cả về Madinah. Trong đó có cả Abu Al-O's bin Al-Robe', đến

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Madinah ông mượn người tìm Zaynab cho ông. Khi gặp ông nhờ vợ nói hộ với Rosul thả ông về và cả tài sản đã tịch thu được. Bà chấp nhận giúp và Rosul ﷺ đã đồng ý trả lại hết tất cả không thiếu vật gì dù nhỏ hay lớn.

Ông Abu Al-O's là một trong những nhà thương buôn tuy không giàu có, không buôn bán lớn cho lắm nhưng cũng có tiếng tăm và nhất là thành thật trong việc buôn bán. Sau khi ông nhận lại của cải và trở về Makkah để trao trả những vật mua bán cho chủ nhân và mọi người xong thì ông theo Islam, li hương trở về sống với vợ ở Madinah. Sau đó, Rosul ﷺ cho phép hai người trở lại sống chung với nhau với cuộc hôn nhân đầu tiên mà sau ba năm rưỡi xa nhau. Vào lúc đó, giáo lí về việc cấm phụ nữ Islam cưới người ngoại đạo chưa được truyền xuống nên cuộc hôn nhân vẫn còn được áp dụng lúc đó.

Trong thời gian này, Rosul ﷺ thường gửi những toán quân nhỏ đi khắp nơi. Điều này đã làm rung động tinh thần và sự lo ngại của kẻ thù, đã đem lại sự an toàn cho khách hàng qua lại trong khoảng cách khá xa mà từ xưa thường hay xảy ra những vụ cướp đường, phục kích giết nhau. Nhờ vậy, Rosul ﷺ có thời gian để chuẩn bị tấn công vào bộ tộc Al-Mustoliq.

٢٢٠٥- غزوة بني المصطلق وهي غزوة المريسيع:

22.5- Trận chiến với bộ tộc Al-Mustoliq hay còn gọi là trận chiến Al-Muroisé':

Bộ tộc Al-Mustoliq là một phần tử của bộ tộc Kho-zaa-a'h. Đa số những anh hùng của bộ tộc này có cảm tình và đi theo Islam, nhất là thường hay trao đổi với Rosul ﷺ những điều hữu ích cho hai bên. Ngược lại, bộ tộc Al-Mustoliq lại ngả theo Quraish. Rosul ﷺ nhận được tin là nhóm này chuẩn bị tấn công người Muslim nên Rosul ﷺ bảo Buroidah bin Al-Husaib đi xác định tin tức. Sau khi thăm dò tin tức, được biết chắc là địch dự tính tấn công là thật, Rosul ﷺ cử Zaid bin Harithah quản lý Madinah, có sử ghi là người khác. Sau đó, Rosul ﷺ nhanh chóng chuẩn bị ra trận để địch không kịp trở tay. Cùng đi với Rosul ﷺ gồm có bảy trăm Sahabah đi theo. Bộ tộc Al-Mustoliq đóng đô ở vùng nước gọi là Al-Muroisé' hướng Qodeed đến bờ biển. Khi hai bên gặp nhau thì đánh trận với nhau thì chiến thắng nghiêng về phe Muslim, họ đã giết được nhiều người của bộ tộc này, chiếm được nhiều chiến lợi phẩm và bắt được phụ nữ và trẻ con của họ làm tù binh. Đó là vào hai đêm của tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 6 Hijry, có sử ghi lại đó là vào năm thứ 5 Hijry. Trong nhóm phụ nữ của bộ tộc này có bà Juwairiyah bin Al-Harith bin Abi Dhiror lãnh đạo bộ tộc Al-Mustoliq. Khi Rosul ﷺ về đến Madinah, Người thả cho bà ta được tự do rồi cưới làm vợ chính thức sau khi bà đã theo Islam. Thấy vậy, những người Muslim đã thả tự do cho hơn một trăm người của bộ tộc này và sau đó tất cả đều vào Islam và họ đều nói: *"Chúng tôi đều là dâu, rể của Rosul ﷺ."* Bà Juwairiyah sau khi trở thành mẹ của những người tin tưởng đã đem lại thật nhiều điều hữu ích cho dân tộc của bà.

Đó là câu chuyện tóm lược về trận chiến với dòng tộc Al-Mustoliq mà không đi sâu nhiều vào chi tiết. Nhưng bên cạnh đó có xảy ra hai sự kiện do những người đạo đức giả dựng lên để gây sự hoang man, chia rẽ trong hàng ngũ người Muslim, nhất là trong cộng đồng mới hình thành và cả gia đình của Rosul ﷺ nữa:

١- الأولى: قول رأس المنافقين:

لئن رجعنا إلى المدينة ليخرجن الأعز منها الأذل:

1- Lời tuyên truyền của đầu não ngụy thiện:

Khi trở về Al Madinah, những người thượng cấp sẽ bị trục xuất để đưa những người hạ cấp lên.

Nguyên nhân đầu tiên là có hai người đàn ông (một là người dân li hương và người kia là dân bản xứ) bất bình và ấu đả nhau vào lúc ra trận ở giếng nước Al-Muroise'. Trong lúc nóng giận không thể kiềm chế thì người đàn ông thuộc nhóm li hương đánh người Ansar (bản xứ). Người đàn ông Ansar la lên: «*Hỡi người Ansar!*» Người đàn ông li hương cũng la lên: «*Hỡi người li hương (Muhajirine)!*». Thề là người dân của hai bên tụ nhau lại (để bênh vực người của bên mình). Thấy vậy, Rosul ﷺ liền lên tiếng:

قَالَ ﷺ: ((أَبَدَعَوَى الْجَاهِلِيَّةِ وَأَنَا بَيْنَ أَظْهُرِكُمْ؟ دَعُوهَا فَإِنَّهَا مُنْتِنَةٌ))

"**Các người lại muốn gây sự như thời Jahiliyah (trước Islam) mặc dù Ta đang có mặt giữa các người hay sao? Hãy giải tán mau đi, đó là điều bẩn thỉu.**" Họ nghe Rosul ﷺ nói vậy thì tất cả mọi người giải tán trở về vị trí của mình rồi lãng quên đi câu chuyện không tốt đó.

Nhưng câu chuyện không ngừng ở đó, vì trong chuyến đi này có trà trộn một số người trong nhóm ngụy thiện mà những trận chiến trước chưa từng đi và trong họ có ông Abdulloh ibnu Ubai là người lãnh đạo của nhóm đó. Khi ông biết tin về việc xảy ra trên thì ông nổi giận và tìm mọi cách để đun thêm lửa vào cuộc diễn biến trên và ông nói rằng: «*Họ là những người li hương đến với chúng ta, đã không đem ích lợi gì vậy mà còn gây sự phiền phức nơi quê hương của chúng ta nữa. Thề với Allah, khi trở về Madinah ta sẽ làm cho họ bất an để cho Quraish thắng thế. Những người li hương này quả thật như người xưa nói, không sai chút nào cả: Nuôi chó cho mập rồi chó lại cắn chủ nhà. Thề có Allah làm chứng, khi trở về Madinah, ta sẽ trục xuất hoặc tước đi quyền thế của kẻ thượng và sẽ đưa kẻ hạ lên (ý muốn ám chỉ sẽ hạ nhục Rosul ﷺ và ông ta sẽ lên nắm chủ quyền)*». (Con người của ông Abdulloh ibnu Ubai thật hà tiện, đê hèn. Cầu xin Allah trừng phạt ông ta). Sau đó ông bắt đầu tuyên truyền tin xấu này lan đi khắp nơi nhằm gây xáo trộn cho những người anh em Muslim. Và những bạn bè của ông ta còn phao tin rằng: «*Đáng đời cho các người, hỡi người bản xứ! Các người đã tiếp đón họ một cách nồng hậu, chia nhà cửa, ruộng nương cho họ, nay họ lại đối xử tệ với các người như vậy. Nếu xưa kia các người đừng tiếp đón họ, thì họ đâu có chỗ mà đứng vững như hôm nay*».

Trong lúc những người ngụy thiện tuyên truyền, đồn đại mọi chuyện bất lành cho người Muslim thì lúc đó có một thanh niên trẻ tên là Zaid ibnu Arqom có đức tin rất mãnh liệt. Ông có mặt bên cạnh họ và không chấp nhận được những gì họ loan tin đồn xấu anh em Muslim nên đến thông báo với Rosul ﷺ. Rosul ﷺ nghe xong thì cho mời con của ông Ibnu Ubai tức ông Abdullah đến để hỏi ra lẽ sự việc. Ông Abdullah bin Ubai đến nhưng thề không thể nói ra những gì đã nghe được, cho nên sau đó Allah truyền xuống dòng kinh "**Suroh Al Munafiqin**" (Chương kinh **Sự ngụy thiện**, chương kinh này sẽ tồn tại cho đến Ngày sau để làm gương cho hậu thế).

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Con của ông Ibnu Ubai cũng mang tên giống người cha là Abdulloh nhưng lại là một thành niên trẻ đầy lòng trung trực và rất tin tưởng Islam. Cậu ấy không bằng lòng với việc làm của cha về việc muốn gây bất ổn cho những người Muslim để họ chia rẽ lẫn nhau, cho nên cậu cầm thanh kiếm trên tay rồi ra cửa ngõ thành Madinah để đón chặn người cha lại không cho vào Madinah. Khi gặp cha, cậu ta đã nói với người cha: « *Thế có Allah làm chứng, cha không thể bước vào đây được ngoại trừ khi nào được Rosul ﷺ cho phép, vì cha là kẻ hạ cấp, còn Rosul ﷺ mới là người thượng cấp* ». Khi Rosul ﷺ nghe được câu chuyện xảy ra giữa hai cha con ngoài thành thì Rosul ﷺ gửi người đi nói với người con là Người đã cho phép cha của cậu ta vào thành Madinah, nhờ vậy cậu ta mới cho người cha vào. Kể từ đó việc tuyên truyền muốn hạ nhục Rosul ﷺ và những hành động tội bại của ông Ibnu Ubai cố ý muốn gây chia rẽ trong cộng đồng Muslim nay đã chấm dứt.

(۲) - الحادثة الثانية: قول المنافقين بالإفك:

2- Câu chuyện tuyên truyền thứ nhì: Lời vu khống của nhóm ngụy thiện:

Câu chuyện xảy ra vào lúc đoàn quân trở về sau trận chiến, và trong chuyến đi này có bà Ayshah ﷺ cùng đi theo. Trên đường về vào lúc nửa khuya gần đến Madinah thì Rosul ﷺ ra lệnh cho đoàn quân kiếm một nơi cắm lều để nghỉ ngơi. Sau khi nghỉ ngơi xong thì Rosul ﷺ ra lệnh cho đoàn quân hãy tiếp tục lên đường trong đêm khuya vì thành phố Madinah cách đó không xa mấy.

Trong lúc dừng chân để nghỉ ngơi thì bà Ayshah ﷺ rời lều để kiếm nơi giải quyết nhu cầu tiểu tiện. Sau khi giải quyết xong thì bà trở về trại, nhưng trên đường về bà phát hiện trên cổ của bà không còn thấy sợi dây chuyền, và bà quyết định quay trở lại nơi tiểu tiện để tìm kiếm lại sợi dây chuyền, bà nhất quyết phải tìm cho được sợi dây chuyền đó cho đến khi tìm được thì bà mới trở về nơi đoàn quân dừng chân. Nhưng khi trở về đến trại thì bà không còn thấy ai cả, vì tất cả (đoàn quân) đã dọn lều lên đường hết rồi... Bà Ayshah ﷺ nhìn chung quanh không thấy ai nên bà ngồi đó để chờ xem có ai trở lại kiểm bà không, vì bà nghĩ rằng khi đoàn quân phát hiện không có bà trên lưng lạc đà thì sẽ cho người quay lại tìm bà ngược lại, thì người dắt con lạc đà mà bà cưỡi cứ tưởng là bà Ayshah ﷺ đã ngồi trên lưng con lạc đà nên cứ thông thả mà theo đoàn quân, vả lại bà Ayshah người nhỏ nhắn nên không gây khó khăn cho con lạc đà duy chuyền dù có hay không và trong lúc chờ đợi vì quá mệt mỏi nên bà thiếp đi lúc nào không hay biết.

Cũng trong thời gian mà đoàn quân nghỉ ngơi thì có một vị sohabah (bạn hữu của Rosul ﷺ) tên là Sofwaan bin Mu-o't-tol Al-Salmy vì tính tình chậm chạp và quá mệt mỏi nên ông ta đã trốn tìm một nơi (cách xa chỗ đoàn quân) để tựa lưng rồi ngủ thiếp đi (vì ông ta có thói quen ngủ nhiều). Sau khi tỉnh giấc thì đoàn quân đã bỏ ông một đoạn đường rất xa, ông tiếp tục lên đường theo hướng đoàn quân, và khi gần đến nơi đoàn quân cắm trại để nghỉ ngơi thì ông thấy từ xa có một bóng dáng đang ngồi dưới đất, khi đến gần ông mới nhận ra đó chính là bà Ayshah ﷺ đang ngủ, vì ông đã từng gặp bà trước khi lệnh che mặt được ban xuống, ông quá đỗi ngạc nhiên và tự nói: *“Inna lillahi wa inna ilaihi rojiune”* (Tất cả chúng ta đều thuộc về Allah và rồi tất cả chúng ta sẽ trở về với Ngài). **Ồ, đây là vợ của thiên sứ mà?** Ông quá bất ngờ

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

không biết chuyện gì đã xảy ra nơi đây và từ đó ông không dám nhìn mặt bà và cũng không dám nói một lời nào. Còn bà Ayshah ﷺ đang lim dim ngủ thì nghe văng vẳng có tiếng người, nên bà thức dậy thì thấy ông Sofwaan, bà vội lấy khăn che để che mặt lại và khoác lại ngay ngắn cái áo choàng của bà. Ông Sofwaan thấy bà Ayshah ﷺ thức dậy, ông không dám nói một lời nào mà dẫn con lạc đà của ông đến gần và bảo nó ngồi xuống có ý mời bà Ayshah ﷺ leo lên lưng nó để ông đưa bà Ayshah ﷺ trở về Madinah. Bà Ayshah ﷺ leo lên lưng con lạc đà thì ông Sofwaan cầm sợi dây cương dẫn đi đằng trước cho đến khi gặp lại đoàn quân của Rosul ﷺ đang dừng chân ở Nahr Al-Zoheer.

Trong khi đoàn tụ với đoàn quân, lúc đó có ông Abdulloh ibnu Ubay (Munafik - đầu não của nhóm ngụy thiện) trông thấy, vì là một người có bản tánh ngụy thiện, phá rối và xảo trá..., nên nhân cơ hội này ông tung tin bất lành để vu khống cho hai người (ông Sofwaan và bà Ayshah) đã có tư tình với nhau, ngay cả khi về đến Madinah, ông cũng tìm cách tuyên truyền đến tai dân chúng và đem câu chuyện này ra làm đề tài châm biếm trong nội bộ của Rosul ﷺ với mục đích để hạ nhục danh dự của Rosul ﷺ, và kết quả đã làm lung lay tinh thần của một số vị Sahabah (những bạn hữu của Rosul ﷺ), và từ đó câu chuyện vu khống này đã đồn đi khắp nơi trong thành phố Madinah.

Riêng bà Ayshah ﷺ về đến Madinah thì bà lâm bệnh, cơn bệnh kéo dài gần một tháng cho nên bà không ra khỏi nhà, vì thế bà không hay biết gì những tin đồn về bà cả. Trong khi đó khắp nẻo đường ở Madinah, cả ngày lẫn đêm, ai ai cũng bàn tán về vụ bê bối tư tình (vu khống) của bà. Còn bà Ayshah ﷺ thì chỉ cảm thấy Rosul ﷺ có những cử chỉ không bình thường như trước đây, vì Người không ân cần, vui vẻ, triu mến, hay niềm nở với bà như trước. Mỗi khi Rosul ﷺ đến với bà thì Người chỉ cho lời salam (lời chào bình an) và hỏi: **“Hôm nay bà thấy thế nào?”** rồi Người chỉ ở nán lại trong chốc lát thì ra đi, chớ không ở lại lâu hơn với bà như trước đây.

Mặt khác, trong thời gian này Rosul ﷺ rất buồn bã và hay đắm chiêu nghĩ ngợi không nói gì. Người chờ đợi Allah ban thiên lệnh xuống nhưng vẫn chưa thấy gì. Thời gian nặng nề cứ trôi qua nên Người dò hỏi ý kiến một vài bạn hữu của Người, mỗi người có những ý kiến khác nhau, riêng ông Aly ibnu Abi Talib ﷺ thì đưa ý kiến: **“Thưa Rosul! Hãy li dị bà Ayshah đi để cắt đứt làn sóng vu khống”**, còn ông Usaamah và một vài người nữa thì không đồng ý giải pháp này: **“Thưa Rosul! Hãy tiếp tục chung sống với Ayshah bởi cô ấy giống như vàng thỏi nguyên chất.”** Sau cùng, Rosul ﷺ bước lên bục thuyết giảng và yêu cầu người tung tin lời vu khống hãy dừng lại – ám chỉ Abdullah bin Ubay – sau khi Rosul ﷺ dứt lời) thì vị bộ lão trong bộ tộc Al-Aws lên tiếng muốn đi kiếm ông Abdulloh ibnu Ubay để giết mà rửa hận cho Rosul ﷺ. Lập tức trưởng tộc Al-Khozroj đứng ra bên vực cho Abdullah bin Ubay bởi ông thuộc bộ tộc này, từ đó dẫn đến tranh cãi rất dữ dội đến nỗi Rosul ﷺ lên tiếng hòa giải rồi ra lệnh giải tán.

Trở về vấn đề bà Ayshah ﷺ, sau khi cơn bệnh đã giảm đi, vào một đêm nọ bà Ayshah ﷺ muốn đi ra ngoài để giải quyết nhu cầu tự nhiên của con người, và bà gọi bà Um Mis-toh cùng đi theo. Bà **Um Mis-toh** cảm thấy bất bình về những tin đồn về vấn đề vu khống bà Ayshah ﷺ mà bà nghe kể lại qua người con trai của bà, cho nên sẵn dịp này bà mới kể lại những tin đồn đó cho bà Ayshah ﷺ biết. Sau khi nghe xong thì bà Ayshah ﷺ mới chợt hiểu ra tại sao cả tháng nay Rosul ﷺ có những cử chỉ lạnh

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

lùng với bà. Khi trở về nhà, bà liền vào xin phép Rosul ﷺ cho bà về nhà của cha mẹ Abu Bakr để dưỡng bệnh và Rosul ﷺ đồng ý. Khi về đến nhà ông bà Abu Bakr ﷺ thì bà liền hỏi cha mẹ để biết thêm chi tiết về tin đồn vu khống đó, sau khi biết sự thật thì kể từ hôm đó bà cứ buồn rầu ủ rũ và khóc suốt hai ngày một đêm mà không ăn không ngủ và nước mắt cứ tuôn trào không ngừng chảy, ngay cả bà và cha mẹ bà cứ tưởng bao tử bà sẽ tốt ra ngoài luôn.

Vào sáng ngày thứ hai sau khi Aysah đến nhà cha mẹ thì Rosul ﷺ đến thăm bà. Vừa vào nhà thì Người ngồi xuống rồi đọc lời tuyên thệ (Shahadah) trước, xong Người nói:

قَالَ ﷺ: ((أَمَّا بَعْدُ، يَا عَائِشَةُ! فَإِنَّهُ بَلَغَنِي عَنْكَ كَذَا وَكَذَا، فَإِنْ كُنْتَ بَرِيئَةً يُبْرئُكَ اللَّهُ، وَإِنْ كُنْتَ أَلَمَّتْ بِذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرِي اللَّهَ وَتَوُوبِي إِلَيْهِ. فَإِنَّ الْعَبْدَ إِذَا اعْتَرَفَ بِذَنْبِهِ ثُمَّ تَابَ إِلَى اللَّهِ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ))

“Amma Ba'd, Hỡi Ayshah! Ta đã được nghe những tin đồn liên quan đến bà như thế này, thế này. Nếu quả thật bà vô tội thì Allah sẽ làm sáng tỏ sự trong sạch cho bà, còn nếu bà có lỗi lầm thì bà hãy cầu xin với Allah tha thứ và ăn năn sám hối, bởi vì khi nô lệ đã chấp nhận lỗi lầm của mình và cầu xin Ngài tha thứ thì Ngài sẽ tha thứ cho”.

Nghe vậy, nước mắt của bà ngưng tuôn và nói với cha mẹ để nhờ giải thích sự trong sạch của bà, nhưng hai người (cha mẹ) không lên tiếng. Bà nói: *‘Thề có Allah làm chứng, tôi cũng vừa được nghe những tin đồn mà họ vu khống cho tôi, cũng như những gì mà các người đã được nghe và các người đã tin lời người khác. Nếu tôi nói với các người là tôi vô tội thì chỉ có Allah biết được tôi vô tội, nhưng các người cũng không tin tôi. Nếu tôi thừa nhận sự việc đó với các người thì Allah cũng biết được tôi hoàn toàn vô tội, nhưng các người lại tin tôi. Thề có Allah làm chứng, tôi không còn gì nói nữa, tôi chỉ nói như cha của Nabi Yusuf ﷺ đã nói: (Đây là lời giải thích đúng nhất).*

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ ﴿١٨﴾ يوسف: ١٨

﴿(Sự việc đã như thế) thì kiên nhẫn là (giải pháp) tốt đẹp nhất. Và chỉ Allah là Đấng mà ta cầu xin được sự giúp đỡ về những điều tội bấy (anh em của Rosul Yusuf) đã xác nhận.﴾ Yusuf: 18 (chương 12).

Nói xong bà ôm mặt quay vào tường cũng trong thời gian đó thì wahy (thiên lệnh) của Allah ban xuống cho Rosul ﷺ, từ đó Người ﷺ trở nên vui vẻ và tươi cười (vì mấy tháng nay không ai thấy Người vui như vậy), và lời đầu tiên Người nói với bà Ayshah ﷺ:

قَالَ ﷺ: ((يَا عَائِشَةُ! أَمَّا اللَّهُ فَقَدْ بَرَّأَكَ))

"Hỡi Ayshah ! Allah đã xác nhận sự trong sạch của bà." Mẹ của bà Ayshah ﷺ vội nói với con gái: « Con à ! Hãy đừng dậy đến với chồng con đi! ». Bà Ayshah ﷺ trả lời: «có Allah làm chứng, con không đến với Người đâu và cũng không tạ ơn một ai cả ngoại trừ Allah duy nhất.»

Thiên lệnh mà Allah mặc khải xuống thanh minh cho lời vu khống bà Ayshah là mười câu Kinh được ghi lại trong suroh (chương) An Nour (24), bắt đầu từ ayat 11 cho đến ayat 20 Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْسَبَ مِنَ الْإِنْمَاءِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ تَوَلَّى إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ تَوَلَّى جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَتَوَلَّى فَضَلَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَتَوَلَّى إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيَسِّرُ اللَّهُ لِكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَتَوَلَّى فَضَلَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ. وَإِنَّ اللَّهَ رءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

النور: ١١ - ٢٠

Quả thật những kẻ vu khống (Ayshah, người vợ của Rosul Muhammad) chỉ gồm một phần tử nhỏ trong các người. Chớ nghĩ rằng biến cố đó là một điều xấu cho các người. Không, đó là một điều tốt cho các người. Mỗi người trong bọn chúng sẽ chịu hình phạt về tội mà y đã gây ra. Nhưng riêng kẻ chủ mưu thì sẽ chịu một hình phạt lớn hơn * Vả như những người có đức tin nam và nữ, khi nghe lời (vu khống) đó lại không nghĩ tốt cho tín hữu của mình và bảo (đám người vu khống) : ‘Đây rõ ràng là một lời vu khống !’ * Tại sao chúng không đưa ra bốn nhân chứng cho việc đó ? Bởi vì khi chúng không đưa ra đủ số nhân chứng thì đối với Allah, chúng là những tên nói dối * Và nếu Allah không gia ân và khoan dung cho các người ở đời này và Đời sau, thì chắc chắn các người sẽ phải chịu một sự trừng phạt lớn lao vì tội các người đã nhanh nhẩu (loan tin đồn thất thiệt). * Khi các người phổ biến nó với lời lẽ của các người và nói ra từ miệng của các người điều mà các người không có một chút hiểu biết nào và các người nghĩ rằng đó là một chuyện cỏn con (không đáng giá) thì ngược lại, đối với Allah đó là một điều hết sức trọng đại. * Và tại sao khi nghe nó (tin đồn) các người không đáp lại : ‘không phải việc của chúng tôi đi bàn tán chuyện này. Quang vinh và trong sạch thay Allah ! Ngài vô can (về việc này) ! Đây là một lời vu khống hết sức trọng đại (của chúng)’. * Allah cảnh cáo các người trong tương lai chớ bao giờ tái phạm điều tương tự nếu các người là những người có đức tin thật sự. * Và Allah trình bày rõ cho các người các Lời mặc khải của Ngài. Bởi vì Allah là Đấng Toàn Tri, Vô cùng Sáng suốt. * Quả thật, những ai trong hàng ngũ của những người tin tưởng thích cho lời gièm pha này được phổ biến rộng rãi thì sẽ chịu một sự trừng phạt đau đớn ở đời này lẫn Đời sau bởi vì Allah biết rõ (sự thật) trong lúc các người không biết. * Và nếu Allah không gia ân và khoan dung cho các người (thì các người đã bị Ngài phạt mất rồi) nhưng quả thật, Allah Rất Mực Nhân từ, Rất mực Khoan dung.﴾ Al-Nur: 11 – 20 (chương 24).

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

Nghe vợ nói xong thì Rosul ﷺ bước ra khỏi nhà ông bà Abu Bakr ﷺ và cho người triệu tập người dân lại để Người tuyên bố về những dòng kinh Qur'an mà Allah vừa truyền xuống để làm sáng tỏ và chứng minh sự trong sạch của bà Ayshah ﷺ. Và kể từ đó, những ai vu khống người Muslim, dù đàn ông hay đàn bà, nếu người bị vu khống vô tội thì người vu khống đó phải bị chịu đòn tám chục roi để trừng phạt về tội vu khống tổn hại đến danh dự của người khác.

Những người bị đem ra xử phạt lúc đó là (hai người đàn ông và một người phụ nữ):

- Ông Hassan ibnu Thabit, ông Mis-toh bin U-tha-thah và bà Hamnah bintu Jahsh.

- Riêng người đầu não của nhóm ngụy thiện (munafiq) thì không bị trừng phạt ở trên trần gian này, nhưng ông ta sẽ bị trừng phạt vào Ngày Sau do Đấng Chủ Tọa Cao Cả, Anh Minh, Công Bằng nhất đứng ra phán xử. Ngày mà không một ai chối cãi được tội lỗi của mình đã phạm, dù có bao nhiêu tiền bạc, châu báu, bao nhiêu quyền hành trong tay trước kia cũng không giúp được, vì người nào làm thì người đó chịu.

Hình minh họa : Makkah vào thời của Rosul ﷺ

Chương XXIII

عمرة الحديبية

UMROH AL-HUDAIBIYAH

٢٣.١- الخروج للعمرة والنزول بالحديبية:

23.1- Cuộc ra đi làm Umroh và dừng chân ở Al-Hudaibiyah.

Thời gian Rosul ﷺ ở Madinah, Người nằm mơ thấy Người cùng với những bạn hữu của Người mặc đồ ehrom (hai mảnh vải màu trắng của người đi hành hương) và đầu thì cạo hoặc cắt ngắn đi vào Masjid Al-Haram (thánh đường Al-Haram Makkah) trong tư thế khúm núm và lễ độ. Khi thức dậy, Rosul ﷺ thông báo với mọi người là Người muốn đi làm Umroh (hành hương nhỏ) tại ngôi đền Kab'ah - Makkah. Một số người Arab ở xa thành phố Madinah nghe tin này thì hơi bất ngờ vì họ nghĩ rằng Rosul ﷺ và những người Muslim li hương sẽ không bao giờ trở về thăm cố hương và thân nhân nữa, nên họ không muốn đi theo mà nói rằng: *“Chúng tôi đã lao động cực nhọc và hi sinh cả con cái, gia đình nên không đi được vì tốn nhiều tiền và sức lực quá. Hãy cầu xin với Allah tha thứ cho chúng tôi”*.

Thế là vào ngày thứ Hai, đầu tháng Zul Qođah, năm thứ Sáu Hijry. Rosul ﷺ cùng với một ngàn bốn trăm người, gồm có những người li hương và những người dân Madinah trực chỉ về Makkah, họ đem theo những con vật để hiến dâng (Al Hudya) và để chứng tỏ cho mọi người biết là Người ra đến Makkah với mục đích đi làm Umroh chứ không phải chinh chiến. Khi đoàn người đến Zul Hulaifah thì dừng chân để thay đồ ehrom và định tâm làm Umroh tại đó.

Sau đó đoàn tiếp tục lên đường đến U'sfaan thì Rosul ﷺ nhận được tin Quraish đã đem quân trấn thủ tại Zy Tuwy, và họ đã phái ông Kholid ibnu Al-Walid dẫn hai trăm lính kỵ mã đến Ku-ró' Al-Ghomeem gần ranh giới U'sfaan để ngăn chặn những người Muslim không cho vào Makkah, trong đó có những người từ Al Ahabish cũng đến hỗ trợ cho họ. Rosul ﷺ hỏi các bạn hữu của Người để biết ý kiến: ***“Đây là những người ra cản đường rồi sẽ tấn công chúng ta hay họ chỉ không cho chúng ta vào Al-Haram? Nếu ai chống lại họ thì họ sẽ ra tay hay không?”*** Ông Abu Bakr ﷺ nói: *“Chúng ta đến Makkah với mục đích là đi làm Umroh (hành hương nhỏ) chứ không phải để đánh giặc. Nếu ai cản đường chúng ta vào Al-Haram thì chúng ta phải tự vệ”*. Nghe vậy, Rosul ﷺ chấp nhận ý kiến này.

Về phía ông Kholid nhìn thấy những người Muslim đang hành lễ solah buổi trưa Zuhr trong tư thế quỳ cúi chạm đầu sát đất (sujud) thì ông suy nghĩ: *“Đây là dịp để chúng ta tấn công họ, chắc chắn họ sẽ trở tay không kịp”*, cho nên ông muốn chờ cho người Muslim hành lễ solah Asar (hành lễ buổi chiều) thì sẽ cho quân tấn công không muộn. Nhưng cùng lúc, Allah ban lệnh hướng dẫn cách thức ***“Solah Al Khawfu”*** (hành lễ trong tâm trạng của chiến tranh) vào thời gian giữa solah Zuhr (buổi trưa) và Asar (buổi chiều), cho nên ông Kholid không có cơ hội để áp dụng chiến thuật đánh úp vào đoàn người Muslim như sự dự tính của ông.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Còn Rosul ﷺ thì ra lệnh cho đoàn người Muslim thay đổi hướng đi, không đi theo hướng dự định của ban đầu vì quân Quraish đang giàn trận chờ phía bên kia. Rosul ﷺ hướng dẫn đoàn người Muslim đi về hướng bên phải ngược về phía dưới Makkah. Khi đoàn đến một vùng đất trống chỉ có những bụi cây nằm cạnh bên đồi nhỏ ở Al Hudaibiyah thì con vật mà Rosul ﷺ đang cưỡi nó không chịu đi nữa mà nó co chân quỳ xuống đất, dù cho mọi người có cố thúc cách nào đi nữa thì nó vẫn không chịu đứng dậy mà cứ nằm lì dưới đất, nên họ mới nói: con Al-Qoswá (tên con lạc đà Nabi ﷺ cưỡi) đã mệt rồi. Nabi ﷺ liền lên tiếng:

قَالَ ﷺ: ((مَا خَلَّتِ الْقِصَوَاءُ، وَمَا ذَاكَ لَهَا مِجْلُوقٍ، وَلَكِنْ حَبَسَهَا حَابِسُ الْفِيلِ))، ثُمَّ قَالَ: ((وَاللَّهِ لَا يَسْأَلُونِي خُطَّةً يُعْظَمُونَ فِيهَا حُرْمَاتِ اللَّهِ إِلَّا أُعْطِيَتْهُمْ إِيَّاهَا))

"Không con Al-Qoswá không có mệt đâu và đây cũng không phải là thói quen thường nhật của nó nhưng nó đã bị Đấng nắm giữ chân đàn voi đã giữ chân nó rồi." Người nói tiếp: **"Thề bởi Allah chứng giám, nếu họ (những người Quraish) có yêu cầu Ta điều gì liên quan đến việc tôn sùng lệnh cấm kỵ của Allah là chắc chắn Ta sẽ đáp lại lời thỉnh cầu của chúng."** Dứt lời Người kéo con Al-Qoswá lên thì nó liền đứng dậy đi đến Al-Hudaibiyah.)

Vào lúc đó có ông Budail bin War-qó Al-Khu-zaa-y' cùng một nhóm người từ bộ tộc Al-Khu-zaa-a'h đến khuyên can và báo rằng: Quraish sẵn sàng chiến đấu ngăn chặn đoàn người của Rosul ﷺ không cho vào Makkah. Rosul ﷺ nghe xong liền nhắn với họ về thông báo với Quraish là đoàn người Muslim về Makkah là để làm Umroh và dâng hiến vật cho Allah, Người cũng sẵn sàng ký giao ước với nhau, nhưng nếu Quraish có ý tấn công chúng tôi thì bắt buộc chúng tôi phải chiến đấu để bảo vệ cho dù có bị đứt đầu hoặc được lệnh khác của Allah.

٢٣.٢- بين رسول الله صلى الله عليه وسلم وقریش:

23.2- Diễn biến giữa Rosul ﷺ và Quraish.

Ông Budail trở về Makkah thông báo lại những lời nhắn gửi của Rosul ﷺ với Quraish, họ liền phái ông Mikroz bin Habs đến gặp Rosul ﷺ để bàn thảo, nhưng Rosul ﷺ vẫn giữ lập trường lời nói của mình nên họ đành phải ra về báo cáo lại với Quraish. Quraish không chịu ngồi yên mà cử ông Al-Hulais bin A'kromah, lãnh tụ của nhóm Al Aha'bish đến nói chuyện với Rosul ﷺ, khi đến doanh trại của người Muslim thì họ nhìn thấy và cảm nhận được là những người Muslim đến Makkah lần này không phải là những người có ý định đi chiến đấu. Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((هَذَا مِنْ قَوْمٍ يُعْظَمُونَ الْهَدْيَ فَابْعَثُوها))

"Hãy nhìn xem đây là những con vật tế của nhóm người có lòng tôn sùng muốn kính dâng." Ông Al-Hulais liền nói: *"Subhanallah Vinh Quang nơi Allah, không thể chấp nhận hành động của họ ngăn cản các người đi vào Masjid Al-Haram họ cho phép những kẻ hư đốn, người bệnh cùi hủi và những con lừa vào Makkah mà lại cấm con cháu của Abdul Muttalib hay sao? Chủ Nhân của Kab'ah sẽ không tha thứ cho Quraish đâu! Họ chỉ đến đây để làm Umroh thôi mà."* Nghe được những lời lẽ đó Quraish bảo: *"Các người hãy ngồi xuống đi, các người là những người Arap du mục không biết gì về chiến lược."*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sau đó, họ phái ông Urwah ibnu Al-Tha-qo-fy đến nói chuyện với Rosul ﷺ, lần này Người cũng nói với họ như những lời nói trước với Budail. Ông Urwah nói: *"Này Muhammad! Ông không thấy rằng Ông đang được nhóm mình vào sự diệt vong hay sao? Mà nè Ông có từng nghe người Arap nào lại mang gia đình mình thế mạng cho Ông chưa? Còn nếu Ông thất bại thì tôi thấy rằng về mặt của những người đang xung quanh Ông đang sẵn chạy có cớ để bỏ mặt Ông."* Nghe vậy Abu Bakr liền đáp: *"Người về mà bú âm vật của thần Lat của người. Chúng tao lại là những người tháo chạy bỏ mặt Rosul à ?"* Ông ta ú ớ không trả lời được, vì trước kia ông Abu Bakr ﷺ đã từng cư xử rất tốt với ông ta.

Lúc nói chuyện với Rosul ﷺ U'rwah lấy tay cầm râu Rosul ﷺ thì bị Al-Mughiroh lấy vỏ kiếm đánh vào tay ông và nói: *"Hãy lấy tay chú (bác) ra khỏi râu Rosul."* U'rwah đáp: *"Uh đây là kẻ gian trá đây mà, chẳng phải người đã bỏ chạy sau khi đã lừa gạt hay sao ?"*

Ông Mughiroh là cháu ruột của ông U'rwah, trước khi vào Islam thì ông Mughiroh là dân giết người cướp của, nhưng sau đó ông tự tìm đến Islam và dĩ nhiên Rosul ﷺ chấp nhận cho ông vào Islam (còn vấn đề quá khứ là chuyện của ông do Allah quyết định). Bởi thế, ông Urwah hăng giọng muốn khơi lại những chuyện quá khứ của ông Mughiroh để mọi người khinh khi hay tạo sự chia rẽ giữa các vị sohabah (những người bạn hữu của Thiên Sứ).

Khi ông Urwah thấy những vị bạn hữu của Rosul ﷺ sẵn sàng hi sinh tính mạng để bảo vệ Rosul ﷺ và kính trọng Người như thế nào nên khi trở về ông nói lại với Quraish: *"Hỡi quân chúng, tôi đã được gửi đi gặp nhiều vua chúa, đã từng trình diện vua Ba Tư, vua Hy Lạp và vua E-ti-ô-bi. Thế có Allah làm chứng, tôi chưa bao giờ thấy ai bảo vệ hay lo lắng và tôn trọng vua chúa của họ bằng những người bên cạnh Muhammad lo lắng, sẵn sàng chiến đấu để bảo vệ Muhammad cả. khi Muhammad nhỏ nước bọt thì họ lại dùng tay mình hướng lấy rồi tha lên mặt và người họ, khi Người ra lệnh thì họ lại thi hành lập tức không chút do dự và khi Người lấy nước Wu-đưa thì họ tranh giành nhau gần như đánh nhau để hứng lấy những giọt nước rơi và không một ai dám lớn tiếng với Muhammad. Khi họ nhìn Muhammad thì nhìn với gương mặt triu mến, kính trọng, thích thú, tươi cười, vui vẻ. Ta đã nói hết cho các người biết rồi, còn lại là các người quyết định."*

Cuộc kéo đàm phán của đôi bên kéo dài hơn ngày đêm, trong đêm đó có khoảng bảy, tám chục thanh niên của Quraish cầm vũ khí ẩn núp trong núi Tan-i'm rồi tìm cách tiến vào trại của người Muslim. Nhưng tất cả đều bị đoàn người Muslim bắt giữ nhưng họ được Rosul ﷺ tha tội và thả họ về. Điều này đã gây ra sự hoang mang, lo sợ trong hàng ngũ của Qurasih nên đa số đã nghiêng về sự hoà giải nhằm giải quyết tốt lành hơn là dùng bạo lực, vấn đề này Allah có phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا﴾ (الفتح: ٢٤)

﴿Và Ngài (Allah) là Đấng đã giữ tay của chúng không cho chúng đánh các người và giữ tay của các người không cho đánh chúng tại thung lũng của Makkah sau khi Ngài đã làm cho các người thắng chúng. Và Allah Hằng Thấy những điều các người làm.﴾ Al-Fath: 24 (chương 48).

٢٣.٣- عثمان بن عفان رسولا إلى قريش، وبيعة الرضوان:

23.3- Rosul ﷺ cử Uthmaan bin Affaan ﷺ đến nói chuyện với Quraish và sự tuyên thệ Ridh-waan (sống chết có nhau).

Rosul ﷺ cử ông Uthmaan bin Affaan ﷺ làm người đại diện đi giải thích cho Quraish biết là Rosul ﷺ về Makkah với ý định làm Umroh chứ không có mục đích nào khác. Đồng thời ra lệnh cho Uthmaan ﷺ tìm đến gặp những người yếu thế ở Makkah và nói với họ hãy kiên nhẫn chịu đựng sẽ không còn bao lâu nữa Islam sẽ chiếm lĩnh lại Makkah, lúc đó Allah sẽ cho Islam được hùng mạnh và không một ai bị sợ hãi hay che dấu sự tin tưởng của mình nữa.

Ông Uthmaan bin Affaan ﷺ nhận lệnh đi vào Makkah và dừng chân ở gần nhà ông Abaan bin Sa-i'd Al-Umawy. Sau khi những người của Quraish thừa nhận ông Uthmaan ﷺ là sứ giả đến để đàm phán thì họ nói với ông Uthmaan ﷺ là cứ tự do mà đi Tawwaf (đi vòng quanh Kab'ah), nhưng ông Uthmaan ﷺ từ chối vì ông không muốn mình được Tawwaf xung quanh Ka'bah còn Rosul ﷺ thì bị cấm.

Ông Uthmaan ﷺ nán ở lại đó một vài ngày theo sự đề nghị của Quraish, vì họ bàn tính kế hoạch gì đó rồi nhắn ông Uthmaan ﷺ về báo cáo lại cho Rosul ﷺ. Đột nhiên có một nguồn tin không rõ xuất xứ đến tai người Muslim là ông Uthmaan ﷺ đã bị Quraish giết chết. Có nghĩa là: *một khi đã giết sứ giả là muốn công khai gây chiến tranh*). Cho nên, khi Rosul ﷺ nghe qua nguồn tin này, Người ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا نَبْرُحُ حَتَّى نُنَاجِرَ الْقَوْمَ))

"Ta sẽ không để cho chuyện này yên đâu, Ta sẽ chiến đấu với họ."

Rosul ﷺ ra lệnh khẩn cấp cho tất cả mọi người đến tụ họp nơi Người đang đứng dưới bóng một cây to để cùng nhau tuyên thệ là sẽ chiến đấu đến cùng. Tất cả mọi người đến bắt tay Rosul ﷺ để tuyên thệ là sống chết có nhau, không một ai rời bỏ hàng ngũ trong lúc chiến đấu. Người ﷺ đưa tay trái ra và nói:

قَالَ ﷺ: ((هَذِهِ عَنْ عُثْمَانَ))

"Cánh tay này đại diện cho Uthmaan.", nhưng cuộc tuyên thệ sống chết này vừa chấm dứt thì ông Uthmaan ﷺ trở về bình an. Và Allah đã phán xuống lời ca tụng về sự việc này như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ

عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ الفتح: ١٨

﴿Chắc chắn Allah hài lòng với những người có đức tin khi họ tuyên thệ trung thành với Người (Muhammad) dưới tàn Cây (tại Hudaibiyah). Bởi vì Ngài biết điều nằm trong lòng của họ. Bởi thế, Ngài ban Al Sakinah (Sự Bình lặng) xuống cho họ; và Ngài thưởng họ bằng một cuộc thắng lợi gần kề.﴾ Al-Fath: 18 (chương 48). Từ đó, sự tuyên thệ này được gọi là “*Sự tuyên thệ hài lòng Ridh-waan*”.

23.4- Hiệp ước hòa giải.

Cuộc tuyên thệ sống chết có nhau của đoàn người Muslim đã dồn đến tai những người Quraish, làm họ càng thêm sợ hãi nên họ gấp rút cử sứ giả đến đàm phán với Rosul ﷺ. Họ cử ông Suhail bin A'mr đến nói thật nhiều điều. Cuối cùng, Rosul ﷺ cũng chấp nhận với những điều kiện như sau:

1)- Rosul ﷺ cùng với tất cả những người Muslim phải trở về Madinah, không một ai được vào Makkah năm nay, phải chờ cho đến năm tới và chỉ được ở Makkah ba ngày, ba đêm mà thôi, không được mang vũ khí ngoại trừ kiếm nhưng phải nằm trong vỏ kiếm.

2)- Hai bên ngừng chiến trong thời gian là mười năm.

3)- Ai muốn gia nhập với sự giao ước (bảo hộ) của Muhammad thì gia nhập, và ai muốn đồng minh với Quraish thì gia nhập.

4)- Những người sống dưới sự đảm bảo của Quraish mà đến với người Muslim thì người Muslim phải trao trả người đó lại cho Quraish. Ngược lại, những ai sống trong sự bảo hộ của Muslim mà muốn gia nhập vào Quraish thì Quraish **không cần** giao trả lại người đó cho người Muslim.

Sau đó, Rosul ﷺ đọc lại hiệp ước và ra lệnh cho ông Aly ﷺ ghi chép:

قَالَ ﷺ: ((أَكْتُبُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ))

“**Hãy viết: Bismilla hir rohma nir rohim**” (Nhân danh Allah, Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung). Nhưng ông Suhail (người Quraish) nói: “*Chúng tôi không biết Ar Rohman (Đấng Rất Mực Độ Lượng) là ai, mà hãy viết là: Bismika Allahumma (Nhân danh Allah)*”. Rosul ﷺ đồng ý và bảo Aly ghi theo yêu cầu của Suhail, rồi Người đọc tiếp:

قَالَ ﷺ: ((هَذَا مَا صَلَّحَ عَلَيْهِ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ))

“**Đây là tờ giao ước của Muhammad, Sứ Giả của Allah**”. Ông Suhail nói: “*Nếu chúng tôi chấp nhận Người là Sứ Giả của Allah thì chúng tôi đâu có ngăn cản ông vào ngôi đền Ka'bah, cũng như không có sự gây chiến với ông. Ông hãy viết là: Muhammad ibnu Abdulloh*”. Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ وَإِنْ كَذَّبْتُمُونِي))

“**Sự thật rằng Ta là Sứ Giả của Allah cho dù các người có phủ nhận.**”. Nhưng sau đó, Rosul ﷺ ra lệnh cho ông Aly ﷺ xóa câu “**Sứ Giả của Allah**” mà ghi lại Muhammad bin Abdullah nhưng ông Aly ﷺ không đồng ý, và chính bàn tay cao quý của Rosul ﷺ bôi xóa dòng chữ ấy. Tờ giao ước này được chép làm hai bản, một cho Quraish nắm giữ và một cho người Muslim.

23.5- Vấn đề của ông Abu Jandal.

Trong lúc đang viết tờ hiệp ước thì có ông Abu Jandal con của ông Suhail ibnu A'mr, sứ giả của Quraish xuất hiện. Ông Abu Jandal đi đến rất chậm chạp vì đang bị trói. Khi thấy Abu Jandal thì ông Suhail (cha của ông Abu Jandal) nói với Rosul ﷺ: “*Hãy trao trả Abu Jandal lại cho tôi*”. Rosul ﷺ trả lời: “*Tờ hiệp ước đang viết chưa xong nên sự thỏa hiệp chưa hiệu lực*”. Ông Suhail nói: “*Vậy tôi sẽ không chấp nhận bất cứ thỏa hiệp nào với Ông cả.*” Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((فَأَجِزْهُ لِي))

"**Ta sẽ không giao nó lại cho ông.**" Ông Suhail liền đáp: không thể như vậy được. Thấy thế nên Rosul nhượng bộ giao Abu Jandal về cha ông ta, lập tức Suhail đánh Abu Jandal làm ông phải la lên: “*Hỡi những anh em Muslim, các người muốn trao trả tôi về với những người đa thần để họ hành hạ và cấm tôi hành đạo hay sao?*” Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((يَا أَبَا جَنْدَلٍ اصْبِرْ وَاحْتَسِبْ، فَإِنَّ اللَّهَ جَاعِلٌ لَكَ وَلِمَنْ مَعَكَ مِنَ الْمُسْتَضْعَفِينَ فَرْجًا وَمَخْرَجًا))

“*Hỡi Abu Jandal! Hãy kiên nhẫn, chịu đựng với sự thử thách đó. Không còn bao lâu nữa Allah sẽ ban sự thành công vẻ vang cho ông và những người Muslim yếu đuối đang sống chung số phận với ông*”. Lúc đó, tình trạng của hai cha con ông Suhail rất căng thẳng, đến nỗi ông Umar ibnu Al Khottob ﷺ tưởng rằng ông Abu Jandal nóng giận đến mức có thể sẽ giết cha của ông, nhưng chuyện ấy không xảy ra.

۲۳.۶ - حل المسلمين من العمرة وحزنهم على قضية الصلح

23.6- Những người Muslim thay đồ Ehrom (bộ đồ màu trắng mặc trong lúc đi làm Umroh) và sự ám ức về tờ hiệp ước.

Sau khi Rosul ﷺ đọc chấm dứt tờ hiệp ước thì sứ giả của Quraish trở về Makkah, Người quay qua nói với những bạn hữu Muslim có mặt tại đó:

قَالَ ﷺ: ((قَوْمُوا فَأَخْرُوا))

“*Tất cả hãy đứng dậy giết súc vật để dâng hiến*”. Rosul ﷺ nói như vậy ba lần nhưng không một ai làm theo lệnh Người bảo cả, Rosul ﷺ buồn bực bước vào lều của bà Um Salamah (mẹ của những người tin tưởng) và nói cho bà biết về lệnh của Người mà không ai chịu nghe. Bà ngờ ý với Người rằng: “*Nabi hãy là Người đầu tiên giết con vật để dâng hiến xong thì cạo đầu và chớ có nói chuyện với ai.*” Nghe vậy, Nabi ﷺ liền giết con lạc đà tịch thu được của Abu Jahl và trên mũi của con lạc đà có gắn một hạt lúa bằng bạc để chêu chọc đám người Quraish. Thật vậy, ai nấy đều thi hành giết tế súc vật và cạo đầu gán như thi thố lẫn nhau xem ai là người hoàn thành trước. Mỗi con lạc đà hay mỗi con bò là giá trị chuộc lỗi cho bảy người.

Những người Muslim ám ức vì tờ hiệp ước có hai lý do ép bức cho người Muslim:

Thứ nhất: Trở về nhà mà không được đi làm Umroh.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Thứ nhì: Hiệp ước không được tương đồng giữa hai bên. Những người Muslim phải trao trả lại cho Quraish, nhưng ngược lại thì Quraish không cần trao người lại cho phía Muslim.

Nhưng Rosul ﷺ giải thích với họ là, năm tới họ sẽ được đi làm Umroh, và giấc mộng đi làm Umroh đó là sự thật. Về phần thứ nhì thì Rosul ﷺ giải thích là nếu một người đã bỏ hàng ngũ Muslim để theo Quraish thì có nghĩa là Allah đã khước từ và xa lánh họ. Ngược lại, những ai quay về với Islam thì Allah luôn luôn mở rộng cánh cửa và tạo sự hạnh phúc, an khang cho người đó.

Qua lời giải thích đó nói lên rằng Rosul ﷺ là Người luôn nhìn xa trông rộng, bởi có một số người Muslim di cư vẫn còn kẹt lại ở Habashah, họ có thể trở về với thân nhân của họ ở Makkah mà không ai có quyền ngăn cản họ được (vì họ nằm ngoài hiệp ước nếu muốn trở về với người Muslim). Cho nên, trên phương diện lý thuyết nhất thời thì hiệp ước cảm thấy có lợi cho Quraish, nếu hiểu về chiều sâu thì tầm nhìn xa vẫn còn khúc mắt trong lòng của người Muslim, như trường hợp điển hình của ông Umar ؓ. Ông không vui nên tìm đến gặp Rosul ﷺ và nói: *“Thưa Thiên Sứ của Allah! Có phải chúng ta là những người đi đúng chân lý và họ là những người không đúng?”*

Rosul ﷺ trả lời: **“Đúng vậy!”**

Ông Umar ؓ hỏi tiếp: *“Có phải nếu chúng ta bị giết sẽ vào thiên đàng, còn họ sẽ đi vào địa ngục?”*

Rosul ﷺ trả lời: **“Đúng vậy!”**

Ông Umar ؓ nói tiếp: *“Vậy tại sao chúng ta lại bỏ cuộc mà chấp nhận hòa ước thiệt thòi cho mình, thà chúng ta ra tay để Allah xử lý giữa chúng ta và họ?”*

Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((يَا ابْنَ الْخَطَّابِ! إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ وَلَسْتُ أَغْصِيهِ، وَهُوَ نَاصِرِي وَلَنْ يُضَيِّعَنِي))

“Hỡi ibnu Al Khottob, Ta là Sứ Giả của Allah, Ta không bao giờ bất tuân Ngài. Ngài sẽ ban sự thành công và mở rộng con đường cho Ta chứ Ngài không bao giờ hẹp hòi với Ta cả.”

Dù Rosul ﷺ trả lời như vậy nhưng ông Umar ؓ vẫn không thỏa mãn nên tìm đến ông Abu Bakr ؓ để đặt câu hỏi như ông đã hỏi Rosul ﷺ. Ông Abu Bakr ؓ trả lời ông Umar ؓ giống như Rosul ﷺ đã trả lời trước đó, song Abu Bakr nói tiếp: *“Người sẽ bám lấy sở trường đó cho đến chết, thề bởi Allah chứng giám rằng Người đang ở trên chân lý.”*

Không lâu sau, Allah truyền xuống câu kinh để trấn an mọi người qua lời phán rằng:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾﴾ الفتح: ١

﴿**Quả thật, TA (Allah) đã ban cho Người (Muhammad) một thắng lợi rõ rệt.**﴾ Al-Fath: 1 (chương 48).

Sau đó Rosul ﷺ sai người đọc câu kinh này cho ông Umar ؓ nghe. Khi nghe qua, ông mừng rỡ và nói với Rosul ﷺ: *“Thưa Thiên Sứ của Allah, có phải là thắng lợi này không?”* Rosul ﷺ trả lời: **“Đúng vậy”**. Khi nghe qua lời xác nhận của Rosul ﷺ, ông thật mừng rỡ và rất hối hận đã nặng lời với Rosul ﷺ, từ đó ông thường nhin

chạy, bỏ thỉ, thả nô lệ, solah (hành lễ, cầu nguyện) và làm bất cứ những gì để có thể để chuộc lại lỗi lầm của ông với Rosul ﷺ.

۲۳.۷- قضية النساء المهاجرات:

23.7- Vấn đề những phụ nữ di cư.

Sau khi bản hiệp ước đã được ký xong và những người Muslim cũng thay xong quần áo Ehrom thì những thân nhân của người phụ nữ Muslim ở Makkah đến đòi Rosul ﷺ phải trao trả họ lại, Rosul không đồng ý với bằng chứng là họ không nằm trong hiệp ước đã nêu, lúc đó Allah đã truyền lệnh xuống như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ الْمُؤْمِنَاتُ مَهْجِرَاتٍ فَاَمْتَحِنُوهُنَّ ۗ اللَّهُ اَعْلَمُ بِاِيْمَانِهِنَّ ۗ فَاِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ اِلَى الْكٰفِرِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَاَتُوهُنَّ مَا اَنْفَقُوْا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اَنْ تَنْكِحُوهُنَّ اِذَا ءَايْتُمُوهُنَّ اَجْرَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوْا بِعِصْمِ الْكٰفِرِ وَسَلُّوْا مَا اَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ اَنْفَقُوْا ذٰلِكُمْ حٰكِمٌ ۗ اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۱۰﴾

الممتحنة: ۱۰

﴿Hỡi những ai có niềm tin! Khi những người phụ nữ tin tưởng chạy đến tị nạn với các người (tại Madinah) hãy kiểm tra (sát hạch) họ, Allah biết rõ đức tin của họ. Và khi các người biết chắc họ là những người (nữ) tin tưởng thật sự, chớ trả họ về cho những kẻ ngoại đạo (tại Makkah). Họ không là những (người vợ) hợp pháp cho chúng và chúng cũng không là những (người chồng) hợp pháp cho họ. Nhưng hãy trả lại cho những người chồng ngoại đạo (tiền cưới Mahar) mà chúng đã chi ra (cho vợ của chúng). Các người không có tội nếu cưới họ làm vợ với điều kiện các người chi cho họ tiền cưới bắt buộc (Mahar) của họ. Và chớ ràng buộc những người (vợ) ngoại đạo (tại Makkah) thủ tiết với các người: hãy đòi họ (vợ ngoại đạo) tiền cưới mà các người đã chi ra cho họ và hãy để cho chúng (những người chồng ngoại đạo) đòi lại tiền cưới mà chúng đã chi ra (cho những người vợ Muslim đã chạy đến tị nạn với các người). Đó là Chỉ Dụ của Allah. Ngài xét xử (công bằng) giữa các người bởi vì Allah Toàn Tri, Rất Mục sáng Suốt.﴾ Al-Mumtahanah: 10 (chương 60).

Từ đó, Allah đã cấm phụ nữ tin tưởng (Muslimate) lấy chồng ngoại đạo và đàn ông Muslim cưới vợ ngoại đạo (trừ phụ nữ Do thái và Thiên Chúa giáo). Sau đó, Rosul ﷺ đã trải nghiệm những phụ nữ li hương qua lệnh của Allah như sau:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعَنَّكَ عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ ۖ فَبَايِعَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ ۗ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۲﴾

الممتحنة: ۱۲

﴿Hỡi Nabi (Muhammad)! Khi những người phụ nữ tin tưởng đến gặp Người để xin tuyên thệ (Bayiah) với Người, gồm việc họ sẽ không gán chung với Allah bất cứ cái gì (trong việc thờ phụng Ngài), và sẽ không ăn cắp, và sẽ không ngoại tình (hay thông dâm) và sẽ không nói xấu kẻ khác, cố tình bịa đặt điều gian dối giữa

tay chân của họ (cho rằng con ngoại tình là con của chồng) và sẽ không bắt tuân Ngươi (Muhammad) về điều gì tốt (Maruf) thì hãy chấp nhận lời tuyên thệ của họ và hãy xin Allah tha thứ cho họ. Quả thật, Allah Hằng Tha Thứ, rất Mực Khoan Dung. ﴿Al-Mumtahanah: 12 (chương 60).

Những ai đến và hội đủ những điều kiện trên thì Rosul ﷺ đều nói:

قَالَ ﷺ: ((بَايَعْتُكَ))

“Tôi chấp nhận lời tuyên thệ của cô” Người chỉ nói bằng lời chứ không bao giờ Người bắt tay họ. Từ khi được lệnh của Allah ban xuống, những người đàn bà nào không theo Islam thì người chồng là Muslim sẽ có quyền li dị, còn phụ nữ Muslimate thì có quyền trả tiền cưới (Mahar) lại cho chồng ngoại đạo rồi hai bên li dị với nhau.

۲۳.۸- دخول خزاعة في عهد المسلمين:

23.8- Bộ tộc Khuza-a'h liên minh với người Muslim.

Bộ tộc Khuza-a'h đã chọn người Muslim để gia nhập chung hiệp ước với Rosul ﷺ. Trước khi Islam xuất hiện ở Makkah, họ là những người bạn và là đồng minh của dòng tộc Hashim, và bộ tộc Bakr thì chọn Quraish làm phía đồng minh và cũng chính bộ tộc này là lý do khởi hoàn chiếm lĩnh được Makkah, chúng tôi xin trình bày ở phần sau.

۲۳.۹- حل قضية المستضعفين:

23.9- Giải quyết vấn đề những người yếu đuối (ở Makkah).

Đối với những người Muslim yếu đuối còn lại ở Makkah không di cư được, họ cố gắng nhịn nhục, chịu đựng sống trong sự lo âu mà lúc nào cũng mong nếu có dịp sẽ rời khỏi mảnh đất này. Trong họ có một người tên là Abu Basir tìm đường trốn thoát đến Madinah, Quraish liền gửi hai người đến gặp Rosul ﷺ để đòi người. Rosul ﷺ phải chấp hành theo bản hiệp ước nên đành trả ông Abu Basir về với họ. Khi hai người Quraish dẫn ông Basir đi đến Zi Al Hulalfah thì ông Abu Basir đã giết đi một người, người còn lại đã chạy thoát đến cầu cứu với Rosul ﷺ ông nói: “Bạn tôi đã bị giết và tôi cũng sẽ bị giết nữa”. Sau đó, ông Abu Basir đến gặp Rosul ﷺ, nhưng Rosul ﷺ tỏ vẻ không vui và bất bình về hành động giết người vô cớ của ông. Ông Abu Basir hiểu được ý của Rosul ﷺ là sẽ trả ông về với Quraish, cho nên ông bỏ đi đến ven biển biết được tin Abu Jandal tìm cách chạy trốn và đã gặp được Abu Basir tại vùng ven biển.

Từ đó, hai người tiếp đón những người Muslim thoát thân được từ Quraish (nhưng không dám đến Madinah vì hiệp ước sẽ trả họ về) nên họ lập lên một nhóm người. Nhóm người này tuy ít nhưng rất can đảm, chuyên đi chặn đường giao thương của Quraish từ Sham về. Họ tịch thu những hàng hóa của Quraish. Quraish không trừng trị được nên bắt buộc phải gửi người đến thương lượng với Rosul ﷺ và cho phép những người đó đến đoàn tụ với anh em của họ ở Madinah với điều kiện là không chằng đường cướp bóc những đoàn thương buôn của họ. Từ đó, những người Muslim yếu đuối ở Makkah mới đến được Madinah đoàn tụ với những người Muslim tại đây.

23.10- Dấu tích của hiệp ước.

Hiệp ước ngưng chiến này đã tạo cho những người Muslim nhiều dấu tích và cơ hội thuận tiện để có dịp đi đây đi đó mà truyền bá Islam trong bộ lạc của người Arab. Trong thời gian hòa bình, yên ổn này đã có rất nhiều người theo Islam. Chỉ trong thời gian hai năm, những người theo Islam nhiều hơn số người Muslim theo đạo trong thời gian mười chín năm về trước. Trong những người nhập đạo đó có cả những lãnh đạo, anh hùng thiện chiến, những người trí thức, giàu sang của Quraish như ông A'mr bin Al-O's, Kholid ibnu Al-Walid, Uthmaan bin Tolhah và vô số những người khác nữa đều chấp nhận câu Kalimah Shahadah, chấp nhận Allah Duy Nhất để tôn thờ, Rosul Muhammad là Sứ Giả của Ngài, và tuyên thệ theo Islam. Những người theo đạo trong thời gian đó đã tận dụng những khả năng đặc biệt của họ để phục vụ Islam. Người thì dùng của cải, tiền bạc. Người thì dùng sự hiểu biết của họ về văn chương Arab để dạy lại những anh em mù chữ của họ. Người dùng biệt tài riêng để chiến đấu, hi sinh cả tính mạng cho Islam nên Rosul ﷺ vui mừng và nói rằng:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ مَكَّةَ قَدْ أَلْقَتْ إِلَيْكُمْ أَفْلَادَ كَيْدِهَا))

“Makkah đã giao trái tim và cửa ngõ cho chúng ta.” (có nghĩa là những thành phần lãnh đạo, cố chấp, khó khăn ngày xưa đã theo Islam, nên Makkah chỉ có thân hình nhưng linh hồn đã nằm trong tay của người Muslim)

Chương XXIV

مكاتبة الملوك والأمراء

GỬ THƯ CHO CÁC VUA CHỨA

Sau khi Rosul ﷺ ký hiệp ước với Quraish tại Al Hudaibiyah thì Người dẫn đoàn trở về Madinah, từ đó Người tạm an tâm phần nào trong vấn đề phòng chống bọn Quraish đến quấy nhiễu người Muslim. Nhờ sự an tâm đó nên Người có nhiều thời gian để lo việc tổ chức gửi sứ giả đi khắp nơi để truyền bá tôn giáo Islam cho nhân loại. Để cho kế hoạch truyền bá được chu toàn, trước tiên Rosul ﷺ soạn thảo thư *kêu gọi của Người* rồi cho người mang thư đó đến trình những Vua chúa cai quản những vùng lân cận để kêu gọi họ vào Islam, xin trích một vài lá thư trong đó có nội dung như sau:

۱- كتابه صلى الله عليه وسلم إلى النجاشي: أصحمة بن الأجر ملك الحبشة:

1- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Najaashy Os-ha-mah bin Al-Abjar vua nước Al-Habashah:

Bức thư như sau:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. هَذَا كِتَابٌ مِنْ مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ إِلَى النَّجَاشِيِّ الْأَصْحَمِ عَظِيمِ الْحَبَشَةِ. سَلَامٌ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى، وَأَمِنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَدْعُوكَ بِدِعَايَةِ الْإِسْلَامِ، فَإِنِّي أَنَا رَسُولُهُ، فَأَسْلِمُ تَسْلَمَ ﴿يَا أَهْلَ الْكُتُبِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ (آل عمران: ٦٤) فَإِنْ أَبَيْتَ فَإِنَّ عَلَيْكَ إِثْمَ النَّصَارَى مِنْ قَوْمِكَ))

Nhân danh Allah, Đấng Rất Mục Độ Lượng, Đấng Rất Mục Khoan Dung. Đây là bức thư từ Muhammad là Nabi gửi đến Al-Najaashy Al-Os-ham vị vua cao cả của nước Al-Habashah. Cầu sự bình an cho những ai được hưởng thiện, tin tưởng nơi Allah và Sứ giả của Ngài. Xin chấp nhận Allah là Thượng Đế Duy nhất, không có thần linh nào khác bên cạnh Ngài để tôn thờ, Ngài không có bạn bè cũng như không có con cái và chấp nhận Muhammad là nô lệ và là Sứ Giả của Allah. Ta nhân danh là Sứ Giả của Allah kêu gọi ông hãy đến với Islam, mong ông chấp nhận thì hi vọng dân chúng sẽ được thái bình. ﴿Hỡi thị dân kinh sách! Hãy đến cùng với một lời phán giống nhau giữa chúng tôi và quý vị rằng: chúng ta chỉ thờ phụng riêng Allah mà thôi, chúng ta không được tổ hợp bất cứ ai (cái gì) cùng với Ngài và chúng ta không được phép nghe lời lẫn nhau làm trái lời Allah hay quỳ lại lẫn nhau.﴾ Nhưng nếu họ quay bỏ đi thì hãy bảo họ: "Hãy chứng thực rằng chúng tôi là những người Muslim (thần phục

Allah)." ﴿ (Ali 'mron: 64 (chương 3)). Nếu ông không chấp nhận lời kêu gọi này thì ông cùng với quần chúng của ông sẽ mang tội là người theo đạo Thiên Chúa.

Bức thư này được giao cho ông A'mr bin Umaiyyah Al-Dhom-Ry mang đến trao tận tay cho vua Al-Najaashy. Sau khi đọc xong bức thư thì ông vua Al-Najaashy bước xuống từ ngai vàng rồi nói đồng ý chấp nhận Islam trước mặt ông Jafar Ibnu Abi Talib, và vua Al-Najaashy cho người thảo một lá thư hồi báo cho Rosul Muhammad ﷺ biết về sự chấp nhận Islam của ông. Sau đó, Vua Al-Najaashy đứng ra gả bà Ummul Moaminin Ummu Habibah, con của ông Abu Sufyaan cho Rosul ﷺ với tiền Mahar (tiền cưới) là bốn trăm Dinar, và cung cấp hai chiếc tàu để chở bà Ummu Habibah và những người đang li hương ở đó cùng với ông A'mr bin Umaiyyah Al-Dhom-Ry về Madinah đoàn tụ với gia đình, nhưng khi đoàn người về đến Madinah thì Rosul ﷺ đang ở Khoibar.

Vua Al-Najaashy mất vào tháng Rajab (tháng 7), năm thứ Chín của Hijry. Rosul ﷺ đã báo tin buồn này cho tất cả người Muslim và chính Người đứng ra solah janazah go'ib (vắng mặt) cho vua Al-Najaashy. Sau khi vị vua Al-Najaashy thứ nhất này qua đời thì vị vua Al-Najaashy khác lên kế ngôi, và Rosul ﷺ cũng có cho người mang thư kêu gọi đến Vua vào Islam, nhưng không biết rõ ông vua đó có vào Islam hay không?

۲- كتابه صلى الله عليه وسلم إلى المقوقس ملك الإسكندرية:

2- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al Muqawqos vua Alaxsandary.

Nabi ﷺ viết thư gửi Al-Muqawqos vua nước Ai Cập và Alaxsandary.

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ إِلَى الْمُقَوَّقِسِ عَظِيمِ الْقِبْطِ. سَلَامٌ عَلَيَّ مِنْ اتَّبَعَ الْهُدَى، أَمَا بَعْدُ فَإِنِّي أَدْعُوكَ بِدَعَايَةِ الْإِسْلَامِ، أَسْلِمْتَ تَسْلَمَ، أَسْلِمْتَ يُوتِكَ اللَّهُ أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ، فَإِن تَوَلَّيْتَ فَإِنَّ عَلَيْنَا إِثْمَ أَهْلِ الْقِبْطِ ﴿يَا أَهْلَ الْكِنْبِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَامٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

﴿ (آل عمران: ٦٤)﴾

Nhân danh Allah, Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung. Từ Muhammad, nô lệ và là Sứ Giả của Allah gửi đến vua Al Muqawqos cao cả của Qibty. Cầu sự bình an cho những ai được hưởng thiện. Ta kêu gọi ông về với Islam. Nếu ông chấp nhận Islam thì sẽ được bình an, chấp nhận Islam sẽ được hai lần phước. Nếu ông từ chối thì ông sẽ chịu tội cùng với những người dân Qibty của ông ﴿"Hỡi thị dân kinh sách! Hãy đến cùng với một lời phán giống nhau giữa chúng tôi và quý vị rằng: chúng ta chỉ thờ phụng riêng Allah mà thôi, chúng ta không được tổ hợp bất cứ ai (cái gì) cùng với Ngài và chúng ta không được phép nghe lời lẫn nhau làm trái lời Allah hay quỳ lại lẫn nhau." Nhưng nếu họ quay bỏ đi thì hãy bảo họ: "Hãy chứng thực rằng chúng tôi là những người Muslim (thần phục Allah)." ﴿ (Ali 'mron: 64 (chương 3).)

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Lá thư này được giao cho ông Hatib ibnu Abu Balta-a'h mang đi. Khi ông Hatib đến tâu trình với vua rồi trao tận tay lá thư cho vua Al Muqawqos thì được vua tiếp đón ông Hatib rất nồng hậu. Ông vua cất giữ lá thư rất thận trọng trong một chiếc hộp làm bằng ngà voi và còn đóng mộc trên lá thư đó. Sau đó, ông viết thư hỏi âm cho Rosul ﷺ nói là ông nghĩ rằng thế nào Rosul ﷺ cũng sẽ xuất hiện, nhưng ở Sham chứ không phải tại Makkah, và ông cũng cảm ơn lời mời của Rosul ﷺ kêu gọi ông vô đạo Islam, nhưng đáng tiếc ông không thể theo Islam dù ông rất có cảm tình với những người Muslim, song song đó ông có gửi tặng cho Rosul ﷺ hai tì nữ Mariyah và Sirin thuộc hạng danh giá bên xứ ông cùng con la tên Duldul và kèm theo một số tặng phẩm hàng hóa loại quý giá nhất vào thời bấy giờ. Rosul ﷺ đã chọn bà Mariyah làm vợ và con la làm vật cưỡi, còn bà Sirin thì tặng lại cho ông Hassan ibnu Thabit.

۳- كتابه صلى الله عليه وسلم إلى كسرى أبرويز ملك فارس:

3- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Kisro Aburuwaiz vua nước Ba Tư.

Đại ý lá thư như sau:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ إِلَى كِسْرَى عَظِيمِ فَارِسِ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى، وَأَمَّنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَشَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَدْعُوكَ بِدَعَايَةِ الْإِسْلَامِ، فَإِنِّي أَنَا رَسُولُ اللَّهِ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً ﴿يُنذِرُ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقُّ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (يس: ٧٠) فَاسْلِمْ تَسْلَمَ، فَإِنِ أَبَيْتَ فَإِنَّ إِثْمَ الْمَجُوسِ عَلَيْكَ))

Nhân danh Allah, Đáng Rất Mục Độ Lượng, Đáng Rất Mục Khoan Dung. Từ Muhammad là Rosul, là Sứ Giả của Allah gửi đến Kisro vị vua cao cả của nước Ba Tư. Cầu sự bình an cho những ai được hưởng thiện, tin tưởng nơi Allah và Sứ giả của Ngài. Xin chấp nhận Allah là Thượng Đế Duy nhất, không có thần linh nào khác bên cạnh Ngài để tôn thờ và chấp nhận Muhammad là nô lệ và là Sứ Giả của Allah. Ta nhân danh là Sứ Giả của Allah được của phái xuống cho toàn thể nhân loại kêu gọi ông hãy đến với Islam ﴿Mục đích để cho Người (Muhammad) cảnh cáo những ai đang sống và để chứng minh Lời (xử phạt) đối với những kẻ không có đức tin đúng sự thật.﴾ (Yasin: 70 (chương 36)). Hãy gia nhập Islam thì đất nước sẽ được thái bình còn nếu ông không chấp nhận lời kêu gọi này thì ông cùng với quần chúng của ông sẽ mang tội thờ lửa.

Bức thư được sứ giả Abdulloh ibnu Huzafah Al-Sahmy mang đến vua xứ Al Bahrain nhờ vua Al Bahrain dâng lên Hoàng Đế Kisro. Khi lá thư được đọc cho Hoàng Đế nghe thì ông giận dữ và xé nát lá thư rồi nói rằng: “Một người không ra gì mà dám viết thư (Nhân danh một người) đứng trước tên của ta hay sao?” Khi Rosul ﷺ nhận được tin này, Người nói:

قال ﷺ: ((مَرَّقَ اللَّهُ مَلِكَهُ))

“Allah sẽ xé nát vương quốc của y”.

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

Và rồi sau đó không lâu, quân sĩ của Kisro bị thua trận rất thảm thiết trước sự tấn công của Roman Hy Lạp. Sau đó, con của Hoàng Đế là hoàng tử Shirowaih lật đổ và giết cha để lên nắm quyền. Sau khi hoàng tử lên ngôi không bao lâu, vương quốc bị xé đôi, chia ba xẻ bảy nên yếu đi cho đến ngày lọt vào tay của người Muslim vào thời đại của Kholifah Umar ibnu Al Khottob ﷺ lãnh đạo. Từ đó, vương quốc này không còn đứng vững nữa.

٤- وكتب النبي صلى الله عليه وسلم إلى قيصر ملك الروم:

4- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Qoisar Hoàng Đế Hy Lạp.

Nội dung lá thư như sau:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مِنْ مُحَمَّدٍ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ إِلَى هِرَقْلَ عَظِيمِ الرُّومِ. سَلَامٌ عَلَيَّ مِنْ

اتَّبَعَ الْهُدَى، أَسْلِمَ تَسْلَمَ، أَسْلِمَ يُؤْتِكَ اللَّهُ أَجْرَكَ مَرَّتَيْنِ، فَإِنْ تَوَلَّيْتَ فَإِنَّ عَلَيْكَ إِثْمَ الْأَرِيسِيِّينَ ﴿يَتَأَهَّلَ

الْكَذِبِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا

أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ (آل عمران: ٦٤))

Nhân danh Allah, Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung. Từ Muhammad, nô lệ và là Sứ Giả của Allah gửi đến Hi-roql vua cao cả nước Hy Lạp. Cầu sự bình an cho những ai được hướng thiện. Hãy gia nhập Islam thì đất nước sẽ được thái bình, chấp nhận Islam ông sẽ được hai lần phước, còn nếu ông không chấp nhận lời kêu gọi này thì ông cùng với quần chúng của ông sẽ mang tội ﴿Hỡi thị dân kinh sách! Hãy đến cùng với một lời phán giống nhau giữa chúng tôi và quý vị rằng: chúng ta chỉ thờ phụng riêng Allah mà thôi, chúng ta không được tổ hợp bất cứ ai (cái gì) cùng với Ngài và chúng ta không được phép nghe lời lẫn nhau làm trái lời Allah hay quỳ lại lẫn nhau.﴾ Nhưng nếu họ quay bỏ đi thì hãy bảo họ: "Hãy chứng thực rằng chúng tôi là những người Muslim (thần phụng Allah).﴾" (Ali I'mron: 64 (chương 3).)

Bức thư này được Rosul ﷺ giao cho ông Dahiyah ibnu Kholifah Al-Kalby mang đến cho vua Bosry nhờ ông ấy dâng bức thư này đến tay Hoàng đế Qoisar. Trong lúc Hoàng đế Qoisar đang đi tham quan ở Hims (thuộc Syria ngày nay), rồi từ đó ông đi bộ đến Baitul Al Muqdis (Jerusalem) để tạ ơn Thượng Đế đã ban sự chiến thắng cho ông trước Ba Tư. Hoàng đế Qoisar nhận được bức thư thì liền cho người đi tìm một người Arab nào đó biết rõ về thân phận của Rosul Muhammad ﷺ. Tình cờ trong thời gian này ông Abu Sufyaan cùng đoàn thương buôn của Quraish cũng có mặt tại đây, nên họ mời những người này đến gặp Hoàng đế. Hoàng đế mời cả lũ đoàn đến để thảo luận và trong buổi họp mặt) này có sự tham gia của những Quan Thần, Cận Tướng trong bộ tham mưu nước Hy Lạp. Sau đó, Hoàng đế hỏi những người Arab trong đoàn ai là người có họ hàng thân thuộc nhất với Rosul Muhammad ﷺ. Họ cho biết người gần gũi với Rosul Muhammad ﷺ nhất là ông Abu Sufyaan. Hoàng đế cho mời ông Abu Sufyaan đến ngồi gần, những người còn lại ngồi sau lưng ông Abu Sufyaan.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- Hoàng đế nói: “*Chăm hỏi người đàn ông này về người đàn ông kia (ý chỉ Rosul Muhammad). Nếu người này nói dối thì các người hãy báo cho Chăm biết. Cho nên, Abu Sufyaan mắc cỡ không dám nói dối.*”

- Hoàng đế Hi-roql hỏi: “*Dòng họ của Ông Ta trong các người như thế nào ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Ông Ta thuộc dòng dõi quý tộc trong chúng tôi.*”

- Hoàng đế hỏi: “*Vậy những gì Ông Ta nói thì trước đó có ai nói giống như vậy trong các người không ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa, không có.*”

- Hoàng Đế hỏi: “*Những người đi theo Ông Ta là những người giàu có hay những là những người nghèo khổ, yếu đuối ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa, đó là những người nghèo khổ, yếu đuối trong chúng tôi.*”

- Hoàng đế hỏi tiếp: “*Số người theo Ông Ta đã tăng thêm hay giảm đi ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa, tăng thêm.*”

- Hoàng đế hỏi: “*Có người nào đã theo đạo của Ông Ta rồi sau đó bất bình bỏ đạo hay không?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa, không có.*”

- Hoàng đế hỏi tiếp: “*Trước khi Ông Ta nói ra những điều mới mẻ này, Ông Ta có bao giờ bị người ta nói là đã từng nói dối chưa ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa, không có.*”

- Hoàng đế hỏi tiếp: “*Ông Ta đã bao giờ bội ước chưa ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa, chưa bao giờ.*”

Khi đó ông Abu Suffiyan thêm vào những lời để hỗ trợ nên nói: “*Có một thời gian chúng tôi không biết Ông Ta đã làm gì.*”

- Hoàng đế hỏi: “*Các người có giao tranh với Ông Ta chưa ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Thưa có.*”

- Hoàng đế hỏi: “*Việc giao tranh đã xảy ra như thế nào ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Sự giao tranh giữa chúng tôi với Ông Ta đã xảy ra nhiều lần, có lần chúng tôi thất bại, có lần bên kia cũng thiệt mạng nhiều.*”

- Hoàng đế hỏi: “*Ông Ta kêu gọi các người làm gì ?*”

- Ông Abu Sufyaan trả lời: “*Ông Ta kêu gọi chúng tôi hãy tôn thờ Allah Duy Nhất, không được tổ hợp với thần linh khác, gạt bỏ những gì tổ tiên đã nói (làm), kêu gọi hãy hành lễ Solah, thật thà trong lời nói lẫn hành động, không gian dâm hay thông dâm và thiết chặt tình thân thuộc.*”

Sau khi nghe xong những lời giải thích của ông Abu Sufyaan thì Hoàng đế giải thích:

- *Người đã nói Ông Ta thuộc quý tộc trong các người, và các Thiên Sứ cũng thế họ rất danh giá trong bộ lạc họ.*

- *Người nói lời lẽ như Ông Ta nói chưa có ai trước đó nói, nếu trước đó có người đã từng nói lời lẽ đó thì Ông Ta chỉ là người bắt chước theo mà thôi.*

- *Người đã nói, cha mẹ của người đó thuộc dòng dõi quý tộc nhưng không phải là vua chúa. Nếu là vua chúa thì người đó đứng lên để đòi lại ngôi vị vua chúa của cha mẹ để lại.*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- Người đã nói là: Từ xưa đến nay Ông Ta chưa hề nói láo với bất cứ ai thì làm sao người đó dám nói láo với Allah.

- Người đã nói, những người nghèo đi theo thì đó là dấu hiệu của những người đi theo Sứ Giả (thường là người nghèo).

- Người đã nói: Mỗi ngày đều có thêm người đi theo, đó là sự chứng tỏ về niềm tin vững chắc của họ càng mạnh thêm.

- Người đã nói: Từ khi Islam lộ dạng đến giờ, những người đi theo chưa có một ai bỏ đạo. Chứng tỏ đức tin của họ đã thấm nhuần vào tim một cách vững chắc, bền bỉ.

- Người đã nói: Người đó chưa bao giờ bội ước hay gian dối. Đó là bản chất của Sứ Giả không bao giờ bội ước, gian dối cả.

- Người đã nói: Người đó kêu gọi các người chỉ tôn thờ ở Allah Duy Nhất, không được đồng đẳng ai và bất cứ vật gì với Ngài. Người đó không cho các người thờ phụng những bức tượng và kêu gọi các người hành lễ (Solah), thật thà trong lời nói lẫn hành động và không được thông dâm hay gian dâm.

- Nếu lời người nói đó là sự thật thì chắc chắn Ông Ta sẽ chiếm hữu nơi mà đôi chân Châm đang đứng đây. Châm biết được sẽ có Sứ Giả xuất hiện, nhưng châm lại không ngờ người ấy lại xuất hiện từ quần chúng của các người. Nếu Châm có cơ hội gặp được Ông Ta Châm sẽ gặp cho được Ông Ta, còn nếu Châm có ở gần Ông Ta thì Châm sẽ là người rửa hai bàn chân của Ông Ta.”

Sau khi hoàng đế xong bức thư mọi người ồn ào lên, tranh cãi lẫn nhau, thế là Abu Sufyaan cũng lữ đoàn đi chung được đưa ra ngoài. Khi đó, Abu Sufyaan nói với người đi cùng: "Việc làm của cháu ông Abu Kabshah (ý nói Nabi ﷺ) vĩ đại lắm đây làm cho cả hoàng tộc Al-Osfar (ngụ ý hoàng đế Hy Lạp) phải khiếp sợ." Từ đó làm cho Abu Sufyaan luôn khẳng định rằng chuyện này sẽ xảy ra cho đến khi Allah dẫn dắt ông gia nhập Islam.

Hoàng đế Hiroql đã ban thưởng cho ông Dahiyah ibnu Kholifah Al-Kalby tiền bạc và vật dụng quý giá rồi Hoàng đế trở về Hims. Ông ra lệnh triệu tập quân thần vào cung điện, xong ra lệnh đóng cửa kín lại và nói với họ: "Hỡi thần dân Hy Lạp! Các người có muốn được hùng mạnh và sự hướng dẫn chân lý không? Để được thế thì chúng ta phải qui phục vị Nabi mới xuất hiện đó." Nghe xong mọi người đứng dậy đi loạn xạ giống như những con lừa chạy hoang. Hoàng đế Qaisar thấy vậy nói: "Hãy trở lại đây với ta, ta nói lên những lời như vậy chỉ để thử thách các người về tôn giáo mà các người đang theo mà thôi".

Nghe vậy, những người tính bỏ đi đó qui xuống tạ ơn Hoàng đế của họ. Hoàng đế vui cười, niềm nở chấp nhận sự tạ ơn của họ. Qua những sự kiện đó, được biết rõ là Hoàng đế Qaisar hiểu biết rõ ràng về Rosul ﷺ, đã chấp nhận sự xuất hiện và sứ mạng Sứ Giả của Người nhưng theo sự suy đoán thì Hoàng đế đã nặng tình và yêu chuộng ngai vàng, vương quốc hơn là theo Islam nên ông ta đã chịu chung số phận tội lỗi với những gì ông cai trị và những gì quân chúng của ông đi theo.

Ông Dahiyah ibnu Al Kholifah Al-Kalby trên đường trở về Madinah, đến Hisma thì bị những kẻ cướp đường từ bộ tộc Juzaam chặn đường và cướp lấy hết những gì Hoàng đế đã ban tặng cho ông. Khi ông đến Madinah, báo cáo lại tất cả cho Rosul ﷺ biết thì Rosul ﷺ ra lệnh cho ông Zaid ibnu Harithah dẫn năm trăm quân dân

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Muslim đi trừng trị những kẻ cướp đường. Chiến công này đã tịch thu được những chiến lợi phẩm gồm có một ngàn con lạc đà, năm ngàn con cừu và bắt làm tù binh hơn một trăm phụ nữ và trẻ con. Bắt được ông Zaid ibnu Rufa-a'h Al-Juzaamy, một trong những nhà lãnh đạo của bộ tộc Juzaam đem về Madinah, nhưng sau đó ông Zaid tình nguyện theo Islam cùng với những người còn lại. Hơn nữa, ông ta đã giúp đỡ ông Dahiyah khi bị những tên cướp đường (từ trong bộ tộc của ông mà ông không bằng lòng), nên sau đó Rosul ﷺ hoàn trả lại tất cả những gì đã tịch thu từ vật chất đến phụ nữ trẻ con.

٥- وكتب رسول الله صلى الله عليه وسلم كتابا إلى الحارث بن أبي شمر الغساني أمير دمشق من قبل قيصر.

5- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Harith bin Abi Sha-mir Al-Ghos-saa-ny, thủ lĩnh vùng Damascus thuộc quyền quản lý của Qaisar.

Lá thư mang nội dung như sau:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ إِلَى الْحَارِثِ بْنِ أَبِي شَمِيرٍ، سَلَامٌ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى، وَأَمَّنَ بِاللَّهِ وَصَدَقَ، وَإِنِّي أَدْعُوكَ أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، يَبْقَى لَكَ مِلْكُكَ))

Nhân danh Allah, Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung. Từ Muhammad là Rosul, là Sứ Giả của Allah gửi đến Al-Harith bin Abu Shamir. Cầu sự bình an cho những ai được hướng thiện, tin tưởng nơi Allah và trung thành. Ta nhân danh là Sứ Giả kêu gọi ông đến chỉ tin tưởng và tôn thờ duy chỉ Allah, không tin tưởng hay tôn thờ bất cứ thần linh nào khác bên cạnh Ngài, được thế thì vương quyền của ông vẫn thuộc về ông.

Lá thư này được Rosul ﷺ cử ông Shujaa-a'h ibnu Wahb Al-Asady - thuộc dòng tộc Asa bin Khuzaimah - mang giao cho Al-Harith. Khi Al-Harith đọc xong lá thư thì ném nó xuống đất và nói rằng: - *Ai có thể chiếm đoạt được vương quyền của ta?* Sau đó quay qua nói với ông Shujaa-a'h ibnu Wahb: "*Hãy về thông báo với ông ta (Rosul) những gì ông chứng kiến!*". Sau đó, ông xin phép Qaisar đem quân tấn công Rosul ﷺ. Hoàng đế Qaisar khuyên bảo Al-Harith bỏ đi ý định tấn công người Muslim, ngược lại hãy đối xử đoàn hoàn với người đưa thư. Vì vậy, ông Al-Harith đã ban thưởng và đối xử tế nhị với ông Shujaa-a'h bin Wahb.

٦- وكتب صلى الله عليه وسلم كتابا إلى أمير بصري:

6- Thư của Rosul ﷺ gửi cho thủ lĩnh Bosry.

Lá thư mang ý nghĩa kêu gọi về với Islam, được Rosul ﷺ cử ông Al Harith ibnu U'mair Al Azđy làm sứ giả mang thư đi. Khi ông Harith đến địa phận Muatah – thuộc tỉnh Al-Balqo miền nam nước Jordan – thì bị ông ibnu Amru Al Gasanny Shuroh-beel bin A'mr Al-Ghos-saa-ny bắt rồi giết chết. Đây là một sự kiện khiêu chiến vì đã giết đi một sứ giả. Trong những vị sứ giả của Rosul ﷺ gửi đi không ai bị giết ngoại trừ sứ giả này. Khi được tin sứ giả Al Harith ibnu U'mair bị giết chết, Rosul ﷺ

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đau buồn rất nhiều và không bao giờ quên đi sự khiêu chiến này, cho đến khi có dịp đem quân đến tấn công trong trận Muatah. Chúng tôi sẽ xin trình bày ở phần sau.

۷- وكتب صلى الله عليه وسلم كتابا إلى هودّة بن علي صاحب اليمامة وهو:

7- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Hawzah bin Aly quyền lãnh đạo ở Ya-maa-mah.

Đại ý lá thư như sau:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. مِنْ مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ إِلَى الْهُودَةِ بْنِ عَلِيٍّ. سَلَامٌ عَلَيَّ مِنْ اتَّبَعَ الْهُدَى،
وَاعْلَمَ أَنَّ دِينِي سَيَظْهَرُ إِلَى مُنْتَهَى الْحُقْفِ وَالْحَافِرِ فَأَسْلِمَ تَسْلَمَ وَأَجْعَلَ لَكَ مَا تَحْتَ يَدَيْكَ))

Nhân danh Allah, Đáng Rất Mực Độ Lượng, Đáng Rất Mực Khoan Dung. Từ Muhammad là Rosul, là Sứ Giả của Allah gửi đến Al-Hawzah bin Aly. Cầu sự bình an cho những ai được hưởng thiện. Hãy biết rằng tôn giáo mà Ta đang truyền bá sẽ bành trướng, lan rộng đến khắp nơi. Nếu ông theo Islam thì sẽ được an bình và những gì hiện ông đang có sẽ vẫn thuộc về ông.

Lá thư này được sứ giả Saleet bin A'mr Al Amiry mang đi. Khi sứ giả Saleet đến, ông Hawzah tiếp đón một cách nồng nhiệt, ân cần và tặng quà cho sứ giả. Sau đó, ông viết thư trả lời với nội dung như sau:

“Ông mời gọi chúng tôi về tôn giáo này là một điều thật tốt lành và đẹp đẽ. Tôi là một thi sĩ và là nhà diễn thuyết trong cộng đồng của tôi. Những người Arab ai cũng kính nể tôi. Hãy tạo cho tôi một vài điều kiện tốt để tôi theo ông”.

Khi bức thư này đến tay Rosul ﷺ, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ سَأَلَنِي قِطْعَةً مِنَ الْأَرْضِ مَا فَعَلْتُ. بَادَ وَبَادَ مَا فِي يَدَيْهِ))

"Nếu hấn có xin Ta một phần nhỏ lãnh thổ Ta cũng không cho y, rồi y sẽ bị tiêu diệt và những gì trong tay y sẽ bị tiêu tan." Đến khi Rosul ﷺ khải hoàn trở về Makkah thì được tin là Hawzah đã từ trần.

۸- وكتب رسول الله صلى الله عليه وسلم كتابا إلى المنذر بن ساوى ملك البحرين.

8- Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Munzir bin Saa-wa vua nước Al-Bahrain.

Đại ý bức thư kêu gọi vị vua này vào Islam, được sứ giả Al Ala ibnu Al Hadromy mang đi. Khi nhận được thư, Vua Al-Munzir vào Islam cùng với một số quần chúng, còn lại một số khác thì không theo và vẫn giữ đạo của họ là Do Thái giáo và thờ lửa. Vua Al-Munzir có viết thư thông báo cho Rosul ﷺ về tình hình để xin ý kiến. Rosul ﷺ gửi thư chỉ thị cho ông ta hãy trả lại của cải của người theo Islam, còn đối với người Do Thái và những người thờ lửa thì bắt buộc họ phải trả tiền Al Jiziyah (thuế thân) vì dù có đối xử tốt với họ, họ cũng không đem lại ích lợi gì cho công việc của ông.

۹- وكتب رسول الله صلى الله عليه وسلم كتابا إلى ملكي عمان جيفر وأخيه وهو:

9- Thư của Rosul ﷺ gửi cho hai vị vua nước Oman Jaifar và người em hoàng đế.

Đại ý lá thư như sau:

((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ إِلَى جَيْفَرَ وَعَبْدِ ابْنِي الْجَلَنْدَى. سَلَامٌ عَلَيَّ مِنْ اتَّبَعَ الْهُدَى أَمَا بَعْدُ فَإِنِّي أَدْعُوكُمَا بِدِعَايَةِ الْإِسْلَامِ، أَسْلِمَا تَسْلِمَا، فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً لِأَنْذَرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقُّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ. فَإِنَّكُمَا إِنِ أَفْرَرْتُمَا بِالْإِسْلَامِ وَلَيْتُكُمَا وَإِنِ أَبَيْتُمَا أَنْ تُقِرَّا بِالْإِسْلَامِ فَإِنَّ مُلْكُكُمَا زَائِلٌ عَنْكُمَا وَخَيْبِي مَحْلٌ بِسَاحَتِكُمَا وَتَظْهَرُ نُبُوتِي عَلَيَّ مُلْكِكُمَا))

Nhân Danh Allah, Đấng Rất Mực Độ Lượng, Đấng Rất Mực Khoan Dung. Từ Muhammad Sứ Giả của Allah gửi cho ông Jaifar và Abdu hai người con của Al-Julanda. Cầu sự bình an cho những ai được hướng thiện. Tôi kêu gọi hai ông vào Islam với sự Bình An của nó. Nếu hai ông vào Islam thì sẽ được an bình, bởi vì Ta là Sứ Giả được gửi xuống cho toàn nhân gian để nhắc nhở, cảnh giác những người còn sống, và để chứng minh lời xử phạt đối với những kẻ không có đức tin. Nếu hai vị chấp nhận Islam thì vương quốc của hai vị sẽ tồn tại và Ta giao quyền quản lý vương quốc lại cho hai ông, bằng không thì nó sẽ tiêu tan và nạ của Ta sẽ dẫm trên lãnh thổ của hai ông còn lời kêu gọi của Ta sẽ bao trùm vương quyền của hai ông.

Lá thư được sứ giả A'mr bin Al-O's mang đi. Khi sứ giả đến Oman thì gặp ông Abdu ibnu Al-Julanda. Ông Abdu hỏi ông A'mr về những gì Islam kêu gọi. Ông A'mr trả lời: “Kêu gọi chỉ tôn thờ ở Allah Duy Nhất, không đồng đẳng bất cứ ai hay vật gì với Ngài, gạt bỏ hết những sự tôn thờ khác, chỉ thờ phụng Ngài Duy Nhất, chấp nhận Muhammad là Sứ Giả của Allah”.

Sau đó, hai người tranh luận với nhau và cuối cùng ông Abdu hỏi ông A'mr: “Islam kêu gọi phải thi hành những điều gì?”

- Ông A'mr trả lời: “Ra lệnh phải thuần phục ở Allah, tránh tất cả những gì Ngài không bằng lòng, phải hiếu thảo, thiết chặt tình ruột thịt, tình nghĩa con người, cảm không được gây sự bất công, hiếp đáp, thù hận, không được gian dâm cũng như không được uống rượu, không được thờ phụng những bực tượng, không được thờ lửa và tôn vinh thánh giá.”

- Ông Abdu trả lời: “Thật là những điều tốt lành mà ông đã nói ra để kêu gọi vào Islam. Nếu người anh của tôi nghe theo tôi thì chúng tôi sẽ đến tận nơi mà nói lời chấp nhận thật tình và tin tưởng nơi Sứ Giả. Nhưng ông anh của tôi thì tiếc rẻ vương quốc nên khó có thể ông ấy chấp nhận...”

- Ông Amru trả lời: “Nếu ông anh của ông vào Islam, thì Rosul ﷺ vẫn giao quyền làm vua cho ông ta để trị dân bằng cách thu tiền zakat từ người giàu để phân phát cho người nghèo trong cùng đất nước.”

- Ông Abdu nói: “Thật là một điều tốt lành”. Rồi ông Addu hỏi ông A'mr về cách thức và tỉ số xuất zakat như thế nào. Sau khi được ông A'mr giải thích tỉ mỉ, ông Addu nói: “Tôi nghĩ quân chúng của tôi không phản đối đâu”.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

- Sau đó, ông Abdu đưa ông A'mr đến diện kiến người anh và giao thư tận tay người anh. Sau khi đọc thư xong, ông vua giao thư lại cho người em rồi xoay qua hỏi A'mr: “*Quraish đã cư xử như thế nào?*”

- Ông A'mr trả lời: “*Họ đã vào Islam, nếu ông chấp nhận Islam thì sẽ được an bình, bằng không thì giữa Muslim sẽ dẫm chân lên đây và thay đổi nền văn hóa này.*”

Vua Jaifar đề nghị trở lại vào ngày mai để ông có thời gian suy nghĩ. Ngày hôm sau ông A'mr trở lại thì vị vua tỏ vẻ thái độ bất bình nhưng ông nói hãy chờ thêm ngày hôm sau nữa. Sau đó ông Vua hỏi ý kiến người em và được người em giải thích tỏ tường. Thế là hai người tình nguyện vào Islam vào ngày hôm sau. Từ đó, người em trai của vị vua đã trở thành người bạn thân, tương trợ của ông A'mr, có việc gì hai người đều thông hỏi ý kiến với nhau.

Lá thư này được gửi đi cho ông Abdu và Jaifar sau khi chiến thắng trở về Makkah. Còn những lá thư khác được gửi đi sau khi Rosul ﷺ trở về từ Al Hudaibiyah.

GIỮA NGƯỜI MUSLIM & NHỮNG NHÓM KHÁC

Hiệp ước Al Hudaibiyah đã ký có điều khoản giao ước là trong vòng mười năm hai bên không có chiến tranh, nên đó là cơ hội về thời gian rộng rãi mà Rosul ﷺ yên tâm tránh khỏi cuộc chiến với kẻ thù mạnh nhất ở bán đảo Arab, đó là Quraish. Thời gian đó cũng là thời gian để tính toán, thanh trừng những kẻ thù độc hại đa mưu nhất đã dùng mọi thủ đoạn đê tiện, dã man, bất chính đã cấu kết với người Arab đa thần trở thành đồng minh kéo quân tấn công Madinah trong trận Al Ahzab vừa qua, họ là những người Do Thái đã bị trục xuất ra khỏi thành phố Madinah trước kia do họ bội ước với Rosul ﷺ. Nay họ định cư ở Khoibar kéo dài đến những vùng sau đó về hướng bắc cũng tại đây họ lập nên căn cứ và chuẩn bị kế hoạch để tấn công Rosul ﷺ. Về phía Rosul cũng đang chuẩn bị xuất binh sát phạt họ nhưng trước khi ra đi đã xảy ra một vấn đề nhỏ đó là trận chiến Al-Ghobah.

٢٥.١ - غزوة الغابة:

25.1- Trận chiến Al-Ghobah:

Sự việc xảy ra là một hôm Rosul ﷺ bảo một cô gái tên là Liqohah đi chặn đoàn lạc đà ở Al Gobah về hướng núi Uhud. Cùng đi với cô ta có người hầu nam của Rosul ﷺ tên Robaah, Al-Ro-y' và Salamah bin Al-Akwá. Riêng Salamah có dẫn thêm con ngựa của ông Abu Tolhah. Trong lúc đang chặn bày thú vật thì có ông Abdur Rohman Ibnu U'yainah Al-Fa-zaa-ry tấn công rồi giết chết cậu Al-Ro-y' và bắt đi lạc đà. Cậu Salamah lập tức đưa ngựa cho Robaah phóng nhanh về Madinah để báo tin. Khi về đến Madinah, cậu Robaah leo lên đồi cao hướng về Madinah mà la lớn lên: *"Ya so baa h.a.h"* la ba lần Lời nói này chỉ nói khi có việc gì quan trọng, như tuyên bố kẻ thù đã tấn công hoặc những gì rất căng thẳng. Riêng Salamah thì tìm theo vết chân của người bắt lạc đà, vừa chạy vừa bắn tên và la lên: *"Ta là con của Al-Akwah và ngày hôm nay là ngày mà ta không tha cho các ngươi đâu."*

Salamah cứ thế bám theo miệt mài không mệt mỏi, cứ mỗi khi con ngựa nào do nhóm cướp bỏ thì cậu ta lấy cột vào gốc cây. Cho đến khi cả bọn cướp chui vào hẻm nhỏ của núi thì cậu lại leo lên đỉnh núi lấy đá ném xuống, cuối cùng bọn cướp đành bỏ lại hết tất cả số lạc đà cướp được nhưng Salamah vẫn không tha cứ bám theo mãi nên họ đành phải bỏ tiếp ba mươi bộ cung tên và ba mươi cây giáo để cho nhẹ chạy. Trong khi đuổi theo bọn cướp Salamah không quên lấy đá để lại làm dấu để người chia diện dễ dàng tìm đến. Bọn cướp ngồi nghỉ mệt trong hẻm nhỏ của núi, họ cử bốn người đến gặp Salamah đang ngồi phía trên, khi họ đến Salamah hỏi: *"Mọi người biết tôi là ai không? Tôi là Salamah bin Al-Akwah, tôi chỉ đòi lại mạng kẻ đã giết bạn tôi còn ai muốn gì ở tôi thì đến đây gặp tôi."* Dứt lời thì bốn người đó quay trở xuống.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sau một lúc, Salamah thấy từ xa đoàn ngựa của Rosul ﷺ đang tiến tới và xen lẫn trong những đám cây, người phóng ngựa nhanh nhất trong họ là Akh-rom, rồi đến Abu Qotaadah, rồi đến Al-Miqdaad rồi đến toàn người đến cùng với Rosul ﷺ. Ông Akh-rom trực diện với Abdur Rohman và chém chết ngựa của Abdur Rohman thì ông bị Abdur Rohman chém lại ông và giết ông chết, khi đang chuẩn bị lấy ngựa để thoát thân thì bị Abu Qotaadah chặn đường và giết chết còn những người còn lại trong nhóm cướp thấy Abdur Rohman bị giết nên hốt hoảng bỏ chạy.

Nhóm Sohabah lập tức phóng ngựa đuổi theo riêng Salamah thì chạy bộ, khi mọi người đến được nơi gọi là Zu Qorad thì mặt trời đã lặn, lúc đó bọn cướp tìm nước để uống thì bị Salamah dùng tên bắn họ liên tục. Và khi đến giờ I-sha thì Rosul ﷺ đến thì ông Salamah nói: "*Thưa Rosul! Xin hãy cho tôi một trăm người để tấn công họ tôi sẽ mang tất cả đầu của họ về trình Rosul, lúc này họ đang khát nước.*" Rosul ﷺ đáp lại:

قَالَ ﷺ: ((يَا ابْنَ الْأَكْوَعِ! مَلَكَتْ فَأَسْجِحُ وَإِنَّهُمْ لَيَقْرُونَ الْآنَ فِي بَنِي عَطْفَانَ))

"Hỡi con trai của Al-Akwah! Những gì cậu chiếm được thế đủ rồi. Bọn chúng hiện đang lẫn trốn trong bộ tộc Ghotofaan." Sau đó, Rosul chia phần tù chiến lợi phẩm cho Salamah hai phần (một phần cho người và một phần cho ngựa) rồi cậu được Rosul ﷺ cho ngồi sau lưng trên con vật cưỡi ở tại Al-O'dh-bá để trở về Madinah, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((خَيْرُ فُرْسَانِنَا الْيَوْمَ أَبُو قَتَادَةَ وَخَيْرَ رَجَالَتِنَا سَلَمَةُ))

"Trong ngày hôm nay, người cưỡi ngựa giỏi nhất là Abu Qotaadah và người đàn ông dũng cảm nhất là Salamah."

Trận chiến này xảy ra trước khi Rosul ﷺ xuất binh tiến Khoibar ba ngày, lúc đó Rosul ﷺ đã giao quyền quản lý Madinah cho Ibnu Um Maktum và giao cờ lệnh cho Al-Miqdaad.)

Chương XXVI

غزوة خيبر

TRẬN CHIẾN KHOIBAR

Vào tháng Al Muharram tháng giêng năm thứ bảy của niên lịch Hijry, Rosul ﷺ xuất quân đi chinh chiến ở Khoibar. Khi nghe Rosul ﷺ xuất quân, những người không tham gia trong cuộc ký hiệp ước Hudaibiyah đến để xin tham gia, nhưng Rosul ﷺ chỉ cho phép những người nào có ý định ra đi thật sự còn phần chiến lợi phải chỉ có những người đó mới được hưởng còn những người khác thì không được gì. Sahabah (những bạn hữu của Thiên Sứ) đã thề sống chết với Rosul ﷺ dưới gốc cây tại Hudaibiyah ra đi mà thôi. Tất cả có khoảng một ngàn bốn trăm người. Rosul ﷺ để cử ông Sibā bin U'rfutoh Al-Ghifary ở lại để cai quản Madinah.

Đoàn quân vẫn theo con đường thường lệ để đến Khoibar, nhưng khi đoàn quân đã đi được một nửa đường thì Rosul ﷺ ra lệnh đổi hướng về Sham để bao vây họ từ mọi phía và tránh tình trạng bứt dây động rừng. Khi đến gần Khoibar, đoàn quân nghỉ đêm ở đó mà những người Do Thái Khoibar không hề hay biết. Lúc trời vừa hừng sáng, thì đoàn quân thức dậy để solah Fajar (hành lễ, cầu nguyện buổi sáng) tức khắc, vừa solay xong là Rosul ﷺ cùng đoàn quân leo lên lưng ngựa, tiến thẳng vào nơi cư trú của dân chúng Khoibar. Trong lúc những người Do Thái đã thức dậy. Người thì đang chuẩn bị đi làm, người thì đã ra đến cánh đồng của họ mà vẫn không hay biết gì. Khi họ chợt thấy đoàn quân Muslim tiến vào, họ liền bỏ chạy về nhà và la lên: “*Muhammad, Wallohy (thề có Thượng Đế) Muhammad và Al Khomis*”. Nghe vậy, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ أَكْبَرُ خَرَبَتْ خَيْبَرُ، إِنَّا إِذَا نَزَلْنَا بِسَاحَةِ قَوْمِ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْدَرِينَ))

“Allahhu Akb’ar (Thượng Đế Vĩ Đại), Khoibar đã tàn vì khi chúng ta đã đến sân nhà của họ vào lúc trời hừng sáng, đây sẽ là điều thê thảm cho những người được báo trước nhưng không chịu hối cải”.

Khoibar cách Madinah 171 km về hướng bắc và được chia làm ba khu như: Al-Nutoh, Al-Kutaibah và Al-Shaq, mỗi khu chia làm nhiều căn cứ quân sự phòng thủ kiên cố như khu Al-Nutoh chia làm ba căn cứ nhỏ: căn cứ Na-i'm, căn cứ Al-So'b bin Mu-a'z và căn cứ Qol-a'h Al-Zubair. Khu Al-Kutaibah cũng chia làm ba căn cứ như căn cứ Al-Qomus, căn cứ Al-Wateeh và căn cứ Al-Salalim, còn khu Al-Shaq được chia làm hai căn cứ nhỏ như căn cứ Al-Ubai và căn cứ Al-Nizaar. Ngoài ra còn có một số điểm nhỏ chưa đủ mạnh và kiên cố để gọi là căn cứ quân sự.

٢٦.١ - فتح النطاة:

26.1- Chiếm lấy khu Al-Nutoh.

Rosul ﷺ và đoàn quân cắm trại về hướng Đông của khu Al-Nutoh, khoảng cách xa ngoài tầm bắn tên. Cuộc chiến bắt đầu xảy ra trực chỉ về căn cứ Na-i'm. Nơi này là nơi khó khăn nhất về địa thế vì xung quanh được che chở bởi những đồi cao

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

khó leo. Đây cũng là cứ điểm mà người Do Thái chọn để tập trung lực lượng hùng hậu gồm hơn một ngàn quân lính vũ trang đầy đủ. Cuộc đọ sức bằng cung tên đã xảy ra vài ba ngày mà bất phân thắng bại.

Sau đó, Rosul ﷺ trấn an tinh thần bằng lời hứa hẹn chiến thắng như sau:

قَالَ ﷺ: ((لَأُعْطِينَ الرَّاْيَةَ عَدَا رَجُلًا يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيُحِبُّهُ اللَّهُ وَرَسُولَهُ))

“Sáng mai Ta sẽ giao cờ lệnh cho người thương yêu Allah và Sứ Giả của Người và người đó được Allah và Sứ Giả của Ngài thương yêu lại”.

Đêm đó, những người Muhajjirin (người li hương) và Ansar ngủ không yên giấc vì ao ước được giao cờ lệnh. Sáng dậy, Rosul ﷺ liền hỏi:

قَالَ ﷺ: ((أَيْنَ عَلِيٌّ؟))

“Aly đâu rồi ?” Những người có mặt đồng trả lời: **“Thưa, ông ấy bị đau mắt.”** Sau đó, họ cho người đi mời ông Aly ibnu Abi Talib ﷺ đến. Khi ông Aly ﷺ đến, Rosul ﷺ phun nước bọt vào mắt ông Aly ﷺ và cầu xin với Allah cho ông ta lành bệnh. Trong chớp nhoáng, mắt của ông Aly ﷺ lành lặn như cũ. Rosul ﷺ đưa cờ lệnh cho ông Aly ﷺ và ra lệnh cho ông Aly ﷺ hãy mời gọi họ (kẻ thù) vào Islam trước khi tấn công.

Lúc đêm xuống, những người Do Thái đã di chuyển phụ nữ, trẻ con, những người già yếu và của cải quan trọng của họ về khu Al-Shaq và chuẩn bị sẵn sàng chiến đấu. Khi trời sáng, ông Aly ibnu Abi Talib ﷺ tiến đến gần họ để kêu gọi họ vào Islam thì chứng kiến cảnh tượng trước mắt là những người Do Thái đã chuẩn bị sẵn sàng để đối phó, nhưng ông Aly ﷺ vẫn mời gọi họ vào Islam. Họ từ chối, chống cự lại và thách thức người Muslim ra đọ sức. Họ đã chọn tay kiếm nổi tiếng của họ ra và khiêu chiến với ba câu thơ:

قَدْ عَلِمْتُ خَيْبَرُ أُنِي مَرْحَبُ   شَاكِي السَّلَاحِ بَطْلُ مُجَرَّبُ
إِذَا الْخُرُوبُ أَقْبَلَتْ تَلَهَّبُ

“Ai ở Khoibar mà lại không biết ta là Marhab. Khi ra trận với cây kiếm này là đập tan kẻ thù. Nếu có chiến đấu thì sự thắng lợi sẽ rõ.”

Khi đó, ông A-mir ibnu Al Akwah ra đầu và cũng đáp lại bằng hai câu thơ:

قَدْ عَلِمْتُ خَيْبَرُ أُنِي عَامِرُ   شَاكِي السَّلَاحِ بَطْلُ مُعَامِرُ

“Những người Khoibar ai cũng biết ta là A-mir. Với cây kiếm này ra trận là đập tan được kẻ ngông cuồng.”

Hai người bắt đầu trực diện đánh nhau, Marhab dùng kiếm đánh vào cái chiên của A'mir làm cái chiên bị rơi, còn A'mir dùng kiếm định chém vào ống quyển chân của Marhab nhưng do kiếm hơi ngắn nên chém không trúng, ngược lại bị Marhab chém vào đầu gối với vết thương này ông bị chết sau đó, Rosul ﷺ nói về A'mir:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ لَهُ لَأَجْرَيْنِ إِنَّهُ لَجَاهِدُ مُجَاهِدٌ، قَلَّ عَرَبِيٌّ مَشَى بِهَا مِثْلَهُ))

“Ông ta sẽ được hưởng hai phần thưởng, ông là người lính anh dũng chiến đấu mà người hiếm khi có người Arab nào giống như ông ta.”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Ông Aly ﷺ thấy vậy mới ra tiếp chiến với ông Marhab. Trong lúc hai bên giao tranh thì ông Marhab có vẻ tự cao tự đại, không ngừng nói lên những điều cao ngạo. Nhưng không lâu sau, ông Aly ﷺ đã chém vào đầu ông ta một nhát chết ngay tức khắc. Người em trai của ông Marhab tên là Yasir thấy anh mình tử vong thì nhào ra thách đấu với ông Aly ﷺ, nhưng ông Az Zubair ibnu Al-A'wwaam đứng ra đỡ sức và cuối cùng ông Yasir cũng theo gót người anh ra đi vĩnh viễn. Hai bên đánh nhau thật dữ dội nhưng rồi người Do Thái chống cự không nổi nên rút lui về hậu cần và bị người Muslim rượt theo từ nơi, thấy tình hình không lợi thế họ đành rút lui đến căn cứ Al-So'b sau đó. Tại căn cứ Na-i'm này người Muslim thu được rất nhiều chiến lợi phẩm như lương thực, chà là và vũ khí.

Sau đó, những người Muslim bao vây căn cứ Al-So'b dưới quyền chỉ huy của ông Al-Hibaab bin Al-Munzir. Cuộc bao vây kéo dài ba ngày, và đúng vào ngày thứ ba Rosul ﷺ thông báo sự chiến thắng và thu chiến lợi phẩm. Sau đó, người Muslim tổng tấn công vào căn cứ và cuộc chiến xảy ra rất khốc liệt. Kết quả là người Do Thái bị thua và người Muslim đã vào căn cứ được trước khi mặt trời lặn. Họ đã tịch thu được rất nhiều chiến lợi phẩm, nhất là lương thực vì căn cứ này là căn cứ chứa nhiều lương thực và dụng cụ nhiều nhất so với những căn cứ khác. Nhờ chiến thắng này mà người Muslim được hưởng rất nhiều phần lương thực vì trong những năm đó họ đang gặp mùa khô khan, không trồng trọt được nên lương thực thiếu thốn. Họ bị đói, có nhiều người phải giết con lừa để ăn, nhưng Rosul ﷺ cấm không cho họ ăn con lừa dù họ đã làm thịt và đang nấu trong nồi. Người ra lệnh cho đổ bỏ đi, không được ăn.

Nhưng rồi người Do Thái vẫn cố thủ ở căn cứ Qol-a'h Al-Zubair. Đó là căn cứ thứ ba và cuối cùng của khu Al-Nutoh theo sự tổ chức ở Khoibar. Những người Muslim cố bao vây họ cho đến ngày thứ tư, vô tình biết được người Do Thái có giếng nước duy nhất ở đó dùng để uống nên người Muslim chiếm lấy giếng nước, không cho người Do Thái đụng đến giếng nước đó nữa. Những người Do Thái ở trong thành hết nước đành phải ra trận tử chiến, cuối cùng cũng bị thua, nên họ chạy trốn về trấn thủ ở khu Al-Shaq và tập chung ở căn cứ Ubai.

٢٦٠٢ - فتح الشق:

26.2- Chiếm lấy khu Al-Shaq.

Những người Muslim rượt theo bao vây căn cứ này, trong khi đó những người Do Thái đang chuẩn bị phản công. Một trong những người anh hùng của họ ra thách thức thi đấu, nhưng hết người này đến người nọ, đều bị ông Abu Dujaanah Simaak bin Khoroshah Al-Ansory hạ gục. Sau khi hạ gục được những người tiên phong ông Abu Dujaanah liền tấn công vào căn cứ, thấy vậy mọi người Muslim khác cũng ồ ạt tấn công theo. Đồi bên giao chiến rất quyết liệt cả giờ đồng hồ và cuối cùng người Do Thái bỏ chạy đến căn cứ thứ hai ở khu Al-Shaq này đó là căn cứ Al-Nizaar. Tại căn cứ Ubai người Muslim đã thu được rất nhiều thảm, vật dụng, dê trừu và lương thực.

Đoàn quân Muslim thừa thắng xông lên tiến quân bao vây căn cứ Al-Nizaar nhưng căn cứ này nằm trên đỉnh núi cao, nếu không thông thạo thì đường đi lên rất khó khăn hiểm trở. Dù gian nan khổ cực, nhưng đoàn quân Muslim vẫn kiên cường tìm cách tấn công vào thành. Do địa hình hiểm trở nên người Do Thái giáo cú tưởng

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

rằng họ đã an toàn và người Muslim không thể tấn công lên được, vả lại ở cùng căn cứ với họ là phụ nữ và trẻ em nên làm họ càng anh dũng hơn nữa mà dùng tên và đá ném, bắn xuống người Muslim. Về phía Muslim họ chuẩn bị máy bắn đá để bắn vào căn cứ, nên đã làm cho người Do Thái hốt hoảng mà bỏ chạy đến khu Al-Kutaibah trong khi chưa kịp bị tấn công. Tại đây người Muslim đã tịch thu được nhiều dê trừu, nôi xoong bằng đồng và bằng gốm nhưng Rosul ﷺ ra lệnh cho người Muslim hãy rửa sạch trước rồi mới dùng nó để nấu ăn.

٢٦.٣ - فتح الكتيبة:

26.3- Chiếm lấy khu Al-Kutaibah.

Quân Muslim tấn công tiếp căn cứ Al-Qomus, căn cứ đầu tiên của khu Al-Kutaibah. Cuộc bao vây kéo dài mười bốn ngày, có sử ghi là hai mươi ngày.

Đến đây người Do Thái yêu cầu được giải hòa nhưng người Muslim muốn tấn công mạnh vào căn cứ. Thấy vậy, họ đành rút về hai căn cứ cuối cùng đó là căn cứ Al-Wateeh và căn cứ Al-Salalim, người Muslim vẫn tiếp tục bao vây hai căn cứ này của họ. Cuối cùng không còn đường kháng cự họ thỉnh cầu rằng họ sẽ cùng vợ con rời bỏ vùng đất Khoibar.

Rosul ﷺ chấp nhận thỉnh cầu của họ với điều kiện, họ được phép mang bất cứ gì có thể ngoại trừ vàng, bạc, ngựa và vũ khí, đối với ai che giấu sẽ bị giết. Xong thỏa thuận họ giao nộp hai căn cứ còn lại mà ra đi, ở hai căn cứ này người Muslim đã thu được một trăm cái chiên, bốn trăm thanh kiếm, một ngàn cây giáo, năm trăm cây cung của Arab và một quyển Kinh Tâu-roh rồi giao quyển Kinh lại cho người nào muốn.

Hai anh em ông Ki-naa-nah bin Abu Al-Haqeeq đã bội ước, họ dấu giếm rất nhiều vàng bạc và châu báu, khi bị phát hiện hai người đã bị giết còn riêng vợ ông Ki-naa-nah bà Sofiyah bint Huyai bin Akhtob thì bị bắt làm tù binh.

٢٦.٤ - قتلى الفريقين:

26.4- Thiệt mạng của hai bên.

Sau trận chiến số người thiệt mạng bên Do Thái lên đến chín mươi ba người, còn bên Muslim thì có khoảng mười lăm hay mười sáu hoặc mười tám người giết.

٢٦.٥ - قدوم مهاجري الحبشة وأبي هريرة وأبان بن سعيد:

26.5- Những người Muslim trở về từ Habashah gồm có ông Abu Hurairoh và ông Aban ibnu Said ?

Trong số người ly hương trở về từ Habashah có A'mr bin Umaiyah Al-Dhomry là người được Rosul ﷺ cử mang thư đến cho vua Al-Na-jaa-shy cùng trở về. Một nhóm người ly hương không về Madinah mà hướng đến Khoibar, họ gồm mười sáu người trong đó có ông Jafar ibnu Abi Talib, ông Abu Musa Al-Ash-a'ry, họ đến với Rosul ﷺ khi đoàn quân vừa chiếm được Khoibar trước khi phân chia chiến lợi phẩm. Khi gặp ông Jafar, Rosul ﷺ ôm hôn ông và nói:

قَالَ ﷺ: ((وَاللَّهِ مَا أَذْرِي بِأَيِّهِمَا أَفْرَحُ بِفَتْحِ خَيْبَرَ أَمْ بِقُدُومِ جَعْفَرٍ؟))

"Thề bởi Allah chúng giám, Ta không biết điều nào làm cho Ta vui mừng đây: mừng vì chiến thắng Khoibar hay vì Ja'far đến ?" Khi phân chia chiến lợi phẩm thì Rosul ﷺ không quên phần của Ja'far và Abu Musa còn những người ly hương khác từ Habashah đã trở về Madinah cùng vợ và gia đình họ.

Trong lúc Rosul ﷺ xuất binh đi Khoibar thì ông Abu Hurairoh đến Madinah rồi gia nhập Islam, xong ông xin phép đến Khoibar. Khi đến nơi thì chiến tranh đã chấm dứt nhưng ông vẫn được Rosul ﷺ chia phần từ chiến lợi phẩm Khoibar.

Cũng rời khỏi Madinah nhưng ông Abaan bin Sa-i'd cùng số người bạn khác đã đi đến Najd một cách âm thầm để giải quyết xong chuyện riêng. Xong việc nhóm ông mới đến Khoibar thì chiến tranh đã kết thúc nhưng ông và những người bạn đi cùng không được Rosul ﷺ chia phần nào từ chiến lợi phẩm Khoibar cả.

٢٦.٦ - قسمة خيبر:

26.6- Chia phần chiến thắng ở Khoibar.

Sau khi đã ký hiệp ước hoà bình với nhiều điều kiện, những người Do Thái tìm đến Rosul ﷺ với những điều kiện khác trước khi bị trục xuất. Họ đến nói rằng: "*Hỡi Muhammad! Hãy để yên những miếng đất trồng trọt cho chúng tôi dùng nó vì chúng tôi biết rõ cách trồng trọt hơn các người. Những gì chúng tôi trồng trọt được sẽ chia đôi.*" Rosul ﷺ chấp nhận với điều kiện là khi người Muslim cần lúc nào thì họ phải trả lại lúc đó. Do đó, họ ở lại trồng trọt cho đến thời của ông Umar ibnu Al Khottob ﷺ lên nắm quyền thì ông ra lệnh trục xuất người Do Thái vì họ đã gây ra nhiều điều không hợp pháp và không tốt lành cho xã hội.

Rosul ﷺ phân chia chiến lợi phẩm Khoibar ra thành ba mươi sáu phần (lớn). Trong mỗi phần này, chia ra thành một trăm phần (nhỏ khác), rồi giữ lại một nửa phần lớn nghĩa là mười tám phần để dành cho kho bạc, lương thực của người Muslim. Một nửa mười tám phần lớn còn lại chia cho người và vật tham chiến. Người đi bộ được một phần, người đi tham chiến có mang ngựa đi theo thì được ba phần, một cho chủ nhân, hai cho thú. Trong trận này, có hai trăm người mang ngựa đi theo nên phần hai trăm người và ngựa này đã chiếm hết sáu phần lớn. Còn lại mười hai phần thì chia cho một ngàn hai trăm lính đánh bộ.

Những chiến lợi phẩm tịch thu được từ Khoibar gồm rất nhiều chà là và thức ăn khác. Thấy vậy, bà Aysah (mẹ của những người tin tưởng) và những người khác nói: "*Khi chiến thắng ở Khoibar, chúng tôi thường nói: Bây giờ chúng ta được ăn chà là một cách no nê.*" Sau khi từ Khoibar về Madinah, những người Muhajirine (người ly hương) trả lại cho những anh em Ansar của họ những vật và chà là mà anh em của họ đã cho họ lúc trước.

26.7- Con cừu cái có tẩm độc.

Sau khi cuộc chiến đã được giải hòa và tình hình cuộc sống yên ổn trở lại, những người Do Thái trở về với cuộc sống của họ, nhưng bản tính phản bội, xảo trá, ít kỷ nên họ không thể bỏ qua, nếu có cơ hội là họ tìm cách giết Rosul ﷺ để trả thù. Họ âm mưu bằng cách đem tặng Rosul ﷺ một con cừu cái đã nướng thịt sẵn do bà vợ của ông Salam ibnu Mishkam đem đến. Chồng bà là một trong những bô lão có tiếng tăm của họ. Bà biết Rosul ﷺ thích ăn thịt cừu nướng nên bà bỏ vào đó nhiều thuốc độc hơn. Khi bà đem thịt đến cho Rosul ﷺ thì Người lấy phần cừu nướng ăn, cắn xong thì miếng thịt biết nói: *“thịt con cừu cái này có độc.”* Rosul ﷺ liền hỏi bà ta và người Do Thái về hành động gian ác này, họ thừa nhận và nói: *“Chúng tôi nghĩ rằng: nếu ông là Vua thì sẽ chết với chất độc này, nếu ông là Sứ Giả thì sẽ không bị hại gì.”* Nghe vậy, Rosul ﷺ tha thứ cho bà ta và những người đồng lõa, nhưng trong lúc đó ông Bishr bin Al-Baro Al-Ma'rur chết vì ngộ độc đó nên Rosul ﷺ ra lệnh giết bà ấy để đền mạng.

٢٦.٨ - استسلام أهل فدك:

26.8- Những người của bộ tộc Fadak chịu hàng.

Fadak là một làng cách Khoibar khoảng hai ngày đi đường về hướng đông, ngày nay được biết qua địa danh Haait. Khi đoàn quân vừa đến Khoibar, Rosul ﷺ đã gửi sứ giả Muhaisoh ibnu Mas-oud kêu gọi họ vào Islam nhưng họ do dự không biết chấp nhận hay không. Đến khi nghe được tin những người dân ở Khoibar đã đầu hàng nên họ đâm ra lo sợ, họ mong được chung số phận như những người ở Khoibar và được Rosul ﷺ chấp nhận. Và từ đó, đất đai thuộc vùng Fadak này thuộc về cá nhân của Rosul ﷺ để người dùng lợi ích của nó chỉ dùng trong gia đình và giúp đỡ những người già yếu từ dòng tộc Hashim, và dùng tiền đó để gả cưới cho những trẻ mồ côi.

٢٦.٩ - وادي القرى:

26.9- Thung lũng Al-Quro.

Từ Khoibar, Rosul ﷺ đi đến thung lũng Al-Quro để kêu gọi quần chúng ở đó vào Islam. Họ là những người Do Thái không theo Islam cũng như không chịu đầu hàng. Ngược lại, họ chống cự và khiêu chiến khi hai bên gặp nhau. Họ đưa ra người của họ để đọ sức nhưng bị ông Az Zubair ibnu Al Awwam giết chết hết, rồi người khác ra cũng bị giết, rồi người thứ ba ra bị ông Aly Ibnu Abi Talib ﷺ giết, tổng cộng mười một người của họ đều tử vong dưới những thanh kiếm của chiến sĩ Muslim. Mỗi một người trong họ chết, Rosul ﷺ đều kêu gọi họ vào Islam, và sau mỗi lần solah (hành lễ, cầu nguyện) Rosul ﷺ đều kêu gọi họ vào Islam cho đến khi trời tối nhưng họ vẫn chống cự. Sáng ngày hôm sau, mặt trời vừa ló rạng là họ đã bị thua trận. Người Muslim đã tịch thu được rất nhiều chiến lợi phẩm. Sau đó, họ chịu hàng và mong muốn được người Muslim cư xử với họ như cư xử với những người ở Khoibar, Rosul ﷺ đã chấp nhận điều kiện của họ.

26.10- Giải hòa với bộ tộc Taima.

Nguồn tin từ Khoibar, Fadak, Wađi Al Qori đã lan tràn đến bộ tộc Taima người Do Thái nên họ chịu ra đầu hàng và chịu đóng thuế thân. Vì vậy, họ được sống an bình ở nơi mà họ đang sống từ xưa đến nay. Nhờ đó mà không xảy ra các cuộc đọ sức chết người.

26.11- Rosul ﷺ cưới bà Sofiyah.

Sau khi thua trận, bà Sofiyah ibnu Huyai ibnu Akhtob thuộc quyền sở hữu của ông Đahiyah ibnu Kholifah Al-Kalby do lệnh của Rosul ﷺ. Nhưng những vị bạn hữu (Sohabah) của Người nói với Người: “*Bà ấy chỉ xứng đáng với Rosul ﷺ mà thôi, bởi vì bà ấy là vợ của một vị lãnh đạo bộ tộc Quraidoh và An Nadir.*” Sau đó, Rosul ﷺ mời bà vào Islam, bà chấp nhận nên Người thả bà và xin cưới bà làm vợ, mahar (tiền cưới) của bà là sự tự do. Sau đó, có nhiều phụ nữ theo bà cũng vào Islam.

Sau khi chiến thắng hoàn toàn ở Khoibar, thung lũng Quro, ký hiệp ước với Fadak và Taima xong, Rosul ﷺ cùng đoàn quân trở về Madinah. Khi đến nơi gọi là Al-Soh-bá, Người dừng chân làm lễ động phòng với bà Sofiyah tại đó. Bữa tiệc ăn mừng gồm chà là, bánh và bơ sữa tịch thu được. Đoàn quân được lệnh đóng quân ở đó ba ngày, sau đó trở về đến Madinah vào khoảng cuối tháng Sofar (tháng 2) hoặc đầu tháng Robiul Awwal (tháng 3) năm thứ bảy của niên lịch Hijry.

Chương XXVII

غزوة ذات الرقاع

Cuộc Chiến Zatu Al-Ro-qó

Sau khi Rosul ﷺ trở về Madinah từ Khoibar, Người sống trong sự yên ổn không lâu thì được tin những người du mục Arab từ bộ tộc Anmar, Thalabah và Muharab tụ họp nhau để gây chiến. Rosul ﷺ cử ông Uthmaan bin Affaan ﷺ ở lại cai quản Madinah rồi Người lãnh đạo hơn bảy trăm lính đến Nakhil, cách Madinah hai ngày đi đường. Đến nơi thì gặp lực lượng địch đang tập họp ở đó, khi hai bên đối diện nhau thì họ lại không dám động thủ bởi họ không biết đánh kiếm. Khi đối đầu với địch, Rosul ﷺ solah (hành lễ, cầu nguyện) cùng với một nhóm đứng trước hai rak'at (hai lần quỳ lạy đầu chạm đất) rồi lui về sau đợi nhóm sau solah hai rak'at, nhưng tất cả đều solah bốn rak'at theo sau. Đó là cách thức solah mà từ Arab gọi là solatul Khawfu (hành lễ trong lúc sợ hãi bị tấn công), nhưng sự solah al khawfun này có thể thi hành theo cách khác như hadith đã thuật lại.

Trong lúc đó, Allah đã ban sự sợ hãi trong lòng kẻ thù nên họ bỏ chạy, không gây chiến. Nhờ vậy nên Rosul ﷺ cùng đoàn quân bình yên trở về Madinah. Trận này được gọi là trận Zatu Al-Ro-qó vì cuộc đi bộ gặp khó khăn nên những bàn chân của người Muslim bị đau đớn, chảy máu vì núi đá dọc đường nhấp nhô rất khó đi. Cũng có giả thuyết nói là đất và núi đá màu khác nhau nên hợp lại thành một màu mà người Arab gọi Ro-qó. Cũng có giả thuyết nói đó là tên của vùng tham chiến.

٢٧.١- من يمنعك مني ؟

27.1- Ai sẽ bảo vệ Người thoát khỏi tay tôi ?

Một trong những câu chuyện xảy ra trong cuộc chinh chiến này là vào một ngày trong một chuyến đi, Rosul ﷺ ghé vào bóng mát của một gốc cây và treo cây kiếm lên thân cây để nghỉ ngơi. Người ngủ thiếp đi, còn những người lính đi tham chiến phân tán khắp nơi mà tìm bóng mát để nghỉ ngơi như Người. Trong khi đó, có một người đàn ông đa thần (musrikin) tìm đến nơi Rosul ﷺ đang ngủ và lấy cây kiếm của Người mà Người và những người kẻ bên không hề hay biết. Khi Rosul ﷺ tỉnh dậy thì đã thấy người lạ chia cây kiếm vào mình Rosul ﷺ và nói: “*Ngươi có sợ ta không?*” Rosul ﷺ trả lời: “**Không**”. Người đàn ông kia nói: “*Vậy ai sẽ bảo vệ Người thoát khỏi tay tôi ?*” Rosul ﷺ trả lời: “**Allah**”. Rosul ﷺ vừa nói xong thì cây kiếm trên tay người đàn ông đó rớt xuống đất. Rosul ﷺ liền lấy nó và nói:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ يَمْنَعُكَ مِنِّي؟))

“*Vậy ai sẽ bảo vệ ông thoát khỏi tay Ta ?* Người đàn ông đó nói: “*Xin hãy là người đối đáp tốt nhất.*” Sau đó, Rosul ﷺ gọi ông ta vào Islam. Ông ta không chấp nhận nhưng ra điều kiện là sẽ không chống lại Rosul ﷺ và cả quần chúng của Người nữa. Rosul ﷺ thả ông ta đi và khi trở về với quần chúng của ông ta thì ông nói với họ: “*Tôi đến với các người từ người tốt lành nhất nhân loại.*”

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

Đa số thị dân Al-Maghozy nói là cuộc chiến xảy ra vào năm thứ tư Hijry, nhưng sự thật đúng hơn là năm thứ bảy sau khi Rosul ﷺ từ Khoibar trở về vì ông Abu Hurairoh ؓ và ông Abu Musa Al-Ash-a'ry ؓ cũng có mặt trong trận chiến này. Như đã nói ở trên, hai người này chỉ đến với Islam và gặp Rosul ﷺ ở lần đầu tiên trong trận chiến Khoibar mà thôi.

Trước và sau cuộc chiến này, Rosul ﷺ đã từng gửi đi khá nhiều đoàn quân nhỏ để thanh trừng những kẻ cướp đường và những nhóm chống đối nhỏ lẻ tẻ, chủ yếu là tạo sự an bình cho thương buôn và khách vãng lai qua lại trong địa bàn khá rộng do người Muslim kiểm soát. Vì khuôn khổ sách có hạn nên thiết nghĩ không cần thiết để ghi lại chi tiết về cuộc ra đi này.

Chương XXVIII

عمرة القضاء

UMROH QODO (HÀNH HƯƠNG TRẢ LẠI)

Vào tháng Zul Qodah (tháng 11) năm thứ bảy của niên lịch Hijry, Rosul ﷺ ra đi để làm Umroh (hành hương trả lại kỳ trước). Sau khi đã ký hiệp ước Hudaibiyah với Quraish, Người đã cử ông Abu Ruhm Al-Ghi-faa-ry ở lại cai quản Madinah, và Người mang theo sáu chục con vật để dâng hiến cho Allah rồi giao cho Naa-jiyah bin Jundab Al-Aslamiy dẫn, Người ra lệnh cho Baa-sheer bin Sa'd mang theo vũ khí phòng ngừa người Quraish bội ước. Ngoài ra, có một trăm lính chiến đi ngựa do ông Muhammad ibnu Muslimah dẫn đầu.

Khi đến Zul Hulaifah thì Rosul ﷺ thay đồ Ehrom (đồ mặc màu trắng dùng trong việc hành hương) và đọc câu Talbiyah (Labbai kolloh, ý nói đã nghe lời kêu gọi của Allah để đi hành hương) và những người Muslim đi theo cùng thay đồ ehrom và tụng niệm lời **“Labbai”** như Người. Đoàn người tiếp tục lên đường đi đến thung lũng Yajaj thì tháo vũ khí ra không mang theo mình. Rosul ﷺ giao trách nhiệm cho ông Awsu ibnu Khawly Al Ansary với hai trăm người cưỡi ngựa có mang vũ khí theo sau. Rồi Người đi vào Makkah từ cửa ngõ Kađa về hướng Al Hujun. Người ngồi trên lưng con lạc đà tên Al-Qoswá, còn những người Muslim thì đi theo với vũ khí bên mình để phòng hờ tấn công. Họ cũng không quên thốt lên những lời tụng niệm Allah thật hùng hồn cho đến lúc vào trong Masjid Al Haram (Thánh Đường Al Haram). Khi vào đến gần Kab'ah, Người ra dấu hiệu chào ở Hajjarol Aswad (Đá đen) với cây gậy của Người, xong Người cưỡi trên lưng con vật để đi vòng quanh Kab'ah. Những người Muslim đi Tawwaf (đi vòng quanh kab'ah) theo Người với ba vòng đầu đi hơi nhanh như chạy và để hở vai bên phải để tỏ vẻ sức mạnh hùng hồn cho những người đa thần đang nhìn từ trên đồi xuống. Bên cạnh Rosul ﷺ, có vị hộ vệ là ông Abdulloh ibnu Rowahah với cây kiếm hiến ngang trên tay và nói rằng:

خَلُّوا فِكْلَ الْخَيْرِ فِي رَسُولِهِ	خَلُّوا بَنِي الْكُفَّارِ عَنْ سَبِيلِهِ
كَمَا ضَرَبْنَاكُمْ عَلَى تَنْزِيلِهِ	الْيَوْمَ نَضْرِبُكُمْ عَلَى تَأْوِيلِهِ
وَيُدْهِلُ الْخَلِيلَ عَنْ خَلِيلِهِ	ضَرْبًا يُزِيلُ الْهَامَ عَنْ مَقِيلِهِ

*“Những kẻ ngoại đạo hãy tránh xa nó!
Hãy tránh xa vì tất cả những gì tốt lành đều ở sự giả của nó.
Ngày hôm nay nếu các người gây chuyện nó sẽ không tha
Cũng như chúng ta đã không tha cho những ai chống lại.
Sẽ đánh cho đến khi không còn ai chống chọi nữa.
Và rồi vị được Allah yêu quý sẽ được yêu quý hơn nữa.”*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Trong lúc đó, những kẻ đa thần đang ngồi trên đỉnh núi cao Qoyqoan, phía bắc của Kab'ah và họ nói với nhau: “*Phái đoàn từ Yasrib đến với lực lượng mà không có con kiến nào lọt ra khỏi tay họ*”. Khi họ thấy những người Muslim đi Tawwaf (đi vòng quanh kab'ah) một cách hùng hồn, vừa như chạy mà không hỗn loạn thì họ nói: “*Coi kìa! Họ thật là trật tự*”. Bởi vì Rosul ﷺ ra lệnh cho người Muslim đi Tawwaf ba vòng đầu một cách hơi nhanh để những người đa thần thấy sự trật tự, sức mạnh hùng hồn của người Muslim. Họ đi nhanh đến Rukun Yamany và chậm lại đến Hajjarol Aswad (cục Đá Đen) vì nó nằm phía nam của Kab'ah mà những người đa thần không nhìn thấy.

(Chúng tôi xin nhắc lại: sunnah khi đi Tawwaf là ba vòng đầu nên đi nhanh như chạy (nếu không làm phiền người khác) và để hở vai suốt bảy vòng khi Tawwaf.

Sau khi chấm dứt Tawwaf, Rosul ﷺ cùng đoàn người đi theo đến sa-y (đi qua, đi lại giữa hai ngọn núi) giữa As Sofa và Al Marwah bảy lần. Sau khi chấm dứt, Rosul ﷺ cắt cổ con vật dâng hiến Allah tại Al Marwah. Người cạo đầu và những người Muslim cùng đi đều thi hành theo như Người. Sau đó, Rosul ﷺ gửi nhóm người thi hành Umroh xong đến thung lũng Yájaj giữ vũ khí để nhóm người giữ vũ khí đến Ka'bah thi hành Umroh của họ.

Người ở lại Makkah ba ngày. Trong những ngày ở Makkah, Người đã làm đám cưới với bà Maymunah, con ông Al Harith Al Halaliyah. Trước kia, bà là vợ của ông Saiyidul Shuhada (vị đứng đầu của những người tử vì đạo) Hamzah ibnu Abdul Muttalib, bà cũng là dì của ông Abdulloh ibnu Al Abbas. Khi bà được Rosul ﷺ hỏi cưới, bà thông báo tin vui này với ông Al Abbas và nhờ ông Al Abbas đứng ra gả bà cho Rosul ﷺ. (có nghĩa là Rosul ﷺ làm đám cưới sau khi hoàn tất xong Umroh, cho nên Halal (được phép) không còn vướng vấn bởi sự cấm của ehrom nữa).

Vào sáng ngày thứ tư sau khi đến Makkah, Rosul ﷺ cùng đoàn lên đường trở về Madinah. Sau khi rời Makkah đến Sarf khoảng mười lăm cây số, Người dừng chân ở đó và làm lễ động phòng với bà Maymunah, ăn mừng ở đó xong lên đường trở về Madinah. Mọi người vui vẻ phấn khởi khi đã xác nhận được lời báo trước sự khai hoàn của Người để trở về Makkah làm Tawwaf vào năm sau như hiệp ước đã ký. Một điều lạ mà Allah đã ban cho bà Maymunah (mẹ của những người tin tưởng) là khi bà mất là được chôn tại nơi Rosul ﷺ làm lễ động phòng với bà. Sau khi Rosul ﷺ trở về từ Makkah làm Umroh (hành hương) trả, Người đã gửi nhiều toán quân đi khắp nơi. Trong chuyến đi quan trọng đó, có trận đụng độ ở Moutah và trận As Salasil.

Chương XXIX

معركة مؤتة

(جمادي الأولى سنة ٨ هـ)

TRẬN MỤTĀH

(Tháng Jamādul Ula (tháng 5) năm thứ 8 Hijry)

Như đã được nói ở trên, Rosul ﷺ đã gửi đi rất nhiều thư mời đến nhiều vua chúa do những sứ giả mang đi để mời gọi vào Islam. Trong những người được nhận thư có Shu-roh-beel bin A'mr Al-Ghos-saa-ny. Khi sứ giả đến đưa thư thì ông đã giết sứ giả Al Harith ibnu Umair do Rosul ﷺ gửi đi để trao thư cho Hoàng đế Bosry. Từ xưa, việc giết sứ giả mang thư là sự gây chiến. Khi Rosul ﷺ nhận được tin sứ giả bị giết, Người rất buồn và giận nên chuân bị quân sĩ gồm ba ngàn người và ra lệnh cho ông Zaid ibnu Harithah cầm đầu. Trước khi ra đi Người căn dặn:

قَالَ ﷺ: ((إِنْ قُتِلَ زَيْدٌ فَجَعْفَرٌ وَإِنْ قُتِلَ جَعْفَرٌ فَعَبْدُ اللَّهِ بْنِ رَوَاحَةَ))

“Nếu Zaid bị tử trận thì ông Jafar lên thế, nếu Jafar tử trận thì ông Abdulloh ibnu Rawahah lên thế.” Sau đó, Người trao cờ lệnh màu trắng cho ông Zaid ibnu Harithah cầm đi.

Người cũng ra lệnh cho đoàn quân mời gọi những người đã giết ông Al Harith ibnu Umair vào Islam, nếu họ từ chối thì giết họ. Người nói:

قَالَ ﷺ: ((اغزُوا بِاسْمِ اللَّهِ، وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ، قَاتِلُوا مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ، لَا تَغْدِرُوا، وَلَا تَغْلُوا، وَلَا تَقْتُلُوا

وَلِيدًا، وَلَا امْرَأَةً، وَلَا كَبِيرًا قَانِيًا وَلَا مُنْعَزِلًا بِصَوْمَعَةٍ وَلَا تَقْطَعُوا نَخْلًا وَلَا شَجَرَةً وَلَا تَهْدِمُوا بِنَاءً))

“Hãy chiến đấu vì danh nghĩa của Allah, trên con đường phục vụ Allah, giết những ai phản lại Allah. Đừng có vì hận thù, gian trá, đừng tự cao tự đại, đừng giết trẻ con cũng như phụ nữ, người già không chống cự, người đã đầu hàng, không chặt phá cây chà là, cũng như các cây cối khác, lại càng không đập phá nhà cửa.”

Người tiễn quân lên đường đến Thaniyayul Wađa rồi Người từ giã họ trở về. Đoàn quân đi đến Ma-an, thuộc miền nam của Al Urdun (Jordan). Lúc này, họ nghe tin là bên cạnh một trăm ngàn người Arab chuẩn bị ở đó còn có thêm một trăm ngàn binh lính của Hiroql vua Hy Lạp trợ lực đang đóng quân chờ đợi ở Ma-an gần đó. Nghĩa là tất cả số quân của địch gồm hai trăm ngàn binh lính tác chiến.

Những người Muslim đóng quân ở đó hai đêm. Vì lực lượng của địch quá đông nên họ do dự liệu có gửi người về xin Rosul ﷺ tiếp viện hay là chiến đấu đến cùng. Sau khi suy nghĩ đắn đo, cuối cùng ông Abdulloh Ibnu Rawahah nói: “*Những gì mọi người không thích đó là Shahādah tử vì đạo, mà ngày hôm nay chúng ta ra đi chẳng qua là để tìm nó. Chúng ta chiến đấu không vì lực lượng đông hay ít, mạnh*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

hay yếu mà chiến đấu vì tôn giáo mà Allah đã ban ân thưởng, phước lộc cho chúng ta. Chúng ta chỉ chọn một trong hai điều là nêu cao danh nghĩa Islam hoặc là tử vì đạo.” Sau khi mọi người nghe qua, họ đều nói: “Xin thể có Allah làm chứng, Ibnu Rawahah đã nói lên sự thật”. Nhờ vậy, ai cũng phấn khởi tiến vào Moutah để chuẩn bị chiến đấu.

Cuộc chiến này xảy ra quá khốc liệt, và vô cùng hiểm có trong lịch sử loài người đó là: một đoàn quân chỉ có ba ngàn người mà dám đụng độ với đoàn quân ba trăm ngàn người chuẩn bị đầy đủ vũ trang và đầy đủ phương tiện. Trong trận chiến đó đã hi sinh biết bao nhiêu mạng sống mà không làm lung chuyển được tinh thần chiến đấu của người Muslim ít ỏi.

Ông Zaid ibnu Harithah cầm cờ tiến lên chiến đấu. Ông chiến đấu với kẻ thù cho đến khi ông bị kẻ thù giết và đã toại nguyện được chết vì Allah. Sau đó, ông Jafar ibnu Abi Talib lên cầm cờ. Ông hăng say chiến đấu, đã giết đi không biết bao kẻ thù dù họ chiến đấu bằng kiếm, trên lưng ngựa hay bắn tên, cho đến lúc ông bị chặt đứt cánh tay phải, rồi ông chuyển qua cầm cờ bên tay trái, rồi bị chặt đứt cánh tay trái. Tuy bị cụt hai tay nhưng Ja'far không để cho ngọn cờ bị ngã xuống đất, ngược lại ngọn cờ luôn bay phấp phới trên trời xanh đó là do ông dùng những phần còn lại của hai cánh tay để cầm cờ cho đến khi gục ngã xuống chết với hơn chín chục vết thương trên mình từ giáo và tên. Tất cả những vết thương đó đều nằm đằng trước thân mình (có nghĩa là ông chỉ tiến lên). Sau đó, đến lượt ông Abdulloh ibnu Rawahah lên cầm cờ và xông pha tiến lên vào lòng địch cho đến lúc con ngựa của ông bị tên bắn ngã xuống đất. Nhưng ông vẫn tiến tới cho đến hơi thở cuối cùng. Ông đã chiến đấu vì danh nghĩa của Islam.

Đề cờ chỉ huy không bị ngã, ông Thabit ibnu Arqom dựng cờ lệnh lên và nói: “Hỡi những anh em Muslim! Hãy chọn người cầm cờ chỉ huy.” Mọi người chọn ông Kholid ibnu Walid lên cầm cờ lệnh, ông được mệnh danh là tay kiếm của Allah. Ông Kholid tiến lên nhận cờ và tiến quân chiến đấu cho đến khi bị chín vết thương ở nơi tay. Khi đó, ở Madinah, Rosul ﷺ đã thông báo tin buồn về ba anh hùng liệt sĩ đã tử vì đạo nhưng cờ chỉ huy vẫn đang nằm trong tay của Kholid ibnu Walid. Từ đó, Rosul ﷺ đã gọi ông Kholid là “**tay kiếm trong những tay kiếm của Allah**”.

Khi mặt trời bắt đầu lặn, hai bên mệt mỏi trở về vị trí sau cuộc chiến khốc liệt. Sáng hôm sau, ông Kholid ibnu Walid thay đổi chiến lược tấn công bằng cách đưa những người ở phía trước lùi về phía sau, những người phía sau tiến lên trước, những người bên phải dời qua bên trái và những người bên trái dời qua bên phải. Khi kẻ thù nhìn thấy, làm chúng khiếp sợ, chúng tưởng đâu quân tiếp viện đã đến nên cảm thấy lo âu không dám tấn công mạnh mẽ như lúc đầu. Sau khi đụng chạm nhẹ, ông Kholid ra lệnh cho đoàn quân tất cả rút về. Thấy vậy, quân địch không dám tiến vào vì sợ mắc bẫy. Nhờ vậy, những người Muslim an toàn trở về cố thủ ở cứ địa Moutah. Tình hình kéo dài như vậy bảy ngày mà quân địch không dám tấn công dù với lực lượng hùng hậu của họ mà chỉ có sự đụng độ nhỏ lẻ. Sau đó, hai bên từ từ rút quân ra khỏi chiến trận bởi vì người Hy Lạp tưởng đâu quân của người Muslim đã được tiếp viện thêm. Hơn nữa, những người Hy Lạp rất ngại khi đụng chạm nhau trên sa mạc vì họ không chịu đựng được sức nóng và lối đánh trận ở sa mạc nên sợ bị lúng vào chiến

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

địa khó khăn. Vì vậy mà họ rút lui. Nhờ đó mà những người Muslim được an toàn và bớt đi sự hi sinh nhân mạng và trở thành phe chiến thắng.

Trong trận chiến này, người Muslim đã mất đi mười hai chiến sĩ, (gồm những vị chỉ huy can đảm như đã nêu trên. Đặc biệt đối với ông Jafar ibnu Abu Talib, sau khi hi sinh, Rosul ﷺ đã nói là ông được Allah chấp cho hai cánh, và đang bay lượn ngoài cửa Thiên Đàng, thức ăn thì trong Thiên Đàng đưa ra). Bên địch bị thiệt mạng bao nhiêu người thì không ai biết rõ, nhưng chắc chắn là số thiệt mạng không ít.

٢٩.١- سرية ذات السلاسل:

29.1- Toán quân gửi đi đến Zatu Al-Sa-laa-sil.

Sau khi kiểm điểm lại trận chiến ở Moutah vừa qua, Rosul ﷺ nhận thấy phải có thái độ mềm dẻo và tế nhị hơn với những người anh em Arab ở Sham để họ không đứng bên cạnh quân đội xâm chiếm của người Hy Lạp. Người ra lệnh cho ông A'mr bin Al-O's cùng ba trăm sohabah (những bạn hữu của Thiên Sứ) với ba chục ngựa chiến đến liên hệ với họ vì bà nội của ông A'mr là người từ bộ lạc Bala, một trong những bộ tộc của quần chúng ở Sham. Nếu họ từ chối thì sẽ cho họ bài học liên kết với Hy Lạp, nhưng khi họ vừa đến gần đã nghe được tin là những người Arab ở đó đã tập hợp đông đảo để chuẩn bị tiếp chiến. Vì vậy, ông A'mr gửi người đến Rosul ﷺ để xin tiếp viện và được tiếp viện hai trăm quân từ những anh em Muhajirin (người li hương) và Ansar (dân bản xứ Madinah). Dẫn đầu quân tiếp viện do ông Abi Ubaidah ibnu Al Jarraah nhưng ông A'mr bin Al-O's vẫn là chỉ huy trưởng và là Imam solah (người dẫn đầu để hành lễ, cầu nguyện). Sau khi đụng trận với nhau, những người Arab không chống cự được nên bỏ chạy.

Al-Sa-laa-sil là nơi có nhiều nước nằm phía sau thung lũng Al-Quro nên trận này được gọi tên của vùng đó bởi vì những người Muslim đã đóng quân tại nơi này. Đó là vào tháng Jamađul Akhir (tháng 6) năm thứ tám Hijry Hidry, nghĩa là sau một tháng xảy ra trận Moutah.

الفتح الأعظم: فتح مكة المكرمة

CUỘC KHẢI HOÀN CHIẾM LĨNH MAKKAH

٣٠.١- السبب والاستعداد والإخفاء:

30.1- Lí do và sự chuẩn bị một cách kín đáo:

Vào tháng Romadon năm thứ 8 của Hijry, Allah Tối Cao đã mở cửa ban sự thành công về vang cho Rosul ﷺ và người Muslim trở về chiếm lấy Makkah. Đó là chiến thắng vĩ đại nhất trong việc xây dựng đạo pháp của Rosul ﷺ vì Allah đã nêu cao danh nghĩa trọng đại của Ngài và danh dự của Rosul ﷺ trong việc truyền bá. Người đã cứu thoát dân chúng từ sự mù quáng, tôn thờ những bực tượng và tẩy sạch những ý thức hệ thờ phụng thần linh khác bên cạnh Allah. Cuộc chiến thắng trở về chiếm lấy Makkah đã làm cho cả trần gian vui mừng, ngay cả những vị thiên thần của Allah cũng vậy. Từ đó, nhân loại đã nhập đạo Islam một cách quy mô, không sao tính cho hết.

Lí do cuộc khải hoàn: Trước kia, trong thời tiền Islam giữa hai bộ lạc Bakr và bộ lạc Khu-zaa-a'h có mối thâm thù không đội trời chung, đôi bên đều có sự hi sinh và đổ máu. Đến khi hiệp ước Al-Hudaibiyah giữa Quraish và Muslim được ký thì bộ tộc Bakr gia nhập vào Quraish còn bộ lạc Khu-zaa-a'h là đồng minh phe Muslim và số lượng của bộ tộc này gia nhập Islam là không nhỏ. Sau khi mỗi bộ tộc nhập vào một phe thì vào một đêm trong tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 8 năm Hijry bỗng bộ lạc Bakr tấn công bộ lạc Khu-zaa-a'h tại vùng nước có tên là Al-Wateer và giết chết hai mươi người, còn một số khác trong bộ tộc Khu-zaa-a'h chạy về Makkah nhưng vẫn bị đuổi theo giết dưới sự trợ giúp bí mật của Quraish về người cũng như vũ khí.

Nghe được tin tức Rosul ﷺ rất nổi giận và nói:

قَالَ ﷺ: ((وَاللَّهِ لَأَمْنَعَنَّكُمْ مِمَّا أَمْنَعُ نَفْسِي مِنْهُ))

“Thề bởi Allah chứng giám, Ta sẽ bảo vệ các người như Ta bảo vệ chính bản thân Ta.”

Sau biến cố này, Quraish cảm thấy lo âu vì hậu quả đã xảy ra không tốt lành. Họ tìm cách nhanh chóng gửi sứ giả đến thương lượng với Rosul ﷺ. Họ đã chọn ông Abu Sufyaan đến tận Madinah để nhắc nhở về hiệp ước đã ký và muốn gia hạn thêm thời gian của hiệp ước. Khi Abu Sufyaan đến Madinah, ông tìm đến nhà con gái của ông là bà Um Habibah (Mẹ của những người tin tưởng) lúc này là vợ của Rosul ﷺ. Sau khi bước vào nhà, ông định ngồi trên nệm của Rosul ﷺ thì bà liền kéo tấm nệm sang bên. Ông Abu Sufyaan nói: *“Này con gái yêu! Con không cho cha ngồi lên nó hay không con sợ nó bị cha ngồi lên?”* Bà Um Habibah trả lời: *“Đó là cái nệm của Rosul ﷺ, cha không thể ngồi lên đó được vì cha là người theo đa thần, không trong*

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

sạch.” Nghe vậy, ông Abu Sufyaan nói: “*Thê bởi Allah chúng giám, con đã mù quáng, xa lạ với ta rồi*”.

Sau đó, ông tìm đến gặp Rosul ﷺ để nói chuyện nhưng Rosul ﷺ không trả lời. Ông tìm đến gặp ông Abu Bakr ﷺ để nhờ can thiệp với Rosul ﷺ nhưng ông Abu Bakr ﷺ trả lời: “*Tôi không thể can thiệp được*”. Rồi ông Abu Sufyaan tìm đến gặp ông U'mar bin Al-Khottob ﷺ. Ông U'mar cũng từ chối nên ông không biết nói với ai. Cuối cùng, ông tìm đến gặp ông Aly bin Abi Tolib ﷺ, ông Aly cũng từ chối nhưng đưa ý kiến là: “*Hãy thừa nhận lỗi làm trước mọi người (nói lớn lên giữa đường giữa chợ) xong bỏ về Makkah*”. Ông đã làm theo ý của ông Aly và bỏ về Makkah trong sự lo âu.

Rosul ﷺ ra lệnh cho các vị Sohabah bắt đầu chuẩn bị để ra đi nhưng tuyệt đối không thông báo cho người Arab sống ngoài thành Madinah biết tin tức này để bảo mật chuyến đi. Người đã cầu nguyện với Allah rằng:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ خُذْ الْعُيُونَ وَالْأَخْبَارَ عَنْ قُرَيْشٍ، حَتَّى نَبْعَثَهَا فِي بِلَادِهَا))

“Thưa Allah, xin Ngài hãy bảo mật tin tức khỏi tai mắt của Quraish cho đến khi chiến thắng chiếm được đất nước họ.”

Để bí mật được bảo mật hơn Rosul ﷺ đã gửi ông Abu Qo-taa-dah cùng một toán quân ra đi vào đầu tháng Romadon hướng đến thung lũng I-dhom cách xa Madinah ba mươi sáu dặm (khoảng 57,6 km) nhằm đánh lạc hướng tai mắt của kẻ thù để họ tưởng là đoàn quân sẽ xuất binh đi về hướng đó.

Trong khi những người Muslim chuẩn bị một cách kín đáo, có một vị Sohabah tên là Haa-tib bin Ubai viết thư gửi cho Quraish nhờ một phụ nữ chuyên môn giao hàng đem đi để thông báo về việc chuẩn bị của Rosul ﷺ và những người Muslim tiến chiếm Makkah. Tin tức bí mật này đã được Allah thông báo cho Sứ Giả của Ngài nên Rosul ﷺ cử Aly bin Abi Tolib, Al-Miq-daad, Al-Zubair và Mar-thad Al-Ghonawy đi chặn lấy lá thư. Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((انْطَلِقُوا إِلَى رَوْضَةِ حَاخٍ فَإِنَّ بِهَا طَعِينَةً مَعَهَا كِتَابٌ فَخُذُوهُ مِنْهَا))

“Hãy đi đến ngôi vườn Khokh sẽ gặp một phụ nữ mang lá thư. Hãy tịch thu lá thư đó về.” Khi đoàn người này đến gặp bà ta và hỏi bà ta về bức thư, bà ta trả lời: “*Không có thư từ gì trên mình tôi cả*”. Những người chất vấn nói: “*Bà hãy trao thư cho chúng tôi! Nếu không chúng tôi sẽ dùng biện pháp mạnh để ép buộc bà trao thư*”. Lúc đó, bà ta mới lấy trong mình lá thư báo tin mật ra. Đoàn người trở về báo cáo và trao thư cho Rosul ﷺ, rồi Người cho gọi ông Haa-tib đến hỏi:

قَالَ ﷺ: ((مَا هَذَا يَا حَاتِبُ؟))

“Như thế này là sao hỡi Haa-tib ?” Ông Haa-tib thừa nhận và nói: “*Bởi vì ở Makkah, tôi còn gia đình, vợ con, thân nhân không có ai bảo vệ nên sợ có gì bất lành. Vì vậy nên tôi tìm cách để họ tìm nơi che chở*”. Ông Haa-tib làm như vậy không phải với mục đích là bỏ Islam hoặc chấp nhận sự bảo vệ của người đa thần. Nhưng ông U'mar không đồng ý và xin phép Rosul ﷺ hãy để cho ông giết ông Haa-tib vì lỗi lầm lớn lao là đã phản bội Allah và Sứ Giả của Ngài và cho rằng hành động đó là hành động của kẻ nguỵ thiện. Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّهُ قَدْ شَهِدَ بَدْرًا وَمَا يُدْرِيكَ يَا عُمَرُ لَعَلَّ اللَّهَ قَدْ أَطَّلَعَ عَلَيَّ أَهْلِي بَدْرٍ فَقَالَ: اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ فَقَدْ عَفَرْتُ لَكُمْ))

“Ông ấy đã tham gia trận Badr. Hỡi U'mar ông có biết rằng sau khi Allah đã nhìn thấy những gì mà người tham chiến Badr đã làm và Ngài phán: “Các người có làm bất cứ điều gì rồi Ta cũng tha thứ cho các người.” Khi nghe vậy đôi mắt của ông U'mar trào lệ và nói: “Chỉ có Allah và Sứ Giả của Ngài biết được thôi”.

۳۰.۲- في الطريق إلى مكة:

30.2- Trên đường đến Makkah:

Vào ngày mùng mười tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 8 Hijry, Rosul ﷺ cùng đoàn viễn chinh mười ngàn người rời Madinah tiến thẳng về hướng Makkah. Rosul ﷺ cử ông Abu Ruhm Al-Ghi-faa-ry cai quản Madinah.

Khi đoàn quân Muslim đến Al-Jahfah thì gặp gia đình của ông bác là Al-Abbaas cùng gia đình đã gia nhập Islam và đang trên đường di cư từ Makkah đến Madinah thì gặp Nabi ﷺ. Khi đến Al-Abwá thì gặp con của ông bác là Abu Sufyaan bin Al-Harith và con của người cô là Abdullah bin Abi Umaiya thì Nabi ﷺ bỏ mặt không ngó ngang đến họ bởi hai người này đã đối xử ác độc, khắc nghiệt với những người Muslim lúc trước. Thấy vậy, bà Um Salamah nói với Nabi ﷺ: “Không thể nào là con của người bác và con của người cô của Ông lại là người bất hạnh nhất thế gian đối với Ông.” Còn ông Aly thì nói với ông Abu Sufyaan: “Hãy đến trực diện với Nabi ﷺ và nói với Người như những anh em của Nabi Yusuf đã nói với Yusuf:

قَالَ تَعَالَى: ﴿تَاللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكُ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَطِئِينَ﴾ يوسف: ۹۱

«Thề bởi Allah chứng giám, quả thật rằng Allah đã chiếu cố đến em hơn là các anh và chắc chắn các anh là những kẻ đã làm điều sai quấy.» Yusuf :91 (chương 12).

Ông Abu Sufyaan nghe theo ông Aly và đến nói với Rosul ﷺ thì được trả lời:

﴿لَا تَتْرِبَ عَلَيْكُمْ أَيُّومٌ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾ يوسف: ۹۲

«Ngày nay không có gì phải khiển trách các anh cả. Allah sẽ tha thứ cho các anh. Bởi vì Ngài là Đấng Khoan Dung nhất của những người tỏ lòng khoan dung.» Yusuf :92 (chương 12).

Abu Sufyaan nghe được lời đáp này, ông thật hân hoan vui vẻ liền làm những câu thơ khen ngợi Rosul ﷺ và tỏ ý hối hận về những hành động lẫn lộn nói sai quấy trước kia.

Khi đoàn quân tiến đến Kadeed, Rosul ﷺ nhận thấy sự nhện chay trở nên rất khó khăn, phiền phức nên Người xả chay và ra lệnh cho mọi người xả chay. Xong tiếp tục lên đường và khi đến đại lộ Al-Zohron thì cũng vào giờ Isha, thấy vậy Rosul ﷺ ra lệnh cắm trại đồng thời đốt lên mười ngàn cây đuốc sáng chói cả bầu trời cắm bao quanh doanh trại và hạ lệnh cho U'mar bin Al-Khottob ﷺ trách nhiệm về việc phân chia canh gác đêm đó.

Lúc này, ông Abu Sufyaan (cha của bà Um Habibah vợ của Rosul ﷺ) ra khỏi nhà một cách lo âu, sợ sệt, không biết đối phó như thế nào, đi cùng với ông ta là

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Hakim bin Hazaam, Budail bin Warqó. Khi họ nhìn thấy những ngọn đuốc cháy sáng cả bầu trời, ông Abu Sufyaan liền nói với họ: “Tôi chưa bao giờ thấy ngọn lửa sáng và đội quân hùng hồn to lớn thế này bao giờ” Ông Budail nói: “Đó là đoàn quân của Khu-zaa-a'h.” Ông Abu Sufyaan nói: “Không đâu, nhóm Khu-zaa-a'h không có quân sĩ đông đảo và không thể đốt lên những đống lửa nhiều như vậy được.”

۳۰.۳- أبو سفيان بين يدي رسول الله ﷺ:

30.3- Abu Sufyaan trực diện với Rosul ﷺ:

Ông Al-Abbaas sau khi vào Islam và gặp được Rosul ﷺ, ông cười con la con vật của Rosul ﷺ để đi thăm dò quanh doanh trại. Khi ông nghe tiếng nói chuyện thì biết đó là Abu Sufyaan nên hỏi: “Có phải Abu Handolah không?”

- Ông Abu Sufyaan nói : “Có phải Abu Al-Fodhl không?”

- Ông Al-Abbaas trả lời : “Đúng vậy, tôi đây!”

- Ông Abu Sufffiyan hỏi : “Có chuyện gì vậy? Tôi thề là muốn ông nói thật”

- Ông Al-Abbaas trả lời : “Đó là Rosul ﷺ cùng với những người đi theo, thề có Allah chứng giám, mai đây Quraish sẽ biết tay.”

- Ông Abu Sufyaan liền hỏi: “Ông có cách nào không? tôi thề xin Allah chứng giám là muốn ông giúp đỡ.”

- Ông Al-Abbaas trả lời: “Thề bởi Allah chứng giám, nếu họ bắt được ông thì họ sẽ chém đầu ông. Thôi hãy thôi tôi, tôi sẽ đưa ông đến gặp Rosul ﷺ.”

Ông Abu Sufyaan nghe theo, cùng ngồi lên lưng con vật đi đến gặp Rosul ﷺ. Khi họ đi ngang qua U'mar bin Al-Khottob thì U'mar liền nói: “Có phải là Abu Sufyaan, kẻ thù của Allah chăng? Xin tạ ơn Allah đã bắt được người giữa lúc chúng ta và người không có hiệp ước hay giao kèo gì cả.” Nói xong, ông liền chạy đến tìm Rosul ﷺ nhưng Al-Abbaas phóng nhanh hơn đến gặp Rosul ﷺ cùng với ông Abu Sufyaan. Ông U'mar cũng vừa đến sau và xin phép Rosul ﷺ để được giết ông Abu Sufyaan. Ông Al-Abbaas nói: “Tôi đã bảo đảm tính mạng của ông ấy”, rồi ông ôm đầu Rosul ﷺ và nói: “Tôi nay đừng làm gì mà không có tôi chứng kiến”. Ông U'mar cố nài nỉ thêm nhưng Rosul ﷺ vẫn im lặng. Sau đó, Người nói với ông Al-Abbaas:

قَالَ ﷺ: ((ادْهَبْ بِهِ إِلَى بَيْتِكَ. فَإِذَا أَصْبَحْتَ فَأْتِنِي بِهِ))

“Hãy đem ông ta về nhà bác. Sáng mai bác dẫn ông ta đến gặp con.”

Sáng hôm sau, khi ông Al-Abbaas dẫn ông Abu Sufyaan đến, Rosul ﷺ nói với ông ta:

قَالَ ﷺ: ((وَيْحَكَ يَا أَبَا سُفْيَانَ! أَلَمْ يَأْنِ لَكَ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ؟))

“Khôn khở thay cho ông hỡi Abu Sufyaan! Chẳng lẽ ông không biết rằng không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng ngoài Allah hay sao?”

- Abu Sufyaan trả lời: “Ai lại không biết Người là Người chất phác, hiền lành, rộng lượng và luôn thiết chặt tình ruột thịt. Nếu bên cạnh Allah còn có thần linh khác, thì thần linh đó sẽ cứu tôi rồi.”

- Rosul ﷺ nói tiếp:

قَالَ ﷺ: ((وَيْحَكَ يَا أَبَا سُفْيَانَ! أَلَمْ يَأْنِ لَكَ أَنْ تَعْلَمَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ؟))

“Khôn khở thay cho ông hỡi Abu Sufyaan! Chẳng lẽ ông không biết rằng chính Ta là Rosul, là Thiên Sứ, là Sứ Giả của Allah hay sao ?”

- Abu Sufyaan trả lời: *“Về việc này, tôi nhận thấy trong lòng tôi có gì đó cho đến giờ phút này.”*

- Al-Abbaas liền nói với ông Abu Sufyaan: *“Hãy thuận phục Islam trước khi đầu người rơi khỏi cổ.”* Lập tức Abu Sufyaan vào Islam một cách chân thật và thành tâm.

- Al-Abbaas liền nói với Rosul ﷺ: *“Hỡi Thiên Sứ của Allah! Ông Abu Sufyaan là người thích được người ta biết đến, xin hãy tạo cho ông ta một điều gì đó (để ông ta hãnh diện)”*. Rosul ﷺ liền trả lời ông bác (Al-Abbaas):

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ، مَنْ دَخَلَ دَارَ أَبِي سُفْيَانَ فَهُوَ آمِنٌ، وَمَنْ أَعْلَقَ عَلَيْهِ بَابَهُ فَهُوَ آمِنٌ، وَمَنْ دَخَلَ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ فَهُوَ آمِنٌ.))

“Được, ai vào nhà ông Abu Sufyaan ẩn trú thì được an toàn, ai đóng cửa nhà lại thì được an toàn và ai vào Masjid Al-Harom (Makkah) thì được an toàn.”

٣٠٤- دخول رسول الله ﷺ في مكة المكرمة:

30.4- Rosul ﷺ vào Makkah:

Trời vừa sáng, Rosul ﷺ tiến vào Makkah. Trước đó, Người ra lệnh cho ông Al-Abbaas giữ ông Abu Sufyaan ở thung lũng hẹp trên đường tiến quân để Abu Sufyaan chứng kiến đoàn quân của Allah như thế nào, ông Al-Abbaas thi hành theo. Mỗi bộ tộc tiến quân đều mang theo lá cờ của họ và cứ lần thấy bộ tộc đi ngang qua, ông Abu Sufyaan hỏi: *“Hỡi ông Al-Abbaas! Những người đó là ai vậy?”* Ông Al-Abbaas trả lời: *“Đó là bộ tộc a, bộ tộc b... (ví dụ bộ tộc Salim)”*. Ông Abu Sufyaan hỏi: *“Giữa tôi và bộ tộc đó không có gì ?”* Cho đến khi đoàn quân của Al-Ansaar đi ngang qua do ông Sa'd bin U'-baa-dah cầm cờ, thấy Abu Sufyaan U'-baa-dah nói: *“Hỡi Abu Sufyaan! Hôm nay là ngày tàn xác và tẩy chay Ka'bah”*. Ông Abu Sufyaan nói: *“Hỡi ông Al-Abbaas! Hôm nay là ngày diệt vong..”*

Sau đó, Rosul ﷺ đi ngang qua với lá cờ màu xanh lá cây cùng những người Muhajirin (người li hương) và người Al-Ansaar (dân Madinah) tháp tùng. Họ đi thật hùng hồn, bao quanh Rosul ﷺ một cách hiên ngang họ trang bị vũ khí ở tư thế sẵn sàng. Thấy vậy, ông Abu Sufyaan nói: *“Sub-ha-nol-lah (Vinh Quang nơi Allah). Nay Al-Abbaas! Họ là ai vậy?”* Ông Al-Abbaas trả lời: *“Đó là Rosul ﷺ và quân hộ tống từ những người li hương và dân bản xứ của Madinah.”* Ông Abu Sufyaan nói: *“Tôi chưa bao giờ thấy cảnh tượng này, cũng như chưa bao giờ thấy ai có thể tổ chức được như vậy. Ngày hôm nay, đứa cháu của ông đã trở thành hoàng đế vĩ đại rồi.”* Ông Al-Abbaas trả lời: *“Không đâu, hỡi ông Abu Sufyaan! Đó là Al-Nubuawah (sự hùng mạnh của vị Nabi)”*. Ông Abu Sufyaan nói: *“Có lẽ là vậy.”*

Mọi người báo cáo lời nói của Sa'd bin U'-baa-dah đã nói với Abu Sufyaan khi tiến vào Makkah cho Rosul ﷺ nghe làm Người nổi giận và nói:

قَالَ ﷺ: ((كَذَبَ سَعْدٌ. هَذَا يَوْمٌ يُعْظَمُ اللَّهُ فِيهِ الْكَعْبَةُ، وَيَوْمٌ تُكْسَى فِيهِ الْكَعْبَةُ.))

“Ông Sa'd đã nói sai. Ngày hôm nay là ngày mà Allah tôn vinh địa vị của Ka'bah và cũng là ngày thay đổi bộ mặt mới của Ka'bah.” Sau đó, Người ra lệnh cho ông Sa'd giao lại cờ lệnh cho con trai của ông ta là Qois.

Sau khi Rosul ﷺ và đoàn quân đi ngang qua, ông Abu Sufyaan nhanh nhẹn chạy vào Makkah trước và hô to: “Hỡi quân chúng của Quraish, Muhammad đã đến với những đoàn quân mà các người không thể nào đối đầu nổi, thế nhưng ai vào nhà Abu Sufyaan thì được an toàn.” Những người nghe tiếng la của ông trả lời: “Allah hại ông, tại sao phải trốn vào nhà của ông.” Ông Abu Sufyaan nói: “Ai đóng cửa ở trong nhà thì được an toàn và ai vào trong Masjid Al-Harom (Makkah) thì được an toàn.” Nghe vậy mọi người đều vội vã chạy vào nhà hoặc vào trong Al-Harom mà trốn.

Khi Rosul ﷺ đến Zy Tuwa, Người ra lệnh cho Kholid bin Waleed cầm quân cánh trái tiến vào Makkah bằng ngã dưới bằng con đường Kuda. Trên đường tiến quân có ai chống lại thì cứ đánh trả và hẹn gặp nhau ở núi Al-Sofa. Người ra lệnh cho Al-Zubair dẫn đầu toán quân cánh phải cầm cờ lệnh của Rosul ﷺ tiến vào bằng Kada phía trên Makkah và chờ đợi Rosul ﷺ tại Al-Hujun, không được phép rời vị trí. Người ra lệnh cho Abu U'baidah dẫn đầu những người tháp tùng nhưng không trang bị vũ khí đầy đủ tiến vào Makkah bằng con đường thung lũng và gặp nhau tại trung tâm Makkah.

Quần chúng Quraish trở nên lộn xộn, họ tập hợp nhau tại Khondamah mà bàn với nhau: “Nếu họ cho chúng ta cơ hội thì chúng ta sẽ gia nhập vào họ, còn không thì chúng ta sẽ đáp ứng tất cả mọi yêu cầu của họ.” Khi đoàn quân của ông Kholid tiến vào thì gặp một toán nhỏ hơn gồm mười hai người đón đường chống cự, nhưng khi vừa đụng chạm nhẹ thì họ bỏ chạy. Khi gần đến Makkah thì hai lính của ông đi lạc đường, bị phục kích và hi sinh.

Đối với toán quân của ông Al-Zubair, họ đến cắm cờ ở Al-Hujun bên cạnh Masjid Al-Fath và dựng lên hai cái lều cho bà Um Salamah và bà Maymunah ﷺ ở. Ông không dám rời vị trí đến khi Rosul ﷺ đến. Khi Rosul ﷺ đến Al-Hujun và nghỉ ngơi giây lát Người tiếp tục tiến quân, bên cạnh Người có ông Abu Bakr bàn chuyện với Người còn Người thì đọc chương Al-Fath cho đến lúc vào trong Masjid Al-Harom và xung quanh Người là những người Muhjirin và người Al-Ansaar. Người đưa tay bày tỏ cách Salam (chào) hòn Đá Đen và đi Tawwaaf xung quanh Ka'bah trên con la nhưng không thay đồ Ehrom (đồ màu trắng mặc lúc hành hương). Bên cạnh Ka'bah lúc đó có ba trăm sáu chục bụi tượng, vừa đi Tawwaaf Người vừa dùng gậy trên tay đập những bụi kia và đọc câu kinh:

﴿جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾ الإسراء: ٨١

﴿Khi chân lý đến thì sự giả dối phải tan biến. Quả thật, mọi sự giả dối chỉ là vọng tưởng diễn vong.﴾ Al-Isrô: 81 (chương 17).

﴿جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ﴾ سبأ: ٤٩

﴿Chân lý xuất hiện đã phá tan mọi sự giả dối và nó sẽ không bao giờ tái xuất lại.﴾ Saba: 49 (chương 34).

Thế là những bụi tượng từ từ tan nát từng mảnh rơi xuống đất.

30.5- Tẩy sạch Ka'bah và hành lễ Solah trong nó:

Sau khi Rosul ﷺ Tawwaaf vòng quanh Ka'bah xong, Người cho gọi U'thmaan bin Tolhah đến để mở cửa Ka'bah vì ông là người giữ chìa khóa Ka'bah. Trước khi bước vào trong, Người ra lệnh mang những bụt tượng bên trong Ka'bah ra ngoài đập bỏ và xóa bỏ những hình vẽ được vẽ trong đó. Sau đó, Người cùng U-saa-mah bin Zaid và Bilaal bước vào và đóng cửa lại, Người hướng thẳng vào vách tường trước mặt cách xa khoảng ba cánh tay (tức khoảng 1,37 m), bên trái của Người có một cây cột, bên phải có hai cây cột, đằng sau lưng Người có ba cây cột rồi Nabi ﷺ hành lễ Solah hai Rak-at, xong người đi đến các vách tường mà nói Allahu Akbar (Allah thật vĩ đại) và La i la ha il lol loh (không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất).

30.6- Không còn khiến trách các người nữa:

Rosul ﷺ mở cửa Ka'bah, thấy quần chúng Quraish đã chờ đón đầy cả Masjid Al-Harom. Người đứng tay vịn vào thanh cánh cửa và đọc bài giảng thuyết vô cùng chí lý, trong bài thuyết giảng bao hàm nhiều giáo lý Islam, dẹp bỏ mọi phong tục, tập quán, những sự hủ lậu của thời tiền Islam, dẹp bỏ những bản tính kiêu căng, hung bạo, gian ác của thời xưa. Sau đó, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ! مَا تَرَوْنَ أُنِي فَاعِلٌ بِكُمْ؟))

“Hỡi quần chúng của Quraish! Các người muốn Ta đối xử sao với các người ?” Họ đồng trả lời: “Đối xử tốt đẹp, ông là người anh em rộng lượng, là đấng cháu rộng lượng.” Nabi ﷺ tuyên bố:

قَالَ ﷺ: ((لَا تَثْرِيْبَ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ، اذْهَبُوا فَأَنْتُمْ الطُّلَقَاءُ))

“Không còn khiến trách các người nữa kể từ nay trở đi, mọi người hãy đi về, tất cả đều được tự do.”

Dứt lời thuyết giảng Người đi xuống và ngồi trong Masjid Al-Harom rồi trao trả lại chìa khóa cho ông U'thmaan bin Tolhah và nói:

قَالَ ﷺ: ((خُدُوْهَا حَالِدَةً تَالِدَةً لَا يَنْزِعُهَا مِنْكُمْ إِلَّا ظَالِمٌ))

“Hãy nhận lấy nó, dòng họ các người là chủ nhân của nó mãi mãi, ai giành lấy nó khỏi tay các người hẳn là kẻ bạo ngược.”

30.7- Lời giao ước:

Kế tiếp, Nabi ﷺ đến núi Al-Sofa và leo lên đỉnh núi, hướng mặt về phía Ka'bah rồi giơ hai bàn tay lên cầu nguyện với Allah, xong Người bắt đầu chấp nhận lời giao ước Islam của những ai muốn vào Islam. Trong những người vào Islam ngày hôm đó có ông Abu Qu-haa-fah cha của Abu Bakr ﷺ, sự gia nhập Islam đó làm cho Rosul ﷺ

rất mừng. Tiếp theo sau những người đàn ông là lời giao ước Islam của những phụ nữ theo khuôn khổ:

﴿عَلَىٰ أَنْ لَا يُشْرَكَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرَفَنَّ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ

وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ﴾ الممتحنة: ١٢

﴿Ràng không gán chung với Allah bất cứ cái gì (trong việc thờ phụng Ngài), không ăn cắp, không ngoại tình (hay thông dâm), không nói xấu kẻ khác cố tình bịa đặt điều gian dối giữa tay chân của họ (cho rằng con ngoại tình là con của chồng) và sẽ không bất tuân Người (Muhammad) về điều lẽ phải﴾ Al-Mumtahanah: 12 (chương 60).

Trong số những phụ nữ đến chấp nhận lời giao ước Islam vào ngày hôm đó có bà Hind bint U't-bah vợ của Abu Sufyaan, bà đến với sự khúm núm, lo âu, sợ sệt cho bản thân không biết sẽ ra sao vì ở quá khứ bà rất gian ác, đã đối xử thậm tệ với người Muslim nhất là đã phản thầy ông Hamzah. Sau khi bà chấp nhận vào Islam, bà nói với Rosul ﷺ: “*Hỡi Rosul của Allah! Trước kia tôi chưa từng thù ghét cay đắng người nào và muốn rằng sẽ hạ nhục y bằng mọi cách giống như tôi ghét Người cả, nhưng ngày hôm nay gương mặt Người làm tôi thương yêu và muốn tìm mọi cách làm cho Người thêm hùng mạnh.*” Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((وَأَيْضاً وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ))

“**Thề với Đấng nắm lấy linh hồn Muhammad Ta, Ta cũng vậy.**”

Lúc đó, U'mar bin Al-Khottob ﷺ đang ngồi phía dưới Rosul ﷺ, ông thay Người đưa tay ra để bắt tay những người đến chấp nhận lời giao ước Islam còn đối với phụ nữ chỉ nói bằng lời nói chứ không bắt tay như đàn ông.

Có một số người đến chấp nhận lời giao ước và ngỏ ý muốn li hương đến Madinah nhưng Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((ذَهَبَ أَهْلُ الْهِجْرَةِ بِمَا فِيهَا، لَا هِجْرَةَ بَعْدَ فَتْحِ مَكَّةَ وَلَكِنْ جِهَادٌ وَنِيَّةٌ. فَإِذَا اسْتَنْفَرْتُمْ

فَانْفِرُوا))

“**Thị dân li hương cũng đã li hương rồi, không có sự li hương sau khi khải hoàn chiếm lĩnh Makkah nhưng có sự chiến đấu vì Allah và việc làm dựa vào sự định tâm. Nếu các người bị ép buộc phải ra đi thì lúc đó hãy ra đi.**”

٣٠.٨- أناس أهدرت دماؤهم:

30.8- Những người đáng phải trả nợ máu.

Rosul ﷺ đã tử hình những người đáng phải trả nợ máu vì hành động quá tàn ác, dã man và những trọng tội của họ đối với những người Muslim yếu thế trước kia. Họ đều bị giết dù họ có ôm chặt thân mình vào tường của Ka'bah. Thế gian đã không có chỗ cho họ dung thân vì những trọng tội của họ trước kia. Họ đáng bị kết án tử hình nhưng cũng có một số người được Allah dung tha và trở thành người Muslim chân chính nên họ được thoát thân. Những người đáng bị xử hình gồm bốn người: Ibnu Khotol, Maqees bin So-baa-bah, Al-Harith bin Nufail, một ca sĩ con của Khotol. Có sử ghi thêm những người sau đây: Al-Harith bin To-laa-til Al-Khu-zaa-y, Um

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sa'd và hình như Um Sa'd là nữ tì của một ca sĩ con của Khotol. Vậy, tất cả gồm năm hoặc sáu người.

Còn số khác thì bỏ chạy và lẫn trốn đã đến tự thú và theo Islam, họ gồm bốn người: Abudullah bin Sa'd bin Abi Sarh, I'kromah bin Abi Jahl, Hab-baar bin Al-Aswad, một ca sĩ khác con của Khottol. Nhưng cũng có sử ghi thêm trong số đó có Ka'b bin Zuhair, Wahshy bin Harb và Hind bint U't-bah vợ của ông Abu Sufyaan. Tất cả gồm có bảy người.

Những người khác cũng lẫn trốn vì sợ cho tính mạng dù họ không đáng bị kết tội tử hình, đó là: Sofwaan bin Umaiyah, Zuhair bin Abi Umaiyah, Suhail bin A'mr. Sau đó, họ đều vào Islam. Alhamdulillah.

۳۰.۹- صلاة الفتح:

30.9- Sự hành lễ Solah sau cuộc khải hoàn:

Sau khi mặt trời mọc khá cao, Rosul ﷺ trở về nhà bà Um Haa-ny bint Abi Tolib. Tại nhà này Người tắm rửa sạch sẽ, ăn mặc chỉnh tề rồi Người hành lễ Solah tám Rak-at, buổi lễ mang ý nghĩa tạ ơn Allah đã ban sự chiến thắng. Trong tám Rak-at này, cứ mỗi hai Rak-at Người cho salam (chào kết thúc hành lễ) một lần. Trong khi đó, bà Um Haa-ny lại chứa trong nhà bà cha mẹ chồng, hai người này đã chống đối Islam trước kia. Khi biết được điều đó, ông Aly bin Abi Tolib muốn giết hai người này nhưng bà đã xin phép hãy bảo vệ họ thì Rosul ﷺ nói :

قَالَ ﷺ: ((قَدْ أَجْرْنَا مَنْ أَجْرْتِ يَا أُمَّ هَانِيَةَ))

“Ta sẽ bảo vệ đối với những ai được bà đã bảo vệ, hỡi Um Haa-ny.”

۳۰.۱۰- بلال يؤذن على ظهر الكعبة:

30.10- Bilaal gọi Azan (tiếng gọi hành lễ) trên nóc Ka'bah.

Khi đến giờ solah Zuhr (hành lễ, cầu nguyện buổi trưa), Rosul ﷺ ra lệnh cho ông Bilaal lên nóc Ka'bah mà Azan (gọi hành lễ). Đó cũng là một trong những biểu hiệu của Islam thể hiện sự hùng mạnh của tôn giáo. Đó cũng là điều mà người Muslim xúc động và hãnh diện vì họ đã làm cho những người đa thần, bất tin khác bực tức và ganh tị. Alhamdulillah.

۳۰.۱۱- إقامة رسول الله ﷺ بمكة:

30.11- Rosul ﷺ ở lại Makkah:

Sau khi hoàn thành cuộc khải hoàn chiếm lại Makkah thị dân Al-Ansaar cảm thấy lo âu, sợ rằng Rosul ﷺ sẽ ở lại Makkah nơi mà Người đã sinh ra, trưởng thành, nhận lời mặc khải đầu tiên, và gia đình thân quyến còn lại rất đông ở đây, nhất là sau khi quân chúng Quraish đã vào Islam. Vào lúc Rosul ﷺ đang đứng trên núi Al-Sofa, giơ hai tay lên cầu xin với Allah và những người từ Al-Ansaar đến bao quanh Người. Sau khi chấm dứt lời thỉnh nguyện, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((مَعَاذَ اللَّهِ، الْمَحْيَا مُحْيَاكُمْ وَالْمَمَاتُ مَمَاتُكُمْ))

“**Cầu xin Allah che chở, sự sống và cái chết của Ta sẽ cùng sống và chết với các người.**” Sau khi nghe qua lời trấn an đó, những người Al-Ansaar yên tâm trở về vị trí của họ, không còn băn khoăn, lo âu là Rosul ﷺ lưu lại Makkah mà bỏ rơi họ.

Rosul ﷺ đã ở lại Makkah mười chín ngày để giáo huấn những người mới vào Islam về giáo lý Islam cần thiết cho họ để củng cố lòng tin của họ ở Allah Duy Nhất và tẩy sạch ở họ những điều hủ lậu, cá tính tàn ác, không tình thương, không lòng dung tha, gian dối, bạo lực xưa kia, gạt bỏ những điều không tốt đó vào quá khứ và lật trang lịch sử mới, cũng như cảnh giác họ về tương lai sẽ còn khó khăn trong việc dựng đạo Islam, Người lập lại ranh giới vùng đất thiêng liêng Makkah. Người kêu gọi họ phải nhất trí, đoàn kết để cùng bảo vệ Islam, nhất là nhấn mạnh lời tuyên thệ: những ai tin tưởng ở Allah và Ngày Sau thì trong nhà phải dẹp sạch hết, đập tan nát hết những bực tượng.

۳۰.۱۲- هدم عزی وسواع ومناة:

30.12- Dẹp bỏ những bực thần Uzza, Suwá' và Ma-naah.

Vào ngày hai mươi lăm tháng Romadon (tháng 9) cùng năm đó, Rosul ﷺ gửi Kholid bin Waleed cùng với ba chục lính cưỡi ngựa đến Naklah để dẹp bỏ bực tượng lớn gọi là Al-Uzza và đền thờ. Ông đã thành công trong việc dẹp tan bực tượng lớn nhất trong vùng.

Cùng tháng Romadon đó, Rosul ﷺ gửi ông A'mr bin Al-O's đến dẹp bỏ bực tượng Suwá'. Đó là bực tượng lớn nhất của bộ tộc Huzail nằm ở phía bắc Makkah cách khoảng một trăm năm mươi cây số và ông A'mr đã đến đó dẹp tan bực tượng và đền miếu. Sau khi chứng kiến cảnh thần tượng của họ bị sụp đổ, những người dân ở đó chấp nhận vào Islam vì họ thấy trước mắt bực tượng mà họ tôn thờ từ xưa đến nay không thể tự bảo vệ được ông ta, làm sao có thể bảo vệ cho người khác được!

Cũng cùng tháng Romadon năm đó, Rosul ﷺ gửi ông Saiyid bin Zaid Al-Ashhaly cùng với hai chục lính cưỡi ngựa đến dẹp tan bực tượng Ma-naah. Đó là thần tượng được dựng lên ở Qudai, là bực tượng được bộ tộc Kalb, bộ tộc Khu-zaa-a'h, bộ tộc Ghos-saan, bộ tộc Al-Aws và bộ tộc Khozraj tôn thờ. Khi đến nơi những người Muslim đập tan bực tượng và đền thờ.

۳۰.۱۳- بعث خالد إلى نبي جذيمة:

30.13- Kholid được cử đến với bộ tộc Juzaimah:

Vào tháng Shawwaal (tháng 10), Rosul ﷺ gửi ông Kholid bin Waleed đến kêu gọi bộ tộc Juzaimah vào Islam. Cùng đi với ông Kholid có ba trăm năm mươi lính hộ tống từ những người Muhajirin, Al-Ansaar và bộ tộc Salim. Khi ông Kholid mời họ vào Islam thì họ trả lời: “*So-ba-na So-ba-na*” (lúc bấy giờ quân chúng Quraish dùng danh từ này để ám chỉ những ai vào Islam để chỉ trích chê bai và danh từ này được người người biết đến. Bộ tộc Juzaimah đã chấp nhận Islam nhưng họ lại nói So-ba-na theo cách hiểu thông thường của họ tức chúng tôi chấp nhận Islam nhưng Kholid lại hiểu theo nghĩa khác đó là châm chích chê bai). Khi bị họ trả lời như vậy, ông Kholid liền tấn công giết và bắt họ làm tù binh, rồi ra lệnh một ngày nào đó sẽ giết hết tất cả đàn ông đã bắt được nhưng ông Ibnu U'mar và những bằng hữu khác phản

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đôi về hành động của ông Kholid. Khi trở về, họ liền báo cáo sự thể lên Rosul ﷺ. Sau khi nghe qua, Rosul ﷺ giơ hai tay lên và nói hai lần:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ إِنِّي أَبْرَأُ إِلَيْكَ مِمَّا صَنَعَ خَالِدٌ))

“Thưa Allah! Bề tôi xin Ngài chứng giám rằng mọi việc mà Kholid đã làm bề tôi hoàn toàn không liên can.” Sau đó, Người sai ông Aly bin Abi Tolib ﷺ cầm một số tiền đến bồi thường cho gia đình người bị giết chết và bồi thường tất cả mọi thiệt hại họ đã bị.

Trong chuyến đi đó, đã xảy ra tranh cãi giữa ông Kholid và Abdur Rohmaan bin A'wf về hành động của ông Kholid nên có lời lẽ thể tế nhị từ Kholid. Lúc trở về, họ đem sự việc đó ra phân trần trước Rosul ﷺ. Sau khi nghe qua sự việc bất lành đó, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((مَهْلًا يَا خَالِدُ دَعْ عَنْكَ أَصْحَابِي، فَوَاللَّهِ لَوْ كَانَ لَكَ أُحُدٌ ذَهَبًا ثُمَّ أَنْفَقْتَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَا أَدْرَكْتَ غُدْوَةَ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِي وَلَا رَوْحَتَهُ))

“Hỡi Kholid! Ông chớ có chửi bằng hữu của Ta. Ta thề bởi Allah chứng giám cho dù ông có cả núi vàng như núi Uhud rồi ông mang đi bỏ thí tất cả vì con đường chính nghĩa của Allah cũng chẳng so sánh bằng một việc làm chỉ làm một buổi sáng hay một buổi chiều trong số bằng hữu Ta.”

Chương XXXI

غزوة حنين

TRẬN CHIẾN HUNAIN

Sau khi cuộc khai hoàn trở về Makkah hoàn thành mỹ mãn, những bộ tộc Qois và những bộ tộc Arab khác hợp nhau lại dưới sự dẫn đầu của bộ tộc Ha-waa-zin và Thaqeef. Họ nói: “*Muhammad đã thanh trừ xong quân chúng của ông ta. Họ không chừa những ai chống lại, ngay cả chúng ta. Tốt nhất, chúng ta hãy tụ tập nhau lại mà tấn công họ trước khi bị họ tấn công.*” Do đó, họ đã đồng thuận nhau để tấn công và đã chọn Malik bin A'wf Al-Nosry làm chỉ huy. Họ đã kết hợp thật đông đảo và di chuyển đến Aw-tos. Cùng ra trận với họ có phụ nữ, trẻ em, người già, đồ đạc, của cải của họ đều đem theo. Trong đám của họ, có ông Duraid bin Al-Sommah là người lớn tuổi nhất và có sự suy nghĩ rất sáng suốt, đứng đắn. Khi ông nghe những tiếng khóc của trẻ con, tiếng la hét của phụ nữ và hú vang của thú vật mà họ mang theo, ông hỏi Malik về việc này. Malik trả lời: “*Tôi muốn mỗi gia đình mang theo tất cả người và của cải của họ để họ chiến đấu vì những gì đằng sau lưng họ*”. Ông Duraid nói: “*Allah làm chứng cho những gì tôi thấy và nói: ông không bao giờ nghĩ đến sự thất bại hay sao? Nếu những người mang vũ khí, dao, kiếm, cung tên không đáp ứng được cho cuộc chiến thì phụ nữ, trẻ con, thú vật, của cải đó có giúp được gì, chỉ hại cho gia đình, của cải của các người mà thôi. Hãy ra lệnh cho vợ con mang thú vật và của cải đi về đi!*” Ông Malik không đồng ý nhưng lại tập hợp thú vật, của cải và người không tham chiến ở thung lũng Awtos còn người ra trận thì tụ tập ở thung lũng Hunain kế bên để dàn trận.

Khi Rosul ﷺ được tin này, Người xuất quân ra đi từ Makkah vào thứ bảy ngày mùng sáu của tháng Shawwaal (tháng mười tức sau khi chiếm lĩnh Makkah khoảng hai tuần). Cùng với Người có mười hai ngàn người lính chiến, Người đã mượn một trăm áo giáp của ông Safwaan bin Umaiyah để sử dụng và đã cử ông Attaab bin Aseed cai quản Makkah.

Trên đường đi, người Muslim thấy có một cây táo thật to mà những người đa thần đã dùng để treo vũ khí, làm thịt con vật dâng hiến tế lễ và cầu xin phước lộc, sự che chở. Cây táo đó gọi là Zatu Anwot. Thấy vậy, một số trong họ nói với Rosul ﷺ: “*Hỡi Thiên Sứ của Allah! Hãy tạo cho chúng tôi một cây như họ đã có cây Zatu Anwot.*” Nghe qua sự đòi hỏi của họ, Rosul ﷺ giật mình nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ أَكْبَرُ، قُلْتُمْ كَمَا قَالَ قَوْمُ مُوسَى لِمُوسَى: ﴿أَجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ﴾ (الأعراف: ١٣٨)) قَالَ: ((إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ. إِنَّهُ سُنٌّ، لَتَرْكَبَنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ))

“**Allahu Akbar (Allah Vĩ Đại)! Các người đã nói giống như tín đồ của Musa đã nói với Musa: ﴿hãy tạo cho họ một thần linh như những người kia họ có thần linh.﴾**” Người nói tiếp: “**Quả thật các người là những người ngu muội. Đó là con đường rồi chắc chắn các người sẽ dẫm đạp lên nó giống như thế hệ trước các người đã bước.**”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Một số người trong họ khi nhìn thấy quân số ra đi khá đông nên nói: “*Ngày hôm nay chúng ta không thể thất bại được*”. Điều này đã làm cho Rosul ﷺ buồn và bất bình không ít vì họ chỉ nghĩ đến số lượng đông đảo của họ hơn là nghĩ đến Allah. Khi đêm xuống, những người đi dò tin trở về báo cáo là Ha-waa-zin đã xuất quân và đem theo gia đình, con cái, của cải thú vật. Sau khi nghe qua, Rosul ﷺ cười nói:

قَالَ ﷺ: ((تِلْكَ غَنِيْمَةٌ الْمُسْلِمِيْنَ غَدًا إِنْ شَاءَ اللهُ))

“Đó là chiến lợi phẩm của người Muslim vào ngày mai, Insha Allah (nếu Allah muốn).”

Vào đêm mừng mười tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ 8 Hijry, Rosul ﷺ đi đến thung lũng Hunain. Trước khi đến nơi thì toàn đoàn quân đã trang bị đầy đủ và sẵn sàng chiến đấu, thế là Rosul ﷺ giao cờ lệnh của nhóm Muhajirin cho Aly bin Abi Tolib, cờ của bộ tộc Al-Aws giao cho Usaid bin Hu-dhoir, cờ của bộ lạc Al-Khozroj giao cho Hubaab bin Al-Munzir và giao mỗi bộ tộc một lá cờ. Sau đó, Người mặc áo giáp che thân, đội nón sắt rồi dẫn đầu tiến vào lòng thung lũng mà không cần biết kẻ thù có bao nhiêu và đã chuẩn bị sẵn đề phục kích. Khi quân Muslim tiến vào thung lũng thì gặp sự phục kích của kẻ thù. Chúng bắn tên xuống từ trên núi một cách bất ngờ nên đoàn quân tiến vào trở tay không kịp nên làm đoàn quân hỗn loạn, những người cầm đầu bộ tộc hoảng hồn bỏ chạy, thuộc hạ thấy vậy đồng loạt chạy theo. Ngay lúc này đoàn quân Muslim thất bại hoàn toàn.

Khi thấy vậy, một số người đa thần (đi theo quân Muslim) vui mừng hân hoan và ngay cả một số những người mới theo Islam cũng vậy. Ông Abu Sufyaan nói: “*Họ không ngừng thất bại như nước biển tràn vào*”. Người anh em nói với Sofwaan rằng: “*Ma thuật hôm nay vô hiệu quả rồi ?*” Một số người khác nói với ông ta: “*Mừng khi chứng kiến Muhammad và bạn hữu của ông ta đã thất bại. Thế với Allah, họ sẽ thất bại nữa.*” Khi nghe vậy, ông Sofwan rất tức giận dù lúc đó ông vẫn là người đa thần. Ngay cả ông I'kromah bin Abi Jahl cũng rất tức giận về những lời phê phán đó dù ông ta mới vào Islam. Sau đó, những người phê bình, công kích bỏ đi không dám lộ diện nữa.

Bị tấn công ồ ạt như thế làm (mười hai ngàn quân rút chạy hết chỉ còn lại sáu người cùng Nabi ﷺ gồm Abu Bakr Al-Siddeeq, Umar bin Al-Khottob, Aly bin Abi Tolib, Al-Abbaas bin Abdul Muttolib, Usamah bin Zaid và Abu Sufyaan bin Al-Harith) nhưng không vì thế mà Nabi ﷺ sợ hãi. Ngược lại, Người tập hợp những người Muhajirin và Al-Ansaar còn lại cùng Người hiên ngang ngồi trên lưng con la tiến vào lòng địch vừa đi Người vừa nói:

قَالَ ﷺ: ((أَنَا النَّبِيُّ لَا كَذِبَ، أَنَا ابْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ))

"Ta là Nabi không phải là người nói dối, Ta là con cháu của Abdul Muttolib."

Thấy vậy, ông Abu Sufyaan bin Al-Harith nắm dây cương con la lại còn Al-Abbaas thì ngang cản con la, cả hai đồng kiềng chế không cho con vật đi nhanh đến quân địch. Rosul ﷺ xuống con la giơ tay cầu xin với Allah ban sự vững tâm và chiến thắng. Xong Người ra lệnh cho ông Al-Abbaas kêu gọi những bạn hữu của Người tụ họp lại để tác chiến vì ông Al-Abbaas có giọng nói rất hùng hồn và cao to (nếu có phụ nữ mang thai đứng gần khi ông la to sẽ làm người phụ nữ đó xảy thai), ông gọi lớn: “*Đâu rồi những người bạn chiến hữu ?*” Tiếng kêu của ông Al-Abbaas vừa dứt thì tiếng trả lời: “*Chúng tôi nghe rồi.*” tựa như tiếng kêu của những con bò con tìm

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đến với mẹ chúng để đòi bú. Lúc đó đã tập hợp hơn một trăm người tiến thẳng vào lòng địch mà chiến đấu.

Ông Al-Abbaas tiếp tục kêu gọi những người Al-Ansaar, rồi bộ tộc Al-Harith bin Al-Khozroj rồi đến những bộ tộc khác có mặt đi theo. Không bao lâu sau, tất cả những người có mặt đều tụ họp xung quanh Rosul ﷺ thật đông và hùng hồn. Lúc này, Allah ban cho Rosul ﷺ và những người Muslim sự an tâm, bình tĩnh, đức tin vững chắc, sẵn sàng tác chiến. Kèm theo, Allah đã gửi hàng hà vô số những quân lính (Thiên Thần) của Ngài xuống mà người thường không nhìn thấy. Khi đó những người Muslim bắt đầu tiến vào chọc thủng hàng ngũ kẻ thù. Thấy vậy, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((الآن حَمِي الْوَطَيْسُ))

"**Ngay bây giờ đây mọi việc sẽ kết thúc.**" Nói xong Người cúi xuống lấy nắm cát liệng về hướng mặt của kẻ thù và nói:

قَالَ ﷺ: ((شَاهَتْ الْوُجُوهُ))

"**Hãy làm tối tăm mặt mày chúng.**" Với cái ném đó được Allah làm cho cát bụi lấp đầy trên mặt của kẻ thù làm cho họ không còn thấy gì nữa nên lúnh quýnh quay xung quanh nhau mà đánh, mà chém, không biết ai là bạn, ai là thù. Không bao lâu sau, họ bỏ chạy. Người Muslim rượt theo để đánh và bắt làm tù binh. Họ đã bắt được rất nhiều phụ nữ, con cái của họ, đồ vật, thú vật. Trong ngày hôm đó, ông Kholid bin Waleed đã bị thương khá nặng. Sau khi những người đa thần ở Makkah chứng kiến sự can đảm của người Muslim và sự hỗ trợ của Allah cho Rosul ﷺ, họ chấp nhận vào Islam rất đông.

٣١.١ - مطاردة المشركين:

31.1- Rượt theo những người đa thần.

Sau khi bị thất bại, những người đa thần chạy tán loạn thành ba nhóm. Nhóm chạy về tụ tập ở Al-To-if với số lượng đông đảo nhất. Nhóm khác chạy về tụ họp ở Nakhlah, còn nhóm thứ ba tụ tập quân lính ở thung lũng Awtos. Rosul ﷺ gửi ông Abu A'mir Al-Ash-a'-ry bác của ông Abu Musa Al-Ash-a'-ry cùng với một toán quân của người Muslim rượt theo để tấn công. Người Muslim đã tạo được sự chiến thắng và đã tịch thu được rất nhiều chiến lợi phẩm nhưng ông A'mir Al-Ash-a'-ry đã hi sinh trong trận chiến này. Sau đó, Rosul ﷺ cử ông Abu Musa Al-Ash-a'-ry lên thế và ông đã trở về với chiến thắng lớn lao.

Một toán quân khác cùng những con ngựa chiến rượt theo những người bỏ chạy về hướng Nakhlah. Họ bắt gặp ông Duraid bin Al-Sommah và ông ta bị giết ở đó.

Rosul ﷺ ra lệnh cho tổng kết những chiến lợi phẩm và những người bị bắt gồm: khoảng hai mươi bốn ngàn con lạc đà, hơn bốn chục ngàn con trâu và dê, bốn ngàn Uqiyah bạc (khoảng 113,4 kg bạc) và sáu ngàn tù binh gồm đàn ông, phụ nữ và trẻ em. Tất được gom lại tại Al-Jé'-ro-nah và giao quyền quản lý lại cho Mas-u'd bin A'mr Al-Ghi-faa-ry.

31.2- Trận chiến ở Al-To-if:

Kể tiếp Rosul ﷺ tiến quân đến Al-To-if. Trên đường đi đến Al-To-if gặp được cứ địa của Malik bin A'wf Al-Nosry, Rosul ﷺ ra lệnh cho dẹp tan nơi này. Khi đoàn quân đến Al-To-if thì đã thấy những người đa thần đóng quân chuẩn bị tác chiến với những dụng cụ chống đối thật hùng mạnh và được che chở bởi thành lũy kiên cố và có lương thực dự trữ cả một năm. Rosul ﷺ ra lệnh bao vây nhưng bị quân địch bắn tên vào đoàn quân Muslim và đã làm bị thương một số người. Thấy tình thế không phù hợp Rosul ﷺ ra lệnh tiến lên vùng đất cao hơn mà này lấy đó xây dựng Masjid Al-To-if.

Những người Muslim tìm cách để chọc thủng hàng ngũ địch cũng như dụ dỗ địch để chúng đi ra chiến đấu ngoài thành nhưng không thành công. Mọi ngày, ông Kholid bin Waleed đi ra để mời gọi họ thử sức nhưng không có một người nào dám ra. Người Muslim cố tìm cách để vượt thành và leo lên tường nhưng cũng không thành công, họ dùng súng bắn đá bắn nhưng không thủng, họ chế ra hai vật như chiếc xe giáp có người đi ở dưới để tiến đến gần hơn nhưng vẫn không vào thành được vì khi họ tiến đến gần vách tường thành thì ở trên kẻ thù ném những cục đá có chum lửa nóng xuống đầu người Muslim, bắt buộc họ phải trở lại. Rosul ra lệnh chặt hết cây cối xung quanh để tinh thần của họ lung lay, khiếp sợ và cầu xin với Allah cho kẻ thù thay đổi tâm ý mà chịu hàng. Rosul ﷺ ra lệnh cho người Muslim kêu gọi những người nô lệ của họ rằng nếu ai chịu ra khỏi thành thì được tự do. Sau đó, có hai mươi ba người (nô lệ) bỏ chạy xuống, trong đó có ông Abu Bakroh, là người đầu tiên mở đường leo tường xuống nên Rosul ﷺ đã gọi tên người dẫn đầu đó là Abu Bakroh (nghĩa là Người đi đầu). Những người nô lệ thấy vậy bỏ chạy theo ông ta và được tự do như Rosul ﷺ đã hứa.

Từ đó, người Muslim chỉ bao vây chứ không có sự đụng chạm hoặc tấn công lẫn nhau. Thời gian kéo dài khoảng hai mươi ngày, có sử ghi là một tháng tròn. Sau đó, ông Nawfal bin Mu-a'-wi-yah Al-Dily đưa ý kiến với Rosul ﷺ: *“Họ như những con cáo rút trong hang. Nếu Rosul có bắt chắc chắn sẽ bắt được còn nếu bỏ mặc họ thì họ không làm hại được gì Rosul.”*. Do vậy, Rosul ﷺ ra lệnh cho rút quân, có một số người Muslim yêu cầu Nabi ﷺ cầu xin cho họ, Rosul cầu xin:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ اهْدِنَا نَجْفِيًّا، وَأْتِ بِهِمْ مُسْلِمِينَ))

“Thưa Allah! Xin Ngài hãy hướng dẫn dòng tộc Tha-qeef và mang họ vào Islam.”

31.3- Phân chia chiến lợi phẩm và tù binh:

Rosul ﷺ rút quân từ Al-To-if trở về Al-Jé'-ro-nah và ở lại đây hơn mười ngày mà không chia chiến lợi phẩm. Người chờ đợi với hi vọng những người của bộ tộc Hawaazun ra hàng để họ được nhận lại tài sản và người thân của họ nhưng không một ai đến. Thế là Rosul ﷺ lấy ra một phần năm trong tổng số chiếm lợi phẩm phát cho những người Muslim yếu thế, mới nhập đạo, cho những người chưa vào Islam để

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

tỏ lòng nhân từ, bác ái để gây cảm tình cho họ với Islam, Nabi ﷺ phân chia cho ông Abu Sufyaan bốn Uqiyah bạc (khoảng 1,134 kg bạc) và một trăm con lạc đà, tương tự như thế chia cho hai đứa con của Abu Sufyaan đó là Yazeed và Mu-a'-wiyah, chia cho Sofwaan bin Umaiyah một trăm rồi một trăm rồi một trăm tổng cộng là ba trăm con lạc đà, Rosul ﷺ chia tiếp cho Hakim bin Hizaam, Al-Harith bin Al-Harith bin Kaladah, U'yainah bin Hisn, Al-Oqro' bin Haa-bis, Al-Abbaas bin Mirdaas, A'lqomah bin U'laa-thah, Malik bin A'wf, Al-A'la bin Haa-ri-thah, Al-Harith bin Hishaam, Jubair bin Mut-i'm, Suhail bin A'mr, Huwaitib bin Abdul U'zza và một số người khác mỗi người một trăm con lạc đà, chia cho một số người khác năm chục và một số người khác bốn chục con lạc đà đến nỗi mọi người đồn nhau khắp nơi rằng: Muhammad phân chia rất mạnh tay cứ như không bao giờ sợ đói rách nữa. Lời đồn đó được lan truyền nhanh chóng đi khắp nơi làm cho rất nhiều người Arab du mục tìm đến xin phần, nên người thì kéo áo, người kéo khăn kể cả cây cối cũng lấy áo khoác của Người, buộc Rosul ﷺ phải nói lớn:

قَالَ ﷺ: ((رُدُّوا عَلَيَّ رِدَائِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ كَانَ لِي عَدَدُ شَجَرِ تِهَامَةَ نَعَمًا لَقَسَمْتُهُ عَلَيْكُمْ ثُمَّ مَا أَلْفَيْتُمُونِي بِحَيْلًا وَلَا جَبَانًا وَلَا كَذَابًا))

“Mọi người hãy trả lại cái áo choàng cho Ta. Ta thề với Đấng nắm lấy linh hồn Ta, nếu Ta có tài sản nhiều như số cây trên núi Ta-haa-mah chẵn chẵn Ta sẽ phân chia hết cho các người để mọi người thấy được rằng trong Ta không có điểm nào là keo kiệt, hèn nhát và giả dối.”

Sau đó, Rosul ﷺ nhỏ lấy sợi lông trên bươu lạc đà và nói:

قَالَ ﷺ: ((وَاللَّهِ مَا لِي مِنْ فَيْئِكُمْ وَلَا هَذِهِ الْوَبْرَةَ إِلَّا الْخُمْسُ وَالْخُمْسُ مَرْدُودٌ عَلَيْكُمْ. فَأَدُّوا الْحِيَاطَ وَالْمَخِيطَ فَإِنَّ الْعُلُولَ يَكُونُ عَلَى أَهْلِهِ عَارًا وَشَنَارًا وَنَارًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ))

“Ta thề có Allah làm chứng, Ta không hề sở hữu được gì trong số chiến lợi phẩm này kể cả sợi lông này ngoại trừ một phần năm đã lấy, nhưng một phần năm đó cũng đã phân chia hết cho các người rồi. Như thế đó là thợ may phải trả lại số chỉ, số vải thừa lại cho chủ, ai đã lấy số chiến lợi phẩm trước khi được chia sẽ bị vạch trần và bị hỏa ngục đốt vào ngày sau.” Nghe vậy, tất cả mọi người đều trả lại tất cả những gì họ đã lấy dù là một vật nhỏ không giá trị.

Sau đó, Người ra lệnh cho ông Zaid bin Thabit phân chia chiến lợi phẩm theo hai cách:

+ Thứ nhất: Mỗi người nhận được một con rưỡi lạc, hai con rưỡi dê hoặc trư, mười đồng tiền bạc và một phần ba trên một tù binh.

+ Thứ hai: Mỗi người nhận mười đồng tiền bạc cộng thêm bốn con lạc đà hoặc bốn mươi con dê, trư hoặc hai phần ba trên một tù binh.

٣١.٤- شكوى الأنصار وخطبة رسول الله ﷺ:

31.4- Sự than phiền bất bình của Al-Ansaar và bài giảng thuyết của Rosul ﷺ:

Những người Al-Ansaar chứng kiến cảnh Rosul ﷺ phân chia chiến lợi phẩm cho những người mới nhập đạo nhiều không kể sao cho hết nhưng lại không chia gì

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

cho quân chúng Al-Ansaar. Vì vậy, họ bắt đầu bất bình và than van: “Đó là điều thật lạ lùng. Rosul ﷺ phân chia cho Quraish mà không phân chia cho chúng ta. Dao kiếm và thân thể chúng ta đã đổ máu không ít vì họ”. Lời than phiền đó được lãnh đạo Al-Ansaar ông Sa'd bin U'baa-dah nói lại với Rosul ﷺ. Thế là Rosul ra lệnh cho Sa'd tụ họp tất cả những người Al-Ansaar đến một chỗ riêng để giải bày với họ. Sau khi khen ngợi và tạ ơn Allah xong, Rosul ﷺ kể về hồng phúc và những điều tốt lành mà Allah đã ban cho họ, Người kể những gì họ đã hỗ trợ, giúp đỡ Rosul ﷺ trong thời gian qua, song Người nói tiếp:

قَالَ ﷺ: ((أَوْجَدْتُمْ يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ فِي أَنْفُسِكُمْ فِي لِعَاعَةٍ مِنَ الدُّنْيَا تَأَلَّفْتُ بِهَا قَوْمًا لِيُسَلِّمُوا، وَوَكَّلْتُمْ إِلَى إِسْلَامِكُمْ؟ أَلَا تَرْضَوْنَ يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ! أَنْ يَذْهَبَ النَّاسُ بِالشَّاةِ وَالْبَعِيرِ وَتَرْجِعُوا بِرَسُولِ اللَّهِ إِلَى رِحَالِكُمْ؟ فَوَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَوْلَا الْهَجْرَةُ لَكُنْتُ أَمْرًا مِنَ الْأَنْصَارِ، وَلَوْ سَلَكَ النَّاسُ شِعْبًا وَسَلَكَتُ الْأَنْصَارُ شِعْبًا، لَسَلَكَتُ شِعْبَ الْأَنْصَارِ. اللَّهُمَّ ارْحَمْ الْأَنْصَارَ، وَأَبْنَاءَ الْأَنْصَارِ، وَأَبْنَاءَ أَبْنَاءِ الْأَنْصَارِ))

"Chẳng lẽ các người hỡi người dân Al-Ansaar thấy trong lòng chút bợn nhơ của trần gian mà Ta dùng để tặng cho nhóm người để gây tình cảm mong họ vào Islam và Ta bỏ mặc các người vì các người đã vững chắc kiên định trên Islam. Chẳng lẽ các người không hài lòng sao hỡi người dân Al-Ansaar! Khi mọi người trở về nhà bằng cừu dê, bằng lạc đà trong khi các người trở về nhà cùng với Rosul của Allah? Thế bởi Đấng nắm lấy linh hồn của Muhammad Ta, cho dù không có sự di cư trước đó thì Ta cũng sẽ chọn ở cùng dân Al-Ansaar, và nếu mọi người đứng trong một thung lũng và những người dân Al-Ansaar đứng ở thung lũng khác thì chắc chắn Ta sẽ chọn đứng cùng thung lũng dân Al-Ansaar. Cầu xin Allah thương xót quân chúng, hãy thương xót con cháu Al-Ansaar và hãy thương xót con cháu sau này của Al-Ansaar."

Sau khi nghe qua, tất cả mọi người đều xúc động mà khóc đến rung cả thân mình, ước cả hàm râu. Họ cùng nhau thốt lên: “Chúng tôi đã hài lòng với những gì Rosul ﷺ đã phân chia.” Sau đó, Rosul ﷺ bỏ đi và quân chúng Al-Ansaar cũng giải tán trong sự vui mừng, phấn khởi là lúc nào Rosul ﷺ cũng bên cạnh họ.

۳۱.۵- وفد هوازن:

31.5- Phái đoàn của Ha-waa-zin:

Sau khi phân chia chiến lợi phẩm xong, phái đoàn Ha-waa-zin đến với người dẫn đầu là ông Zuhair bin Surod. Họ chấp nhận lời giao Islam và nói: “Hỡi Sứ Giả của Allah! Trong số chiến lợi phẩm mà Người đã chiếm được trong đó có cha mẹ, chị em, chú bác và cô cậu của chúng tôi, đó chính là sự tủi nhục mà chúng tôi đã gây ra.” Rồi ông đọc lên vài câu thơ:

فَأَمْنٌ عَلَيَّ نِسْوَةٌ قَدْ كُنْتُ تَرْضَعُهَا
فَأَمْنٌ عَلَيْنَا رَسُولَ اللَّهِ فِي كَرَمِ
إِذْ فُوكَ تَمْلَأُهُ مِنْ مَحْضِهَا الدَّرْرُ
فَإِنَّكَ الْمَرْءُ نَرْجُوهُ وَنَنْتَظِرُ

Xin hãy ban sự nhẹ nhàng, thôi mái cho chúng tôi, hỡi Rosul rộng lượng của Allah

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Chính Người là người mà chúng tôi hi vọng và trông chờ
Xin hãy rộng lượng với những phụ nữ mà Người đã từng nuôi nấng
Bởi trong miệng Người chỉ chứa toàn ngọc ngà

- Rosul ﷺ trả lời họ:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ مَعِيَ مَنْ تَرَوْنَ، وَإِنَّ أَحَبَّ الْحَدِيثِ إِلَيَّ أَصْدَقُهُ فَاخْتَارُوا إِمَّا السَّبِيَّ وَإِمَّا الْمَالَ))

“Những gì Ta có như các người đã thấy và lời nói được Ta yêu thích nhất là lời nói thật. Các người hãy lựa chọn đi hoặc là tù binh hoặc là tài sản.”

- Họ trả lời: “Chúng tôi không tính toán về vật chất cũng như tiền bạc. Chúng tôi chỉ cần con cái, phụ nữ của chúng tôi, còn lạc đà, cừu thì chúng tôi không màng đến”.

- Rosul ﷺ tiếp:

قَالَ ﷺ: ((إِذَا صَلَّيْتُ الظُّهْرَ فَاقُومُوا وَأَظْهِرُوا إِسْلَامَكُمْ وَقُولُوا: نَحْنُ إِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ، ثُمَّ قُولُوا: إِنَّا

نَسْتَشْفِعُ بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ إِلَى الْمُسْلِمِينَ وَبِالْمُسْلِمِينَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَنْ يَرُدَّ عَلَيْنَا سَبِيئًا))

“Khi Ta hành lễ Solah Zuhr xong thì các người hãy đứng dậy rồi chứng minh các người đã gia nhập Islam và nói: chúng tôi là anh em cùng tôn giáo với quý vị. Sau đó tiếp: Chúng tôi nhờ Rosul ﷺ của Allah biện hộ cho chúng tôi trước toàn thể Muslim và nhờ toàn thể Muslim biện hộ cho chúng tôi trước Rosul ﷺ của Allah là mong rằng tất cả giao trả lại người thân của chúng tôi cho chúng tôi.” Thế là mọi người thi hành theo lời căn dặn đó.

Họ nói dứt lời thì Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَمَّا مَا كَانَ لِي وَلِبَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَهُوَ لَكُمْ وَسَأَسْأَلُ لَكُمْ النَّاسَ))

“Tất cả những gì của Ta cũng như của dòng họ Abdul Mutolib đều thuộc về các người và Ta sẽ xin những người khác lại cho các người.”

Khi Rosul ﷺ dứt lời thì quân chúng Muhajirin và Al-Ansaar cùng thốt lên: “Những gì của chúng tôi là của Rosul ﷺ”. Nhưng cũng có một số người Arab không đồng ý giao trả lại như Al-Oqro' bin Habis, U'yainah bin Hisn và ông Al-Abbaas bin Misaas. Thấy vậy, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((مَنْ طَابَتْ نَفْسُهُ أَنْ يَرُدَّهُ فَسَبِيلُ ذَلِكَ فَلْيَرُدَّهُ وَلَهُ بِكُلِّ فَرِيضَةٍ سِتُّ فَرَايِضَ مِنْ أَوَّلِ مَا يَفِيءُ

اللَّهُ إِلَيْنَا))

“Những ai thành tâm hoàn lại đồ vật đó thì làm, không thì thôi. Những ai hoàn lại thì cứ mỗi một phần họ giao trả lại họ sẽ được nhận lại sáu phần trong số chiến lợi phẩm đầu tiên mà Allah ban cho chúng ta vào kỳ tới.” Thế là ai cũng hoàn lại đồ vật một cách vui vẻ, thật lòng ngoại trừ ông U'yainah ibnu Hisn không chịu hoàn trả lại.

Sau khi hoàn trả lại tù binh cho Ha-waa-zin thì mỗi người chỉ còn hưởng được hai con lạc đà hoặc hai mươi con trừa dê. Sau đó, Nabi ﷺ phát cho mỗi một tù binh một bộ áo có mới dính liền áo và quần.

31.6- Umroh Al-Jé'-ro-nah:

Sau khi Rosul ﷺ phân chia xong chiến lợi phẩm, Rosul ﷺ mặc Ehrom (đồ màu trắng mặc để hành hương) để làm Umroh từ Al-Jé'-ro-nah nên được gọi là Umroh Al-Jé'-ro-nah. Sau khi hoàn tất Umroh, Người lên đường trở về Madinah và đến nơi thì còn khoảng ba hoặc sáu ngày nữa là hết tháng Zul Qédah (tháng 11).

٣١.٧ - تأديب بني تميم ودخولهم في الإسلام:

31.7- Trừng trị bộ tộc Ta-mim và sự gia nhập Islam của họ:

Vào tháng Al-Muharram (tháng giêng) năm thứ 9 Hijry, Madinah nhận được tin những người của bộ tộc Ta-mim đang xúi dục những bộ tộc Arab khác để không đóng thuế thân. Rosul ﷺ liền gửi năm chục quân cưỡi ngựa do ông U'yainah bin Hisn Al-Fazary cầm đầu. Khi nhận diện ra, họ liền tấn công vào bộ tộc này giữa sa mạc và bắt được mười một người đàn ông, hai mươi một phụ nữ và ba mươi trẻ em, dắt tất về Madinah giao cho Nabi ﷺ phân xử. Sau đó, có mười người lãnh đạo của họ đến Madinah để trở tài và thách đố về sự diển đạt và ngâm thơ của họ. Họ đã đề cử người giỏi nhất trong nhóm là ông A'torid bin Haa-jid đứng ra nói chuyện trước thì được Thabit bin Qois đáp lời (sau chỉ thị của Rosul ﷺ). Tiếp theo là nhà thơ của họ, ông Al-Zabriqon bin Badr đứng ra thách bằng thơ ca thì được Hassaan bin Thabit đáp lại. Sau khi phái đoàn nghe qua, họ liền thừa nhận những nhà diển thuyết của người Muslim giỏi hơn họ nên họ chấp nhận vào Islam. Rosul ﷺ ra lệnh trả lại tất cả những gì đã thu được của họ và tiếp đón họ thật nồng hậu.

٣١.٨ - هدم فلس بني طيء وإسلام عدي بن حاتم:

31.8- Phá hủy tượng thần Fils của bộ tộc Toiyi và Islam của ông A'dy bin Haa-tim:

Vào tháng Robiul Akhir (tháng 4) năm thứ 9 của Hijry, Rosul ﷺ gửi ông Aly bin Abi Tolib cùng một trăm năm mươi người cưỡi một trăm con lạc đà và năm mươi con ngựa để phá hủy tượng thần của bộ tộc Toiyi được biết đến với tên Fils. Đoàn quân của ông Aly cầm hai lá cờ màu trắng và màu đen. Khi đến nơi, đoàn quân tấn công vào nơi ở của ông Haa-tim Al-To-y nổi tiếng là người hào phóng và rộng lượng. Đoàn quân đã tịch thu được những dụng cụ, thú vật và bắt được một số người trong đó có người con gái tên Su-faa-nah bint Haa-tim Al-To-y là con gái của ông Hatim. Khi họ mang về đến Madinah, Rosul ﷺ đã đối xử rất tốt đẹp và nồng hậu với cô ta. Người chuẩn bị đầy đủ lương thực và lạc đà để cho cô ta trở về quê nhà mà không đòi hỏi sự chuộc mạng từ cha của cô. Sau đó, cô ta bỏ đi về Shaam trong lúc người anh trai là A'dy bin Haa-tim đang tìm đến gặp cô, khi gặp nhau cô ta đã thuật lại những gì mà Rosul ﷺ đã cư xử với cô ta và nói: *"Người đó đã cư xử và hành động mà cha của chúng ta không thể nào so sánh được. Anh hãy đến gặp Người đó dù muốn hay không."* Thế là A'dy đến với tay không, không chắc chắn bảo toàn cho mạng sống cũng như không có lá thư giới thiệu nào cầm đến. Khi gặp Rosul ﷺ và được Người nói chuyện, giải thích về Islam cho cậu ta nghe, cậu ta liền theo Islam.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Trong khi A'dy ngồi bên cạnh Rosul ﷺ, có người đến than phiền về khó khăn túng thiếu, chốc lát sau có người đến than phiền việc bị cướp chặn đường. Rosul ﷺ nói với ông ta:

قَالَ ﷺ: ((يَا عَدِي! هَلْ رَأَيْتَ الْحَيْرَةَ؟ فَإِنْ طَالَتْ بِكَ حَيَاةٌ لَتَرِينَ الظَّعِينَةَ تُرْتَحِلُ مِنَ الْحَيْرَةِ، حَتَّى تَطُوفَ بِالْكَعْبَةِ لَا يَخَافُ إِلَّا اللَّهَ، وَلَئِنْ طَالَتْ بِكَ حَيَاةٌ لَتُفْتَحَنَّ كُنُوزُ كِسْرَى، وَلَئِنْ طَالَتْ بِكَ حَيَاةٌ لَتَرِينَ الرَّجُلَ يَخْرُجُ مِلءَ كَفِّهِ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ فِضَّةٍ يَطْلُبُ مَنْ يَقْبَلُهُ فَلَا يَجِدُ أَحَدًا يَقْبَلُهُ مِنْهُ))

“Hỡi A'dy! Cậu có biết vùng đất Al-Hiyaroh không? Nếu cậu được sống thọ cậu sẽ thấy được rằng một phụ nữ ra đi từ vùng Al-Hiyaroh sẽ rất bình an cho đến Ka'bah mà Tawwaaf vòng quanh mà không bị sợ hãi bất cứ ai ngoài Allah. Nếu cậu được sống thọ sẽ thấy được rằng Islam sẽ mở được những kho tàng vua Ba Tư. Nếu cậu được sống thọ cậu sẽ thấy được rằng có người đàn ông rời khỏi nhà cầm trên tay nắm vàng hoặc nắm bạc và đi tìm người cho số tài sản đó nhưng không tìm được ai nhận dùm cho ông ta.” Và rồi ông A'dy đã chứng kiến cảnh phụ nữ vùng Al-Hiyaroh ra đi rất bình an và đã chứng kiến cảnh Islam chiếm lấy được kho tàng hoàng đế Ba Tư.

Việc thanh trừng bộ tộc Ta-mim và phá hủy bức tượng Fils của bộ tộc Toi-yi là hai sự kiện quan trọng xảy ra sau cuộc khai hoàn chiếm lĩnh Makkah và trận chiến Hunain. Ngoài ra, còn có những biến cố nhỏ khác nhưng nhìn chung sự đụng chạm mạnh giữa người Muslim với người đa thần giáo đã chấm dứt sau cuộc khai hoàn chiếm lĩnh Makkah trở về. Trong thời gian này, dường như người Muslim đã an tâm nghỉ ngơi phần nào sau những cuộc chiến tranh và sự chống đối. Trước cuộc khai hoàn chiếm lĩnh Makkah không lâu đã có cuộc đụng độ với người Thiên Chúa giáo ở Shaam như cuộc chiến Mụa-tah. Cũng với cuộc chiến đó đã mở màn cho sự đụng độ kéo dài giữa phe Muslim và phe Thiên Chúa giáo và kết quả dẫn đến trận chiến Tabuk, trận chiến cuối cùng trong cuộc đời Nabi ﷺ. Sau đó, là những cuộc chiếm lĩnh vùng đất Shaam do bốn vị thủ lĩnh Abu Bakr, U'mar, U'thmaan và Aly quản lý.

Chương XXXII

غزوة تبوك

TRẬN CHIẾN TABUK

Trận chiến Mubah vừa qua đã gieo rắc không ít tiếng tăm xấu đến cho quân đội Hy Lạp đó để cho đoàn quân Muslim chiến thắng trong khi họ chỉ có ba ngàn quân và phe Hy Lạp đến hai trăm ngàn quân. Điều này đã làm cho những bộ tộc Arab sống chung quanh và những người Arab đã tham gia trận chiến bên cạnh quân Hy Lạp muốn được độc lập tách rời Hy Lạp. Thấy vậy, những nhà chiến lược Hy Lạp nhận thấy chỉ có cách duy nhất là tiến quân đến tận nơi của người Muslim mà tấn công để tiêu diệt họ một lần một. Nơi đó chính là Madinah, thành phố mà Rosul ﷺ vừa dựng lên, cũng là nơi bộ chỉ huy và tổng hành dinh của người Muslim.

٣٢.١- تهيؤ المسلمين للقاء الرومان:

32.1- Người Muslim chuẩn bị để đối phó với quân Hy Lạp:

Khi Rosul ﷺ nghe được tin quân Hy Lạp đang tập hợp chuẩn bị tấn công người Muslim, Rosul ﷺ liền ra lệnh cho tổng động viên khắp nơi những người Muslim để chuẩn bị lực lượng đông đảo với dụng cụ và lương thực nhằm đối phó với kẻ thù. Do tình thế về địa lí và khí hậu không thuận tiện cho lắm, lại vào mùa nóng gắt, đường đi lại quá xa và khó khăn, chỉ những người có sức và chịu đựng giỏi mới vượt được đường đi khó khăn đó, và lại ở Madinah lại đang bị nạn mất mùa, thiếu lương thực. Vì vậy, có nhiều người nghe qua đã thấy nản lòng vì sự khó khăn và xa xôi đó nên không muốn đi.

Rosul ﷺ kêu gọi những người giàu có phương tiện phải giúp đỡ những người anh em thiếu thốn không đủ phương tiện ra đi. Do đó, những người Muslim đã dâng hiến tiền bạc, vật chất để chuẩn bị. Người đầu tiên đến dâng hiến của cải là ông Abu Bakr Al-Siddeeq ؓ với tất cả gia tài của ông, gồm có bốn ngàn Dirham (4000 đồng tiền bạc). Rosul ﷺ hỏi ông ta:

قَالَ ﷺ: ((هَلْ أَبْقَيْتَ لِأَهْلِكَ شَيْئاً؟))

“Ông có giữ lại chút gì cho gia đình không?” Ông Abu Bakr trả lời: “Tôi để lại họ cho Allah và Sứ Giả của Ngài lo.” U'mar bin Al-Khottob ؓ đến với phân nửa của cải có được, U'thmaan bin A'ffaan ؓ thì dâng hiến rất nhiều, có sử ghi là mười ngàn Dinar (10.000 đồng tiền vàng), ba trăm con lạc đà với đầy đủ lương thực và yên cương cho lạc đà, cùng với năm chục con ngựa. Có sử ghi là: Ông U'thmaan đã dâng hiến chín trăm con lạc đà và một trăm con ngựa. Qua cử chỉ cao đẹp đó Rosul ﷺ đã khen thưởng về hành động của U'thmaan với lời:

قَالَ ﷺ: ((مَا ضَرَّ عُثْمَانَ مَا عَمِلَ بَعْدَ الْيَوْمِ))

“Không gì có thể hại được U'thmaan kể từ hôm nay trở đi.”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Abdur Rohmaan bin A'wf đến với hai trăm Uqiyah bạc (khoảng 5,67 kg bạc), Al-Abbaas cũng đến với rất nhiều của cải, Tolhah, Sa'd bin U'-baa-dah, Muhammad bin Maslamah và một số người khác mang tiền đến giao, còn A'sim bin A'dy đến với chín chuc Al-Wasq chà là (khoảng 12.960 kg). Cứ thế, những người Muslim khác mang đến giao cho Rosul ﷺ tùy theo khả năng có thể, có người chỉ mang đến khoảng một hoặc hai nắm tay. Ngay cả phụ nữ cũng quyên góp nữ trang có được để trợ giúp xây dựng con đường chính nghĩa của Allah.

Có một số Sahabah, những vị bằng hữu nghèo khó, không có phương tiện đến xin Rosul ﷺ để có chỗ chở họ đi. Rosul ﷺ đã trả lời họ như trong kinh Qur'an đã thuật lại:

﴿لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَرَنًا أَلَا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ﴾ التوبة: ٩٢

﴿Ta không tìm ra phương tiện chuyên chở cho các người, thì họ trở về buồn bã, nước mắt đầm đìa vì đã không tìm ra phương tiện để đóng góp (vào cuộc thánh chiến).﴾ Al-Taubah: 92 (chương 9). Sau đó, ông U'thmaan, ông Al-Abbaas và những vị sahabah khác đã lo giúp cho họ để được đi.

Trong lúc những người Muslim lo chuẩn bị chiến tranh thì những người đạo đức giả chỉ trích những người bỏ ra nhiều tiền và chọc tức những người bỏ ra ít tiền, gây sự phân vân, chia rẽ trong hàng ngũ người Muslim. Ngoài ra, họ còn châm biếm chế nhạo rằng Rosul ﷺ sẽ thất bại trước đoàn quân Hy Lạp nhưng khi bị hỏi về lời nói của họ thì lại đáp rằng: “Chúng tôi nói giỡn chơi mà!”

Sau đó, những người đạo đức giả và những người Arab du mục tìm đến Rosul ﷺ để đưa ra đủ lý do nhằm được ở nhà khỏi phải tham chiến. Rosul ﷺ cho phép họ dựa theo lý do mà họ đưa ra. Trong khi đó, cũng có một vài người Muslim chân thành không ra đi vì sự lười biếng của họ.

٣٢.٢- الجيش الإسلامي إلى تبوك:

32.2- Đoàn quân Islam tiến về Tabuk.

Rosul ﷺ đã cử ông Muhammad bin Maslamah cai quản Madinah và Aly bin Abi Tolib ở lại lo chăm sóc gia đình của Người. Người giao cờ lệnh tổng chỉ huy cho Abu Bakr Al-Siddeeq ؓ. Sau đó, Người phân chia trách nhiệm cho những người khác, Al-Zubair cầm cờ dẫn đầu nhóm Muhajirin, Usaid bin Hu-dhoir cầm cờ dẫn đầu bộ tộc Al-Aws, Al-Hibaab bin Al-Munzir cầm cờ dẫn đầu bộ tộc Al-Khozroj. Sắp xếp mọi việc đâu vào đó, đoàn quân khởi hành từ Madinah vào ngày thứ năm, cùng với ba chục ngàn quân chiến đấu hướng thẳng về Tabuk. Nhưng trong đoàn quân lại thiếu lương thực và trang thiết bị trầm trọng nên mỗi toán mười tám người có một con lạc đà thay phiên nhau ngồi. Dọc đường, họ không có gì để ăn, phải ăn lá cây đến nổi sưng cả miệng và lưỡi. Nhiều lúc quá đói và khát, họ phải cắt cỏ lạc đà để ăn thịt và lấy nước trong bụng nó mà uống.

Trên đường tiến quân đi Tabuk, đoàn quân gặp Aly bin Abi Tolib vì ông nghe những lời đồn đại, châm biếm của những người ngụy thiện nên ông không kiên nhẫn được mà đến nhập đoàn. Nhưng Rosul ﷺ đã ra lệnh cho ông trở về và nói với ông Aly:

قَالَ ﷺ: ((أَلَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي))

“Người không hài lòng rằng địa vị của người đối với Ta giống như địa vị của Nabi Harun đối với Rosul Musa hay sao, nhưng rất tiếc không có vị Nabi nào xuất hiện sau Ta cả.”

Đoàn quân đi đến vùng của Thamut (nơi đục núi làm nhà) thấy có giếng nước nên mọi người liền lấy nước dự trữ và dùng nước đó nhồi bột nấu nướng thì Rosul ﷺ ra lệnh đổ hết nước đã lấy từ giếng nước đó và đổ hết tất cả thức ăn nấu bằng nước đó, chỉ được lấy nước từ giếng mà những con lạc đà đã uống. Sau đó, Nabi ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((لَا تَدْخُلُوا مَسَاكِنَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ إِلَّا أَنْ تَكُونُوا بَاكِينَ أَنْ يُصِيبَكُمْ مَا أَصَابَهُمْ))

“Các người không được bước vào những địa danh đã bị Allah trừng phạt ngoại trừ trường hợp các người đang khóc (do sợ hãi hình phạt Allah đã trừng phạt họ), còn nếu không e rằng các người sẽ bị nạn kiếp giống như họ đã bị.” Nói xong, Người giật mạnh cương con vật cho nó chạy nhanh khỏi vùng đó.

Trên đường đi, Rosul ﷺ đã hành lễ Solah gom giữa Solah Zuhr và Osr, giữa Solah Mư-rip với Isha (nghĩa là hành lễ cùng lúc hai Solah Zuhr và Osr cùng một giờ và hành lễ Solah Mư-rip và Isha cùng một giờ. Nếu hành lễ vào giờ của Solah Zuhr và Mư-rip được gọi là Jam-ul Taqdeem còn hành lễ vào giờ Osr và Isha được gọi là Jam-ul Ta-kheer. Lễ Solah nào có bốn Rak-at thì rút lại còn hai và những lễ Solah khác vẫn giữ nguyên.)

Khi đoàn quân vừa đến Tabuk thì ông Abu Khoi-tha-mah cũng vừa mới đến. Ông là một người tin tưởng với lòng chân thành, ông đã không tham gia mà không có lí do chính đáng qua câu chuyện của ông kể lại: “*Khi tôi bước vào vườn cây ăn trái của tôi vào một ngày nắng gắt, hai bà vợ của tôi ăn mặc thật hấp dẫn, lo chiêu đãi thức ăn cho tôi một cách chu toàn với những món ăn thật ngon và nước mát. Tôi thấy vậy nói với họ: “Rosul ﷺ của Allah đang chịu nắng, chịu cực, còn Abu Khoi-tha-mah ngồi hưởng thụ bên cạnh vợ đẹp với những thức ăn, nước uống mát mẻ hay sao?” Tại sao lại có chuyện này xảy ra? Thế có Allah làm chứng, tôi không đung hai bà cho đến khi tôi gặp Rosul ﷺ.*” Thế là ông ra lệnh cho hai bà vợ chuẩn bị hành trang để lên đường. Và ông lên đường với dao kiếm, cung tên cuôi lạc đà cho đến khi gặp Rosul ﷺ tại Tabuk và lúc đó Rosul ﷺ cũng vừa mới đến Tabuk.

۳۲.۳- عشرون يوما في تبوك:

32.3- Hai mươi ngày ở Tabuk.

Quân Hy Lạp biết được người Muslim đã kéo đến Tabuk đang sẵn sàng tiếp chiến. Tin tức đó gây tâm lý lo sợ trong lòng giới cầm quyền không dám trực diện đối đầu với phe Muslim nên họ rút quân về xứ sở của họ. Rosul ﷺ ở lại đó hai mươi ngày chờ đợi kẻ địch, cùng lúc tiếp đón những phái đoàn đến kí kết giao ước. Trong những phái đoàn đó có Yuhana bin Rụabah cai quản vùng đất Aylah, đi cùng với Yuhana là dân chúng vùng Jarba, vùng Azruh và vùng Miná. Họ đến để kí hiệp ước bằng lòng trả thuế thế thân nhưng không vào Islam. Họ được Rosul ﷺ giao cho họ bản hiệp ước an ninh như giao cho Yuhana của vùng Aylah cho phép thuyền buồm,

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

thương buôn của họ được tự do qua lại trên biển cũng như trên bờ, nhưng nếu có bên nào bội ước thì sẽ không bảo đảm cho tài sản và nhân mạng của bên đó.

Rosul ﷺ cũng viết tờ giao ước với nhóm Jarba và Azruh là bảo toàn an ninh cho họ với điều kiện là họ phải đóng thuế thân là một trăm Dinar (100 đồng tiền vàng) vào tháng Rajab (tháng 7) hằng năm, còn dân vùng Miná thì đóng một phần tư số mùa màng thu hoạch được.

٣٢.٤- أسر أكيدر دومة الجندل:

32.4- Bắt cóc ông Ukaidar Dumah Al-Jandal:

Rosul ﷺ gửi ông Kholid bin Waleed cùng với bốn trăm hai chục lính cưỡi ngựa đi đến Ukaidar Dumah Al-Jandal và Người nói với Kholid:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّكَ سَتَجِدُهُ يَصِيدُ الْبَقْرَ))

“Người sẽ thấy ông ta đang đi săn con bò.” Được lệnh Kholid xuất binh ngay trong đêm cho đến nơi gần lâu đài mà ông ấy ở thì thấy những con bò với sừng dài cụng vào cửa thành. Đợi lúc ông Ukaidar đi ra để săn, ông Kholid nhào tới và bắt cóc đem về giao cho Rosul ﷺ. Ông Ukaidar đã chịu chuộc thân với hai ngàn con lạc đà, tám trăm nón sắt, bốn trăm áo giáp, bốn trăm cây lao và chấp nhận đóng thuế thân như dân vùng đất Aylah và Miná.

٣٢.٥- العودة إلى المدينة:

32.5- Trở về Madinah.

Sau hai mươi ngày chờ đợi ở Tabuk, Rosul ﷺ khởi hành trở về Madinah. Thời gian đi và về mất khoảng ba mươi ngày, cộng với những ngày ở Tabuk tất cả là năm mươi ngày rời xa Madinah.

Khi đoàn quân đi ngang qua U'qbah, cả đoàn quân đi bằng đường ngang thung lũng, còn Rosul ﷺ thì đi bằng đường U'qbah, không ai hộ tống ngoại trừ ông Ammaar cầm dây cương kéo con la chở Rosul ﷺ, còn ông Huzaifah bin Yamaan thì dẫn đầu. Khi đó có mười hai người ngụy thiện đi theo để tìm cách giết Rosul ﷺ. Lúc họ đến gần, Rosul ﷺ bảo Huzaifah dùng cây gậy có trên tay đập vào mặt họ, Huzaifah nghe lời tấn công đồng lúc đó Allah làm cho những kẻ đạo đức giả thấy hoảng sợ nên họ không chống cự nữa mà bỏ chạy để đoàn tụ với nhóm của họ. Xong việc qua trở lại thì Huzaifah được Rosul ﷺ báo cho biết tên của từng kẻ đạo đức giả và ý định xấu xa của chúng. Từ đó, ông Huzaifah được gọi là người bạn bí mật của Rosul ﷺ.

٣٢.٦- هدم مسجد الضرار

32.6- Phá hủy Masjid Al-Dhiror:

Những người ngụy thiện đã dựng lên Masjid Dhiror ở Quba với mục đích tụ tập, trốn tránh ở trong đó để hại và chống lại Islam, chống lại Thiên Sứ và người Muslim. Họ mời Rosul ﷺ đến hành lễ Solah trong khi Người đang chuẩn bị xuất binh đi Tabuk, Người trả lời:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّا عَلَى سَفَرٍ، وَلَكِنَّ إِذَا رَجَعْنَا إِنْ شَاءَ اللَّهُ))

“Ta đang bận chuẩn bị xuất binh. Khi trở về Ta sẽ ghé vào, Insha Allah (nếu Allah muốn).” Trên đường trở về, lúc đến Zi Awan, cách Madinah khoảng một hoặc nửa ngày thì Đại Thiên Thần Jibreel đến thông báo với Người về ý đồ bất chính của những người nguy thiện tổ chức xây dựng lên Masjid đó nên Người ra lệnh cho đốt và hủy bỏ Masjid đó.

۳۲.۷- استقبال رسول الله ﷺ من قبل أهل المدينة:

32.7- Thị dân Madinah ra tiếp đón Rosul ﷺ:

Khi Rosul ﷺ vừa nhìn thấy thành phố Madinah, Người nói: “Đó là núi Tgobah và núi Uhud. Núi Uhud là núi thương mến chúng ta và chúng ta thương mến nó”. Người dân ở Madinah nghe tin Nabi đã đến, tất cả mọi người kê cả phụ nữ, trẻ con, người già đều đi đón mừng. Họ đã đọc lên câu thơ:

طَلَعَ الْبَدْرُ عَلَيْنَا   مِنْ ثَيَّاتِ الْوَدَاعِ
وَجَبَّ الشُّكْرُ عَلَيْنَا   مَا دَعَا لِيهِ دَاعٍ

Ánh trăng rằng đã đến với chúng ta   ***   đến từ vầng trăng khuyết
Bắt buộc chúng ta phải tạ ơn   ***   với những gì Người đó gọi mới đến với Allah
Đến Madinah Rosul ﷺ tiến thẳng vào trong Masjid và hành lễ Solah hai Rak-at, xong ngồi lại trong đó tiếp chuyện với quần chúng.

۳۲.۸- المخلصون:

32.8- Những người không tham gia:

Những kẻ nguy thiện đến bày tỏ lý do tại sao họ không tham gia vào chiến cuộc và thề thốt đủ thứ. Rosul ﷺ chấp nhận sự cáo lỗi bề ngoài của họ, còn bên trong thâm tâm của họ thì phó thác cho Allah giải quyết. Trong số những người không tham chiến có ba người có đức tin thật thụ, thành thật đến tạ lỗi với Rosul ﷺ đó là ông Ka'b bin Malik, Muroroh bin Al-Robe và Hilaal bin Umaiya, họ đến tạ lỗi nhưng không có lý do chính đáng bởi họ là những người nói thật không ma giáo mạnh lỏi như những kẻ đạo đức giả nhưng Rosul ﷺ không chấp nhận mà ra lệnh cho họ là hãy chờ sự phán xét của Allah. Rosul ﷺ cũng ra lệnh cho những người Muslim không được nói chuyện, giao thiệp với họ. Từ đó thân nhân, bạn bè xa gần đã trở thành người xa lạ với họ, bầu trời đã tối xảm trước mặt họ, đất đã bắt đầu trở thành nơi chật chội cho họ, lương tâm họ bị cắn rứt và thế gian này hầu như không có chỗ cho họ trốn tránh. Bốn mươi ngày trôi qua mà không có lệnh từ Allah xuống, Rosul ﷺ ra lệnh tiếp cho vợ con họ không được gần gũi với chồng. Cứ thế họ chịu đựng đến năm mươi ngày sống trong sự đau khổ vắng vất lương tâm và cuối cùng Allah cũng truyền lệnh xuống lệnh chấp nhận sự thành tâm, ăn năn xảm hối của họ qua lời phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خَلَفُوا حَتَّىٰ إِذَا صَافَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَصَافَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَا مَلْجَأَ مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ التوبة: ۱۱۸

﴿Và cuối cùng Ngài (Allah) cũng tha thứ cho ba người (Ka'b, Muroroh và Hilaal) khỏi bị án treo vì đã không tham chiến (trận Tabuk. Họ cảm thấy vầng vật lương tâm) đến mức trái đất tuy rộng thênh thang nhưng bỗng nhiên trở thành chật hẹp vô cùng đối với họ. Và họ nhận thấy rằng không còn chỗ nào để chạy trốn khỏi Allah trừ phi chạy đến tạ tội với Ngài. Rồi Ngài quay lại tha thứ cho họ để cho họ có dịp ăn năn, hối cải. Bởi vì Allah là Đấng Đoái Thương Tha Thứ, Rất Mực khoan Dung.﴾ Al-Taubah : 118 (chương 9).

Sau khi nhận được thiên lệnh tha thứ trên, người Muslim ai cũng vui mừng cho người anh em của họ, nhất là ba người kia sau khi nhận được lệnh tha thứ. Họ mừng như mới được sống lại và cũng là ngày vui vẻ, hạnh phúc nhất trong đời. Allah đã truyền xuống thiên lệnh tha thứ trên để đánh dấu sự gian dối, xảo trá của những người ngụy thiện và cho người Muslim biết về sự giả dối, không thành thật của họ, cho họ thấy người Muslim thật tâm đã được Allah ban thưởng như thế nào. Mọi lời khen ngợi, cảm tạ đều dâng về Chủ Nhân của Vũ Trụ.

Rosul ﷺ trở về từ Tabuk vào tháng Rojab (tháng 7) năm thứ 9 của Hijry. Vào tháng này, ông Vua Na-jaa-shy OShamah bin Al-Abjar hoàng đế Habashah qua đời, Rosul ﷺ cùng mọi người đã dâng lễ Solah Ja-naa-zah vắng mặt cho hoàng đế tại Madinah.

Vào tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 9 Hijry, con gái của Rosul ﷺ là bà Um Kul-thum ؓ cũng qua đời, Người làm hành lễ cho con gái và chôn tại nghĩa trang Al-Baqé. Người đã buồn không ít về cái chết của con gái và nói với ông U'thmaan bin Affaan:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ كَانَتْ عِنْدِي ثَالِثَةٌ لَزَوَّجْتُهَا))

“Nếu Ta còn con gái thứ ba nữa thì Ta sẽ gả nó tiếp cho người.”

Vào tháng Zul Qo'dah (tháng 11) năm thứ 9 Hijry, đầu đảng của những người ngụy thiện Abdullah ibnu Ubai mất, Rosul ﷺ đã hành lễ và cầu xin với Allah tha thứ cho ông ta nhưng U'mar bin Al-Khottob tìm mọi cách để xin Rosul ﷺ đừng hành lễ và cầu xin cho ông ta nhưng Người từ chối cho đến khi Allah truyền lệnh xuống trong Qur'an cấm không cho Người và người Muslim hành lễ Solah cho người ngụy thiện.

Chương XXXIII

كلمة حول الغزوات

VÀI LỜI NHẬN ĐỊNH XOAY QUANH CÁC TRẬN CHIẾN

Ngôn từ “**chiến tranh**” đối với người Arab xưa kia có nghĩa là: giết, trả thù, đập phá, tiêu diệt, với tất cả những phương cách bạo lực dù gian ác hoặc ghê gớm tàn nhẫn đến đâu miễn là thắng được kẻ thù, dù phải diệt tận gốc rễ của bộ tộc, gia đình, con cái hoặc thiệt hại đến cộng đồng xã hội, họ cũng bất chấp mà không có một chút nương tay hoặc tình người. Nhưng khi Islam đến, từ “**chiến tranh**” đã được giải thích và áp dụng hoàn toàn khác biệt với những gì họ đã định nghĩa và theo đuổi trước kia. Islam chỉ dùng đến chiến tranh để bảo vệ những kẻ bị ép bức, hiếp đáp, chống lại kẻ tàn nhẫn đã dùng vũ lực, sức mạnh để hà hiếp bất công với người yếu thế. Chiến tranh trong Islam cũng là lí do hoặc phương tiện để tạo sự an toàn, thanh bình cho cộng đồng và thế giới, tạo sự công bằng, bác ái, cứu giúp những kẻ yếu thế khỏi kẻ mạnh, gian ác, đưa con người từ sự tôn thờ tạo vật đến sự tôn thờ Đấng Tạo Hóa Duy Nhất và tránh xa những sự bất công về thể xác lẫn vật chất đến với lối sống thanh bình, công bằng, bác ái ở trần gian này cũng như mai sau của tôn giáo Islam.

Bản tính của những người Arab xưa kia không chịu thua một ai, miễn là họ được thắng trận dù phải hi sinh tất cả xương máu, gia tài, dù phải trả với giá bao nhiêu, với bao lâu thời gian, sự hận thù đó vẫn không phai trong lòng họ. Như trường hợp của bộ tộc Bakr với bộ tộc Tú-lib đã chiến tranh, hận thù, chết chóc giữa đôi bên kéo dài trong vòng bốn mươi năm trời. Số người bị thiệt mạng lên đến bảy mươi ngàn người mà hai bên không ai chịu nhượng bộ ai, và chiến tranh giữa bộ tộc Al-Aws và Al-Khozraj kéo dài hơn một trăm năm mà hai bên không ai chịu thua ai. Đó là bản tính và định nghĩa từ “**chiến tranh**” của người Arab xưa kia trước khi Islam xuất hiện ở Makkah. Chiến tranh giữa họ lúc trước xảy ra tùy thắng, tùy thua nhưng cứ kéo dài mà không có giải pháp để chấm dứt hay hoà bình.

Khi Nabi Muhammad ﷺ xuất hiện với tôn giáo Islam, thì người Arab cũng áp dụng từ “**chiến tranh**” giống như ở trên, nhưng Rosul ﷺ đã áp dụng chiến thuật chiến tranh hoàn toàn khác Arab, Người làm cho con tim họ đầu hàng trước khi chiếm lấy xứ sở của họ. Nếu chúng ta thử làm bài toán để so sánh cuộc chiến giữa người Muslim với những cuộc chiến của người Arab trước kia sẽ thấy hoàn toàn khác và nhiều điều thật lạ lùng chưa từng thấy. Tổng cộng số người thiệt mạng của tất cả những cuộc chiến giữa người Muslim với người Đa Thần, với người Do Thái và Thiên Chúa giáo của cả các bên không quá một ngàn người trong vòng tám năm. Nhưng với thời gian đó và số người thiệt mạng đó đã biến toàn bán đảo Arab trở thành vùng an toàn, thanh bình nhất mà từ xưa không bao giờ có. Thiết nghĩ, nếu người Muslim đã dùng sức mạnh, đao kiếm để bành trướng, liệu có thành công như vậy không? Ngược lại, đối với những người dùng chiến tranh để thủ lợi hoặc vì quyền lợi riêng tư đã gây ra biết bao nhiêu mạng người chết, miễn làm sao củng cố

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

được địa vị hoặc quyền lợi riêng, như vậy người dân bản xứ có chịu phục tùng hay không ?

Không, không bao giờ. Quả thật, chỉ có vị Nabi cuối cùng đã luôn mang tình thương và hồng phúc đến với mọi người. Người đến với sứ mạng cao cả để soi sáng con đường thành công, hạnh phúc ở trên đời cũng như ngày sau. Người đến để cải cách con người từ tính bạo tàn, hung ác trở thành người lương thiện, trung trực và có tình thương cao cả giữa con người với con người. Người đến với bao nhiêu điều tốt lành, đem con người từ sự tối tăm, mù quáng ra ánh sáng, từ sự bất công đến sự công bằng, chỉ biết sợ và hành động theo Allah và Sứ giả của Ngài truyền dạy mà thôi.

Chương XXXIV

حج أبي بكر الصديق رضي الله عنه

HAJ (HÀNH HƯƠNG) CỦA ABU BAKR AL-SIDDEEQ ﷺ

Ngày xưa, những người Arab hô hào, tự xưng là những người đi theo sự hành đạo của Nabi Ibrahim عليه السلام. Một trong những sự hành đạo đó là thi hành Haj (hành hương) ở thánh địa Al-Harom Makkah. Hàng năm, những người đa thần đều tổ chức lễ Haj, họ rất quan tâm và trọng những ngày đại lễ này. Nhưng cùng lúc, họ đã đem vào những điều mới mẻ mà theo họ là tốt, là đúng và thay đổi nhiều hình thức nguyên thủy từ xưa để lại. Đến năm thứ 8 theo liên lịch Hijry, Allah ban sự thành công cho Rosul ﷺ trở về thu hồi Makkah. Sau khi hoàn tất việc thu hồi, Rosul ﷺ đề cử ông A't-taab bin Usaid cai quản Makkah và khi đến mùa hành hương, ông A't-tab cùng những người Muslim cả Đa Thần giáo tham gia vào lễ hành hương trọng đại đó với những hình thức thời trước Islam mà không hề thay đổi gì. Nhưng đến năm sau, Rosul ﷺ gửi Abu Bakr Al-Siddeeq làm trưởng đoàn đi hành hương với những hình thức mới của Islam đưa ra. Ông Abu Bakr ﷺ ra đi vào cuối tháng Zul Qo'dah (tháng 11) năm thứ 9 Hijry với ba trăm người dân Madinah. Họ mang theo hai chục con vật do Rosul ﷺ gửi đi để dâng hiến cho Allah còn riêng ông Abu Bakr cũng dắt theo năm con vật để dâng hiến cho Allah tại đó. (Số thịt đó phân phát cho người nghèo)

Sau khi ông Abu Bakr ﷺ ra đi, Allah truyền xuống những dòng kinh đầu của chương Al-Tawbah tuyên bố hủy bỏ thỏa hiệp đã ký với những người đa thần không tôn trọng hiệp ước. Họ có thời gian là bốn tháng để chọn lựa hoặc họ có thể di cư đi bất cứ nơi nào khác để chứng tỏ Allah không hẹp hòi với họ mà chính họ đã tự ép buộc bản thân. Những người đa thần nào không kí hiệp ước trước kia thì phải chịu những điều lệ mới, nếu không thì họ cũng được quyền lựa chọn để không thiệt cho ai. Còn đối với những người Đa Thần nào không vi phạm hiệp ước thì được trì hoãn đến hết hạn, sau đó không còn ký bất cứ hiệp ước nào thêm nữa.

Thế là Rosul ﷺ gửi ông Aly bin Abi Tolib ﷺ đi sau để thông báo cho toàn thể người đến hành hương vào ngày chánh của mùa Haj. Ông Aly nói: *"Mọi người đều phải đến gặp tôi tại Mina, không chừa một ai."* Ông Abu Bakr ﷺ đến gặp ông Aly và nói: *"Thủ lĩnh hay người theo thủ lĩnh?"* Ông Aly nói: *"Là người theo thủ lĩnh."* Do đó, ông đã hành lễ đằng sau và Imam (người dẫn đầu việc hành lễ) vẫn là ông Abu Bakr ﷺ.

Ông Abu Bakr ﷺ hướng dẫn những người Muslim cách hành hương. Đến ngày Nahar (từ mùng 10 tháng Zil Hijjah), ông Aly ﷺ đứng lên nơi Jamrat (chỗ liệng đá) và kêu gọi mọi người tụ tập lại. Ông đọc cho họ nghe về những dòng kinh đầu của chương Al-Tawbah về việc hủy bỏ, trì hoãn hiệp ước với những người đa thần. Sau đó, Abu Bakr ﷺ tuyên bố: *"Từ năm sau trở đi, những người đa thần giáo không được phép hành hương và không ai được Tawwaaf vòng quanh Ka'bah lỏa thể như xưa."*

PHÁI ĐOÀN, NHÀ TRUYỀN GIÁO & CÔNG NHÂN

Ngày xưa, những người Arab chờ đợi kết quả về cuộc tranh chấp giữa Quraish và Nabi ﷺ. Bởi họ tin tưởng rằng không thể nào chiếm được Masjid Al-Harom với bạo lực và tham vọng vì họ luôn nhớ đến câu chuyện “**Con Voi**” đã xảy ra với họ không bao lâu. Nhưng từ khi Allah ban hồng phúc, tạo sự thành công cho Rosul ﷺ trở về chiếm lại Masjid Al-Harom và tha thứ cho những người đa thần Makkah đã chống đối trước kia, sự nghi ngờ ở trong thâm tâm họ không còn nữa nên họ chắc chắn rằng Người đó quả thật là Sứ Giả của Allah. Từ đó, những phái đoàn của người Arab khắp nơi đến tìm gặp Rosul ﷺ, thừa nhận Người là Sứ Giả và chấp nhận thi hành theo những gì Islam truyền dạy. Và cũng từ đó, đã có hàng hà vô số người theo Islam. Chỉ trong một thời gian ngắn, quốc gia Islam mới trở nên thêm đứng vững chắc và bờ cõi được mở rộng từ ven biển Đỏ đến ven biển vùng vịnh Arab, từ hướng nam của nước Jordan và hướng đông của Shaam kéo dài đến ven biển Yemen và Oman. Rosul ﷺ bắt đầu gấp rút tổ chức gửi những người đi quản lí các vùng đó, và gửi kèm theo những vị học giả đi truyền bá Islam. Với sự tổ chức chặt chẽ trong phạm vi quốc gia Islam, Rosul ﷺ gửi người đi thâm nhập vật, tiên bố thí rồi phân phát cho những người nghèo thiếu thốn dựa theo lí thuyết và giáo lý của Islam, đồng thời Rosul ﷺ phân định người làm thẩm phán sao cho phù hợp với từng vùng và sẽ kể chi tiết hơn khi ở phần sau, Insha Allah.

Dựa vào đa số những tư liệu liên quan về tiểu sử của Nabi, những phái đoàn lớn nhỏ tìm đến gặp Rosul ﷺ có hơn bảy mươi phái đoàn. Một số những nhà nghiên cứu khác về tiểu sử cho rằng: con số chắc chắn có thể lên đến gần một trăm phái đoàn.

Thật ra, trước khi khai hoàn chiếm lĩnh Makkah, đã có vài phái đoàn đến gặp Rosul ﷺ. Cũng có phái đoàn tìm đến vào những năm đầu vừa li hương đến Madinah, nhưng cũng có phái đoàn đã đến với Người trước khi li hương. Những phái đoàn có tính cách công khai, liên tục và nhiều hơn là sau khi trở về từ Makkah vào năm thứ 9 của Hijry. Những sử gia gọi năm đó là năm Tiếp Đón Phái Đoàn.

Đa số những phái đoàn tìm đến là những lãnh tụ của bộ tộc hoặc những vị bô lão, trưởng tộc, đại diện cho nhóm. Họ gồm những người tự lập, đôi khi đã có giao ước trước đây với bộ tộc nào đó, hoặc đến với tư cách cá nhân, hoặc đến với vài ba người.

Những phái đoàn đại diện đó đến với mục đích khác nhau. Có đoàn đến để xin lại những gì đã bị người Muslim tịch thu được trong cuộc chiến với họ như phái đoàn của Ha-waa-zin và phái đoàn Ta-mim. Có đoàn đến để nhờ người Muslim bảo toàn nhân mạng của họ chống lại kẻ thù, hoặc có đoàn chỉ đến để gia đình của họ được an thân. Cũng có phái đoàn đến với tư cách thách đố, tự cao, tự đại để phân giải, lí luận... Có những người đến tìm sự cứu giúp của quân lính Islam để đối phó với bộ tộc của họ. Có đoàn đến với sự thừa nhận và chấp nhận đóng thuế thế thân. Có những

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đoàn đến để tìm hiểu về Islam và mong muốn đem sự hiểu biết đó về giải thích cho bà con thân quyến. Có người đến với Islam, học hỏi xong một thời gian thì trở về kêu gọi thân nhân, bà con vào Islam.

Nói tóm lại có đủ thành phần mà Rosul ﷺ tiếp đón và không khước từ một ai. Người tiếp đón với tư cách nhã nhặn, khiêm tốn, rộng lượng, trù mền và giải thích cho họ biết về Islam, khuyên họ chấp nhận tôn thờ Allah Duy Nhất, dạy họ những giáo lý bắt buộc của Islam, tạo cho họ có cơ hội mở rộng trái tim để có niềm tin ở Islam để họ truyền bá lại những điều đó cho hậu thế. Những phái đoàn này là phương thức lớn lao để truyền bá Islam đến với những người Arab du mục ở những vùng xa xôi, vắng vẻ ngoài sa mạc mênh mông. Sau khi gặp Rosul ﷺ, những phái đoàn trở về quê nhà dù họ không theo Islam lúc đó. Nhưng khi về, họ thuật lại cho gia đình, bạn bè nghe về con người và bản tính tuyệt vời, cao cả của Rosul ﷺ. Không bao lâu sau, họ vào Islam và cả tập thể của họ nữa. Tuy nhiên, cũng có nhiều người đến với sự ganh tị, tức tối trong lòng khi thấy Islam bành trướng như nhóm của bộ tộc Hanifah, Mu-sai-la-ma-tul Kaz-zaab. Sau đây chúng tôi xin phép nhắc đến vài phái đoàn quan trọng để độc giả hiểu thêm.

۳۵.۱- وفد عبد القيس:

35.1- Phái đoàn Abdul Qois:

Họ là những người sống ở vùng phía đông của bán đảo Arab, là những người đã theo Islam đầu tiên ở ngoài thành phố Madinah. Masjid của họ được dựng lên sau Masjid của Rosul ﷺ, được cất tại thôn Ja-waa-thi ở Al-Bahrain. Phái đoàn của bộ tộc Abdul Qois đến hai lần, lần thứ nhất vào năm thứ 5 của niên lịch Hijry và lần thứ nhì vào năm thứ 9.

Lần thứ nhất, họ đến với mười ba hoặc mười bốn người đàn ông. Lúc họ đến Madinah, chính Nabi ﷺ nhận ra họ khi họ đem những vật đến cột ở cửa Masjid, Rosul ﷺ bước đến tiếp đón họ một cách nồng hậu và họ cũng niềm nở, hân hoan đến với Nabi ﷺ. Trong đám của họ có ông Abdullah bin Awf Al-Ashaj người nhỏ tuổi nhất trong nhóm đã đến trễ vì phải lo thu dọn, sắp xếp đồ đạc và chọn lấy hai cái áo màu trắng để mặc lên mình, rồi cậu vui mừng đến salam chào Rosul ﷺ, chào hỏi xong Rosul ﷺ đã nói với cậu:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ فِيكَ خَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ: الْحِلْمُ، وَالْأَنَاةُ))

“Ồ trong cậu có hai đặc tính làm Allah và Rosul của Ngài thương yêu: lý trí và tính chịu đựng.”

Trước khi phái đoàn này đến Madinah, Rosul ﷺ đã nói với bạn hữu rằng:

قَالَ ﷺ: ((سَيَطْلُعُ عَلَيْكُمْ رَكْبٌ هُمْ خَيْرٌ أَهْلِ الْمَشْرِقِ، لَمْ يَكْرَهُوا عَلَى الْإِسْلَامِ قَدْ أَنْصُوا الرِّكَّابَ وَأَفْنُوا الزَّادَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبْدِ الْقَيْسِ))

"Sẽ xuất hiện đoàn người, họ là những người tốt nhất trong quần chúng phía đông, họ không ghét bỏ Islam, họ đến trong sự mỗi mệ và tiêu hao hết lương thực. Cầu xin Allah tha thứ cho Abdul Qois." Khi họ đến, Rosul ﷺ nói với họ:

قَالَ ﷺ: ((مَرْحَبًا بِكُمْ غَيْرَ خَزَايَا وَلَا نَدَائِي))

“**Hân hoan chào đón các bạn đã đến trong sự hãnh diện và tự nguyện.**”

Họ hỏi Rosul ﷺ về Islam và về cách sống cho hợp với giáo lý để họ hành đạo theo. Rosul ﷺ ra lệnh cho họ phải thi hành bốn điều căn bản sau:

1- Shahādah nói chấp nhận chỉ có Allah Duy Nhất để tôn thờ, Muhammad là nô lệ và Sứ Giả của Allah.

2- Hành lễ Solah.

3- Xuất Zakat bắt buộc.

4- Nhịn chay tháng Romadon.

Lúc này lệnh thi hành Haj vẫn chưa được Allah mặc khải nên Rosul ﷺ không ra lệnh họ, Rosul ﷺ cũng ra lệnh họ phải xuất ra một phần năm trong tổng số chiến lợi phẩm chiếm được và cấm họ không được uống những gì gây say, mất trí vì lúc đó người Arab uống rượu rất nhiều và Người cũng cấm họ không được dùng những vật dụng đã từng dùng để chế biến rượu hay đựng rượu.

Phái đoàn của bộ tộc này đến lần thứ nhì gồm có bốn mươi người, trong đó có Al-Jarud bin Al-A'la Al-A'bdy là người thiên chúa giáo, sau khi vào Islam ông trở thành người rất ngoan đạo.

۳۵.۲- وفود ضمام بن ثعلبة من بني سعد بن بكر:

35.2- Phái đoàn Dhi-maam bin Tha'labah thuộc bộ tộc Sa'd bin Bakr:

Ông Dhi-maam là một người chất phác, thành thật, xuất thân từ dân du mục, đáng cao ráo. Ông đến Madinah bằng con lạc đà của ông và dắt nó vào trong Masjid rồi cột nó lại. Ông hỏi: “*Trong các người, ai là cháu của ông Abudul Muttolib ?*”

Những người có mặt chỉ cho ông ta Rosul ﷺ. Khi ông ta đến gần Rosul ﷺ, ông nói: “*Hỡi Muhammad! Tôi có lời muốn hỏi Người, có lẽ sẽ làm Người bực bội nhưng xin đừng để trong lòng.*”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((سَلْ مَا بَدَا لَكَ))

“**Ông cứ hỏi bất cứ gì muốn.**”

- Ông Dhi-maam nói: “*Sứ giả của Người đến khẳng định với chúng tôi là Người được Allah gửi xuống có phải không ?*”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((صَدَقَ))

“**Y đã nói thật.**”

- Ông tiếp: “*Vậy ai tạo ra trời ?*”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ))

“**Allah.**”

- Ông tiếp: “*Vậy ai tạo ra đất ?*”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ))

“Allah.”

- Ông hỏi tiếp: “Ai làm cho núi non được vững chắc và tạo ra mọi thứ có trên và trong nó ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُ))

“Allah.”

- Ông nói tiếp: “Tôi thề bởi Đấng đã tạo ra trời, đất và làm cho núi non vững chắc, có phải Allah đã gửi Người xuống ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ))

“Đúng vậy.”

- Ông nói: “Sứ giả của Người khẳng định rằng là phải hành lễ năm lần trong một ngày một đêm, có phải không ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((صَدَقَ))

“Y đã nói thật.”

- Ông tiếp: “Tôi thề bởi Đấng đã cử phái Người xuống, có phải Allah ra lệnh Người như thế không ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ))

“Đúng vậy.”

- Ông tiếp: “Sứ giả của Người khẳng định rằng là phải xuất Zakat bắt buộc trong tài sản của chúng tôi ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((صَدَقَ))

“Y đã nói thật.”

- Ông tiếp: “Tôi thề bởi Đấng đã cử phái Người xuống, có phải Allah ra lệnh Người như thế không ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ))

“Đúng vậy.”

- Ông tiếp: “Sứ giả của Người khẳng định rằng là phải nhịn chay hằng năm vào tháng Romadon ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((صَدَقَ))

“Y đã nói thật.”

- Ông tiếp: “Tôi thề bởi Đấng đã cử phái Người xuống, có phải Allah ra lệnh Người như thế không ?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ))

“Đúng vậy.”

- Ông tiếp: “Sứ giả của Người khẳng định rằng là phải thi hành Haj (hành hương) nếu đã hội tụ đủ khả năng?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((صَدَقَّ))

“Y đã nói thật.”

- Ông tiếp: “Tôi thề bởi Đấng đã cử phái Người xuống, có phải Allah ra lệnh Người như thế không?”

- Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((نَعَمْ))

“Đúng vậy.”

Sau đó, ông quay đi và nói: “Thề với Đấng đã gửi Người xuống bằng chân lý, tôi sẽ không làm thêm cũng sẽ không bớt đi điều gì cả.” Nghe xong Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَئِنْ صَدَقَ لَيَدْخُلَنَّ الْجَنَّةَ))

“Nếu như ông ta hành động y như lời đã nói chắc chắn sẽ được vào thiên đàng.”

Sau khi trở về quê hương với tâm trạng và niềm tin ở Islam, ông đã hoàn toàn thay đổi bản tính. Ông dạy cho họ về những gì đã học hỏi được từ Rosul ﷺ và cấm họ thi hành những gì Rosul ﷺ đã cấm. Không bao lâu sau, tất cả những người trong bộ tộc của ông từ đàn ông, phụ nữ, tất cả đều theo Islam. Họ dựng lên Masjid và hành lễ trong đó. Phái đoàn của ông Dhi-maam bin Tha'-la-bah là phái đoàn chân thành và tốt lành nhất đến với Rosul ﷺ.

٣٥.٣- وفد عذرة وبلي:

35.3- Phái đoàn U'zroh và Bala:

Vào tháng Sofar (tháng 2) năm thứ 9 niên lịch Hijry, có mười hai người từ bộ tộc U'zroh đến gặp Rosul ﷺ. Họ kể về mối quan hệ thân quyến của họ với ông tổ Qusoi của Rosul ﷺ, họ đã giúp họ thành công trong việc trục xuất bộ tộc Bakr và Khojaa-a'h ra khỏi Makkah nên Rosul ﷺ tiếp đón họ nồng hậu và cho họ biết là Allah sẽ mở mang bờ cõi vùng đất Shaam, Người cấm họ không được đi hỏi thầy bói, nhà tiên tri, dâng hiến thú vật cho nơi tôn thờ khác. Họ vào Islam và ở lại Madinah vài ba hôm học hỏi rồi đi về.

Theo sau dấu vết tốt đẹp đó có phái đoàn của Bala đến vào tháng Robiul Awwal (tháng 3) năm thứ 9 theo niên lịch Hijry. Họ cũng theo Islam và ở lại Madinah ba ngày xong trở về quê hương với niềm tin Islam.

٣٥.٤- وفد بني أسد بن خزيمه:

35.4- Phái đoàn bộ tộc Asad bin Khuzaimah:

Có mười người từ bộ tộc này đến vào những tháng đầu năm thứ 9 theo niên lịch Hijry. Lúc họ đến, Rosul ﷺ cùng bạn hữu của Người đang ở trong thánh đường.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Sau khi họ chào Salam (lời chào bình an) xong, người đại diện của họ lên tiếng: “*Hỡi Sứ Giả của Allah! Chúng tôi đã chấp nhận chỉ có Allah Duy Nhất để tôn thờ và không thờ ai khác bên cạnh Ngài, chúng tôi cũng chấp nhận Người là nô lệ và là Sứ Giả của Allah. Chúng tôi tự tìm đến mà Người không gửi ai đi kêu gọi chúng tôi. Chúng tôi đến chấp nhận Islam mà không gây chiến với Người như những bộ tộc khác đã gây chiến với Người trước kia. Chúng tôi có mặt ở đây và những người vắng mặt cũng như chúng tôi.*” Allah truyền xuống dòng kinh Qur’an để Rosul ﷺ trả lời họ, qua lời phán của Allah như sau:

﴿قَالَ تَعَالَى: ﴿يُمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَعْمَلُوا عَلَيَّ إِسْلَامًا بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾﴾
الحجرات: ١٧

﴿Chúng xem việc theo Islam của chúng như là một ân huệ ban cho Người (Muhammad). Hãy bảo chúng: “Các người chớ xem (việc theo) Islam của các người là một ân huệ ban cho Ta. Không, Allah đã ban Ân cho các người trong việc Ngài đã hướng dẫn các người đến với Đức tin, nếu các người chân thật.﴾
Al-Hujurot :17 (chương 49).

Rosul ﷺ hỏi họ về quá khứ họ thường hành động gì. Họ nói, bộ tộc của họ thích xem bói, có việc là đến hỏi những chiêm tinh gia hoặc nghe tiếng chim hót để đoán vận mệnh... Rosul ﷺ cấm không cho họ tin những điều dị đoan đó nữa. Sau đó, họ hỏi về thuật vẽ đường dài trên cát, Nabi ﷺ nói:

﴿قَالَ ﷺ: ((عَلَّمَهُ نَبِيِّ فَمَنْ صَادَفَ مِثْلَ عِلْمِهِ فَذَاكَ وَإِلَّا فَلَا))﴾

“Đó cũng là kiến thức (mà Allah) đã dạy cho vị Nabi nhất định nào đó, thế nên ai đoán được giống y như họ thì kiến thức đó đúng, bằng không thì không biết gì.” Tất nhiên, việc đoán giống như họ là không thể, bởi đó là sự huyền bí không ai biết được. Sau đó phái đoàn ở lại thêm vài ngày học hỏi những điều bắt buộc họ phải học rồi họ từ giã lên đường.

٣٥٥- وفد تجيب:

35.5- Phái đoàn Tujeeb:

Tujeeb là một nhóm nhỏ thuộc bộ tộc Kandah, họ đến và mang theo một số quà từ số của cải bố thí dư thừa sau khi đã bố thí cho dân nghèo trong vùng họ. Việc làm của họ làm Rosul ﷺ rất vui vẻ và Người đã tiếp đón, chiêu đãi họ thật nồng nhiệt. Ông Abu Bakr Al-Siddeeq ؓ nói với Rosul ﷺ: “Chưa có phái đoàn Arab nào đến với chúng ta mà mang quà theo như phái đoàn này.” Rosul ﷺ đáp rằng:

﴿قَالَ ﷺ: ((إِنَّ الْهُدَى بِيَدِ اللَّهِ، فَمَنْ أَرَادَ بِهِ خَيْرًا شَرَحَ صَدْرَهُ لِلْإِيمَانِ))﴾

“Sự hướng thiện nằm trong tay của Allah, Ngài muốn ban sự tốt lành cho ai thì Ngài cải thiện tấm lòng của họ để có niềm tin.”

Họ đến để học hỏi về kinh Qur’an và Sunnah rồi từ biệt về. Trước khi họ trở về, Rosul ﷺ đã tặng lại quà thật xứng đáng cho họ mà chưa có cho phái đoàn nào được như vậy và Người hỏi họ còn sót ai trong số họ nữa không. Họ đáp: “Có một cậu bé đi theo và nhỏ tuổi nhất trong nhóm nên không đến trình diện, nó đang ở cùng hành lý của chúng tôi.”

Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((أَرْسَلُوهُ))

“Hãy gọi cậu bé đến gặp Ta.”

Khi cậu bé đến trình diện trước mặt Rosul ﷺ, cậu bé thưa: “Thưa Sứ Giả của Allah, tôi là một trong những người đến với đoàn để thừa nhận Người, Người đã tiếp đón và ban bố nhiều thứ cho họ. Xin Sứ Giả hãy thỏa mãn lòng ao ước của tôi?”

Rosul ﷺ hỏi:

قَالَ ﷺ: ((مَا حَاجَتُكَ))

“Cậu cần cái gì?”

Cậu bé liền thưa: “Xin Sứ Giả hãy cầu xin với Allah tha thứ, thương xót cho tôi và ban sự giàu có luôn nằm trong tim tôi.”

Rosul ﷺ liền cầu xin với Allah như nguyện vọng của cậu ta và ban phần quà cho cậu như những người cùng đi chung đoàn. Sau này, cậu ta trở thành người rộng rãi, chống lại những người muốn phản Islam và là người chấn an, giải thích, truyền bá Islam trong bộ tộc của cậu ta.

٣٥.٦- وفد بني فزارة:

35.6- Phái đoàn Fa-zaa-roh.

Phái đoàn này gồm hơn mười người nghèo đến sau khi Rosul ﷺ từ Tabuk trở về. Họ đến với lòng chân thành gia nhập Islam và Rosul ﷺ hỏi họ về tình hình nơi họ sống. Họ nói thường gặp phải hạn hán, mất mùa nên thiếu ăn. Họ thưa với Rosul ﷺ: “Xin Sứ Giả làm trung gian hãy cầu xin với Chủ Nhân của Người ban mưa xuống cho chúng tôi và chúng tôi xin can thiệp làm trung gian giữa Chủ Nhân của Người cho Người.”

Nghe vậy, Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((سُبْحَانَ اللَّهِ، وَيْلَكَ هَذَا، أَنَا أَشْفَعُ إِلَى رَبِّي، فَمَنْ الَّذِي يَشْفَعُ رَبُّنَا إِلَيْهِ؟ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ، فَهِيَ تَلِيطُ مِنْ عَظَمَتِهِ وَجَلَالِهِ كَمَا يَلِيطُ الرَّحْلُ الْحَدِيثُ))

“Subhanallah (Vinh Quang thay Allah), Ta biện hộ (cho mọi người) trước Chủ Nhân của Ta còn Chủ Nhân Ta cần biện (cho mọi người) trước người khác hay sao? Không có Thượng Đế nào xứng đáng được tôn thờ ngoài Allah, Đấng Cao Cả, Đấng Vĩ Đại, ngai vương của Ngài bao la như trời đất, vậy mà nó phải thét gào phủ phục trước sự vĩ đại và oai hùng của Ngài giống như con vật bị chở đồ quá nặng reo vang.” Dứt lời Người bước lên bục giảng và cầu xin với Allah ban mưa và chỉ trong chớp nhoáng, mây kéo nhau đến và mưa xuống đem lại nhiều hồng phúc cho mọi người.

٣٥.٧- وفد نجران:

35.7- Phái đoàn Najron:

Najron là vùng đất rộng lớn nằm gần ranh giới với xứ Yemen, chiều dài khoảng một ngày phi ngựa chạy nhanh nhất, bao gồm hơn ba mươi bảy làng nhỏ, gồm hơn một trăm hai mươi ngàn quân lính, tất cả đều theo đạo Thiên Chúa. Rosul ﷺ

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

gửi thư đến vị lãnh đạo của họ đề kêu gọi vào Islam. Khi đọc qua lá thư, họ rất ngạc nhiên. Họ hỏi ý kiến những người chuyên môn và ngay cả những người bình thường về lá thư đó. Cuối cùng, họ quyết định gửi phái đoàn đến gặp Rosul ﷺ để giải quyết vấn đề. Họ gửi một phái đoàn gồm bảy mươi người, ăn mặc thật sang trọng, khoát áo bào bằng tơ lụa, gấm, tay đeo nhẫn bằng vàng. Với hình dạng đó Rosul ﷺ không tiếp chuyện họ, thấy vậy một số Sahabah lớn tuổi bảo họ thay đổi quần áo và cởi bỏ những chiếc nhẫn vàng trên tay và họ làm theo. Đến khi đó Rosul ﷺ mới giới thiệu Islam với họ và mời gọi họ gia nhập. Họ từ chối và nói: “Chúng tôi là những người Muslim trước các người.” Rosul ﷺ trả lời họ:

قَالَ ﷺ: ((يَمْنَعُكُمْ عَنِ الْإِسْلَامِ ثَلَاثٌ: عِبَادَتُكُمْ الصَّلِيبِ وَأَكْلُكُمْ لَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَرَعْمُكُمْ أَنَّ اللَّهَ وَلَدًا))

“Có ba điều ngăn cản các người theo Islam: Sự tôn thờ thánh giá, ăn thịt heo và các người cho rằng Allah có con trai.”

Họ nói: “Vậy có ai giống như Ysa (Giê-su) chẳng, được sinh ra mà không có cha?” Allah liền truyền xuống câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ ۖ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ ۗ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾ ۗ فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِينَ ﴿٦١﴾﴾ ۗ آل عمران: ٥٩ - ٦١

Quả thật, việc tạo hóa Ysa (Giê Su) đối với Allah giống như tạo hóa ra Adam, Ngài đã tạo ra Người từ đất rồi sau đó phán bảo: "Hãy thành! Thì ngay lập tức nó thành." * (Đấy là) Sự Thật (đến) từ Thượng Đế của Ngươi (hỡi Muhammad). Bởi thế, Ngươi chớ sinh lòng nghi ngờ * Nếu có ai tranh luận với Ngươi về điều này sau khi Ngươi đã tiếp thu được mọi sự hiểu biết thì hãy bảo họ: “Hãy đến đây, hãy gọi tập hợp con trai của chúng tôi và con trai của quý vị và phụ nữ của chúng tôi và phụ nữ của quý vị cả chúng tôi cùng quý vị để chúng ta thật lòng cầu nguyện, rồi xin Allah giáng lời nguyện rửa của Ngài lên mình những kẻ nói dối.﴾ Ali I'mron: 59 (chương 3).

Rosul ﷺ đọc cho họ nghe và kêu gọi họ nếu có gì không hiểu hay muốn tranh luận thì cứ cho biết. Họ xin Rosul ﷺ một thời gian để suy nghĩ và tham khảo ý kiến của nhau. Sau cùng, họ nói: “Nếu quả thật ông ta là Sứ Giả thì không có bất cứ gì trên cơ thể của chúng dù tóc kẻ cả móng tay cũng sẽ bị hủy diệt nếu chúng ta chống đối.” Vì vậy, họ không vào Islam mà chấp nhận trả thuế thể thân là một ngàn quan áo mới vào tháng Sofar (tháng 2) và một ngàn cái khác vào tháng Rojab (tháng 7), kèm theo mỗi cái áo là một Uqiyah (khoảng 28,35 gam bạc). Sau đó, họ kí hiệp ước được bảo an và tin tưởng lẫn nhau. Họ được tự do tín ngưỡng (tín tưởng theo tôn giáo nào họ muốn). Trước khi họ về, họ xin gửi theo một người thật tin cậy. Rosul ﷺ đã gửi ông Abu U'baidah A'mir bin Al-Jarroh đi theo. Từ đó, ông được mang biệt danh là vị tin cậy của cộng đồng.

Trên đường trở về, có hai người trong họ đã theo Islam ở Madinah. Từ hai người đó, Islam lan rộng khắp nơi cho đến không còn một ai theo tôn giáo khác. Tất cả vùng đều theo Islam sau đó.

35.8- Phái đoàn Al-To-if:

Như đã được trình bày ở trên, Rosul ﷺ bao vây thành Al-To-if sau khi giải quyết xong trận Hunain trở về. Một thời gian sau, người Muslim bỏ rơi không bao vây nữa mà rút quân trở về Madinah. Trong lúc đoàn quân trở về, có một người từ nhóm của cộng đồng Al-To-if tên là U'rwah bin Mas-u'd Al-Thaqofy đi theo cho đến khi gặp Nabi ﷺ trên đường về đến gần Madinah rồi chấp nhận Islam. Sau khi vào Islam, ông trở về kêu gọi quần chúng vào Islam, bởi ông là người được quần chúng thương yêu kính trọng hơn cả con cái họ và ông tưởng rằng mọi người sẽ nghe lời ông nói nhưng không ngờ khi ông đến kêu gọi họ về với Islam thì quần chúng lại giết ông bằng cách ném lao, bắn tên vào ông cho đến chết. Sau đó, họ mới nhận thức rằng chung quanh họ, những người Arab khác không ai là đồng minh để giúp đỡ họ nữa nếu có chiến tranh xảy ra. Họ liền gửi ông Abu Yaa-lail bin A'mr cùng với năm vị trưởng lão khác đến để xem xét tình hình. Đó là vào tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 9 Hijry. Khi họ đến Madinah, Rosul ﷺ ra lệnh cắt cho họ một cái lều kế bên thánh đường để họ được nghe kinh Qur'an và thấy những người Muslim hành lễ khi đến giờ hành lễ.

Họ ở lại và thường tranh luận với Rosul ﷺ. Rosul ﷺ kêu gọi họ vào Islam nhưng họ không chịu theo. Họ đòi hỏi được tự do gian dâm, được uống rượu, được cho vay ăn lãi, không được dẹp bỏ thần Al-Lat của họ, miễn việc hành lễ và họ từ chối đập bỏ những bức tượng mà họ tôn thờ từ xưa đến nay, Rosul ﷺ không chấp nhận. Cuối cùng, họ nghe Rosul ﷺ và thấm nhuần được lý thuyết của Islam nên chấp nhận Islam và họ đưa ra điều kiện họ muốn Rosul ﷺ chỉ đạo việc đập phá thần Al-Lat chứ dòng tộc Thaqeef sẽ không làm việc đó, điều kiện được Rosul ﷺ chấp nhận.

Trong nhóm này có cậu bé U'thmaan bin Abi Al-O's Al-Thaqofy là người nhỏ tuổi nhất nên họ không màng đến và để cậu bé đi đâu làm gì tùy ý. Cậu bé tìm đến Nabi ﷺ để học hỏi về kinh Qur'an, có lúc cậu ta thấy Nabi ﷺ ngủ thì cậu ta tìm đến học hỏi với ông Abu Bakr ؓ, cho đến học thuộc lòng khá nhiều về kinh Qur'an nhưng dấu giếm không cho người trong tộc biết. Do vậy, khi họ vào Islam, Rosul ﷺ ra lệnh cho U'thmaan dạy lại kinh Qur'an và giáo lý cho những người đó.

Phái đoàn trở về với quần chúng nhưng hãy còn dấu giếm đức tin của mình bởi sợ phải nội chiến nên nói với quần chúng: *"Chúng tôi trở về từ nơi của một người đàn ông mà những người theo ông ta sẵn sàng chết với ông ta. Ông ta đến với những điều thật lạ lùng và khó khăn cho chúng ta như cấm chúng ta không được gian dâm, uống rượu, cho vay ăn lãi và nhiều điều khác nữa, nếu không làm theo sẽ phải chiến tranh."* Sau khi nghe qua, một số trong họ nổi nóng và chuẩn bị sẽ sống chết vì việc này và không bằng lòng với những gì phái đoàn đưa ra. Họ liền chuẩn bị để chiến tranh nhưng chỉ hai hoặc ba ngày và rồi Allah làm cho lòng họ bất an sợ hãi nên nói với phái đoàn: *"Hãy đi gặp Ông Ta bảo chúng ta bằng lòng mọi điều kiện đó."* Lúc này, những người trong phái đoàn mới nói lên sự thật: *"Chúng tôi đã chấp nhận và đã theo Islam."* Thế là cả bộ tộc gia nhập Islam.

Rosul ﷺ gửi Kholid bin Waleed và Al-Mu-ghee-roh bin Shuabah Al-Thaqofy cùng một số những bạn hữu khác đến Al-To-if để dẹp bỏ thần Al-Lat và đền thờ.

35.9- Phái đoàn A'mir bin So'-so-a'h:

Trong phái đoàn này có kẻ thù của Allah là ông A'mir bin Al-Tufail người đã tấn công vào những bạn hữu của Rosul ﷺ được gửi đi ở giếng Mu-aw-wa-nah trước kia. Cùng trong đoàn có ông Arbad bin Qois và Jabbaar bin Aslam là những người lãnh đạo của nhóm chống lại. Trước khi đến Madinah, A'mir và Arbad đã lên kế hoạch ám sát Rosul ﷺ. Khi họ đến Madinah, Rosul ﷺ mời gọi họ vào Islam, A'mir trả lời: “*Nhân danh phái đoàn, tôi đưa ra ba điều để Ông chọn lựa: Tôi sẽ giao toàn quyền bộ tộc Al-Sahl cho Ông, còn tôi thì quản lí bộ tộc Al-Madar hoặc tôi sẽ kể vị Ông khi ông qua đời hoặc tôi sẽ tập hợp cả Ghotofaan gồm một triệu người đến chiến đấu với ông.*” Nhưng Rosul ﷺ từ chối tất và nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ اكْفِنِي عَامِرًا وَاهْدِ قَوْمَهُ))

“**Thưa Allah! Xin Ngài hãy chế ngự Amir lại cho bè tôi và xin hãy hướng dẫn quần chúng của ông ta.**”

Trong lúc A'mir nói chuyện với Rosul ﷺ thì Arbad đi vòng ra phía sau lưng Rosul ﷺ định ám sát nhưng khi rút kiếm được khoảng một gang tay thì bị Allah làm cho tay trở nên bất lực không rút kiếm được nữa.

Trên đường trở về nhà, ông A'mir ghé vào nhà một trong những người vợ của ông ta thuộc bộ tộc Salul để ngủ đêm ở đó. Trong đêm đó Allah ban xuống bệnh dịch hạch ở cổ trừng phạt ông ta, thấy vậy ông nói: “*Chẳng lẽ tôi nằm đây mà chờ chết như con lạc đà chờ chết và phải chết trong dòng tộc Saluliyah.*” Nên ông ra lệnh cho người mang ngựa đến, sau khi lên ngựa thì ông tắt thở.

Còn ông Arbad thì Allah trừng trị ông ta bằng sấm sét đánh chết cháy, qua lời phán của Ngài:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ﴾ الرعد: ۱۳

﴿**Và Ngài (Allah) ném những lưỡi tầm sét nghe chát chúa, dùng để đánh kẻ nào Ngài muốn, ném vào những kẻ tranh cãi nhau với Allah. Nhưng Ngài Rất Quyết Liệt trong kế hoạch của Ngài.**﴾ Al-Ro'd :13 (chương 13).

Câu chuyện của hai người họ được Mu-il bin Jameel thuật lại là một trong những người thuộc dòng tộc A'mir, và Mu-l cũng đã đến gặp Nabi ﷺ rồi theo Islam, lúc đó ông được 20 tuổi, cậu đã bắt được tay phải của Rosul ﷺ, trước khi về Mu-il đem tặng con lạc đà của ông ta cho Rosul ﷺ. Sau khi Rosul ﷺ từ trần, ông Mu-il tiếp tục đi theo học với ông Abu Hurairoh ؓ. Ông sống trong Islam được một trăm năm (có nghĩa là ông thọ 120 tuổi: 20 tuổi trước Islam và 100 tuổi trong Islam). Ông được tặng biệt danh là người có hai cái lưỡi vì sự ăn nói lưu loát và hấp dẫn của ông.

35.10- Phái đoàn bộ tộc Hanifah.

Phái đoàn này đến gặp Rosul ﷺ vào năm thứ 9 theo niên lịch Hijry, họ đến gồm có mười bảy người. Trong nhóm có Musailamatul Al-Kazzaab (vua nói láo), họ đến trọ ở nhà của một người Al-Ansaar, Sau đó họ đến gặp Nabi ﷺ và chấp nhận theo

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Islam. Còn ông Musailama thì có sử ghi ông ta cũng chấp nhận theo Islam với đoàn. Có sử ghi lại: ông ta không đến gặp Rosul ﷺ, ông ta nói: “*Nếu Muhammad đề cử tôi thay thế ông ta sau này thì sẽ có người theo Ông Ta.*”

Trước đó vài hôm, Rosul ﷺ đã thấy trong giấc mơ là có người mang cho Người rất nhiều kho tàng, rồi rơi lên tay người hai sợi dây chuyền bằng vàng biết nói câu Allahu Akbar (Allah Vĩ Đại) và chúng biết suy nghĩ. Lúc đó Người được lệnh thổi vào hai sợi dây chuyền kia, Người liền thổi vào thì cả hai sợi dây chuyền liền biết đi, hai sợi chuyền đó chính là hai kẻ nói láo sẽ xuất hiện sau Người.

Rosul ﷺ đến gặp ông Musailamah, trên tay Người có cầm một nhánh cây chà là, bên cạnh Người có ông Thabit bin Qois và vài vị bạn hữu khác nữa. Người mở chuyện với Musailamah trước thì được đáp lại: “*Nếu Ông muốn thì tôi sẽ bỏ mặt không muốn làm, muốn nói gì mặc kệ rồi sau đó hãy giao chức vụ đó lại cho tôi.*”

Rosul ﷺ trả lời:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ سَأَلْتَنِي هَذِهِ الْفِطْعَةَ مَا أَعْطَيْتُكَهَا، وَلَنْ تَعْدُوَ أَمْرَ اللَّهِ فِيكَ، وَلَئِنْ أَدْبَرْتَ لَيَعْقِرَنَّكَ اللَّهُ. وَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَاكَ الَّذِي أُرِيتُ فِيهِ مَا أُرِيتُ، وَهَذَا ثَابِتُ بْنُ قَيْسٍ يُجِيبُكَ عَنِّي))

“**Nếu người có xin Ta cành cây chà là này, Ta cũng không cho, người sẽ không bao giờ chống đối lại mệnh lệnh của Allah, còn nếu người quay lưng bỏ đi thì chắc chắn Allah sẽ trừng trị người. Thề có Allah làm chứng, Ta đã nghe những gì liên quan đến người, tất cả đều là thật. Đây là Thabit bin Qois, ông ta sẽ thay thế Ta nói chuyện với người.**” Nói xong, Người bỏ đi.

Phái đoàn trở về cố hương một thời gian sau không lâu thì Musailamah tuyên bố là ông ta có hợp tác và chia sẻ chung với chức vụ của Nabi ﷺ, rồi ông tự xưng là Nabi và nói là ông cũng biết những gì ở tương lai và cho phép quần chúng uống rượu, gian dâm. Bắt đầu từ đó, ông gây ra nhiều điều xáo trộn, quấy nhiễu, phiến loạn, rắc rối trong quần chúng và thay đổi nhiều giáo luật. Ông tự ra những giáo luật riêng cho đến lúc Rosul ﷺ từ thế. Từ đó, quần chúng bắt đầu nổi loạn công khai chống lại Islam. Sau khi ông Abu Bakr ﷺ lên nắm quyền lãnh đạo, ông gửi ông Kholid bin Waleed cùng đoàn quân đến diệt trừ Musailamah và cuộc chiến xảy ra giữa hai bên thật khốc liệt. Cuối cùng, ông Musailamah và đa số quân lính của ông ta bị thiệt mạng, người đã giết ông Musailamah là ông Wahshy Harb người đã giết ông Hamzah trước kia. Từ đó, sự xáo trộn và nổi loạn cũng chấm dứt luôn.

Người nói láo thứ nhì mà Rosul ﷺ được thấy trong mộng đó là Al-Aswad Al-A'nsy, chúng tôi xin tường thuật câu chuyện về ông này ở phần sau.

۱۱-۳۵- وفود رسول ملوك حمير، وبعث معاذ بن جبل، وأبي موسى الأشعري:

35.11- Phái đoàn sứ giả các hoàng đế Humair và sự cử Mu-a'z bin Jabal và Abu Musa Al-A'sh-a'-ry:

Sau khi Rosul ﷺ trở về từ Tabuk thì Malik bin Murroh Al-Ro-haa-wy mang thư của các hoàng đế Humair đến với bức hàm thư của các vị hoàng đế gửi cho Rosul ﷺ. Các hoàng đế gồm: Al-Harith bin Abdu Kalaal, Na-i'm bin Abdu Kalaal và Al-Nua-maan có sử ghi là: Zy Ro-i'n, Mu-a'-fir và Hamdaan, họ là những người đã theo Islam từ trước. Đọc xong thư Rosul ﷺ đã trả lời lại họ, trong thư phân tích rõ ràng

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

nhiệm vụ và quyền lợi của các hoàng đế được hưởng và thi hành đồng thời phải chấp nhận thu thuế thân đối với những ai muốn đóng thuế.

Sau đó, Rosul ﷺ gửi ông Mu-a'z bin Jabal cùng với một số những bạn hữu của Người đi về phía bắc của Al-Kuroh thuộc hướng A'dan giữa Al-Sukun và Al-Sakaasik. Nhiệm vụ của Mu-a'z là thẩm phán và là chỉ huy trưởng đoàn quân, đồng thời cũng là người đi thu tiền bố thí cho người nghèo và tiền thuế thế thân, kiêm luôn Imam (người dẫn hành lễ) trong những buổi hành lễ hằng ngày. Cùng lúc, Rosul ﷺ gửi ông Abu Musa Al-Ash-a'-ry đi về hướng nam của Al-Kuroh, Zubaid, Ma-rib, Zam-a'h và Al-Saa-hil và Rosul ﷺ nói với hai người họ:

قَالَ ﷺ: ((يَسِّرًا وَلَا تُعَسِّرًا، وَبَشْرًا وَلَا تُنْفِرًا، وَتَطَوَّعًا وَلَا تَحْتَلِفًا))

“Hai người hãy tạo sự dễ dàng chứ đừng gây rắc rối, hãy tạo sự vui vẻ chứ đừng gây đau khổ, hãy hỗ trợ lẫn nhau chứ đừng gây chia rẽ.”

Ông Mu-aaz bin Jabal ở lại Yemen để truyền bá cho đến khi Rosul ﷺ từ thế mới trở về Madinah. Còn ông Abu Musa thì trở về lúc Rosul ﷺ đi hành hương Wada (hành hương từ biệt).

٣٥.١٢- وفد همدان وبعث خالد وعلي:

35.12- Phái đoàn Hamdaan và việc gửi Kholid và Aly:

Hamdaan là một bộ lạc nổi tiếng ở Yemen. Phái đoàn của bộ tộc này đến gặp Rosul ﷺ vào năm thứ 9 theo niên lịch Hijry sau khi Rosul ﷺ trở về từ Tabuk. Trong nhóm có Malik bin Al-Namot là một nhà thơ nổi tiếng, ông đã làm những câu thơ diễn tả về sự xuất hiện của Rosul ﷺ do Đấng Cao Cả gửi đến và khen ngợi Islam do Nabi ﷺ truyền bá.

Rosul ﷺ đã viết thư trả lời những gì ông hỏi và đề cử ông Malik làm đại diện cho những người đã theo Islam trong bộ tộc của ông ta. Rosul ﷺ gửi ông Kholid bin Waleed đến kêu gọi những người còn lại vào Islam. Ông Kholid ở lại đó sáu tháng để truyền bá nhưng không có ai theo Islam. Sau đó, Rosul ﷺ gửi tiếp ông Aly bin Abi Tolib đến thay thế ông Kholid và gọi ông Kholid trở về. Ông Kholid tuân lệnh lên đường trở về, còn ông Aly thì đọc cho quần chúng nghe lá thư của Rosul ﷺ gửi đến kêu gọi họ vào Islam. Nghe xong tất cả mọi người còn lại đều đồng thuận vào Islam, lập tức Aly viết thư báo tin này cho Rosul ﷺ. Khi Rosul ﷺ nhận được tin mừng này, Người liền quỳ lạy tạ ơn Allah và nói:

قَالَ ﷺ: ((السَّلَامُ عَلَى هَمْدَانَ، السَّلَامُ عَلَى هَمْدَانَ))

“Cầu xin bình an đến cho bộ tộc Hamdaan, cầu xin bình an đến cho bộ tộc Hamdaan.”

٣٥.١٣- وفد بني عبد المदान:

35.13- Phái đoàn bộ tộc Abdul Madaan:

Vào tháng Robiul Akhir (tháng 4) năm thứ 10 theo niên lịch Hijry, Rosul ﷺ gửi Kholid bin Waleed đi đến bộ tộc Abdul Madaan thuộc vùng Najron, Yemen để kêu gọi họ vào Islam. Cho họ thời gian ba ngày, nếu họ không chấp nhận thì tấn

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

công. Đoàn của ông Kholid chia nhau thành nhiều toán đi kêu gọi bằng lời: “Mọi người hãy gia nhập Islam sẽ được bình an.” Quân chúng không chống cự, ngược lại đều chấp nhận Islam, ông Kholid ở lại đó dạy họ Islam và viết thư báo tin mừng cho Rosul ﷺ. Rosul ﷺ trả lời thư và nói với ông Kholid gửi phái đoàn của họ đến gặp Người. Ông Kholid đã gửi phái đoàn đến, Rosul ﷺ hỏi họ:

قَالَ ﷺ: ((بِمَ كُنْتُمْ تَغْلِبُونَ مَنْ قَاتَلَكُمْ فِي الْجَاهِلِيَّةِ؟))

“Trước vào Islam, điều gì trợ lực cho các người chiến thắng kẻ thù?”

- Họ trả lời: “Chúng tôi đoàn kết, xát cánh bên nhau, không chia rẽ, không đàn áp, hiệp bức ai.”

- Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((صَدَقْتُمْ))

“Các người đã nói thật.” Rồi Rosul ﷺ đề cử ông Qois bin Al-Husain làm thủ lĩnh của họ. Họ trở về vào cuối tháng Shawaal (tháng 10) hoặc đầu tháng Zul Qo'dah (tháng 11). Sau đó, Rosul ﷺ gửi ông A'mr bin Hazm để dạy họ về giáo lý Islam, Sunnah, thu tiền bố thí giúp đỡ người nghèo rồi phân phát lại cho bộ tộc họ. Rosul ﷺ gửi kèm theo một lá thư đầy ý nghĩa và giá trị.

٣٥.١٤- إسلام بني مذحج:

35.14- Islam bộ tộc Mazjah.

Đây cũng là một bộ tộc thuộc Yemen. Rosul ﷺ gửi ông Aly bin Abi Tolib đi truyền bá Islam ở đó vào tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 10 theo niên lịch Hijry và ra lệnh cho ông Aly không được dùng vũ lực cho đến khi nào họ dùng vũ lực chống đối. Khi nhóm người của Aly đến gặp và kêu gọi họ vào Islam thì có một toán người của họ chống cự lại và dùng tên bắn vào người Muslim. Ngay cả ông Aly và những bạn hữu của ông bị thương nên đành phải dùng vũ lực chống lại cho đến thắng cuộc. Khi họ bỏ chạy, nhóm người của ông Aly chỉ rượt theo một đoạn rồi thôi, tiếp tục nhiệm vụ mọi người vào Islam và rồi họ cùng chấp nhận tuân theo. Cả những vị lãnh đạo, trưởng lão của họ cũng theo Islam và nói: “Chúng tôi và những người còn lại trong bộ tộc chúng tôi đều chấp nhận. Đây là của cải của chúng tôi, phần nào thuộc về Allah các vị cứ thu lấy.” Sau đó, ông Aly thu lấy phần Zakat bắt buộc và trở về gặp Rosul ﷺ trong cuộc hành hương Wada (hành hương từ biệt).

٣٥.١٥- وفد أزد شنوءة:

35.15- Phái đoàn Azd Shu-nu-a'h:

Họ cũng là một trong những bộ tộc nổi tiếng ở Yemen, do ông Surod bin Abdullah Al-Azdy cầm đầu. Sau khi chấp nhận gia nhập Islam, Rosul ﷺ vẫn đề cử ông Surod làm trưởng và ra lệnh cho ông ta kêu gọi những ai còn lại từ những người đa thần giáo để không còn ai tôn thờ thần linh khác ngoài Allah.

۳۵.۱۶- وفود جرير بن عبد الله البجلي وهم ذى الخلصة:

35.16- Phái đoàn Jareer bin Abdullah Al-Bajaly và việc dẹp bỏ tượng Zy Kholasoh:

Ông Jareer bin Abdulloh Al-Bajaly đến gặp Rosul ﷺ, ông mà một trong những vị Sahabah nổi tiếng, bộ lạc của ông nằm ở vùng Jilah và Khos-a'm, nơi thờ phụng tượng thần Zy Al-Kholasoh. Họ dựng lên đền như đền Ka'bah và gọi là Ka'bah ở Makkah là Ka'bah Al-Shamiyah, còn nơi thờ phụng của họ thì gọi là Ka'bah Al-Yamaa-ni-yah. Có một hôm, Rosul ﷺ nói với ông Jareer:

قَالَ ﷺ: ((أَلَا تُرِيحُنِي مِنْ ذِي الْخَلِصَةِ؟))

“Ông có thể tạo cho Ta sự an tâm bằng cách đập bỏ Zy Kholasoh không?” Nghe qua ông Jareer liền than với Rosul ﷺ rằng ông không biết cưỡi ngựa. Khi Rosul ﷺ biết được sự thể đó, Người để bàn tay cao quý của Người lên ngực của ông Jareer và cầu xin:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ وَاجْعَلْهُ هَادِيًا مَهْدِيًّا))

“Ôi Allah! Xin Ngài hãy tạo sự an tâm, vững chắc, ban cho ông ta là người hướng dẫn và được chỉ đạo.” Từ đó, ông cưỡi ngựa không hề bị ngã.

Ông Jareer chấp hành lệnh của Rosul ﷺ dẫn theo một trăm năm mươi người cưỡi ngựa từ bộ tộc Ahmas của ông đến đập nát những nơi thờ phụng và đốt thành tro. Sau khi sứ mạng hoàn tất, ông gửi ông Abu Arto đến báo cáo tin mừng với Rosul ﷺ. Được tin mừng, Rosul ﷺ liền cầu xin với Allah ban nhiều hồng phúc tốt lành cho ông Jareer và đoàn người của ông cũng như những con vật họ cưỡi trong năm lần hành lễ Solah.

۳۵.۱۷- ظهور الأسود العنسي وقتله:

35.17- Sự xuất hiện của Al-Aswad Al-A'nsy và cái chết của ông ta:

Trong lúc Islam bắt đầu lan rộng khắp xứ Yemen và sự an bình có ở khắp nơi, những sứ giả và người của Rosul ﷺ được gửi đi các nơi để truyền bá và quản lí, bỗng xuất hiện Al-Aswad Al-A'nsy ở xứ Kaf Hannaan với khoảng bảy trăm quân chiến đấu. Ông tự xưng là Nabi và là vị lãnh đạo rồi tiến đến chiếm lấy Son-á' rồi tự xưng là chúa tể và ban những luật lệ gây xáo trộn trong quần chúng, tịch thu của cải của quần chúng để làm giàu. Ông và quân đội của ông gian ác và bạo tàn đến nỗi những người được Rosul ﷺ gửi đi phải đi lánh nạn ở Al-Ash-a'riyeen. Họ phải tạm ngưng hoạt động trong vòng ba bốn tháng. Sau đó, những đoàn quân của ông Fairuz Al-Dailamy và các bằng hữu của ông từ Ba Tư tiến xuống đánh Al-Aswad. Đoàn quân của ông Fairuz là những người đã theo Islam trước kia, họ đã tấn công và ném đầu Al-Aswad rồi ném ra đường ngoài căn cứ và đập tan đồng bọn của ông ta. Từ đó Islam được trở lại, những sứ giả và người của Rosul ﷺ gửi đi trở về giảng đạo và hoạt động. Họ viết thư báo cáo cho Rosul ﷺ là đã dẹp tan được Al-Aswad và đồng bọn.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Cái chết của Al-Aswad xảy ra trước khi Rosul ﷺ từ thế khoảng một ngày một đêm. Thư chưa đến tay Người nhưng Allah đã truyền lệnh xuống báo tin cho Rosul ﷺ biết nên Người thông báo lại cho bạn hữu của Ngài biết tin mừng đó trước khi Người từ thế. Còn lá thư báo tin mừng đó chỉ đến nơi khi ông Abu Bakr Al-Siddeeq đã nhậm chức Kholifah.

Chương XXXVI

حجة الوداع

HAJ (HÀNH HƯƠNG) TỪ BIỆT

Những cuộc chiến chống lại sự truyền bá Islam trước kia hầu như đã chấm dứt, đem lại sự thái bình, an khang cho quần chúng. Rosul ﷺ gửi những sứ giả đi truyền bá Islam và những người giúp quản lí cuộc sống đến toàn bán đảo Arab. Một số những vị bạn hữu của Rosul ﷺ đã học hỏi được từ Người và đã đi truyền bá lại sự hiểu biết đó ở khắp mọi nơi trên trái đất. Allah đã cho Rosul ﷺ và những người Muslim thấy kết quả của sự thành công về vang liên tục đó, nơi đâu cũng vang lên tiếng tụng niệm Allah, nơi đâu cũng được thái bình an khang. Quần chúng không lo sợ đến giặc giã, cướp bóc nữa mà an tâm hành đạo và lo cuộc sống. Đó là kết quả mà Rosul ﷺ đã gặt hái được trước khi trở về với Allah, ngoài ra Allah còn ân sủng cho Rosul ﷺ được thi hành Haj (hành hương) tại ngôi đền Ka'bah vào năm thứ 10 theo niên lịch Hijry.

Khi Người có ý định đi hành hương, Người thông báo khắp nơi trong quần chúng nên người ta tụ lại ở thành phố Madinah rất đông để tháp tùng đi chung với Người. Vào ngày thứ bảy, còn năm ngày nữa của tháng Zul Qo'dah (tháng 11) và chính xác là ngày hai mươi sáu của tháng Zul Qo'dah (tháng 11), Người ra lệnh lên đường. Người dùng hai cái khăn choàng trên mình và ở dưới (như đồ mặc đi hành hương bây giờ). Người ra đi sau khi hành lễ Solah Zuhr và đến Zul Hulafah trước khi đến giờ Solah O'sr. Khi đến Zul Hulafah, Người hành lễ Solah O'sr bằng hai Rak-at (theo lối du hành) và ngủ lại đêm ở đó. Sáng dậy, Người loan báo:

قَالَ ﷺ: ((أَتَانِي اللَّيْلَةَ آتٍ مِنْ رَبِّي، فَقَالَ: صَلَّى فِي هَذَا الْوَادِي الْمُبَارِكِ وَقُلْتُ: عُمْرَةٌ فِي حَجَّةٍ))

“Tôi hôm qua, Allah đã truyền lệnh cho Ta, Ngài phán bảo: Hãy hành lễ ở thung lũng đầy hồng phúc này và làm Umroh trong ngày tháng Haj.” Có nghĩa là được phép làm Umroh trong thời gian Haj. Đó là một điều cải cách mới vì đối với những người thời tiền Islam, làm Umroh trong thời gian Haj là điều cấm kị của họ.

Trước khi đến giờ trưa, Người tắm rửa, súc đầu thơm trên tóc và thân mình với mùi thơm của Misk (một loại hương liệu thơm phức), rồi mặc lại hai cái khăn choàng, xong hành lễ Solah Zuhr hai rakat và định tâm làm Umroh cùng với Haj theo lối Qiron và nói:

قَالَ ﷺ: ((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ عُمْرَةً وَحَجًّا))

“Thưa Allah! Bè tôi định tâm thi hành Umroh và Haj.”

Sau đó Người tiếp:

قَالَ ﷺ: ((لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنَّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ))

“Thưa Allah! Bè tôi đã nghe tiếng gọi của Ngài và bè tôi đến trình diện. Bè tôi đến với sự thờ phụng ở Ngài Duy Nhất chứ không có thần linh khác đồng đẳng

với Ngài. Mọi sự ca ngợi tạ ơn và hồng phúc đều dâng lên Ngài, mọi uy quyền, vương quyền đều là của Ngài mà không có đối tác.”

Đôi lúc, Người cũng thường nói:

قَالَ ﷺ: ((لَبَّيْكَ إِلَهَ الْحَقِّ))

“Bề tôi xin vâng lệnh Thượng Đế Chân Lý.”

Sau khi hành lễ xong, Người trèo lên lưng con lạc đà mà Người thường cưỡi có tên là Qoswá và tiếp tục cuộc hành trình. Lúc đến gần Makkah, Người ngủ đêm và solah Fajr tại Zy Tuwa. Sau đó, người tắm rồi tiếp tục đi thẳng vào Masjid Al-Harom, đó là vào sáng chủ nhật, ngày mùng bốn của tháng Zul Hajah (tháng 12). Người đi Tawwaaf đi vòng quanh Ka'bah và đi Sa-y (đi qua, đi lại giữa hai núi) ở Al-Sofa và Al-Marwah, rồi Người đến nghỉ tại đồi cao của Makkah thuộc vùng Al-Hujun. Người ở đó mà không trở lại Tawwaaf và Người vẫn mặc đồ Ehrom (đồ màu trắng mặc lúc hành hương) vì Người định tâm làm hành hương theo cách Qiron nghĩa là Umroh chung với Haj và vì Người có dất theo con vật để giết tế dâng Allah. Kế tiếp, Người ra lệnh cho ai có dất theo con vật tạ lễ như Người thì vẫn mặc đồ Ehrom và ra lệnh cho những ai không dất theo con vật giết tế thì hót tóc sau khi Tawwaaf và Sa-y xong, rồi được phép thay đồ và hoàn toàn trở lại trạng thái bình thường, việc làm đó được gọi là Umroh cho dù người đó đã định tâm làm Umroh hoặc làm Haj. Sau đó Người nói:

قَالَ ﷺ: ((لَوْ اسْتَقْبَلْتُ مِنْ أَمْرِي مَا اسْتَدْبَرْتُ مَا سَقْتُ الْهَدْيَ وَلَجَعَلْتُهَا عُمْرَةً وَلَا حَلَلْتُ))

“Nếu như trước kia Ta có suy nghĩ như bây giờ là Ta đã không có dất theo con vật tế dâu và Ta đã đổi Haj này thành Umroh rồi trở thành tự do trở lại.” Vì vậy, sau khi nghe Người nói, những người không dất theo con vật tế đều thay đồ sau khi Tawwaaf và sa-y xong.

Vào ngày Al-Tarwiyah tức ngày mùng tám Zul Hajah (tháng 12), Người đi thẳng đến Mina. Đối với những người đã thay đồ trước đó cũng mặc đồ Ehrom và định làm Haj trở lại rồi cùng Rosul ﷺ đến Mina. Ở Mina, Người hành lễ năm lần bắt buộc: Zuhr, O'sr, Mụ-rip, Isha và Fajr, lễ Solah nào có bốn Rak-at thì Người rút ngắn lại thành hai Rak-at còn các lễ Solah khác giữa nguyên và mỗi lễ Solah hành lễ trong giờ của nó. Sau khi mặt trời vừa mọc vào sáng mùng chín, Người bắt đầu rời Mina để đi đến Arafah. Khi Người đến Namiroh (ở Arafat), những vị bạn hữu của Người đã dựng cho Người một căn lều nên Người dừng chân ở đó cho đến khi mặt trời vừa ngả bóng thì Người leo lên con Qoswá đi đến thung lũng Uronah, tại đó đã có vô số người tụ tập chờ đợi, vẫn ngồi trên con Qoswá Người đọc bài giảng thuyết đã ghi vào lịch sử con người. Sau khi nhận danh ca ngợi và tạ ơn Allah, Người nói lên câu thừa nhận tôn thờ ở Allah Duy Nhất và lời cảnh giác con người hãy kính sợ Allah và luôn cảnh giác về sự hành đạo. Người nói:

قَالَ ﷺ: ((أَيُّهَا النَّاسُ! اسْمَعُوا قَوْلِي، فَإِنِّي لَا أُدْرِي لَعَلِّي لَا أَلْقَاكُمْ بَعْدَ عَامِي هَذَا بِهَذَا الْمَوْقِفِ أَبَدًا، إِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ حَرَامٌ عَلَيْكُمْ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا، فِي بَلَدِكُمْ

هَذَا. أَلَا كُلُّ شَيْءٍ مِنْ أَمْرِ الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ تَحْتَ قَدَمِي، وَدِمَاءُ الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعَةٌ، وَإِنَّ أَوَّلَ دَمٍ أَضَعُ مِنْ دِمَائِنَا دَمُ ابْنِ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ - كَانَ مُسْتَرْضِعًا فِي بَنِي سَعْدِ فَقَتَلْتُهُ هُدَيْلٌ - وَرَبَا الْجَاهِلِيَّةِ مَوْضُوعٌ وَأَوَّلُ رَبًّا أَضَعُ رَبَانَا رَبَا عَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، فَإِنَّهُ مَوْضُوعٌ كُلُّهُ. فَاتَّقُوا اللَّهَ فِي النَّسَاءِ فَإِنَّكُمْ أَخَذْتُمُوهُنَّ بِأَمَانِ اللَّهِ وَاسْتَحْلَلْتُمْ فُرُوجَهُنَّ بِكَلِمَةِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَلَيْهِنَّ أَنْ لَا يُوطِئَنَّ فُرُشَكُمْ أَحَدًا تَكْرَهُونَهُ. فَإِنْ فَعَلْنَ ذَلِكَ فَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبْرِحٍ وَلَهُنَّ عَلَيْكُمْ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ، وَقَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ مَا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ إِنْ اعْتَصَمْتُمْ بِهِ كِتَابَ اللَّهِ. وَأَنْتُمْ تُسْأَلُونَ عَنِّي فَمَا أَنْتُمْ قَائِلُونَ))

"Hỡi quần chúng! Hãy lắng nghe Ta nói đây, có lẽ năm tới đây Ta không còn gặp được các người nữa trong thời gian và hoàn cảnh như thế này. Chắc chắn rằng, máu mủ (sinh mạng), tài sản và danh dự của các người đều coi là cấm (Haram không được ai xâm phạm) như ngày cấm hôm nay, tháng trọng đại và nơi thiêng liêng này. Tất cả mọi điều thuộc về thời tiền Islam (Jahilyah) đều là phù phiếm bị chôn vùi dưới đôi bàn chân Ta ngày hôm nay. Những cuộc đổ máu xưa kia không còn nữa, cuộc đổ máu đầu tiên chảy ra là máu của con ông Ro-bi-a'h bin Al-Harith - nguyên nhân là con ông Ro-bi-a'h được nuôi vú ở bộ tộc Sađu và bị ông Huzail giết nên từ đó mới xảy ra hận thù, cứ trả thù nhau mãi mà không chấm dứt - Tất cả những việc cho vay ăn lãi của thời xưa đều bị cấm. Người đưa ra cách cho vay ăn lãi đầu tiên là Al-Abbaas bin Al-Muttolib, sự bất công đó đều bị chôn vùi tại đây. Các người hãy cảnh giác mà sợ Allah khi đối xử với phụ nữ bởi các người đã giữ gìn (cưới) họ với sự trung thành nơi Allah và đã ăn ở hợp pháp cùng họ với nhân danh của Allah. Đối với phụ nữ, không được mời khách lạ đến nhà mà người chồng không ưa thích. Nếu người vợ ngoan cố làm như vậy, các người có thể trừng trị họ bằng cách đánh nhẹ tay chứ không được gây thương tích. Đối với người chồng phải lo chu toàn cho vợ con về tinh thần lẫn vật chất trong khả năng cho phép. Ta đã để lại gia tài quý báu cho các người, nếu các người gìn giữ nó thật chặt chẽ thì sẽ không bao giờ lầm lạc: đó là Thiên Kinh Qur'an. Ngày Sau khi các người được hỏi về Ta, các người sẽ trả lời như thế nào?"

Họ đồng trả lời: "Chúng tôi xin xác nhận là Người đã truyền giảng, đã làm tròn nhiệm vụ và đã khuyên răn chúng tôi."

Rosul ﷺ trả lời họ bằng cách chỉ ngón tay trở lên trời rồi chỉ nghiêng về mọi người và nói:

قَالَ ﷺ: ((اللَّهُمَّ اشْهَدْ، اللَّهُمَّ اشْهَدْ، اللَّهُمَّ اشْهَدْ))

"Xin Allah làm chứng cho, Xin Allah làm chứng cho, xin Allah làm chứng cho."

Bài Khutbah (bài thuyết giảng) này hàm chứa nhiều ý nghĩa cao quý khác nữa. Khi Người vừa mới nói xong thì Allah truyền xuống câu kinh:

قَالَ تَعَالَى: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ المائدة: ٣

﴿Ngày nay, TA đã hoàn thiện tôn giáo của các người cho các người và hoàn tất ân huệ của TA cho các người và TA chỉ thỏa mãn Islam là tôn giáo cho các

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

ngươi ﴿Al-Ma-i-dah: 3 (chương 5). Đó là ngày đại hồng phúc, vui vẻ, hạnh phúc và tạ ơn Allah.

Sau bài Khutbah, Bilaal cất tiếng gọi báo đến giờ hành lễ Solah Zuhr, Rosul ﷺ đứng làm Imam dẫn hành lễ Solah Zuhr hai Rak-at rồi đến Solah O'sr hai Rak-at trong giờ của Zuhr nghĩa là Jam-ul Taqdim (hành lễ gộp chung vào trước giờ). Sau đó, Người không hành lễ gì thêm nữa giữa hai lễ Solah cũng như sau hai lễ Solah. Xong buổi lễ Solah Người lên lưng con lạc đà đi đến nơi có tảng đá to, mặt hướng về Ka'bah mà cầu nguyện cho đến lúc mặt trời lặn bóng. Khi màu hồng đỏ của nó vừa khuất được một ít thì Người lên đường đến Muzdalifah, tại Muzdalifah Người hành lễ Solah Mụ-rip và Isha bằng một lần Azan và hai lần Iqomah. Giữa hai lần hành lễ đó, Người không tụng niệm hay tán dương gì cả, xong buổi lễ Người nằm nghỉ cho đến gần sáng. Vừa vào giờ Fajr Người lập tức hành lễ Solah rồi đi đến Ma'sha-rul Harom, hướng mặt về Ka'bah mà cầu nguyện cho đến khi mặt trời gần ló dạng.

Lúc này, Người rời Muzdalifah trước khi mặt trời mọc tiến thẳng đến cột trụ lớn nhất (Jamrotul A'qobah) ở Mina mà ném bảy viên đá, mỗi viên đá khi ném Người đều nói Allahu Akbar. Trước đó, Người không ngớt đọc lời Talbiyah (Labbaikolloh: trả lời việc kêu gọi hành hương) sau khi ném đá xong là Rosul ﷺ chấm dứt lời Talbiyah và nói:

قَالَ ﷺ: ((خُذُوا عَنِّي مَنَاسِكَكُمْ فَلَعَلِّي لَا أَحِجُّ بَعْدَ عَامِي هَذَا))

“Mọi người hãy tiếp thu lấy cách thi hành Haj (hành hương) của Ta, có lẽ rằng năm tới Ta sẽ không làm Haj nữa.”

Sau đó, Người đi đến lều của Người Mina và tự tay cắt cổ sáu mươi ba con vật dâng hiến rồi giao lại cho Aly thay thế người cho đến con vật thứ một trăm, nghĩa là ba mươi bảy con còn lại. Người ra lệnh lấy mỗi con vật một ít thịt nấu chung một nồi, rồi Người ăn và dùng nước canh của nó.

Sau khi cắt cổ con vật xong, Người cho gọi thợ cạo đầu và ra lệnh cạo phân nửa đầu về bên phải, với số tóc cạo được Người phân chia cho mọi người, có người một sợi, người hai sợi. Sau đó Người ra lệnh cạo tiếp nửa đầu còn lại và đưa số tóc đó cho ông Abu Tolhah.

Cạo đầu xong, Người tắm rửa thay đồ, súc dầu thơm trước khi đi Tawwaaf. Kế tiếp Người lên con lạc đà mà đi thẳng về Makkah để Tawwaaf I-faa-dhoh nhưng không đi Sa-y (đi qua đi lại giữa hai núi) Al-Sofa và Al-Marwah. Tại Makkah Người hành lễ Zuhr rồi đi đến dòng tộc Abdul Muttolib, họ là những người phân phát nước Zamzam. Người nói:

قَالَ ﷺ: ((انزِعُوا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ! فَلَوْلَا أَنْ تَغْلِبَكُمْ النَّاسُ عَلَى سِقَايَتِكُمْ لَنَزَعْتُ مَعَكُمْ))

“Hồng phúc thay cho dòng tộc Abdul Muttolib! Nếu Ta không sợ làm cho mọi người hiểu lầm rằng việc phân phát nước Zamzam là một trong những nghi thức Haj là Ta đã dành phân phát nước với các người rồi.” Sau đó, Người múc nước Zamzam để uống.

(Ngụ ý Hadith là: sau khi hành lễ Solah xong Người muốn đứng ra phát nước Zamzam cho mọi người để được hưởng ân phước nhưng lại sợ mọi người tưởng rằng việc phân phát nước đó là nhiệm vụ của người làm Haj phải làm nên người không đứng ra phân phát mà chỉ tự múc nước để uống.)

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Người trở về ở lại tại Mina trong những ngày Al-Tash-reek đó là ngày 11, 12 và 13 của tháng Zul Hajah (tháng 12). Mỗi ngày, Người đi ném đá ở ba cột trụ sau khi mặt trời nghiêng bóng, bắt đầu từ trụ nhỏ, đến trụ trung và đến trụ lớn. Mỗi trụ đá Rosul ﷺ ném bảy viên đá, mỗi viên đá khi ném đều nói Allahu Akbar.

Rosul ﷺ đã đọc bài thuyết giảng vào ngày Al-Nahar (tức là ngày mùng mười) và vào giữa những ngày Al-Tashreek. Ngoài nội dung như những gì đã đọc ở Arafah ra, Người thêm những điều hữu ích cần thiết khác. Cũng nên nhắc lại trước khi Người đọc bài Khutbah (giảng thuyết thứ nhì) Allah đã truyền xuống chương Al-Nosr (chương số 110).

Vào ngày 13, ngày cuối cùng của những ngày Al-Tashreek đó là ngày thứ ba, Rosul ﷺ rời Mina. Sau khi ném đá xong, Người đi đến Al-Abtoh, tại đây hành lễ Solah Zuhr, O'sr, Mụ-rip và Isha, cũng tại đây Người ra lệnh cho bà A-y-shah cùng với anh (em) trai của bà là Abdur Rohmaan bin Abu Bakr đi đến Al-Tan-i'm để định tâm Umroh từ đó. Sau khi bà thi hành Umroh, bà trở về đoàn tụ với Rosul ﷺ tại đó vào lúc trời gần sáng lúc Rosul ﷺ đang ngủ. Sau khi A-y-shah đến Người ra lệnh lên đường đến Ka'bah để Tawwaaf Al Wađa (Tawwaaf từ biệt ngôi đền Ka'bah). Sau khi Tawwaaf xong Người hành lễ Solah Fajr rồi Người ra lệnh lên đường trở về Madinah bằng ngã dưới của Makkah. Khi về đến gần Madinah và nhận diện ra những đồi núi nằm ở ngoại ô Madinah, Người nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. أَيُّونَ،

تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، سَاجِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ))

“Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah duy nhất không có cộng tác với Ngài, mọi quyền lực, mọi lời ca ngợi đều là của Ngài và Ngài có khả năng trên tất cả mọi việc. Chúng tôi quay trở về sám hối với Allah, thành tâm tôn thờ Ngài, quỳ lạy phủ phục Ngài và vì Thượng Đế của chúng tôi, chúng tôi ca tụng, tán dương. Lời giao ước của Allah giúp đỡ bày tỏ của Ngài là sự thật và duy chỉ Ngài đã hủy diệt phe đảng (chống đối).”

۳۶.۱ - بعث أسامة بن زيد:

36.1- Gửi U-saa-mah bin Zaid:

Từ khi trở về Madinah, Người dùng hầu hết những thời giờ còn lại để tụng niệm, khen ngợi và tạ ơn Allah Đấng Cao Cả đã ban sự thành công vì có vô số người theo Islam. Sự thành công lớn lao trong vòng hai mươi ba năm gây dựng đạo pháp, không bút mực nào kể cho xiết và cũng trong thời gian này, Người cũng tiếp đón vài phái đoàn khác đến gặp Người và hạ lệnh cho U-saa-mah bin Zaid với bảy trăm binh lính đi đến vùng Al-Balqo và Al-Daa-rum ở Palestine nhưng khi đoàn quân rời Madinah đi đến Al-Jarf cách Madinah ba dặm (khoảng 4,8 km) thì nhận được tin Rosul ﷺ lâm bệnh nặng nên họ đóng quân ở đó mà chờ tình hình. Cho đến khi Rosul ﷺ qua đời, với đoàn quân này là đoàn quân đầu tiên mà Abu Bakr Al-Siddeeq ؓ hạ lệnh xuất binh sau khi lên làm thủ lĩnh Islam.

Chương XXXVII

إلى الرفيق الأعلى

TRỞ VỀ VỚI ĐẰNG CAO CẢ

۳۷.۱- معالم التوديع:

37.1- Những dấu hiệu từ biệt:

Sau khi Rosul ﷺ đã hoàn thành nhiệm vụ truyền bá cao cả và hoàn tất những lời giáo huấn, hướng dẫn, diu dắt, chỉ thị, cảnh báo, khuyên răn, những dấu hiệu về lời nói và hành động của Người liên quan đến việc từ biệt cuộc đời bắt đầu hiện ra.

Vào tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 10 theo niên lịch Hijry, Rosul ﷺ đã làm Étikaaf (vào Masjid mà hành đạo, không liên hệ với những gì bên ngoài) đến hai mươi ngày. Trong thời gian này, thiên thần Jibreel عليه السلام hiện xuống và cùng Rosul ﷺ ôn và đọc lại hai lần toàn bộ quyển thiên kinh Qur'an. Sau đó, Người đã nói với con gái Fatimah yêu dấu của Người:

قَالَ ﷺ: ((لَا أَرَى ذَلِكَ إِلَّا اقْتِرَابَ أَجَلِي))

“Cha thấy đây là hiện tượng đang gần đến ngày chót của cha.” Người từ giả ông Mu-a'z bin Jabal khi gọi ông đi Yemen với lời khuyên như ông ta rằng:

قَالَ ﷺ: ((يَا مُعَاذُ! إِنَّكَ عَسَى أَنْ لَا تَلْقَانِي بَعْدَ عَامِي هَذَا، وَلَعَلَّكَ أَنْ تَمُرَّ بِمَسْجِدِي هَذَا وَقَبْرِي))

“Hỡi Mu-a'z! Có lẽ ông sẽ không còn gặp Ta nữa sau năm này nữa đâu, có thể là khi ông đi ngang qua Masjid này của Ta (lần nữa) chỉ còn gặp mộ Ta không chùng.” Khi nghe qua lời này, ông Mu-a'z đã khóc đến rung cả người để từ biệt Rosul ﷺ.

Trong thời gian làm Haj wada (hành hương từ biệt), Người thường nhắc câu:

قَالَ ﷺ: ((لَعَلِّي لَا أَلْقَاكُمْ بَعْدَ عَامِي هَذَا، وَلَعَلِّي لَا أَحْجُبُ بَعْدَ عَامِي هَذَا))

“Có lẽ năm tới đây Ta không còn gặp được các người nữa trong thời gian và hoàn cảnh như thế này và có lẽ rằng năm tới Ta sẽ không làm Haj nữa.”

Và cũng trong thời gian này, Allah đã truyền xuống dòng kinh thông báo sứ mạng của Người đã hoàn tất và chỉ chọn Islam làm tôn giáo cho nhân loại:

قَالَ تَعَالَى: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَارْتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ المائدة: ۳

﴿Ngày nay, TA đã hoàn thiện tôn giáo của các người cho các người và hoàn tất ân huệ của TA cho các người và TA chỉ thỏa mãn Islam là tôn giáo cho các người﴾ Al-Ma-i-dah: 3 (chương 5). Bên cạnh đó Allah cũng mặc khải xuống chương Al-Nosr hầu thông báo là Rosul ﷺ đã hoàn tất sứ mạng cao cả ở trần gian này, vì vậy cuộc hành hương đó gọi là Haj Wada nghĩa là hành hương từ biệt quần chúng để trở về với Đấng Vinh Quang Cao Cả.

Vào những ngày đầu của tháng Sofar (tháng 11) năm 11 theo niên lịch Hijry, Rosul ﷺ đến núi Uhud. Đến đây Người cầu nguyện cho những tử sĩ đã hi sinh ở đó

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

giống như lời từ biệt người sống lẫn người đã chết, rồi Người bước lên bục giảng và nói:

قَالَ ﷺ: ((أَنَا فَرَطٌ لَكُمْ، وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ، وَإِنِّي وَاللَّهِ لَأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِي الْآنَ، وَإِنِّي أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ خَزَائِنِ الْأَرْضِ - أَوْ مَفَاتِيحِ الْأَرْضِ - وَإِنِّي وَاللَّهِ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِي، وَلَكِنْ أَخَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنَافَسُوا فِيهَا))

“Ta sẽ ra đi trước các người và Ta sẽ là nhân chứng cho các người. Quả thật, có Allah làm chứng rằng Ta đang nhìn vào Hawdh (giếng nước) của Ta (trong ngày tận thế) ngay bây giờ và Ta đã được ban cho chìa khóa các kho tàng của trần gian – hoặc chìa khóa của thế gian – Và chắc chắn rằng, Ta không sợ các người sẽ phạm tội Shirk (tội thờ đa thần) sau khi Ta mất nhưng Ta sợ các người tranh quyền đoạt lợi nhau ở trần gian.”

Vào cuối tháng Sofar (tháng 2), Người có đến nghĩa trang Al-Ghorqod giữa đêm khuya và cầu xin Allah tha thứ cho những người đã qua đời và đang yên nghỉ trong đó và nói:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّا بِكُمْ لَاحِقُونَ))

“Ta sẽ nói gót các người.”

٣٧.٢ - بداية المرض:

37.2- Con bệnh bắt đầu.

Vào thứ hai cuối cùng của tháng Sofar (tháng 2), Rosul ﷺ trở về nhà sau khi tham dự một đám tang tại nghĩa trang nghĩa địa, bà A-y-shah (mẹ của những người tin tưởng) nói: “*Khi Người trở về từ nghĩa trang, tôi cảm thấy đau đầu nên tôi nói: Ôi cái đầu của em đau quá!*” Nghe vậy Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((بَلْ أَنَا يَا عَائِشَةُ وَرَأْسَاة))

“Thề có Allah chứng giám, Ta đau đầu quá, hỡi A-y-shah!”

Rồi từ đó con bệnh mỗi ngày mỗi trầm trọng, nhưng Người không quên trách nhiệm của người chồng rằng mỗi ngày chuyển đến nhà một bà vợ. Một hôm tại nhà bà Maymunah, Người hỏi:

قَالَ ﷺ: ((أَيْنَ أَنَا غَدًا؟ أَيْنَ أَنَا غَدًا؟))

“Ngày mai Ta sẽ tới nhà ai? Ngày mai Ta sẽ tới nhà ai?” Ý của Người muốn đến nhà bà A-y-shah để bà chăm sóc, những người vợ của Người hiểu ý nên tất cả đều chấp nhận để cho Người đến dưỡng bệnh ở nơi Người muốn. Thế là Al-Fodhl bin Abbaas và Aly bin Abi Tolib dìu Người bước đi từng bước nặng nề đến nhà của A-y-shah.

٣٧.٣ - عهده ووصيته:

37.3- Lời khuyên và di huấn của Rosul ﷺ:

Bà A-y-shah thuật lại: “*Khi Người vừa đến nhà tôi thì con đau trở nên mạnh hơn và Người nói:*

قَالَ ﷺ: ((هَرَيْقُوا عَلَيَّ مِنْ سَعِ قَرَبٍ لَمْ تُحَلَّلْ أَوْ كَيْتُهُنَّ لَعَلِّي أَعْهَدُ إِلَى النَّاسِ))

“Hãy xối lên Người Ta bảy chai nước để Ta được dễ chịu hơn bởi cái nóng quá độ trong Người và Ta có đôi lời nhắn nhủ mọi người.” Sau đó, chúng tôi đỡ Người ngồi dậy kê bên chậu nước của bà Hafsoh vợ của Người rồi chúng tôi đỡ lên Người Rosul ﷺ bảy chai nước như người ra lệnh, thấy con nóng dụi đi Người ra lệnh cho dừng. Sau đó Người bước ra ngoài dẫn lễ Solah và nói chuyện với họ, trong những lời nói đó gồm:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ إِنِّي أَنهَاكُمُ عَنْ ذَلِكَ))

“Những thế hệ trước các người, họ đã tạo dựng những ngôi mộ của sứ giả và những vị hiền nhân của họ thành Masjid. Các Người đừng bao giờ tạo những ngôi mộ thành Masjid, Ta cấm các người làm như vậy.”

Người nói tiếp:

قَالَ ﷺ: ((لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ))

“Allah nguyền rủa những người Do Thái và Thiên Chúa giáo đã tạo dựng ngôi mộ của những sứ giả của họ thành Masjid.”

Người tiếp:

قَالَ ﷺ: ((لَا تَتَّخِذُوا قَبْرِي وَتَنَا يُعْبَدُ))

“Cấm các người biến ngôi mộ của Ta thành bụt tượng rồi thờ cúng.”

Sau đó, Người khuyên nhủ những người Al-Ansaar với những điều tốt lành, rồi nói:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ عَبْدًا خَيْرَهُ اللَّهُ بَيْنَ أَنْ يُؤْتِيَهُ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا وَبَيْنَ مَا عِنْدَهُ فَاخْتَارَ مَا عِنْدَهُ))

“Có một nô lệ, Allah cho y lựa chọn hai điều: ban cho họ mọi điều tốt đẹp nhất ở trần gian (gồm phú quý và công danh) hoặc chọn lấy những gì có ở nơi Ngài. Bè tôi đó đã chọn lấy những gì ở nơi Ngài.” Abu Sa-I'd Al-Khudry kể lại: "Nghe xong Abu Bakr khóc và nói: Chúng tôi sẵn sàng đánh đổi cha mẹ chúng tôi để được Người, hỡi Rosul."

Những người có mặt nghe vậy nói: "Mọi người hãy nhìn ông ta kìa. Rosul ﷺ chỉ thông báo rằng: “Có một nô lệ, Allah cho y lựa chọn hai điều: ban cho họ mọi điều tốt đẹp nhất ở trần gian (gồm phú quý và công danh) hoặc chọn lấy những gì có ở nơi Ngài.” Vậy mà ông ta lại nói: "Chúng tôi sẵn sàng đánh đổi cha mẹ chúng tôi để được Người, hỡi Rosul." Bởi Abu Bakr hiểu được nô lệ đó chính là Rosul ﷺ.

Nghe được lời của Abu Bakr, Rosul ﷺ khen ngợi ông ta và hạ lệnh đóng tất cả các cửa dành riêng cho mỗi người đi vào ngoại trừ cánh cửa của Abu Bakr. Sự việc xảy ra vào thứ tư.

Qua ngày hôm sau thứ năm, cơn bệnh của Người lại tăng thêm, thấy vậy Người nói:

قَالَ ﷺ: ((هَلُمُّوا أَكْتُبْ لَكُمْ كِتَابًا لَنْ تَضَلُّوا بَعْدَهُ))

“Mọi người hãy đến đây! Ta sẽ viết cho các người một quyển sách rồi các người sẽ không bị lầm lạc về sau.”

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Lúc đó ông U'mar bin Al-Khottob ﷺ lên tiếng: “Người đã quá mệt vì cơn bệnh rồi. Các người đã có kinh Qur'an bên cạnh, bấy nhiêu cũng đủ rồi.” Thế là mọi người tranh cãi nhau người muốn người không, gây ồn ào làm Rosul ﷺ lên tiếng:

قَالَ ﷺ: ((فُومُوا عَنِّي))

“Các người hãy ra đi (để ta nghỉ ngơi).”

Cũng vào ngày đó, Người ra lệnh cho trục xuất tất cả Do Thái, Thiên Chúa giáo và những kẻ đa thần ra khỏi bán đảo Arab ngoại trừ những sứ giả của họ đến để bàn giao công việc. Sau đó, người nhấn mạnh về việc hành lễ và những gì thuộc quyền sở hữu của mọi người gồm cả nô lệ nữ, Người nói tiếp:

قَالَ ﷺ: ((تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّتِي))

“Ta để lại cho các người hai điều. Nếu các người bám chặt lấy sẽ không bao giờ lạc lối, đó là Thiên Kinh Qur'an và Sunnah của Ta.”

٣٧.٤ - استخلاف أبي بكر رضي الله عنه على الصلاة:

37.4- Abu Bakr kế vị làm Imam hướng dẫn hành lễ Solah:

Dù bệnh càng ngày càng nặng nhưng Rosul ﷺ vẫn cố gắng làm Imam cho những buổi Solah tập thể trong Masjid. Vào một buổi Solah Isha của ngày thứ năm, sau khi tắm trong chậu nước để nhẹ bớt đi cơn nóng trong người và để hành lễ Solah nhưng khi vừa đứng dậy thì Rosul ﷺ bị ngất xỉu. Khi tỉnh lại Rosul ﷺ tắm lần thứ hai và vừa định đứng dậy hành lễ Solah thì lại ngất xỉu tiếp. Khi tỉnh lại Rosul ﷺ tắm lần thứ ba và vừa định đứng dậy hành lễ Solah thì lại tiếp tục ngất xỉu. Đến lần này tỉnh lại Rosul ﷺ không có ý định làm Imam dẫn lễ Solah mà ra lệnh cho Abu Bakr ﷺ hướng dẫn hành lễ. Kể từ đó, ông Abu Bakr ﷺ thay thế Rosul ﷺ làm Imam để hướng dẫn hành lễ và tổng cộng buổi lễ do Abu Bakr làm Imam là mười bảy buổi.

Rồi vào ngày thứ bảy hoặc chủ nhật, Rosul ﷺ cảm thấy bớt nóng và nhẹ nhàng nên Người bước ra khỏi nhà để hành lễ Solah Zuhr với mọi người do hai người đàn ông dìu hai bên. Trong buổi lễ hôm đó Abu Bakr ﷺ vẫn là người hướng dẫn, Rosul ﷺ được dìu đến ngai phía bên trái Abu Bakr ﷺ. Lúc này Abu Bakr không làm Imam dẫn lễ nữa mà làm theo Rosul ﷺ còn mọi người thì làm theo Abu Bakr.

٣٧.٥ - تصدقه بما لديه:

37.5- Bô thí những gì Rosul ﷺ có.

Cũng trong ngày chủ nhật, Rosul ﷺ đã trả tự do các cậu bé thuộc quyền sở hữu của Người. Người cũng bố thí bảy Dinar (7 đồng tiền vàng) mà Người có. Quân trang (đao kiếm) của Người thì tặng cho người Muslim. Đêm đó, bà A-y-shah ﷺ mang cây đèn đến nhà một người phụ nữ và nói: "Cô hãy đổ vào cái đèn ít dầu để thấp", còn áo giáp của Người thì tạm ở trong tay một người Do Thái bởi Rosul ﷺ đã thiếu y ba mươi Sô (khoảng 72 kg) lúa mì nên giao áo cho y giữ làm niềm tin.

37.6- Ngày cuối cùng của Rosul ﷺ trên thế gian:

Vào sáng sớm thứ hai tại nhà bà A-y-shah ﷺ, ông Abu Bakr ﷺ làm Imam hướng dẫn buổi lễ như thường lệ. Rosul ﷺ không ra được nên vén màn cửa sổ để nhìn và mỉm cười những người đang chuẩn bị hành lễ. Ông Abu Bakr ﷺ tưởng đâu Rosul ﷺ muốn ra hành lễ chung nên chờ đợi sự hiệu lệnh của Người. Những người Muslim có mặt rất vui mừng tưởng đâu Rosul ﷺ sẽ ra hành lễ Solah chung với họ. Nhưng không, Rosul ﷺ đưa tay ra lệnh cho ông Abu Bakr ﷺ hãy hành lễ đi rồi Người che kín màn lại và trở vào giường.

Cùng ngày đó hoặc trong tuần lễ đó (không rõ), Rosul ﷺ cho người gọi Fatimah con gái cưng của Người đến và thủ thi bên tai bà, Rosul ﷺ nói lần thứ nhất thì Fatimah òa khóc và Người tiếp nói lần thứ hai thì Fatimah lại cười, thấy vậy A-y-shah ﷺ hỏi thì Fatimah không nói. Đến lúc Rosul ﷺ từ thế, Fatimah mới kể rằng bà khóc vì Người nói là Người sẽ ra đi trong cơn bệnh này còn cười là vì Người nói chính Fatimah là người thân đầu tiên trong gia đình noi bước theo Người và Rosul ﷺ cũng nói thêm rằng: Fatimah là phụ nữ nắm quyền tất cả phụ nữ trên thế gian.

Fatimah thấy cơn bệnh của Rosul ﷺ càng lúc càng nặng hơn, cơn sốt thật nóng, bà hoảng hốt, thốt lên: “Sao cha của tôi đến nông nổi này?” Nhưng Rosul ﷺ an ủi:

قَالَ ﷺ: ((لَيْسَ عَلَيَّ كَرْبٌ بَعْدَ الْيَوْمِ))

“Sau ngày hôm nay, cha của con sẽ không sao nữa.” Rồi Người cho gọi đưa hai cháu ngoại là Hasan và Husain đến để Người vui đùa và hôn hai cháu. Kế tiếp, Người gọi tất cả những người vợ của Người ngồi chung quanh để nghe Người nhắn nhủ và khuyên răn.

Cơn sốt cũng như cơn đau càng tăng thêm làm cho Người thấy khó chịu, nhất là chất độc mà Người ăn phải trong trận Khoibar đã thấm vào xương máu của Người nên nó càng hành hạ thêm. Khi cơn đau đến với Người, Người lấy khăn che mặt lại cho đến khi dịu đi thì gỡ nó ra. Ngay trong cơn đau đó Rosul ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ - يُحَدِّثُونَ مَا صَنَعُوا - لَا يَبْقَيْنَ دِينَانِ بِأَرْضِ الْعَرَبِ))

“Allah nguyền rủa những người Do Thái và Thiên Chúa giáo đã tạo dựng ngôi mộ của những sứ giả của họ thành Masjid – Người rằng đe mọi người về hành động của chúng – không được phép cho hai tôn giáo cùng tồn tại trên vùng đất Arab.”

Và lời khuyên cuối cùng mà Rosul ﷺ lập lại rất nhiều lần:

قَالَ ﷺ: ((الصَّلَاةُ، الصَّلَاةُ، وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ))

“Lễ Solah, lễ Solah và những gì thuộc quyền hạn trong tay các người (gồm có nô lệ nữ).” Đó là những lời di chúc vàng ngọc cuối cùng của Rosul ﷺ nhắc nhở cộng đồng Islam.

37.7- Sự hấp hối và giả từ cõi trần:

Giờ khắc cuối cùng đang đến, Người cảm thấy rất mệt. Thấy vậy, bà A-y-shah   ôm đầu Nabi   đặt sát lên ngực và cô bà.

Khi đó, Abdur Rohmaan anh (em) trai của A-y-shah đến với cây Siwak (một loại nhánh cây dùng để chà răng) trên tay. Nabi   nhìn cây Siwaak nên A-y-shah   hiểu được ý chồng, bà hỏi thì Rosul   ra dấu đồng ý. Bà A-y-shah   hỏi Abdur Rohmaan cây siwak đó, bà lấy cây Siwaak cắn cho nhuyễn và mềm rồi đưa cho Nabi  , Người cầm lấy cây Siwaak chà răng như không có gì xảy ra, ngay bên cạnh Rosul   có thau nước để sẵn Người nhúng tay vào rồi lau mặt và nói:

قَالَ  : ((لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، إِنَّ لِلْمَوْتِ سَكْرَاتٍ))

“Không có Thượng Đế nào xứng đáng được thờ phụng mà chỉ có Allah, quả thực cái chết rất đau đớn.”

Người đưa tay hoặc ngón tay lên trời rồi nhìn lên trần nhà, miệng lấp bắp. Bà A-y-shah   thấy vậy cúi đầu xuống để tai ngang miệng của Người và nghe Người nói:

((مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ   اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ الْأَعْلَى، اللَّهُمَّ الرَّفِيقِ الْأَعْلَى))

“Cùng với những người được Allah ban cho ân sủng trong số các vị Nabi, những vị chân thật, những vị tử vì đạo và những vị hiền nhân.   Thừa Allah! Cầu xin Ngài hãy dung thứ, thương yêu bề tôi và hãy cho bề tôi gia nhập vào nhóm người có địa vị cao nhất ở thiên đàng, thừa Allah địa vị cao nhất của thiên đàng.”

Người nhắc lại lời cuối cùng ba lần, dứt lời thì linh hồn của Người rời khỏi xác, tay Người xuôi xuống. Rosul   đã trở về trình diện với Đấng Tối Cao vào lúc ánh nắng nhẹ của mặt trời bắt đầu của thứ hai ngày mười hai tháng Robiul Awwal (tháng 3) năm thứ 11 theo niên lịch Hijry, hưởng thọ 63 tuổi. Quả thật, tất cả đều thuộc về Allah và tất cả sẽ phải quay trở về với Ngài.

37.8- Sự kinh ngạc của tập thể Sahabah và tư thế Abu Bakr:

Tin Rosul   từ thế được loan truyền nhanh chóng trong hàng ngũ các vị Sahabah. Khi họ nhận được tin xấu này, thế gian như đen tối trước mặt họ, dường như họ không đi đứng hoặc nói năng gì được. Tất cả đều im lặng, cả bầu trời như đứng lại và sụp đổ trước mắt họ vì mới ngày nào họ đã đón tiếp và cảm thấy vui mừng nhất trong đời khi Rosul   đặt chân đến Madinah. Ngày vinh quang, vui mừng đó như tồn tại mãi trong họ và họ không nghĩ rằng Rosul   lại vĩnh biệt ra đi sớm như vậy. Ngày hôm nay là một ngày buồn bã nhất trong đời họ, giống như mặt hãy còn ngủ hay sao mà chỉ thấy trước mặt toàn là màu đen sẫm, không một ai cầm được nước mắt, xúc động đến bủn rủn tay chân, có người đã mất đi lí trí của họ vì sự ra đi

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

đột ngột của vị sứ giả mến thương mà họ không muốn rời xa, nhưng thực tế vẫn là thực tế và không một ai thoát khỏi được con đường của Allah đã định.

Khi nghe tin đó, chính ông U'mar bin Al-Khottob ﷺ không tin nên ông đứng lên trong Masjid và nói với quần chúng: “Rosul ﷺ không từ thế, Người chỉ từ thế khi nào Allah cho Người dẹp hết những kẻ nguy hiểm.” Rồi ông cảnh cáo sẽ giết những ai nói Rosul ﷺ từ thế. Những vị Sahabah đang tụ tập xung quanh ông ở Masjid đều kinh ngạc và bối rối.

Trong lúc Rosul ﷺ nằm bệnh, Abu Bakr ﷺ luôn sát cánh bên Người không rời một bước cho đến sáng hôm Rosul ﷺ lâm chung, Người tỏ vẻ khỏe hơn nhiều nên Abu Bakr xin phép về thăm nhà ở ngoại ô Madinah. Khi nhận được hung tin Rosul ﷺ từ thế, ông liền leo lên lưng ngựa phóng một mạch vào Madinah đến thẳng Masjid rồi xuống ngựa đi vào Masjid không nói chuyện với một ai, cứ bước vào nhà A-y-shah thấy Rosul ﷺ đang nằm được đắp bởi áo khoát đất tiền (của Yemen), ông gỡ áo ra nhìn mặt Rosul ﷺ xong, ông hôn lên trán Người và khóc rồi nói: “Tôi thương Người hơn cả cha mẹ tôi nữa. Allah sẽ không cho Người chết hai lần trong đời đâu, cái chết thật sự mà Ngài đã định cho Người nay đã đến.”

Sau đó, Abu Bakr bước ra ngoài và nói: “Hỡi U'mar! Hãy ngồi xuống” nhưng ông U'mar không nghe. Ông Abu Bakr ﷺ bước đến bực thuyết giảng nhưng không bước lên mà chỉ đứng kể bên. Thấy vậy, mọi người có mặt bước đến xung quanh ông mà bỏ rơi ông U'mar một mình. Sau khi xác nhận chỉ có Allah Duy Nhất để tôn thờ và Muhammad là nô lệ và Sứ Giả của Allah, ông Abu Bakr ﷺ nói: “Những ai tôn thờ Muhammad thì nay Muhammad đã từ thế, còn những ai tôn thờ Allah thì Allah bất diệt không bao giờ chết”. Vì Allah có phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ﴾

Al عمران: ١٤٤

﴿Và Muhammad chỉ là một sứ giả, một Rosul, một Nabi mà thôi giống như bao sứ giả đã qua đời trước Người. Một khi Người chết hoặc bị giết thì các người sẽ quay gót bỏ chạy hay sao? Và ai quay gót bỏ chạy thì y sẽ không bao giờ làm cho Allah thiệt thòi gì cả. Ngược lại, Allah sẽ trọng thưởng những người biết ơn.﴾ Ali Imron: 144 (chương 3).

Ibnu Abbaas nói: “Xin Allah làm chứng, hầu như mọi người không một ai biết đến dòng thiên kinh này được truyền xuống cho đến khi ông Abu Bakr đọc lên, giống như họ chỉ mới nghe lần đầu, từ đó mọi người đều đọc theo câu kinh này.”

U'mar bin Al-Khottob ﷺ sau khi nghe qua, ông nói: “Xin Allah làm chứng, quả thật khi được nghe Abu Bakr đọc câu đó, tôi mới biết được đó là sự thật, tôi như bị điên, mắt đi sự tỉnh táo, cả người run lên đến cả đôi chân tôi đứng không vững mà ngã xuống đất và rồi tôi mới biết sự thật là Rosul ﷺ đã từ thế.”

37.9- Sự chọn lựa Abu Bakr ﷺ làm Kholifah (người lãnh đạo thay) Rosul ﷺ:

Vấn đề quan trọng nhất sau khi Rosul ﷺ từ thế là chọn người kế vị Rosul ﷺ để lãnh đạo quần chúng, lo việc đạo giáo và cai trị đất nước. Trong lúc đó, Aly bin Abi Tolib nhận thấy ông là người đáng được kế vị qua sự liên hệ gần gũi, mật thiết với Rosul ﷺ nên ông đã họp mặt với Al-Zubair và những người thuộc bộ tộc Hashim tại nhà bà Fatimah. Những người Al-Ansaar thì họp mặt tại vòm che mát của bộ tộc Saa-i'-dah để chọn người lãnh đạo của họ còn những người Muhajirin thì họp mặt bên cạnh ông Abu Bakr và ông U'mar.

Abu Bakr, U'mar cùng với Abu U'baidah Al-Jarah và những người Muhajirin đi đến vòm che mát của bộ tộc Saa-i'-dah để bàn luận giữa họ với nhóm Al-Ansaar. Lúc đó có sự đối đáp qua lại, những người Al-Ansaar thì kể lại những thành tích mà họ đã chấp nhận Islam, đã từng chia sẻ niềm vui, nỗi buồn với Rosul ﷺ và những người Muslim di cư đến... Nghe vậy, ông Abu Bakr ﷺ trả lời: *“Quả thật, những gì mà các vị đã nêu lên không sai một chút nào cả nhưng toàn thể Arab không ai biết được việc này ngoại trừ những người Arab Quraish sinh sống ở vùng này – tức không ai có thể kế vị ngoài những người xuất thân từ Quraish ra – họ mới là những người có thanh danh trong quần chúng Arab (người Arab mới nghe theo).”* Sau đó, ông cầm tay U'mar và tay U'baidah ﷺ và nói: *“Tôi hài lòng với hai người này để mọi người bầu chọn.”* Thấy vậy, người Al-Ansaar lên tiếng: *“Phải là một người trong chúng tôi và một người trong quý vị.”* Lời qua tiếng lại bắt đầu nổi lên, U'mar ﷺ sợ bị xáo trộn và chia rẽ nên ông nói với ông Abu Bakr ﷺ hãy đưa tay ông ra. Abu Bakr ﷺ đưa tay ra thì U'mar cầm tay ông Abu Bakr ﷺ xong đưa lên và tuyên bố: *“Tôi tuyên bố chấp nhận ông Abu Bakr là Kholifah kế vị Rosul ﷺ”*. Người Muhajirin và người Al-Ansaar có mặt ở đó cùng chấp nhận chọn ông Abu Bakr ﷺ.

37.10- Chuẩn bị đưa thi hài cao quý của Rosul ﷺ vào lòng đất.

Vào ngày thứ ba mọi người bắt đầu tắm cho thi hài của Rosul ﷺ nhưng không cởi áo, chăn của Người ra. Những người tắm cho Rosul ﷺ gồm có Al-Abbaas, Aly, hai người con của ông Al-Abbaas là Al-Fodhl và Qu-tham, Shaqron người hầu cho Rosul ﷺ, U-saa-mah bin Zaid và Aws bin Khawla. Trong lúc tắm, Al-Abbaas và hai đứa con trai của ông lật người của Nabi ﷺ, U-saa-mah và Shaqran thì xối nước, Aly ﷺ thì kì cọ thân xác còn ông Aws thì dựa thân của Rosul ﷺ vào ngực ông ta.

Thi hài của Rosul ﷺ được tắm ba lần nước pha với nước lá táo, nước được múc từ giếng của Sa'd bin Khu-thai-mah ở gần Quba, giếng được mang tên là Al-Gors mà trước kia Rosul ﷺ thường hay uống từ đó.

Họ liệm Rosul ﷺ bằng ba lớp vải không có áo cũng như khăn quấn đầu, chỉ gói trong khúc vải trải rộng ra rồi quấn toàn thân lại.

Trong khi những người khác lo việc tắm niệm cho Rosul ﷺ, ông Abu Talah lo đào huyệt ở ngay nơi Người từ trần. Huyệt được khoét một cái lỗ để đặt xác vào bên hông. Sau khi đào và tắm liệm xong, họ đặt xác Người trên giường ngủ bên cạnh cái

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

---

huyệt, cứ mười người đi vào hành lễ Solah cầu xin cho Người mà không có ai làm Imam. Mọi người tự túc hành lễ xong rồi đi ra, lớp người đầu tiên là gia quyến của Rosul ﷺ, đến người Al-Muhajirin, đến người Al-Ansaar, đến trẻ em, sau cùng là phụ nữ. Có sử ghi lại: phụ nữ trước và sau cùng là những trẻ em.

Cuộc hành lễ Solah kéo dài đến gần tối mới xong. Thân xác của Rosul ﷺ được đem vào lòng đất và chôn cất vào đầu hôm của đêm thứ tư của lịch Islam.

Chương XXXVIII

البيت النبوي

GIA QUYỀN CỦA ROSUL ﷺ

Cuộc đời của Rosul ﷺ có nhiều biến chuyển, Người có đến mười một hoặc mười hai người vợ nhưng chỉ còn lại chín người cho đến lúc Người từ thế. Trước đó, hai hoặc ba bà đã từ biệt trần gian trước Người. Sau đây, chúng tôi xin tóm lược sơ qua tiểu sử của những bà mẹ của những người tin tưởng:

۱- أم المؤمنين خديجة بنت خويلد رضي الله عنها:

1- Um Al-Mu'minin Khodijah bint Khuwailid ﷺ:

Như đã trình bày ở phần trước, Rosul ﷺ kết hôn với bà Khodijah lúc bà 40 tuổi, còn Rosul ﷺ thì mới có 25 tuổi. Bà Khodijah đã sinh cho Rosul ﷺ những đứa con ngoại trừ Ibrohim. Trong thời gian chung sống với bà, Rosul ﷺ không có cưới thêm người vợ nào khác.

Bà Khodijah mất tại Makkah vào tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 10 sau khi Người nhận lĩnh lời mặc khải. Bà được chôn tại nghĩa trang Al-Hujun Makkah, thọ 65 tuổi.

۲- أم المؤمنين سودة بنت زمعة رضي الله عنها:

2- Um Al-Mu'minin Sawdah bint Zam-a'h ﷺ:

Trước kia, bà Sawdah là vợ của con người chú (bác) bà tên là Sakron bin A'mr. Hai vợ chồng đã theo Islam vào thời gian đầu, cùng li hương đi tị nạn ở Habashah. Khi hai người trở về thì ông Sakron mất nên Rosul ﷺ mới cưới bà về làm vợ. Đó là vào tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ 10 sau khi nhận được lời mặc khải, lúc đó bà Khodijah mất được khoảng một tháng. Bà mất tại Madinah vào tháng Shawwaal (tháng 10) năm 54 của niên lịch Hijry.

۳- أم المؤمنين عائشة الصديقة بنت الصديق ﷺ:

3- Um Al-Mu'minin A-y-shah Al-Siddeeqoh bint Al-Siddeeq ﷺ:

Rosul ﷺ đã cưới bà A-y-shah vào tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ 11 sau khi nhận lời mặc khải, tức sau khi Người cưới bà Sawdah được một năm. Lúc cưới, bà A-y-shah mới được 6 tuổi nhưng Rosul ﷺ động phòng với bà vào tháng Shawwaal (tháng 10) sau khi li hương đến Madinah được chín tháng, lúc đó bà đã được 9 tuổi. Bà là người phụ nữ duy nhất còn trinh trong số các bà vợ của Rosul ﷺ. Bà là người phụ nữ thông minh, giàu kiến thức Islam nhất trong thế giới phụ nữ cộng đồng Islam. Bà A-y-shah mất vào ngày mười bảy tháng Romadon (tháng 9) năm 57 hoặc 58 theo niên lịch Hijry, được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

٤- أم المؤمنين حفصة بنت عمر بن الخطاب رضي الله عنها:

4- Um Al-Mu'minin Hafsoh bint U'mar bin Al-Khottob رضي الله عنها:

Trước kia, bà là vợ của ông Khonais bin Huzaafah Al-Sahmy. Ông chết vào khoảng giữa trận Badr và Uhud vì thương tích từ trận Badr còn lại. Sau khi ông Khonais từ trần và chấm dứt thời kì chờ đợi sau khi chồng mất, Rosul ﷺ cưới bà vào tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 3 Hijry. Bà mất tại Madinah cũng tháng Sha'baan (tháng 8) năm 45 Hijry, thọ 60 tuổi. Bà được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

٥- أم المؤمنين زينب بنت خزيمة الهلالية رضي الله عنها:

5- Um Al-Mu'minin Zainob bint Khuzaimah Al-Hilaaliyah رضي الله عنها:

Trước kia bà là vợ của ông U'baithah bin Al-Harith, ông đã hi sinh trong trận Badr. Rosul ﷺ đã cưới bà vào tháng Romadon (tháng 9) năm thứ 3 Hijry. Có sử ghi lại bà là vợ của ông Abdullah ibnu Jahsh đã hi sinh trong trận Uhud, sau đó Rosul ﷺ cưới bà vào năm thứ 4 Hijry. Vào thời tiền Islam, bà được tặng cho biệt danh là Ummul Ma-saa-kin (mẹ của những người nghèo) vì bà thường nấu ăn cho những người nghèo, người thiếu thốn để họ đến ăn. Bà mất vào cuối tháng Robiual Akhir (tháng 4) năm thứ 4 Hijry, sau khi Rosul ﷺ cưới bà được tám tháng có sử ghi là ba tháng. Chính Rosul ﷺ đã làm Imam hành lễ Solah cho bà và bà được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

٦- أم المؤمنين أم سلمة هند بنت أبي أمية رضي الله عنها:

6- Um Al-Mu'minin Salamah Hind bint Abi Umaiyah رضي الله عنها:

Bà là vợ của Abu Salamah, bà có nhiều con với ông Salamah, ông mất vào tháng Jamađul Akhir (tháng 4) năm thứ 4 Hijry, Rosul ﷺ cưới bà vào những đêm cuối của tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ 4 Hijry. Bà là một phụ nữ thông minh và hiền rộng. Bà mất vào năm 59 hoặc năm 62 Hijry, thọ 84 tuổi, bà được chôn ở nghĩa trang Al-Baké.

٧- أم المؤمنين زينب بنت جحش بن رئاب رضي الله عنها:

7- Um Al-Mu'minin Zainob bint Jahsh bin Ri-aab رضي الله عنها:

Bà là con gái của bà Amimah bint Abdul Muttolib, là con gái của cô Rosul ﷺ. Bà Zainob đã được gả cho ông Zaid bin Harithah nhưng hai người sống không có hạnh phúc với nhau. Trước kia, Zaid đã được Rosul ﷺ nhận về nhà nuôi nên lúc khởi đầu của Islam, Rosul ﷺ đã tuyên bố Zaid là con của Muhammad. Sau đó, Allah ra lệnh không được phép đổi tên cha ruột, dù là con nuôi nhưng vẫn phải giữ tên cha ruột, nên sau đó Rosul ﷺ đổi lại và gọi Zaid con ông Harithah. Sau này, hai người đưa đến sự li dị như câu chuyện đã được thuật ở phần trước.

Vào thời tiền Islam, những người Arab xưa kia cho rằng vợ của con nuôi sau khi li dị thì Haram không cho phép lấy cha nuôi. Họ so sánh như vợ của cha lấy con

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

ruột của mình. Nhưng chính Allah ở trên bảy tầng trời đã đại diện gã bà cho Rosul ﷺ nên nhằm chính đốn phong tục tập quán xưa của người Arab. Đó là vào tháng Zul Qo'dah (tháng 11) năm thứ 5 Hijry, có sử ghi là năm thứ 4 Hijry. Bà là một phụ nữ đạo hạnh, hành đạo không ngừng, nhất là sự bố thí của bà. Bà mất vào năm 20 theo niên lịch Hijry, thọ 53 tuổi. Bà là người vợ đầu tiên mất sau khi Rosul ﷺ từ thế, ông U'mar đã làm Imam hành lễ Solah cho bà và bà được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

۸- أم المؤمنين جويرية بنت الحارث سيد بني المصطلق ﷺ:

8- Um Al-Mu'minin Juwairiyah bint Al-Harith tộc trưởng của bộ tộc Al-Mustoliq ﷺ:

Cuộc tấn công vào bộ tộc Al-Mustoliq diễn ra vào tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 6 Hijry, có sử ghi là năm thứ 5 Hijry. Cuộc chiến đã đem lại thành công cho người Muslim. Họ đã tịch thu nhiều của cải và bắt được nhiều phụ nữ trong đó có bà Juwairiyah. Sau khi phân chia, bà thuộc về phần của ông Thabit bin Qois. Rosul ﷺ đã chuộc bà lại, thả tự do cho bà và xin cưới bà làm vợ. Thấy vậy, những người Muslim đã thả một trăm người thuộc bộ tộc Al-Mustoliq. Họ nói: “Chúng tôi đều là dâu, rể của Rosul ﷺ”. Do địa vị của bà mà hầu như sau đó toàn bộ tộc vào Islam. Bà đã đem lại rất nhiều hồng phúc về vang cho quần chúng của bà. Bà mất vào tháng Robiul Awwal (tháng 3) năm 56 hoặc 55 theo niên lịch Hijry, thọ 65 tuổi.

۹- أم المؤمنين أم حبيبة رملة بنت أبي سفيان ﷺ:

9- Um Al-Mu'minin Um Habibah Romlah bint Abi Sufyaan ﷺ:

Trước kia bà là vợ của ông U'baidillah bin Jahsh, sinh được con gái tên là Habibah nên bà được gọi là Um Habibah. Bà đã li hương cùng chồng đi Habashah. Khi đến đó, ông U'baidillah bỏ đạo để đi theo đạo Thiên Chúa giáo và mất trong tôn giáo đó nhưng bà thì vẫn một lòng kiên trì theo Islam. Khi Rosul ﷺ viết thư gửi vua Al-Na-jaa-shy bảo A'mr bin Umaiyah Al-Dhom-ry mang đi, trong thư Rosul ﷺ ra lệnh cho vua Al-Na-jaa-shy đại diện gã bà ta cho Người, vua thi hành theo lệnh và đã trả tiền cưới thay cho Rosul ﷺ là bốn trăm Dinar (400 đồng tiền vàng). Sau đó, vị vua gửi bà trở về quê quán cùng với ông Shu-roh-beel bin Hasanah. Rosul ﷺ động phòng với bà sau khi trở về từ trận Khoibar vào tháng Sofar (tháng 2) hoặc Robiul Awwal (tháng 3) năm thứ 7 theo niên lịch Hijry. Bà mất vào năm 42 hoặc 44 hoặc 45 niên lịch Hijry.

۱۰- أم المؤمنين صفية بن حيي بن أخطب رضي الله عنها:

10- Um Al-Mu'minin Sofiyah bint Huyai bin Akhtob ﷺ:

Bà là ái nữ của lãnh đạo bộ tộc Al-Nu-dhoir một trong những bộ lạc Do Thái, xuất thân từ con cháu Is-ro-il dòng Nabi Harun ﷺ. Trong cuộc chiến ở Khoibar, người Muslim đã chiến thắng bộ tộc này và chính Rosul ﷺ giữ bà cho riêng Người. Người kêu gọi bà vào Islam và bà chấp nhận. Rosul ﷺ cho bà được tự do và xin cưới bà làm vợ sau chiến thắng ở Khoibar năm thứ 7 theo niên lịch Hijry và động phòng

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

với bà tại làng gọi là Sad Al-Sohbá cách Khoibar khoảng 12 dặm (khoảng 19,2 km) trên đường trở về Madinah. Bà mất vào năm 50 niên lịch Hijry, có sử ghi là năm 52 và có sử ghi là năm 36 Hijry. Bà được chôn ở nghĩa trang Al-Baké.

١١- أم المؤمنين ميمونة بنت الحارث الهلالية رضي الله عنها:

11- Um Al-Mu'minin Maymunah bint Al-Harith Al-Hilaaliyah

ﷺ:

Bà là em gái của bà Um Al-Fodhl Lu-baa-bah Al-Kubro bint Al-Harith Al Hilaaliyah vợ của ông Al-Abbaas ﷺ. Rosul ﷺ cưới bà vào tháng Zul Qo'dah (tháng 11) năm thứ 7 niên lịch Hijry. Sau khi hoàn tất Umroh trả lại (sau Umroh Al-Hudaibiyah), Người đã động phòng với bà tại Sarf cách xa Makkah khoảng chín dặm (khoảng 14,4 km) và bà cũng từ trần tại nơi này vào năm 61 theo niên lịch Hijry, có sử ghi là năm 63 và có sử ghi là năm 38 Hijry, và được chôn tại nơi đó. Ngày nay, ngôi mộ của bà vẫn được biết đến.

Trên đây là mười một bà vợ của Rosul ﷺ được gọi là Um Al-Mu'minin (mẹ của những người tin tưởng) được cộng đồng Islam đồng thống nhất. Còn riêng bà Roi-haa-nah bint Zaid thì có hai ý kiến: có ý kiến cho rằng bà là vợ của Rosul ﷺ thuộc dòng tộc Al-Nu-dhoir là vợ của một người đàn ông dòng tộc Quroizoh. Trong trận chiến với bộ tộc Quroizoh, người Muslim đã chiến thắng thu được nhiều chiến lợi phẩm và tù binh trong đó có bà Roi-haa-nah, rồi bà được Rosul ﷺ chọn dành riêng cho Người. Sau đó, Rosul ﷺ thả tự do cho bà và cưới làm vợ vào tháng Al-Muharram (tháng giêng) năm thứ 6 Hijry nên bà cũng nằm trong hàng ngũ những người mẹ của những người tin tưởng. Có ý kiến thứ hai cho rằng Rosul ﷺ không thả tự do cho bà mà Người chỉ ăn ở với bà theo quyền sở hữu nô lệ (bởi Islam cho phép chủ nhân ăn ở với nô lệ nữ dưới quyền sở hữu). Bà mất sau khi Rosul ﷺ trở về từ Haj Wida (hành hương từ biệt) và được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

Ngoài ra Rosul ﷺ còn có thêm một nô lệ nữ khác do hoàng đế Al-Muqawqas dâng tặng. Đó là món quà họ gửi tặng Người sau khi nhận được thư mời vào Islam. Bà cũng thuộc dòng tộc vua chúa nên Rosul ﷺ nhận lấy bà làm vợ. Bà đã sinh cho Rosul ﷺ một người con trai tên là Ibrohim. Bà mất vào năm 16 Hijry, có sử ghi là vào tháng Al-Muharram (tháng giêng) năm 15 Hijry và được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

٣٨.١- أولاده ﷺ:

38.1- Những đứa con của Rosul ﷺ:

Như đã nói trên, tất cả những đứa con của Rosul ﷺ đều do bà Khodijah sinh ra ngoài trừ Ibrohim. Những đứa con của Người gồm:

١- القاسم:

1- Al-Qosim:

Đó là tên con trai trưởng của Rosul ﷺ. Qua tên đó mà người ta gọi Rosul ﷺ là Abu Qosim (Cha của Qasim). Cậu bé Qasim lớn lên, đến khi biết đi thì mất lúc khoảng 2 tuổi.

٢- زينب

2- Zaynab:

Là con gái lớn của Rosul ﷺ, bà đã gặp nhiều thử thách, Rosul ﷺ đã nói về bà:

قَالَ ﷺ: ((تِلْكَ أَفْضَلُ بَنَاتِي))

“Đó là con gái tốt lành nhất của Ta.” Bà sinh sau Al-Qosim, là vợ của Abu Al-O's bin Al-Robe', ông là con trai của người dì tên là Haa-lah bint Khuwailid. Bà có hai người con: một người con trai tên Aly và con gái tên là A-maa-mah. Cô con gái này là đứa cháu mà Rosul ﷺ thường bồng bế lúc hành lễ Solah. Bà Zaynab mất tại Madinah vào những tháng đầu năm thứ 8 theo niên lịch Hijry.

٣- رقية:

3- Ruqoiyah:

Bà lấy ông U'thmaan bin Affaan ؓ và sinh được một người con trai tên là Abdullah. Khi cậu bé được 6 tuổi thì bị gà mổ vào mắt nên chết lúc đó. Còn bà Ruqoiyah mất lúc Rosul ﷺ đang ở Badr, khi ông Zaid bin Harithah chạy về báo tin chiến thắng cho quần chúng Madinah thì gặp người ta đang lấp đất chôn bà.

٤- أم كلثوم:

4- Um Kulthum:

Rosul ﷺ gả bà cho ông U'thmaan bin Affaan sau khi bà Ruqoiyah mất sau lần Người trở về từ trận Badr. Bà không sinh đứa con nào. Bà mất vào tháng Sha'baan (tháng 8) năm thứ 9 Hijry và được chôn tại nghĩa trang Al-Baké.

٥- فاطمة:

5- Fatimah:

Bà là con gái nhỏ nhất của Rosul ﷺ, bà là người con gái được Rosul ﷺ thương yêu nhất, bà cũng là lãnh tụ phụ nữ trong thiên đàng. Rosul ﷺ gả bà cho ông Aly bin Abi Tolib ؓ sau khi từ Badr trở về. Bà sinh được hai người con trai là Hasan và Husain và hai người con gái là Zaynab và Um Kulthum. Bà Um Kulthum lấy ông U'mar bin Al-Khottob và sinh được người con trai tên là Zaid. Sau khi ông U'mar mất, bà lấy A'wn bin Ja'far (con của người chú bà con), sau khi A'wn mất, bà lấy em trai của A'wn tên là Muhammad, sau khi Muhammad mất, bà lấy người em kế nữa

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

tên là Abdullah. Bà mất một thời gian sau khi lấy ông Abdullah. Còn bà Fatimah thì mất sau khi Nabi ﷺ từ thế được sáu tháng.

Trên đây là năm đứa con của Nabi ﷺ ra đời trước khi Người nhận lệnh rời mặt đất.

٦- عبد الله:

6- Abdullah:

Có sử ghi là ông sinh ra trong Islam nhưng cũng có sử ghi là trước đó. Ông Abdullah đã mất lúc còn ấu thơ và đó cũng là đứa con út của Rosul ﷺ với bà Khodijah ؓ.

٧- إبراهيم:

7- Ibrohim:

Ibrohim sinh tại Madinah, là con của Rosul ﷺ với bà Mariyah Al-Qibtiyah vào tháng Jamadul Awwal (tháng 5) hoặc Jamadul Akhir (tháng 6) năm thứ 9 Hijry và mất vào ngày 29 tháng Shawwaal (tháng 10) năm thứ 10 Hijry vào ngày có nhật thực tại Madinah. Lúc đó, Ibrohim mới được 16 tháng hoặc 18 tháng hãy còn bú mẹ và được chôn tại Al Baké. Rosul ﷺ đã nói về đứa con:

قَالَ ﷺ: ((فَإِنَّ لَهُ مُرْضِعًا يُتَمُّ رِضَاعُهُ فِي الْجَنَّةِ))

“Cậu bé đang trong lúc bú và nó sẽ tiếp tục được cho bú ở trong Thiên Đàng.”

Chương XXXIX

الصفات والأخلاق

BẢN TÍNH & TƯ CÁCH CỦA ROSUL ﷺ

Rosul ﷺ được người người biết đến bởi ngoại hình và bản tính lịch thiệp, tế nhị. Có rất nhiều Hadith ghi lại về những nét đẹp này thông qua những diễn tả về tư cách, hình ảnh và bản lĩnh của Rosul ﷺ. Chúng tôi xin tóm lược những điều quan trọng để độc giả hiểu sơ qua về con người khả ái của Rosul ﷺ.

۳۹.۱- الوجه وما بالوجه:

39.1- Gương mặt:

Rosul ﷺ có một gương mặt thật đẹp, sáng sủa như ánh trăng rằm, soi sáng cả bầu trời, với sắc da hồng hào, sáng sủa. Khi Người vui cười, gương mặt của Người tươi như mặt trăng sáng trước những vòm mây bên cạnh. Nếu ai thấy gương mặt Người lúc đó, họ tưởng như ánh sáng của mặt trời rọi sáng hừng lên. Những giọt mồ hôi trên trán hay trên gương mặt Người sáng óng ánh tựa như sao sáng giữa đêm khuya. Còn mùi thơm của mồ hôi thì không có loại dầu thơm nào so sánh bằng. Khi Người giận, gương mặt của Người đỏ lên như những quả lựu chín mọng.

Rosul ﷺ có đôi gò má vừa phải, trán rộng, đôi chân mày cong đen huyền không dính nhau (có sử ghi là đôi chân mày dính nhau), đôi mắt to đen ánh bao bọc bởi tròng mắt màu đỏ thay vì màu trắng như bao người, đôi lông mi dày dài cong vút tựa như được uốn hoặc sơn.

Đôi mắt Rosul ﷺ có hình móc câu long lanh thể hiện sự nhân từ, rộng lượng, có đôi lông tai hoàn hảo, miệng rộng đẹp, hai cây răng cửa được hiện rất rõ ràng còn những cây răng khác rất đều bám chặt nhau sáng ngời, khi mỉm miệng cười hàm răng được hiện ra tựa như những cục mưa đá trong sáng, khi nói chuyện giống như có ánh sáng phát ra từ miệng Người.

Rosul ﷺ có râu quai hàm nhiều dài tới ngực, có màu đen huyền pha lẫn với vài sợi râu trắng, nhìn rất đẹp và uy nghiêm.

۳۹.۲- الرأس والعنق الشعر:

39.2- Đầu, cổ và tóc:

Rosul ﷺ có đầu to, cổ cao, mái tóc hơi quăn dài đến ngang lông tai, có khi dài đến cổ và có khi dài đến bờ vai, tóc ở phía trán cũng có vài sợi bạc, nếu cộng luôn cả những sợi râu bạc và những sợi tóc bạc thì chưa đến hai mươi sợi, Người thường xuyên chăm sóc mái tóc và râu, mái tóc thì luôn được chải làm đôi (tức chải năm năm).

39.3- Thân hình và tay chân:

Rosul ﷺ có thân hình cường tráng bởi xương to thể hiện rõ nét nhất là ở các cơ bắp, Người có đôi vai rộng, đôi bàn tay và đôi bàn chân to đầy đặn, bàn tay thì mềm hơn tơ lụa, mát lạnh và thơm, cánh tay to săn chắc có lông tay, ngực nở tròn không lông mọc trên ngực nhưng từ chân thủy đến rốn thì có một đường lông, làn da dưới nách thì trắng mịn, lưng thì bằng phẳng như thỏi bạc.

۳۹.۴- القد والجسد:

39.4- Chiều cao và diện mạo:

Rosul ﷺ có ngoại hình đẹp, tướng mạo trung bình không quá cao yếu ớt cũng không quá thấp lùn tịt nhưng nghiêng về cao nhiều hơn, cơ thể rất đều đặn cân xứng không quá mập hay quá ốm. Đối với Sohabah thì Rosul ﷺ có ngoại hình chuẩn đẹp nhất.

۳۹.۵- طيب رائحته ﷺ:

39.5- Mùi thơm trên người Rosul ﷺ:

Mùi thơm và mồ hôi xuất ra từ thân thể của Người là một mùi thơm rất đặc biệt mà trên thế gian này không có dầu thơm nào so sánh đặng. Ông Anas nói: *"Tôi chưa bao giờ thấy mùi dầu thơm nào lại thơm bằng mùi mồ hôi xuất ra từ thân thể của Rosul ﷺ"*. Ông Jabir nói: *"Khi Rosul ﷺ đi ngang qua chỗ nào, rồi có ai đi phải con đường đó đều biết chắc là Người vừa đi ngang qua đường này bởi mùi thơm còn để lại. Một khi Người bắt tay người nào, bàn tay người đó còn vương vấn mùi thơm từ Người đến cả ngày. Khi Người sờ đầu đứa trẻ nào trong nhóm trẻ thì người ta biết chắc là đứa nào được Người sờ đầu vì mùi thơm của nó."* Bà Um Salamah thường hay giữ mồ hôi của Rosul ﷺ lại trong chai rồi dùng làm dầu thơm, bởi mùi thơm đó độc nhất vô nhị.

۳۹.۶- صفة المشي:

39.6- Cách đi lại:

Rosul ﷺ đi đứng rất nhanh nhẹn, không phải tướng đi của người lười biếng hay bất lực và không ai có thể đi nhanh hơn Người. Ông Abu Huroiroh kể: *"Tôi chưa từng thấy ai đi nhanh như Rosul ﷺ dường như trái đất thu ngắn lại trong mỗi lần Người bước đi, chúng tôi rất cố gắng đi nhanh lắm nhưng vẫn ở phía sau Người."*

Mỗi khi bước đi, bước thẳng không dẫn đo, khi nhìn phía nào Người xoay toàn thân, khi đối diện với ai thì đối diện toàn thân, khi quay lại thì quay lại toàn thân, khi ngồi xuống thì ngồi xuống toàn thân và trong bước đi rất khiêm nhường từ tốn.

39.7- Lời nói và giọng nói:

Rosul ﷺ có một giọng nói thật rõ thanh tao, ngọt ngào, hấp dẫn, uyên chuyên, không cao giọng cũng như không thấp quá. Người phát âm từng chữ, từng câu một thật là rõ ràng. Mọi thành phần trong xã hội đều hiểu được ý nghĩa và lời lẽ khi Người nói. Lời văn không bóng bẩy cao siêu nhưng lại dễ hiểu. Người nói chuyện một cách chất phác, xuất xứ từ trái tim chân thật mà Người nghe không bao giờ quên. Allah đã ban cho Người có một cách nói chuyện với lối biện minh vững chắc, không một ai có thể bắt bẻ hay tìm được những sự sơ sót trong đó. Người nói cao giọng hay triu mến tùy theo hoàn cảnh của cuộc đối thoại nhưng Người không bao giờ cao giọng với một ai dù là với người giúp việc không thi hành đúng trách nhiệm.

39.8- Đôi lời về tính tình của Rosul ﷺ:

Người có một bản tính thật dễ dàng, tế nhị, luôn mỉm cười, Rosul ﷺ là người mỉm cười nhiều nhất, ít khi thấy Người giận, rất nhanh chóng vui vẻ hài lòng trở lại. Người luôn chọn giải pháp dễ dàng để giải quyết vấn đề nếu nó không phạm lỗi. Nếu những gì đưa đến sự bất lành, Rosul ﷺ là Người xa rời nó hơn ai hết. Người không bao giờ nghĩ đến bản thân mà luôn nghĩ rằng phục dịch Allah. Người chỉ nghĩ đến bản thân vì sợ có tội với Allah.

Rosul ﷺ là người rộng lượng nhất, can đảm nhất, luôn mở rộng hai bàn tay khi có ai hỏi đến, luôn kiên nhẫn, nhịn nhục, chịu đựng nhất trong việc khó khăn gian nan hay bị hãm hại, có bản tính mắc cỡ, thương người, khi ghét điều gì sẽ được hiện rõ lên gương mặt, không bao giờ nhìn người khác bằng con mắt miệt thị, khinh khi lại càng không gây khó xử cho bất cứ ai.

Rosul ﷺ là người công bằng, chính trực, thanh liêm, hiền từ, tha thứ, rộng lượng, khiêm tốn, nhã nhặn nhất, lịch thiệp nhất, không bao giờ tự cao tự đại, lúc nào cũng khiêm nhường, lễ độ, luôn đúng hẹn, không bao giờ bội ước và được gọi là Amin (người đáng tin cậy) từ thuở nhỏ. Người luôn thiết chặt tình máu mủ, thân hữu, bạn bè, không khách sáo với ai, không bao giờ tỏ sự bất bình với ai, luôn triu mến, ngồi chung với người nghèo, chia sẻ sự vui buồn khó khăn. Ai mời thì Người đến, Người không bao giờ ăn trước hay ngồi trước. Người làm mọi công việc trong nhà dù có người giúp việc và không bao giờ trừng phạt người giúp việc cũng như không hề la mắng họ hay thốt ra những tiếng không hài lòng.

Trên đây là những điều tóm lược về bản tính, tư cách, hình ảnh gương mẫu của Rosul ﷺ. Rosul ﷺ là Người được Allah trao sứ mạng truyền bá Islam và Người đã hoàn tất nó, không còn thiếu sót điều gì. Chúng ta là những môn đệ phải theo những gì Người truyền dạy. Như thế mới thành công được ở trên đời này và Ngày Sau.

سَائِلِينَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى أَنْ يَتَقَبَّلَ مِنَّا هَذِهِ الْبَضَاعَةَ الْمَرْجَاةَ وَيُوفِّقَنَا لِاتِّبَاعِ سَبِيلِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَإِمَامِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُتَّقِينَ مُحَمَّدٌ خَيْرُ الْخَلِيقَةِ أَجْمَعِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ الْبَرَّةِ الْمُكْرَمِينَ، وَاجْعَلْنَا تَحْتَ لَوَائِهِ يَوْمَ الدِّينِ. آمِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

Cầu xin Allah Đấng Quang Vinh và Tối Cao chấp nhận sự đóng góp nhỏ mọn này, cầu xin hãy cho tất cả chúng ta được noi theo đúng con đường hành đạo của Rosul truyền dạy vì Người là vị Imam (hướng dẫn) của tất cả những vị Sứ Giả của Allah và là vị cao cả nhất trên thế gian. Xin Allah ban sự bình an, tốt lành cho Người cùng những vị bạn hữu và những người noi theo Người cho đến ngày tận thế. Amin.

LỜI KẾT

Alhamdulillah, xin tạ ơn Allah, xin chân thành ca ngợi và tạ ơn Ngài đã ban mọi sự dễ dàng, thuận tiện cho tôi để hoàn thành việc chuyển dịch quyển sách (Kitab) này từ ngôn ngữ Arab ra Việt ngữ.

Đó là một vinh hạnh lớn lao cho tôi khi được Allah cho phép đi dự lễ Haj (hành hương) năm 2003. Nhân dịp này, tôi được gặp các em sinh viên từ Việt Nam đang theo học tại Islamic University Madinah (trường củ của tôi) tặng cho tôi cuốn sách này và nhã ý muốn tôi chuyển ngữ ra tiếng Việt. Lúc đó, tôi vừa mừng, vừa lo không biết có đảm trách nổi hay không và tôi trả lời là *“Insha Allah sẽ cố gắng sớm hoàn thành như ý muốn của các em”*.

Alhamdulillah, xin tạ ơn Allah sau hơn một năm với sự ban bố giúp đỡ của Allah, và với sự cố gắng tối đa của tôi, cũng như sự giúp đỡ của bạn bè, tôi đã hoàn thành nó với niềm hi vọng sẽ đem lại sự hữu ích và tốt lành cho tất cả mọi người.

Việc tìm những từ ngữ để thích hợp với lời giảng giải theo tiếng Arab là một điều rất khó khăn. Do đó, chúng tôi cố gắng dùng những từ dễ hiểu để thích nghi với lời và ý nghĩ của tác giả. Nếu có điều gì sơ sót, đó là ngoài ý muốn của chúng tôi, mong quý vị thông cảm.

Hi vọng cuốn sách sẽ đem lại sự hữu ích cho tất cả, kính dâng mọi phước lộc của những người đọc và phát hành sách này cho song thân.

Xin Allah chấp nhận sự đóng góp nhỏ mọn này, xin Ngài rộng lượng tha thứ.

Hosen Muhamad
Paris 2004 – 1425

Mục Lục

* Lời tác giả	3
* Lời dịch giả	5
* Chương I: Muhammad ﷺ, gia phả, sự trưởng thành...	8
1.1- Lai lịch của Nabi ﷺ	8
1.2- Bộ lạc của Nabi ﷺ	8
1.3- Gia quyến của Nabi ﷺ câu chuyện của ông Hashim	9
1.4- Ngày sinh của Nabi Muhammad ﷺ	10
1.5- Mẫu nuôi của Rosul ﷺ	11
1.6- Về với dòng tộc Sa'd	11
1.7- Hồng phúc đến với gia đình mẫu nuôi	12
1.8- Rosul ﷺ ở lại với dòng tộc Sa'd sau thời gian nuôi vú	12
1.9- Việc mổ ngực Rosul ﷺ	13
1.10- Trở về với người mẹ yêu quý	13
1.11- Về sống với ông nội thân yêu	13
1.12- Đến với người bác nhân từ	14
1.13- Rosul ﷺ đi Shaam & cuộc gặp gỡ với linh mục Al-Buhairo	14
1.14- Cuộc chiến Al-Fujjaar	14
1.15- Hiệp ước Fu-dhul	15
1.16- Đời sống và cộng việc của Rosul ﷺ	15
1.17- Cuộc đi buôn đến Shaam bằng tài sản của bà Khodijah	16
1.18- Đám cưới với bà Khodijah	16
1.19- Những đứa con của Rosul ﷺ với bà Khodijah	17
1.20- Cuộc xây dựng lại Ka'bah và sự giải quyết của Nabi ﷺ	17
1.21- Cuộc đời của Rosul ﷺ trước khi nhận lãnh sứ mạng	18
* Chương II: Sứ mạng & sự truyền bá	19
2.1- Khởi đầu của sứ mạng & dấu hiệu của sự hạnh phúc	19
2.2- Khởi đầu sứ mạng & lời mặc khải được truyền xuống	19
2.3- Thời gian bắt đầu sứ mạng & lời mặc khải được truyền xuống	21
2.4- Lời mặc khải bị gián đoạn rồi tái diễn trở lại	22
2.5- Sự truyền bá	23
2.6- Những người tiên phong chấp nhận	23
2.7- Sự thờ phụng & giáo dục của người tin tưởng	25
* Chương III: Sự truyền bá công khai	27
3.1- Sự truyền bá giữa thân nhân	27
3.2- Đứng trên núi Al-Sofa	28
3.3- Quraish tìm cách ngăn chặn người hành hương để không nghe được...	31
3.4- Họ dùng mọi phương tiện để chặn đứng sự truyền bá	32
1. Thứ nhất: Tiếp tục châm biếm, nhạo báng ngày càng nhiều hơn nữa	32

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

2. Thứ nhì: Lập mưu kế phân chia mọi người & những ai nghe theo Nabi ﷺ	34
3. Thứ ba: Chiêu bài so sánh, lường gạt để chặn đứng sự truyền bá	35
4. Thứ tư: Sự đối thoại & tranh cãi	36
3.5- Hành hạ những người Muslim	46
3.6- Địa vị của Rosul ﷺ đối với những người Đa Thần	49
3.7- Cuộc đối chất giữa ông Abu Tolib & Quraish	49
3.8- Quraish cảnh cáo & hăm dọa ông Abu Tolib	50
3.9- Đề nghị lạ lùng của Quraish & sự từ chối ngộ nghĩnh của Abu Tolib	50
3.10- Những cách đối chọi Rosul ﷺ	51
3.11- Ngôi nhà Arqom	54
3.12- Ly hương đi Habashah	54
3.13- Những người Đa Thần quý lạ khi thấy người Muslim quý lại	55
3.14- Những người ly hương trở về Makkah	56
3.15- Sự ly hương lần thứ nhì đi Habashah	56
3.16- Kế hoạch của Quraish đối với những người tị nạn ở Habashah	56
3.17- Kế hoạch của người Đa Thần	58
3.18- Sự hành hạ & tìm cách giết	58
3.19- Islam của ông Hamzah	61
3.20- Islam của ông U'mar	61
3.21- Người Đa Thần bức tức khi ông U'mar vào Islam	63
3.22- Sự hùng mạnh của Islam & cộng đồng Muslim bởi Islam của U'mar	63
3.23- Dâng hiến, đưa ra những giải pháp lạ lùng	64
3.24- Đề nghị thờ phụng một cách hòa đồng	66
3.25- Những hình phạt sẽ xảy ra	69
3.26- Cấm vận & cô lập hoàn toàn	70
3.27- Tờ giao ước bị rách & chấm dứt cấm vận	71
3.28- Phái đoàn của Quraish đến gặp ông Abu Tolib	72
* Chương IV: Năm buồn	75
4.1- Sự qua đời của Abu Tolib	75
4.2- Bà Khodijah liả đời	76
4.3- Những chuyện buồn xảy đến	77
4.4- Rosul ﷺ lập gia đình với bà Sawdah rồi đến A-y-shah	77
* Chương V: Rosul ﷺ ở To-if	78
* Chương VI: Quraish tranh luận & đòi hỏi bằng chứng	81
6.1- Mặt trăng chẻ đôi	83
* Chương VII: Du hành trong đêm & thăng thiên lên trời	85
* Chương VIII: Thể hiện Islam trước từng bộ lạc & cá thể	88
8.1- Những người tin tưởng không phải cộng dân Makkah	88
8.2- Islam ở Madinah	90
* Chương IX: Cuộc giao ước trọng đại lần thứ nhất	92
9.1- Sự truyền bá Islam ở Yathrib	92

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

* Chương X: Cuộc giao ước trọng đại lần thứ hai	94
10.1- Mười hai vị trưởng toán	96
* Chương XI: Cuộc li hương của những người Muslim đến Madinah	98
* Chương XII: Quraish họp nhau & đồng thống nhất giết Nabi ﷺ	100
* Chương XIII: Âm mưu của Quraish & sự an bài của Allah	101
* Chương XIV: Cuộc li hương của Nabi ﷺ	102
14.1- Rosul ﷺ ra khỏi nhà	102
14.2- Ba ngày, ba đêm ở trong hang	102
14.3- Trên đường đến Madinah	103
14.4- Rosul ﷺ đến Quba	105
14.5- Bước vào Madinah	105
14.6- Cuộc li hương của Aly đến đoàn tựu với Rosul ﷺ	106
14.7- Cuộc li hương của gia đình Rosul ﷺ	106
14.8- Cuộc li hương của Suhaib	106
14.9- Những người yếu thế	107
14.10- Khí hậu ở Madinah	107
* Chương XV: Sự lập nghiệp của Rosul ﷺ tại Madinah Munawwaroh	108
15.1- Masjid Nabawy (Masjid Madinah)	108
15.2- Al-Azan, tiếng gọi thông báo đến giờ hành lễ Solah	108
15.3- Sự kết nghĩa huynh đệ giữa Al-Muhajirin & Al-Ansaar	109
15.4- Xây dựng xã hội & cộng đồng Islam	110
* Chương XVI: Những cách khiêu khích của Quraish	113
16.1- Âm mưu của Quraish	113
16.2- Được lệnh chiến đấu	114
16.3- Những cuộc dò thám & chiến sự	114
* Chương XVII: Đại trận chiến Badr	117
17.1- Sự đấu sức & trận chiến	120
17.2- Cái chết của Abu Jahl	121
17.3- Ngày Furqon (ngày phân loại)	122
17.4- Thiệt hại của hai bên	122
17.5- Tin tức về trận chiến đồn đến Makkah & Madinah	123
17.6- Rosul ﷺ trở về Madinah	124
17.7- Vấn đề tù binh	124
17.8- Sự qua đời của Ruqoiyah con gái của Rosul ﷺ & lễ thành hôn...	124
17.9- Cuộc chiến với bộ tộc Qoinuqó	125
17.10- Cuộc chiến Al-Suwaiyiq	125
17.11- Cái chết của ông Ka'b bin Al-Ashraf	126
17.12- Chi đội Al-Qorodah	127
* Chương XVIII: Trận chiến Uhud	128
18.1- Cuộc chiến đọ sức bắt đầu	129

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

18.2- Những người Đa Thần giáo tấn công Rosul ﷺ & loan tin Rosul ﷺ từ trần	130
18.3- Tình hình chung của phe Muslim sau khi bị bao vây	132
18.4- Trên đường lên núi	132
18.5- Sự đối đáp & nghị quyết	133
18.6- Phe Đa Thần rút quân, người Muslim lo chăm sóc những người bị...	134
18.7- Trở về & đóng quân tại Madinah	135
18.8- Trận chiến Hamró Al-Asad	135
* Chương XIX: Những biến cố & trận chiến	137
19.1- Biến cố tại Al-Roje	137
19.2- Biến cố tại giếng nước Mu-a'w-wa-nah	138
* Chương XX: Trận chiến với bộ tộc Al-Nu-dhoir	140
20.1- Trận chiến Badr như đã hứa	142
* Chương XXI: Trận chiến Ahzaab	143
21.1- Trưng cầu dân ý & đào chiến hào Al-Khondaq	143
21.2- Đóng quân giữa hai bên hào Al-Khondaq	145
21.3- Sự bội ước của bộ tộc Quroizoh & ảnh hưởng đến trận chiến	146
21.4- Sự suy yếu của đôi bên & sự chấm dứt trận chiến	148
* Chương XXII: Trận chiến với bộ tộc Quroizoh	151
22.1- Cái chết của Abu Rofé Salam bin Abi Al-Haqeeq	153
22.2- Bắt Tha-maa-mah bin A-thaal lãnh đạo của bộ tộc Al-Ya-maa-mah...	154
22.3- Cuộc chiến với bộ tộc Lehyaan	155
22.4- Toán quân Al-A'is & Islam của Abu Al-O's chồng của Zaynab...	155
22.5- Trận chiến với bộ tộc Al-Mustoliq hay còn gọi là trận chiến Al-Muroisé	156
1. Lời tuyên truyền của đầu não nguy hiểm	157
2. Câu truyện tuyên truyền thứ nhì: Lời vu khống của nhóm nguy hiểm	158
* Umroh Al-Hudaibiyah	163
23.1- Cuộc ra đi làm Umroh & dừng chân ở Al-Hudaibiyah	163
23.2- Diễn biến của Rosul ﷺ & Quraish	164
23.3- Rosul ﷺ cử U'thmaan bin Affaan đến nói chuyện với Quraish...	166
23.4- Hiệp ước hòa giải	167
23.5- Vấn đề của ông Abi Jandal	168
23.6- Những người Muslim thay đồ Éhrom & sự âm ước về tờ hiệp ước	168
23.7- Vấn đề những phụ nữ di cư	170
23.8- Bộ tộc Khu-zaa-a'h liên minh với người Muslim	171
23.9- Giải quyết vấn đề những người yếu đuối (ở Makkah)	171
23.10- Dấu tích của tờ hiệp ước	172
* Chương XXIV: Gửi thư cho những vua chúa	173
1. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Najashy Os-ha-mah bin Al-Abjar...	173
2. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Muqawqos vua Alaxsandary	174

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

3. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Kisro Abruwaiz vua nước Ba Tư	175
4. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Hoàng Đế Hy Lạp	176
5. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Harith bin Abi Sha-mir Al-Ghos-saa-ny...	179
6. Thư của Rosul ﷺ gửi cho thủ lĩnh Bosry	179
7. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Hawzah bin Aly quyền lãnh đạo ở Ya-maa-mah	180
8. Thư của Rosul ﷺ gửi cho Al-Munzir bin Saa-wa vua nước Al-Bahrain	180
9. Thư của Rosul ﷺ gửi cho hai vị vua nước Oman Jaifar & người em	181
* Chương XXV: Giữa người Muslim với những nhóm khác	183
24.1- Trận chiến Al-Ghobah	183
* Chương XXVI: Trận chiến Khoibar	185
26.1- Chiếm lấy khu Al-Nutoh	185
26.2- Chiếm lấy khu Al-Shaq	187
26.3- Chiếm lấy khu Al-Kutaibah	188
26.4- Thiệt mạng của hai bên	188
26.5- Những người Muslim trở về từ Habashah gồm có Abu Huroiroh...	188
26.6- Chia phần chiến thắng ở Khoibar	189
26.7- Con cừu cái có tấm độc	190
26.8- Những người của bộ tộc Fadak chịu hàng	190
26.9- Thung lũng Al-Quro	190
26.10- Giải hòa với bộ tộc Taima	191
26.11- Rosul ﷺ cưới bà Sofiyah	191
* Chương XXVII: Cuộc chiến Zatu Al-Ro-qó	192
27.1- Ai sẽ bảo vệ Người thoát khỏi tay ta ?	192
* Chương XXVIII: Umroh Qodo (hành hương trả lại)	194
* Chương XXIX: Trận Mụtah	196
29.1- Toán quân gửi đi đến Zatu Al-Sa-laa-sil	198
* Chương XXX: Cuộc khai hoàn chiếm lĩnh Makkah	199
30.1- Lí do & sự chuẩn bị một cách kín đáo	199
30.2- Trên đường đến Makkah	201
30.3- Abu Sufyaan trực diện với Rosul ﷺ	202
30.4- Rosul ﷺ vào Makkah	203
30.5- Tẩy sạch Ka'bah & hành lễ Solah trong nó	205
30.6- Không còn khiến trách các người nữa	205
30.7- Lời giao ước	205
30.8- Những người đáng phải trả nợ máu	206
30.9- Sự hành lễ Solah sau cuộc khai hoàn	207
30.10- Bilaal gọi Azan (tiếng gọi hành lễ) trên nóc Ka'bah	207
30.11- Rosul ở lại Makkah	207
30.12- Dẹp bỏ những bực thần Uzza, Suwá' và Ma-naah	208
30.13- Kholid được cử đến với bộ tộc Juzaimah	208

Raw-dho-tul Anwaar Về Tiểu Sử Nabi Được Tuyển Chọn

* Chương XXXI: Trận chiến Hunain	210
31.1- Rượt đuổi theo những người Đa Thần	212
31.2- Trận chiến ở Al-To-if	213
31.3- Phân chia chiến lợi phẩm & tù binh	213
31.4- Sự than phiền bất bình của Al-Ansaar & bài thuyết giảng của Rosul ﷺ	214
31.5- Phái đoàn của Ha-waa-zin	215
31.6- Umroh Al-Jé'-ro-nah	217
31.7- Trừng trị bộ tộc Ta-mim & sự gia nhập Islam của họ	217
31.8- Phá hủy tượng thần Fils của bộ tộc Toiyi & Islam của ông A'dy bin...	217
* Chương XXXII: Trận chiến Tabuk	219
32.1- Người Muslim chuẩn bị để đối phó với quân Hy Lạp	219
32.2- Đoàn quân Islam tiến về Tabuk	220
32.3- Hai mươi ngày ở Tabuk	221
32.4- Bắt cóc ông Ukaidar Dumah Al-Jandal	222
32.5- Trở về Madinah	222
32.6- Phá hủy Masjid Al-Dhiror	222
32.7- Thị dân Madinah ra tiếp đón Rosul ﷺ	223
32.8- Những người không tham gia	223
* Chương XXXIII: Vài lời nhận định xoay quanh các trận chiến	225
* Haj (hành hương) của Abu Bakr Al-Siddeeq	227
* Phái đoàn, nhà truyền giáo & công nhân	228
35.1- Phái đoàn Abdul Qois	229
35.2- Phái đoàn Dhi-maam bin Tha'labah thuộc bộ tộc Sa'd bin Bakr	230
35.3- Phái đoàn U'zroh & Bala	232
35.4- Phái đoàn bộ tộc Asad bin Khuzaimah	232
35.5- Phái đoàn Tujeeb	233
35.6- Phái đoàn Fa-zaa-roh	234
35.7- Phái đoàn Najron	234
35.8- Phái đoàn Al-To-if	236
35.9- Phái đoàn A'mir bin So'-so-a'h	237
35.10- Phái đoàn bộ tộc Hanifah	237
35.11- Phái đoàn sứ giả các hoàng đế Hunair và sự cử Mu-a'z bin Jabal...	238
35.12- Phái đoàn Hamdaan & việc gửi Kholid & Aly	239
35.13- Phái đoàn bộ tộc Abdul Madaan	239
35.14- Islam bộ tộc Mazjah	240
35.15- Phái đoàn Azd Shu-nu-a'h	240
35.16- Phái đoàn Jareer bin Abdullah Al-Bajaly & việc dẹp bỏ tượng...	241
35.17- Sự xuất hiện của Al-Aswad Al-A'nsy & cái chết của ông ta	241
* Chương XXXVI: Haj (hành hương) từ biệt	243
36.1- Gửi U-saa-mah bin Zaid	247
* Chương XXXVII: Trở về với Đấng Cao Cả	248

Raw-dho-tul Anwaar VỀ TIỂU SỬ NABI ĐƯỢC TUYỂN CHỌN

37.1- Những dấu hiệu từ biệt	248
37.2- Con bệnh bắt đầu	249
37.3- Lời khuyên & di huấn của Rosul ﷺ	249
37.4- Abu Bakr kế vị làm Imam hướng dẫn hành lễ Solah	251
37.5- Bổ thí những gì Rosul ﷺ có	251
37.6- Ngày cuối cùng của Rosul ﷺ trên thế gian	252
37.7- Sự hấp hối & giã từ cõi trần	253
37.8- Sự kinh ngạc của tập thể Sohabah & tư thể Abu Bakr	253
37.9- Sự chọn lựa Abu Bakr làm Kholifah (người lãnh đạo thay) Rosul ﷺ	255
37.10- Chuẩn bị đưa thi hài cao quý của Rosul ﷺ vào lòng đất	255
* Chương XXXVIII: Gia quyến của Rosul ﷺ	257
1. Um Al-Mؤمنin Khodijah bint Khuwailid	257
2. Um Al-Mؤمنin Sawdah bint Zam-a'h	257
3. Um Al-Mؤمنin A-y-shah Al-Sideeqoh bint Al-Siddeeq	257
4. Um Al-Mؤمنin Hafsoh bint U'mar bin Al-Khottob	258
5. Um Al-Mؤمنin Zainob bint Khuzaimah Al-Hilaaliyah	258
6. Um Al-Mؤمنin Salamah Hind bint Abi Umaiyah	258
7. Um Al-Mؤمنin Zainob bint Jahsh bin Ri-aab	258
8. Um Al-Mؤمنin Juwairiyah bint Al-Harith tộc trưởng của bộ tộc...	259
9. Um Al-Mؤمنin Um Habibah Romlah bint Abi Sufyaan	259
10. Um Al-Mؤمنin Sofiyah bint Huyai bin Akhtob	259
11. Um Al-Mؤمنin Maymunah bint Al-Harith Al-Hilaaliyah	260
38.1- Những đứa con của Rosul ﷺ	260
1. Al-Qosim	261
2. Zaynob	261
3. Ruqoiyah	261
4. Um Kulthum	261
5. Fatimah	261
6. Abdullah	262
7. Ibrohim	262
* Chương XXXIX: Bản tính & tư cách của Rosul ﷺ	263
39.1- Gương mặt	263
39.2- Đầu, cổ & tóc	263
39.3- Thân hình & tay chân	264
39.4- Chiều cao & diện mạo	264
39.5- Mùi thơm trên Rosul ﷺ	264
39.6- Cách đi lại	264
39.7- Lời nói & giọng nói	265
39.8- Đôi lời về tính tình của Rosul ﷺ	265
* Lời kết	267
* Mục lục	268